PERUGIA

DI STATO
ARCHIVIO
Perugia
I
4
3
PERUGIA
BIBLIOTECA

N° ~~2575~~
538h

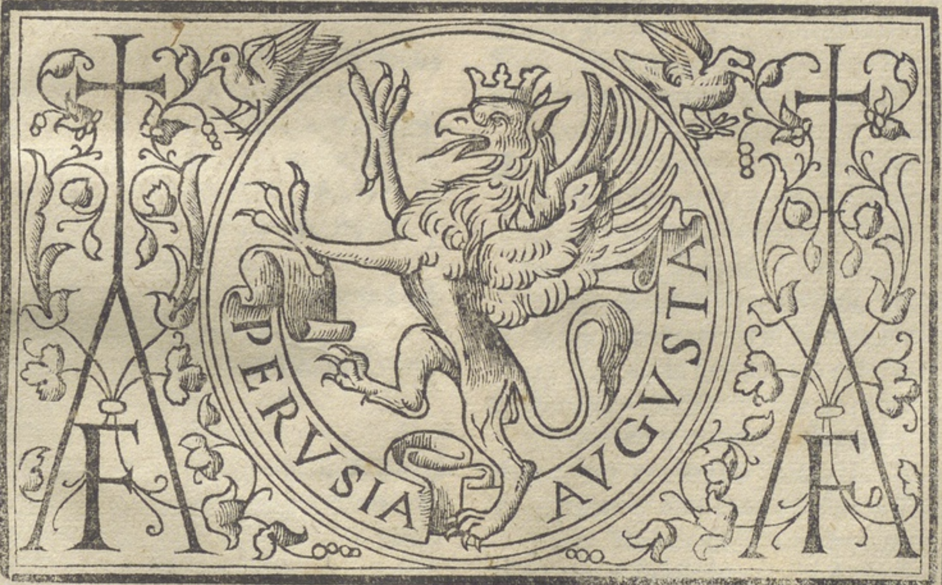
Perugia I. 4. 3.

1v

Tertium Uolumen.

Ciuitatis populiqꝫ Peruſini

Statutorum Tertium Uolumen
Uniuerſam pene controuerſiaꝝ
criminaliũ molez ⁊ materiã
cõplectẽs: Ad peruſinoꝝ
beneuiuentiũ vtilitatẽ
⁊ deſideria Jam iaz
feliciter in lucem
editum.

Tabula tertij volu. ſtatutorum.

In nomine dñi noſtri Jeſu Xpi eiuſqȝ glorioſiſſime matris ſemp ṽginis Marie. amen.

¶ Repertorium ſiue index Alphabeticus: hic eſt: ſuper Tertio volumine ſtatutorum Magnifice Ciuitatis Peruſię: Dicta: ac p̃ncipales materias comprehendens: Et cõfirmationem: Additionum ꝛ ſtatutoꝝ oĩum preſentis voluminis in littera. C. continens. Feliciter Incipit.

Accuſato Intelligant rebuate exceptiones cõpetẽtes tpe ſue reſponſionis ꝛ datur terminus octo dierũ Rubrica. I. §. Si autem. ꝛ ſequenti.

Accuſator ſoluit pro p̃ma citatione: reus vero pro ſecunda ꝛ tertia. Rubrica. I. §. poſſet.

Accuſationi ſpreti precipi ante ſniam ſemp poteſt renunciari vbi. s̃.. §. Et ꝙ.

Accuſationis copia mittit camere vbi. s̃.. §. ꝛ ad h̃.

Accuſator accuſatori copiam accuſe dare debet petenti de accuſatiõibus q̃ nõ eſſent relicte in actis tpe prime citationis vbi. s̃.. §. Item ſtatuimus.

Appellari poteſt ſuper expẽſis in additione ad dictam Rubricam primam.

Accuſatio qñ precedit inquiſitionem qd faciendū Rubrica. 2. §. Et cum dicatur: circa finem.

Accuſatus qñ poſſit reaccuſare Rubrica. 7. p totũ.

Accuſare volẽs de falſo debet facere depoſitũ. lib. xxv. Rubrica. 9. Et ibi pena eſt nõ ꝓbãtis falſitatem dictaꝝ. xxv. lib. ꝛ expenſaꝝ ꝛ damnoꝝ.

Apellatio ꝓhibetur ibi in. §. penul.

Actum ſiquis fecerit ponendo manuſ ad arma vel ſpinſerit ꝛc̃. Rubrica. II. §. volumus.

Adminatio cuȝ armis punitur vt inſultus. Rubrica. II. §. ſiquis adminauerit.

Arma que ſint Rubrica. 12. in prin.

Auxilians ꝛ tractãs homicidium punit ſicut homicida Rubrica. 14. §. quicunqȝ vero tractauerit.

Appellatio in cauſis homicidaruȝ ꝓhibet in bulla Pij a folio. 13. p̃a col. ṽ. Itẽ ꝙ q̃cũqȝ appellatio.

Aurem amputans punit Rubrica. 30. in fine.

Auxiliãs malefactori ꝛ eũ aſociãs punit. R̃ca. 33.

Artifices tenentur graffia tenere Rubrica. 37. capere ꝛ auxilium petere a vicinis.

Artifices in quibus diebus poſſunt laborare in camera. Rubrica. 63.

Adulterium cõmittẽs punitur Rubrica. 81. vbi dr̃ ꝙ vxor amittat dotem: ꝛ in Rubrica. 82. §. quicunqȝ vero. vbi ſi vxorem de domo extraxerit.

Auferens rem ſiue fructuſ ſequeſtratos punit. Rubrica. 99. in fine.

Accipiens rem ſibi legatã ꝓpria auctoritate qñ puniatur Rubrica. 101. iuncta additione.

Arma ppl̃i puſini portãs ſine licẽtia punit. R̃. 106.

Armis non portandis. Rubrica. 114.

Armoꝝ condẽnatio fiet. ĩ. xv. dies Rub. 115. ꝛ ibi addi. ꝯ non permittente ſe rimari aut cercari.

Arma captiuis dante. Rubrica. 116.

Arma portans forenſis vt ciuis punit. R̃ca. 117.

Armoꝝ rimatione fiẽda per comitatũ. R̃ca. 119.

Accuſato negante poſſeſſionẽ rei alterius. rub. 159.

Aquam deriuans de antiquo loco. rubrica. 165.

Aucupante ꝛ capiente Qualeas ꝛ Turdos certo tempore. Rubrica. 173.

Abſolutione a iuramẽto non eſt opus in cauſa vſure vide. ĩ. Juramento.

Audientia denegatur vendentibus ad credentiam in fraudem vſuraꝝ. rub. 215. §. ꝛ qꝛ vſuraria prauitas: ꝛ ibi aliquid de barocholis.

Bannito In ciuitate vl̃ ſburbijs dat terminꝰ triũ dieꝝ i comitatu octo dieꝝ. R̃. 4. §. ſi ṽo vniũſitas. Nõ habitãti in puſino arbitrio iudicis: ꝛ ad quẽ locũ citari debeat.

Banni termino elapſo nõ põt ꝓrogari. d. §. ſi ṽo: ꝛ eſt ac ſi ore ꝓꝓo ꝯfeſſuſ eẽt cũ oibꝰ q̃litatibꝰ ſuis.

Bannum ꝯ cõtumacem non poteſt viciari omiſſis certis ſolennitatibus dicto. §. ſi vero habet.

Bulla Pij ſecundi ꝯ homicidas folio. 12.

Bulla Sixti quarti ꝯ homicidas folio. 13.

Blaſſemantes deum qualr̃ puniant. Rubrica. 18. in prin. vſqȝ ad. §. ſtatuimus. ꝛ Rubrica. 213.

Blaſſemi hmõi incontinenti poſſunt impune offendi vſqȝ ad morteȝ excluſiue ꝛ ipſe non põt ferre teſtimoniuȝ cõdemnatus: eſt ẽt inteſtabilis actiue ꝛ paſſiue Additio ad Rubri. 18. Item de eis in ſtatutis ſancti Bernardini. Rubrica. 213.

Baiulus qui accepit cedulam eam portet al̃s punitur R̃ca. 43. in fine vbi nõ valet dicta citatio.

Betonenſes ꝓhibentur ꝯuerſari ſine licẽtia in ciuitate peruſij ꝛ comitatu Rubrica. 56. §. fi.

Banniatur celebratio Jouis ſcti. R̃ca. 64. in fine.

Banniatur ꝙ dieſ ꝛ octaua ſancti Stephani cuſtodiatur. Rubrica. 65. xv. diebus ante.

Biretum ꝛ ſimile de capite accipiẽs iniurioſe lib. decem condemnatur. Rubrica. 74.

Burſam mutilans vel vacuans furtiue. R̃ca. 95.

Banderiam portans ſine licentia punit. R̃ca. 106.

Battaglia funditus ꝓhibetur niſi cũ niue herbis ꝛ pomis non offendibilibus Rubrica. 124. p additionem ibi: ꝛ Rubrica. 216.

Bannitus ꝛ cõdẽnatus in lib. cc. non põt amodo impune occidi additio eſt Rubrice. 134.

Bona rebellium debeant remanere inculta Rubrica. 197. Et ꝙ maſſarij ꝛ conſeruatores cõis Peruſij ſint officiales bonoꝝ rebelliũ ꝛ homicidaꝝ Rubrica. 198. iuncta additione.

Barocholi ꝓhibent ꝛ ꝯctus ꝛ diſtractꝰ ad credentiã hmõi. R̃ca. 215. p totũ: ꝛ ꝙ poſſit contrauenire non obſtante iuramento qđ nullum ibi iudicat.

Citatio Intelligit̃ ꝙ peruenerit ad notitiã citati eo ipſo ꝙ apparet relatio in actis Rubrica.1.§.7 quia ſepe.
Citationes ad q̃ loca fient Rubrica.4.in p̄n.quo ad perſonam quo ad collegium ibi.§.j.quod in citatione terminus trium dierum aſſignetur.
Contumax in non cõparẽdo citatus poteſt exban niri 7 debet in dicto.§.in fine.
Cedula notificationis banni qd debeat cõtinere 7 qñ fieri debeat vbi.ſ̃..§.ſi autem.
Cõtumax q bẽat̃ i maleficijſ vbi.ſ̃..§.7 i maleficijs.
Citatio non poteſt viciari ſi apparet cõmiſſa p no tarium tm̄ in maleficijs vbi.ſ̃..§.7 inſuper.
Copia inqſitionis mittat̃ camere Rubrica.4.§.7 inſup ad ouiandum cum tenore 7c̃.
Caſſule due ſunt habende ꝓ dictis copijs vbi.ſ̃.
Copie predicte ſic enim appellant:extrahantur a maſſarijſ publicatiſ ſindicatorib⁹officialiſ vbi.ſ̃.
Contumax poſt terminũ banni habet ꝓbare inno centiaʒ volẽs ſe defendere in additiõe q̃rte rubri ce.Jtem in q̃rta parte pluri cõdemnat̃.Rub.5.
Cognitio de maleficijs fiet infra ſex menſes ꝓxime precedẽtes eius officiuʒ exceptis furtis tranſcen dentibus lib.centũ deñ.7 in homicidijs ſeruatur lex centum annoꝝ in additione Rubri.10.
Concordia non prodeſt in pena inſultus q2 rema net.4.Rubrice.11.§.ſi vero inſultum in fine.
Cicatrix punit̃ pena manus Rubri.12.in p̄n.7 ibi de membro truncato vel debilitato.Et q̃ modo de ea fiet cõdẽnatio vbi ſupra.§.volumus ẽt:vbi ẽt ꝙ per medicos eligendos q iurare debeãt.
Condẽnatio fit de vno vulnere licet vno ictu plura ſint facta vulnera.R̃.12.§.penul.7 ỹ.v̄bo vulnera.
Comitatenſes inter ſe poſſunt ordinamenta facere vſq3 in quantitatem ſol.xx.Rubri.13.in fine p̄n. inter ſe ipſos obſeruanda.Jtem hñt iuriſditionẽ inter ſe vſq3 in.v.lib.ibi.§.j.Jteʒ caſtrũ hñs po teſtatẽ in lib.x.vbi.ſ̃.Jtem nõ p̄nt ſtatuere ꝯ ci ues 7 ſtatuta nõ valẽt ibi.§.7 q2 ſepe:vſq3 in fi.
Confinati 7 relegati nõ poſſunt habere officia Ru brica.14.§.7 omnia 7 ſingula.
Commedentes carnes in diebus vetitiſ puniuntur Rubrica.18.§.volumus ẽt 7 ordinamus.
Comitatenſis offendens ciuem duplici pena punit̃ Rubrica.22.§.ſemper intelligendo.Et extat bre ue Jnnocen.viij.qđ nõ potui hr̃e de cancellaria.
Cecans oculos punit̃ Rubrica.30.§.ſi vero.
Capi qui poſſint malefactores ab omnibus. Ru brica.36.vbi in fine:captus ſoluit premiuʒ capiẽ ti anteq̃ʒ relaſſetur idem in Rubri.38.p totum.
Corrumpẽs officiales punit̃ Rubri.44.7 ibi mo dus ꝓbandi 7 addi.annullans ſniam.
Confinare poteſt poteſtas incomitatu per mẽſem 7 non ſeruans confines punit̃ Rubrica.49.
Contumax non eſt qui citatur per baiulum q p̃mo cedulam non habuit Rubrica.43.ſed eam ha buit ab alio baiulo.ſ̃.baiulus.
Comparẽs in maleficijſ qñ retineri 7 qñ ſbfideiuſ ſore ſit relaſſandus Rubri.51.7 ỹ.fideiuſſor.
Condemnatio in maleficijs nõ poteſt vitiari ex cau ſis in Rubrica.54.
Condemnatio facta infra tempus defenſionis non valet 7 proceſſus decetero.
Circundari non p̄nt ſʒ cãe ſnial̃r diffiniri debẽt al̃s non valet qđ fit in. rub.55.iuncta additione ibi.
Confitenti maleficiũ remittitur quarta pars in ca ſibus in qbus concordia fieri põt Rubri.59.
Concordia ꝓ qbus maleficijs fieri non poſſit Ru bri.60.7 põt fieri vnicuiq3 recipiẽti ꝓ abſente.§. ſtatuenteſ.v̄.ſaluo.7 ad qd ꝓſit:7 ꝓ ea nõ ſoluit̃ gabella decetero ſicut añ vt in additiõe ibi facta.
Copie ſententiarum ſint penes notariũ.M.D.p. artium Rubrica.69.cum additione.§.ſi.nec p̄nt oſtendi aut cõmodari niſi illis de armario.
Cadere faciens pannos de capite mulieris puni tur Rubrica.75.
Capiens p capillos 7 in terrã ꝓiciẽs punit̃.R̃.77.
Cadere faciens aliquẽ in terram punit̃ Rubri.78.
Cognoſcens carnaliter virginem:religioſaʒ 7 vxo rem Rubri.82.iuncta additione qua punit̃ virgi nem p vim traducẽs cauſa ꝯhendi matrimoniũ.
Contractus qdam ꝓhibent̃ Rubri.85.7 Rub.212. R̃ca.215.§.7 q2 vſuraria prauitas p totũ fol.65.
Chriſtiana mulier iudeo immiſcẽs punit̃ Rub.91.
Carceres qui frangunt Rubrica.97.
Cameram vel domum frangens Rubrica.98.
Caualcata ꝓhibet̃ fieri R̃ca.99.§.ꝑterea volumus 7 ſequẽti giure 7 lige cõfederationes ꝓhibent̃.
Cercari ꝓ armis quo modo 7 vbi fieri poſſit Ru brica de armis.114.7.119.
Capiens 7 offendens ſuum hominem 7 capiens liberum hominem. Rubrica.125.
Condemnationes non fient neq3 exbannimenta vl tra q̃titateʒ pene maleficij Rub.136.7 ibi addi tio ꝙ iudex teneat̃ in ſindicatu 7 ad intereſſe.
Cuſtodes graſcie fiendi incomitatu Rubrica.138.
Credentia tenenda Rubrica.144.
Ciuis iura recipiens a forenſe ꝯ cineʒ Rubri.145.
Caſtrum vel villa preſumens aliquem tormentare vel alia vetita facere Rubri.149.iuncta additio ne ꝙ idem in homine particulari.
Contra deſtruentes fontes 7 extrahentes aquam de loco antiquo Rubrica.165.
Contra ſagittantes vel palloctantes per ciuitatem Rubrica.167.7 additio eſt ibi.
Contra deſtruentes vineas Rubrica.169.
Contra capientes columbas alterius Rubri.172. 7 Rubri.214.§.7 q2 praui.Jteʒ ꝯ capras 7 por cos tenentes:tranſumptũ e cancellaria vulgare Quia aliud 7 alia habere nequiuimus etiaʒ in

3v

Diſtinctio noctꝭ a die ⁊ pulſatiõe cãpane. ℞ca.154.
Deuaſtans pectorales putei vel ciſterne aut fon-
tis. Rubrica.163.
Damno non dando in caniculis lacus. Rubri.171.
Dominus pro famulo tenetur penam ſoluere. Ru-
brica.178. caſus eſt ibi in quo.
Decretum q̊ ꝓhibentꝛ donationes ⁊ ceſſiones fieri
de re litigioſa ⁊ de q̈ lis mouéda eſſet. ℞ca.205.

Equeſter Offendens duplici pena pu-
nitur. Rubrica.21.
Eximens emanibus officialium códemnatum. Ru
brica.24. punitur eadem pena pecuniaria ſed ſi
erat códemnatus pena ꝑſõnali punitꝛ lib.ccccc.
Item poteſt impune occidi a familia qñ vellet
impedire executionem iuſtitie. ibi.
Eximens debitorem de facto cogitꝛ ad ſoluendũ di-
ctum debitũ vbi.s̃..§. ſed ſi captus. ⁊ in lib.l. con-
dénatur. Idem in debitore cóis exempto. Item
reqſitus ab officialibus de auxilio niſi euȝ preſti
terit punitur lib.xxv. ibi in fine.
Expendens falſam monetam ſcienter punitur. Ru
brica.42. iuncta additione.
Exbannitus poteſt per ꝓcuratoreȝ alium accuſare
Rubri.56.§. ⁊ ſi aliquis predictoꝝ.
Expuens in faciem lib.c. pro qualibet vice. Rubri
ca.74. punitur.
Eccleſia aliqua vacante laici non faciant violentiaſ
Rubri.100. ꝓuidetur.
Exterminãs punitꝛ. Rub.102. iũcta additione ⁊ ibi
de forma ⁊ grippo ⁊ via iuxta terminos nó fien
da ⁊ prope viam ⁊ grippum niſi ſpacio relicto
de quo ibi. Rubrica.102.
Eleuans rumorem. Rubrica.105.
Exbannitis capiendis. Rubrica.119.
Exbannitus cóis Peruſij offendés aliqueȝ ⁊ econ
tra. Rubri.121. ⁊ ibi additio.
Exbanniti ⁊ códénati ꝓ certis delictis poſſunt im-
pune offendi ⁊ de tpe ⁊ modo ꝯdénatiõis fiéde
℞ca.134. Et ibi eſt additio ꝓhibens códénatuȝ
in pecunia poſſe occidi ⁊c̃. vt in ea.
Exbannito pecunialꝛr ſit licitũ capere ⁊ interficere
exbannitũ ⁊ códemnatũ certis de cauſis ſine re-
demptione offendente peruſinuȝ: ⁊ ꝙ de banno
extrahatur. Rubrica.135.
Exbanniatur nemo nec códemnetur vltra quanti-
tatem pene maleficij. Rubri.136.
Exeunte de via publica ⁊ intrante per rem alte-
rius. Rubrica.158.
Euntes ad monaſteria puniuntur. Rubrica.184.
iuncta additione.
Eligantur tres ciues continuo circa proſecutioneȝ
rebellium. Rubrica.195.

¶ Errores ſiue imprimentium ſiue male
littere originaliuȝ hic corriguntur.

In additidne prime rubrice in fine ibi datũ vel ex-
pediendum vult dicere ad expediendum.
In additione.ij. rubrice ibi ſoluendoꝝ ⁊ de quibuſ
vult dicere ea de quibus.
In additione.iiij. rubrice. ibi data facultas compa
rendi vult dicere detur facultas: ⁊ ibi ideo ẽt ſta
tuimus vult dicere ſtatuerunt ⁊ ordinauerunt.
In addi. rubri.xj. ibi pro porta ſancte ſubſtanne ſb
volta palatij vult dicere palatij. M.B.P.
In addi. ℞ce.xij. ibi de iſultu factas vult dicẽ facte:
⁊ ibi mercale nũc inceptũ vult dicere mercatale:
eſt etiam ibi ⁊: ꝑ vt.
In additione rub.xiiij. ibi ꝙ nó ſuccedant perſone
vult dicere non ſuccedat perſone.
In addi. rubri.lxiiij. ibi ⁊ predicationis vult dicere
predicationes dicuntur ⁊ celebrantur.
In addi. rub.lxvj. ibi i hac forma vult dicere in hãc
formã. Et ibi aportantibus vult dicere portanti
bus ſine. a. per totuȝ. Et ibi de extra vult dicere
de ⁊ extra.
In additio. rubri.lxix. ibi declaramus vult dicere
declarauerunt.
In additione rub.lxxxj. ibi declaramus vult dicere
declarauerunt.
In addi. rub.cxxj. ibi declarate nomina vult dicere
declarantes.
In addi. rub.cxlix. ibi delinquente deeſt vel delin-
quentibus.
In addi. rub.clix. ibi ſeu eo vult dicere cum eo.
In addi. rub.clxxiiij. ibi ablato vult dicere ablatũ.
In addi. rub.clxxvj. ibi liqdãdo vult dicẽ liqdãdũ.

Falſus Accuſator inqſitor vel denunciator
qualiter puniatur. Rub.8. ꝑ totuȝ
Fugans aliquem vel inſequés vt inſultans punitur
Rub.11.§. ſi quis adminauerit.
Forenſis percutiens peruſinum. Rubri.12.§. ſi vero
aliquis nó ſubiectus: ⁊ ecõtra ibidem.
Forenſem offendés qualꝛr puniatꝛ. ℞ca.12.§. ſȝ ſi ali-
qs ꝑcuteret aliqueȝ. Et nota ꝙ eſt i.§. ſtatuimus
inſuꝑ eſt omiſſa dictio niſi ibi códénetꝛ cói ꝑuſie.
Niſi in pena ꝑ formã ſtatutoꝝ: vitio impͥmẽtiuȝ.
Forenſis forenſem occidens eadem pena qua ciuis
punitur. Rubri.14.§. ⁊ ſi forenſis.
Forenſis male ꝯditiõis ⁊ fame attẽtans maleficiũ
pót impune offendi vbi.s̃..§. inſuꝑ ſtatuimus ꝙ.
Famulus ꝑcutiẽs dñm vel aliqueȝ de familia in do
mo habitatiõis duplicantꝛ pene. Sed nó qñ in-
ter ſe famuli ⁊ famule offendũt. Rub.22. in fine.
Faciem ꝑcutiẽs vel dilaniãs punitꝛ. Rub.28. ⁊ accu
ſatus de tali crimine nolens detineri fideiuſſo-
rem det de lib.ccc.

ſtãtibus.M.D.P.ꝑpter deprauatos mores.
Campane pulſatio.Rubrica.154.
Canis ligatur Rubrica.157.
Cauas faciens prope grippum Rubrica.158.⁊ ibi quando ⁊ ꝓ quanto tempore.
Cõſuetudine eũdi ꝑ viam hñtez faciẽ andit⁹ vbi.ſ.
Ciſternam aut puteum corrumpens ⁊ deuaſtans Rubrica.163.
Columbas alterius capiens vbi.ſ.Rubrica.172.
Capiens Quaeleas ⁊ Turdos certo tpe.Rca.173.
Cõmune Peruſij nõ faciat aliquẽ militẽ.Rca.181.
Caualcantes vel inuadentes territoria peruſina ꝓ rebellibus habeantur.Rubrica.185.
Conſeruatores tenentur ſoluere p̃miuz interficienti rebelles.Rubrica.189.
Confinati tenent̃ fideiuſſorem dare.Rubrica.190.
Confinia non ſeruantes habentur pro rebellibus cõmunis Peruſij.Rubrica.191.
Conſeruatores ⁊ maſſarij ſunt officiales bonoꝝ rebelliũ ⁊ homicidaꝝ.Rub.198.iuncta additiõe.
Cartas ad ludenduz qui facit aut retinet vel accomodat mittit tabulam vel banchum ad ludẽduz punitur.§.pen.Rubri.208.209.210.211.
Cõmittens viciuz ſodomie aut rixans ex dicta cauſa punitur.Rubrica.214.
Columbas capiens ad ſcruccatoriũ in ciuitate peruſię punitur.Rubrica.214.§.⁊ qr praui.ꝓ qualibet vice lib.x.⁊ accuſans hʒ tertiam partem.
Contra proſenetas.Rubri.215.§.item ſtatuimus ꝙ nullus proſeneta.folio.64.
Cõmunãtias emẽs ꝓ minori p̃cio ab eo q eas emit punit̃.Rca.215.§.⁊ fraudibus qbuſcũqʒ.folio.65.
Condemnatus in lib.cc.deñ.pro maleficio ſanguinolento nõ poteſt amodo impune occidi in additione Rubrice.134.

¶ Confirmatio p̃ntium Statutoꝝ ⁊ Additionuz eſt manu ꝓpria Rmi vice legati cuz ſigillo a tergo voluminis in cancellaria hmõi ſub tenore.

Franciſcus pitta ꝓthonotarius apoſtolicus Peruſię vmbrieqʒ ⁊c̃.Vice legatus.

Quotiens a nobis petitur:qd religioni ⁊ honeſtati cõuenire dignoſcitur animo nos decet libenti cõcedere:ac petentium iuſtis deſiderijs congruum ſuffagiũ impartiri.Cum igitur Magnifica hęc cõmunitas ciuitatis Peruſię capl'a p̃ntis tertij voluminis ſtatutoꝝ corrigi ⁊ declarari fecerit atqʒ additiones ad illa neceſſarias fieri ꝑ excellẽtiſſimos.J.V.doc.⁊ cauſaꝝ ꝓcuratores egregios plurib⁹ in locis ſupius nominatos cõmiſſerit ⁊ id qdem ex impſſione hac ⁊ fine cuiuſqʒ dictoꝝ capl'oꝝ erudite eleganterqʒ ꝑ actũ euidẽter appareat.De earũdem cõfirmatione inſtantiſſime reqſiti ipſas vt pote neceſſarias ⁊ ad moduz vtiles (ſalua ſemꝑ ſupioꝝ auctoritate:⁊ dũmodo ſint rationabiles:nec in aliquo cõtra eccleſiaſticã libertatem) Cõfirmamus ⁊ approbamus ac noſtre vicelegationis facultate eaſdem obſeruari mandamus perpetuis futuris temporibus M.D.P.eiuſdez ciuitatis ⁊ dño Petro philippo Creſimbeni cõmunitatis p̃fate ſindico ⁊ ꝓcuratore inſtantibus.In quoꝝ fidem ⁊c̃.Datum peruſię in palatio aplico.die.viij.Auguſti.M.D.xxiij. .F.ꝓthonota.⁊ vicelega.q.ſ.

locus ſigelli.

Jacobus ferratinus.

Dies Veneris eſt feriata in maleficijs.Rubrica.1.§.dicimus.
Denunciatio ꝑ ſindicos fieri nõ poſſit porrecta p̃us accuſa niſi coram eodem officiali.Rca.2.in fine.
Denunciationum ꝓceſſus ⁊ cauſe expediantur infra tres menſes additio.Rubri.3.
Domus homicide vinee ⁊ arbores funditus deuaſtantur.Rubri.14.§.volumus ẽt.Item domus cõis cum homicida diuidatur vbi.ſ.§.⁊ ſi condemnatus.Item ſi cõmode nõ poteſt diuidi nõ fit diſcaricatio ibi.§.ſequenti.
Defendentes bona homicide fraudulenter cõdemnantur lib.c.ibidem.§.⁊ dñi poteſtas ⁊ capitañ.
Duplicantur pene maleficioꝝ cõmiſſoꝝ in quibuſdam feſtiuitatibus.Rubri.19.§.finali.
Debilitans vel truncans alicui membrum punitur Rubri.30.⁊ ibi qui precio hoc facit.
Ducentes hoĩes vltra certũ numeruz cuz vadũt ad accuſandũ vel ſe defendẽdum puniunt̃.Rca.35.
Ductus infortiam cõis Peruſij q̃r intelligat̃.Rubrica.38.ſ.qui eſt preſentatus officialibus in.§.fi.
Detentio cõparẽtis in cauſa maleficij q̃n fieri poſſit.Rubri.51.⁊.§.verbo fideiuſſor.
Dies feriati ⁊ feſtiui ſunt.Rubrica.61.vbi eſt additio folio.29.
Dies ſabbati ꝓueniẽtibus ad ciuitatẽ ꝙ ſit ſecura ꝓ dãnis da.cedu.pena.⁊ alijs debitis ciuilibus.
Dies veneris ſancti tota cuſtodiatur alij dies martij veneris vſqʒquo ad diuina officia celebrentur etiam iouis ſancti de mane veneretur.Rubrica.64.iuncta additione.
Dies ⁊ octaua ſancti Stephani de natale propter peſtem ⁊ grandinem cuſtodiatur Rubri.65.
De ſimilibus ad ſimilia an ⁊ q̃n ꝓcedi poteſt.Rubrica.68.iuncta additione ibi.
Dentem cadere faciens pro quolibet lib.c.Rubrica.74.pena eſt.
Dilanians pannos punitur.Rubrica.76.
Domum frangẽs ⁊ in ea inuẽt⁹ ad carnal'r cognoſcendũ impune occidit̃.Rubri.94.Itẽ Rca.98.
Diſtinctio caſtroruz ⁊ villarum pro quolibet vicariatu.Rubrica.104.
Dicens alicui iniuriam corã officiale.Rubri.140.

✠ 3

Fideiuſſores in maleficijs q eſſe nō pn̄t. Rub.34.

Falſitatem cōmittens aut ſcienter ꝓducens inſtr̄m falſum: falſificans ſcripturas a.x. annis citra: qui cancellauerit vel dilaniauerit aut ꝑ vim acceperit ſcripturas punitur. Rubrica.39. iuncta additione ꝙ cōdemnetur in damnis ⁊ intereſſe parti iuramento ſolo ⁊c̄. vt in ea.

Falſum inſtr̄m faciens vel fieri faciens puniť. Rubrica.40. idem in componente iuncta additione ibi ꝙ teneať ad intereſſe iuramento declarādū.

Faciens falſam monetam punitur. Rub.42. iuncta additione ibi facta.

Fideiuſſor reqſitus ꝙ infra octo dies repſentet euꝫ ꝓ quo fideiuſſit habeť ꝓ ꝯfeſſo niſi euꝫ repreſentauerit Rubri.51. §. ⁊ ſi fideiuſſor. vbi in fine eſt erratum ibi: ⁊ intelligať detentio poſſe fieri vult dicere ⁊ intelligatur detentionem non poſſe fieri ⁊c̄. vitio imprimentium.

Forma dandi licentiam exbannito aľs requiſito ꝓ altero maleficio. Rubrica.56.

Forma procedendi contra forenſes nō habitantes in peruſino. Rubrica.57.

Ferie ⁊ dies feriati ſunt. Rubri.61. Rubri.62.

Filiuſfamilias delinquens punitur in bonis etiam Rubri.72. ⁊ ibi de patrefamilias ⁊ de legitima iuncta additione qn̄ debeatur. Rubri.72.

Forenſis offendens forēſem punitur. Rubrica.73.

Faciens cadere biretum: denteꝫ: oculos q clauſerit per naſum capit punitur. Rubrica.74.

Faciēs ſibi iniuriā vt ſibi vel alteri noceat. ℞ca.80.

Faciens facturas. Rubrica.89.

Fornicantes in domibus in qbus aſſidue cōmorantur puniunť. Rubri.90. iuncta additione ꝙ ſi in actu deprehenditur poſſit impune offendi.

Furta ⁊ eoꝝ pene iūcta additione. ℞ca.93. ⁊ ibi in addi. in fi. de minore. xx. annis vt non moriatur.

Fure nocturno domum frangente ⁊ inuento in domo ad aliquā carnaliter cognoſcēduꝫ. Rub.94.

Furtiue mutillante vel vacuante burſam. Rub.95.

Frangentibus carceres iuncta apoſtilla. Rub.97.

Frangente domū vel cameram. Rubrica.98.

Faciens aliquid contra pacem bonoreꝫ vel ſtatum peruſinum. Rubri.107.

Faciente cōſpirationē adunantiā cōgregationē vel tractatuꝫ cauſa ſubripiendi bonum ſtatum peruſinum. Rubrica.108.

Ferente litteras infidelium. Rubrica.109.

Frangente pacem. Rubrica.112.

Forenſis portans arma vt ciuis puniať. Rub.117.

Forenſis offendens peruſinuꝫ comitatenſem vel diſtrictualem. Rubri.120. Et ibi qui habentur pro ciuibꝰ quo ad maleficia. Et q forēſeſ intelliganť.

Famulus offendens dn̄m ſuum puniť. ℞ca.126. vbi addi. ꝙ idem iuris in feminis ⁊ alijs magnam habentibus conuerſationē cum eo in domo.

Filij maledicti qui ꝓprios parentes inſuriant. Rubrica.128. ⁊ ibi additio qua puniuntur.

Filij percutientes parentes non alantur ab eis ⁊ emancipantur inuiti. Rubrica.129.

Faciente douanam victualiū. ℞ca.137. ibi additio.

Faciente cauas prope grippum. Rubrica.158.

Fontem ꝓpe turpia faciens. Rubrica.164.

Fontem deſtruens ⁊ aquam extrahens de loco antiquo. Rubrica.165.

Ficedulas: turdos ⁊ qualeas capi non poſſe in additione. Rubrica.173. niſi certo tp̄e ⁊ caſu.

Famulo frāgēte pactū dn̄o ⁊ ibi eſt addi. ℞ca.177.

Famulo alicuius offendente aliqueꝫ ⁊ de pena domini. Rubrica.178.

Fideiuſſoribus preſtādis per cōfinatos. Rub.190.

Gabella In maleficijs non ſoluať in additione prime Rubrice.

Gabella funditus tollitur in maleficijs. Rubri.4. in additione ⁊ in concordijs.

Graffij ſunt tenendi ⁊ quare ⁊ de pena non tenentiū eos in hoſtio camere. Rubrica.37.

Gabella ꝓ ꝯcordia decetero non ſoluatur. Ru.60. ⁊ ibi additio ⁊. s̄. verbo ꝯcordia ꝓ quibus.

Giure ⁊ confederationes ꝓhibentur. Rubri.99.

Grippum iuxta quis nō poteſt laborare. Rub.102. iuncta additione.

Graſcie cuſtodes fient. Rubrica.138.

Grippo ⁊ lama cadente in rem alterins. Rub.161. quid faciendum.

Homicidium Poteſt per quēlibet denūciari. Ru.2. §. excepto. Item fieri faciens homicidium. Rub.14. §. quicunqꝫ.

Heredes interfecti etiā antiqtus habebant tertiaꝫ partem bonoꝝ. Rub.14. §. de pena.

Homicida priuatur ſucceſſione vbi. s̄. §. ꝑterea vbi ēt deſcendēteſ homicide vt indigni ꝑuanť ⁊ ſucceſſio deferť ad alios poſt ipſos ⁊ nō ad fiſcum.

Homicida nō pōt inſacculari nec h̄re officia vbi. s̄. §. ſtatuimus ēt ad maiorem penā homicide.

Homicide ꝑuanť ſucceſſione nec aliqđ cōmodū ex bonis interfecti h̄re pn̄t vt in additiōe. Rub.14.

Homicide ꝑpetuo ſunt infameſ ⁊ nō poſſunt ferre teſtimoniū ēt ꝙ fuerint reſtituti ad gr̄am ⁊ impune ſ̄m ſtatuta cōmiſerint eū ſ̄m bullam Sixti q̄rti folio.13. v̄. item ꝙ oēs ⁊ ſinguli. iiij. col. in fi.

Homicide puniunť ꝑ legē nouā. Rub.15. folio.14.

Homicida volens ſe defendere quid facere debeat Rubrica.16. folio. xv.

Hoſtia domus frangens vľ aperiēs puniť. Ru.31. ⁊ in reſtitutione damni in additione ibi facta.

Hebrei reſerrati in die iouis ſancti vſqꝫ ad veſpas ſabbati nō ꝓn̄t moleſtari in rebus nec in pſona

aut iniuriari nec qcõꝫ ꝯ̈ eos ꝓijci ⁊ teneꝛ paꝛ ꝓ ſilio ⁊ qlibet aſcendens Additio ad Rubꝛi.67.

Hominem retinens inuitum per horas ⁊ plus punitur. Rubꝛica.125.

Hoſpitans vel receptans aliquem malefactoꝛem punitur. Rubꝛica.133.

Haſti ludẽtes in vigilia ſancti Herculani ſeu feſto Rubꝛica.180. quid obſeruent.

Juriſdictio Judicis ꝑpetuaꝛ in accuſatione quãdo emanauerit citatio. Rubꝛica.1.§.ꝑmo.

Judex teneꝛ ſentẽtiare ẽt de expẽſis infra tres menſes a die inchoati ꝓceſſus: ⁊ in membꝛanis ſcribere ſñias ⁊ non põt ꝓnunciari ſuperſedẽdum in additione rubꝛice pꝛime.

Jnqſitionem qs facere poſſit. Rub. 2.in ꝑnci.

Jnqſitus non põt accuſari niſi coꝛaꝫ officiali inqſitionis ſecus factum ipſo iure non valet vbi.ſ̃..§. ⁊ cum dicatur ver.dũmodo.

Jnquiſitio quãdo p̃cedit accuſationem quid iuris ⁊ faciendum eſt vbi.ſ̃.

Judex inqſitionis infra tres menſes debet expedire cauſam ⁊ non põt ꝓnunciare ſuperſedẽdum in additione ad rubꝛicam ſcdam.

Jnfamans aliqueꝫ extra iudicium ꝓbata diffamatione ꝑ tres teſtes punitur. Rub.8.in fine.

Judex taxat expenſas ⁊ exequitur ſñiam ꝯ̈ falſam accuſam denũciationẽ ⁊ inqſitionẽ facientẽ non obſtante appellatione vel recurſu. Ru.9.§.fi.

Jnſultus qualiter puniatur. Rubꝛica.11.j.verbo pena inſultus.

Juramẽta illicita puniuntur. Rubꝛica.18.

Jntrans domuꝫ alicuius iniurioſe punitur. Ru.32. iuncta additione que vult ꝯdemnari in damnis paſſis iuramento declarandis vt in ea.

Jnducens falſos teſtes punitur. Rubꝛica.43.

Jniuriantes poteſtatem ⁊ capitaneuꝫ ab eis puniuntur. Rub.71.§.⁊ qꝛ non eſt.

Jniurians mulíereꝫ eunteꝫ ad indulgẽtiaſ. Ru.87.

Jniuriam dicẽs alicui coꝛaꝫ officiale. Rub.140.

Jnſtr̃m debiti pecuniarij negans puniꝛ. Rub.141.

Jnuento poſt tertiuꝫ ſonum campane. Rubꝛi.156.

Jntroitu rei alterius ⁊ cane ligando. Rubꝛi.157.

Jnterficiens vel vulnerãs aliq̃s beſtias ſibi damnũ dãtes nõ teneaꝛ ad penaꝫ iũcta addi. Rub.170.

Jncendijs ⁊ incendiarijs. Rubꝛica.183.

Jnuadentes territoꝛia peruſina ꝓ rebellibus habeantur. Rubꝛica.185.

Jnterficientes rebelles p̃miantur infra verbo pꝛemio dando.

Juramento nõ obſtãte licitũ eſt venire ꝯ̈ cõtractuꝫ vſurariuꝫ in.§.ꝙ nullus.ṽ.ſed ꝑuata pſona. Rubꝛica.de vſuris.215.agendo vꝉ excipiẽdo qꝛ improbũ iuramẽtum ibi iudicaꝛ ⁊ remittiꝛ adeo ꝙ decetero nõ vr̃ in hoc caſu opus eſſe abſolutione ad effectum agendi vel excipiendi: Et hoc ſcire valet ⁊ iuuat.

Jnfirmus non poteſt viſitari a medicis vltra pꝛimam vicem niſi ꝑus fuerit cõfeſſus peccata ſua ſacerdoti pena.lib.xxv. Rubꝛica.218.

Libꝛis Reſtitutis a poteſtate ⁊ capitaneo nullus actus ciuilis aut criminalis exerceri põt. Rub.1.§.⁊ vt ẽt ſed pñt facere executionem licentiarum.§.ſequẽti.

Loca religioſa q̃ ſint. Rub.11.§.loca aũt religioſa.

Loca in qbus maleficia duplicanꝛ ſiue ꝑuilegiata vbi.ſ̃.in additione ⁊ ibi ꝓ qualibet poꝛta diſtincte ſunt deſcripta nouiter. Jtem in addi.ad rubꝛi.12.ponunꝛ eccleſie comitatus: ſcole ſcientiaꝝ ⁊ mercatale inceptum vt alie vie pꝛiuilegiantur addi.12.in burgis ⁊ ſuburbijs peruſie: in q̃ additione dicitur mercale ꝑ erroꝛeꝫ vult dicere mercatale. Jtem dicitur ⁊: vult dicere vt alie vie ⁊c̃.

Labꝛuꝫ amputãs puniꝛ. Ru.30.§.ſi ṽo mutilauerit.

Lacerans ſcripturas vide.ſ̃.falſitatem cõmittẽs ⁊ Rubꝛica.39.

Legitima debetur ꝓ homicidio tm̃ vt in additione ad rubꝛicam.72.

Locus vbi ſuſpenduntur latrones.rubꝛica.92.

Laici nõ faciant imp̃ſſiones aut violentias clericis in bonis eccleſiarum. rubꝛica.100. in vacatione eccleſiarum maxime.

Legatuꝫ in teſtamẽto poſſit ꝓp̃a auctoꝛitate vel ne capi vel retineri.rub.101.iuncta addi. declaraꝛ.

Laboꝛans iuxta terminũ: grippam ⁊ viam punitur rubꝛica.102.⁊ ibi additio.

Litteras poꝛtans infidelium.rubꝛica.109.

Lama ſeu grippo cadente in rem alterius.rub.161. quid faciendum.

Laboꝛatoꝛe negante vel interuertente poſſeſſioneꝫ domino.rubꝛica.160.

Laboꝛatoꝛ metens: trituꝛans: vindemians in reqſito dño teneꝛ ad penaꝫ ⁊ damnũ dño ꝓbandũ iuramento ⁊ vno teſte.rub.174.cuꝫ additione.

Laboꝛatoꝛ vendẽs reꝫ quã hꝫ ad laboꝛitiũ. R̷.175.

Ludentes cum haſtis in feſto ſancti Herculani qd obſeruent. Rubꝛica.180.

Ludentes ludum tenentes ſeu receptãtes. rub.182. iuncta additione.

Liber vnus fiet in cãcellaria de his ſtatutis. R̷.196.

Lucro debito officiali ⁊ baiulo cõis puſij occaſione grauaminis pignoꝛationiſ vel capture.rub.201.

Licentie pñt a q̃libet officiali exequi. Rubꝛica.202.

Ludum retinentes in re vel loco ſuo patiens ludi ad tabulas taxillos ⁊ cartas.rubꝛica.206.in ſtatutis ſancti Bernar.quid iuris.

Ludentium pena vel ſtantiũ ad videndũ ludũ vetitum per ſtatuta.s.Bernar.rubꝛica.207.

Laborās iuxta muros ciuitatis verſi. nō laboretur τ muros ꝓpe infra. rubri. 168.

Maleficia Cōmiſſa in cōfinibus pluriū territorioꝝ a qbus debeant denūciari. rub. 3. §. τ ſi ꝯtingeret: τ ibi de maleficijs que deteguntur finito officio ſindici. τ eo mortuo in. §. ſequenti.

Medici tres debent declarare cicatricem. rub. 12. §. volumus etiam ab offenſore τ ꝓ qualibet ſententia habere floreñ. vnū auri inter omnes.

Membrū q fregerit vł diſlocauerit. rub. 29. p totū.

Morſuꝫ ſi quis dedit alicui vel naſuꝫ morſu truncauerit vbi. ſ.

Magnates non pñt aſociare malefactorē vel culpatuꝫ tpe q̄ iuerit ad ſe pñtandū. rubri. 35. §. pterea exceptis aduocatis τ ꝓcuratorib⁹. Et ibi in additiōe dr̄ ꝙ ſnia abſolutoria nō valeat. Rᷓ. 35.

Mutans ſibi nomē vł portā. Et qñ inueniť a familia ptātis puniť. Rᷓ. 41. iūcta additione ibi facta.

Monetam falſam faciens: tondens aut expendēs rubri. 42. iūcta additione.

Mulieres qñ inducuntur in teſtes non vadunt ad palatium ſed ad eccleſiam. Rubri. 46.

Maleficia que nō poſſunt puniri. Rubri. 58. inter cōiunctos niſi ſeruata forma de qua ibi. §. ſi. v̄. ſit tamen licitum.

Maritus retinens domi amaſiam τ econtra vxor retinēs virum. rubrica. 83.

Maritus negans matrimoniū τ accipiens ſcđam viuente p̄ma iūcta additione puniť. rubrica. 84.

Mulierem eūteꝫ ad indulgētias iniuriās. Rᷓca. 87.

Mulier immiſcens leproſo. Rubrica. 91.

Manumundulo τ vagabūdo offendente aliquem Rubrica. 123. τ ibi additio.

Maledicti filij iniuriantes proprios parenteſ. Rubrica. 128. puniuntur.

Macellatores vendentes carnes mortacinas. Rubrica. 179. puniuntur.

Muros ꝓpe ciuitatis non laboretur. rubrica. 168.

Mutuans ludenti vel volenti ludere aut ꝯtinens in domo in qua alij ludunt nō valet ac ſi factum nō fuiſſet qđ ſit. rubrica. 212.

Mercantie quibus vēdi poſſunt ad credētiam vel nō. ſ. illis q nō exercent artem: ad ouiādum fraudibuſ barocoloꝝ. Rᷓca. 215. §. τ qr vſuraria prauitas: τ ibi ꝯfacienti denegatur audiētia.

Medici reqſiti nō vadāt ad infirmos vltra p̄mam vicem niſi p̄us fuerint ꝯfeſſi peccata eoꝝ ipſi infirmi ſacerdoti: pena. xxv. lib. rubri. 218.

Minor. xx. annis fur citra mortem puniť arbitrio iudicis in additione. rubri. 93. in fine.

Maleficia duplicātur cōmiſſa de nocte τ qualiter nox intelligatur in addi. rubri. 154. τ ꝟ. nox.

Nullus Notari⁹ niſi poteſtatis τ capitanei pōt ſe intromittere in officio maleficiorū. rubri. 1. §. nullus quoqꝫ τ ſequēti.

Notarius poteſtatis repreſentationes facere τ ſcribere ſine premio debeat τ ſine mercede vbi. ſ. §. volumus.

Nomen illius q dat inqſitiōeꝫ τ porte τ parrochie ſcribi debet τ de q̄ caſtro cū fideiuſſore aliter nō recipianť inqſitiones. rubri. 2. §. excepto in fine.

Notarius maleficioꝝ teneť ſcribere nomina τ ꝓnomina accuſatoꝝ. Rubri. 4. §. ſtatuimus quoqꝫ.

Nemo poteſt punire de maleficijſ niſi babuerit auctoritatem. rubri. 13.

Notarius nō poteſt rogari ð ſtatutis factis ab vniuerſitate. rubri. 13. vbi caſſantur.

Nuncius prioꝝ ꝓ pace facienda qñ ſindicus ſit. rubrica. 23. in fine.

Naſum amputans puniť. Rubri. 30. §. ſi tamen.

Notarius faciēs falſuꝫ inſtrm̄ puniť. Rᷓca. 40. τ ei⁹ ſcripture deponunť apud priores cōſortij iuncta additione ibi ꝙ originalia ꝓ veris nō habeanť niſi q̄ten⁹ ſint τ i dānis ꝯdēneť iuramēto ptis τc̄.

Notarius dꝫ cognoſcere ꝯhētes in additi. Rᷓca. 41.

Nomen non poteſt mutari vbi. ſ. rubri. 41.

Notario crediť qñ ſcribit in actis ſibi datā eſſe cōmiſſionē eundi ad iurādū teſtes ex̄ palatiū τ valet. rubri. 46. §. ſeđ qñ. v̄. τ intelligatur.

Negans p̄mo poſtea non admittiť ad beneſi. cōfeſſionis. rubrica. 59. in ſi. p̄nci.

Naſum qui ceperit iniurioſe vel barbam puniť. rubrica. 74. in fine.

Negans matrimonium puniť. Rᷓca. 84. iūcta addi.

Non ꝯhanť ſponſalia cum minoribus ſine cōſenſu certarum pſonaꝝ: τ nō fient ꝯtus aliq. Rᷓca. 85. iuncta addi. ibi ꝙ debeat eam de ſuo dotare τc̄.

Notarius mittiť ad vidēdum grippum: viam τ terminum citata parte an ſit deuaſtatū vel approꝑinquatū eis. Rubri. 102.

Non obediētes officialibus. rubri. 139. puniuntur.

Negans inſtrm̄ debiti pecuniarij. Rubrica. 141.

Notarium aliquem eſſe q̄liter ꝓbetur. Rᷓca. 142. ſ. quando negaretur eſſe notarium.

Nullus recipiat pecuniam vt aliqs euadat de maleficio τ de paciſcente de quota litis. Rᷓca. 146.

Notari⁹ nullus ſcribat reformatiōes niſi. M. d. p. τ cancellarius. rubri. 148.

Nox diſtinguitur a die. Rᷓca. 154. in addi. vꝫ. a ſono aue marie de ſero vſqꝫ ad ſonum campane que de mane pulſatur in palatio priorum.

Non laboretur ꝓpe muros ciuitatis. rubri. 168.

Notificatione cōdemnatoꝝ rebellium cancellario facienda. Rubri. 194.

Nullus pōt emere librū pub. alicui⁹ notarij. Rᷓ. 200.

Notarius omittens aliquid de ſubſtantialibus tenetur reficere damna. rubrica. 204.

5v

Notarius requiſitus debet extendere totum inſtrumentum. Rubri.215.§.hac ꝑpetua lege.folio.65. ⁊ ibi de mercede ſibi debita.

Officiales Tenentur ⁊ debent aporrigente accuſam tpe ꝓductiōis recipere fideiuſſorē ⁊ iuramētū de ſoluēdo penā cōtētā in ſtatutis ⁊ de reficiēdis expēſis ⁊ intereſſe in caſu ſuccūbētie. R.1.§.qđ ſi aliqs.

Officialis nō pōt recipere inqſitionē vel accuſationem ſeu formare niſi ante reſtitutionē librorꝫ fuerint facte due citationes vbi.ſ.

Officialis nō poteſt recipere alios teſtes niſi quos accuſator dedit tpe accuſationis inſcriptis ad petitionem accuſatoris vbi.ſ.§.⁊ ſup.pōt tñ quos vult ex ſuo officio recipere ad veritatez ⁊c.vbi.ſ. §.ſequenti.

Officiales pñt ex officio inqſitiones facere publice ⁊ ſecrete.rubrica.2.§.volumus. ⁊ de quibus non poſſunt ibi.§.ſequēti.

Officialis vel eius familia delinquēs in palatio nō incurrit penam loci ꝑuilegiati ſed ſimplicem penam.rub.12.§.ſi vero caſus.

Offendens aliquem ꝑcio vel pecunia qualiter puniatur vbi.ſ.§.qcūqꝫ precio.

Officiales dēbēt expectare p.x.dies vt fiet accuſatio homicidij deinde ipſimet pñt. Rca.14.§.pñt tñ.

Ordinans homicidium vt homicida equaliter tractatur.rubri.14.§.quicūqꝫ.

Officialis occidens ⁊ ſi occideretur qđ iuris vbi.ſ. §.volumus inſuper.

Officialis principalis cōis peruſij tenet̄ ſoluere penam ꝓ familiari vbi.ſ.caſus eſt.

Officialis offendēs aliquez cauſa officij in rixa non punit̄ vbi.ſ.§.ſed ſi aliqs ex officialibus.

Offendens aliquez in re offenſi cum ſanguine manus dextera amputatur. Rub.22. Item quadruplici pena:niſi ſimul cohabitauerint ibidem.

Offendens accuſatum dum iret vel ſtaret corāz poteſtate punitur.rub.35.§.⁊ ſi quis.

Offendi pñt impune q capi pñt.rub.37.in ꝑnci.

Offendens ſeipſum punitur.rub.80.

Officiuz ⁊ de vacatiōe vicariorꝫ comitatus. R.104.

Offendentes terras cōmēdatas cōi peruſij habeantur ꝓ exbannitis.rub.111.

Offendens exbānitū cōis peruſij ⁊ ecōtra.rub.121. ⁊ ibi additio.

Offendens exbānitū vel cōdemnatuz exiſtētem vel qui duceret̄ infortiam cōis.rub.122.

Offendens poteſtatem alicui⁹ terre ſubpoſite cōi peruſij ꝑ ipm cōe vel ei⁹ officiales datū. R.127.

Officialibus qui nō obediunt.rub.139.

Officiale corā q iniuriam dicit alicui.rub.140.

Opponens cōtra inſtrumētum factū a tabellione ꝙ nō ſit notarius.rub.142.

Offendens aliquez de nocte currētem ad ignez vel alias ad bonū zelū ad aliquā domū eūtez. R.155.

Officiales bonorꝫ rebellium ⁊ homicidarꝫ ſunt conſeruatores.rub.198.cum additio.

Officium iudicis denegat̄ blaſſemis cōdemnatis ⁊ audiētia agentibus.rub.213.in.§.⁊ ꝙ etiam.

Officio qnqꝫ ciuium q officiales honeſtatis vocentur.rub.219.ſup obſeruantia ſtatutorꝫ.

Offendens bānitū ⁊ cōdemnatū in lib.cc.quo modo puniat̄ in additiōe rubrice.134.vbi ꝙ nō pōt ſic cōdemnatus impune occidi decetero.

Poteſtas Per.xv.dies ante finem ſui officij nō pōt ferre ſnias nec ꝓceſſus publicare.rub.1.§.ſaluo ꝙ.

Poteſtas i die veneris dꝫ ſtare i ſala inferiori ad audiēdū allegationes partiū vbi.ſ.§.dicimus.

Poteſtas pōt ꝓcedere ꝯ̄ malefactores nō obſtāte ꝙ fuerit añ porrecta inqſitio per alium.rub.2. §.⁊ cum dicatur.

Pena ſyndici nō denūciantis.rub.3.§.1.

Proteſtans ſyndico vt denūciet maleficiū niſi ꝓbauerit punit̄ lib.xxv.vbi.ſ.§.maleficia. Item pōt eam reuocare añ ꝓductionē denūtiatiōis vbi.ſ.

Pena nō ꝓſequētis ⁊ non ꝓbantis accuſationez. rub.6. Quibuſdam exceptis ibi.

Pena diffamantis ex iudiciū eſt lib.cc. Rca.8.§.ſi.

Pena inſultū faciētis in platea i palatijs iuxta introitū eccleſie magis ꝑncipalem vel corā iudicibus vel ꝯ̄ iudices ēt in aliqua qnqꝫ ſtratarꝫ regalium ciuitatis cuz armis lib.c.ſine lib.l.rub.11.in ꝑnci. Et in alijs locis cū armis lib.l.ſine lib.xxv. Et ad res alicuius de nocte lib.cc.cuz armis ſine lib.c.vbi.ſ.§.qcūqꝫ. Et ſi intrauerit dictam rem ibi.§.⁊ ſi dictus. Et ſi vocauerit habitātes in cōtumeliā dicēdo ſcende giu vl̄ alia v̄ba ibi.§.ſi vo inſultum fecerit. Et qđ ſi plures fuerint vꝫ.4.vel a.4.ſ.vbi.ſ. Et ꝙ nō obſtāte ꝯcordia remaneat quarta pars pene vbi.ſ.in fine.§. Et qđ ſi ad loca religioſa vbi.ſ.§.ſi qs vero. Et que ſint loca religioſa ibi.

Pena ꝑcutiētis in inſultu cū ſanguine de ꝑcuſſiōe tñ eſt vbi.ſ.§.ſi qs v̄o.⁊ ſeq.⁊ nō de inſultu.

Proſequens homicidā:furem ⁊ damnū dantez nō pōt inqri ⁊ ꝯ̄ euz ꝓcedi.rub.11.§.inſup volum⁹.

Platea ⁊ loca priuilegiata ⁊ ſtrate:in additione. rub.11. declarantur.

Pena percutiētis cum armis eſt in locis ꝑuilegiatis cuz ſanguine lib.cccccc.niſi eam ſoluerit.i.xv. dies manus amputatur.rub.12.in ꝑn.⁊ ibi quid ſine ſanguine.

Pena cicatricis membri truncati ⁊c.vbi.ſ.⁊ aliorum vulnerum per totum.

Pena officialis familie delinquentis in ꝓprio palatio ſimplex eſt vbi.ſ.

Premio dãdo cuilibet nõ exbãnito interficiẽti vel inforciã cõis puſij ducẽti aliquẽ rebelleꝫ. R. 188.
Preſentatione ꝯfinatoꝝ ⁊ de fide cãcellario faciẽda de duobus menſibus in duos mẽſes. rub. 192.
Poteſtas ⁊ capitaneus teneanť ingrere ⁊ punire cõfinatos non ſeruantes cõfinia. rub. 193.
Pena ludentium ad ludos vetitos vel ſtantiuꝫ ad videndum. Rubrica. 207.
Pena facientiũ taxillos vel naybos (ideſt cartas) tabuleria vel tabulas in ciuitate vł comitatu peruſie eſt lib. xxv. deñ. Et quo ad taxillos eſt infamis ⁊ denegatur ei audientia. rub. 208.
Pena cõmodãtis quouis modo taxillos vel naybos (ideſt cartas) aut tabulerium vel banchum lib. v. ꝓ q̃libet vice: ⁊ impune frangi ⁊ lacerari poſſunt. Rubrica. 209.
Pena tenentis taxillos vel naybos (eſt vocabulũ hebraicuꝫ) ⁊ ſignificat cartas. eſt lib. xv. R. 210.
Pena mutuantis ludenti vel ludere volenti in domo in qua alij ludunt: non valet contractus huiuſmodi neqꝫ datio fideiuſſoris aut pignoris ⁊ ꝙ pignus reſtituatur. rubrica. 212.
Pena blaſphemantium vel maledicentium deum ⁊ ſanctos. rubrica. 213.
Pena cõmittentium ſodomiam ⁊ delinquentium ex dicta cauſa. rubrica. 214.
Pigliatorium columbarum haberi aut teneri nõ poteſt in ciuitate peruſij pena lib. x. ꝓ qualibet vice. rub. 214. §. ⁊ qꝛ praui ⁊ iniqui.
Proſenete tenentur facere librũ de mercatis. rubrica. 215. §. iteꝫ ſtatuimus ꝙ nullus ꝓſeneta ⁊c̃.
Prelio non fiendo. Rubrica. 216.

Qualeas Turdos ⁊ ficedulas capi non poſſe certo tp̃e. Rub. 173.

Reſtituere Tenentur officiales oẽs libros ꝓceſſus ⁊c̃. Rub. 1. §. item quilibet.
Relationi baiuli vel tubatoris creditur. rub. 4. §. ſi vero vniuerſitas. v̂. ⁊ ſicut.
Recipiens malefactorem ſeu retinens punitur. rubrica. 33. in fine iuncta additione q̃ vult hr̃i locuꝫ penam ſi ex retentione impediretur executio.
Retineri quis poſſit quãdo comparet ⁊ qs nõ. rubrica. 51. ⁊. s̃. fideiuſſor.
Religioſam carnałr cognoſcens. Rubrica. 82.
Religioſam ex̃hens de monaſterio puniť. rub. 86.
Ruffiana punitur ⁊ maſculus idem operanſ in additione. Rubrica. 88.
Robbatores puniuntur. Rubrica. 96.
Rumorem leuans vociferando punitur. rubri. 105.
Reuelans conſpirationem contra cõmune peruſij premiatur. rubri. 108. §. ⁊ quecunqꝫ.
Rediens vel iens incomitatu cum armis an poſſit arma portare. Rubri. 114. §. volumus inſuper.
Rimari pro armis: quis modus ſit ⁊ in quo loco Rubrica. 114. ⁊. 119.
Retinens hoĩem inuitum puniť. R̃ca. 125. §. p̃terea.
Receptans aliquẽ malefactoreꝫ puniť. rubrica. 133.
Reinfacians alicui certas iniurias ⁊ de v̂bis iniurioſis. Rubrica. 147.
Reformationes a cancellario tm̃ ſcribantur ⁊ notario. B. P. rubrica. 148.
Rebelles interficiẽs p̃miať. s̃. v̂bo premio dando.
Rixam faciens vel delinquens cauſa ſodomie punitur. Rubrica. 214.
Rixam faciens coram poteſtate vel tumultum punitur. Rubrica. 139. in fine.

Syndicus Tenetur denũciare maleficia ⁊ blaſphemias dei ⁊ ſancte marie ⁊c̃. Rub. 3. in p̃n. ⁊ quattuor teſtes ponere in denuncia.
Syndicus vel vniuerſitas ſi qd receperint vt maleficia non denunciet puniuntur vbi. s̃. §. ⁊ ſi vniuerſitas. ⁊ ſequenti.
Syndicus teneť denunciare poſt finitũ officiũ maleficia cõmiſſa tp̃e ſuo vbi. s̃. §. ⁊ cum.
Syndicus vbi non eſt: maſſarij ⁊ habitãtes loci tenentur denunciare.
Syndicum creare qui teneantur.
Syndicus ꝓximior territorij magis ꝓpinqui quãdo tenentur denunciare vbi. s̃. §. fi.
Syndicum creare debent loca habentia ſex foculària in ſuburbijs ẽt additio vbi. s̃. Rubri. 3.
Syndicatores condemnant officiales cõi peruſij ⁊ parti leſe ex iniuſta condemnationẽ ab eis facta in officio. Rub. 4. §. fi.
Strate regales ⁊ loca in qbus maleficia duplicantur. in additione. Rub. 11.
Statuta vniuerſitatum comitatus nõ valẽt vide. s̃. littera comitatenſis. rubri. 13.
Sententia maleficioꝝ nõ poteſt viciari ex cauſiſ de quibus. Rubrica. 54.
Salme que poſſint portari in qbuſdam diebus feſtiuis de qbus in additione ad rubricam. 66.
Sententie maleficioꝝ quo ordine ꝓferantur. Rubri. 69. ⁊ de copijs relinquendiſ ⁊ portandis ad nota. M. B. P. iuncta additione.
Sententie in membranis redigantur. Rubri. 70. ⁊ pñt ꝑ vicariuꝫ dari. §. ſtatuimus vbi ẽt ꝙ p̃ſumiť vicarius qñ conſtat de infirmitate ⁊c̃.
Syndicatores qñ pñt de maleficijs cognoſcere. rubri. 71. §. ⁊ nihilominus. ⁊. §. ſi contigerit.
Seipſum offendens punitur. Rubrica. 80.
Sponſam ꝑ vim accipiens cauſa ꝯ̈hendi matrimoniũ ⁊ qualr vis p̃ſumať in additione. Rubri. 82.
Spõſalia nõ ꝯ̈hanť cuꝫ minoribꝰ ſine ꝯſenſu certaꝝ perſonarum. R̃ca. 85. vbi ꝓhibentur contractus

Paſſus eſt quinqȝ pedum vbi.s.
Pena percutientis in facie vel in gula vbi.s.
Pena percutientis cum rebus actis ad nocēdum nō determinatiſ inter arma vbi.s..§.ſi aūt aliqs.
Pena percutientis cum armis vbi.s..§.ſi aūt percuſſerit cum armis.
Pena nō duplicat cum forenſe vbi.s..§.ſi aliqs.
Pena percutientis aliquē pcio ſiue pecunia vbi.s. .§.quicunqȝ.
Procedi nō pōt ꝯ vnum vt pncipalem ⁊ auxiliatorem ⁊c̄.vbi.s..§.ſtatuimus inſup vbi annullatur proceſſus ipſo iure.
Pena vniuerſitatis caſtroꝝ facientis ſtatuta ꝯ ciues ⁊ eoꝝ res in lib.cc.Rubri.13.§.⁊ qꝛ ſepe.
Pax cum qbus fieri debeat cum oibus cōſanguineis in eodem gradu: ⁊ cuȝ tutore ⁊ curatore de volūtate duoꝝ ꝓximioꝝ ꝯſanguineoꝝ.Rub.14. .§.ſi tn̄ homicida.⁊ ſequenti.
Peregrinus ſi occidit occidens punit ac ſi ciuem occidiſſet.Rub.14.§.volumꝰ inſup ⁊ ordinamꝰ.
Pena venenantis maſculo caput amputetur: femina igne cremetur.Rubrica.17.⁊ ſi nō morietur lib.ccccc.ibi qd ſi voluntarie venenuȝ ſumpſerit.
Peccatum ſodomiticum punitur.Rubri.18..§.ſtatuimus ēt ⁊ ordinamus.
Pena ſodomie vbi.s.⁊ Rubri.214.
Peregrinus veniēs ad indulgētiaȝ ſancte Marie de angelis ſi offendet qd iuris.Rub.19.§.ſi.
Pene maleficioꝝ in quibuſdam feſtiuitatibus cōmiſſoꝝ duplicantur vbi.s.in fine.
Pena delinquentium tēpore ꝓceſſionuȝ in hebdomoda ſancta duplicatur.Rubrica.20.
Pena offendentis priores ⁊ alios officiales cancellarium ⁊ notarium ipſoꝝ.Rubrica.23.
Priores: cancellarius ⁊ notarius ac poteſtas ſi offendātur quid iuris vbi.s.Rubri.23.
Pax cum officiali ⁊ cum nuncio prioꝝ quando fit vbi.s. in fine.
Proijciens ⁊ nō percutiēs punit in lib.x.Rub.25.
Pena ꝓijciētis lapideȝ vel alia in domū alteriꝰ vt tectū lib.x.de die de nocte lib.xxv.⁊ in damnis ⁊ intereſſe partis iuramēto.R̄ca.26.⁊ ibi addi.eſt
Preceptum qn̄ fit alicui vt diſcedat de palatio vel ſcalis ⁊ nō paretur.Rubrica.35.§.preterea.
Premium datur capienti malefactores.Rub.36. ⁊ alia facienti de qbus in Rubrica.38.
Producens fulſos teſtes punitur.Rubrica.43.
Pes ꝓ quo delicto amputari dbeat.R̄ca.52.§.⁊ ſi aliqs de iuriſdictione cōis peruſij.Rubrica.215. .§.inſuper ſtatuimus.folio.65.
Poteſtas tenetur defendere peruſinos a violētijs illatis a non ſubiectis.Rubrica.52.
Poteſtas non pōt arbitrari penas maleficioꝝ nec legales imponē: niſi ẜm formā ſtatutoꝝ.R̄ca.53.
Proceſſus circūdari nō poſſunt ſed per ſniam expediantur aľs non valet: additio rubri.55.⁊ iudex incidit in penam lib.ccccc.Rubrica.55.
Procurator ꝓ cōdemnato admittitur in cauſa pecuniaria.Rubrica.56.§.ſed in eo.
Procedi poſſe de ſimilibuſ ad ſimilia qn̄ ⁊ in quibus poſſit.Rubri.68.iuncta additione.
Poteſtas impeditus legitime facit vicariuȝ q pōt ꝓ eo ferre ſnias in maleficijs ⁊ ꝑſumit vicariꝰ ſi notarius atteſtat de impedimento.R̄ca.70.§.ſi.
Poteſtas nō cognoſcit de cauſis maleficioꝝ ſue familie ſed capitaneus ⁊ ecōtra. Rubri.71.iuncta additione que certo caſu vult ꝑores cognoſcāt.
Paterfamilias ſi cōmittit homicidiū medietas bonoꝝ eſt filioꝝ.R̄ca.72.§.ſi vo.iūcta additiōe ibi.
Pannos d capite mulieris faciēs cadere.R̄ca.75.
Pannos lacerans alicui punitur. Rubrica.76.
Poſſeſſionem rei alterius aprehendens.R̄ca.99.
Paſſus quot pedum eſſe debeat qnqȝ.Rubri.103.
Proditore. Rubrica.110.
Pacem frangens.Rubrica.112.iuncta additiōe in qua:an ex noua cauſa ⁊c̄.
Paces rate habeantur per poteſtatem.R̄ca.113.
Percutientes parentes non alant ab eis: ⁊ emancipentur inniti.Rubrica.129.
Petente debitum ſibi ſolutum punitur.Rub.143.
Paciſcente de quota litis: ⁊ ꝙ nullus recipiat pecuniam vt aliqs euadat a maleficio.Rub.146.
Properante ſeu reinfaciāte alicui certas iniurias ⁊ de verbis iniurioſis: ⁊ ibi additio. ꝙ teneatur parti offenſe ⁊c̄.Rub.147.
Pene maleficioꝝ de nocte cōmiſſorum duplicantur. Rubrica.153.
Proijciente aliqd in rem alterius ⁊ de grippo ſeu lama cadente in rem alterius.R̄ca.161.qd iuris.
Proijciente immūdiciā in aliquē puteū fonteȝ ſiue ciſternā ⁊ deuaſtāte pectorales ipſoꝝ. R̄ca.163.
Proijciente terraȝ vel aliquid turpe faciente ꝓpe fontem.Rubrica.164.
Proijciente aliq ex̄ muruȝ in rem alteriꝰ.R̄ca.166.
Prope muros ciuitatis per decem paſſuſ nemo laboret.Rubrica.168.
Porcos tenentes vltra certum numerum ⁊ Capras.Rub.172.in reformatione extracta de cancellaria in vulgari ab olim cancellario: Quia a moderno haberi non potuit ſine vi vt ipſe dixit prioribus marſilio ⁊ ſocijs.
Pulſatione campane.Rubrica.154.
Puteum ſeu ciſternam corrumpens aut deuaſtās. Rubrica.163.
Pena euntium ad monaſteria.Rub.184.ibi additio de ſororibus tertij ordi.⁊ peniten.s.dn̄ici: ⁊ ꝙ pena duplicetur ⁊ alia ibi bona facta.
Premio dando ꝯfinato interficiēti rebellē.R̄.186.
Premio dando exbannito vel condemnato interficienti rebellem.Rubrica.187.

ibi:eadem rubri.104.
Viua viua leuando rumorez dicēs punit̄. R̄ca.105.
Vociferātes ⁊ alia faciētes ↄ̈ officiales tenent̄ additio. Rubri.118.§.v̄bo ſibilantes.
Vagabundus offendens aliquez peruſinū in quacūq; parte mūdi puniat̄.rub.123.iūcta additiōe.
Vocans aliquem ad aliam curiam q̄z ſecularez peruſinam acriter punit̄.rubri.130.vbi in.§.iccirco exempti monaſteria ⁊ clerici non audientur volentes vti eoꝝ exemptione ↄ̈ dictum ſtatutum.
Victualium douanam fieri nō poteſt. rubrica.137.
Verbis iniurioſis de. Rubrica.147.
Vniuerſitates comitatus peruſij nō eligant vel recipiant aliquem in dn̄m vel rectorem niſi primo eligatur a cōi peruſie. Rubri.150.
Vineas deſtruentes puniuntur. Rubrica.169.
Vulnerans vel interficiens beſtias ſibi damnū dantes non teneatur ad penam.rubri.170.
Viam non h̄ns ⁊ de conſuetudine eundi per viam. Rubrica.158.quid iuris ⁊ faciendum.
Vendens rem diuerſis perſonis.rubri.176.vbi additio ꝙ ad intereſſe condemnetur ⁊ condemnatus eſſe cenſeatur ⁊c̄.
Vicium ſodomie q̄ cōmittit aut ꝓpter ipſam rixaz facit vel deliquit. Rubrica.214.

Laus deo.

Anno ſalutis. 1523. Die.5. Nouembris.
Peruſię ex officina Carthularia.

Ad lectores.

¶ Habetis viri patres ⁊ preceptores pauca hęc in alphabetum redacta ex omnibus que in hoc tertio ſtatutorum Volumine continentur quorum gratia principales materias ſtatim inueniſſe intelligetis: vt ſuum quiſq; in hoc impleat deſiderium. Et licet omnia que peragenda ſunt recte per vos intueamini ⁊ faciatis. Optare tamen vos putaui: mea potius opera atq; cura: quo ad bene citoq; nouas deciſiones inueniendu: hoc ipſum effici. In quo ſi qđ queritis inuenietis ⁊ animi impleueritis voluntatem: dn̄o noſtro Ieſu Chriſto gratias agatis queſo cui ſemper honor ⁊ gloria per infinita ſecula ſeculorum. Amen. Seruus idē Petrusphilippus. Apud Pegliolum manens. Iterum deo laus.

quidam fieri:iuncta additione ibi.
Spoliatores puniuntur.Rubrica.96.
Sequeſtratam rem auferens punitur. Rubri.99. .§.penul.ꝛ finali.
Sibilans tpe quo cercatur ꝑ armis.Rub.118.ꝛ ibi addi.ꝯ vociferantes vel cõtumeliam facientes ꝯ officiales a.x.annis cum dimi.ꝛ pr̃ teneatur.
Statutum ꝙ exbanniti ꝛ cõdemnati ꝑ certis delictis poſſint impune offendi eſt declaratũ ꝛ correctũ ꝙ nõ poſſint occidi:in additione.Rbce.134.
Statuta ſancti Bernardini.folio.62.
Sodomia punitur.ſ.verbo vicium ſodomiticum.
Sorores tertij ordi.ꝛ penitentie.s.Dñici nõ vadãt ꝑ ciuitatẽ ſine licentia ꝛ iuſta cauſa: ꝛ ꝙ poſſint interrogari.additio ad.Rbcam.184.
Sodomite ꝛ rixantes aut delinquentes cauſa ſodomie puniunt̃.Rbca.214.ꝛ ibi puniuntur in.§.ꝛ qꝛ praui ꝛ iniqui.
Scruccatores ꝛ capientes columbas in ciuitate ꝛ burgis peruſie.folio.64.
Saltantes ſeu tripudiantes in aliqua eccleſia puniuntur.Rubrica.217.in fine.

Turres Non poſſunt deſtrui ſeu diſcaricari.Rbca.14.§.volumus ẽt. in fi.
Tractans homicidium vt homicida punitur vbi.ſ. .§.quicunqꝫ vero.
Truncans membrum alicui vel debilitans ꝛ q pretio hoc facit.Rubrica.30.
Tondens falſam monetam punitur.Rubrica.42. iuncta additione ibi.
Teſtis falſus punitur.Rubrica.43.
Teſtes quot in maleficijs induci poſſunt.Rub.45.
Teſtibus qbus mittit̃ notarius vt iurent ex̃ palatiũ eſt in ꝓuidentia iudicis vt.ſ..§.ad perſonas.
Teſtibus debentur expenſe vt.ſ.in fi.Rubrica.45.
Teſtes ꝓhibiti ꝛ q induci ꝓhibentur.rubrica.46. ꝛ ibi de teſte infirmo.
Teſtis bis citatuſ ad teſtificandum punitur in ſol. centum deñ. niſi venerit.rubrica.147.
Teſtis de falſo infra q̃tum tp̃s poſſit redargui ſeu accuſari.rubri.48. ꝛ ibi additio.
Tortura qbuſ ꝛ ꝑpter qd detur in.Rbca.50.ꝛ ibi in .§.in alijs aũt.in fine dr̃ ꝙ offenſus vel eius heredes ſint p̃ñtes qñ offendens torquetur.
Tragini non portant̃ in additione ad rubricaꝫ.66.
Turpitudinem faciẽs in pſonam alterius punit̃.rubrica.79.ꝛ iuxta fontem. rubrica.164.
Turdos capi non poſſe nec qualeas aut ficedulas certo tempore.rubrica.173.
Tres ciues eligantur continuo circa perſecutioneꝫ rebellium.Rubrica.195.
Taxillos q facit punit̃ vide.ſ.pena.rub.208.Iteꝫ q eos cõmodat punit̃.Rbca.209.ꝛ q eos tenet. rubri.210.Item q eos portat aut mittit.Rubri.211.
Teſtes ſingulares ẽt ꝙ dicant vſuram eſſe factam ſecum ꝯfacientẽ vſuraꝫ admittunt̃.rub.215..§.volumus ꝛ ſtatuimꝰ.folio.64..Et ibi ꝙ ꝑ ꝯfeſſionem extra iudiciũ poſſit ẽt ꝓbari ꝛ in.§.ꝛ ad p̃dictum effectum quem eſſe vſurariũ.folio.65.
Tripudiantes in eccleſia puniunt̃. Rbca.217.in fine.
Tumultum aut rixam faciens coram poteſtate vel capitaneo.punitur.Rubri.139.in fine.

Vulnera Plura ſi ſunt facta vnico ictu fiet cõdemnatio ex vnica percuſſione ſanguinolenta.Rbca.12.§.volumuſ inſup.
Vniuerſitas caſtroꝝ comitatus nõ poteſt facere ſtatuta in p̃iudicium ciuium.Rubrica.13.
Vulneratuſ mortifere declarat a quo fuit vulneratus ꝛ ꝓcedit̃ contra ipſum declaratum. rub.14. .§.item ſtatuimus ꝙ ſi aliquis.
Vniuerſitas cõmittens homicidium fieri vbi.ſ..§. finali ꝛ penultimo.
Venenantes puniuntur ꝛ ſponte ſummentes venenum.Rubrica.17.
Vicium ſodomiticum.rubrica.18.§.ſtatuimus ẽt ꝛ ordinamus.punitur.
Vniuerſitas eximens de manibus officialium punitur lib.800.deñ.rubrica.24.§.ſi vero.
Vindictam faciens ꝯ aliam pſonam q̃ꝫ ꝯ eam a q̃ fuit offeſus punitur quadruplici pena in rub.27. ꝛ manus amputatur niſi penam ſoluerit.
Vindicte cauſa eſſe factuꝫ qualiter intelligat̃ ibi in fine eſt additio delens ṽbum ac ſi homicidium.
Viciari non poteſt ſñia maleficioꝝ certis de cauſis rubrica.54.ẽt ratione citationis ad ſententiam.
Veneris dies oẽs martij de mane ẽt iouis ſancti cuſtodiunt̃ excepto venere ſancto q totum cuſtoditur.rubrica.64.ꝛ ibi additio.Iteꝫ in nocte dicti veneris ſancti qui deliquit punit̃. rubrica.67.ꝛ qui vendit vinum:ꝛ qui iniuriaſ faciunt hebreis in additione ibi ꝛ pater ꝑ filio tenetur.
Vicarius poteſtatis quando preſumatur ꝙ ſit. rubrica.70.§.fi.
Velum faciens cadere de capite mulieris punitur. Rubrica.75.
Vxorem alterius q de domo extraxerit ꝛ ꝑ horam retinuerit contra voluntatem mariti punitur.rubrica.82.§.quicunqꝫ vero.
Virginem corrumpens.Rubri.82.ꝛ ꝑ vim ducẽs cauſa ꝯhendi matrimonium ꝛ qualiter vis p̃ſumatur in additione ibi facta punitur.
Vacante aliqua eccleſia laici non faciant clericiſ in bonis eccleſie violentiam.rubrica.100.
Viam laborando iuxta deuaſtanſ tenetur.rub.102. ꝛ ibi additio.
Vicariatus comitatus ꝑ q̃lꝫ porta ſunt. Rbca.104.
Vicarij q eligi poſſunt vel non:ꝛ nõ poſſit refirmari nec exercere niſi vnum officium:ꝛ ſindicantur

¶ Tertium volumen ſtatutoꝝ Magnifice ciuitatis Peruſię nouiter reformatum.

Prefatio.

In nomine dñi Noſtri Jeſu Chriſti eiuſqꝫ glorioſiſſime matris ſemp virginis Marie ac beatiſſimoꝝ pncipū apľoꝝ Petri ⁊ Pauli ſcõꝝqꝫ martirū Laurētij. Herculani ⁊ Conſtantij. Necnõ ſancti Joſeph ꝓtectoꝝ ⁊ huius ciuitatis patronoꝝ: totiuſqꝫ celeſtis curie ſanctoꝝ ⁊ ſanctaꝝ oīum nominibus inuocatis: hoc eſt tertiū Volumen ſtatutoꝝ magnifici cōis Peruſij: cū infraſcriptis correctionibus additionibus ⁊ declarationibus factis ab excellētiſſimis doctoribus ⁊ cauſarum procuratoribus infraſcriptis.

¶ Domino Mariotto de boncambijs: ⁊ domino Vincentio de neſtaſijs cauſarum ꝓcuratore ſuper primo volumine ſtatutorum.

¶ Dño Vincentio de herculanis ⁊ domino Minutio de vannulis cauſarum ꝓcuratore ſuper ſecundo volumine ſtatutorum.

¶ Domino Paulo Saluutio ⁊ domino Joanne Alexio cauſarum procuratore ſuper quarto volumine ſtatutorum.

¶ Dño Aenea ð vbaldis ⁊ cū eo fui ego Petrus phylippus Creſymbeni ſymonis beni/porte ſancti angeli cauſarū ꝓcurator ſpecialiter deputatus ad corrigendū ⁊ declarandū addēdū ⁊ detrahendū tertio volumini ſtatutoꝝ magnifici cōis: vt patet ſub. 1510. manu ſer Bernardini ſer angeli folio. lxxx. tēpore magiſtratus Laurentij mariotti ⁊ ſociorum facultas conceſſa. Volentes iniunctum onus exequi poſt cuiuſqꝫ capitulum dicti voluminis erit facta additio detractio vel declaratio ſm ꝙ prefatis excellētiſſimis. V. J. doctoribus ⁊ cauſarū procuratoribus ⁊ concorditer placuit a me Petro philippo ante dicto eoꝝ omnium iuſſu conſenſu ⁊ voluntate ſcripta. Et in capitulis in quibus nihil erit in fine dictum id fuit cauſe qꝛ ſic ea voluerunt manere: vna cum alijs prout iacent.

¶ De accuſationibus. Rubrica prima.

QUm Ad conſeruādū quālibet rempublicam ſumma ſit diligentia inſiſtendum vt maleficia puniantur ⁊ maleficijs ⁊ fraudibus litigātium ſit protinus obuiandum. Jccirco tertio huius voluminis libro volentes circa maleficia ⁊ calumnias accuſantiū ꝓuidere duximus ordinandū ſuperiori libro quēadmodū ciuiles cauſas tractari cōueniat prout rei publice peruſine vtilius fore nouimus ita conquiſite ſancitum eſt: deinceps in hoc libro tertio maleficia puniētes ne temere calūnioſe accuſatiōes inſtituant̄ ſic duximus ordinandū.

¶ Nō ſi aliquis vellet porrigere accuſationē de aliquo crimine maleficio vel delicto ꝯ̄ aliquem ciuem peruſinū vel forenſem corā dñis poteſtate vel capitaneo vel alio quocūqꝫ officiale qui de maleficijs cognitionem haberet in ciuitate peruſie vel eorum officialibus ⁊ aſſeſſoribus teneat̄ ⁊ debeat primo ⁊ ante oīa ſoluere gabellā ꝓ ipſa accuſatione ꝓducenda maſſarijs cōis Peruſie vz. ꝓſequendo ſuam vel ſuoꝝ iniuriam ſol. xx. deñ. Et non ꝓſequēdo ſuam vel ſuoꝝ iniuriam ſoluat dictis maſſarijs pro ipſa accuſatione ꝓducenda quattuor lib. deñ. Et predicti dñi poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ eoꝝ officiales ⁊ alij officiales predicti ipſam accuſationē recipere debeant a porrigente ⁊ tpe dicte ꝓductionis teneant̄ ⁊ debeant dicti officiales ab huiuſmodi accuſante recipere ꝓmiſſionē ⁊ iuramentū ⁊ fideiuſſorem de ſoluendo penā contentam in ſtatutis cōis Peruſij ſi ſucūberet ⁊ de reficiendis expenſis ⁊ intereſſe in caſu quo non ꝓbaret̄ huiuſmodi accuſatio ſm formam infraſcripti capituli ſub Rubrica probante vel non proſequente accuſationem. Et ſtatim ante ꝗꝫ porrigens dictam accuſationem de palatio a bancho recedat iurare faciat ſuper accuſatione ꝑdicta ꝙ vera ſunt que in ipſa accuſatione

8v

¶ Reuerendiſſimo In xp̄o patri. D. dn̄o. F. Armellino medices titu. ſancte Marie in tranſtiberim ⁊ ſancti Calixti p̄ſbytero Cardi. prouinciȩ Marchiȩ de latere legato. S. D. N. Clementis pape ſeptimi Camerario digniſſ. Hieronymus cartholarius ciuis Peruſinus humiles cōmendationes.

NUper R̃mͤ dn̄e cuz ex thipis noſtrȩ bibliothecariȩ officinȩ Tertiū magnificȩ Auguſtȩ ciuitatis Peruſij ad maiorē ciuium cōmoditatē ſtatutoꝝ volumen mea induſtria p̄mo excuſſum in lucem aduenturū foret cōſiderans p̄ſtantiam, ſublime ac q̄ſi diuinū ingeniuz: integritatē: ꝓbitatem iuſtitiā, in pauperes miſericordiaz in augēda religione laudabile ſtudiū: In eccleſias ſacraſq; edes liberalitatē ⁊ munificentiā/aliaſq; p̄ſtātiſſimas virtutes. Quibus circūſpectū integerrimūq; animū tuuz ita exornaſti: vt nō ſolū ciuitati ⁊ ciuibꝰ pꝰſinis ſumma clementia ꝑ iuſtitia fauens. Verū totiꝰ. S. R. E. Patrimonio qd̄ ꝑ cōtinua ⁊ ſūma camerariatus officij ſollicitudine ⁊ amplificas ⁊ decoras magno adiumento ornamētoq; fuiſſe appareas. Non ab re exiſtimaui id, qcqd opis p̄mū renouatū exiens ſub ſacro tui nominis auſpicio oībus ciuibus exoptatū exbibere. Quāobrem nos oēs eiuſdez ſeruuli hoc auſpicamur ꝙ quemadmodū hęc ciuitatis decreta: q̄ partim deperdita, partim qꝛ eoꝝ copia facile nō dabaꝰ in publico archiuio latentia/nunc publica effecta nr̄os animos inſtruēt, ⁊ politicā vitā a malis ciues incolaſq; conatibus rep̄mēdo, docebūt ⁊ in melioris vitę frugem iugiter reformabūt: ita ſacrū tuę ſūmę circūſpectionis nomen reipſa immortalitatem ⁊ ꝑpetuā gloriā huic operi ꝑut cōmuni patrie nr̄e, liberalitate, ſummis virtutibꝰ, ⁊ ſapiētia p̄ſtitit, ſua auctoritate donabit ⁊ fęlix ꝑpetuo viuas. Peruſię. xv. Decēb. 1523.

cõtinent ⁊ ipſuꝫ ſacramentum loco litis cõteſtationis habeat: que litis cõteſtatio quãtuꝫ ad accuſationem non perpetuet iuriſdictionem iudicis niſi ſequatur vnica citatio ex parte eiuſdem iudicis cum termino ordinato citationis predicte ita ꝙ vltima dies termini cadat in tempus quo poſſit exercere iuriſdictionem dictus iudex. Quantum autem ad recuſare volentem ſufficiat porrectio cum iuramento etiam ad perpetuandum iuriſdictionem: ⁊ ipſam poni faciant ⁊ ponant in actis ⁊ libris communis puſie. Et ſup ipſa accuſatione ꝓcedere debeant contra accuſatũ vel accuſatos ad citationeſ banna ⁊ notificationes banni ⁊ condẽnationes ⁊ alia que occurrerint facienda ſm formaꝫ infraſcripti capituli quod incipit ſi contra aliquam perſonam. non obſtante abſentia accuſatoris.

¶ Et quia ſepe cõtingit ꝙ inquiſitiones in fine ⁊ circa fineꝫ officiĳ poteſtatis ⁊ capitanei maioris ſindici ⁊ cuiuſlibet alterius officialis qui ꝺ maleficĳs cognoſcere poſſit quouis nomine nuncupentur fiunt per gratiam ⁊ accuſationes calumnioſe inſtituntur. Statuimus ꝙ per dominum capitaneum ⁊ per dominum poteſtatem vel maiorem ſindicum vel iudicem iuſtitie vel per eoꝝ vel alterius eorum iudicem vel officialem vel alicuius alterius officialis quouis nomine nuncupetur non poſſit nec debeat formari vel fieri aliqua inquiſitio nec accuſatio recipi nec admitti vel poni in actis vel in libris proceſſuum criminalium ſuper qua vel ſuper quibus non ſint facte vel non fiãt ſalteꝫ due citationes anteꝗ̃ libri reſtituãtur in fine officĳ dictoꝝ officialium ita ꝙ tales citationes perueniant ad noticiam citati inquiſiti ſeu accuſati ⁊ intelligant citationes veniſſe in noticiam citati accuſati vel inquiſiti eo ipſo ꝙ apparebit facta relatio per baiulum cõmunis Peruſie in actis citationes eſſe factas in pſonaꝫ accuſati vel inquiſiti vel alicuius de familia ipſius vel ad domũ hĩtationis tũc taliſ accuſati vel inquiſiti. Et ſi ſecus fieret non valeat vllo modo ꝓceſſus accuſationis vel inquiſitionis: ⁊ nihilominus poteſtaſ capitaneꝰ maioꝛ ſindicuſ ⁊ iudex iuſtitie vel alius officialis quouis nomine nuncupetur. Contrafacientes ⁊ notarĳ ſecus ſcribentes in. cc. lib. deñ. debeant per eorum ſindicatores ex officio ſindicatoruꝫ vel ad petitionem cuiuſcunqꝫ ſummarie ⁊ de facto puniri ⁊ cõdemnari ⁊ ſimili pena cõdemnẽtur ⁊ puniantur ſindicatores eorum ſi negligentes fuerint in predictis.

¶ Si autem comparuerit accuſatus volenſ reſpõdere ⁊ ſe excuſare ſtatim anteꝗ̃ deť ſibi vľ dari fiat accuſationis copia ipſum ſuper accuſatione reſpõdere compellat ⁊ faciat premiſſo iuramento.

¶ Reſeruatis ſibi accuſato etiam ſine aliqua proteſtatione accuſati omnibus ſuis beneficĳs ⁊ exceptionibus ſibi competentibus ante reſponſioneꝫ ſiue litis conteſtationẽ ⁊ talis reſponſio habeat vim conteſtationis quo ad reum ⁊ iuramenti de calumnia Cui accuſato ſtatuatur tunc terminus octo dierum ad ſui defenſionem faciendam. Et poſtmoduꝫ procedere poſſit iudex ad receptionem teſtium abſente accuſatore ⁊ non monito vel eo preſente ſi adeſſe voluerit: preſente tamen accuſato vel abſente tamen monito vel citato ad receptionem teſtium ⁊ ad publicationem eorum ⁊ alios actus procedere poſſit.

¶ Et ſuper ipſis accuſatiõibus recipere poſſit omnes teſtes quos accuſator dederit in accuſatione tempore dicte accuſationis in ſcriptis ⁊ non alios ad petitionem accuſatoris.

¶ Poſſit tamen poteſtas ⁊ capitaneus vel alius officialis quouis nomine nuncupetur ⁊ eoruꝫ iudices teſtes ſuper acuſationibus vel inquiſitionibus maleficioꝝ ex ſuo officio recipe q̃ſ ⁊ quot voluerint ⁊ crediderint ſcire veritatem de dictis maleficĳs non obſtante ꝙ eos non dederit accuſator ⁊ proceſſus qui fiet valeat ⁊ teneat ac ſi lis conteſtata eſſet inter partes ⁊ totus proceſſus factus eſſet preſentibus partibus acuſator autem ſoluat pro prima citatione ⁊ reus pro ſecunda ⁊ tertia. Et ſi notarius maleficioruꝫ contrafecerit puniatur ⁊ cõdemnetur per eius ſindicatorem pro qualibet vice qua in hoc contrafecerit in decem libris denariorum.

¶ Et ꝙ ante ſententiam ferendam ſuper accuſationibus preceptorum. Spretorum ſemper poſſit per accuſatorem renunciari huiuſmodi accuſationi ⁊ facta huiuſmodi renunciatione poſſit ⁊ debeat per prefatos dominum poteſtatem ⁊ dominum capitaneum ⁊ alios officiales predictos ſuper huiuſmodi accuſatione ⁊ eius proceſſu pronunciari non eſſe ad vlteriora procedendum ſuper:ſea non obſtantibus aliquibus ſtatutis in contrarium loquentibus.

¶ Et ad hoc vt oĩs ſuſpitio ceſſet ſtatim cuꝫ fuerit porrecta accuſatio notariꝰ maleficioꝝ q ſcribere debebit acta ſuper accuſatiõe que porrecta fuerit debeat ipſam accuſationem examinare ⁊ aſcultare. videlicet ſcripturam ſeu copiam ipſiuſ accuſatiõis: que remanere debeat penes curiam cum ſcriptura ſeu copia mittenda camere maſſariorum cõmunis Peruſie ⁊ alia remanſura penes accuſatorem ⁊ debeat talis notarius ponere ſignum ſuuꝫ ⁊ ſuã ſubſcriptionem in qua affirmet ita eſſe in originali ſcriptura remanenda penes eum ſicut eſt in ipſa copia ⁊ ipſas ſcripturas in omnibus concordare quo facto ⁊ miſſa copia accuſationis maſſarĳs cõmunis Peruſie ſm formam ſtatuti poſiti infra ſub Rubrica de proceſſu contra contumacem ⁊ etiam ſoluta gabella ſm formam ſtatutorum teneantur predicti poteſtas ⁊ capitaneus vel alĳ officia/

les predicti ⁊ eorum aſſeſſores ⁊ officiales ſuper
ipſis accuſationibus procedere ad inſtantiam accu
ſatoris ſi adeſſe voluerit. Si vero non aderit vel
adeſſe noluerit poſſint ⁊ teneantur ſuper ipſis ac/
cuſationibus procedere vt dictum eſt ⁊ ferre ſen/
tentiam condemnatoriam vel abſolutoriam Infra
duos menſes continuos computandos a die porre
cte accuſationis. Et idem ſuper deferẽda ſententia
infra duos menſes obſeruetur in inquiſitionibus: ⁊
tempus duorum menſium incipiat a die facte cita/
tionis quando inqſitus citatus fuerit vł a die reſpõ
ſionis quando reſponderit ſine citatiõe. Hec au
tem non intelligatur de ſententia ferenda ſuper ac
cuſationibus de damno dato ⁊ introitu vel de pre/
cepto iudicis ſpreto in quibus non currat eis tem/
pus duorum menſium niſi a die reſpõſionis vel ela
pſi termini banni ad penam .c. lib. deñ. Et proroga
tio dictorum duorum menſium fieri non poſſit per
aliquod conſilium vel adunantiam vel aliquos of
ficiales cõmunis Peruſie quouis nomine cenſean
tur: ⁊ ſi porrogatio fieret non valeat ipſo iure. Et
priores artium qui pro tempore fuerint teneantur
in principio eorum officij quando dabunt fideiuſſo
res ꝓmittere expreſſe ⁊ iurare ⁊ nunq̃ꝫ propone
re nec conſentire ꝙ proponatur de prorogatione
dicti termini in aliquo conſilio vel adunantia ſub
pena ⁊ ad penam .c. lib. deñ. pro quolibet: que pe/
na per ſindicatorem eorum de facto debeat auferri
⁊ de predictis poſſint accuſari a quolibet.

¶ Saluo ꝙ poteſtas ⁊ capitaneus vel alius offi/
cialis quis nomine cenſeatur per ſe vel alium in vl
timo menſe ſui regiminis ⁊ maior ſindicus ⁊ in/
dex iuſtitie .xv. vltimis diebus ſui regiminis non
poſſint ferre ſententiã diffinitiuã vel que optineret
vim diffinitiue vel ꝓnunciare non eſſe ꝓcedẽdũ vel
ꝓnũciare abſoluenduꝫ eſſe contra cõmune Peru
ſij: nec in vltimis .xv. diebus ſui officij publicare poſ
ſint proceſſus maleficiorum. Ita tamen ꝙ nullum
tempus currat interim in aliquibus cauſis ſed ſint
in eo ſtatu in quo erant ante initium officij ſubceſ/
ſoris.

¶ Et quia officiales poteſtatis ⁊ capitaneus vel
eorum notarij interdum ſunt negligentes circa ex/
peditionem proceſſuum maleficioꝝ ad hoc vt ma/
teriam habeãt proceſſus ipſoꝝ expediendi.

¶ Dicimus ⁊ ordinamus ꝙ cum in die veneris
ſint ferie in maleficijs ⁊ nullus proceſſus in cauſis
maleficiorum ea die poſſit fieri iudex poteſtatis ⁊
capitanei vel officialium predictorum quouis no/
mine nuncupentur teneãtur ⁊ debeant in dictis die
bus veneris horis debitis ſemper ſtare in eorum
palatio ex parte inferiori vbi iura reddũtur ad au
diendum allegationes fiendas in ipſis cauſis male
ficiorum ⁊ intendere circa examinationem ⁊ expe
ditionem ipſorum proceſſuum ad penã .c. lib. deñ.
pro quolibet contrafaciente ⁊ vice qualibet: ⁊ ideꝫ
intelligatur in omnibus in maiori ſindico ⁊ eius
iudice.

¶ Et vt etiam omnis ſuſpitio ⁊ malignitas ceſſet
Ordinamus ꝙ poſtq̃ꝫ libri reſtituti fuerint per po
teſtatem ⁊ capitaneum maiorem ſindicum ⁊ alios
officiales predictos qui pro tẽpore fuerint nõ poſ/
ſint in cauſis maleficiorum aliquem proceſſum fa/
cere vel ſententiam ferre nec de cauſis ciuilibus co
gnoſcere: ⁊ ſi facerent non valeat ipſo iure qđ factũ
fuerit poſt ipſorum librorum reſtitutionem factaꝫ:
⁊ interim termini non currant litigantibus vſqꝫ in
diem primam iuridicam initij officij ſubceſſoris.

¶ Poſſint tamen dicti officiales quouſqꝫ durabit
eorum officium facere executionem perſonalem li/
centiarum legitime conceſſarum: ⁊ cognoſcere an
dicte licentie ſint legitime conceſſe non obſtante di
cta reſtitutione librorum.

¶ Nullus quoqꝫ notariuſ niſi poteſtatiſ ⁊ capita
nei vel aliorum officialium predictorum poſſit vel
debeat ſe intromittere in officio maleficiorum nec
relationem nec preſentationem vel alia acta crimi
nalia ſcribere.

¶ Preterea volumus ſtatuentes ꝙ nullus nota/
rius de ciuitate vel cõitatu Peruſie vel aliquis ali
us notarius audeat vel preſumat nec permittat ſe
rogari ſcribere ad banchas maleficiorum dñorum
poteſtatis capitanei vel alioꝝ officialiũ pdcoꝝ nec
in aliquo palatioruꝫ cõis ⁊ populi peruſini aliquã
repreſentationem nec defenſionem alicuius denun
ciati accuſati vel inquiſiti de aliquo maleficio iniu/
ria vel delicto ad penam .xxv. lib. deñ. pro qualibet
vice. Et nihilominus talis repreſentatio vel defen
ſio non valeat nec teneat vllo modo: ſed ſint ipſo iu
re caſſa ⁊ nullius valoris exceptis notarijs deputa
tis ad copiandum acta criminalia qui poſſint ſtare
⁊ dare copias actoꝝ criminalium ⁊ facere ea que
ad eorum officium ſpectant.

¶ Volumuſ tñ ꝙ ipſas repũtationeſ ⁊ defenſiõeſ
in cauſis maleficioꝝ de quibus cognoſcit in curia
dñoꝝ poteſtatis ⁊ capitanei vel alioꝝ officialium
pfatoꝝ notarij dictoꝝ ptãtis ⁊ capitanei vel alioꝝ
officialiũ ſupradcoꝝ ad maleficia deputati facere
⁊ ſcribere teneanť ſine aliquo pmio ⁊ mercede: ⁊ q
ꝯfecerit puniať pro vice qualibet in .xxv. lib. deñ.

¶ Itẽ ſtatuimus ⁊ ordinamꝰ ꝙ ſi aliqs accuſaue/
rit aliqueꝫ de aliquo maleficio ⁊ ipm citari fecerit
ſup ipſa vel ipſis accuſationibus ꝙ talis accuſator
teneať ⁊ debeat tpe dati termini ipſi accuſato ad
reſpondendũ ſuper ipſa accuſatiõe de ipſis accuſa/
tionibus dare ⁊ dari facere copiam eidem omniuꝫ
accuſationũ quas ꝯ euꝫ feciſſet. Et ſi quã accuſatio
nem dictus accuſator penes ſe teneret ⁊ eaꝫ non ꝓ
duxerit ⁊ de ipſa accuſatione eidem accuſato pe/
tenti copiam non exhibuerit ꝙ ſuper ipſa accuſa/

ter officialis ſuperius nominatus contrafecerint in
pꝛedictis vel aliquo pꝛedictoꝛum quilibet contra-
faciens in.c.lib.denarioꝝ cõmuni Peruſie debeat
condemnari ⁊ ab eis exigi dicta pena.

¶ Excepto homicidio qđ poſſit per quemlibet de
nunciari: ⁊ ad petitionem cuiuſlibet poteſtas ⁊ ca-
pitaneus ⁊ quilibet dictoꝛum officialium: ⁊ cuiuſli
bet eoꝛum officiales poſſint de homicidio tam con
tra homicidas: ꝗꝫ ꝯ̈ auxiliatoꝛes: tractatoꝛes: mãda
toꝛes: ⁊ fautoꝛes inqrere ꝓcedere ꝯdemnare ⁊ pu
nire. Et hoc intelligatur ſm formam capituli de
homicidio infra poſiti. Et vt ſciatur quis fuerit il-
le qui inquiſitionem vel inquiſitiones vel cedulas
inquiſitionum dat vel poꝛrigit. Uolumus ꝙ pote-
ſtas ⁊ capitaneus vel pꝛedicti officiales ⁊ eoꝛum ⁊
cuiuſlibet eoꝛum officiales faciant poni in inquiſi-
tionibus nomen illius qui dictam inquiſitionem
ſeu cedulam inquiſitionis poꝛrigeret vel daret ⁊
de qua poꝛta ⁊ parrochia eſt: ſeu de quo caſtro vel
villa cõitatus vel diſtrictus Peruſij eſt: ⁊ de quo
loco: ad hoc vt plena noticia eius qui dederit inqui
ſitionem vel poꝛrexerit habeatur: ⁊ fideiuſſoꝛes re
cipiat ſuper hoc: ⁊ aliter ipſas inquiſitiones ſeu ce
dulas ipſarum inquiſitionum non recipiat vllo mo
do ad penam ſuperius denotatam.

¶ Uolumus inſuper ꝙ poteſtas ⁊ capitãeus vel
alter officialis ſuperius deſcriptus: ⁊ eoꝛum ⁊ cu-
iuſlibet eoꝛum officiales: poſſint ⁊ teneantur inqui
ſitionem facere publicam ⁊ ſecretam: cum pꝛomo-
toꝛe ⁊ ſine ad eoꝛum ⁊ cuiuſlibet eoꝛum volunta-
tem: contra omnes ⁊ ſingulos ciues comitatenſes
⁊ foꝛenſes ⁊ alias quaſcunqꝫ perſonas cuiuſcumqꝫ
gradus ⁊ condictionis exiſtant: de omnibus ⁊ ſin-
gulis maleficijs tam cõmiſſis ꝗꝫ cõmittendis ſuper
quibus proceſſum non eſt: vel punita non ſunt: ⁊
eos punire ⁊ condemnare ſm formam ſtatutoꝛum
⁊ oꝛdinamentoꝛũ cõis peruſie.

¶ Poteſtas ⁊ capitaneus vel officialis pꝛedictus
inquirant ⁊ inquirere teneantur ⁊ debeant contra
omnes ⁊ ſingulos ſupꝛadictos delinquẽtes qui de
inceps cõmitterent vel cõmitti facerent per ſe vel
alium ſeu alios aliquod maleficium vel ſubſidium
vel adiutoꝛium darent: vel oꝛdinarent: aut tracta-
rent: ꝙ aliqđ maleficium cõmitteretur: ⁊ repertos
culpabiles puniant ⁊ condemnent ſm formam ſta
tutoꝛum ⁊ oꝛdinamentoꝛum cõis peruſie.

¶ Dummodo inquiſitionẽ facere de aliquo male
ficio non poſſint qđ diceretur foꝛe cõmiſſuꝫ per ali
quem vel contra aliqueꝫ de electoꝛibus ſuis: vel no
tarijs qui iuerint cum electoꝛibus: vel etiam de eo-
ruꝫ familia ſtante vel habitante cum eis vel aliquo
eoꝛum: ad vnum panem ⁊ vnum vinum: nec aliquã
accuſationem de pꝺicto maleficio recipere poſſint
nec de ipſo maleficio per inquiſitionem cognoſcere
ꝯ̈ pꝛedictos vel aliquẽ eoꝛum vel eoꝛum notarium
vel aliquem de eoꝛum familia ſtantes vel habitan-
tes vt.ſ. ſed ſi ſit alius officialis in ciuitate Peruſie
q de ipſo maleficio cognoſcere poſſit: ⁊ punire vel
ipſemet officialis electus cognoſcere poſſit inqui-
rere ⁊ pꝛonunciare.

¶ Et cum dicatur ꝙ in maleficijs ⁊ pꝛoceſſibus
maleficioꝛum fraus ſepe cõmittitur in damnum ⁊
colluſionem cõis Peruſie eo ꝙ pꝛocedente pote-
ſtate vel capitãeo vel alio officiale pꝛedicto per in
quiſitionem ꝯ̈ aliqueꝫ vel aliquos pꝛo maleficio in
terdum accidit ꝙ aliquis vel aliqui ad tollendum
inquiſitionem pꝛedictam: ⁊ ne veritas per inqui-
ſitionem inueniatur poꝛrigit denunciationem vel
accuſam de inquiſito ⁊ cõtra inquiſitum cum teſti-
bus ignoꝛantibus veritatem ⁊ ſic fraus cõmittitur
⁊ culpabiles penas euadunt. Uolumus ꝙ dñs po
teſtas ⁊ capitaneus vel alius officialis ſupꝛa nomi
natus poſſint ⁊ debeant ac teneãtur contra quoſli
bet malefactoꝛes ⁊ qui dicerentur maleficia cõmi-
ſiſſe ⁊ de quolibet maleficio inquirere pꝛocedere
veritatem inuenire punire ⁊ condemnare per viaꝫ
inquiſitionis ⁊ alio quocumqꝫ modo: non obſtante
ꝙ accuſatio vel denũciatio poꝛrigatur de ipſo ma
leficio poſt inqſitionem foꝛmatam vel ante. Ita ꝙ
ſit in optione ⁊ electiõe ⁊ arbitrio poteſtatis ⁊ ca
pitanei vel alterius officialis pꝺicti ꝓcedere ſeu ꝑ
viam inquiſitionis ſeu accuſationis vel denũciatio-
nis ⁊ cum teſtibus in accuſatione vel denunciatio-
ne ſeu inquiſitione contentis vel alijs ⁊ contra in-
quiſitum vel denunciatum ſeu accuſatum vel aliuꝫ
vel alios qui dicerentur culpabiles pꝛout poteſta
ti vel capitaneo vel alteri officiali ſuperius nomi-
nato placuerit pꝛo veritate inuenienda ⁊ culpabi-
libus puniendis. Dũmodo nullus deinceps inqui
ſitus vel contra quem per inquiſitioneꝫ pꝛoceditur
poſſit accuſari per aliquem niſi coꝛam illo officiale
qui per inquiſitioneꝫ pꝛocederet pꝛius: ⁊ ſi poꝛrige
retur accuſatio coꝛaꝫ alio poꝛrectio ⁊ omnis actus
qui fieret ſuper ea ⁊ pꝛoceſſus ſit nullus ipſo iure.
Et ſi pꝛius pꝛoduceretur accuſatio ꝗꝫ fiat inquiſi-
tio non poſſit inquiſitio fieri niſi infra decem dies a
die accuſationis pꝛoducte Et ſi inquiſitio pꝛeceſſe-
rit accuſationem poſſit infra tempus decem dieruꝫ
accuſatio pꝛoduci a die inchoate inquiſitionis nun-
ciandoꝛum ⁊ non vltra ⁊ ſi contra fieret non vale-
at quod factum erit ipſo iure. Et tunc cum fuerit
pꝛoducta accuſatio ⁊ inquiſitio foꝛmata poteſtas
⁊ capitaneus vel alius officialis vt ſupꝛadictuꝫ eſt
⁊ quilibet eoꝛum poſſit ſuper vna pꝛocedere ſiue
ſuper accuſatione vel inquiſitione ſuper qua volue
rit ⁊ teſtes recipere inquiſitionis vel accuſationis
vel vtriuſqꝫ pꝛout ſibi videbitur ⁊ placebit. Et ſu-
per altera teneatur ex officio pꝛonunciare infra qn
decim dies a die quo accuſatio vel denunciatio an-
te inquiſitionem foꝛmatam poꝛrecta fuerit vel in-

tione ꝓcedi non poſſit nec debeat ꝑ ptãtem vel ca-
pitaneũ vel officiales ꝑdcõs nec aliquẽ eorum: ⁊ ſi
quẽ ꝓceſſum fecerit ſuꝑ accuſatiõe ꝯ dcãm formaꝫ
talis ꝓceſſus ſit ⁊ eſſe dbeat ipſo iure nullus ⁊ pro
nullo penitus habeat. Et ſi qđ dãnum talis accuſa-
tus ſubſtinuerit teneat ptãs ⁊ capitaneus vel alij
officiales. ſ. noiati ⁊ eoꝝ officiales vinculo iuramen
ti eidem accuſato ab eodẽ accuſatore reſtitui face-
re cũ effectu. Et hec locũ habeant in accuſatiõibus
que nõ relinquerent in actis tꝑe prime productio-
nis penes curiam.

¶ Iteꝫ quilibet ptãs ⁊ capitaneus vel alij officia
les ꝑfati ⁊ eoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ iudices teneant ⁊
debeant in fine eoꝝ officij ⁊ regiminis. ſ. die qua li-
bri actoꝝ criminaliuꝫ ⁊ acta quecũqꝫ reaſignat ſeu
reaſignari debeat maſſarijs cõis peruſij bene ⁊ le
galiter bona fide ſine ⁊ fraude reddere ⁊ ꝯſignare
vna cum ſuis ⁊ corã ſe initiatis ꝓceſſibus. Et accu
ſatiões denũciatiões ⁊ inqſitiões ⁊ alios ſingulos
actus criminales pendentes factos ⁊ habitos ſeu
initiatos tam tꝑe eorum officij qꝫ tempore ſuorum
predeceſſoruꝫ ſibi per ſuum preceſſorem datos vel
a ſignatos.

¶ Et ꝙ nouus poteſtas vel capitaneus vel alij of-
ficiales predicti ſubceſſor vel ſubceſſores cui vel q-
bus facta fuerit aſſignatio de proceſſibus pendenti
bus ⁊ eius iudices teneantur ⁊ debeant tales pro-
ceſſus pendentes ſibi aſſignatos ⁊ datos per ſuum
predeceſſorem ſeu per maſſarios cõis Peruſie vt
dictum eſt diffinire decidere ⁊ terminare infra du
os menſes continuos a principio eorum officij cõ-
putandos: pena. c. lib. deñ. pro quolibet poteſtati
vel capitaneo vel alio officiali ſupra nominato tam
in reaſignatione qꝫ in diffinitione occaſione dicto-
rum proceſſuum pendentium negligẽti: in qua pe-
na per ſuos ſindicatores ⁊ ſindicos ex officio ſindi
catorum ⁊ ad petitionem cuiuſcumqꝫ petentis de-
beant puniri ⁊ condemnari. Et idem intelligatur
in maiori ſindico ⁊ iudice iuſticie ⁊ eius iudicibus.
Et de hac negligentia per ſindicos expreſſe inqui
ri ⁊ procedi debeãt non obſtante aliquo ſtatuto ge
nerali vel ſpeciali in contrarium loquente

¶ Additio.

¶ Addiderunt ꝙ accuſans in caſu ſubcumbentie:
vel non probationis vel non proſequtionis promit
tat ſoluere ⁊ fideiuſſorem det de ſoluendo penam
⁊ intereſſe parti vt infra in Rubrica de non proſe
quente vel non probante accuſationem vel inquiſi-
tionem. Et ꝙ iudex teneatur ſententiare ſuper
predictis ſub pena ducentarum lib. denariorũ tem
pore ſui ſindicatus aufferendarum condemnando
vel abſoluendo: ſi ſibi viſum fuerit accuſationem eſ
ſe calumnioſam. Et ſi pars aliqua quando condem
naret vel non: ſuper dãnis ⁊ expenſis: ſenſerit ſe gra
uatã poſſit appellare ſemel tantum ⁊ nihilominus
iudex in ſindicatu teneatur.

¶ Item corrigendo ordinauerunt gabellam de
qua ſupra decetero non eſſe ſoluendam. Ut facilio
res ſint accuſatores ad vlciſcendas ſuas ⁊ ſuorum
iniurias.

¶ Item addendo ſtatuerunt ꝙ dictum tempus
duorum menſiuꝫ datũ vel expediendũ: ꝙ infra tres
menſes debeat per ſententiam diffinitiuam: expe-
diri a die incohati proceſſus computandos. Et
ꝙ decetero non poſſit pronunciari ſuperſedendum
in dictis cauſis. Et ꝙ omnes ſententie diffinitiue
deſcribantur in membranis: vt melius conſeruen-
tur vt hactenus vſum eſt ⁊ conſuetum.

¶ De Inquiſitionibus. Rubrica. 2.

CUm multe inquiſitiones: ſeu cedule inquiſitionum den-
tur ad vindictam alterius non
ab illis qui recipiunt offenſas
in quibus multe fraudes ſepiſſi
me cõmittuntur: volumus ſtatu
entes ꝙ poteſtas ⁊ capitaneus vel alij officiales de
quibus ſupra in precedenti capitulo fit mentio ⁊
quilibet eorum ⁊ eorum cuiuſlibet officiales tene-
antur ⁊ debeant vinculo iuramenti non recipere
aliquam inquiſitionem ſeu cedulam inquiſitionis
alicuius iniurie alicui facte nec ſuper ea procedere
modo aliquo ſiue cauſa: niſi dictam inquiſitionem
ſeu cedulam inquiſitionis daret vel porrigeret ille
qui receperit iniuriam vel pater eius vel mater
auus vel auia vel alius ſeu alia de linea aſcenden-
ti: Filius vel filia vel alius vel alia de linea deſcen
denti frater carnalis vel ſoror carnalis conſobri-
na ſoror nepos carnalis vel neptis carnalis ex li-
nea deſcendenti vel tranſuerſali nepos cõſobrinus
vel neptis conſobrina vel vxor vel patruus vel
auunculus vel amita vel matertera vel aliquis ali
us de familia qui dictam iniuriam recepit: ⁊ intel-
ligantur eſſe de familia ſolum illi qui habitant ad
vnum panem ⁊ vnum vinum ⁊ actinẽt illi iniuri-
am paſſo in aliquo gradu conſanguinitatis vel af-
finitatis: vel niſi darentur vel denunciarentur per
ſindicum vel ſindicos maſſarium vel maſſarios ali
cuius caſtri vel ville in caſibus in quibus ſindicis
vel maſſarijs permittitur denunciatio per formam
ſtatutorum cõmunis Peruſie: vel per tabernari-
os vel albergatores de illis maleficijs que cõmit-
terentur in territorio vel diſtrictu ipſorum caſtro-
rum vel villarum vel in taberna hoſpitio vel alber
garia que per formam ſtatutorum deberent denun
ciari per ipſos. Et ſi poteſtas vel capitaneus vel al-

fra.xv.dies inchoate inquiſitionis ſi inquiſitio pre/ceſſerit ⁊ accuſatio ſequatur ita ꝙ duplici onere dfenſionis talis accuſatus vel inquiſitus non graue tur: pena predictis poteſtati ⁊ capitaneo vel alij of ficiali predictoꝝ cõtrafaciente in predictis vel ali/quo predictorũ.cc.lib.deñ.⁊ omnia predicta vendi cent ſibi locuꝫ in omnibus alijs officialibus cõis pe ruſie qui d maleficijs cognoſcere poſſint Et ſi accu ſatio prius facta fuerit: poſtea nõ poſſit denũciatio fieri per ſindicos caſtroꝝ ⁊ villaruꝫ vel aliaꝫ perſo nam nec inquiſitio ex officio fieri niſi ꝑ illum pote/ſtatem vel capitaneuꝫ vel alium officialem haben/tem cognitionem vt ſupra vel coram illo coram quo prius accuſatio facta fuit. Et ſi fieret denũcia tio vel inquiſitio ⁊ proceſſus coraꝫ alio vel per ali/um non valeat ipſo iure Et ſi preceſſerit inquiſitio non poſſit poſtea porrigi ſeu produci accuſatio niſi coram illo officiale per quem ſeu coraꝫ quo fuerit inſtituta ſeu inchoata inquiſitio ⁊ non coram alio vllo modo.

¶ Additio.

¶ Statuerunt ꝙ decetero iudex inquirens ad que relam alicuius non poſſit admittere querelantem niſi cum promiſſione ſoluendoruꝫ. Et de quibus in fra in Rubrica de nõ ꝓſequente vel non proban/te. Et nihilominus teneatur cauſas inquiſitionis ⁊ querele huiuſmodi infra tres menſes a die prime citationis diffinitiue terminare. Et non poſſit pro/nunciare ſuperſedendũ fore in ea etiã ꝙ teſtes non comparuerint quos condemnare debeat in lib. x. deñ. Et procedatur in cauſa vt ſupra dictum eſt in additione de accuſatione. Et ꝙ poſſit appellari vt ſupra in dicta additione dicit.

¶ De denunciationibus. Rubrica. 3.

IN hoc Ut homines ⁊ perſone vniuer ſitatuꝫ caſtroꝝ ⁊ villaꝝ comita tus peruſie ſub iuſtitia cõſeruẽ tur ⁊ vt delinquẽtes a pena de lictoruꝫ nõ euadant propter po tentiaꝫ aliquoꝝ. Statuimus ꝙ quilibet ſindicus cuiuſlibet vniuerſitatis caſtri vel ville comitatus Peruſie teneatur omnia maleficia que cõmitterentur in eoꝝ caſtris ⁊ villis ſeu eoꝝ ter ritorijs ſeu iuriſdictione denũciare ſcilicet omnes ⁊ ſingulas robbarias ⁊ ſpoliationes fiẽdas in comi tatu Peruſie ⁊ etiaꝫ captiones ⁊ deptentiones li/berorum hominum ⁊ mulierum contra eorum vo luntatem vel patris vel matris ⁊ ipſa maleficia cõmittẽtes ⁊ eos receptantes vel eis dantes victua lia aiutorium vel fauorem ⁊ etiam omnia homici/dia ⁊ percuſſiones ſanguinolentas cõmiſſas ⁊ que infuturum cõmitterentur in eorum territorijs cum quocunqꝫ genere armorum: ac etiaꝫ omnes blaſfe/mantes deum ⁊ beataꝫ virginẽ Mariam dicendo maledecto ſia la vergene Maria o vero dio: ⁊ om nes dicentes vel iurantes per lo culo de dio o vero dela vergene Maria: vel dicẽdo turpiter ꝑ vuluã dicte virginis Marie: ⁊ etiaꝫ omnes qui qũocũqꝫ percuterent ⁊ exputrent vel aliquid proicerẽt in imaginem picturam vel figuram ieſu chriſti virgi nis Marie vel alicuius alterius ſancti vel ſancte in vituperium vel dedecus ipſorum vel alterius eo rum ⁊ etiam teneantur ⁊ debeant denunciare om nes ⁊ ſingulos capientes columbas aliorum pala/tiorum vel columbariorum vel domeſticas alienas poteſtati vel capitanei vel alij officiali vt ſupra vel officialibus eorum infra quartam diem poſtq̃ fue rint comiſſa.

¶ Et in dnunciatione ſemper ponantur quattuor teſtes ad minus de ſua vniuerſitate qui tempore cõ miſſi maleficij habitent in caſtro vel villa vel in eo/rum territorijs. Poſſint tamen ponere teſtes qui fuerint preſentes maleficijs etiã ſi aliunde fuerint. Et ſi non denunciauerit puniatur ſindicus caſtri in cc. lib. deñ. Sindicus ville in.c.lib. deñ.ꝓ quolibet delicto qd non denunciaret: ſi denunciare teneret: ⁊ etiam vniuerſitas caſtri in. cc. lib.deñ.⁊ ville in c.lib.deñ. Et ſufficiat publica fama ꝯ̃ ſindicũ ⁊ vni uerſitatem maleficium fuiſſe cõmiſſum qd diceret non eſſe denunciatum.

¶ Maleficia tamen ſanguinolenta ſiue percuſſio nes ſanguinolentas que fierent ſine aliquo genere armorum dicti ſindici denunciare nõ teneantur ni ſi per eos dumtaxat qui paſſi fuerint ⁊ receperint iniurias predictas proteſtatio facta fuerit ſindico in pñtia duorum teſtiuꝫ ꝙ debeat denunciare dictũ maleficium ſiue percuſſiones ſanguinolentas quas receperit ſine aliquo genere armorũ: quas iniurias facta dicta proteſtatiõe denũciare teneant ſindici: ⁊ in dicta denunciatione poni facere denunciatum ſm ꝓteſtationem factam eiſdem per talem ꝓteſtan tem: ⁊ que denunciatio ſic facta proteſtatione ſm proteſtationem que ſibi facta fuerit ſi non probare tur fuiſſe verum illud maleficium qd proteſtatum fuerit per vnum teſtem de viſu vel per duos de fa/ma puniatur talis proteſtans in.xxv.lib.deñ.ꝑ po/teſtatem ⁊ capitaneum vel alium officialem predi ctum vel eorum iudices coraꝫ quibus porrecta fue rit dicta denunciatio: quas.xxv.lib.deñ. ſoluere cõ/pellatur per tales officiales corã quibus facta fue/rit dicta denũciatio d facto ſine aliquo proceſſu vi/ſo ſolum ꝙ maleficiuꝫ qd proteſtatum fuerit ⁊ de/nunciatum non fuerit ꝓbatum. Teneat tamen di/ctus ſindicus in dicta denunciatione ponere teſtes quos dabit ſibi dictus proteſtans ſi dare voluerit. Poſſit tamen talis proteſtans ſuam proteſtationẽ reuocare quandocumqꝫ ante productionem denun/

ſtationis qua proteſtatione reuocata ſindicuſ ad dictam denunciationez faciendam minime teneatur: dummodo de tali reuocatione cõſtet manu publici notarij.

¶ Et ſi vniuerſitas vel ſindicus receperit aliquaz promiſſionẽ pro aliquo maleficio: qd diceretur fuiſſe cõmiſſum: non denunciando ꝛ vt non denunciaret ſoluat ꝛ ſoluere debeat cõi Peruſij talis recipiens ab offenſore vel ab alio duplam q̃titatẽ quã ſoluere deberet talis qui maleficium diceretur cõmiſiſſe pro delicto qd diceretur eſſe cõmiſſum ſm formam ſtatutoruz cõis Peruſie: ſi pro delicto qd diceretur eſſe cõmiſſum imponeretur pena pecuniaria.

¶ Et ſi pena perſonalis imponeretur ſoluat ꝛ ſoluere debeat.ccc.lib.deñ. ꝛ talis promiſſio ſeu obligatio non valeat nec teneat ipſo iure. Et dicta exceptio poſſit opponi contra tales promiſſiones ꝛ obligationes non obſtante ꝙ in eis contineatur de cõfeſſione fienda. Et nihilominuſ promiſſio ꝛ obligatio non valeat ꝛ nihilominus d̃ predictis poſſit inquiri.

¶ Et ſi contingeret ꝙ dicta maleficia vel aliqd p̃dictorum cõmitterentur in confinibus plurium territoriorum ꝙ ſindici vniuerſitatum dictoꝝ territoriorum ſimul ꝛ ſemel denunciare teneanť talia maleficia ſiue maleficiuz in vna ꝛ eadem d̃nunciatione porrigenda per omnes dictos ſindicos. Et ſi aliquis de dictis ſindicis recuſaret vel negligeret denunciationem facere predictã puniať ea pena qua puniretur ſindicus qui deberet denunciationem de tali maleficio facere ꝛ non denunciaret. Et nihilominus denunciatio facta per vnum aliuni vel alioſ valeat ac ſi facta eſſet per omnes.

¶ Et cum multotiens maleficia cõmittantur tempore aliquorum ſindicorũ ꝛ ignorentur que tamen apparent poſtea tempore aliorum ſindicoruz. Statuimus ꝙ dicti ſindici non obſtante expiratione eorum officij poſſint teneantur ꝛ debeant dicta maleficia denunciare infra quattuor dies poſtq̃ eis venerit in noticiam ſub pena antedicta. Et ꝙ in q̃tũ dicti ſindici nõ viuerent tpe quo dicta maleficia apparerent volumuſ ꝙ illi qui pro tempore erunt ſindici teneantur ꝛ debeant dicta maleficia denunciare modo predicto ſub pena predicta: ꝛ hec denunciatio d̃ huiuſmodi maleficijs fiat ꝛ fieri debere intelligatur ſi ꝛ inq̃tum dicta maleficia apparerent ſeu manifeſtentur in tpe infra qd de ipſis maleficijſ cognoſci põt ſm formam ſtatutorum cõis peruſie.

¶ Et q2 ſepe contingit ꝙ maleficia fiunt vel committuntur in locis que non ſunt de territorijs ville vel caſtri vel ſunt de territorio alicuius ville vel caſtri que villa vel caſtrũ de facto non hẽnt ſindicũ ꝛ ex hoc maleficia remanent impunita. Jccirco duximus ſtatuendum ꝙ maſſarij comitatenſes ꝛ alij comitatenſes hitantes in loco etiam ſi ibi nõ eſſe nt allibrati dũmodo ad minus ſint decez focularia cõputatis habitantibus ꝛ maſſarijs teneantur ꝛ debeant creare ꝛ eligere ſindicum de ſex menſibus in ſex mẽſes ſub pena.c.lib.deñ. de facto a dictis maſſarijs ꝛ hitantibus ſi in predictis fuerint negli gentes aufferenda per ptãtem vel alium officialez cõis peruſie qui pro tpe erit. Et nihilominus dicti maſſarij hitantes in loco ꝛ alij in loco hitantes teneantur ꝛ debeant denunciare talia maleficia ſub pena ꝛ ad penã ſuperius denotatam. Et in caſu quo aliqua villa eſſet ab omnibus derelicta ꝛ nullus ibi habitaret vel eſſet minor numerus decem foculariorum tunc ſindicus cuius territorium eſt magis propinquum loco vbi dictum maleficiuz diceretur eſſe cõmiſſum denunciare teneatur dictum maleficium ſub pena predicta.

¶ Additio.

¶ Statuerunt declarantes ꝛ addentes ꝙ iudex teneať hmõi cauſaz expedire diffinitiue infra dictnm tps trium menſiũ vt.ſ.cõputandum a die prime citationis vel inchoatiõis. Et in membranis ſcriptaſ vt.ſ.redigere. Et ꝙ in ſuburbijs ciuitatis peruſij ville ꝛ loca habẽtes ꝛ habẽtia ſex focularia teneať creare ſindicum ſeu guardiam: qui vel que habeat denunciare maleficia ꝛ damna data ꝛ alia facere fieri ſollita per ſindicum alicuius ꝛ ſm formam ſtatutorum.

¶ De pceſſu contra contumacẽ. Rubrica. 4.

SJ contra aliquam pſonaz per accuſationem vel denunciationez vel inquiſitionem occaſione alicuius maleficij procedatnr citetur perſonaliter vel ad domuz ſue habitationis vel ad eccleſiam ſue parochie ſi tempore citationis habitauerit in ciuitate burgis ꝛ ſuburgis peruſie. Sed ſi tempore citationis non fuerit habitans in ciuitate vel burgis vel ſuburgis ſed in comitatu citetur tũc vbi habitat. Et ſi in neutro ex dictis locis habitaret ſcilicet in ciuitate vel burgis vel ſuburgiſ nec in comitatu citetur vbi conſueuit habitare ꝛ etiam ad eccleſiam ſue parrochie.

¶ Si vero fuerit collegiuz vel vniuerſitas debeat citari ꝛ requiri in loco in quo conſueuit fieri adunantia dicti collegij vel vniuerſitatis ꝛ ſi habet dicta vniuerſitas vel collegiũ ſindicũ vel vicariuz vel camerariũ ſeu ꝯſules vel auditores debeant etiã citari ſindicus vicarius vel camerarius ꝛ ꝯſules ꝛ auditores pſonaliter vel ad domũ ſue ſolite hitatiõis vel ad eccĩiaz ſue prochie. Et ſi collegiũ vel vniuerſitaſ nõ hẽret locuz inq̃ fieri ꝯſueuerit dcã adunãtia

ſeu modis ꝓbandi non conſtiterit de maleficio con
dẽnatio ipſo iure ſit nulla.
¶ Et in maleficijs habeatur quilibet ꝯtumace ſi
legitime fuerit citatus ⁊ bãnum datum ⁊ notifica
tio facta vt ſupra dictum eſt ⁊ p ſe idem pſonaliter
non comparuerit.
¶ Et inſuper volumus aliquo nõ obſtãte ne ma
leficiorum proceſſus cauſa parui defectus aliquan
do in eis occurrentis per aliquem iudicem eui
tent. Nõ ſi aliquis fuerit citatus occaſiõe alicuius
maleficij per aliquem bannitorem ſeu baiulum cõ
munis Peruſie ⁊ licentia ſeu cõmiſſio citationis
appareat data per notarium iudicis bannitori ſeu
baiulo valeat ⁊ teneat ac ſi eſſet data per iudicem:
Et ſi relatio facta per baiulum fuerit facta coram
notario valeat ⁊ teneat ac ſi eſſet facta corã iudice.
¶ Statuimus quoq ⁊ ordinamus ꝙ notarius
dominorum poteſtatis ⁊ capitanei vel alterius
officialis ſuperius deſcripti poſiti ſuper maleficijs
teneatur ⁊ debeat vinculo iuramenti ad penam .c.
ſol. denariorum pro qualibet vice ſcribere in cõmiſ
ſionibus citationũ maleficioꝝ oĩa noĩa ⁊ prenoĩa
accuſatorum ꝯtẽtoꝝ in ipſis accuſatiõibus ⁊ ſpecifica
re ⁊ illõ idẽ obſuare dbeãt in relatiõib⁹ ⁊ cõmiſſio
nibus bannorum.
¶ Et ſi in vna ⁊ eadem accuſatione plures fuerint
accuſati non poſſit peti nec fieri abolitio de aliquo
accuſato.
¶ Inſuper ad obuiandum ne per officiales cõis
Peruſie fiant gratie proceſſuum ipſorum officia
lium qđ ſepe reperitur perpetratum. Statuimus
ꝙ notarij maleficiorum teneantur ⁊ debeant sta
tim anteq̃ procedatur ad citationem accuſati ſeu
inqſiti vel reſponſionẽ ipſi⁹ totũ tenorem inqſitionis
⁊ accuſatiõis in ſcriptis in q̃libet cedula cluſa ⁊ ſi
gillata dare maſſarijs cõis peruſie ſeu notarijs vel
fancellis eoꝝ quẽ tenorẽ inqſitionis ⁊ accuſationis
in dicta cedula ſcriptũ dicti maſſarij ⁊ fancelli ⁊ no
tarij recipe teneant ⁊ ponere in vna caſſula: ⁊ ipſa
cedula ꝯtinẽs tenorẽ pdcũ debeat eẽ ſigillata ſigil
lo ptãtis vel capitãi vel alterius officialis ſupius co
gnitionẽ hñtis de maleficijs ad cuius ptinebit offi
cium ſup eis ꝓcedere exparte exteriori ipſi⁹ cedule
ſcripte ꝯtineant infraſcripta vz nomẽ ⁊ ꝓnomen il
lius ſeu illoꝝ q eſt vel ſunt accuſati ⁊ nomen ⁊ pro
nomen accuſatoris vel accuſatoꝝ ⁊ inqſiti ⁊ inqſi
toꝝ ⁊ porrigentis vel ꝓmouentis inquiſitionẽ ſi ex
mero officio non ꝓcederetur ⁊ ſimiliter faciat ſi ex
mero officio ꝓcedat ⁊ dies ⁊ menſis porrecte ⁊ for
mate inquiſitiõis ⁊ accuſatiõis: debeat etiã ſolui ga
bella accuſatiõis ſm formam ſtatutoꝝ añq̃ accuſa
tio porrigat. Et aliter ſup ea ꝓcedi non poſſit. Et
ſi procederet proceſſus nõ valeat ipſo iure. Sed ſi
contigerit non poſſe haberi copiã die termini for
mande inquiſitionis vel porrigende accuſationis
vel reaccuſatiõis de maſſarijs nec fancellis nec no
tario qui debet ſcribere introitus gabelle: dicto ca
ſu p rectorem q vult inqrere vel illũ q vult accuſare
vel reaccuſare poſſit iqſitio formari ⁊ accuſatio ſeu
reaccuſatio ꝓduci ad citationẽ ꝓcedi nõ obſtãte ꝙ
dictis maſſarijs vł notarijs ſeu fancellis nõ ſit data
copia inqſitiõis accuſatiõis vel inqſitiõis vel gabel
la p accuſatorẽ vł reaccuſatorẽ ſit ſoluta: dummõ de
dcã gabella fiat ð poſitũ penes aliquẽ ex notarijs de
putatis ad copiandũ acta criminalia fcã pus ꝓteſta
tiõe ad camerã maſſarioꝝ ꝙ p eum nõ ſtat q̃minus
ſoluat dcãm gabellã q̃ facto rector inqrens vel corã
q̃ ꝓduceret accuſatio vel reaccuſatio teneat .ſ. tres
dies cõputandas a die pme citatiõis emanãtis ſup
inqſitiõe accuſatiõe vel reaccuſatiõe pena .c. lib. dñ.
mittere copiam dicte inquiſitionis accuſationis ſeu
reaccuſationis ſm formam predictam. Et dictos
maſſarios cogere infra dictum tempus ad dictam
copiam ⁊ ad dictam gabellam recipiendam ſub di
cta pena. Et valeat ⁊ procedat iudicium ſuper
eis ac ſi ſoluta gabella fuiſſet ⁊ copia ꝓducta ⁊ aſ
ſignata dictis maſſarijs ſiue eorum notarijs in pñ
cipio ⁊ tẽpore debito: qui maſſarij teneant facere
⁊ habere duas caſſulas. videlicet vnam pro cedu
lis mittendis per curiam poteſtatis vel alterius of
ficialis ſupra nominati: ⁊ aliam pro cedulis mitten
dis per curiam dñi capitanei: que cedule ſeu copie
poſtq̃ fuerint recepte p dcõs maſſarios nõ poſſint
nec dbeãt reſtitui vel retrahi ð camera dcoꝝ maſſa
rioꝝ nec dbeãt dci maſſarij pmittere ꝙ in eis aliqd
addat vel minuat pena dcis maſſarijs. cc. lib. dñ. ſi ꝯ
fecerint: ð qbus cedulis fieri dbeat p vnũ ex notarijs
maſſarioꝝ inuentariũ ꝯtinens diẽ aſſignatiõis ⁊ re
ceptiõis ipſaꝝ pena ipſis maſſarijs pdcã fieri nõ fa
ciẽtibus. cc. lib. deñ. Et eo tpe q̃ fuerint electi vel ex
tracti ð ſacculo ſindicatores ptãtis vel capitãei vel
ſupradci alteri⁹ officialis. ſ. eo die vł ſeqnti teneant
⁊ debeãt ipſi maſſarij vel alter eoꝝ dare ſeu ꝓduce
re oẽs ſcriptas ⁊ cedulas datas p notariũ officialis
ſindicãdi ipſis ſindicatoribus ⁊ ſibi ꝓteſtari ꝙ eoꝝ
cauſas ⁊ ꝓceſſus factos p dictũ officialẽ examinẽt
⁊ ſollicite inueſtigent que ad eius ſpectent officiũ.
¶ Et ſi dicti ſindicatores reperierint condẽnatio
nes vel abſolutiones factas per eos non eſſe iuridi
ce vel iuſte latas condẽnent talẽ officialem talia cõ
mittentem cõi peruſie ⁊ etiam parti ſi ipſam leſerit
iniuſte condẽnando vel abſoluendo in eo in quo le
ſum fuerit cõe vel leſa pars. Et in pena debita ſm
formam ſtatutoꝝ ſi ſuper eis non ꝓceſſit. Et ſi cau
ſam nõ terminauerit infra tps a ſtatuto limitatum
ſi cauſam diffinire ⁊ terminare potuerit.

¶ Additio.

¶ Item addendo ⁊ declarando ordinauerunt ꝙ
lz contumaces habeantur pro confeſſis ⁊ conuictis
tñ quia aliqñ compertũ eſt ꝙ poſt condẽnationem

tunc ⁊ eo caſu ſufficiat citari ſindicum vel vicarium
vel camerariuꝫ ſeu conſules ſeu auditoꝛes dicti col
legij vel vniuerſitatis vel ipſam vniuerſitatem vel
collegium ad eccleſiam ſue parrochie.
¶ Et ſi citatus vt dictum eſt fuerit habitans in ci-
uitate burgis vel ſuburgis Peruſie facta citatio-
ne vt ſupius expꝛeſſuꝫ eſt. Et ſi non fuerit habitans
in ciuitate burgis vel ſuburgis Peruſie in dicta ci
tatione trium dierum ad comparendum terminus
aſſignetur: die citationis minime computato. Et
idem ſit in collegio ⁊ vniuerſitate ſtante ſeu habi-
tante extra ciuitatem burgos ⁊ ſuburgos peruſie:
⁊ ſi infra dictum terminum non comparuerit ite-
rum citetur perſonaliter vel ad domū ſue ſolite ha
bitationis vel vbi habitare conſueuit ⁊ ad eccleſiā
ſue parrochie pꝛout ſupꝛa dictum eſt de pꝛima cita
tione: ⁊ in dicta citatione idem terminus ad com-
parendum aſſignetur pꝛout dictum eſt in pꝛima ci
tatione: die citationis ſimiliter non computato. Et
in collegio vel vniuerſitate idem per omnia ſerue-
tur ⁊ ſit in ſcđa citatione ſicut ſupꝛa eſt declaratuꝫ
tam circa ipſam citationem q̃ circa termini datio-
nem ⁊ aſſignationem. Et ſi infra illum terminum
non comparuerit poſſit ⁊ debeat exbanniri in ſca-
lis palatij poteſtatis ⁊ capitanei vel ſcalis vel val-
uis palatij alterius officialis ſuperius nominati ⁊
poſtmodum ad domum ſue ſolite habitatiōis ſi ha
bitauerit in ciuitate burgis vel ſuburgis pꝰſij.
¶ Si auteꝫ non habitauerit in ciuitate nec burgis
nec in ſuburgis peruſie ſed in comitatu exbāniatur
in ſcalis palatij poteſtatis vel capitāei vꝉ ſcalis vel
valuis ſupꝛadictis ⁊ ipſa die bānum notificeť ſi fu-
erit habitans in ciuitate burgis vꝉ ſuburgiſ peruſij
Et ſi fuerit habitans in comitatu infra tertiam diē
a die bāni dati bānum ſibi notificetur per publicuꝫ
baiulum cōis peruſie ⁊ tam citationes q̃ banna
⁊ notificationes banni notarius maleficioꝝ baiu-
lis in ſcriptis dare teneātur ⁊ in cedulis citationuꝫ
Et in cedula notificationis banni ponat expꝛeſſe
maleficium locum ⁊ tēpus ipſius diſtincte. Et baiu
lus ſi inuenerit perſonaliter illum contra quem ꝓ-
ceditur dictas cedulaſ citationum ⁊ notificationuꝫ
banni det: Si vero eum non inuenerit perſonaliter
eis dimittat ad domum ſue ſolite habitationis. Et
ſi habitationē nō habuerit in ciuitate burgiſ vꝉ ſub
urgis vel comitatu peruſie tunc dimittat eas ad ec
cleſiam parrochie patris vel aui paterni.
¶ Et ſi fuerit vniuerſitas vel collegium debeat ⁊
poſſit exbanniri in ſcalis palatij poteſtatis vel ca-
pitanei vel ſcalis vel valuis antedictis. Et ſi fue-
rit in ciuitate burgis vel ſuburgis peruſie debeat
notificari bannum eadem die in loco vbi vniuerſi-
tas vel collegium conſueuit congregari.
¶ Si vero vniuerſitaſ vel collegium fuerit ſeu ha
bitauerit extra ciuitatem burgos vel ſuburgos de-
beat dictum bannum notificari in loco pꝛedicto ſi-
ue altero eoꝛuꝫ infra tres dies a die dati banni per
baiulum cōis peruſie. Et ſicut fecerit dictus baiu-
lus ⁊ tubatoꝛ ita referre teneatur: relationi quoꝛū
⁊ cuiuſlibet eoꝛum credatur ⁊ ſtetur in quo banno
illi qui fuerit habitans in ciuitate burgis vel ſubur
gis deť terminus cōparendi triū dieꝝ ⁊ illi qui nō
fuerit habitās in ciuitate burgis ⁊ ſuburgis ſꝫ fue-
rit habitās in cōitatu pꝰſie deť terminus octo dieꝝ
cōputandaꝝ a die notificatiōis fiende đ dcō bāno.
¶ Si vero habitationem non habuerit in ciuita-
te burgis vel ſuburgis vel comitatu peruſie detur
terminus comparendi ad arbitrium officialis co-
gnoſcentis ⁊ notificetur ad eccleſiaꝫ parrochie pa-
tris vel aui paterni: qui terminus banni nullo mo-
do pꝛoꝛogari poſſit: quo termino banni elapſo ve-
rus contumax in omnibus habeatur ⁊ tam q̃ con-
tra verum contumacem pꝛocedi poſſit ad condem-
nationem non obſtante ꝙ peremptoꝛie vel tres ci-
tationes loco peremptoꝛij non interuenerint: ⁊ ta-
lis cōtumax pꝛo legitime confeſſo in iudicio habea
tur: ⁊ per inde ac ſi oꝛe pꝛopꝛio legitime confeſ-
ſus fuiſſet maleficium cum omnibus qualitatibus
ſuiſ: debeat condemnari etiam ſi ſuperuenerit accu
ſatoꝛ qui accuſationem ſuam de tali maleficio con-
tra talem contumacem in pꝛoceſſu inquiſitiōis poꝛ
rexerit poſt dictum terminum banni elapſum: quo
caſu ſcilicet elapſo termino banni in pꝛoceſſu inqui
ſitionis iudex non poſſit admittere accuſationem ⁊
ſi admiſſerit ipſo iure nō valeat ⁊ pꝛoductio ⁊ qc-
quid factum fuerit ſuper ipſa accuſatione. Et ſi li-
centia ſeu cōmiſſio banni apparuerit ſcripta ꝑ no-
tariuꝫ maleficioꝛum: quam ſcribere teneatur iuxta
citationes ⁊ per extenſum: ſufficiat relatio per tu-
batoꝛem facta de ipſo banno dato non obſtante ſi
non interfuerit notarius maleficioꝛum cum ipſum
bannum dabitur ⁊ exbannimentum ⁊ condemna-
tio facta de tali ⁊ cōtra talem contumacem valeat
⁊ teneat ⁊ habeat roboꝛis firmitatem. Nec pꝛo-
pter obmiſſum vel nō ſeruatuꝫ oꝛdinem vel ſolēni
tatem iuris vel iudicij vel quia exbannitus vel con
demnatus per contumaciaꝫ ſit filius familias vel
minoꝛ vel filius familias ⁊ minoꝛ vel ꝙ non affue-
rit aſſenſus patris vel alterius habentis in pote-
ſtate vel curatoꝛis vel modo aliquo qui poſſit di-
ci vel excogitari valeat viciari. Sed hijs non ob-
ſtantibus executioni penitus demandentur. Et nō
obſtante ꝙ quis non fuerit pꝛeſens ⁊ citatus ad
ſententiā etiaꝫ vbi ingeritur pena ſanguinis ⁊ non
obſtantibus aliquibus alijs.
¶ Dummodo de maleficio ⁊ qualitatibus male-
ficij conſtet per legitimam contumaciam ſm foꝛ-
mam ſtatutoꝛuꝫ ſeu per teſtes vel inſtrumenta: aut
confeſſioneꝫ ſeu alio genere pꝛobationis conceſſo.
Et ſi aliquo ex pꝛedictis generibus vel ſpeciebus

reſpondebit accuſationi vel denunciationi de eo fa
cte ⁊ ante reſponſionem qñcunqꝫ coꝛam illo offi-
ciale tantum coꝛam quo reaccuſare volens accuſa-
tus vel denunciatus fuerit aliter non audiatur nec
aliquis de ſua familia:nec aliqs q eius mādato re
accuſaret vel denunciaret.

¶ Saluo ꝙ ſi aliqſ vellet reaccuſare vł denūciare
de falſa accuſatione vel denunciatiōe ꝯ euꝫ facta ſu
um accuſatoꝛē vel d̄nunciatoꝛē poſſit eū reaccuſare
⁊ ſibi liceat coꝛā eodem officiale dumtaxat coꝛam
quo accuſatus vel denunciatus fuit infra tres dies
vtiles poſt reſponſionē in qbus diebus per officia-
les cōis peruſie ius reddit̄ ⁊ reddi pōt.Et ꝓceſſus
fieri poſſint incrimiālibus cauſis:ita ꝙ reaccuſare
volenti dictuꝫ tēpus non currat ad reaccuſandum
⁊ ad accuſationem pꝛoducendum niſi ius redda-
tur in criminalibus cauſis vel reddi poſſit ſm foꝛ-
mam ſtatutoꝛum cōis peruſie die reſponſionis ⁊ re
pꝛeſentationis per eum facte non cōputato in dcō
termino trium dieꝝ ⁊ ante reſponſionem qñcunqꝫ
⁊ non vltra dictum tēpus ⁊ terminum. Et ꝙ infra
dictum tempus talis reaccuſans vel reaccuſare vo
lens in palatio de nocte ſtare vel reſidere nō poſſit
nec d̄beat ꝓtextu dcē reaccuſatiōis vel denūciatiōis.

¶ Et ꝙ iudex ⁊ notarius maleficioꝛum ſuper ꝓ-
ceſſu dicte denunciationis vel accuſationis tenean-
tur ⁊ debeant pena.c.lib.deñ. facere dari copiam
accuſationis vel denunciationis facte de tali accu-
ſato vel denunciato ad petioneꝫ ipſius accuſati vel
denunciati volentis de falſo reaccuſare die ſue re-
pꝛeſentationis ⁊ reſponſionis vel ſequenti que pe-
titio ſcribi poſſit per aliquē ex notarijs palatij ciuē
puſinū. Et ꝙ notarius maleficioꝛuꝫ ſcribere tenea
tur diē exhibite copie in actis ſub pena . x.lib.deñ.

¶ Item dicimus ꝙ ſi aliquis accuſauerit aliqueꝫ
pꝛoſequendo ſuam vel ſuoꝛum iniuriaꝫ non poſſit
ab accuſato vel ab alio pendente dcā accuſatiōe re
accuſari vel accuſari de aliquo maleficio ab aliquo
non ꝓſequente ſuam vel ſuoꝛum iniuriam:ſaluo ꝙ
interim durante dicta accuſatione non currat tem-
pus aliqd̄ ei accuſare volēti de eo maleficio de quo
interim accuſare ⁊ reaccuſare non poteſt.

¶ De faciente vel fieri faciēte falſam accuſatiōeꝫ
vel inquiſitionē vel denunciationē ⁊ d̄ falſo infa
mante. Rubꝛica.8.

D euitandas Et re-
pꝛimēdas falſitates que ſepe ſe
pius cōmittunt̄ ⁊ ad obuiandū
malicijs.Statuimus ⁊ oꝛdina-
mus ꝙ ſi qs fecerit falſam accu
ſationem de aliquo vel aliqbus
vel inquiſitionē poꝛrexerit vel aliquē falſe denūcia
uerit vel de falſo ⁊ ꝯ veritatē aliquē de aliquo ma
leficio infamauerit ſeu infamaret in iudicio vel in
ſcriptis dcāꝫ diffamationē reduxerit debeat pati ⁊
ſoluere illā penam quā pati ⁊ ſubſtinere deberet ⁊
ſoluere talis denūciatus vel accuſatus ſeu in iudicio
in ſcriptis infamatꝰ ſi cōmiſiſſet maleficiū de quo eſ
ſet accuſatus ſeu inqſitus vł in iudicio in ſcriptis dif
famatꝰ.Et q fieri fecerit aliqd̄ pꝛedcōꝝ debeat ſol-
uere pati ⁊ ſubſtinere eandē penā.Et ꝙ de pꝛedcis
ꝑ ptātēꝫ ⁊ capitaneū vel alium officialē vt.ſ. cogni
tionē hñteꝫ poſſit ⁊ debeat inqri cum ꝓmotoꝛe ⁊ ſi
ne ꝓmotoꝛe ⁊ hita publica fama poſſint ⁊ debeant
ad toꝛm̄ta ꝓcedē ñ obſtāte aliq̄ capł'o i ꝯriū loqnte.

¶ Si aūt aliqſ infamauerit aliquē ex̄ iudiciū tunc
ꝓbata dcā diffamatiōe ꝑ treſ teſtes q fuerint pñtes
i dcā diffamatiōe pūiat̄ pena.cc.lib.d̄ñ.d̄fcō ꝑ dcūꝫ
iudiceꝫ auferēda.

¶ Q̄ nemo poſſit accuſare de falſo niſi facto depo
ſito. Rubꝛica.9.

E defacili Quiſ ꝓſi
liat ad ac
cuſandū d̄ falſo Volumꝰ ꝙ nul
lus d̄cetero poſſit vł d̄beat accu
ſare vł accuſationē ꝓducē ꝯ ali
q̄s vel aliquē de ꝓductiōe vł in
ſtitutiōe falſe accuſatiōis ⁊ d̄ ꝓ-
ductiōe falſoꝝ teſtiū ſeu ꝯ teſteꝫ ꝙ teſtis falſum di
xerit vł fecerit teſtimoniū vel de q̄cūqꝫ alia falſitate
q̄ diceret̄ eē cōmiſſa in iudicio vł ex̄:nec poſſit accu
ſare aliquē ꝙ ꝓduci vel inſtitui fecerit aliquā accu
ſationē falſaꝫ vel ꝓduci fecerit aliq̄s teſteſ falſos vł
aliā fieri fecerit falſitatē:niſi pꝛiuſ depoſuerit apud
maſſarios cōis puſie.xxv.lib.deñ.⁊ poſtmodū legi
gitime ſatiſdederit ꝙ niſi ꝓbauerit accuſationē de
falſo fcāꝫ ꝑ ipm̄ in p̄dictis.xxv.lib.d̄ñ.d̄beat ꝯdēna
ri cōi puſie:ac etiā ꝙ d̄beat ꝯdēnari accuſato in oi-
bus dānis ⁊ expēſis ⁊ itereē ipſiꝰ accuſati credēdiſ
ſacram̄to accuſati p̄dci cuꝫ ꝓbatiōe vnius teſtis de
veritate:⁊ ſi ptās vł capitaneꝰ vł aliꝰ officialis cōis
puſie q nunc eſt vel ꝓ tpe erit in p̄dictis vel aliq̄ p̄-
dcōꝝ audiuerit ſeu dcām accuſationē admiſſerit p̄-
dcā foꝛma nō ſuata ꝯdēnet̄ ⁊ pūiat̄ qlibꝫ audiēs ⁊
ꝯfaciēs cōi puſie in.xxv.lib.d̄ñ.ꝑ ſindicos ipſiꝰ tpe
ſindicatus ⁊ ꝓceſſus factus ꝑ euꝫ ⁊ coꝛā eo p̄dicta
foꝛma non ſeruata ipſo iure nullius ſit valoꝛis.

¶ Et volumus ꝙ in p̄dcis.xxv.lib.deñ.⁊ in oibuſ
⁊ ſingulis expenſis ⁊ intereſſe p̄dictis inſtituens ta
lem accuſationē de falſo ſi pꝛobata nō fuerit con-
demnet̄ cōi peruſie ⁊ accuſato vt ſupꝛa dictum eſt
⁊ ſm foꝛmam dicte ꝓmiſſionis ⁊ ſatiſdationis fien
de per ipſum accuſatoꝛem.

¶ Et ſi aliqs ſꝫ p̄dictā foꝛmā ꝯdēnatꝰ alicui fuerit
in expēſis:⁊ inteſſe ñ poſſit ab hmōi ꝯdēnatiōe ſen

huiuſmodi condẽnatiſ remittunẗ termini ⁊ data fa cultas cõparendi: quo tp̄e non adeſt copia teſtium deſcriptorum in querela deſcripta ſiue accuſa ſiue inquiſition e: Ne delicta remaneãt impunita pp̄ de fectum tunc ꝓbationũ Jdeo etiam ſtatuimus ⁊ or dinamus ꝙ ſi contigerit tp̄s condẽnato vni vel plu ribus remitti oĩno ipſi condẽnato ⁊ condẽnatis cõ parenti vel comparẽtibus incumbat onus proban di innocentiam. Et nihilominus poſſit curia exami nare teſtes quos voluerit vt .ſ. Declarantes etiã ꝙ dicta gabella ſolui non debeat in cauſiſ crimina libꝰ: Et hoc locũ habeat in oibus ſtatutis in qbus fit mentio de gabella pro maleficijs ⁊ in cauſa ma leficioꝝ ſoluenda ꝙ decetero nullatenus ſoluatur ſicut non ſoluiẗ de ⁊ pro contractibus.

Qualiter contumax pro maleficio condemneẗ in quarto pluri. Rubrica. 5.

T detur Omnibus mate ria ⁊ occaſio cõparendi ⁊ ſe ꝓut poterit de fendendi: ⁊ vt ꝯtumaces de ſua contumacia p̃mium non repor tent p̄ñti capl'o ordinamus. Q ſi aliqs fuerit de aliquo malefi cio accuſatus vel ꝯ͂ eum fuerit ꝑ inquiſitionem pro ceſſum ⁊ fuerit ſolenniter citatus ⁊ expectatus ſꝫ formã ſtatutoꝝ populi ꝑuſini ꝙ veniat ⁊ cõpat co ram curia ſiue iudice ad ſe excuſandũ ⁊ defenden dum ab hijs de qbus fuerit accuſatus vel de qbus ꝯ͂ eum inqſitio fiet: ⁊ nõ veniet ſed potius ſpreta ci tatiõe ſiue citationibus ⁊ terminis ſibi datis ⁊ mã datis per poteſtatẽ vel capitaneũ vel alios officia les cõis ꝑuſij vel eoꝝ vel alterius eoꝝ iudices vel officiales cõis peruſie vel alteꝝ officialẽ cõis peru ſie de predictis cognitionẽ hñtem ꝯtumax fuerit vl tra penã imponendã ꝓ maleficio de q̊ fuerit accuſa tus vel de q̊ fuerit ꝯ͂ eũ ꝑ inqſitionẽ ꝓceſſuꝫ ꝯdẽneẗ ꝓ ꝯtemptu iudicis ⁊ ſua ꝯtumacia ⁊ inobedientia in q̈rta pte q̈ntitatiſ in q̈ ꝯdẽnari debet ꝓ maleficio cuius occaſiõe citatus extiterit cõi ꝑuſie ꝑſoluẽda.

De non proſequente vel nõ ꝓbante accuſatio nem vel inquiſitionem. Rubrica. 6.

Ui coraꝫ. Ptãte vel capitãeo vl' alio officiale q̊uis noie cẽſeaẗ vl' aliq̊ eoꝝ iudice aliquem de aliq̊ maleficio accuſauerit vel denun ciauerit vel ꝯ͂ aliquẽ inqſitiõem dederit vel porrexerit vel ꝓmo uerit ꝓſequendo ſuã vel ſuoꝝ iniuriã ſi accuſationẽ vel inqſitionẽ vel denũciatiõeꝫ vſqꝫ ad latã ſñiaꝫ cõ dẽnatiõis nõ fuerint ꝓſecutuſ vel nõ ꝓbauerit i. xl. ſol'. deñ. noĩe pene ꝑnniatur.

Et ſi accuſator denũciator vl' inqſitiõis ꝓmotor accuſaret vl' denũciaret vel inqſitionẽ ꝓmoueret de aliq̊ maleficio nõ ꝓſequendo ſuã vel ſuoꝝ iniuriã ⁊ nõ fuerit ꝓſecutus vſqꝫ ad ſñiam vel nõ ꝓbauerit ſoluat cõi ꝑuſie. xxv. lib. d̄ñ. Exceptiſ ꝑſonis quibuſ ꝑ formã ſtatutoꝝ denũciandi neceſſitas imponiẗ.

Et ſi accuſauerit vel denũciauerit vel inqſitionẽ d̄derit ⁊ nõ ꝓbauerit maleficiũ ꝑ teſtes: vel ꝑ cõtu maciã vel ꝯfeſſionẽ accuſati vel denũciati vel ꝯ͂ quẽ inqſitionẽ dederit vel ꝑ famã publicã: in caſibuſ inq bus ꝑ formã ſtatutoꝝ põt ꝓcedi ad tormẽta vel vbi ſufficiat ꝓbatio fame: d̄beat ſoluere. xl. ſol'. deñ. ⁊ re ficere oẽs expenſaſ accuſato vel denũciato vel illi ꝯ͂ quẽ inqſitionẽ dederit: q̈s feciſſet ⁊ fecerit occaſiõe hĩte qõnis dũmõ remãeat i prouidẽtia ptãtiſ vel ca pitãei vl' alicuiꝰ alteriꝰ officialis cognoſcẽtis ſi accu ſatio vl' d̄nũciatio vl' iqſitio fuerit vl' erit calũnioſa.

Et ſi ptãs vl' capitaneꝰ vel alius officialis ſupiꝰ noiatꝰ viderit accuſationẽ vel denũciationẽ nõ calũ nioſe fore factã tũc accuſator vl' denũciator vl' inqſi tiõis ꝓmotor lꝫ nõ ꝓbauerit ad penã ſoluẽdã vl' re fectionẽ expẽſaꝝ aliq̈tenꝰ nõ cogaẗ. Et hoc ĩtelliga tur ſi in accuſatiõe aliqs accuſauerit vnũ vel pluresſ ꝙ ſemꝑ debeat ⁊ teneaẗ ſoluẽ tm̃ penã. xl. ſol'. d̄ñ ſu pius noiataꝫ: ſi ꝯ͂ oẽſ ⁊ ſinguloſ in accuſatiõe vel in qſitiõe ⁊ d̄nũciatiõe ꝯtẽtos nõ ꝓbauerit vt dcũꝫ ẽ: nõ obſtãte ſi ĩ vna accuſatiõe ſeu libello fuerit pl'reſ accuſati: ⁊ ſi pl'reſ fuerit accuſanteſ ĩ vna accuſatõe ſeu ĩ vno libello dcãꝫ penã. xl. ſ. d̄ñ. ſoluere teneaẗ q libet eoꝝ. Et q̈libet accuſator teneaẗ ⁊ d̄beat q̈tiẽs cunqꝫ fuerit ꝓ pte rectoris corã q̊ accuſationẽ por rexerit ꝑſonaliẗ corã dcõ rectore cõparere ſb̄ pena x. lib. d̄ñ. ꝓ qualibet vice q̈ ꝯ͂fecerit in quã penã de beat accuſator ꝯ͂faciẽs ꝑ dcũꝫ rectorẽ ꝯdẽnari.

Poſſit ẽt ꝑ dcũꝫ rectorẽ eidẽ accuſatori d̄ facto impõi ⁊ auferri ſine aliq̊ ꝓceſſu vel ſñia: ⁊ nullo iu ris ordie ſuato. Et p̄dcã nõ intelliganẗ i accuſatiõi buſ dãnoꝝ datoꝝ ꝓ qbuſ ſoluaẗ ⁊ ſolui debeat mõ infraſcripto vꝫ ꝓ gabella cuiuſlibet accuſatiõis dã noꝝ datoꝝ ſoluat ⁊ ſoluere d̄beat accuſans ante ꝓ ductionẽ accuſatiõis. ſ. x. d̄ñ. Et ſi ipaꝫ accuſationeꝫ nõ ꝓbaret vl' nõ ꝓſecutꝰ fuerit ſoluat maſſarijſ cõiſ ꝑſie. xx. ſ. d̄ñ. ⁊ reficiat dãna expẽſas ⁊ intereſſe ac cuſato ꝓut. ſ. in alijs caſibus eſt expreſſum.

Quo tp̄e accuſatus reaccuſet Rubrica. 7.

J aliquis Accuſaue rit aliqueꝫ ille q accuſatus vel denũciatus fuerit d̄beat ⁊ poſſit ipꝫ reaccu ſare vel d̄nũciare ante q̈ꝫ ip̄e ac cuſatꝰ diſcedat d̄ curia tp̄e q̊ ip̄e

tentia condẽnationis appellare: nec recurſum ali/
quem ad aliquem iudicem vel officium cõis Pe/
ruſie vel alium dicta de cauſa habere. Et ſi appella
uerit vel recurſum habuerit recurſus ⁊ appellatio
ipſo iure non valeat ⁊ habeatur ⁊ ſit penitus pro
non facta.

¶ Et iudex qui ipſam ſententiam condemnatiõis
tulerit ⁊ eius ſubceſſor ſub pena ⁊ ad penã. c. lib.
deñ. debeat taxare ⁊ declarare ipſas expenſas ⁊ in
tereſſe a qua taxatione ⁊ declaratiõe non poſſit ap
pellari nec recurſus haberi ⁊ appellatio interpoſi
ta ⁊ recurſus habitus ipſo iure ſit nulla ⁊ nullus.
Et faciat ⁊ facere teneantur ſatiſfieri de ipſis expẽ
ſis ⁊ intereſſe ei cui debebit ſm formam huiuſmo
di cõdemnationis ⁊ taxationis infra. xv. dies poſt/
ꝗ̃ coram eo petitũ fuerit. Et de omni eo qđ fecerit
pro executione predicta fienda nõ poſſit nec debe/
at moleſtari nec ſindicari.

¶ Infra quantum tempus poſſit cognoſci de ma/
leficijs. Rubrica. I O.

STatuimus ꝙ po/
teſtas ⁊
capitaneus vel alter officialis ſu
perius noĩatus ⁊ quilibet eoꝝ
⁊ cuiuſlibet eoꝝ officiales poſ/
ſit teneant ⁊ debeant cognoſce
re ⁊ procedere ⁊ condemnatio
nem ⁊ abſolutionem facere prout iuſtum fuerit de
maleficijs cõmiſſis ⁊ ꝑpetratis in tribus proximis
menſibus ante initium eoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ regimi
nis ⁊ officij ſiue per viam inquiſitionis ſiue per viã
accuſationis ſi accuſatio porrecta fuerit ⁊ de ipſis
condemnationes ⁊ abſolutiones facere prout iuſtũ
fuerit ſm formam ſtatutorum ſi non eſſet de ipſis
maleficijs iam cognitum ⁊ iudicatum non obſtan/
te aliquo capitulo ꝓcedente vel ſequente in contra
rium loquente

¶ Exceptis furtis robarijs ⁊ homicidijs ⁊ ſeditio
nibus proditionibus et rebellionibus que cõmit/
terentur ꝯ cõe Peruſij vel contra cõe alicuius ci/
uitatis vel terre ſubiecte vel recomendate cõi Pe
ruſij ⁊ alijs maleficijs que princpaliter cõmitteren
tur contra cõe predictum de quibus poſſint cogno
ſcere etiam ſi cõmiſſa fuerint per decem annos an/
te initiũ ſui regiminis. Et exceptis criminibus fal
ſorum inſtrumentorum de quibus poſſint cogno/
ſcere ⁊ de eis ſententiam ferre etiam ſi cõmiſſa fue
rint ante initium ſui regiminis per viginti annos.
Et exceptis alijs falſitatibus de qbus poſſit cogno/
ſcere ⁊ punire etiam ſi fuiſſent cõmiſſa per. x. annos
ante initiũ ſui officij. De alijs autem maleficijs cõ/
miſſis ⁊ perpetratis ante ſupradictũ tempus trium
menſium proxime precedentium initium eorũ of/
ficij cognitionem non habeant ⁊ cõdemnationẽ ⁊
punitionẽ facere non poſſint niſi de illis de quibus
fuerit inceptum cognoſci vel procedi per ſuũ ante/
ceſſorem de quibus fuit per accuſationem ſiue per
inquiſitionem fuerit inceptum ꝓcedi: ⁊ poſſit ⁊ de/
beat ꝓcedi ⁊ fine debito terminari ſi fuerit inceptũ
per accuſationẽ cognoſci et procedi per anteceſſo/
rem ⁊ ſi ſuper accuſatiõe ratione ineptitudinis ac/
cuſationis vel inhabilitatis perſone accuſatoris fu
erit pronunciatum non fore procedendũ: dicto ca
ſu de tali maleficio poſſit procedi ⁊ talis proceſſus
factus ſuperdicta accuſatione perpetuet iuridictio
nem ſequẽtis proxime ſubceſſoris ſuper inquiſitio
ne et ecõtra proceſſus factuſ ſuper inquiſitiõe per/
petuet in caſibus ſupradictis iuriſdictionẽ ſuper ac
cuſatione porrigenda coram ipſo officiale inquire
re vel eius ꝓxime ſubceſſore contra aliquam perſo
nam. Et ſi per aliquem officialem fuerit inceptũ co
gnoſci contra aliquem de aliquo maleficio cõmiſ/
ſo cõtra aliquam perſonam intelligatur dictus offi
cialis preueniſſe iuriſdictionem in cognoſcendo de
illo maleficio ⁊ omnibus alijs maleficijs principa
liter vel acceſſorie cõmiſſis contra illam eandem
perſonam vel illas eaſdem perſonas per illum co/
ram quo fuerit inceptum cognoſci tempore ⁊ tem/
poribus loco ⁊ locis deductis in accuſatione vel in
quiſitione facta de maleficio vel maleficijs de quo
vel quibus inceptum fuerit cognoſci que preuẽtio
intelligatur eſſe facta etiam ſi non appareret de ꝓ
ceſſu facto ſuper inditijs vel alio ⁊ ſi nõ appareret
eſſe porrecta accuſatio vel inquiſitio formata. Sed
ſolum ſufficiat de preuentione citatio vnica verba/
lis vel etiam realis.

¶ Additio.

¶ Corigentes ſupra dictum ſtatutum declaraue/
runt dictum tp̃s triũ menſiũ extendatꝰ ad ſex men/
ſes proxime precedentes ſuum primum officiũ ſiue
ſui primi officij. Exceptis furtis tranſcendentibus
lib. centum deñ. cetera firma maneant: Et ꝙ in ho/
micidijs ſeruetur ꝙ infra dicetꝰ in ſtatuto de pena
homicidij. Et in. l. centum annoꝝ: ibi regiſtrata.

¶ De iuſultu. Rubrica. II.

QUicunqz fecerit in/
ſultum con
tra aliquem in platea cõis Pe
ruſie vel in palatio cõis vel po/
puli vel in domibus in quibus
morantur dñs poteſtas vel dñs
capitaneus vel dñi priores arti
um vel maior ſindicus vꝉ iudex iuſtitie vel in epãtu
peruſino vel in alijs quibuſcunqz domibus habita
tionis cuiuſcunqz officialis forenſis cõis Peruſie
vel in domibus ſapientie que cõſtruta eſt in porta

Eburnea

Eburnea per reuerendiſſimum patrem ⁊ dñm dominum Nicolaum diuina prouidentia epiſcopum tuſculanum digniſſimum Cardinalē vel in aliqua eccleſia vel in platea eccleſie vel loco ante ipſam ecclesiam vbi ecclia plateam non haberet: qui locus ſit propinquus per quinqꝫ paſſus introitui magis principali ipſius Eccleſie ſeu porte per quā habeatur ingreſſus in ipſam eccleſiam vel in quocunqꝫ loco coram poteſtate vel capitaneo vel maiori ſindico vel iudice iuſtitie vel prioribus artiuꝫ vel aliquo ex iudicibus eorumdem vel contra capitaneum cuſtodie ciuitatis peruſie vel in locis vbi reddit ius per dictos officiales vel etiam contra conſules mercatoꝝ auditores cambij vel aliquem ex camerarijs artium ciuitatis peruſie vel in aliqua quinqꝫ ſtratarum regaliū ciuitatis ⁊ burgorum Peruſie vel in aliquo rembuccho vel via exeuntibus ad plateā communis peruſie vel in aliqua quinqꝫ ſtratarum regalium ad.xx.paſſusvel in domo macelli veteris vel in domo piſcarie veteris vel domibus campionis in quibus conſueuit vendi bladum carnes ⁊ piſces cōis peruſie ⁊ habentium a dicto comuni vel in via q̄ itur ad macellū ⁊ ad piſcariā inter domos olim dñi Vencioli ⁊ nunc cōis peruſie ⁊ domos olim dñi Vguiccionis ranuccini ⁊ nunc nepotum ranutij Laurentij lelli cōtoli ⁊ Nicolai vgutij ⁊ nepotum vel in via que eſt ſupra murū campi battaglie ab eccleſia ſancti Donati vſqꝫ ad domū oliꝫ Nicolutij Bonauenture ⁊ nunc angeli dñi legerij que eſt in introitu voltaruꝫ pacis vel in ſtratis que ſunt iuſta domum ſapientie ex parte ſuperiori vel ab eccleſia ſancti Angeli vſqꝫ ad eccleſiam ſancte Marie de valle vel ex parte inferiori ab angulo domorum que fuerunt olim giagnarelli lelli Peronelli ⁊ nunc dicte domus ſapientie vſqꝫ ad eccleſiaꝫ ſancte Marie de valle incluſiue vel in aliqua camera fundico vel apotecha que eſſet in platea cōmunis Peruſie vel contigua ipſi platee vel dicte vie que eſt ſupra muruꝫ in qua aliqua ars exerceretur per aliquem artificem cuiuſcunqꝫ artis ſi fuerit cuꝫ armis in.c.lib.deñ.ſi ſine armis.l.lib.deñ.ꝑ vice qualibet condemnetur ⁊ puniatur.

¶ In alijs vero locis quibuſcunqꝫ cum armis in .l.lib.deñ.ſi ſine armis in.xxv.lib.deñ.pro vice qualibet condemnetur ⁊ puniatur.

¶ Quicūqꝫ vero inſultum fecerit ad domus alicuius contra aliquem vel in eius iniuriam vel alicuius de familia ſua ſiue ſit ſua propria ſiue conducta ſiue a ſe poſſeſſa ⁊ habitet in ea per ſe vel familiaꝫ ſiue non habitet in ea dummodo tūc ſit in dicta domo licet non habitet vel ad cameram alicuius artificis in qua moraretur ad ſuam artem exercendaꝫ vel ad clauſtrum vel ad vineam ortum vel clauſuram vel ad quamcūqꝫ aliam rem alicuiuſ vel ab eo poſſeſſam vel poſſeſſum vel quam haberet conductam vel conductum vel teneret ad laboritium vel contra aliquem de familia vel familiarem alicuius eorum:ſi fuerit cum armis de nocte in . cc.lib. deñ. puniatur : ⁊ ſi ſine armis in . c.lib.deñ.ſed ſi de die cum armis in.c.lib. deñ.puniatur ſed ſi ſine armis in.l .lib .denarioꝝ pro vice qualibet condemnetur ⁊ puniatur.

¶ Et ſi dictus faciens inſultum ad domum vel ad cameram clauſtrum vel vineaꝫ ortum vel clauſurā vel aliam quamcūqꝫ rem alicuius vel ab eo poſſeſſam vel poſſeſſum conductā vel conductum vel quā teneret ad laboritium vel ꝯ aliqueꝫ de familia vel familiarem alicuius eorum vel in qua moraretur ad ſuam artem exercendam tunc intraret dictaꝫ domū clauſtrum vel vineam cameraꝫ ortum vel clauſuram predictam vel aliam quamcūqꝫ reꝫ alicuius vel ab eo poſſeſſam vel poſſeſſum conductā vel conductum vel quā teneret ad laboritium vel ꝯ aliquē de familia vel familiarem alicuius eorum vel ꝯ voluntatem ipſius puniat̄ tūc pro dicto inſultu ſi fuerit cum armis de nocte in.cc.lib . deñ.ſi ſine armis in.c.lib.deñ.ſi de die cum armis in.c.lib.deñ.ſi ſine armis in.l.lib.deñ.puniantur.

¶ Pro introitu puniat̄ prout in capitulo loquente de introitu continetur.

¶ Si vero inſultum fecerit ad domum habitationis alicuius de nocte cum armis ⁊ talem habitantem vel habitantes vocauerit in contumeliā ſeu iniuriam ipſius ſeu ipſoꝝ dicendo ſcende giu:vel alia verba contumelioſa ſeu iniurioſa dixerit ꝯ habitanteꝫ vel habitantes puniat̄ pro qualibet vice ⁊ quolibet contrafaciente pena.cc.lib.deñ.in pecunia numerata ſine ex computatione apodiſſaruꝫ. Et ſi de die in centum lib.deñ.pro vice qualibet ⁊ quolibet contrafaciente. Et ſi dicti facientes inſultum cum armis ad domum habitationis alicuius vel habitantem vel habitantes vocauerit in cōtumeliam vel iniuriam ipſius vel ipſorum dicendo ſcēde giu vel alia verba contumelioſa ſeu iniurioſa vt ſupra dictum eſt . Et fuerint quattuor vel a quattuor ſupra.Si de nocte puniatur ⁊ condemnetur quilibet contrafaciens in Trecentum lib . denariorum pro qualibet vice.Si vero de die in centum qnquaginta lib.denariorum vice qualibet.Et ſi aliquis fecerit inſultuꝫ ſine armis ad domū habitationis alicuius vel habitantem vel habitantes alicuius vel habitantes vocauerit in contumeliaꝫ ſeu iniuriam ipſius vel ipſorum habitantiuꝫ dicendo verba predcā vt ſupra dictuꝫ eſt vel alia verba improperij ſeu iniurioſa vel contumelioſa dixerit ſi de nocte puniat̄ ⁊ cōdemnetur quilibet cōtrafaciens in.cl.lib.deñ. pro qualibet vice:ſi de die in.c.lib.deñ.Niſi inſultātes ad domū habitationis alicuiuſ ſine armis:⁊ vocantes vel talia verba dicentes vt.ſ.proxime dictū eſt fuerint quattuor vel a q̄ttuor.ſ. tūc eniꝫ in dicto

caſu ſi de nocte puniatur ⁊ condemnetur quilibet contrafaciens pro qualibet vice in.cc.lib. deñ.ſi de die puniatur ⁊ condemnetur quilibet contrafaciẽs vice qualibet pena.c.lib.deñ.Et in omnibus dictis caſibus q̄ cõtinent̄ ſub infraſcripto verſiculo.Si vero fecerit inſultum ad domum alicuius de nocte ⁊ ⁊c̄. vſq̄ huc: non obſtante concordia que fieret de predictis vel aliquo predictorum nihilominus remaneat quarta pars pene: ⁊ in ea debeant predicta maleficia committẽtes quilibet penitus condemnari ⁊ puniri.

¶ Si quis vero fecerit inſultum ad loca religioſa de nocte cum armis puniatur in.ccc.lib.deñ.ſi ſine armiſ in.cc.lib.deñ.puniat̄.Si vero ꝺ die cũ armis in.c.lib.deñ. Si ſine armis.i.l.lib.deñ.puniatur ⁊ condemnetur.Si vero aliam iniuriam fecerit ſeu irrogauerit locis religioſis vel capitulis vel conuentibus religioſorũ vel perſonis ad loca predicta vel locis p̄dictis puniat̄ duplici pena qua puniret̄ ſi aliq̄s Peruſinus intuliſſet vel irrogaſſet cõtra alium Peruſinum.

¶ Loca autem religioſa intelligamus hec omniũ monialium: videlicet loca in quibus habitant moniales ⁊ omnia loca fratrum minorum: ⁊ predicatorum ⁊ fratruꝫ ſancti Auguſtini: ⁊ monaſterij ſancti Petri ⁊ eccleſia ſeruorum ſancte Marie ⁊ ſancti benedicti: ⁊ fratruꝫ ſancti ſperãdei prope peruſium ⁊ fratruꝫ ſancte Marie de monte carmelo ⁊ monaſterij ſancti Beuegnatis ⁊ monaſterij monacarum ſancti Johannis montis herilis ⁊ monaſterij ſancte Marie monacorum ſancte crucis montiſ bagnoli ⁊ monaſterij corporis xp̄i ⁊ eccleſia fratrũ bermineorum ⁊ hoſpitale de colle ⁊ incarceratorꝶ ⁊ alia loca monacorum ⁊ canonicorum regulariuꝫ exiſtentiuꝫ in ciuitate vel burgis vel in comitatu peruſie.Et hoſpitale miſericordie: ⁊ mercatorum de porta ſancti angeli ⁊ alia hoſpitalia ciuitatis ⁊ comitatus peruſie ⁊ non alia.

¶ Si quis vero inſultum fecerit contra aliquam perſonam ⁊ percuſſioneꝫ cũ ſanguinis effuſione ⁊ fugationem ſimul ſeu eodem tempore ſeu eadem rixa de percuſſione facta tantum valeat condemnari ⁊ de inſultu ⁊ fugatione minime condemnetur.

¶ Et idem intelligatur ſi quis eodeꝫ tempore inſultum fecerit cum armis ⁊ actum fecerit ⁊ poſuerit manum ad aliquod genus armorũ ⁊ admenauerit cum armiſ ⁊ euaginauerit ipſa arma ⁊ expinſerit ⁊ fugauerit ⁊ ꝑcuſſerit cũ effuſione ſanguiniſ vl̄ ſine ſanguinis effuſiõe ꝺ ꝑcuſſione tm̄ ſanguinolẽta puniat̄ ⁊ nõ de alijs.Si vero fecerit aliq̄ plura ex predictis maleficijs ⁊ etiam fecerit percuſſionẽ ſanguinolentam vel percuſſionem ſine ſanguinis effuſione q̄ tantum de percuſſione ſanguinolẽta vel non ſanguinolenta debeat condemnari.Et de alijs maleficijs quecũq̄ fuerint non poſſint condemnari vel puniri.

¶ Si vero fecerit inſultum ⁊ percuſſionem cum effuſione ſanguinis vel ſine ſanguine tantuꝫ vel per cuſſionem cum effuſione ſanguinis vel ſine ⁊ fugatione tantum vel percuſſione cum effuſione ſanguinis vel ſine ⁊ aliquid aliud ſcilicet vnum tantuꝫ ex predictis delictis de ſola ꝑcuſſione cũ ſanguine vel ſine ſanguine cõdemnetur ⁊ non de alio delicto ſeu maleficio cõmiſſo.

¶ Et ſi quis fecerit contra aliquem eodeꝫ tempore continue ⁊ ſubceſſiue inſultum ⁊ eum fugauerit ⁊ contra eum manum erexerit ⁊ admenauerit cum armis ⁊ manus ad arma poſuerit ⁊ arma extraxerit ſeu euaginauerit ⁊ actum fecerit ad demoſtrationẽ ad percutiendũ cũ armis ⁊ ipſuꝫ fugauerit ⁊ huiuſmodi aliquid punibile ſm̄ formaꝫ ſtatutorum fecerit ſi tamen eum ſeu perſonaꝫ ⁊ corpus eius non percuſſerit ſeu pulſauerit cum armis vel ſine armis: vel ſi quis non omnia ſupradicta maleficia ſꝫ aliqua vltra duo ex predictiſ maleficijſ cõtra eandem perſonam eodem tempore continuate cõmiſſerit condẽnari debeat pena que imponitur pro inſultu facto cum armis habita conſideratione loci ⁊ temporis in quibuſ delicta talia cõmiſſerit ⁊ etiam pena que grauior imponitur pro altero ex dictis delictis ⁊ maleficijs cõmiſſis loco ⁊ tempore quibus cõmiſſa eſſent ipſa maleficia. Sꝫ ſi tantum duo vel vnum ex ſupra proximis dictis maleficijs qui ſimul ⁊ eodem tempore ſeu eadeꝫ rixa cõmiſſerit non facta aliqua percuſſione cũ armis vel ſine armis pro vno dictoruꝫ maleficiorum pro quo grauior pena ſtatuitur puniatur ⁊ condemnetur.

¶ Volumus tamen q̄ eo caſu quo quis eſſet condẽnandus ⁊ puniendus q̄ꝛ fecerit actuꝫ ſeu q̄ poſuerit manum ad aliq̄ꝺ genus armorꝶ ⁊ euaginauerit arma vl̄ q̄ admenauerit vl̄ ſpinxerit vel q̄ fecerit inſultũ vel fugauerit non debeat puniri nec condemnari pro aliquo ex dictis delictis pro pluribus vicibus.Sed tantuꝫ pro vna vice ac ſi ſemel tantuꝫ dictum delictum cõmiſſerit.

¶ Si quis admenauerit cuꝫ armis cõtra aliqueꝫ vel manum poſuerit ad aliq̄ꝺ genus armorum ⁊ euaginauerit ipſa arma contra aliqueꝫ cõdenetur ⁊ puniatur ⁊ condemnari ⁊ puniri debeat ea pena qua puniri ꝺberet faciẽs inſultuꝫ cũ armis ꝯ̄ aliquẽ.Et q̄cunq̄ fugauerit aliquẽ ſeu poſt euꝫ fugando acceſſerit ⁊ eum ꝓſecutus fuerit ꝯdẽnari debeat eadẽ pena qua ꝯdẽnari ꝺberet inſultũ faciens cũ armis ꝯ̄ aliquem ſicut in precedẽti caſu dictum eſt.

¶ Inſup volumus q̄ ſi aliq̄s occiderit vel ꝑcuſſerit aliquem cuꝫ ſanguinis effuſione aut furtum vel robbariam vel rapinã in domo vel extra fecerit vel damnuꝫ dederit ⁊ ſi aliquis fuerit eum proſecutus vel fugauerit cõtra talem proſequenteꝫ ⁊ fugantẽ non poſſit procedi ꝑ aliquem officialẽ cõis peruſie.

¶ Additio.

¶ Declarãtes loca ⁊ vias ſeu ſtratas publicas in q̃bus maleficia cõmittent in .ſ. dcõ capitulo Et in ſequenti de percutiẽte cum armis debere intelligi ⁊ eſſe videlicet. Pro porta ſancti Petri illã ſtrataz q̃ incipit in pede platee magne a manu ſiniſtra eundo verſus meridiez vel verſus eccleſiam ſancti Petri ⁊ dedirecto tendit verſus portam martiam ⁊ ꝓcedẽdo ante ſcalaſ ſcti Herculani ⁊ eccl'az ipꝰ tendẽs vſq3 ad duas portaſ ⁊ portã ſcti Cõſtantij. Pro porta Solari eam eſſe ſtradã regalem que incipit in capite platee magne a manu dextra ſtando verſus ſetẽptrionẽ ⁊ eundo verſus portã Berardam vulgo nuncupatam portam fratris raynerij proſequendo ante eccleſiã ſcti Simonis exeũdo portas tendẽtes verſus eccleſiaz ſcti Beuegnatis. Pro porta ſancti Angeli eã eſſe regalẽ ſtratã incipiẽtẽ in capite platee magne ſtãdo verſus ſetemptrionẽ verſus manum ſiniſtram tendentem ante eccleſiam ſancti Donati ⁊ ante eccleſiaz ſancti Fortunati ⁊ ſancti Auguſtini vſq3 ad portam qua itur ad locum ſancti Franciſci or. minoruz de obſeruantia extra dictam portam.

Pro porta ſcẽ Subſanne dixerunt vſu eſſe introductutm regalem eſſe ſtradam incipiendo ſub volta palaij. M. D. P. eundo verſus occidentez ante eccleſiaz ſancte Agate ⁊ ante eccleſiã ſancti Stephani ⁊ verſus eccleſiam ſancti Luce ⁊ exeundo portam veterem que vocatur porta Senenſis vſq3 ad portam ſancti Andree ciuitatis.

Pro porta Eburnea eã eſſe ſtradã regalez q̃ incipit in pede platee magne a manu dextra ſtando verſus meridiem procedentem ante eccleſiam ſancti Stephani ad puteum iuxta domos eccleſie ſeruorum ſancte Marie Eundo verſus eccleſiam ſancti Angeli dicte porte procedendo iuxta eandem eccleſiã relinquendo a manu dextra ⁊ etiam manu ſiniſtra eundo ꝑ ambas vias ad portam amindole ⁊ procedendo per eandem viam vſq3 ad portam ciuitatis ex qua itur ad fontes veggij.

Platea magna ꝙ icipiat ab eccleſia ſancti Herigij ſiue Iſidori in pede platee exiſtente Et durat vſq3 ad palatium nouum inceptum poſt eccleſiaz ſancti Laurẽtij pro latitudine dicti palatij a parte verſus viam porte ſancti Angeli ⁊ ab alio latere quatenus tenderet linea directa ab angulis dicti palatij poſitis verſus plateam.

Platea ſupra muri ꝙ incipiat a domibus hoſpitalis miſericordie in quibus ſunt ſcole publice gymnaſij peruſie ⁊ tendit vſq3 ad voltas pacis. Et vbi eſt quedam porta in capite vie qua itur ad eccleſiã ſcti Florẽtij. P. S. Et ꝑdicta ſm fines modernos. Volẽtes qd̃ pene ⁊ alia in dicto cap̃ firma maneãt.

¶ De ꝑcutiẽte cũ armis: ⁊ ſine armis. Rca. 12.

UT maleficia Non remaneant impunita Statuimus ⁊ ordinamus ꝙ quicũq3 percuſſerit aliquẽ cũ ſpata falcione: cultello: mazza ferrata: vel lignea: aut zaccbone vł baſtõe ſeu ſtella aut alio ligno ſcurcello: acepta: falcella: mannaria: plũbaiola: lapide: latere: vel terra copta: vel aliquo alio genere armoruz in platea cõis Peruſie vel in aliquo palatiorum poteſtatis vel capitanei vel maioris ſindici iudicis iuſticie cõis Peruſie vel alterius officialis cõis ꝑuſie q̊uis noie nũcupet᷑ vł in domibus hitationiſ dñoꝝ prioꝝ artiũ in q̃bus morant᷑ ad officiũ ꝑoratus exercendũ vł in ſcalis dictoꝝ palatioꝝ vel in palatio nouo in q̃ eſt armariũ ⁊ camera cõſeruatoꝝ monete ⁊ maſſarioꝝ vel in ſcalis vel porticibus ſiue logijs alicuius dictoꝝ palatioꝝ vel audientia ep̃atus Peruſie ab ipſa audientia vſq3 ad portaz ipſius ep̃atuſ ⁊ in ipſa porta ⁊ in eccleſia ſancti laurentij vel in volta vel capella ſancti herculani vel ĩ via que eſt ſub volta palatij poteſtatis ante maieſtatez vel in eccleſia ipꝰ maieſtatis quilibet cõtrafaciens in predictis ſoluat ⁊ ſoluere teneatur pro qualibet ꝑcuſſione cõmuni peruſie nomine pene. cccccc. lib. deñ. Et ſi non ſoluerit infra. xv. dies a die late ſententie numerãdos manus dextra ſibi debeat amputari ſi ex percuſſiõe ſanguis exiuerit. Et ſi ſanguis nõ exiuerit ſoluat nomine pene pro qualibet percuſſione. ccc. lib. deñ. Si vero ex dicta percuſſione facta cum armis in aliquo dictorum locorum cum ſanguine vel ſine ſanguine ⁊ cicatrix vel ſignum euidens ſit perpetuo remanſura vel remanſurum in facie vel in gula vel membrum aliqd̃ ſit remanſuruz perpetuo debilitatũ vel ſit truncatum vel amputatum manus dextra ſibi omnino amputetur ſi ſine armis ſit pena. cccccc. lib. denariorum. Et ſi non ſoluerit infra. xv. dies a die late ſententie ſit pena manus: ⁊ de predictis beneficio concordie nullatenus gaudere poſſit nec etiam beneficio confeſſionis. Si vero caſus contingeret de eo quod diſponitur infra de faciente aliquem cadere in terram puniatur pena ibi impoſita dum tamen qd̃ dictum eſt de pena imponenda delinquenti in platea vel in aliquo palatiorum predictorum non habeat locum ſi contingat maleficia predicta cõmitti per aliquem de familia officialis cõmunis ꝑuſie qui deliquerit in eodẽ palatio in cuius familia manet ſi offendat aliquẽ de familia ſ3 habeat locuz ſimplex pena abſq3 ꝑuilegio loci ⁊ idẽ de hitantibus in palatio dñoꝝ ꝑorũ. Si aũt in aliq̃ via exeunte ad ip̃az plateã vel in aliq̊ rembuccho alicuius vie exeũtiſ ad ip̃az plateã ad. xx. paſſuſ ita ꝙ paſſuſ ſit q̃nq3 pedũ ad pedem cõis Peruſie deſignatum in campanile ſancti laurẽtij. Vel in aliqua camera

Si vero pcuſſerit in facie vel in gula ſi ex percuſſione ſanguis exiuerit puniat pena.ccc.lib.deñ. Si vero ſanguis non exiuerit ſit pena.cl.lib.deñ.

Si uero aliquis percuſſerit aliquem in aliquo aliq̃ꝝ ex locis ſupra cõtentis in.§.ſi autez in aliqua via vſq ad.§.ſi ãt pcuſſerit in aliq̃ eccl'ia ⁊ ſanguis exiuerit in quacũq parte corporis percuſſio facta preterq̃ in facie vel in gula puniatur pena cl.lib.deñ. Si vero ſanguis non exiuerit pena lxxx.lib.deñ.puniatur. Sed ſi percuſſio facta fuerit in facie vel in gula ⁊ ſanguis exiuerit puniatur percutiens pena.cc.lib.deñ. Si uero ſanguis non exiuerit puniatur pena.c.lib.deñ. Si autez percuſſerit in aliqua eccleſia vel in aliquo aliorum locorũ contentorum in.§.ſupius in hoc capitulo qui incipit ſi autem percuſſerit in aliqua eccleſia ⁊c.⁊ ſanguis exiuerit puniat in.lxxx.lib.deñ.⁊ ſi ſanguis non exiuerit in xl.lib.deñ.niſi percuſſio facta cuz ſanguinis effuſiõe vel ſine fuerit facta in facie vel in gula quo caſu habeat locũ pena.c.lib.deñ.ſi percuſſio predicta fuerit facta cũ ſanguinis effuſione. Si vero ſanguis non exiuerit habeat locum pena.l.lib.deñ.

In aliis vero locis quibuſcũq ſi ſanguis exiuerit puniatur in.l.lib.deñ.⁊ ſi ſanguis non exiuerit in lib.xxv.dñ.Saluo ſi percuſſio eſſet facta in facie vel in gula quo caſu pcutiens puniat ſi ex pcuſſione ſanguis exiuerit pena.c.lib.dñ. Si vero ſanguis nõ exiuerit pũiatur pena.l.lib.deñ. vt dicit infra in.§.ſi autem percuſſio facta fuerit in aliis locis ⁊c.

Si vero quis pcuſſerit cũ armis in aliq̃ ex pdictis locis expreſſis ſuperius in.§. ſi aũt in aliqua via ⁊c.⁊ ex percuſſiõe cicatrix vel ſignuz euidens ſit ꝑpetuo remanſurũ in facie vel in gula vel mẽbrum aliqđ perpetuo ſit remãſuruz debilitatũ puniatur ⁊ puniri dẽat pena.cccc.lib.deñ.Quã penaz ſi.ĩ.lx.dies a die late ſententie nũerandos nõ ſoluerit manꝰ dextra ſibi debeat amputari.Si vero ſine armis puniatur ⁊ puniri debeat pena.ccc.lib.deñ.

Si autem percuſſerit cum armis in aliqua eccleſia vel in muro campi battalie vel in aliquo aliorũ locoruz contentoꝝ in.§.huius capituli qui.§.incipit ſi autez percuſſerit in aliqua eccleſia ⁊c.⁊ ex percuſſione cicatrix ſeu ſignum euidens perpetuo remãſerit in facie vel in gula ſiue membrum aliqđ debilitauerit ſoluat nomine pene pro qualibet percuſſiõe.ccc.lib.deñ.quã penã ſi nõ ſoluerit ĩfra.lx.dies a die late ſententie numerandos manus dextra ei debeat amputari: ſi vero ſine armis.cc.lib.denariorum:⁊ ſi non ſoluerit infra.lx.dies a die late ſñie nũerandos ſimilr ſibi manus dextra amputari.

Et ſi ex percuſſione facta in facie vel in gula ſignum ſeu cicatrix euidens non remãſerit vel membrum debilitatum non fuerit ⁊ ex percuſſione ſanguis exiuerit ſi cum armis.cl.lib.deñ.⁊ ſi ſine armis.c.lib.denariorum ⁊ ſi ſanguis non exiuerit.l.lib.deñ.ſiue cum armis ſiue ſine armis.

Si autem percuſſio facta fuerit cum armis in aliis locis quibuſcunq ⁊ ex percuſſione cicatrix ſeu ſignum euidens perpetuo in facie vel in gula remanſerit ſeu membruz aliqđ debilitauerit ſoluat pro qualibet percuſſione.cc.lib.deñ.quam penam ſi non ſoluerit infra.lx.dies a die late ſententie ſibi manus dextra debeat amputari. Si vero ſine armis.cl.lib.denariorum ⁊ ſimiliter ſi non ſoluerit infra ſexaginta dies a die late ſententie numerandos ſibi manus dextra debeat amputari:⁊ ſi ſignuz euidens ſeu cicatrix vel membrum debilitatum non remanſerit ⁊ ex pcuſſiõe facta cum armis ſanguis exiuerit ſoluat lib.c.denariorum:ſi ſine armis ſoluat lib.lxxx.deñ.ſi vero ſanguis non exiuerit.l.lib.denariorum.

Si vero aliquis non ſubiectus principaliter curie poteſtatis ⁊ capitãei vel alterius officialis cõis peruſie quouis nomine nuncupetur ſcilicet foren ſis percuteret aliquem Peruſinũ vel comitatẽſem cõis Peruſie ⁊ ille percuſſus repercuteret illo tũc ſeu durante rixa talem non ſubiectuz curie poteſtatis ⁊ capitanei vel alterius officialis vt ſupra dcũz eſt:ſcilicet forenſem a quo percuſſus fuerat ſoluat tantum nomine pene.x.lib.denarioꝝ cõi peruſie.

Sed ſi aliquis percuteret aliquem qui non ſit ſubiectus principaliter iuriſdictioni ⁊ curie poteſtatis ⁊ capitanei cõis Peruſie vel alterius officialis quouis nomine nuncupetur in ciuilibus ⁊ criminalibus ſcilicet forenſez in facie vel in gula ⁊ ex percuſſione ſignum ſeu cicatrix euidens ſit remanſurum ⁊ remanſura perpetuo:vel percuſſerit ⁊ ex percuſſione aliqđ membrum remanſuruz ſit perpetuo debilitatum ſoluat.cl.lib.deñ.Et ſi ſignum ſeu cicatrix euidens non remanſerit vel membrũ aliqđ non erit remanſurum debilitatum ⁊ ex pcuſſione ſanguis exiuerit ſoluat nomine pene.lxxx.lib.denariorum ſi percuſſio facta fuerit in facie vel in gula. Si vero in alia parte corporis ſoluat.l.lib.deñ.⁊ ſi ex percuſſione ſanguis non exiuerit ⁊ percuſſio fuerit facta in facie vel in gula ſoluat.l.lib.deñ.Si vero in alia parte corporis ſoluat.xxv.lib.denariorũ. Et intelligatur ita ꝙ maior pena alicui inferri nõ poſſit occaſione alicuius loci in quo tale maleficiuz foret cõmiſſum:⁊ in talibus maleficiis pena nõ valeat duplicari occaſione aliqua vllo modo.

Et ſi aliter offenderit vel aliđ delictũ vel iniuriã fecerit ꝯ dictũ forenſem puniatur in medietate pene qua puniri deberet ſi ꝯ peruſinum aliquem feciſſet:aliquo capitulo precedente vel ſequente hoc capitulum non obſtante.

Statuimus inſup ⁊ ordinamus ꝙ ptãs ⁊ capitaneus ciuitatis pꝰſie nec alter officialis ſupius deſcriptꝰ nõ poſſint nec debeãt vllo mõ aliquẽ q offenderet nõ ſubiectũ ꝑncipalit iuriſdictiõi ⁊ curie cõis

contigua ipſi platee in qua aliquis artifex artem
ſuam exerceret. Uel in aliqua eccleſia exiſtēte pro/
pe ipſam plateam cōis peruſie ad.xx.paſſus: ⁊ paſ
ſus intelligatur vt ſupradictuꝫ eſt vel in porticibus
vel in traſannis ipſaruꝫ Eccleſiaꝝ vel in ſtrata qua
itur ad macellum ⁊ piſcariā veterem: que eſt inter
domum heredum olim dñi vencioli ⁊ nunc cōis
peruſie ⁊ domos oliꝫ dñi vguiccionis renutij ⁊ nūc
nepotū laurentij lelli contoli ⁊ nicolai vgutij ⁊ ne/
potum: vel in ipſa piſcaria vel macello vel in via q̄
vadit ad ecceleſiam ſancte Marie de mercato poſt
domuꝫ quondā dñi vencioli.ſ.a via qua itur ad ma
cellum ad piſcariam vſqꝫ ad ipſam eccleſiaꝫ ſancte
Marie: vel in altera viaruꝫ que ſunt ex vtraqꝫ par
te iuſta ipſam eccleſiaꝫ ſancte Marie a platea cōis
peruſie vſqꝫ ad viam que vadit ſupra murum cam/
pi battalie vel in macello nouo vel in domibꝰ cam
pionis in quibus conſueuerunt vendi bladum car/
nes ⁊ piſces per cōe peruſie vel habētes ius a dcō
cōi ⁊ ſanguis exiuerit ſoluat nomine pene pro qua
libet percuſſione facta in quacūqꝫ parte corporis
ꝓterq̄ꝫ in facie vel in gula.cc.lib.deñ. Et ſi ſanguis
non exiuerit in.c.lib.deñ. Sed ſi percuſſerit in facie
vel in gula ⁊ ſanguis exiuerit puniatur percutienſ
pena.ccc.lib.deñ. ⁊ condemnetur.

¶ Si autē percuſſerit in aliqua eccleſia ſiue in pla
tea ante aliquam eccleſiam vel in muro campi bat
talie vel in via iuſta ipſuꝫ murū vel in aliqua came
ra coniuncta dicte vie in qua aliquis artifex ſuam
artem exerceret ab eccleſia ſancti donati de porta
ſancti Petri vſqꝫ ad eccleſiam ſancte lucie de por
ta ſolis. Uel in aliquam quinqꝫ ſtratarum regaliuꝫ
ciuitatis ⁊ burgoꝝ peruſij: vel in aliq̄ via exeūte ad
aliquā quinqꝫ ſtratarum regalium: vel in rembuc/
cho alicuius vie exeuntis ad aliquam quinqꝫ ſtra/
tarum regalium prope aliquam quinqꝫ ſtratarum
regaliuꝫ ad.xv.paſſus. Ita ꝙ paſſuſ quilibet ſit qn
qꝫ pedum ad pedem cōis peruſie deſignatū in cam
panile ſancti Laurentij vel in via qua itur ad plate
am cōis peruſie ad eccleſiā ſancte Marie montis
lucidi eūdo ꝑ portā ciuitatis q̄ vocat̄ porta fratris
Ranerij ⁊ protendit ante eccleſiam ſancte Marie
noue ⁊ ꝓtendit añ eccl'iaꝫ ſci Antonij: ⁊ deinde vſ
qꝫ ad eccl'iaꝫ ſcē Marie mōtis lucidi ⁊ a dicta via
vſqꝫ ad portam burgi q̄ vocat̄ porta ſci georgij vel
via aliquo rembuccho exeunte ad dictā viā prope
eam ad decem paſſus vel in via qua itur ad eccleſi
am ſancti Frāciſci fratrū minoꝝ de peruſia.ſ.a pla/
tea cōis peruſie vſqꝫ ad ipſam eccleſiam fratrū eun
do per viam que eſt ante eccleſiam ſancte Marie
de viridario ⁊ exit ante domū oliꝫ dñi Orlandi ni/
ni ⁊ protendit ad domoſ dñi Angeli dñi Franciſci
de ſtatutarijs vſqꝫ ad dictam eccleſiam vel in rem/
buccho viarum que exeunt ad ipſam viam prope
eam ad decem paſſus ſcilicet a platea cōis peruſij
vſqꝫ ad ipſam eccleſiam ſancti Franciſci vel in via
que incipit a ſtrata regali porte ſancte Suſanne a
domo oliꝫ goccioli ⁊ nepotum exiſtente in calzo ⁊
vadit recte ad eccleſiam ſancte Marie de valle ⁊
exit ad monaſteriū ſancte Marie matris dei ⁊ ad
eccleſiam ſancti Bartolomei ⁊ exit ad ſtratam re/
galem porte Eburnee in via que incipit in calzo ⁊
vadit ad ſtratam regalē publicam porte ſancti An
geli eundo ante domum olim Ceccoli ſinibaldi ⁊
ante eccleſiam ſancte Marie de viridario ⁊ ante
domuꝫ olim Peri de ſolio vel in rembuccho quo
itur a ſtrata publica burgi porte ſancti Petri, per
directum ad eccleſiā ſancti Dominici ⁊ ſancti Ste
phani vel in via qua itur ad eccleſiam nouam bea/
ti Herculani que eſt in porta ſancti petri ſcilicet ab
ipſa eccleſia vſqꝫ ad eccleſiaꝫ ſancti Donati de por
ta ſancti petri eundo per portam que vocatur por/
ta Berarda vſqꝫ ad eccleſiam ſancti donati vel in
via cōis que eſt cōis inter portam Eburneaꝫ ⁊ por
tam ſancti petri videlicet a platea cōis peruſie vſqꝫ
ad portā ſancte Iuliane: vel in via qua itur ad por
tam voltule porte ſancti angeli vſqꝫ ad domuꝫ oliꝫ
Ranerij Michaelis vel in via noua que venit ab
eccleſia ſancti Florentij vſqꝫ ad eccleſiam ſancti an/
dree ⁊ vſqꝫ ad plateam cōis peruſie vel in via que
eſt ab eccleſia ſancti florentij vſqꝫ ad portam burgi
ſupra eccleſiam ſancte Margarite vel in cāpo bat
talie ⁊ ſanguis exiuerit ſoluat nomine pene ꝓ qua
libet percuſſione facta alicui ⁊ in perſona alicuius
in quacūqꝫ parte corporis preterq̄ꝫ in facie vel in
gula.cl.lib.dñ. ⁊ ſi ſanguis nō exiuerit.lxxx.lib.dñ.

¶ Si vero percuſſerit in facie vel in gula ⁊ ſan/
guis ex percuſſione exiuerit ꝓ qualibet percuſſio
ne ſoluat pro pena ⁊ nomine pene.cc.lib.dñ. Si ve
ro ſanguis non exiuerit ſoluat pro qualibet percuſ
ſione.c.lib.deñ.

¶ Saluo ſemper in omnibus dictis ſtratis ⁊ vijs
eo qđ dictuꝫ eſt ſupra de ꝑcutientibus prope pla/
team ad.xx.paſſus.

¶ In alijs vero locis quibuſcūqꝫ ſi quis percuſſe/
rit in aliqua parte corporis preterq̄ꝫ in facie vel in
gula ſi ſanguis exiuerit ſoluat pro qualibet percuſ/
ſione.c.lib.deñ. ⁊ ſi ſanguis non exiuerit.l.lib. deñ.
Sed ſi percuſſio facta fuerit in facie vel in gula pu
niatur pena.cl.lib.deñ. ſi ſanguis exiuerit puniatur
pena.lxxx.lib.deñ.

¶ Si autem aliquis percuſſerit aliquem cum re/
bus actis ad nocendum non ſuperius determinatiſ
vel inferius determinandis per capitula in platea
cōis peruſie vel in aliquo dictorum locorum contē
torū in principio pñtis capituli vſqꝫ ad.§. ſin aūt in
aliqua via ⁊ ſanguis exiuerit pūiatur in.cc.lib. dñ.
Si vero ſanguiſ non exiuerit puniatur in.c.lib.dñ.
Et predicta locum habeant in quacūqꝫ parte cor/
poris quis ꝑcuſſerit preter q̄ꝫ in facie vel in gula.

quibus docenť littere ⁊ artes liberales ⁊ merca/
le nunc inceptum ſint priuilegiata: ⁊ alie vie ꝓuile/
giate i dictis burgis ⁊ ſuburbijs ⁊ comitatu ꝑuſij.

¶ Qꝫ nulli peruſino liceat aliquem punire occaſio
ne alicuius maleficij. Rubrica. 13.

NEmini Peruſino lice/
at aliquem in ci
uitate ⁊ comitatu peruſie puni/
re occaſione alicuius maleficij
vel delicti vel quaſi maleficij vel
quaſi delicti nec aliquam cogni
tionem ſanguinis habere nec
occaſione predicta aliquez capere vel capi facere:
⁊ quicūq; contrafecerit vel facere vel a tempta/
re preſumpſerit.c.lib.deñ.nomine pene ſoluere te/
neať: ⁊ plus ſi videbiť poteſtati vel capitaneo vel
prioribus artium peruſinis. Et hoc non intelligať
in habētibus auctoritatē ⁊ licentiā a cōi Peruſie:
nec in vicarijs vniuerſitatum caſtrorum ⁊ villaruz
qui poſſint cognoſcere de dānis datis vſq; in.xx.ſoľ
deñ.incluſiue ⁊ de armis ⁊ contra deferentes ar/
ma ⁊ de ludo ⁊ contra ludentes ⁊ ludum tenenteſ
⁊ contra vendentes vinum contra formam ordina
mentorum ipſorum ⁊ condemnare ⁊ penam reci/
pere vſq; in ꝗtitatem.xx.ſol.deñ. Et ſuper predcis
ordinamenta ⁊ conſtitutiones facere inter ſe ipſos
obſeruandas.

¶ Et de cauſis ciuilib9 cognoſcere poſſint ⁊ diffi/
nire vſq; in ꝗtitatem.v.lib.deñ.interſe ipſos comi
tatenſes: niſi ſint caſtra que reguntur ꝑ poteſtates
miſſos ⁊ mittendoſ per cōe Peruſie: quo caſu qui
libet poteſtas alicuius dictorum caſtroꝝ poſſit de
cauſis ciuilibus cognoſcere ⁊ ſententiaz ferre: vſq;
in ꝗtitatem.x.lib.deñ. incluſiue interſe ipſos comi
tatenſes.

¶ Et quia ſepe cōtingit ꝙ vniuerſitas caſtrorum
⁊ villaꝝ comitatus Peruſie faciunt ſtatuta inter/
eoſ per que grauamen ⁊ preiudicium infertur ciui
bus peruſinis habentibus poſſeſſiones in diſtrictu
bus ⁊ pertinentijs dictorum caſtrorum ⁊ villaruz.
Ideo ſtatuimuſ ꝙ tales vniuerſitates nihil poſſint
ſtatuere nec ordinare in preiudiciuz ſeu grauamen
directe nec indirecte nec per obliquum taliuz ciui
um nec eos cogere directe nec per indirectum ad/
ſubeundum aliqua onera realia nec ꝑſonalia quo/
cūq; nomine cenſeanť nec etiam ſtatuere ꝙ homi/
nes dictarū vniuerſitatum non poſſint vendere ſeu
quolibet titulo inter viuos vel in vltima voluntate
alienare dictis ciuibus domos eorum exiſtentes in
dictis caſtris territorijs vel pertinentijs vel ꝙ labo
ratores dictorum ciuium non receptentur in dictis
caſtris ſeu villis. Et ſi contrafecerint tunc punianť
dicte vniuerſitateſ pena.cc.lib.deñ.applicanda cōi
Peruſie. Et ſuper predictis poſſit ⁊ debeat inqui
ri contra tales ſtatuentes per omnes officiales cōiſ
peruſie cum promotore ⁊ ſine promotore ad denū
ciationem cuiuſcūq; perſone. Et ꝙ huiuſmodi of/
ficiales ſub dicta pena debeant inquirere contra di
ctas vniuerſitates ſic ſtatuentes.

¶ Et inſuper caſſamus ⁊ irritamus omnia ſtatu
ta ⁊ ordinamēta hactenus facta per dictas vniuer
ſitates que in contrariuz quouis modo vel ſub qua
cūq; forma verborum facta eſſent vel infuturuz fie
rent: ita ꝙ ipſo iure ſint nulla auctoritate huius ſta
tuti. Et ꝙ nullus notarius ciuitatis vel comitatus
peruſie vel forenſis poſſit talia ſtatuta que fierent
a dictis vniuerſitate ſcribere nec de eis permittant
quouis mō ſe rogari ſub pena.ccccc.lib.denariorū
applicanda cōi Peruſie.

¶ De pena homicidij. Rubrica. 14.

QUia inter Atrociora
maleficia ꝑ
ponitur homicidium qꝛ atroci/
us alijſ: in quo peccato voluntaſ
dei nimis offenditur: adeo ꝙ ſꝫ
philoſophum contra homicidā
qui dei creaturam ad imagi/
nem ⁊ ſimilitudinē ſui factā deſtruendo ſimilis eſſe
voluit creatori cui ꝓpriū eſt deſtruere creaturā: vin
dictā inſtanter coram maieſtate diuina corus expo
ſtulat angelorum. Et quia frequentius ſolito faci/
nus tale cōmittiť forte ex leuitate pene homicidas
grauiori pena in futurum duximus puniendos.

¶ Statuimus igitur ꝙ quecūq; perſona de ciuita
te comitatu vel diſtrictu peruſie cuiuſcūq; cōdictio
nis vel ſtatus exiſtat fecerit ſeu cōmiſſerit vel fieri
vel cōmitti fecerit homicidiū in locis in qbus pena
homicidij nō eſt ꝑſonalis: niſi cōmiſſerit homicidiū
ad ſui defenſionē ꝯdēneť ꝓut.ſ.ꝯtineť: vꝫ ſi cōmiſſe/
rit homicidiū ꝯdēneť ⁊ cōdēnari debeat ⁊ puniri
in mille ducētis lib.deñ. ⁊ nō minus in pecunia nu/
merata ſine excomputatione apodiſſarum.

¶ Et ſi homicida comparuerit ⁊ ſpōte in iudicio
confeſſus fuerit tale homicidium vel captus fuerit
pro dicto homicidio ante condemnationē condēne
tur ⁊ puniatur in.M.cc.lib.deñ. ⁊ in ſententia po
natur ꝙ ſi non ſoluerit infra.x.dies a die late ſentē
tie in amputatione capitiſ ⁊ capitaliter puniatur ⁊
cōdēnetur ⁊ ſibi caput a ſpatulis amputetur ita ⁊
taliter ꝙ penitus moriatur.

¶ Et ſi dictam ꝗtitatem. M.cc.lib.deñ.ſoluerit
nihilominus ad confinia ponatur per tempus de/
cem annorum extra ciuitatem ⁊ cōitatum peruſie
ad que confinia in ea condemnatione ſeu ſententia
condēnationis condēnetur.

¶ Si vero contumax fuerit dictus homicida cō/

peruſie ſcilicet foréſez quocunqȝ modo cõdemnare cõmuni peruſie in pena per formam ſtatutoꝝ cõis peruſie contra offendentes dictos forenſes limitata ſeu terminata Et ꝙ ad aliquã aliã penã imponẽdã ſic offendentibus nullam habeat nec habere intelli gantur iuriſdictionem vel bailiam dicti poteſtas ⁊ capitaneus vel alter officialis ſub quocũqȝ nomine cẽſeat̃:ꝑtextu alicuiuſ ſtatuti ſiue iuris:pena ꝑtãti ⁊ capitaneo cõis peruſij ⁊ alij officiali ſub quocũqȝ nomine cenſeãtur ⁊ cuilibet ipſoꝝ contrafacienti Mille.lib.deñ. per ſuum ſindicatorez imponenda ⁊ per cõmune peruſie exigenda ab eodẽ:aliquo ſta tuto generali vel ſpeciali cõmunis peruſie in cõtra rium loquente non obſtante.

¶ Volumus etiam ⁊ iubemus ꝙ nullus debeat condemnari per poteſtatem ⁊ capitaneum vel aliũ officialem ſuperius nominatuȝ vel eoꝝ vel alicuius eorum officiales de ſigno vel cicatrice faciei vel gu le vel de membro debilitato ſiue fuerit contumax ſiue nõ niſi fuerit primo elapſus vnus mẽſis inchoandus in contumacibus a die elapſi termini banni in antea.Et in illis qui nõ erunt cõtumaces inchoandus a die reſpõſionis in antea.Et niſi ꝑmo poſt modum elapſo dicto menſe ſententietur ⁊ declare tur per medicos:per iudicem de cauſa cognoſcentẽ eligendos:qui ſint ⁊ eſſe debeant tres medici experti in arte qui prius iurare debeãt ad ſancta dei euangelia manibus tactis ſcripturis iuſtaȝ ⁊ verã dare ſententiam ⁊ declarationem facere vtrum ſi gnum vel cicatrix ſit perpetuo euidens in facie vel gula remanſura vel remanſurum : ⁊ vtrum membrum remaneat perpetuo debilitatum vel non.Et illud qḋ fuerit ſententiatum ⁊ declaratuȝ ſaltẽ per duos ex tribus in concordia plenam habeat roboris firmitatem.Et dicte ſentẽtie ⁊ declarationi debeat ſtari per iudiceȝ de dicto delicto cognoſcentẽ. Qui medici ſi in declarando fuerint negligẽtes vel remiſſi ſoluant ⁊ ſoluere teneãtur pro quolibet eoruȝ.l.lib.deñ.cõi peruſie:⁊ ſimiliter ſi iudex in hoc fuerit negligens vł remiſſus ſoluat ⁊ ſoluere teneat̃ ccccc.lib.deñ.⁊ ſi ſentẽtiatũ ⁊ ↄ̄claratũ fuerit ſignũ remanſuꝝ perpetuo vel membrũ remanere perpetuo debilitatũ tunc procedat̃ ad cõdẽnatiõẽ aliaſ nõ poſſit ꝓcedi ad ↄ̄dẽnationeȝ de ſigno vel cicatri ce vel debilitatiõe mẽbri.Sȝ poſſit ꝓcedi ad ↄ̄dem natiõẽ de ſimplici ꝑcuſſione ſanguinolẽta ex eadẽ inſtantia:nõ obſtante ſi opponeretur vel diceretur ꝙ non fuit actum ex illo capite ⁊ de ſimplici vulne re:ſed ex alia lege penam imponente de ſigno vel cicatrice vel membri debilitatiõe.Et habeãt ⁊ habere debeant dicti medici vnum florenũ auri inter omnes equaliter diuidendum inter ipſos pro eorũ ſalario pro qualibet ſententia quam tulerint ⁊ declarationem quam fecerint vt dictum eſt:qḋ ſalariũ ſolui debeat ab offenſore:⁊ ſi offenſor non compa ruerit ſeu non venerit ſoluatur ⁊ ſolui debeat per maſſarios cõis Peruſie ſolum viſo precepto dictĩ officialis de dicto delicto cognoſcentis.

¶ Quicũqȝ precio vel pecunia percuſſerit aliquẽ vel percuti fecerit ſi cum armis ⁊ ſanguis exiuerit manus dextra ſibi debeat amputari.

¶ Si vero percuſſerit vel percuti fecerit ꝑcio vel pecũia ſine ſanguinis effuſione cum armis vel ſine quadruplicem penam debeat ſubſtinere:quam ſol uere ⁊ ſubſtinere deberet ſi ſine precio vel pecunia feciſſet vel fieri feciſſet.Et ſi poteſtas vel capitaneus vel alter officialis ſuperius nominatus vel alter eorum:vel alicuius eorum officiales cõdemnarent aliquem in minori q̃ntitate in.l.lib.deñ.contrafaciens pro vice qualibet puniatur.

¶ Statuimus inſuper ⁊ ordinamus ꝙ ſi plures fuerint inſimul ad cõmittendum aliqḋ maleficiuȝ ꝙ nullus eorũ poſſit accuſari nec denunciari vt ꝑn cipalis ⁊ vt auxiliator ſeu preſtans opem auxilium vel fauorem vel vt mandator ſeu ſuaſor nec contra eundem inquiri de delicto principali ⁊ de auxilio ⁊ conſilio ⁊ fauore vel opere vel mandato vel ſuaſione preſtitis alijs vel alijs ad maleficiuȝ.Sed tan tum poſſit procedi contra aliqueȝ tamq̃ȝ contra ꝑn cipalẽ tm̃ vel tãq̃ ↄ̄ mandatorẽ tm̃ vel ſuaſorẽ tan tuȝ: vel tantũ de auxilio vel conſilio fauore vel ope re preſtitis alij vel alijs ad maleficium.Ita ꝙ contra vnam ⁊ eandem perſonam nullo modo poſſit ꝓcedi tamq̃ȝ ↄ̄ principalẽ ⁊ acceſſorium vel mandatorem vel ſuaſorem vel preſtantem opem vel cõſilium vel auxiliuȝ vel fauorem:⁊ ſi aliter proceda tur proceſſus ipſo iure ſit nullus ⁊ non valeat.

¶ Volumus inſuper ꝙ ſi ex vnico ictu facto cum aliquo genere armorum vel alio modo ſequerentur plura vulnera ſeu ſanguis ex plib' locis exiue rit ꝙ tantum fiat ⁊ fieri debeat ⁊ poſſit punitio ⁊ condemnatio pro vnica percuſſione ſanguinolenta tantum:non obſtante ꝙ plura vulnera apparerent ⁊ ſanguis ex pluribus locis exiuerit.

¶ Item vbicũqȝ ſupra poſita eſt in hoc capitulo pena de percutiente ſine armis:non intelligatur de percutiente aliquem cum manu vel pugno vel alio modo cõtentis in titulo ſeu capitulo de percu tiente aliquem cum manibus vel pugno:ſed ſerue tur illud capitulum nec de cõtentis in titulo ſeu ca pitulo de frãgẽte alicui aliqḋ mẽbrũ ⁊ nec de mordente nec de cõtentis in titulo ſeu capitulo de faciente aliquem cadere in terram vel ſimilibus.

¶ Additio.

¶ Declarantes in eo ibi:in campanile.S.Laurẽtij dicatur inpariete ſubtus loggiam in capite pla tee.Et ꝙ in eo habeant locum declarationes ſtratarum vt.ſ. in capitulo:de inſultu factas.

Addẽtes ꝙ omnes eccleſie ⁊ moneſteria ciuitatis ⁊ comitatus peruſij Scole omniũ ſcientiarum in

demnetur in mille.cc.lib.deñ.ꝛ ponatur in ſententia ꝙ ſi dictaſ.M.cc.lib.deñ cum quarto pluri nó ſoluerit in.xl.dies proxime ſequentes a die late ſententie puniatur pena capitali: ꝛ ꝙ quandocũqꝫ venerit in fortiaꝫ cóis peruſie caput a ſpatulis amputetur:ita ꝛ taliter ꝙ penitus moriatur. Et ꝙ ſi ſoluerit dictam q̃titatem infra dictum terminum ꝙ ſtet ꝛ ſtare debeat ad confinia extra ciuitatem ꝛ comitatum peruſie per decem annos. Et in caſu q̃ contumax extiterit in ſoluendo dictam q̃titatem ꝙ nihilominus fieri poſſit ꝛ debeat executio dicte pene contra ꝛ ſuper bonis dicti homicide nó obſtante lapſu dicti termini.

¶ Et ſi dictus contumax infra dictum tempus.xl. dierum ſoluerit dictam q̃titatem. M. cc.lib.deñ. tunc pro dicto quarto pluri non incurrat in penam perſonalem ſed ponatur in carceribus ꝛ non relaxetur donec ſoluerit dictam q̃titatem dicti quarti pluris.

¶ Si tamen homicida haberet vel habebit paceꝫ cum proximiori conſanguineo ſi eſt vnus vel ſi ſunt plures cum omnibus proximioribus conſanguineis occiſi in eodem gradu concurrentibus.

¶ Et ſi proximior ſeu proximiores eſſent vel eſſet pupillus vel pupilli ſi habebit pacem cuꝫ tutore ꝛ a tutore vel ſi eſſet vel eſſent adultus vel adulti ſi habebit vel habebunt pacem cum adultis vel adulto vel eius legitimo curatore:dummodo dictus tutor vel adultus ſiue adulti ꝛ curator predictam pacem faciant de voluntate duorum proximiorum cóſanguineorum adulti ſeu adultorum vel pupillorũ inter quos ſit mater aut auia ſi pupillus vel adulti eam habent ꝛ vtraqꝫ ſi vtramqꝫ haberet vel haberent:ꝛ aliter ipſa pax non valeat vllo mó que pax etiam locum habeat in homicidijs cómiſſis ꝛ committendis ꝛ in condemnatis ꝛ condemnandis pro homicidio debeat taliſ homicida ſtare in relegatione ꝛ ad confinia pro homicidio cómiſſo per tempus quinqꝫ annorum numerandorum vt ſupra dictum eſt ꝛ non vltra.

¶ Condemnetur etiam ꝛ condemnari debeat homicida condemnandus vt contumax ſi ſoluerit ſupradictaꝫ quantitatem pro pena pecuniaria in termino ſuperius aſſignato ꝙ ſoluat etiam ꝛ ſoluere debeat quartam partem dicte q̃titatis plus ꝓ pena contumacie.

¶ Volumus etiam ꝙ domini poteſtaſ ꝛ capitaneus vel alius officialis quouis nomine nuncupetur de homicidio cognoſcens cóndemnare debeat ꝛ punire homicidaꝫ:ꝙ etiaꝫ vltra dictas penas domuſ homicide ſoluentis vel non ſoluentis vel a principio pena capitis condẽnati ꝛ puniti vbi bona publicanda nó eſſent in cói funditus demoliantur deſtruantur ꝛ diſcarchentur ꝛ vinee ꝛ arbores ꝛ alia quecũqꝫ ſua bona que haberet in ciuitate vel comitatu peruſie que ſolo continentur debeant penitus deuaſtari ꝛ deſtrui ꝛ deſtruantur ꝛ deuaſtentur:exceptis a dicta deuaſtatione ꝛ deſtructione generaliter facienda de omnibus bonis turribus que non poſſint nec debeant deſtrui nec deuaſtari nec diſcaricari.

¶ Et ſi códemnatus pro homicidio habuerit domum cóem cum aliquo poteſtas ꝛ capitaneus vel alius officialis cóis peruſie quouis nomine nuncupetur qui ſentẽtiam tulit diuidi faciat talem domũ ſi commode diuidi poterit ꝛ portionem homicide deſtrui faciant ꝛ funditus diſcaricari.

¶ Si vero non poterit cómode diuidi nulla fieri poſſit deſtructio vel deuaſtatio vł diſcaricatio ipſius domus.Et idem vbi talis condemnatus haberet cóe cum aliquo aliqđ edificium vel aliquã rem immobilem que cómode diuidi non poſſet ꝛ dictũ vaſtum diferri debeat donec bona condemnati pro homicidio pro pena fuerit data ꝛ incorporata cói ꝛ ceteris creditoribus ſatiſfactum:ita ꝙ in reliquiſ bonis dicti condemnati fiat vaſtum.

¶ Et ſtatuimus ꝙ condemnatus pro homicidio ſoluenſ penam pecuniariam debeat ſtare in relegatione ꝛ ad confinia vt ſupra dictum eſt.Et ſi nó iuerit ad confinia extra ciuitatem ꝛ comitatuꝫ peruſie die ſequenti poſt diem ſolutionis faciende vt ſupra dictum eſt:puniatur ꝛ condẽnetur pena.cc.lib.deñ. Et ſi iuerit ꝛ poſtea venerit aliquãdo in comitatũ Peruſie vel in ciuitateꝫ peruſie ꝛ continue nó fuerit ꝛ nó ſteterit in relegatione ꝛ ad confinia per integrum totum tempus predictum ex tempore quo incipere debuit eſſe in relegatióe ꝛ ad confinia:cóđemnari debeat ꝛ puniri pena.cc.lib.deñ.pro qualibet vice qua fuerit contrafactum.Et totum tẽpus relegationis ſeu confinium reiteretur ꝛ reincipiat ex tempore quo fuerit ex hoc cóđẽnatus:ꝛ debeat hoc vna cũ pena.cc.lib.deñ.expſſe in ſentẽtia poni.

¶ Et dñi poteſtas ꝛ capitaneus vel alter officialiſ ſupradictus ꝛ quilibet eorum teneantur ex eorum ꝛ cuiuſlibet eorum officio ꝛ ad petitioné cuiuſcũqꝫ ingrere ꝛ procedere cótra eũ qui non iret vel irent ꝛ non continuarent ſtare ꝛ eſſe in relegatióe ꝛ ad ꝯfinia vt dictũ eſt:ꝛ ſub pena.ccccc.lib.deñ.ſi negligentes fuerint in predictis:ꝛ quilibet eſſe poſſit accuſator ꝛ habeat tertiam partem dicte pene.cc.lib. deñ.ſi ſoluta fuerit cói Peruſie:quam tertiaꝫ partem dicte pene.cc. lib. deñ.maſſarij cóis Peruſie pena.xxv.lib.deñ. dicto accuſatori ſoluere teneanť ꝛ debeant viſa ſententia lata ſuper tali delicto ſine alia apodiſſa vel mandato.

¶ Et dñi poteſtas ꝛ capitaneus vel alius officialis cognoſcens de homicidio teneantur ꝛ debeant illam perſonam vel vniuerſitatem que fraudem cómiſerit in defendẽdo bona alicuius homicide cóđemnati vel condemnandi ſi bona venirent publi-

canda vel cõmiſſerit fraudẽ in defendẽdo dicta bo
na ad deſtructionem ⁊ deuaſtationem cõdenare ⁊
punire pena.c.lib.deñ.
¶ Et qui talem fraudẽ manifeſtauerit ⁊ probaue
rit dimidiam partez dicte pene ſi ſoluta fuerit ha/
beat a cõe peruſie ſeu a maſſarijs ipiſius cõis ſine
p̄cepto vel mandato.
¶ Quicunqz fieri fecerit homicidium duplicem
penã debeat ſubſtinere pecuniariaz ⁊ ſoluere: quaz
ſoluere deberet homicida ⁊ eidem tempus relega
tionis ⁊ cõfinium duplicetur Et ſibi proſit tantum
beneficiuz pacis propter qd̃ beneficiuz pacis remit
tatur ſibi dimidia pars temporis quo ſtare debet
ad cõfinia ſeu in relegatione prout ⁊ ſicut dictuz eſt
ſupra in cõmittente principaliter homicidium: ⁊ in
deffectuz vbi non ſoluerit in terminis ſupradictis:
qui homicidis ſupra ſtatuti ſunt penam corporalez
ſcilicet amputationem capitis debeat ſubſtinere.
¶ Et nihilominus fiat ⁊ fieri debeat executio pe/
ne pecuniarie in ⁊ ſuper bonis dicti cõdemnati.
¶ Qui vero in preterituz doloſe homicidiuz cõmi
ſiſſet vł in futuꝝ cõmitteret dequo fuit vł erit ꝯdem
natus vel exbannitus tantum ſi aliud homicidium
cõmitteret in futuꝝ pena capitali puniatur ⁊ bona
publicentur ⁊ fiat executio pene modo predicto.
¶ Si contingat aliquem ſimul ſeu eodem tempo
re ſubceſſiue ⁊ in eadem rixa cõmittere duo homi/
cidia etiam condẽnetur ⁊ puniatur in amputatiõe
capitis a ſpatulis: ita ꝙ moriatur ⁊ publicẽtur bo
na ipſius cõi peruſie.
¶ Et hec locum habeant quando primum ⁊ ſm̃
homicidiuz vel quando plura homicidia ſimul ſeu
eodem tempore ſubceſſiue ⁊ in eadaz rixa vt dictũ
eſt fuerint cõmiſſa dumtaxat a ciue in perſona ciui/
um vel comitatenſium peruſie vel a comitatenſe in
perſonam comitatenſium vel ciuium.
¶ Si vero quis occiderit ſimul in eodem tempo/
re ſubceſſiue in eadez rixa duos forenſes vel plures
vel vnum ciuem ⁊ vnum forenſez vel occiderit pri/
us vnum forẽſem vel ciuez pro quo homicidio fue/
rit cõdemnatus exbannitus tantum ⁊ poſtea occi/
derit alium forenſem puniatur ⁊ puniri debeat du
plici pena qua deberet ſi vnum tantum forenſez oc
cidiſſet.
¶ Et ſi prius occideret forenſem pro quo homici
dio fuerit condemnatus vel exbannitus tantum ⁊
poſtea occideret vnum ciuem puniatur ⁊ cõdẽne/
tur pro ſecundo homicidio duplici pena qua puni
ri deberet ſi vnum tantum ciuem occidiſſet ⁊ ei cõ/
finia duplicentur.
¶ Et ſi forenſis occideret duos forenſes ſimul ſeu
eodem tempore ſubceſſiue in eadez rixa vel occide
ret primo vnum forenſem proquo fuerit ꝯdenatus
vel exbannitus tantuz ⁊ poſtea homicidium cõmiſ
ſerit in perſonaz alterius forenſis puniatur per om
nia eadem pena qua puniretur ciuis predicta com
mittens contra ciues.
¶ Si quis autem occiderit mulierem que ſit eui/
denter pregnans condemnetur ⁊ puniatur duplici
pena qua puniri d̃beret ſi occidiſſet nõ pregnantẽ.
¶ Et ſi mulier pregnans occiſa: eſſet ciuis: occidẽ
ti debeant confinia duplicari. Et predicta contenta
in hoc verſiculo ⁊ in.§.ſi vero qs occidert ⁊ in.§.
qui vero in preteritum habeant locum in condem/
nato pro homicidio qui penam condemnationis
ſoluerit: alias habeant locum que dicuntur in ca/
pitulo ſi aliquis poſito infra ſub Rubrica de of/
fendente exbãnitum cõmunis peruſie ⁊ de exban/
nito offendente ⁊ c̄.
¶ Et in omnibus dictis caſibus intelligatur vt in
principio huius capituli eſt expreſſum videlicet ni
ſi homicida cõmiſſerit homicidiũ ad ſui d̃fenſionẽ.
¶ Sed ſi quis homicidiũ fecerit ⁊ cõmiſſerit pre
cio corruptꝰ vel cauſa ⁊ animo derobbandi in am
putatione capitis inremediabiliter condemnetur
⁊ puniatur.
¶ Si accuſatus vel ille contra quez per inquiſitio
nem proceditur de homicidio erit in iudicio conſti
tutus ante elapſum terminuz banni incõtinenti cõ/
pelli debeat reſpondere ſuper accuſatiõe vel inqui
ſitione ⁊ preciſam reſponſionem facere confitendo
vel negando ſe feciſſe vel non feciſſe homicidiũ de
quo proceditur contra eum ⁊ ſi confitebitur ⁊ ad/
det ꝙ fecerit ⁊ cõmiſſerit homicidiũ ad ſui defen/
ſionem poteſtas ⁊ capitaneus vel alius officialis
cognitionem habens vt ſupra debeat aſſignare ter
minum ꝙ infra terminum trium dierum dare de/
beat nomina teſtium quos voluerit inducere ad ꝓ
bandum ꝙ illud homicidium fecit ad ſui defenſio/
nem. Et ſi alios teſtes vellet inducere non audiatur
vllo modo. Si vero reſpondendo negabit ſe feciſ/
ſe homicidiũ addẽdo ꝙ ſi appareret ſe feciſſe ꝙ fẽ
cerit ad ſui defenſionem talis reſponſio nõ accipia
tur ⁊ non admittatur ſed cogatur reſpondere pre/
ciſe ⁊ ſimpliciter ſe feciſſe ⁊ cõmiſiſſe homicidium
de quo proceditur contra eum.
¶ De pena pecuniaria tantum ſi ſoluta fuerit ab
homicida vel a faciente ſeu mandante fieri homici
dium due partes de tribus partibus totalibus re/
maneant in camera cõis peruſie penes maſſarios
dicti cõis. Tertia vero pars ſoluatur ⁊ detur here
dibus interfecti quam tertiã partem maſſarij cõis
peruſii viſa condemnatione ⁊ ſententia condemna
tionis facta ⁊ lata de homicidio dare ⁊ ſoluere te/
neanť heredibus occiſi ⁊ interfecti ſine alia apo/
diſſa vel mandato.
¶ Viſa etiaz probatione facta ſummarie ꝙ tales
ſint heredes occiſi qui petunt dictam tertiam par/
tem que probatio facta ſit coram iudice cõis Pe/
ruſie vel collacterale dñi ptãtis vel dñi capitanei

¶ Volumus inſuper ꝙ ſi poteſtas vel capitaneuſ vel maior ſindicus vel alius officialis cóis peruſie forenſiſ principaliter iuriſdictioné habés in ciuitate vel cómitatu peruſie ⁊ eoruȝ iudices occideretur vel occiderétur: occideret: vel occiderent: durante tempore eorum officiȷ ⁊ poſtea per vnum menſem puniaṫ occidens pena capitis: ⁊ ſi aliter offenderetur ſeu offenderentur vel offenderet ſeu offenderent alio modo: ita ꝙ homicidium non ſequeretur puniatur talis offendens duplici pena qua puniretur ciuis offendens alium ciueȝ. Si vero occaſione officiȷ offenderetur aliquis dictorum officialium locum habeat ſtatutum qđ eſt infra ſub Rubrica de offendente dominos priores ⁊c. Si vero verbiſ offenderetur habeat locuȝ pena poſita infra in ſtatutis ſub Rubrica ꝙ poteſtas ⁊ capitaneus non ſint iudices iniuriarum ⁊c. Si vero alicuius eorum officialis vel familiaris occideretur: vel occideret vel alio modo offenderetur vel ipſe alium offenderet cõdemnetur ⁊ puniatur occidens ſeu homicida ⁊ offenſor ea pena ⁊ eo modo ⁊ forma ſicut ⁊ prout fuiſſet occiſus vel offenſus aliquis ciuis orriginarius ab alio ciue orriginario. Et qlibet officialis pn̄cipalis cóis Peruſie teneatur ⁊ obligatus ſit pro ſuis officialibus ⁊ familiaribus ad ſoluendum penam ⁊ penas pecuniarias pro maleficiȷſ que ab eiſ vel eorum altero cómitterentur officio durante. Et ſi in palatio eorum habitationis aliquis de officialibus vel familia dictorum officialium occiderit do loſe aliquem ciuem vel cómitatenſem peruſie. principalis officilis dn̄s talis homicide teneatur ſoluere nomine pene cói peruſie. M. ccccc. lib. den̄.

¶ Si auteȝ in aliȷs locis in quibus imponitur pena perſonalis. M. lib. den̄. Si vero cum armis ⁊ cum ſanguine offenderit ſi fuerit in palatio vel platea idem dn̄s condemnetur in. cccc. lib. den̄.

¶ Si vero in alio loco vel in aliq̄ caſu quo offendentibus cum ſanguine imponitur pena perſonaliſ principaliter vel in deffectū. Idem principalis officialis in. ccc. lib. den̄. debeat condemnari niſi tales homicidas vel forenſes in quolibet dictorum caſuum ipſi principaleſ domini dederint cõdemnandoſ vel puniendos officiali cóis Peruſie poteſtateȝ habenti vel ſi nullus alius officialis eſſet qui de predictis cognitionem haberet in carceribus eos ponāt ⁊ poſtea ſubceſſori ipſos aſſignent. In caſu vero q̄ aliquis officialis vel familiaris alicuius dictorum officialium cóis Peruſie interfecerit alium de officialibus vel de familiaribus eiuſdeȝ: tunc dictus officialis pn̄cipalis. ccc. lib. den̄. cói peruſie ſoluere teneatur niſi huiuſmodi homicidam dederit puniendum vt dictum eſt. Et nihilominus nõ obſtante aliqua ſolutione que fieret de predictis procedatur ⁊ procedi debeat contra huiuſmodi homicidam ſeu offenſorem in omnibus dictis caſibus ad punitionem ⁊ condemnationem ſm̄ formam ſtatutorum.

¶ Sȝ ſi aliquis ex officialibus ⁊ familiaribus domini poteſtatis vel dn̄i capitanei vel aliorum officialium cóiſ peruſie quocũqȝ nomine ceſeantur vel ipſe dominus poteſtas vł capitaneꝰ vel maior ſindicus vel aliuſ principaliſ officialis dicti cóis offenderet cauſa officiȷ aliquem in aliqua rixa que eſſet inter aliquos talis offenſa totaliter ſit impunis.

¶ Statuimus etiam ad maiorem penam homicide ꝙ nullus homicida qui pro homicidio condemnabitur in futurum aſſummi eligi vel vocari vel in ſacculari poſſit ad aliqđ officiuȝ cóis peruſie vel ad aliquam ſignoriam de ſignoriȷs terraruȝ recomendataꝝ cói peruſie. Et ſi adſummeretur eligeretur vel inſaccularetur talis electio aſumptio vel inſacculatio non valeat nec teneat ipſo iure ⁊ ſecus electus vel inſacculatus non audeat acceptare officiū vel ſignoriam ſub pena. Mille lib. den̄. Et eadem pena puniantur eligentes per maiorem ſindicum cóiſ peruſie pena maiori ſindico. ccccc. lib. den̄. ſi negligens fuerit in predictis.

¶ Et omnia ⁊ ſingula que dicta ⁊ diſpoſita ſunt ſupra in hoc. §. cótra condemnandum pro homicidio non inſacculandū ⁊ non adſummenduȝ ad officia ⁊ honores cóis peruſie locum habeant in confinatis ⁊ in relegatis ⁊ debentibus ſtare ⁊ eſſe in relagatione ⁊ ad confinia ad tempus in penam alicuius maleficiȷ cómiſſi ſcilicet ipſo tempore durante tantum.

¶ Ea tamen que in preſenti. §. dicta ſunt non habeant locū in occidente forenſem quo caſu a dictis officiȷs non priuetur talis occidens. In confinatiſ autem tempore ſeu occaſione rebellionis rebellium ciuitatis peruſie habeant locum ſemper.

¶ Volumꝰ inſup ⁊ ordinamꝰ ꝙ ſi quis ciuis vel comitatenſis Peruſinus interfecerit vel interfici fecerit aliquem forenſeȝ qui non ſit principaliter ſubiectus iuriſdictioni poteſtatis ⁊ capitanei cóis peruſie in ciuilibus ⁊ criminalibus ſcilicet forenſem tantum pene nomine. ccccc. lib. den̄. ſoluere teneatur ⁊ ad aliam penam realem vel perſonalem nullatenus teneatur ⁊ bona ſua deſtrui ſeu deuaſtari non debeant: ⁊ ad morandum extra ciuitateȝ ⁊ comitatum peruſie ſeu ad confinia per aliquot tēpus minime cõpellatur. Niſi talis forenſis eſſet peregrinus qui iret ad aliquam indulgentiā quia tunc occidens vel aliter offendens puniatur eadē pena qua puniretur occidens vł aliter offendenſ ciuem. Ita tamen ꝙ ſi minor pena appareret impoſita vł imponeretur in aliquo loco contra occidentem aliquem peruſinum ꝙ eadem pena debeat imponi ⁊ non maior contra peruſinum occidentem forenſem qui ſit de tali loco in ciuitate vel comitatu peruſie.

¶ Et ſi forenſis occiderit forenſem puniatur ⁊ cõdemnetur per omnia ea pena qua puniri ⁊ condē-

vel alterius officialis quouis nomine nuncupetur: nec requirat̄ preſentia vel citatio ſindici cõis peruſie nec porrectio vel dimiſſio petitionis ⁊ articulorum coram dominis prioribus artium ciuitatis peruſie vel eorum notario. Et a pronunciatione facienda ſuper probatione facta in predictis nõ poſſit appellari per aliquem. Et appellatio ſecus interpoſita non teneat ipſo iure: quam ſolutionem dicte tertie partis pene facere teneantur dicti maſſarij heredi vel hr̃dibus dicti occiſi intra octo dies a die qua fuerit eis fides facta de predictis videlicet ꝙ ſit heres vel ſint hr̃des occiſi pena dictis maſſarijs contrafacientibus in predictis.c.lib.deñ. In qua pena per dñm poteſtatem vel dñm capitaneuʒ vel maiorem ſindicum cõis peruſie vel aliuʒ officialem predictum debeant condẽnari ⁊ expreſſe debeant ſindicari.

¶ De pena autez ſoluenda per illos qui condemnati fuerint non ex eo ꝙ vere fecerint vel fieri mandauerint homicidiuʒ ſed alias condemnati fuerint cauſa vel occaſione homicidij heredes occiſi tertiã partem dicte pene habeant ⁊ habere debeant.

¶ Preterea ſtatuimus ⁊ ordinamꝰ ꝙ ſi aliquis interfecerit aliquam perſonam cui ex teſtamẽto vel ab inteſtato ipſe vel deſcendẽtes ex eo ſubcederent ab ea ſubceſſione tãꝗ̃ indigni tam ipſe ꝗ̃ deſcendẽs ex eo ipſo iure penitꝰ ſint excluſi ⁊ ſubceſſio deferatur ei qui poſt dictos expulſos de iure admittetur ita ꝙ non deferatur in fiſcum.

¶ Et hoc etiaʒ intelligatur ſi talis interficiens eſſet ſubſtitutus occiſo directo vel per fideicõmiſſum ⁊ penam homicide pecuniariam. M.ccccc.lib.dñ. debeat ſubſtinere ⁊ cõfinia debeant ei aſſignari vt ſupra.

¶ Itez ſtatuimuſ ꝙ ſi aliquis fuerit percuſſus vel vulneratuſ mortifere ⁊ contingat vulneratum dicere ⁊ declarare coram duobus teſtibus ad minuſ ſe fuiſſe percuſſum ⁊ vulneratuʒ ab vna perſona quã nominet ⁊ declaret anteꝗ̃ moriatur ⁊ nullaʒ aliã perſonam fuiſſe nec eſſe culpabilem de percuſſionibus ⁊ vulneribus ſibi factis: ⁊ de morte que ſequeretur nulli perſone liceat ſecuta morte accuſare de morte ⁊ occiſione aliam perſonam ꝗ̃ eam quam mortuus anteꝗ̃ moriretur eſſe de morte ſua culpabilem declarauerit. Et ſi aliam perſonam accuſauerit minime audiatur.

Et volumus ꝙ ſimiliter per viam inquiſitionis ex officio curie per poteſtatem ⁊ capitaneum vel aliũ officialem predictum ⁊ eorum iudices vel alterum eorum non poſſit procedi contra aliam perſonam niſi ſolum contra illam vel illas quam vel quas interfectus anteꝗ̃ moriretur inculpaſſet de vulnere de quo mortuus eſſet vel dixiſſet vel declaraſſet vt dictum eſt. Niſi de auxilio ⁊ fauore de quo poſſint alij accuſari ⁊ contra eos inquiri non obſtante ꝙ dictus percuſſus ⁊ vulneratus ⁊ occiſus non declaraſſet ⁊ non nominaſſet. Et ſi percuſſus vulneratuſ ⁊ offenſus ex percuſſione vulnere ⁊ offenſa moriretur ⁊ anteꝗ̃ mortuus extiterit non fecerit aliquaʒ mentionem vel declarationem de perſona vel perſonis a qua vel a quibus fuiſſet percuſſus ⁊ vulneratus: tũc proximiores conſanguinei ⁊ quilibet eorum ⁊ quilibet alius dummodo conſanguinei preferantur ⁊ inter cõſanguineos illi preferantur qui ꝓximioris gradus ſũt. Poſſint ⁊ eis liceat accuſare queʒ vel quos voluerint de tali homicidio ⁊ de auxilio ⁊ fauore preſtito ⁊ facto homicide ⁊ homicidis intra.x.dies tantuʒ a die mortis occiſi proxime ſequentes ⁊ non poſtea vllo modo: quam accuſationem poſſint coram dño poteſtate vel domino capitaneo vel alio officiale predicto inſtituere ⁊ producere porrigere ⁊ proſequi ⁊ in eadem accuſatione ⁊ eodem libello accuſationis ⁊ non diuiſis poſſint accuſare omnes culpabiles de tali homicidio.

¶ Et predicta non intelligantur nec locum habeant in dominis poteſtate capitaneo maiori ſindico ⁊ alijs officialibus notarijs ⁊ familiaribus qui vel eorum aliquis ſi homicidium cõmitterent vel committeret poſſit accuſari etiaʒ poſt decem dies a tẽpore mortis occiſi durante tempore eorum officij ⁊ tempore ſindicatus eorum.

¶ Et ſi inter dictos.x.dies fuerit vel non fuerit accuſatio inſtituta de homicidio poſſit ⁊ debeat poteſtas vel capitaneus vel alius officialis ꝑdictus elapſis dictis.x.diebus per inquiſitioneʒ procedere de homicidio contra omnes alias perſonas culpabiles de ipſo homicidio.

¶ Poſſint tamen domini poteſtas ⁊ capitaneus vel alius officialis habens cognitioneʒ vt ſupra ſtatim cõmiſſo homicidio dare operam ad inueniendum ⁊ ſciendum culpabiles de tali homicidio ⁊ veritateʒ circa maleficia homicidij cõmiſſi ⁊ expectare per dictos.x. dies: ⁊ ſi non ſuperuenerit accuſator intra tempus.x.dierum poſſit teneatur ⁊ debeat inquiſitionem facere ⁊ proceſſum vt ſuperius dictum eſt.

¶ Ille qui cõmiſerit homicidium in aliqua quinꝗ̃ ſtratarum regalium vel in aliquo loco ex locis in quibus cõmittẽtibus maleficia pene augmentantur vt ſupra in capitulo qđ incipit: vt maleficia non remaneant impunita in.§. ſi autem percuſſerit in aliqua eccleſia pena duplici ꝗ̃ ſi alibi in alijs locis cõmiſiſſet puniatur ⁊ condemnetur.

¶ Quicũꝗ̃ vero tractauerit vel ordinauerit cum eo qui homicidiuʒ fecit de homicidio faciendo vel eum aſociauerit ad homicidium faciendum ⁊ committẽdum vel ei preſtiterit auxilium conſiliuʒ ⁊ fauorem ad ipſum homicidium cõmittendũ ſicut homicida in oĩbus equaliter ꝯdemnetur ⁊ puniatur.

rebannire reducere ſeu reuocare ad ciuitatē vel di
ſtrictū aut eoꝝ alterū ſeu ei licentiā vel ſaluūcōdu-
ctum ꝯcedere redeūdi ſeu morandi in eis vel eoruꝫ
altero in perpetuū vel ad tp̄s modicū ſiue magnuꝫ
nec etiā p diem vnū ſiue noctem: ꝙ ſi ſecus p quēcꝫ
ex ſupradictis factū fuerit incidat in penā excōis ip
ſo fcō ſine vlteriori ſnīa declaratiōis a qua per aliū
ꝗ̄ p ſummū pontificē: ⁊ tūc facta de hoc ſpeciali ex
preſſione: nō poſſit abſolui: ac reductio licētia reuo
catio ſaluuſcōductus ⁊ caſſatio ꝓceſſuſ ⁊ banni hu
iuſmodi ſint ipſo iure nulla nulliuſqꝫ roboris vł mo
mēti: icidat etiā in penā ducatoꝝ. M. camere apo
ſtolice applicandorū quā theſaurariuſ cui hoc ſecre
to vel publice fuerit denūciatuꝫ retieri faciat ⁊ mā
det nullo ſup hoc ſpectato ſeu reqſito ſupioris man
dato qđ ſi non fecerit theſaurariuſ ipſe eandē ſniāꝫ
excōmunicationis ipſo facto cū eiſdē qualitatibus
incurrat: ipſeqꝫ ſic rebānitus reductus reuocatus ſi
ue aliquo quocūqꝫ modo reuerſus poſſit ⁊ debeat
capi detineri ⁊ incarcerari ⁊ de ipſo ſcꝫ ſniāꝫ ꝯ euꝫ
latā iuſticiā fieri. Et p gubernatorē ptātem ⁊ alios
officiales ad quoſ ſpectat ſeu ptinet icōtinenti ſine
vlteriori licentia notificatiōe: ⁊ reqſitione ſupioris
vel alterius ſub pena. cc. ducatoꝝ auri camere apo
ſtolice applicandoꝝ vel retinendoꝝ quā theſaura-
rius pfatus ſimili mō ⁊ forma ac ſub ſimilibuſ cēſu
ris faciat retineri: put ſupius eſt expſſuꝫ. Hoc autē
extēdi volum⁹ ad eos q reuocati rebāniti vel alias
quōcunqꝫ remiſſi fuerint quacūqꝫ aucte ſeu licētia
pterꝗ̄ ex ſpāli cōmiſſiōe ſeu mandato ro. pon. pten
to in lr̄is autēticis ⁊ bulla plūbea mūitis a duobuſ
mēſibus citra termino dierū qndecim quo poſſint
de ciuitate libere recedere eis ꝯceſſo vel q infutuꝝ
rebannient reuocabunt ſeu alias remittent p quē-
cunqꝫ quauis aucte preditū ſub penis pecuniariſ
⁊ aliſ eccleſiaſticis cenſuris de quibus ſuperius
eſt dictum.

Item ꝙ quecunqꝫ appellatiōes interpoſite vel in-
terponēde ab huiuſmodi vel aliſ ſniſ ſiue grauami
nibus ꝯ homicidas latis vel a proceſſu ꝯ eos facto
etiā ꝙ liſ vł inſtātia ſup eis pēdeat ⁊ inhibitiōis vi
gore ipſaꝝ emiſſe p auditorē camere vel aliū quēcū
qꝫ ordinariū vel delegatū ſint nulle ⁊ inualide nec
ad vlteriora ſup eis vel ipſaꝝ vigore procedi poſſit
aut debeat. Quinimo appellatiōes lites ⁊ cāe hu-
iuſmodi cenſeant aduocate extincte ⁊ inualide nec
ptāteſ vel aliſ officialeſ inhibiti huiuſmodi mādatiſ
inhibitiōibus litis pendentie cenſuris ⁊ penis in
eis ꝯtentiſ abſtringant: imo teneant ⁊ debeant ſub
penis ſuprapoſitis ad executionē ſniarum latarum
ꝓcedere: poſſit tn̄ in cauſis aliſ a iure vel ſtatuto p
miſſiſ appellari ad gubernatorē ciuitatis ſeu ꝓuin
cie qui. ij. menſeꝫ cām diffinire teneat quo elapſo ap
pellatio inhibitio ⁊ inſtantia ſup eis ſint nulla ⁊ li
bere ſine impedimento poſſit fieri executio ſnie vel
bāni: ac ſi nō fuiſſet inhibitū ⁊ appellatū qꝙꝫ ban
niti ⁊ cōdemnati ꝑpter huiuſmodi crimen homici
diſ cenſeant ⁊ ſint bāniti ab oibus circūuicinis vſqꝫ
ad miliaria qnquaginta intra que ſi repti fuerint
poſſit ⁊ debeat capitalis ſnie ſiue ꝯdemnationiſ pe
cuniarie executio fieri ꝯ eos per ptātes ⁊ alios of-
ficiales ciuitati diſtrictui ⁊ loco pſidenteſ ſub peniſ
pecuniariſ ſimili forma imponēdis. Iteꝫ ꝙ oēs ⁊
ſinguli homicide quoꝝ delictū notoriū fuerit vel de
homicidio infamati ſeu ꝯdemnati etiā ſi de delicto
hmōi ex forma ſtatutorū non poſſit inquiri vel ali-
qua pena imponi vel etiā ſi ipſiuſ delicti vel pene ꝓ
eo interpoſite aucte apoſtolica vel alteriuſ ab ea vł
a ro. pon. ptātem habētis ſit facta remiſſio caſſatio
ꝓceſſus ⁊ ſnia annullata vel alias quōlibet diſpen
ſatuꝫ p viā gratie ſeu iuſtitie remiſſiōis in toto vel
in pte nō poſſint habere officia vel dignitates in q
buſcūqꝫ locis ciuitatibus terris a qbus banniti fue
rint in qbus domiciliū eoꝝ origines habuerint ſeu
aliā moraꝫ traxerint vel reſederint: etiā ſi fuerint ab
ſoluti rebanniti vel alias eoꝝ ſententia ſeu condem
natio ſiue ꝓceſſus caſſati irritati vel aliaſ ꝓ infectiſ
habiti ſed ppetuo ſint infameſ ⁊ omni dignitate p̄-
uati nec poſſint ferre teſtimoniū nec tabellionatus
offiū exercere nō admittant ad iudicādū ſeu ad ali
ud offiū exercendū ⁊ ab oibus actib⁹ legitimis ſint
ppetuo ſuſpēſi: qnimo ſi hmōi officia acceptauerint
exercuerint ſeu ad ea exercēda admiſſi fuerint tā ip
ſi ꝗ̄ gubernator legatus aut ſupior qui eū elegerit
vocauerit aut ipſū offiū exercere ſeu ei preeſſe paſ-
ſus fuerit penā qngentoꝝ ducatoꝝ auri ipſo fcō in-
currat ⁊ ſua gubernatiōe puet nec geſta in iudicio
vel extra iudiciū taꝫ p eum q admiſſus fuerit ad of-
ficiū ꝗ̄ p eū q illud ab eo exercere paſſus fuerit de
cetero valida ſint ⁊ robur obtineant: qnimmo ſint
nullius roboris vel momēti: ⁊ ſi eccleſiaſtice pſone
fuerint excōis ſniam ipſo facto incurrāt ſine vlterio
ri declaratiōe a qua nō poſſint pterꝗ̄ a ro. pon. cū
ſpāli delicti ſiue obmiſſiōis hmōi expſſiōe abſolui.
Et theſaurarius camere ſine aliq reqſitiōe ſeu noti
ficatiōe aut inhibitiōe vel monitiōe ſalariū eiſdem
vel alteri debitū retinere debeant ſi ab eo debeat: ſi
vero nō debeat mādet ptāti gubernatori vel alteri
ad quē ſpectat ab eis vel eoꝝ altero exigi ⁊ ſatiſfie
ri ſub eiſdē cēſuris ⁊ penis put ſupius eſt expſſuꝫ.
Nulli ergo oino hoiuꝫ liceat hāc paginā nr̄e volun
tatis mādati ⁊ ꝯſtōnis infrigere vel ei auſu temera
rio ꝯdicere. Si qſ aūt hoc attēptare pſumpſerit idi
gnationē oipotētis dei ⁊ beatoꝝ Petri ⁊ Pauli
aploꝝ eius ſe nouerit incurſurū. Datū Rome apđ
ſctū Petrū: anno incar. D. M. cccclxi. v. kal. Fe-
bruariſ pontificatus noſtri anno quarto.

¶ Bulla Sixti Pape quarti pontificis maximi
contra homicidas.

nari deberet ciuis occidens ciuem.
¶ Inſuper ſtatuimus ꝙ ſi aliquis forenſis homo
male cōdictionis ⁊ fame per comitatū peruſie iret
derobbando vel aliquam robbariam faceret vel
atēptaret cōtra ciues vel contra cōmitatenſes ita
ꝙ per eum non ſtaret quin dictam robbariam face
ret vel aliam offenſam perſonalē ſeu realē vel vio-
lentiam ꝙ tunc ſi talis offenſus vel derobbatuſ ſeu
derobbari atēptatus modo predicto tunc tempo-
ris offenderet ipſum vel occideret nulla pena pu-
niatur .
¶ Si vero vniuerſitas aliqua vel collegiuꝫ aliqđ
vel corpus ordinauerit ſeu deliberauerit ſeu refir-
mauerit vel mandauerit in conſilio vniuerſitatis ip
ſius collegij vel corporis ꝙ aliquiſ occidatur ⁊ fue
rit poſtea occiſus vel fuerit ipſa vniuerſitas ad oc-
cidendum aliquem ⁊ occiſus fuerit cōdemnetur ⁊
puniatur vniuerſitas vel collegiuꝫ vel corpus ſi ho
micidium fuerit cōmiſſum de die in. M. ccccc.lib.
deñ. Si vero de nocte in tres Mille lib. deñ. ⁊ ad
nullam aliam penam teneatur. Et poſſit fieri execu
tio ſententie contra quamlibet ſingularem perſonā
ipſius vniuerſitatis vel collegij vel corporis de per
ſonis dūtaxat que preſentes fuerunt in conſilio vni
uerſitatis ipſius corporis vel collegij vel interfue-
rint ad occidendum.
¶ Et omnia ⁊ ſingula ſupra in preſenti capitulo
cōtenta: que poſſunt locum habere cōtra vniuerſi-
tatem vel collegium vel corpus: locum habeant ⁊
ſint ⁊ eſſe intelligātur hic in preſenti caſu poſita or
dinata ⁊ repetita.

¶ Additio.

¶ Aboliuerunt ⁊ caſſauerunt penam pecuniariaꝫ
ſuprapoſitam in quacumqꝫ parte dicti ſtatuti.
Addentes legem nouā contra homicidas que vul
go dicit̃ centum annorum cum confirmationibus
ſuis. Et alijs factis ad eiuſdem legis obſeruantiaꝫ
infraſcriptis. Declarantes in. §. ꝑterea Statuimus
⁊ ordinamus ꝙ ſi aliquis interfecerit aliquaꝫ per-
ſonam ſupra poſitam.
Qꝫ ſi aliquis interfecerit aliquam perſonam de de-
ſcendentibus occiſoris : ꝙ non ſubcedant perſone
interfecte viuente occiſore ad hoc vt ipſe occiſor
nec directe vel indirecte mediate vel immediate
ſubcedat occiſo nec aliquod cōmoduꝫ ex dictis bo-
nis etiam ex perſona ſuorum deſcendentium perci-
pere valeat nullo tempore vel nullo caſu: Debeant
tamen dicti deſcendentes occiſoris in caſu neceſſi-
tatis alimentari de dictis bonis per proximiorem
vel proximiores ad queꝫ vel quos vadūt dicta bo-
na in vita ipſius occiſoris. Poſt cuius mortem om
nino dicta bona vadant ad eius deſcendētes. Et ꝙ
in eo cetera firma maneant.

¶ Conſtitutio Pij. ij. ponti. maximi ꝯtra homici
das ⁊ bannitos ⁊ cōdemnatos pro homicidijs.

Pius epūs Seruus
ſeruoruꝫ
dei ad perpetuaꝫ rei memoriā.
Ad retinēdas inſolentiaſ tranſ
greſſorum ⁊ tranſgreſſiones in
ſolentium refrenādaſ. Si neru⁹
publice diſcipline lēteſcit ⁊ reo-
ruꝫ ad peccandum voluntaſ fit laſſior ⁊ exemplum
impunitatis periculoſius in alios deriuatur ꝓpter
quod ad preſidentis officium pertinet talem adhi-
bere iuſtitie ſeueritatem ⁊ debitam executionem ꝙ
cōmiſſa crimina puniat ⁊ cōmittēdorum in poſte-
rum interdicat audaciam. Cuꝫ autē ad audientiaꝫ
noſtrā peruenerit ꝙ a certis annis citra in noſtris
⁊ eccleſie romane terris locis ⁊ tenimentis nobis
⁊ eccleſie p̄dcē mediate ⁊ immediate ſubiectis q̄ꝫ
plura quandoqꝫ etiam ex leuibus cauſis commiſſa
eſſe reperiantur homicidia. Sitqꝫ iter alia crimen
homicidij pernitioſuꝫ ⁊ deteſtabile debeatqꝫ iuxta
canonicas ſanctiones graui aiaduerſione puniri tā
toqꝫ ſeuerius puniendū extirpāduꝫ q̄ꝫto manifeſti-
uſ cognoſcimuſ ꝙ ex eo vt plurimū ſcādala ⁊ mala
plurima ſubſequuntur. Cupiētes iccirco ex debito
paſtoralis officij ꝙ noſtri ⁊ eccleſie ro. p̄dicte me-
diate ⁊ immediate ſubiecti: iuxta piaꝫ diſpōnem re-
gis pacifici q regnat in celis: pacifici ſint ⁊ modeſti
nōnullas tamen ſub hmōi crimine homicidij debi-
te puniendo edidimus cōſtitutiones infraſcriptas
quas ad hoc vt aliquis de eiſdem ignorantiā pre-
tendere nō poſſit. Volumuſ per omnes ⁊ ſingulas
ciuitates nobiſ ⁊ eccleſie romane predicte mediate
vel immediate ſubiectaſ publico preconio publica
ri: mādātes hac auctoritate apoſtolica ⁊ tenore pre
ſentiuꝫ decernentes omnes ⁊ ſingulos iuxta cōſti-
tutionū earūdē determinationem obſtrictoſ eſſe ad
obſeruationem ipſarū ac ſi perſonaliter ſingulis in
timate forent: vt non ſit veriſimile ꝙ ad eorum noti
ciaꝫ nō deuenerit qđ extitit taꝫ publico p̃conio pa-
tefactū. Tenor vero conſtitutionū de quibus ſupra
fit mentio ſequit̃ ⁊ eſt talis videlicet. Sanctiſſimus
dn̄s noſter intendens quieti patrie conſulere ⁊ ip-
ſam ſiccarijs homicidijs ⁊ malefactoribus expur-
gare ſtatuit ⁊ d̄creuit ꝙ omnes illi qui pro delicto
homicidij fuerint condemnati ſeu alias de ciuitate
aliqua ⁊ diſtrictu illius banniti non poſſint ad ci-
uitatem ſeu diſtrictum huiuſmodi quocūqꝫ tempo-
re redire ſeu in eis vel eorum altero moram trahe-
re etiam habita pace ab heredibus vel conſangui-
neis ſeu filijs ipſius occiſi: nec legatus etiam de la-
tere aut gubernator qui pro tempore fuerit vel qui
uis alius poſſit auctoritate apoſtolica ſeu ex officio
ſue legationis aliquem homicidam ſic ex bannituꝫ

Sixtus Epõs ſeruus ſeruorum dei ad ppe
tuã rei memoriaꝫ. Deo ꝛ homini
bus abhominabiles eſſe viros ſanguinũ prophe-
ta teſtaꝛ: nec imerito cum horrenda ſeuitia nõ ſolũ
corporum: ſed etiã animarũ eorũ quos interimunt:
ſi non ſint armis ſpiritualibus diuina preueniente
gratia premuniti: procurare noſcantur: pro quibus
dominus noſter Jeſus chriſtus mortem ſubijt tpa-
lem. Ad reprimendũ igitur taliũ conatus nephari-
os plurimũ conferre arbitrãtes: eos qui huiuſmõi
deteſtabile ſcelus patrare nõ expaueſcũt: iuſticia ſci
entes puniri ꝛ latas ꝓ tẽpore contra eos condẽna-
tiones debite executioni demãdari ea que ꝓ taliũ
cõdemnationũ faciliori executione ꝛ ſiccariorũ hu-
iuſmodi perſecutione a predeceſſoribus noſtris ꝓ-
inde emanarũt. Et eo firmius obſuenꝛ quo fuerint
ſepius apoſtolica auctoritate munite libẽter appro
bantes munimine roboramus: ac alia de ſup ſtatui-
mus: ꝓut in domino conſpicimus ſalubriter expe-
dire. Dudũ ſi quidẽ per felicis recordationis Piũ
papam ſecundum predeceſſorem noſtrum accepto
ꝙ a certis annis tunc elapſis citra in terris locis ꝛ
tenimẽtis romane eccleſie mediate vel immediate
ſubiectis qꝫ plura etiã ex leuibus cauſis commiſſa
eſſe reperiebãtur homicidia. Idẽ pdeceſſor atten-
dens crimen huiuſmodi inter alia eſſe pernitioſum
ꝛ deteſtabile ꝛ iuſta canõicas ſanctiões debere gra
ui aiaduerſione puniri ꝛ tanto ſeuerius puniendũ
ꝛ extirpandum fore quanto manifeſtius cognoſce-
batur ꝙ ex eo plurimuꝫ ſcandala ꝛ mala plurima
ſubſequebanꝛ ac cupiens ꝙ eiuſdẽ eccleſie mediate
vel immediate ſubiecti pacifici forent ꝛ modeſti
ꝛ terras ac loca predicta ſiccarijs expurgare: inter
alia ſtatuit ꝛ decreuit ꝙ oẽs illi qui pro delicto hu
iuſmodi forẽt condẽnati ſeu alias de ciuitate aliqua
ſeu diſtrictu ipſius banniti nõ poſſent ad ciuitatem
ſeu diſtrictũ hmõi quocũqꝫ tpe redire ſeu in eis vel
eoꝝ altero morã trahere: etiã habita pace ab here
dibus vel cõſanguineis ſeu filijs ipſius occiſi: nec le
gatus etiã de latere aut gubernator q pro tpe foret
vel quis alius poſſet auctoritate apoſtolica ſeu ex of
ficio ſue legatiõis aliquẽ homicidã ſeu exbannitum
rebannire ꝛ reducere ſeu reuocare ad ciuitateꝫ vel
diſtrictũ aut eoruꝫ alterũ ſeu ei licentiam vel ſaluuꝫ
conductũ cõcedere ſeu morãdi ꝛ eis vel eoꝝ altero
in ppetuũ vel tp̃s modicũ ſiue magnuꝫ nec etiã ad
diẽ vnũ ſiue noctẽ ꝙ ſi ſecus per quẽcunqꝫ ipſis pre
dictis factũ foret ipſo facto in penã excõmunicatio
nis ſine vlteriori ſnĩa declaratiõis a qua p aliuꝫ qꝫ
p ſummũ ponti. ꝛ tũc facta de hoc ſpeciali expſſiõe
nõ poſſet abſolui: ac licẽtia reductio ꝛuocatio ſaluꝰ
cõductus ꝛ caſſatio ꝓceſſus ꝛ bãni hmõi eẽnt ipſo
iure nulla nulliuſqꝫ roboris vel momẽti. Incideret
qꝫ ẽt ꝛ in penã ducatoꝝ. M. camere apoſtolice ap
plicãdoꝝ quã theſaurarius cui hoc ſecrete vel pub
lice fuerit relatũ vel denunciatũ retineri faceret ꝛ
mãdaret ſuper hoc expectato ſeu reqſito ſuperioris
mandato: ꝙ ſi nõ faceret ipſe theſaurarius eandeꝫ
ſnĩam excõcationis ipſo fcõ cũ eiſdẽ qlitatibꝰ icur-
reret: ipeqꝫ ſic rebãnitus reductus ſiue quocũqꝫ alio
mõ reuerſus poſſet ꝛ dberet capi dtineri ꝛ in carce
rari ꝛ d ipo ſꝫ ſnĩaꝫ cũ latã iuſticia fieri p guber-
natorẽ ptãteꝫ ꝛ alios officiales ad qs ſpectaret ꝛ p
tineret incõtinenti ſine vlteriori licẽtia notificatiõe
ꝛ reqſitiõe ſupioris vel alterius ſub pena. cc. duca-
torũ auri camere pdcẽ applicandoꝝ: quã theſaura
rius pfatus ſimili mõ ꝛ forma ac ſub ſimilibus cen
ſuris faceret retineri: ꝛ ꝙ quecũqꝫ appellatiões in
terpoſite vł interponẽde ab huiuſmodi vł alijs ſnĩs
ſiue grauaminibus ꝯ homicidas latis vel a pro-
ceſſu cõtra eũ fcõ: ꝛ ſi lis vel inſtantia ſuper eis pẽ
deret: ꝛ inhibitiões vigore ipſaꝝ emiſſe forẽt p au
ditorẽ vel aliũ quẽcũqꝫ ordinariũ vel dlegatũ eẽnt
nulle ꝛ inualide: nec ad vlteriora ſup eis ꝛ ipſaruꝫ
vigore ꝓcedi poſſet aut deberet: qnĩmo appellatio
nes lites ꝛ cauſe huiuſmodi cenſerenꝛ aduocare ex
tincte ꝛ inualide nec poteſtates vel alij officiales q
bus inhibitũ foret mandatis ꝛ inhibitiõibus litis
pẽdentijs cenſuris ꝛ penis in eis cõtentis aſtringe
renꝛ: imo tenerenꝛ ꝛ dberẽt ad executionẽ ſnĩaꝝ la
tarũ ꝓcedere: poſſet tñ in caſibus a iure vel ſtatutis
pmiſſis appellari ad gubernatorẽ ciuitatis ſeu pro
uincie q infra menſẽ cauſaꝫ diffinire teneretur quo
elapſo appellatio inhibitio ꝛ inſtantia ſuper eis
eſſet nulla ꝛ libere ſine ipedimẽto poſſet fieri execu
tio ſnĩe vel bãni ac ſi non fuiſſet inhibitũ ꝛ appella
tũ. Nõqꝫ banniti ꝛ cõdemnati ꝓpter hmõi crimen
homicidij cẽſerenꝛ banniti ab oibus locis circũuici
nis vſqꝫ ad miliaria qnquaginta intra que ſi reper
ti forẽt poſſet ꝛ deberet capitalis ſentẽtie ſine cõdẽ
natiõe pecuniaria executio fieri contra eos per po
teſtates ꝛ alios officiales ciuitatis diſtrictui ꝛ loco
pſidẽtes ſub pẽis pecũiarijs ſimili forma iponẽdis.

¶ Itẽ ꝙ oẽs ꝛ ſinguli homicide quoꝝ delictuꝫ no
toriũ foret vel de homicidio infamati ſeu condẽna-
ti: etiã ſi de delicto hmõi ex forma ſtatuti nõ poſſet
ingri vel aliqua pena imponi vel etiã ſi ipſius deli-
cti vel pene pro eo interpoſite auctẽ apoſtolica vel
alterius ab ea vel a ro. ponti. poteſtateꝫ habente eſ
ſet facta remiſſio caſſatio ꝓceſſus ꝛ ſnĩa annullata
vel alijs modis qũolibet diſpẽſatũ p viaꝫ grẽ vel iu
ſtitie remiſſiõis in toto vel in pte non poſſent habe
re officia vel dignitates i qbuſcũqꝫ locis ciuitatibus
ꝛ terris a qbus banniti forent in qbus domicilium
eorũ origines haberent ſeu alias moraꝫ traherent
vel reſiderent etiã ſi forent abſoluti rebãniti vel ali
as eorum ſententia ſeu condemnatio ſiue proceſſus
irritati vel alias pro infectis habiti: ſed perpe-
tuo eſſent infames ꝛ omni officio dignitate priua-
ti nec poſſent ferre teſtimoniũ nec tabellionatus of

ficium exercere non admitterent ad iudicandū ſeu aliqđ officium exercendum ⁊ ab omnibus actibus legitimis eſſent perpetuo ſuſpenſi. Quinimo ſi huiuſmodi officia acceptarent exercerent ſeu ad ea exercenda admiſſi forent tā ipſi ꝙ gubernator legat⁹ aut ſupior q eū eligeret vocaret aut ipꝫ offiñ exercere ſeu ei preeſſe pateretur pena quingentorum ducatoꝝ auri ipſo facto incurreret ⁊ ſua gubernatiōe priuaref nec geſta in iudicio vel extra iudiciū: tam per eū qui admiſſus foret ad officiuꝫ ꝙ per eū qui illud exercere paſſus foret decetero valida eēnt ⁊ robur obtinerēt:qn imo eēnt nullius valoris vł momēti. Et ſi eccleſiaſtice pſone forēt ſniaꝫ excōis ipſo fcō incurrerēt ſine vlteriori declaratiōe a q̄ nō poſſent pterꝙ a ro.pon.cū ſpāli delicti ſeu obmiſſionis hmōi expſſiōe abſolui:⁊ theſaurarius camere ſine vlteriori reqſitione ſeu notificatiōe aut inhibitione vel monitiōe ſalariū eiſdē vel alteri debitū retinere deberet ſi ab eo dberef:ſi vero nō deberef ptāti gubernatori vel alteri ad quē ſpectaret ab eis vel eorū altero exigi ⁊ ſatiſfieri ſb eiſdē cenſuris in eiſdeꝫ lrīs quas ideꝫ pdeceſſor p oēs ciuitates ecclīe pfate publico pconio publicari mādauit plenius cōtinef Cuꝫ aūt ſicut nup accepimus ↄtenta in eiſdē lrīs ab aliqbus tpibus citra nō fuerūt obſuata ⁊ ex illorū inobſuantia ſubditi pfate ecclīe promptiores fuerint ad homicidia ↄmittēda iāꝗ fere paſſim q̄tidie homicidia ppetranf:⁊ homicide pfati iō ad illđ cōmittendū prōptiores exiſtāt qꝛ ſperāt latere ⁊ ſuorū exceſſuū remiſſionē ↄſeq facile poſſe:noſꝗ deteſtabilē ⁊ horrēdaꝫ taliū ſiccarioꝝ neqtiam: ad aliorū cautelā oportūt⁹ iuris remedijs ↄſequi ſtudio cupimus indefeſſo:habitis ſup his cū frībus nr̄is pfate ecclīe cardinalibus deliberatiōe matura ⁊ de illoꝝ ↄſilio ſtatuta ⁊ dcreta pdcā Piī pdeceſſoris pfati ⁊ ꝑut illa cōcernūt oia ⁊ ſingula in dictis lrīs ↄtenta aucte apłica pn̄tium tenore approbamus ⁊ robur ppetue firmitatis obtinere dbere decernim⁹ ac volumus:⁊ pfata aucte de eorundē fratrū ↄſilio ſtatuimus ⁊ ordinamus ꝙ ↄdēnati hactenus ⁊ qui impoſterū cōdēnari ↄtingēt vbilibet in ciuitatibus terris ⁊ locis pdictis ꝓ homicidio ſiue vt pncipales ſiue vt auxiliū ↄſiliū ⁊ fauorē pſtantes ſuarū ↄdēnationū remiſſionē aut ↄ̄ illos ſaluū ↄductū ⁊ licentiā ſecure in loco patrati criminis vel ei.ꝫ.qnquaginta miliaria vt pferf ꝓpinquo nullaten⁹ obtinere poſſint ⁊ ab alio a nobis ⁊ ro.pōti.q.p tpe erit ⁊ alicui⁹ alteri⁹ ēt legati de latere remiſſio nemini ſuffragef. Et ſi forte ↄtingeret nos ⁊ eundē romanū ponti.ꝓ tpe exiſtentē ad remiſſiōes ſiue ſaluū cōductū hmōi ꝓcedere talis remiſſio p poccupationē ꝓceſſiſſe cenſeatur ⁊ nemini ꝓdeſſe poſſit niſi in illa vere pn̄tiuꝫ lraꝝ tenor de verbo ad verbū nō aūt p clauſulas id importātes inſtus foret ſpecificata ⁊ determiata cā expmeref que nos ⁊ ſucceſſores noſtros induceret ad derogandū pn̄tib⁹:que cū taꝫ matura deliberatione a nobis emanant: non obſtantibus cōſtitutiōibus ⁊ ordinationibus ⁊ illis que ideꝫ Pius predeceſſor in dictis ſuis litteris voluit obſtare ceteriſꝗ cōtrarijs qbuſcunqꝫ. Et vt pmiſſa eo plenius noteſcant volumus per legatos rectores gubernatores prouinciarū ciuitatū ⁊ locorū tpali dominio pfate eccleſie ſubiectoꝝ in ſingulis ciuitatibus ⁊ locis legatis cōmiſſis ſono tube pmiſſo publicari ⁊ in regiſtris qbus talia dcreta dicte ſedis ſunt ſolita regiſtrari. Nulli ergo oino hoiuꝫ liceat hanc paginā nr̄e approbatiōis cōſtitutionis ſtatuti ordinatiōis ⁊ volūtatis infringere vel ei auſu temerario ↄtradicere. Si qs aūt hoc attēptare pſumpſerit indignationē oipotentis dei ⁊ beatorum Petri ⁊ Pauli apoſtolorū eius ſe nouerit incurſurū. Datū Rome apud ſanctum Petrum Anno incarnationis dñi. M.cccclxxx.quarto kal. Aprilis pontificatus noſtri anno nono.

¶ Lex hec eſt noua contra homicidas a. M. D. P. Artium. D. Conſulibus mercatorum Auditoribus cambij ⁊ Aliarum artium camerarijs legitime ⁊ ſeruatis ſeruādis iuſte facta ⁊ a ſummis pontificibus confirmata. Rubrica. I5.

Quamuis Inter morteles crudeliſſimū deteſtabiliſſimum ⁊ nefandiſſimū ſit homicidij crimen quo perſepe animas cū corporibus interfectoꝝ perire cōtingit: ꝓpter qđ per bo.me. Piū .ij.⁊ Sixtum quartum pontifi. maxi. grandi cum animaduerſione contra talia cōmittentes ſalubriter:vt in eorū deſuper edictis ⁊ bullis: prouiſuꝫ fuit: tamen ꝓpter impunitatem talia cōmittentium hmōi ſiccariorū ⁊ eoruꝫ met pariter ⁊ aliorum hominum inimicorū nefandiſſimū ⁊ pluſꝗ ferale crimen excreuit:ꝙ homini ante eos nullibi locus tutus eſſe repiaf. Qua ꝓpter pfati Mag. dñi Priores ⁊ camerarij artium Mag.ciuitatis Peruſie oculis pietatis populum dicte ciuitatis ⁊ territorij peruſini reſpicientes ordinata ſtatuta p prefatos ſummos pontifices cū infraſcriptis alijs ad maiorē eorumdē obſuationū nouiter adinuentū:matura deliberatiōe phabita factis ꝓpoſitis exhibitiſꝗ ↄſilijs ⁊ fcō poſito ⁊ miſſo partito interdictos dños priores die videlicet:pcedenti ad buſſulaꝫ ⁊ fabas albas ⁊ nigras ⁊ ſolłr obtento ƀm formā ſtatutoruꝫ ⁊ ordinamentorū comunis Peruſie per oēs predictos D. Priores reſtituentes in buſſulā eoruꝫ fabas albas affirmatiuas:Et hodie fcis ꝓpoſitis exhibitiſꝗ ↄſilijs inter dcōs dños. P.⁊ camerarios ⁊ fcō poſito ⁊ miſſo ptito ad buſſulā ⁊ fabas albas ⁊ nigras

Et tali facultati ſi ipſam habere contigerit penitus renūciabit qd ſi informa iure valida facere voluerit ipſi domini Priores ipſum admittant nec tūc pro tali facultate reuocanda vlterius ad.S.D.N. pp.mittere teneantur.

Item ſimiliter ſi contingat aliquem ex huiuſmodi occiſoribus ſiue pro homicidio condemnatis a ſanctiſſimo domino noſtro papa vel alia Perſona auctoritate apoſtolica vel alia quacunqȝ fungente auctoritate ſiue poteſtate rebanniri ſiue aliter a pena homicidij ⁊ exilij predictorū liberari:tunc.M.D.P.pro tempore exiſtētes ſub predictis penis incurrendis ⁊ applicandis teneātur ⁊ debeant facere ⁊ curare expenſis dicte cōmunitatis modis ⁊ vijs omnibus oportunis:⁊ coadunando conſilium dominorum camerariorum ⁊ nobilium ſiue aliorum ciuium dicte ciuitatis.Quod cōſiliū cōmuniter:vel diuiſim ſine alicuius licētia ⁊ nullo alr iure:ſine ſtatutorum vel conſuetudinū ordine totiens quotiens pro hmōi occaſione vocare ordinare ⁊ coadunare poſſint ⁊ debeant. Et ꝙ tale rebannimentum gratia ſiue liberatio retractetur reuocetur annulleť ⁊ ſi opus eſſet mittere Romam ad ſanctiſſimum dominum noſtruȝ ad predicta obtinendum:⁊ nihilominus donec ⁊ quouſqȝ pendet dicta retractationis materia tale rebannimentum gratia conceſſio ⁊ liberatio dicto tali homicide:ſiue pro homicidio condemnato nō proſit:ſȝ dictus homicida vel pro homicidio condemnatus poſſit ⁊ valeat a quocunqȝ ⁊ vbicunqȝ locorum etiaȝ extra territoriuȝ peruſinū ipune offendi ⁊ occidi.Et in omnibus ⁊ per omnia talis homicida vel pro homicidio condemnatus habeatur ⁊ ſit pro hoſte ciuitatis ⁊ reipublice peruſine: ſicut pro prius erat ſiue habitus ⁊ reputatus fuerat.

Item ēt pro maiori obſeruatione pdictoꝝ ⁊ dicte bulle. Nullus notarius ſub infraſcripta pena poſſit ſeu debeat de aliquo gratiam conceſſam ſeu concedendam alicui ſiue aliquibus qui in futurum homicidium commiſſerit ſiue pro homicidio condemnatus erit vel eſſet deſcriptus in vtilitatem ⁊ commodum talis homicide vel pro homicidio cōdemnatus in aliquo libro vel ſcriptura ſcribere:ſe rogare vel condemnationē delere:caſſare vel abolere de ipſis libris ſub pena priuationis officij qd exerceret:⁊ etiam officij ſiue exercitij notariatus ⁊ alioꝝ officioꝝ:ac etiam viginti ducatoꝝ auri per dictum notarium ipſo facto ⁊ iure incurrenda vt ſupra applicanda: ⁊ nihilominus talis caſſatio ſit ipſo iure nulla ⁊ eidē in cui⁹ cedere deberet vtilitatem non proſit: immo talis homicida vel pro homicidio condemnatus poſſit prout ante dictam caſſationem poterat impune offendi:⁊ occidi ⁊ occiſor nullam penam incurrat.Et hoc ſiue hec locum habeant donec ⁊ quouſqȝ ſuper tali gratia nō fuerit per ſanctiſſimū dominū noſtrum aliter dicte cōmunitati ꝙ talis caſſatio fieri debeat:⁊ non aliter nec alio modo:declaratum ſiue iniunctum premiſſis non obſtanti bus ⁊c.

Item ſimiliter ſub dicta pena incurrenda ⁊ vt ſupra applicanda nullus notarius qui de aliqua pace facienda:ſiue que infuturum fieri contigerit per aliquem talibus homicidis ſiue occiſoribus vel aliter:pro homicidio condemnatis poſſit de tali pace inſtrumentum vel ſcripturā conficere. Niſi ipſe homicida occiſor vel pro homicidio ꝯdemnatus vinculo iuramēti ⁊ ſub obligatione oīum ſuorum bonorum necnon pena dictorum viginti ducatorum incurrenda ⁊ applicāda vt ſupra ꝓmittat ⁊ ſe obliget dicto notario ſtipulanti pro magnifico cōi peruſij ⁊ omnibus quorum intereſſe poſſet non vti tali pace pro ſe rebanniendo vel liberādo a dicta confiſcatione capitis amputatione ⁊ exilij penis.Et nihilominus pax predicta quo ad dictum effectuȝ eidem obtinendi dictum rebannimentū liberationē ⁊ gratiam:ac caſſationem nō ſuffragetur ſiue proſit:aut prodeſſe poſſit.

Declarando ⁊ ſtatuendo tamen omne ⁊ quicquid tam in dicta bulla Pij ꝗ̄ in pſenti lege ſtatuto:⁊ reformatione continetur cōtra dictos impios ⁊ nefandos homicidas ſiue pro homicidio condemnatos non intelligi nec habere locum de pro ⁊ in illis homicidijs:ſiue occiſoribus qui potuerunt ſiue poſſent homicidium impune cōmittere ſiue facere ſm formam iuris ⁊ ſtatutorum dicte ciuitatis: ſed intelligatur de homicidijs punibilibus ⁊ prohibitis ⁊ non aliter nec alio modo ⁊c̄. Et ita omni meliori modo dixerunt decreuerunt obtinuerunt ſtatuerunt reformauerunt ⁊ fieri mandauerunt vt ſupra continet̄ contrarijs non obſtantib⁹ quibuſcūqȝ quibus omnibus derogarunt expreſſe.

Julius.pp̄.ii.

Dilecti filii Salutez ⁊ apoſtolicā benedictionem:viſis ſtatutis: ⁊ reformationibus veſtris: quas ſancte memorie Pij.ij. ⁊ Sixti .iiij.romanorum ponti.predeceſſorum noſtrorum conſtitutionibus inherendo contra impios homicidas die.ij. menſis Julij proxime preteriti edidiſtis valde letati ſumus:recognouimus.n.in vobis magnum zeluȝ iuſtitie ⁊ deſiderium ac ſtudiū preſeruande reipublice veſtre a labe tam deteſtabilis peſtis ⁊ illoruȝ conſortio quorum manus ad effudendum ſanguinem humanum veloces dei imaginem e terra delere ⁊ animas ſepe cū corporib⁹ perdere nō veren

ſm formam dictorm ſtatutorum ⁊ ordinamentoꝝ
cõmunis predicti ⁊ ſorr obtento per.xlij.camera-
rios mittentes ⁊ reſtituentes in pixidem eorum fa
bas albas affirmatiuas nulla nigra in contrarium
reperta: Ex omnibus arb.auctoritatibus poteſta-
tibus balijs eiſdẽ Mag.Dñis.P.⁊ Camerarijs
cõiunctim vel diuiſim quolibet conceſſis ⁊ attribu
tis per formam quorũcũqȝ ſtatutorũ ⁊ ordinamen
torum cõis Peruſie omni meliori modo via iure
⁊ forma qbus magis ⁊ melius fieri potuerunt.

¶ Statuerunt:ordinauerũt.Decreuerũt ⁊ hac le
ge perpetuo valitura ſtatuendo reformauerũt ad
maiorem obſeruationeȝ ſupradicte bulle ⁊ conten
torum in ea:ꝙ ſi quis in futurũ cõmiſerit aliquod
homicidium vel pro homicidio fuerit condemna
tus ipſo facto ⁊ iure ſine alia ſententia vel declara
tione vltra penam amputationis capitis incidat in
penam cõfiſcationis bonorum omnium ſuorũ:quo
rum medietas applicetur camere apoſtolice Pe
ruſine ⁊ alia medietas heredibus occiſi:ſi heredes
vel heredeȝ occiſus habuerit:⁊ ſi non habuerit hoſ
pitale ſancte Marie ꝺ miſericordia.Qui heredeſ
vel heres ſiue hoſpitale ex nunc poſſint ⁊ debeant
eorum propria auctoritate dicta bona ꝑ dicta me
dietate accipere ⁊ poſſeſſioneȝ intrare:nec non fru
ctus ⁊ obuentiones ex eis percipere ⁊ de ipſis bo
nis fructibus ⁊ obuentionibus etiam alienando ſi
⁊ prout de eorum proprijs placuerit diſponere.Et
laboratores ſeu conductores bonorum predicto
rum teneantur:⁊ debeant pro rata domino tangen
te de fructibus ſiue coptumo heredibus vel ſucceſ
ſoribus vel dicto hoſpitali reſpondere ⁊ ad id faci
endum per quemcunqȝ officialem iuriſdictionem
habentem ſine alia iuris cognitione cogi ⁊ compel
li:nullo prorſus iuris ordine obſeruato poſſint.Et
ſi magis dicte camere viſum fuerit pro ſua medie
tate dictorum bonorum confiſcatorum proximiori
bus conſanguineis homicide ſuam medietateȝ ven
dere ⁊ id fieri petitum fuerit:ꝙ proximiores predi
cti teneãtur ⁊ debeant dicta bona emere ⁊ recuſan
do ad dictam emptionem faciendam cogi ⁊ com
pelli poſſint. Addendo inſuper ꝙ ſi quis haberet
patrem:vel auum:vel alterum ex eis tamen in futu
rum homicidium cõmiſſerit vel pro homicidio con
demnari cõtigerit: ꝙ vltra alia bona que talis ho
micida haberet:ſiue habere reperiretur intelligan
tur ⁊ ſint ipſo iure confiſcata tot bona dicti patris
vel aui quot caperet legitima dicti homicide tem
pore dicti cõmiſſi homicidij.Et illud tantuȝ q̃tum
capit ipſa legitima intelligatur ⁊ ſit applicatuȝ ip
ſo iure dicte camere ⁊ heredibus occiſi ſiue ho
ſpitali miſericordie modo ⁊ forma predictis:quaȝ
legitimam aut eius valorem ad electionem came
re predicte vel heredum occiſi aut hoſpitalis predi
cti pater vel auus cogatur ſoluere aliquo in cõtra
rium non obſtante. Et nihilominus talis homici
da ſit perpetuo ciuitate ⁊ comitatu Peruſie pri
uatus ⁊ nullo vnq̃ȝ tempore poſſit ad ciuitateȝ vel
comitatum Peruſie redire intrare vel ſtare.Et in
trando vel ſtando:aut tranſeũdo poſſit a quocũqȝ
⁊ vbicũqȝ offendi ⁊ occidi impune: ⁊ ſine aliqua
pena.

Item ꝙ Mag.Domini Priores pro tẽpore exi
ſtẽtes in dicta ciuitate Peruſie in creatione San
ctiſſimi domini noſtri Pape ⁊ in deputatione
ambaſiatorum ſiue oratorum ad ſuam Sanctita
tem inter alia commiſſa eiſdem exponenda pre
fato Sanctiſſimo dño noſtro Pape teneãtur ⁊ de
beant ſub pena in preſenti lege declaranda modo
⁊ forma infraſcriptis applicanda in punctis ſpe
cialiter dare ꝙ prefatus Sanctiſſimus.D N. ap
probet confirmet ⁊ mandet dictam legem ⁊ om
nia in ea ſtatuta ordinata ⁊ ſancita debere obſer
uari ſub penis ⁊ preiudicijs ſicut ⁊ quemadmo
dum in ea continetur.Et ſimiliter in aduentu noui
Legati:Gubernatoris Vicelegati ſiue cõmiſſarij
apoſtolici ad ipſam ciuitatem:in prima quam faci
ent ſeu facere debeant viſitatione:omni cum ſollici
tudine perſcrutari debeant de ipſius facultate ⁊ re
periendo ꝙ haberet facultatem rebanniendi ho
micidas vel caſſandi vel caſſare faciendi eorum cõ
demnationes ſeu aliquam gratiam eiſdem homici
dis concedendi preter ⁊ contra formaȝ ſupradicte
legis ⁊ contentorum in ea tunc ſub pena vigin
ti ducatorum auri pro quolibet ipſorum domino
rum Priorũ ipſo facto incurrenda ⁊ camere apo
ſtolice pro.iij.parte ⁊ pro reliquis duabus tertijs
partibus Domui hoſpitalis ſancte Marie de mi
ſericordia dicte ciuitatis ſine aliqua declaratiõe ap
plicanda teneantur ⁊ debeant ipſum Legatum gu
bernatorem Vicelegatum ſeu cõmiſſarium cuȝ ta
li facultate quo ad ipſam facultatem rebanniendi
ſiue dicte legi derogandi nõ acceptare vel admitte
re donec ſuper tali facultate Sanctiſſimuȝ dominũ
noſtrum Papam cõſuluerint:cuiꝰ ſanctitati debe
ant ſtatim per oratorem ſiue alium nuncium vel cõ
miſſarium expenſis dicte communitatis Peruſie
intimare ⁊ ſuaȝ Sanctitatẽ rogare ꝙ talẽ faculta
tem ſiue poteſtatem eiſdeȝ Legatis ⁊c̃.adimat re
uocet ⁊ tollat ac annullet:ipſamqȝ premiſſaȝ bullã
Pij ⁊ legem preſentẽ in omnibus illius partibuſ
inuiolabiliter obſeruari mandet.Et tñ ijdeȝ domi
ni Priores ſub dicta pena eiſdem Legato ⁊ alijs
reſpectiue prenominatis:per ſupradictam bullam
⁊ legem preſentẽ:ſuamqȝ dñationẽ exhortentur ꝙ
ipſarum bulle ⁊ legis continentiam obſeruare ⁊
obſeruari facere debeant in qualibet parte ſui:qui
niſi fuerit homo a timore Dei penitus alienus ani
maꝝ ⁊ corpoꝝ ſitiens proditioneȝ:ꝗ ex homicidijſ
vt iura teſtãt ſimul ſepiuſ euenit:annuet ⁊ ꝑſentieſ

tur: Itaqꝫ pietatem ⁊ prudentiam veſtraꝫ plene in
dño cōmendantes: ſtatuta ⁊ reformationeſ veſtras
huiuſmodi: eorum tenorem ac ſi de verbo ad ver/
bum insereretur preſentibus pro expreſſo haben/
tes auctoritate apoſtolica confirmamus ⁊ appro/
bamus ab omnibuſqꝫ quoruꝫ intereſt ſub penis in
eis contentis inuiolabiliter obſeruari mandamus.
Nolumus auteꝫ ꝙ propter hec aliqua mora inter
ponatur in admittendo cum debitis reuerentia ⁊
honore gubernatores ⁊ legatos ab apoſtolica ſe/
de miſſos ⁊ ſi facultatem cuꝫ homicidis forte com/
ponendi habuerint prout in dictis veſtris ſtatutis
continetur: que quo ad hanc parteꝫ confirmare nō
intendimus. Volumus tamen vt quicquid contra
preſentium tenorem factum fuerit ⁊ pretextu fa/
cultatum eis datarum gratieqꝫ homicidis ipſis fa
cte nullius ſint roboris ⁊ momenti. Et eis non ob/
ſtantibus ad punitionem dictorum homicidarum
procedi poſſit. Perinde ac ſi nullatenus emanaſ/
ſent. Datum Rome apud ſanctuꝫ Petrum ſub an
nulo piſcatoris. Die. xvij. Iulij. M. D. Xj. Pont.
noſtri anno octauo.

Sigiſmundus.

A tergo: Dilectis filijs prioribus artium ⁊ cōmu/
ni ciuitatis noſtre Peruſie.

De modo ⁊ forma obſeruanda a volente com/
parere ⁊ ſe defendere in cauſa homicidij Data
a. M. D. P. ⁊ Camerarijs Artium Magni/
fice ciuitatiſ Peruſii. Sub. 1514. Tempore
Rodulphi rodulfi de ſignorellis ⁊ ſociorum ma
nu ſer Seueri Petri folio. 88. habita e cancel
laria Peruſina.

Rubrica. 16.

Mprimis Qꝫ reus accuſatꝯ
vel denunciatus ⁊ inquiſitus de
homicidio volens vti aliqua de/
fenſiōe priuſqꝫ ingrediatur car/
cereꝫ teneatur ⁊ debeat tribus
diebus continuis tria bannimē/
ta tribus diuerſis diebus poſt tertiam ⁊ ante no/
naꝫ ſaltim per horā proclamari facere in locis pu/
blicis ⁊ ꝯſuetis: quibus notificetur omnibus ⁊ ſin
gulis ipſum homicidam vt prefertur intendere ⁊
velle comparere ⁊ in carcere ſe ponere ad defendē
duꝫ ſe. Elapſis vero dictis tribus diebus immedia
te ſequēti die iuridica compareat ⁊ comparere de
beat ⁊ non poſtea ante Magnificum dñm poteſta
tem ⁊ eius aſſeſſores ⁊ colles hora iuris ⁊ ſedenti
tibus predictis in audientia publica ⁊ conſueta in
ſala magna inferiori palatij ipſius. D. poteſtatis.
Poſtqꝫ vero talis reus qcūqꝫ fuerit in carcere cō/
ſtitutꝯ priuſqꝫ ad aliquem procedatur actum hrēdeſ
occiſi citentur ⁊ citari debeant. Iteꝫ procurator ca/
mere appoſtolice ⁊ procurator cōis Peruſie: qui
ꝓcuratores ſub pena excōis late ſententie teneant:
⁊ debeant vti omni poſſibili diligentia ne aliqua
fraus vel iniuſticia in tali proceſſu fiat vel cōmitta
tur: ⁊ hoc facto proceſſus incipiat ⁊ proſequat
⁊ expediatur ſm formā iuris ⁊ ſtatutoꝝ cōiſ ꝑuſie.
Item ꝙ examini teſtiuꝫ inductoꝝ pro parte rei vel
curie debeat preſens eſſe vltra alios notarios adeſ
ſe ſolitos vnuſ notarius curie Reuereñ. D. Legati
de tribus menſibus in tres menſes per ordinem vt
fuerint extracti ⁊ publicati: hoc eſt vt primus nota
rius in publicatione exerceat primum trimeſtre ⁊
ſic deinceps vſqꝫ in finem anni. Qui omnes notarij
ſint rogati ⁊ ſcribant dicta dictorum teſtiū quibus
ſeruatis ⁊ proceſſu vt dictuꝫ eſt expedito: iudex vel
aſſeſſor ſiue colles magnifici dñi poteſtatis apud
quem ⁊ ante quem agitabitur cauſa teneatur ⁊ de
beat cum ipſo proceſſu ad Reuereñ. D. Legatum
vicelegatum ſeu gubernatorem ſe conferre vocan/
do ⁊ etiam ducendo ſecum vnum aduocatuꝫ came
re apoſtolice ⁊ aduocatum cōis. Qui vna cum au/
ditore predictorum legati vicelegati ſeu guberna
toris debeant omni diligentia ⁊ ſtudio intelligere
audire ⁊ ſi opus eſt videre ipſum proceſſum ⁊ ꝓut
dictus auditor aduocati ⁊ iudices exiſtimant de iu
re per ante dictum iudicem aſſeſſorem vel collem
probetur: ⁊ pronūcietur ſententia diffinitiua in pa
latio dicti. D. poteſtatis ad locum ſolitum ⁊ more
ſolito.
Iteꝫ ſententia ſic prolata ⁊ pronunciata: vt prefer/
tur: dictus auditor ⁊ aduocati predicti teneantur
ſe ſubſcribere ſub penis excōis ⁊ periurij predicti:
ſi ſm conſcientiam ſuam non reſponderint ⁊ con/
ſuluerint.
Item quando contingeret inter prenominatos au
ditorem iudices ⁊ aduocatos diſcordiā aliquaꝫ ꝓ
pter diuerſitatem oppinionuꝫ exoriri ⁊ exiſtere de
beat dictus ꝓceſſus portari ⁊ preſentari ad famo/
ſiſſimum collegium doctoruꝫ clariſſimi gimnaſij pe
ruſini ⁊ ſm ſententiam maioris partis ſecrete ⁊ co
operte tamen dandā per prenominatum iudicem
iudicari ⁊ ſententiari debeat: Ita tamen vt reus in
quiſitus ⁊ carceratus vt prefertur non poſſit educi
de carcere intra terminum decem dierum etiam ſi
contingeret ipſum prius abſolutum eſſe.
Item ſtatuitur ⁊ reformatur: ne aliquis ⁊ poſſit
nec debeat ponere ſe in carcere extra ciuitatem pe/
ruſie ſub pretextu inimicitiarum vel alio quouis co
lore ⁊ in tali caſu Magnifici. D. P. teneantur
prouidere ipſis reis de idoneo ſaluo conducto ⁊

cautione vt a ſuis inimicis non offendatur.
Itez ſtatuendo ⁊ reformando ꝙ ſupradicte refor
mationes non poſſint vllo modo alterari nec eiſ de
rogari ꝑ legatos vicelegatos ſeu gubernatoreſ vel
reſcriptū ⁊ illud non valeat neqꝫ teneat nec admit
ti debeat.
Item ſi contingat aliquem ſupradictorum aduo-
catorum iudicum auditorum ⁊ notariorum legiti-
me impeditum eſſe aut abeſſe quacūqꝫ cauſa poſſit
ſubrogari ⁊ ſubſtitui vnus vel plures ſi opus eſſet
modo non ſint ſuſpecti aut ſuſpectus heredibus in-
terfecti: ⁊ quando aliquis ſupradictoruꝫ eſſet ſuſpe
ctus ⁊ allegaretur ſuſpectus ab ipſis heredibus
poſſit ſimiliter ⁊ debeat fieri dicta ſubſtitutio ⁊ ſub
rogatio.
Item ſtatuitur ⁊ ordinatur ꝙ ſi in aliquo contra
fieret predictis additionibus conſtitutionibus ⁊ re
formationibus ſententia ⁊ abſolutio ſint ⁊ habean
tur ipſo iure irrita ⁊ nullius momenti ac valoris.
Item ſtatuitur ⁊ reformatur: ꝙ ſi quando contin-
geret ꝙ condemnati pro homicidio impetrarētur
a papa poſſe ſe comparere ⁊ ſe defendere ⁊ ſuas
defenſiones poſſe allegare non obſtante ſententia
condemnatoria contra ipſos lata in contumaciaꝫ:
ex tunc ⁊ eo caſu debeant ſeruari omnia ſupradi-
cta ⁊ aliter ⁊ alio modo non audiantur nec illō qō
factum eſſet valeat nec teneat immo ſit ipſo iu-
re nullum remanentibus omnibus alijs diſpoſitis
in dicta lege ſiue ſtatuto condito contra homicidaſ
firmis ⁊ inleſis.

¶ Dilectis filijs Prioribus ⁊ cōmuni Ciuitatis
noſtre Peruſie.

Leo papa.x.

Dilecti filii ſalutez ⁊ apo
ſtolicam benedictionem reformationem ad legem
contra homicidas per vos nuper factam cū mo-
derationibus per dilectum filium noſtrū. A. Car.
ſancti vitalis legatum fiendis approbamus ⁊ ꝯfir-
mamꝰ. Et publice auctoritatis robore cōmonemꝰ
vos ad bene quiete pacificeqꝫ viuendum. Datum
Rome apud ſanctum Petrum ſub annulo piſca-
toris die.xxij. Aprilis Milleſimo quingenteſimo
decimo quarto pont. noſtri anno ſecundo.
Ja. ſadoletus.

¶ Magnificis viris Prioribus ⁊ Camerarijs
artium ciuitatis Peruſie noſtris dilectiſſimis. A.
tituli ſancti Uitalis preſbiter Car. papieñ. peruſie
⁊c. Legatus.

¶ Magnifici viri noſtri dilectiſſimi ſalutez. Ben-
che alli di paſſati la Sanctita del noſtro. S.ꝑ ſuo
breue dato adi.xxij. del preterito etiam a noſtra in
terceſſione confirmaſſe ⁊ benignamente approbaſ
ſe certe additione: o vero reformatione da. U. M.
facte nouamente alla legge contra homicidas per
mano ꝺ ſer Seuere ꝺ maſtro petro cō reſeruatione
dela moderatione ſopra de cio per noi de farſe: ta-
men da poi hauendo diligentemente inteſo ⁊ ma-
turamente examinato epſe reformatione cognoſcē
do quelle tendere alla conſeruatione dela pace ⁊
quiete de teſta magni. cipta. Per la preſente decla
ramo eſſa reformatione nō deuere receuere inter-
petratiōe alcuna ne a quelle eſſere biſogno ſuppli
re o minuire immo deuerſe inuiolabilit̃ in tutto ⁊
per tutto obſeruare ſopto le pene ⁊ cenſure che in
epſe ſe contengono bene valete Rome. xx. Maij.
M.D.xiiij. A. Car. ſancti Uitalis Legatus.

¶ De venenante. Rubrica. 17.

Sapientes Obuiare maleficijs
⁊ eis reſiſtere remedijs oportu-
nis. Ordinamus preſenti capi-
tulo ſtatuendum ꝙ ſi quis vel ſi
qua dederit alicui venenum ſi-
ue riſalgallū ſiue argentū viuuꝫ
comedere vel potare vel in aurem vel in aures vel
in os alicui immiſſerit vel ſibi venenoſam dederit
potationem vel qūocunqꝫ modo aliquem inuene-
nauerit puniat̃ ſi ille cui datum vel immiſſum fue-
rit aliqd vel qūocūqꝫ mō venenatꝰ moriret̃. Si fue
rit maſculus venenans capite puniatur ⁊ ſi fuerit
mulier igne cremetur ita ꝙ penitus moriatur.
¶ Et ſi offenſus non moriretur puniatur offendēſ
in.ccccc.lib.deñ. quas ſi non ſoluerit infra terminū
ſibi datum puniatur modo predicto. Et eadem pe-
na puniatur ⁊ condemnetur qui predicta actenta-
uerit vel procurauerit vel opem vel auxiliuꝫ dede-
rit in predictis.
¶ Si autem aliquis aliquam rem venenoſam vo
luntarie ſumpſerit vel diceret̃ ſumpſiſſe ⁊ de eo in-
nocentem infamauerit ſimilem penaꝫ patiatur.
¶ Additio.
¶ Declarauerunt in eo ibi capite puniatur.
Ita ꝙ moriatur ⁊ cetera firma ſint.

¶ De blaſſemantibus vel maledicentibus deum
vel beatam virginem Mariam: vel aliqueꝫ ſan
ctum dei: ⁊ facientibus vota ⁊ iuramenta in lici
ta inreuerenter. Et de vitio Sodomitico. Et
de comedentibus carnes diebus vetitis.
Rubrica. 18.

Et teneanť ⁊ debeant vinculo iuramenti denuncia
re omnes ⁊ ſingulos delinquentes in aliquo caſuū
predictorum per cedulas mittendas per ipſos cu
ſtodes ⁊ denunciatores in caſſulas ſiue in cippos
poſitos in locis ⁊ in eccleſiis fratrum minoruꝫ fra
trum ſancti dominici Fratruꝫ ſancti auguſtini:fra
trum ſancte Marie ſeruoruꝫ: ⁊ fratrum ſctē Ma
rie noue. In quibus cedulis ſcribatur nomen ⁊ ꝓ
nomen delinquētis ⁊ annus ⁊ menſis ⁊ locuſ deli
cti ⁊ porte ⁊ parrochie delinquentis ⁊ delinquen
tium in predictis vel aliquo predictoruꝫ. Si delin
quēs vł delinquētes ſunt ꝺ aliq̄ porta ⁊ parrochia
alias ponatur locus vn̄ eſt ſi pōt ſciri ꝑ ipſos cuſto
des ⁊ denunciatores ponendo proprie verba blaſ
femie vel iuramenti. Et quot vicibus blaſſemia vel
iuramentum ſeu votum illud inlicitum fuerit inho
neſte ⁊ inreuerenter cōmiſſum ⁊ etiam nomen ſal
tem vnius teſtis. Et ad hoc vt nulla fraus in dictis
cedulis cōmitti poſſit ⁊ nulla cedula fieri poſſit ꝑ
aliam perſonam q̄ꝫ per ipſos cuſtodes ⁊ denūcia
tores ponatur in predictis cedulis certum ſignum
dandum dictis cuſtodibus per dictos officialeſ vel
alterum eorum:cuius ſigni copia vel impreſſio re
maneat penes iudicem ad hoc vt per illud videat
⁊ cognoſcat dictas cedulas fore ſolūmodo per pre
dictos cuſtodes ⁊ denunciatores miſſas in predi
ctis caſſulis ⁊ cippis. Et dictis cedulis ſic ſignatis
dari debeat plena fides ⁊ dicte cedule habeantur
pro plena probatione vna cuꝫ dicto teſte etiaꝫ quo
ad condemnationem faciendam in predictis vel al
tero eorum. Poſſit tamen quilibet incippare duꝫ
modo in cedula quaꝫ in cippo miſſerit apponat no
mina duoruꝫ teſtium. Et officialis predictus tenea
tur examinare dictos teſtes ⁊ repertum culpabilē
punire ⁊ condemnare. Et iudex poteſtatis ſeu alte
rius officialis teneatur ⁊ debeat ire quattuor vici
bus quolibet menſe ad dictas eccleſias ⁊ quālibet
earum ad aperiendum dictas caſſulas ſiue cippos
ſecrete ⁊ occulte ita ꝙ a nemine legi vel videri poſ
ſint dicte cedule niſi a ſupradicto iudice vł notario
quem ſecū duxerit. Et ne fraus cōmitti poſſit guar
dianus vel prior ordinis fratrum predictorum de
beat eſſe preſens quando dicte caſſule ſiue cippi a
perientur: que cedule debeāt copiari ⁊ exemplari
per dictum iudicem ⁊ per notarium quem ſecum
duxerit ſi ſignate fuerint ſigno predicto. Et origi
nale relinquere in dictis caſſulis ſiue cippis donec
ſuper eis ⁊ ſuper contentis in dictis cedulis pro
ceſſus fuerit expeditus ſeu executio facta fuerit cō
tra denunciatum ſeu nominatum in dictis cedulis
vel altera earuꝫ. Et poſtea dicte cedule comburanť
per dictum iudicem vel notarium de mandato di
cti iudiciſ ad hoc vt nullus vnq̄ꝫ poſſit cognoſcere
ſcripturam talis cedule origginalis ſiue talium ce
dularum nec habere poſſit noticiam ipſius vel eo
rum qui dictam cedulam ſeu cedulas ſcripſerunt ⁊
in dictis cippis ſeu caſſulis poſuerint. Et quilibet
guardianus ſeu prior dictoꝝ ordinuꝫ habeat ⁊ ha
bere debeat a maſſarijs cōis peruſie vnum librum
cartarum bonbicinaruꝫ in quo preſente iudice qui
vadit ad aperiendum dictas caſſulas ſiue cippos
ſcribantur nomina ⁊ pronomina delinquentium ⁊
delicta ⁊ quot vicibus deliquerunt tempus ⁊ lo
cus delicti vt ſupra dictum eſt. Qui liber tempore
ſindicatus dicti iudicis debeat ſuis ſindicatoribus
aſſignari vt ꝑ dictos ſindicatores videatur an di
ctus iudex fuerit negligēs in predictis. Et dicti ſin
dici tempore ſindicatus debeant ſibi facere tradi
libroſ a dictiſ guardiano ⁊ priore ſub pena.cc.lib.
den̄.pro quolibet eorum ſi fuerint negligentes: ſu
per quibus cedulis dictuſ iudex teneatur ⁊ debeat
contra denunciatos ſeu nominatos in dictis cedu
lis procedere ⁊ eos punire ⁊ condemnare pro de
lictis ⁊ exceſſibus pro quibus ⁊ de quibus denun
ciati ſeu nominati eſſent ⁊ penam imponere habi
ta ſupradicta probatione ſaltem per vnum teſtem
ſm̄ ꝙ ſuperius ſingulariter eſt expreſſum.

¶ Et quia dicta maleficia ſepe ſepius in comitatu
cōmittuntur nec de facili ad noticiam dictorum bo
norum hominuꝫ peruenire poſſunt: ꝙ dicti officia
les ⁊ executores predictoꝝ teneantur ⁊ debeāt ꝓ
quolibet caſtro ⁊ qualibet villa comitatus peruſie
eligere vnum ciuem peruſinum bonum ⁊ fidelem
habentem ⁊ poſſidentem bona in pertinentijs ca
ſtri ſeu ville de quo ciue informationem habere po
terit a ſindico dicti loci qui ciuis debeat nominare
eidem officiali vnum de melioribus conſcientiatis
⁊ fidelioribus hominibus dicti caſtri ſeu ville in
denunciatorem dictorum maleficioruꝫ ⁊ iurare di
ctam nominationem ⁊ nemini reuelare: quem bo
num hominem ſic electum ad hoc vt dicta electio
magis ſecrete procedat vna cum ſindico ⁊ alijs ho
minibus dicti loci paliato colore queſito faciant ci
tari ꝙ coram eo debeant comparere ⁊ tandem di
cto electo ſic comparente ſegregatim ⁊ ſecreto de
ferre ſacramētum ꝙ ſingulis.xv.diebus denuncia
re debeat omnes ⁊ ſingulos predicta ꝺlicta vel ali
quod predictorum cōmittentes in dicto caſtro vel
villa. In ⁊ ſuper quibus quo ad modū proceden
di ⁊ probādi ⁊ penam delinquētium ⁊ premium
⁊ penā officialium predictorum negligentium pre
dicta: locum habeant ⁊ que in precedentibus ca
pitulis continentur.

¶ Et ꝙ quilibꝫ admittatur ad accuſandū de pre
dictis maleficijs ⁊ quolibet predictorum proban
do per duos idoneos teſtes.

¶ Statuimus etiam ⁊ ordinamus ꝙ ſi quis com
miſſerit actualiter peccatum ſodomiticum pro pri
ma vice puniatur in.cc.lib.den̄. Pro ſecunda vero
vice ſi iam fuit pro prima vice condēnatus cōdem

Quoniam Intollerabilium ſcelerantia peccatorum patientiaꝫ diuine pietatis actediat ⁊ obſtinata vitioꝝ malignitaſ iuſtitiaꝫ prouocat ad vindictam: ne propter blaſſemias ⁊ maledictiones ⁊ iuramēta ſeu vota inhoneſta ⁊ inreuerēter facta quibus homines creatorē ſuū ꝑ veneranda membra dilacerant: ⁊ beſtialiter ſodomiticis vitijs inclinati ⁊ comedētes carnes diebus vetitis ſcelerate deū ⁊ naturā quottidie vilipendūt ne peccatoreſ deus ira corripiat vel arguat in furore.

¶ Statuimus ⁊ ordinamuſ ꝙ ſiquis maledixerit deuꝫ vel beatā virgineꝫ Mariam ſub quibuſcūqꝫ diuinis nominibuſ: dicēdo maledecto ſia dio vł macto ſia dio o la virgine Maria: vł maledixerit chriſtum vel trinitateꝫ vel iurauerit per aliqđ membrū victuperoſum vel aliquem locū inhoneſtū corpoꝝ predictoꝝ vel alicuius eoꝝ puniatꝛ ⁊ puniri debeat in xxv. lib. deñ.

¶ Et ꝙ predicta condemnatio banniri ⁊ preconizari debeat ꝑ preconeſ cōiſ peruſie ſono tubarū in tribus locis platee cōis peruſie in quibus locis preconia cōſueuerunt fieri ⁊ per ciuitatē ⁊ burgos illius porte vnde erit taliſ cōdēnatuſ in tribus locis magis publicis dicte porte. Et fiant predicta bannimenta de die in tertijs ⁊ ante veſperas ⁊ ꝙ etiam talis qui ſic fuerit cōdemnatus in cauſis ſuiſ ciuilibus agendo vel officium iudicis quomodolibet implorando non audiatur per tempus ſex menſium a tempore dicte cōdemnationiſ computandū niſi altera parte inſtante. Et ꝙ predicta ⁊ eoꝝ executionem poteſtas ⁊ Capitaneus: ⁊ quilibet alius officialis cōis peruſie qui in predictis iuriſdictionē haberet facere teneatꝛ infra. x. dies ſine aliquo alio proceſſu poſtq̄ꝫ de predictiſ noticiam habuerit modo ⁊ ordine infraſcripto ſub pena. c. lib. deñ. de ſuo ſalario retinendarum ſui tempore ſindicatus ⁊ de predictis debeat expreſſe ſindicari. Et predicta locuꝫ habeant in hijs qui ſemel tantum predicta vel aliqđ predictorum cōmiſſerunt.

¶ Si vero ſecunda vice aliquod dictoꝝ maleficiorum cōmiſſerit pena ſimili puniri debeat.

¶ Si autem tertia vice peccauerit ſoluat ſimilem penam ⁊ ſic omni vice ſeruetur. Saluo ꝙ ſi ſemel fuerit cōdēnatus de dicto maleficio poſtea ideꝫ cōmittēdo puniatꝛ duplici pena q̄ꝫ ſuperiꝰ ſit expſſuꝫ.

¶ Si quis autem iurauerit per alia membra vel viſcera vel alia interiora dei vel ſue matris virginis Marie vel dixerit a deſpecto vł a donta đ dio vel dicte virginis ſeu dixerit de lane nō ſia dio puniatur pro qualibet vice in. x. lib. deñ.

¶ Si quis vero iurauerit per corpus vel ſanguinem vel mortem vel clauos vel oſſa predictoꝝ vel alicuius eoꝝ ſoluat nomine pene. v. lib. denarioꝝ pro vice qualibet.

¶ Si auteꝫ aliquis maledixerit vel dixerit macto ſia aliquem ex ſanctis ſuis vel iurauerit per aliqua membra vel loca inhoneſta corpoꝝ predictoꝝ puniatur ⁊ puniri debeat pena. x. lib. denarioꝝ vice qualibet.

¶ Si autem aliquiſ iurauerit per corpora ſanguinem mortē vel oſſa viſcera vel alia menbra vel aliqđ ex interioribus dictoꝝ ſanctoꝝ vel alicuius eoꝝ puniatur pena. xl. ß. deñ. vice qualibet.

¶ Siquis autē iurauerit vel dixerit per deum vel virginem Mariam vel aliqueꝫ ex ſanctis eoꝝ vel ad ſancta dei euangelia nullatenus puniatur.

¶ Et ꝙ officiales predicti qui de predictis penis pecuniarijs effectualem executionē fecerint de omni eo qđ venire fecerint in cōe ex cauſis ſupradictiſ habeāt quartā partē a maſſarijs cōiſ peruſie quoꝝ camere dicte pene debeant applicari ſine alia ſolutione vel detēptione alicuius gabelle ⁊ ſine aliquo precepto vel mandato.

¶ Si autem in predictis vel aliquo predictorum predicti officiales ad quos predictorum executio noſcitur pertinere fuerint negligentes incidant in penam. c. lib. deñ. vice qualibet de quibus expreſſe debeant ſindicari.

¶ Et ad hoc vt predicta celerius debitum ſortiantur effectum ꝙ cancellarius cōis peruſie vel eius abreuiator ſub vinculo iuramēto ſub ſecreto ⁊ magna credentia: infra tres dies a die preſentis ordinamēti teneātꝛ ⁊ debeāt vocare priorē ſancti auguſtini de porta ſancti angeli: Guardianum loci ſancti frāciſci ꝓ porta ſācte ſubſanne: Priorē eccleſie ſcē Marie ſeruoꝝ ꝓ porta eburnea: Priorē loci. ſ. dominici pro porta ſancti petri: priorē eccleſie ſancte Marie noue pro porta ſolis. Qui priores ⁊ guardiani teneantur ⁊ debeant dare in ſcriptis predictis officialibus quinqꝫ bonos homines pro qualibet porta conſcientiatos ⁊ bone condictioniſ ⁊ fame de contrata in contrataꝫ pro qualibet porta videlicet quilibꝫ prior vel guardianus pro porta ſua qui iurare debeāt dictos bonos homines nemini reuelare quibus dicti officiales teneantur deferre ſacramentuꝫ. Et ꝙ dicti boni homines ſic electi teneātur ⁊ debeant denūciare ⁊ inſacculare delinquentes in predictis vel aliquo predictorum.

¶ Et predicti boni viri ad predicta debenat eligi de ſex menſibus in ſex menſes. Et iſti ſint ⁊ eſſe debeant cuſtodes ⁊ denunciatores ſecreti omniuꝫ ⁊ ſingulorum quos audiuerint ſiue inuenerint ſiue viderint blaſſemare vel maledicere deum vel eius matrem beatiſſimam virginem Mariam aut aliquem ſanctum vel ſanctam dei vel iurare ſeu votū facere inhoneſte ⁊ inreuerēter nominando loquēdo ⁊ exprimendo inreuerenter vt ſupra dictuꝫ eſt

netur ⁊ puniatur pena.cccc.lib.deñ. Pro tertia autem vice igne cremetur ita ⁊ taliter ꝙ penitus moriatur. Si tamen bis de dicto crimine reperiretur códemnatus.

¶ Qui vero aliquez puerum per violentiam ceperit vel capi fecerit animo ⁊ intentione predictuz ſcelus cómittendi puniatur.cl.lib.deñ. Si vero dictuz ſcelus cóſumauit puniatur etiaz pro prima vice in ccccc.lib.deñ. quam penam ſi non ſoluerit .ī.xx. ties a die late ſententie igne cremetur. Qui auté alio modo téptauerit vel preſumpſerit vel induxerit aliquem puerum cauſa committendi tale delictuz ꝓ qualibet vice.c.lib.deñ.ſoluere teneatur ſi tale delictum non conſumauit.

¶ Si quis vero puer doli capax ſe dicto crimini ingeſſerit vel ſponte ſe obtulerit ad dictum delictũ cómittendum pro prima vice in.c.lib. deñ.puniat̃. Pro ſecunda vice eadem pena puniatur. Et pro tertia eadem pena ⁊ per plateam cóis Peruſie publice fuſtigetur.

¶ Volumus etiam ⁊ ordinamus ꝙ comedentes ſeu qui comederint carnes diebus ⁊ téporibus infraſraſcriptis in quibus eſus carnium prohibitus eſt a ſancta matre eccleſia videlicet in diebus quadrageſimalibus ⁊ in diebus quattuor temporum ⁊ vigiliarum feſtiuitatum ſancte Marie apoſtolorum ⁊ aliorum ſanctorum ⁊ diebus veneris condemnetur ⁊ condemnari debeat in decem lib.deñ. pro quolibet ⁊ q̃libet vice. Et macellatores ⁊ pollaioli vel aliquis eorum dictis temporibus ⁊ diebus non poſſint nec debeant védere carnes vel pullos vel dare alicui cauſa comedendi ipſis diebus ⁊ temporibus vetitis: ⁊ qui contrafecerit ſimili pena puniatur.

¶ Saluo ꝙ predicta nó intelligantur in infirmis habentibus licentiam a medico vel a dño epiſcopo peruſino vel eius vicario. Super quibus omnibus procedi poſſit tam per inquiſitionem q̃ per accuſationem.

¶ Volumus inſuper ⁊ ſtatuimus ꝙ in omnibus ſupradictis caſibus vbicũqꝫ ipſorum alicui perſone mari vel femine eſſet imponenda pena pecuniaria ſi fideiuſſoré non dederit de iudicato ſoluendo ponatur in carceribus cóis peruſie: de quibus per aliquem officialem cóis peruſie excarcerari vel relaxari nullo modo poſſit etiam amore dei. Sed demum facta integra ſolutióe pene ſibi impoſite poſſit de dictis carceribus relaxari.

¶ Additio.

¶ Addentes ꝙ blaſſemi huiuſmodi de quibus ſupra incontinenti poſſint impune offendi a quocũqꝫ vſqꝫ ad mortem excluſiue Et ſi fuerit condemnatuſ blaſſemans non poſſit ferre teſtimonium ſtante condemnatione: Sit etiam inteſtabilis actiue ⁊ paſſiue.

¶ Qꝫ pene maleficiorum perſonalium que cómitterentur in platea vel in alijs quibuſdã locis certis temporibus augumententur: homicidio excepto. Rubrica.19.

Quicũqꝫ commiſſerit aliquod maleficiuz: excepto homicidio: pro quo puniatur vt ſuperius in capitulis loquentibus de homicidio continet̃: in platea cóiſ peruſie vel in aliquo aliorũ lolocorum in quibus ꝓ homicidio eſt pena capitis: ſoluat pro maleficio quod cómiſiſſet nomine pene duplicem penam quam ſoluere deberet ẜm formã ſtatutorum de maleficio quod cómiſſerit: ſi alibi q̃ in platea vel in aliqua quinqꝫ ſtratarum regalium vel in aliquo alio loco contento in capitulo loquente de percuſſionibus qḋ incipit vt maleficia non remaneant impunita in.§.qui incipit ſi autem percuſſerit in aliqua eccleſia ⁊c̃. dictum maleficium commiſiſſet.

¶ Si autem dictum maleficium cómiſſerit in aliqua eccleſia vel in aliqua quinqꝫ ſtratarum regaliũ vel in aliquo aliorum locorum contentorum in dicto §.ſtatuti predicti in capitulo loquéte de percuſſionibus.qui.§. incipit ſi autez percuſſerit in aliqua eccleſia ⁊c̃. puniatur duplici pena qua deberet puniri pro dicto maleficio ſi alibi dictum maleficium cómiſiſſet ẜm formam ſtatutorum.

¶ Saluo ꝙ predicta non intelligantur in capitulis in quibus exprimitur in platea ⁊ ſtratis regalibus ⁊ alijs locis ſpecialibus in quibus fiat punitio de maleficijs vt in capitulis ſtatutorum ſunt expreſſa: ita tamen ꝙ pene ſpecificate in alijs capitulis ſuperius nominatis vendicent ſibi locum: ⁊ agumentari non poſſint vigore pñtis capituli.

¶ In alijs vero maleficijſ vbi nó exprimitur aliqſ locuſ ſpecialis. Sed generaliter loquitur capitulũ fiat punitio ẜm ꝙ ſuperius in hoc capitulo eſt expreſſum.

¶ Et vt cunctis tollatur animus ⁊ occaſio delinquendi formididine pene imminente. Statuimus ꝙ quicũqꝫ cómiſſerit aliquod maleficium in ciuitate comitatu vel diſtrictu peruſie in duobus diebus vltimis menſis Julij: in tribus diebus primis menſis aguſti: ⁊ octo diebus proxime precedétibus ante feſtũ beati Herculani ante kalendas méſis martij: vel in ipſo feſto: vel octo diebus ꝓxime ſequentibus poſt ipſum feſtum: vel in vigilia beate virginis Marie de menſe aguſti: vel in ipſo feſto: vel in aliquo dictorum dierum puniatur ⁊ puniri debeat per quemlibet officialem cóis peruſie duplici pena pecuniaria qua deberet puniri ſi alijs diebus committeret maleficium predictum ẜm formam ſtatu-

torum.Et quicūq₃ offenderit qualitercūq₃ aliquez
pegrinū vel romeū in ciuitate comitatu vł diſtrictu
ꝑuſie venientē vł ſtātez vel morātē ad indulgētiā
ſcē Marie de angelis:vel de ipſa indulgentia rece
dentē durante tpe ipſius indulgentie ꝛ duobus die
bus proximis ante ꝛ duobus diebus poſt puniatur
ea pena q̄ puniri deberet ſi offenderet aliquē ciuez
peruſinum per formam ſtatutorū cōis peruſie.Et
de predictis omnibus ꝛ ſingulis poſſit ꝛ debeat ex
officio poteſtatis ꝛ capitanei vel alterius officialis
cum promotore vel ſine promotore inquiri:capitu
lo inquiſitionum vel aliquo non obſtante:ꝛ habita
publica voce ꝛ fama cōtra malefactorem proceda
tur ad tormenta ꝓ inueniēda maleficij veritate.

¶ De delinquētibus tempore proceſſionum vel in hebdomada ſancta. Rubrica.20.

Cum plerūq₃ Eue
niat ꝙ tempore quo fiunt proceſſio
nes ꝛ luminarie videlicet in vi
gilia ꝛ die feſtiuitatis bti Her
culani ꝛ vigilia aſſumptionis
beate virginis Marie ꝛ in vi
gilia ſancti Cōſtantij ꝛ in vigilia tranſlationis ſan
cti Stephani qua die fiunt luminarie ꝛ proceſſiōes
apud locum fratrum predicatorum ſancti Domini
ci:fiunt rumores ꝛ tumultus rixe ꝛ offenſiōes.Or
dinamus ꝛ ſtatuimus ꝙ nullus audeat vel preſu
mat die dictarum vel aliarum proceſſionum vel lu
minariorum ordinatorum vel ordinandorum per
cōe peruſie vel die ſequēti portare arma vetita vel
facere vel cōmittere tumultum rixam vel rumorez
offenſam vel maleficium in ciuitate burgis ꝛ ſub
urgis Peruſie. Et quicunq₃ contrafecerit ſoluat
duplicem penam quam ſoluere ꝛ condēnari debe
ret ſi ea alio tempore feciſſet vel comiſiſſet:qua pe
na duplici per poteſtatem vel capitaneum vel aliū
officialem cōis peruſie ſupradictum condemnetur.
Et de omnibus predictis maleficijs poſſit ꝛ dbeat
per poteſtatem ꝛ capitaneum vel alium officialem
vt ſupra inquiri publice ꝛ ſecrete.Et nihilominus
quilibet poſſit eſſe accuſator non obſtante capitulo
inquiſitionum.

¶ Si aliqs vo deinceps offenderit aliquē i hebdo
mada ſancta:incipiēdo hebdomadā die dominico
oliuaꝝ:vel in aliqua die ipſius hebdomade:vel die
paſchatis reſurrectiōis ſi occiderit puniatur ꝛ con
demnetur in amputatione capitis ſine remedio ꝛ
in publicatione omnium ſuorum bonorum cōmuni
peruſie.

¶ Et ſi aliter offenderit dicto tempore cū aliquo
genere armorum cum effuſione ſanguinis quadru
plici pena puniatur.

¶ Si vero offenſa fuerit abſq₃ ſanguinis effuſione
cōdemnetur offendens duplici pena qua puniri de
beret ſi alio tempore offendiſſet.

¶ Si vero ſine armis percuſſerit ſiue ſanguis exi
uerit ſiue non ſimiliter duplici pena puniatur q̄ʒ ſi
alio tempore feciſſet:ꝛ hoc propter reuerentiā paſ
ſionis ꝛ reſurrectionis dn̄i nr̄i ieſu xp̄i

¶ De offendente equeſter. Rubrica.21.

Statuimus Et or
dina
mus:aliquo capitulo nō obſtan
te:ꝙ quicūq₃ equeſter offende
rit aliquez qualitercūq₃ ſeu ali
qd maleficium contra aliquem
cōmiſſerit in omnibus ꝛ ꝓ om
nibus delictis ꝛ iniurijs per eū factis quocūq₃ mo
do puniatur ꝛ puniri debeat duplici pena qua pu
niri deberet ſi non equeſter maleficium cōmiſiſſet.
Et predicta non vendicent ſibi locum eo caſu quo
pedeſter inſultaret equeſtrem:quo caſu pro malefi
cio quod cōmitteret ille qui eſt equeſter ſimplici pe
na puniatur:ꝛ pena ex eo ꝙ fuit equeſter nullate
nus augumentetur.

¶ De offendente aliquē in re offenſi. Rca.22.

Quia domus Uni
cuiq₃
tutiſſimum refugium eſſe debet
Ordinamus ꝛ volumus peni
tus obſeruari ꝙ quicūq₃ in do
mo habitationis alicuius vel in
camera in qua qs ſtaret ad ſuā
artem exercendam vel in domo vel vinea vel in ali
qua quacūq₃ re propria alicuius vel ab eo poſſeſſa
aliquem occiderit vel filium vel vxorem matrē vel
alium coniunctum vel affinem dn̄i vel habitatoris
vel poſſeſſoris in eadem familia exiſtente cū eo ca
pite puniatur ita ꝙ moriatur.Et ſi eundem vel ali
quā ex dictis perſonis in locis predictis vel in ali
quo predictorum percuſſerit cum armis ita ꝙ de
percuſſione ſanguis exiuerit manus dextra ſibi de
beat amputari.

¶ Et ſi aliter offenderit vel aliud delictum vel in
iuriam fecerit in perſonam cum armis puniat̃ qua
druplici pena.Et ſi ſine armis duplici.

¶ Dummodo ſi dicta maleficia fierent in domo
alicuius in qua habitaret eius laborator vel con
ductor ſeu coptumator in comitatu:videlicet ſi iniu
rie fierent inter dn̄m locatorem vel aliquem de ſua
familia ꝛ laboratorem ſeu conductorez vel aliquē
de ſua familia dicte pene non habeant locum.

¶ Sed habeant locum pene que debent imponi ſi

XVIIIV

dicta maleficia in alijs locis non priuatis eſſent cō miſſa. Et etiam ſaluo ꝙ predicta non vendicent ſibi locum in cohabitantibus in eadē domo ⁊ in cōſortibus eiuſdem rei ſi maleficia predicta cōmiſſa fuerint in domo cōis habitationis vel in re cōi ab eis cōiter poſſeſſa.

¶ Semper intelligendo ꝙ ſi comitatenſes offenderent quūcunq̧ ciuem in comitatu vel ſuburgis Peruſie puniantur pena duplici niſi ciuis primo eum percuſſiſſet tunc temporis quo caſu non teneatur comitatenſis niſi ſimplici pena ſm̄ formā aliorum ſtatutorum.

¶ Et ſi famulus percuſſerit dominum vel aliquē de ſua familia in domo habitationis dn̄i vel ſue familie vel i re domini vel a domino ſeu familia eius poſſeſſa locum habeant pene predicte.

¶ Sed non intelligatur ꝙ habeant locum pene huius capituli ſi famuli vel famule inter ſe offenderent. ¶ Additio.

¶ In principio ibi ſi occiderēt declarantes ꝙ puniantur iuſta dictā legem nouam.

¶ De offendente priores artium ⁊ eorum notarium ⁊ cancellarium vel alium officialem.

Rubrica. 23.

Cum officium: Dominorū priorum artiū ciuitatis peruſie ſit magnū ⁊ honorabile ⁊ ſalubre cōi peruſie ⁊ nullus tante audacie vel furoris eſſe dbeat qui ꝯ̄ ipſū officiū ⁊ officialē vniuerſalr̄ ꝯiunctim ⁊ ſingulariter aliqd debeat attentare. Et vt ipſum officiū conſeruetur inleſum ⁊ illi quos dei timor non reuocat a malo ſaltim pena debita caſtigentur.

¶ Ordinamus ⁊ reformamus ꝙ ſi aliquis auſus fuerit offendere aliquem ex prioribus artiū vel eorum notarium vel cancellarium dum fuerint in officio ⁊ in iuriſdictione cōis peruſie vel extra in quo cūq̧ loco ⁊ parte fuerint: durante officio cauſa officij vel nō: vel poſt depoſitionem officij cauſa ipſius officij tantum vel cauſa arengarie quam feciſſet in officio intra tres annos a tēpore depoſiti officij occidendo vel membrum mutilando aut debilitando aut percuſſionem in facie faciendo ex qua ſignum in facie ſit perpetuo remanſurum abſq̧ alio remedio capite puniatur ita ꝙ moriatur ⁊ omnia eius bona cōi peruſie publicentur.

¶ Si vero eundem percuſſerit cum armis cū ſanguinis effuſione durāte dicto officio ⁊ cauſa ipſius officij vel poſt depoſitum officium intra dictū tempus cauſa officij tantum: ſibi manus dextra debeat amputari.

¶ Sed ſi aliter offenderit: quadruplici pena puniatur: ⁊ eadē pena intelligat̄ ⁊ ſubiaceat in omnibus predictis ordinans mandans auxilium vel conſilium prebens.

¶ Et contra predictos delinquentes poſſit ⁊ debeat inquiri etiam per vnū teſtem vel indicia manifeſta vel ſaltem per publicam famam ſi offenſio facta fuerit durante officio. Et ſi poſt depoſitionē officij facta fuerit: ⁊ ꝙ occaſione officij facta fuerit probetur per publicam vocem ⁊ famam ſex teſtium fide dignorum: poſſit ⁊ debeat contra illos q dicerentur culpabiles ad tormēta procedi ad inueniendum veritatem maleficij ⁊ reperti culpabiles in predictis penis condemnentur.

¶ Quicūq̧ vero offenderet cauſa officij poteſtatē capitaneum vel iudicem iuſticie maiorem ſindicū officialem cōis vel aliquem alium officialem forenſem caporalē officij puniatur triplici pena qua puniri deberet ſi offenderet aliquem peruſinum.

¶ Et ſi offenderit aliquem vel alicuius eorum iudicem ſocium militem vel notariū puniatur pena duplici: ⁊ eadē pena puniatur faciens fieri predicta vel ordinans ſiue tractans aut preſtans auxiliū conſilium ⁊ fauorem.

¶ Et predicta locum habeant durāte tempore officij ⁊ ſindicatus ⁊ per tres annos poſt ſindicatum ſiue poſt latam ſententiā ſindicatus in ciuitate comitatu ⁊ diſtrictu peruſie: ⁊ de p̄dictis inquiratur ⁊ inquiri poſſit ⁊ debeat.

¶ Et predicta omnia ⁊ ſingula ſupra contenta in hoc capitulo ⁊ in qualibet parte ſui locum ſibi vendicent in maleficijs que deinceps cōmitterētur tantum aliquo non obſtante. Et hoc intelligatur in principalibus officialibus ⁊ eorū iudicibus militibus ⁊ notarijs: ⁊ ꝙ fuerit occaſione officij preſumatur ⁊ intelligatur ſtatim ꝙ apparebit ꝙ ipſe offendēs vel aliquis de familia habuiſſet aliquam queſtionē in curia dicti officialis offenſi cum ꝓbatione quattuor teſtium de fama fide dignorū. Et de predictis omnibus ⁊ ſingulis contentis ſub. §. quicūq̧ vero offenderit cauſa officij ⁊c̄. Poſſit fieri concordia per officiales ⁊ eorum familiam. Et ꝙ officialis offenſi poſſit facere dictam concordiam pro dicto offenſo in caſu quo dictus offenſus ſe abſentauerit vel de eo copia aliter haberi non poſſit. Et ſi de dicto officiale copia haberi non poſſit: poſſit fieri per ſindicum cōis ⁊ intelligatur ad hoc ſindicus cōis nuncius dominoꝝ priorū.

¶ De eximente ſeu auferente aliquem captū ab officialibus vel familiaribus poteſtatis ⁊ capitanei ⁊ aliorum officialium cōis peruſie.

Rubrica. 24.

Si quis

SI aliquis Per vim abſtulerit ſeu exemerit vel aufferri ſeu eximi fecerit officialibꝰ vel famulis ⁊ familie poteſtatis vel capitanei vel alicuius alterius officialis cõis peruſie aliquaꝫ ꝑſonam que capta duceretur vel detineret̄ ab ipſis officialibus famulis ⁊ familia cauſa alicuius maleficij cõmiſſi ꝑ ipſaꝫ ꝑſonã puniat̄ ea pena pecuniaria quã pati debebat talis captus ex cauſa q̈ captus erat.

¶ Si aũt debebat taliſ captus puniri ꝑſonalr̄ vel ad mortem vel ad membri perditionem ſeu amputationem vel alia pena ꝑſonali puniat̄ in.ccccc.lib. deñ. Saluo ꝙ ſi iam eſſet cõdẽnatus ille qui eximeretur a familia puniat̄ qlibet eximens ea pena qua debebat puniri exemptus.

¶ Et iſto caſu qñ eximeretur de manibus familie aliqs qui eſſet condẽnatus vel condemnandus ad mortem vel aliam penam corporalem ⁊ ẽt eo caſu quo aliqs impediret aliquam executionẽ alicuius pene corporalis.ſ.qñ condemnatus duceret̄ a familia ad patiendũ vel recipiendum ipſam penam corporalem ⁊ cauſa executionis ipſiuſ pene poſſit quicunqꝫ talis eximens aufferens vel impediẽs vel eximi vel aufferri vel impediri facienſ impune eo tp̄e offendi a familia ducente vel habente talem cõdẽnatum vel condemnandum pena corporali.

¶ Et ſi abſtulerit ſeu exemerit vel aufferri fecerit ſeu eximi baiulo cõis peruſie vel alicui eoꝝ ſeu de manibus eoruꝫ aliquem quem ceperit ſeu ceperint mandato poteſtatis vel capitanei vel alterius officialis cõis Peruſie vel alicuius iudicis vel notarij eoꝝ puniatur in centum lib.deñ.

¶ Si vero vniuerſitas alicuius caſtri ceperit ſeu exemerit vel capi ſeu eximi fecerit de manibus poteſtatis vel capitanei vel alicuius alteriuſ officialis cõis peruſie puniat̄ in.cccccccc.lib deñ.ſi talis captus ꝑſonaliter puniri debebat:⁊ ſi pecunialiter in ccccc.lib.deñ.condemnetur ⁊ puniat̄. Et in dictis caſibus ſingulares perſone dicte vniuerſitatis minime puniant̄. Si vero baiulis ſeu baiulo cõis peruſie ſi fuerit talis captus in perſona puniendus in ccccc.lib.deñ. Si vero pecunialiter in.cc.lib.deñ.

¶ Si v̄o vniuerſitas alicuius ville ceperit ſeu exemerit vel capi vel eximi fecerit de manibus familie poteſtatis capitanei vel alicuius officialis cõis peruſie vel baiuliſ ſeu baiulo cõis peruſie puniatur in medietate dicte pene qua puniri deberet vniuerſitas caſtri:vt.s̃.ꝓxime dictũ eſt. Et in dictis caſibus ſingulares perſone dicte vniuerſitatis minime puniantur. Et in oĩbus ſupra in dictis caſibus in hoc capitulo cõtentis eadem pena locum habeat cõtra eximentem vel capientem vel eximi ſeu capi facientem de manibus familie ſeu baiuli ſimul que eſt cõtra eximentem vel capientem vel eximi vel capi facientem de manibus familie tantum:ſiue ſit vniuerſitas ſiue ſingularis perſona.

¶ Sed ſi captus vel exẽptus eẽt debitor alicuius priuate perſone talis capiens vel eximens ſeu capi vel eximi faciens ⁊ capientes vel eximẽtes ſeu capi vel eximi facientes de manibuſ familie ſeu baiuloꝝ ſimul de facto cogatur ſeu cogantur per poteſtateꝫ vel capitaneũ ad ſoluendum dictũ debitũ creditori ad cuius petitionem captus erat ſine aliquo ꝓceſſu vel ſnĩa:ſolum viſo inſtr̃o crediti ⁊ facta ꝓbatiõe ꝙ dictus debitor captus vel exẽptuſ fuerit vt dcm̃ eſt.

¶ Et nihilominus tales capientes vel eximentes vel eximens ſeu capiens vel capi vel eximi faciens vel facientes cõi peruſie condẽnet̄ in.l.lib.deñ.pro quolibet ꝯfaciente dũmodo dcũs creditor tp̄e quo recipit ſolutionem teneat̄ cedere iura q̃ habet ꝯ dictum debitoreꝫ dictis ſoluentibꝰ ſeu dicto ſoluenti.

¶ Et ſi aliquiſ abſtulerit vel exemerit ſeu aufferri vel eximi fecerit de manibus familie vel baiuloruꝫ vel de manibus familie ⁊ baiuloꝝ ſimul aliquẽ debitorem cõis Peruſie in aliqua quantitate dictus aufferẽs vel eximens ſeu aufferri vel eximi faciens cogatur ⁊ cogi debeat de facto ſine aliquo ꝓceſſu vel ſnĩa ſoluere oẽm quantitatem quã ſoluere deberet talis debitor captus vel exemptus que ſolutio fiat ⁊ fieri debeat illi ſeu illis officiali ſeu officialibus cõis peruſie vel camere cui vel qbus talis captus ⁊ exemptus ſoluere debebat ⁊ dicto ſoluenti vel ſoluentibus tp̄e ſolutionis debeat cedi per ſindicum cõis peruſie omne ius qđ cõe p̄dictum habeat contra ipſum debitorem captuꝫ vel exemptum. Et nihilominuſ talis aufferenſ vel eximens vel capientes ſeu eximentes puniatur pro quolibet eorũ in.l. lib.deñ.cõmuni peruſie.

¶ Si vero aliqs ex quacũqꝫ alia cauſa duceretur per familiam poteſtatis vel capitanei vel cuiuſcũqꝫ alterius officialis dicti cõis ⁊ reacceptꝰ vel captus ſeu exemptus fuerit per aliquẽ vel aliquos puniat̄ qlibet reaccipiens vel capiẽs ſeu eximens de facto ſine aliq̈ cõdẽnatione vel ꝓceſſu in.l.lib.deñ.in pecunia numerata ſine aliq̈ excõputatiõe apodiſſaꝝ.

¶ Et ſi aliqs acceperit cuſtodibus noctis contra ſuam volũtatem poſt tertium ſonum campane aliquem quẽ ceperit puniatur in.xxv.lib.deñ.

¶ Si vero aliqs acceperit vel abſtulerit aliquem qui duceretur in manibus poteſtatis vel capitanei vel alicuius alterius officialis cõis peruſie alicui cuſtodi graſcie vel alij ꝑſone que duceret ipſum in fortiam cõis peruſie puniatur in centũ lib.deñ.cõi peruſie perſoluendis.

¶ Et quicunqꝫ fuerit reqſitus per aliquem ex familiaribus poteſtatis vel capitanei vel alterius officialis cõis peruſie ad predicta vel aliqđ predictoꝝ ⁊ non p̄ſtiterit ſm̄ ſuum poſſe auxilium puniatur

⁊ puniri poſſit per poteſtatem vel capitaneum vel eoꝝ officiales in.xxv.lib.deñ.ſi fuerit ſpecialis ꝑſona: ſi fuerit ſindicus alicuius caſtri vel ville in centum lib.deñ.

¶ De proiciente ⁊ non percutiente. R̄ca.25.

Si quis Proiecerit contra aliquem lapidem laterem ſeu terram coptam ſeu tegulam zuppam terre vel aliam quācunqꝫ rem ⁊ non percuſſerit illū vel illam cōtra quem vel quam proiecerit puniatur ꝓ qualibet vice in decem lib.deñ.

¶ De proiciente lapidem vel aliam rem in domo alterius. Rubrica.26.

Quicunqꝫ Proiecerit vel rombolauerit lapidem vel rem actam ad nocenduz in domo vel ſuper domum vel tectū vel hoſtia domus alicuius vel ab eo conductam vel quam aliqs poſſideret ſeu in qua aliqs habitaret puniatᷣ pro quolibet lapide vel alia re qualibet:vice q̄libet:ſi fuerit de die in.x.lib.deñ.⁊ ſi de nocte in.xxv.lib.deñ.Et ſi ex dicta ꝓiectione ſeu occaſione dicte ꝓiectionis aliqs offenderetᷣ in ꝑſonam puniatur ac ſi eum percuſſerit cuz armis in aliqua de quinqꝫ ſtratis regalibus ciuitatis ⁊ burgoꝝ peruſij.Et de predictis poſſit ⁊ debeat inquiri per poteſtatez ⁊ capitaneū vel aliuz officialem vt ſupra cognitionem hn̄tem ⁊ eorum ⁊ cuiuſlibet eoꝝ officiales aliquo nō obſtante.Et nō obſtante ꝙ in capitulo qđ incipit quicūqꝫ ꝓiecerit in domo illoꝝ de arte piſciū ſeu macellatoꝝ ꝑdicta cōmittentibus eſſet pena ordinata.

¶ Additio.

Addentes ꝙ cōdemnetur ad damna ⁊ intereſſe de quo ſtetᷣ iuramēto damnū paſſi:ꝑmiſſa taxatiōe.

¶ De percutiente ad vindictam. Rubrica.27.

Quicūqꝫ Fuerit vel erit ꝑcuſſus ab aliquo in ꝑſonaz ⁊ poſtea ille percuſſuſ percuſſerit vel offenderit vel percuti vel offēdi fecerit patrem vel auum vel alium aſcendentem vel filium vel alium deſcendentem illius qui percuſſiſſet eum vel fratrem carnalem vel conſobrinū vel nepotem ex fratre vel ſorore carnali illius qui euz percuſſerit tam ex parte patris q̄z ex parte matris ſoluat ⁊ ſoluere teneatur ⁊ debeat quadruplicem penam quam ſoluere deberet ſi offenderet illum qui eum percuſſerit. Et hoc intelligatur niſi talis conſanguineuſ percuſſus vel offenſus percuſſiſſet vel offendiſſet prius eum q̄ poſtea percuſſit vel offendit vel percuti vel offendi fecerit ipſum:quā penam ſi ſoluere non poterit vel non ſoluerit termino ſibi dato qui terminuſ debeat ſibi aſſignari in ſententia per officialez iudicantem: ſi peruenerit in fortiam cōmuniſ peruſij ſibi manus dextra debeat amputari:⁊ ſi non peruenerit in fortiam cōmunis exbanniatur ⁊ condemnetᷣ in penis predictis: ⁊ ſi quo tempore peruenerit in fortiam cōmunis ⁊ non ſoluerit in termino ſupradicto ſibi manus dextra debeat amputari.

¶ Et ſi quis deinceps offenderit aliquē peruſinū ſubiectuz iuriſdictioni poteſtatis ⁊ capitanei cōis peruſie vel alterius officialis vt ſupra dictū eſt cauſa vindicte faciende ſi alium q̄z illū qui priuſ offendiſſet offenderet ſi occiderit capite puniatur ⁊ in amputatione capitis ⁊ in confiſcatione oīum ſuoꝝ bonoꝝ cōmuni peruſie debeat condemnari.

¶ Et ſi aliter offenderet cauſa vindicte cū aliquo genere armorum cuz ſanguinis effuſione eius manus dextra debeat amputari ⁊ nihilominus bona ſua deſtruantur ac ſi homicidium cōmiſiſſet.

¶ Et ſi aliter offenderet quadruplici pena puniatᷣ qua puniri deberet ſi offenderet non ad vindictaz.

¶ Et intelligatᷣ factū cauſa vindicte vbicūqꝫ offenſio facta eſt in ꝑſonis ⁊ erga ꝑſonas ſuperius expꝛ̄ſſas niſi expreſſe ꝓbaretᷣ ꝙ alia cauſa ſuperueniſſet.

¶ In alijs aūt perſonis tunc demum intelligatur cauſa vindicte factum ſi legitime fuerit ꝓbatum ꝙ cauſa vindicte factum fuerit.

¶ Additio.

Aboliuerunt verba ac ſi homicidium cōmiſiſſet de.§.Et ſi aliter offenderet.

¶ De percutiente aliquem cum manu vel pugno. Rubrica.28.

Si quis Percuſſerit aliquem cum manu palma vel cum pugno pede vel calce ſeu genu vel gubitu in facie vel in vultu vel ſibi faciem dilaniauerit ⁊ ſanguis exiuerit puniatᷣ ꝓ qualibet percuſſione ſeu dilaniatione in.l.lib.deñ. Si vero ſanguis non exiuerit puniatᷣ ꝓ qualibet percuſſione in.xxv.lib. deñ.Et cōpellatᷣ vt recipiat alapam vel pugnū ſiue ſanguiſ exiuerit ſiue non in ſcalis palatij poteſtatis vel capitanei ⁊ in eadem parte corporis ⁊ totiens quotiens dederit ſeu percuſſerit.

¶ Si vero percuſſerit in alia parte corporis ⁊

ſanguis exiuerit puniatur pro qualibet percuſſio/
ne in.xxv.lib.deñ. Et ſi ſanguis nõ exiuerit puniat̃
pro qualibet pcuſſione in.x.lib.deñ.

¶ Si autẽ percuſſio vel dilaniatio fuerit in platea
cõis peruſie vł in aliquo alioꝝ dictoꝝ locoꝝ in qui/
bus pro homicidio eſt pena capitis ſm formaꝫ ſta
tutorum in facie vel in vultu ⁊ ſanguis exiuerit ſol/
uat ꝑ q̃libet pcuſſione ⁊ dilaniatione.cc.lib.deñ.⁊
ſi ſanguis nõ exiuerit.c.lib.deñ.⁊ recipiat alapam
vel pugnũ vel pcuſſionẽ vt dictũ eſt in loco p̃dicto.

¶ Et ſi percuſſio ſeu dilaniatio facta fuerit in alia
parte corporiſ ⁊ ſanguiſ exiuerit puniatur in.c.lib.
deñ.⁊ ſi ſanguis nõ exiuerit in.l.lib.deñ.

¶ Si vero percuſſio ſiue dilaniatio facta fuerit in
aliqua qnqꝫ ſtrataꝝ regaliũ vel in aliquo alioꝝ lo/
coꝝ cõtentoꝝ in.§.capituli qd incipit vt maleficia
nõ remaneant impunita ⁊c.qui.§.Incipit ſi aũt p/
cuſſerit in aliqua ecc̃lia ⁊c.Et in.§.q Incipit ſi aũt
in aliqua via ⁊c.Infacie vel vultu ⁊ ſanguis exiue
rit puniat̃ in.c.lib.deñ.Et ſi ſanguis nõ exiuerit in
l.lib.deñ.⁊ recipiat alapam vel pugnũ vel pcuſſio/
nẽ vt dictum eſt in loco predicto.

¶ Et ſi pcuſſerit in alia pte corporiſ ⁊ ſanguis exi
uerit puniat̃ in.l.lib.deñ.Et ſi ſanguiſ non exiuerit
in.xxv.lib.deñ.Et in oĩbus caſibus p̃dictis debeat
offenſor recipere alapam vel pugnũ vt ſupius eſt
expreſſum ab offenſo tñ nec ab alio nec p aliũ. Et
hoc locũ habeat in pcuſſionibus factis in facie ⁊ ſic
⁊ eodem mõ quo pcuſſerit ſic recipiat.

¶ Et ſi accuſatus de tali crimine noluerit detineri
pro tali receptione teneat̃ ⁊ debeat dare idoneuꝫ ſi
deiuſſorẽ de.ccc.lib.deñ.vltra dictaꝫ penã quaꝫ ſol/
uere tenet̃:ſi ad mandatũ iudicis vel ad petitioneꝫ
partis in iudicio.ĩ.terminuꝫ aſſignandũ in ipſa ſnia
nõ repñtauerit pſonaliter illũ ꝑ quo fideiuberet.

¶ Et nihilominus talis offenſor dictã alapaꝫ ſiue
pugnum vt dictuꝫ eſt recipere teneatur.Et ſi ſe re/
preſentauerit ⁊ offenſus reddere noluerit ex tũc a
receptione dicte alape vel pungni tam cõdẽnat⁹ q̃ꝫ
fideiuſſor ſint ⁊ eſſe intelligant̃ penituſ liberati.Et
etiã a ſolutione dictaruꝫ.ccc.lib.deñ.vt dictum eſt.
Si vero noluerit detineri nec fideiuſſorem dare de
ccc.lib.deñ.vt dictũ eſt:ſed voluerit alapam vel pu
gnum vel percuſſionem retinere ſeu recipere vt di/
ctum eſt ad mandatuꝫ dicti iudicis qd mandatum
facere teneatur nõ debeat detineri ſed fideiuſſori/
bus relapſari dandis ſup alia pena pecuniaria im/
poſita pro huiuſmodi delicto. Et talis receptionis
oblatio nulluꝫ ſibi preiudicium faciat quo ad pecu/
niariam penã imponendã pro delicto predicto nec
de tali delicto habeatur ꝑ confeſſo.

¶ Volumus inſuper ꝙ offenſus in nullo caſu poſ
ſit cogi ad reddendam alapam vel pugnuꝫ ſiue of/
fendens dederit fideiuſſorem ſiue non.Sed eo no/
lente reddere ſic offendes a tali receptione penituſ
liberetur. Et p concordiã que fieret de tali delicto
intelligatur fore remiſſam dictam repercuſſionem
⁊ ad eam nec pro ea vlterius detineri poſſit.

¶ De frangente alicui aliquod membrum: Et
de mordente ſeu morſicante.

Rubrica.29.

[Q]Uicũqꝫ fregerit alicui aliqd membꝝ
aut coſtam corporis vel pecto/
ris vel aliud os ſine ſanguinis
effuſione puniatur in.c.lib.deñ.
Et ſi ſanguis exiuerit i puniatur
duplici pena.Si vero diſlocaue
rit puniatur in.l.lib.deñ.

¶ Et quicunqꝫ momorderit ſeu morſicauerit ali/
quam perſonaꝫ in facie vel in gula ⁊ ex morſu ſan/
guis exiuerit puniatur in centum lib.denariorum.
Si vero ſanguis non exiuerit in.l.lib. denariorum
condemnetur.

¶ Sed ſi ex dicto morſu facto in facie vel in gula
ſanguis exiuerit ⁊ cicatrix vel ſignum euidens ſit
perpetuo remanſurum vel remanſura in facie vel
in gula tunc mordens ſeu morſicans puniatur ea
pena qua ſm formam ſtatutorum debet puniri per
cutiens cuꝫ ſanguinis effuſione ex qua percuſſione
cicatrix vel ſignuꝫ euidens ſit perpetuo remanſurũ
vel remanſura in facie vel in gula vt patet ſupra in
Rubrica de percutiente cum armis in.§. ſi autem
percuſſerit in aliqua eccleſia in verſiculo ſi autem
percuſſio facta fuerit in alijs locis ⁊c.

¶ Et ſi ex morſu fuerit detruncatus naſus punia/
tur detruncans ſeu mordens pena qua debet puni/
ri amputanſ alicui naſum de quo loquitur infra in
capitulo penultimo ſub ſequenti Rubrica.

¶ Si vero in alia parte corporis ⁊ ſanguis exiue
rit puniatur in.xxv.lib.denariorum . Si vero ſan/
guis non exiuerit puniatur in.x.lib.deñ.

¶ De debilitante vel truncante ſtudioſe alicui
membrum.

Rubrica.30.

[Q]Uicũqꝫ debilitauerit alicui manum
vel pedeꝫ vel aliud membrum
in totuꝫ vel in partem cõdem/
netur ⁊ puniatur ꝑut cõtine/
tur ſupra in capitulo de percu/
tiente cum armis.

¶ Ille võ q p̃cio vł pcib⁹ vel alia re recepta aliqd
membrũ alicui truncauerit ſimile membrũ mẽbro
detruncato ſibi debeat detrũcari:⁊ illud ꝑ pecunia
redimi nõ valeat vllo modo.Volumus tñ ꝙ qcũqꝫ

amputauerit alicui naſum vel manum de brachio vel pedem a crure ſeu gambam vel deſtruxerit ſeu cecauerit ſibi oculum ita ꝙ priuetur perpetuo viſu ex illo oculo puniatur pena.cccc.lib.deñ. in pecũia numerata ſine aliqua excõputatione apodiſſarum ⁊ ad confinia ponatur extra ciuitatem ⁊ comitatuꝫ peruſie per tempus quinqꝫ annoꝝ: quam penam ſi non ſoluerit infra terminuꝫ.x.dieꝝ quem terminuꝫ aſſignare debeat officialis de maleficio cognoſcens in ſnia:manũ dextrã ſibi faciat amputari.

¶ Si vero cecauerit aliquem ambobus oculis ita ꝙ ppetuo priueꝛ viſu vel amputauerit ambas manus vel ambos pedes vel ambas gambas puniaꝛ ea pena qua punitur homicida.

¶ Si tamen amputauerit alicui naſum vel manũ a brachio pedẽ a crure ſeu gamba vꝉ dſtruxerit alicui vnum oculum in aliquo locorum contentoꝝ ſb Rubrica de pcutiente cum armis in.§.ſi vero quis percuſſerit in aliquo locoꝛuꝫ de predictis locis ⁊c̃. habeat locum pena impoſita ſibi pro membro debilitato in locis ibi priuilegiatis.

¶ Et nihilominus in dictis caſibus vltra dictã penam debeat cõmittenſ aliqđ ex dictis maleficÿſ poni ⁊ ſtari ad confinia per dictum tempus extra comitatum ⁊ diſtrictum peruſie.

¶ Si vero mutilauerit vel amputauerit alicui labrũ ſiue barbaꝫ vel virilia puniaꝛ in.c.lib. de .ſine aliqua excõputatione apodiſſaruꝫ vt dictuꝫ eſt.

¶ Sed ſi aliqđ ex delictis ſupra proxime nominatis in verſiculo ſi vero mutilauerit ⁊c̃.fuerit cõmiſſum in aliquo ex dictis lociſ cõtentis in dicto.§.ſi vero quis percuſſerit in aliquo de pdictis ⁊ in.§.ſi auteꝫ in aliq̃ via ⁊c̃.dicto caſu puniaꝛ pena. cccc.lib. deñ.quã ſi nõ ſoluerit.ĩ.x.dies nũerandos a die late ſnie ſibi manus dextra debeat amputari.

¶ Si vero amputauerit aurẽ in totum vel in pteꝫ puniaꝛ in.cc.lib.deñ.niſi hoc delictum fuerit cõmiſſum in aliquo ex locis cõtentis in dcõ.§. ſi vero qs percuſſerit in aliquo de predictis ⁊c̃.quo caſu puniaꝛ cõmittenſ pena.cccc.lib.deñ.Et ſi fuerit cõmiſſum in aliquo ex locis cõtentis in dicto.§.ſi aũt percuſſerit in aliqua ecclia pena.ccc.lib.deñ.puniaꝛ.

¶ De frangente hoſtia domus alicuius vel ab eo poſſeſſe vel habitationis alicuius. Rca.31.

Uicũqꝫ fregerit alicui ſeu per viꝫ aperuerit hoſtia habitatiõiſ alicuius puniatur ⁊ puniri debeat pro qualibet vice in.c.lib.denariorum.

¶ Si autem fregerit ſeu p viꝫ aperuerit hoſtia domus alicuius vel ab eo poſſeſſe in qua non habitauerit puniatur pro qualibet vice in quinquaginta lib.deñ.

¶ Additio.

¶ Addentes ꝙ in eadem ſnia condemnetur in reſtitutione damni hoſtÿ ⁊ rerum ablatarum ſeu deperditarum.

¶ De intrante domum alicuius ꝯ voluntateꝫ dñi vel habitantis. Rubrica.32.

Iquis Intrauerit domum alicuius ſiue ſit ſua propria ſiue nõ in qua habitaret in ciuitate comitatu vel diſtrictu peruſie per vim ⁊ violentiam ⁊ iniurioſe ꝯtra voluntateꝫ illius qui habitaret in ea:ſi intrauerit cum armis in.c.lib.deñ. condemnetur pro vice qualibet ſi ſine armis in.l.lib.deñ.

¶ Si fuerit de nocte pena dbeat duplicari.Saluo ꝙ hoc capitulum non intelligatur in parrochianiſ cluſÿ ſcriptis in libro ſocietatis cluſÿ in hÿs q̃ facerẽt cuꝫ habitãtibuſ in cluſio ſꝫ ꝙ facere ꝯſueti ſunt. Et ideꝫ intelligaꝛ in parrochianis ⁊ officialibꝰ vel emptoribus ſalarie ⁊ eorum officialibus.

¶ Additio.

¶ Addẽtes infine pncipÿ ꝙ etiã ꝯdẽneꝛ in dãnis paſſis a dño declarandis iuramẽto pprio pmiſſa taxatione inſpecta q̃litate pſonaꝝ ⁊ q̃titate rerũ. Et infine tituli addenteſ ꝙ idẽ intelligaꝛ in emptoribꝰ aque lacus fructuũ ⁊ in quolibet officiali cõis peruſÿ qui zelo iuſticie intraſſet.

De auxiliante malefactori vel eum retinente in domo. Rubrica.33.

Iquis Alicui malefactori ſubſidiũ vel auxiliũ aliqđ pſtiterit vꝉ adſociauerit ad offendendũ vel fieri fecerit aliqđ maleficiũ teneaꝛ ſubſtinere ⁊ ſoluere ſimilẽ penã ⁊ bãnũ cõi puſie quã vel qđ ipſe malefactor ſubſtiere ⁊ ſoluere tenereꝛ ex forma alicuꝰ ſtatuti

¶ Si vero aliqs ſciẽter in domo recepit vel occultauerit vꝉ adſociauerit dcũꝫ malefactorẽ poſt dcũꝫ cõmiſſuꝫ maleficiũ puniaꝛ:ſi dcũs malefactor veniret ꝯdẽnandus in pſonali pena in.c.lib.dñ.Et ſi veniret ꝯdẽnandus in pena pecuniaria in.l.lib . deñ. Et hoc nõ intelligaꝛ in ꝯiunctis pſonis.

¶ Additio.

Declarãtes ⁊ addẽtes in.§.ſi vero aliqs: pdcã pcedere ſi ex tali receptatiõe ⁊ retẽtione exequtio ꝯ eũ impediretur.

¶ Q; magnates nõ poſſint fideiubere p accuſatis vel inqſitiſ:nec palatiũ aſcẽdere. Rca.34.

STatuimus Etiã ⁊ or/
dinamus ꝙ poteſtas ⁊ capita/
neus cõis ⁊ populi peruſini vel
alius officialis quouis nomine
cenſeatur vt ſupra ⁊ eorum vel
alterius eorum iudices vel offi/
ciales non poſſint nec debeant ad penaꝫ.c.lib.deñ.
de eorum ſalario retinendam recipere in fideiuſſo/
rem aut promiſſoreꝫ aliquem militem comitẽ mar/
chionẽ ſiue capitaneum nec etiam aliqueꝫ de prole
militari marchionis comitis vel capitanei nec etiã
aliquem iudicẽ ſeu aduocatuꝫ pro aliquo maleficio
ſeu etiam pro aliquo qui maleficium comiſiſſet ſiue
occaſione alicuius maleficij.

¶ Et p̃dci milites cõites marchiões capitãei ⁊ alij
q de ꝓle militari cõitis marchiõis ſiue aduocati ſũt
nõ poſſint nec debeãt ꝓ aliq̃ fideiubere nec ꝓmiſſio
nẽ vel fideiuſſionẽ aliquã facere ĩ curia cõis ꝑuſie ꝓ
aliquo accuſato denunciato vel inquiſito de aliquo
maleficio ſiue occaſione alicuius maleficij.

¶ Et ſimili modo fideiubere non poſſint dñi prio
res artium ciuitatis peruſie conſeruatores monete
nec maſſarij a die publicationis dictoꝝ officioꝝ vel
alicuius eorum: nec camerarij artium ciuitatis pe/
ruſie: nec etiam electionarij ⁊ qui iuerint ad eligen
dum poteſtatem vel capitaneum vel aliũ officialeꝫ
cõis peruſie corã talibus officialibus quos ipſi eli
gerunt ad penam.cc.lib.deñ.quã penam poteſtas
⁊ capitaneus vel alius officialis quouis nomine cẽ
ſeatur vt ſupra ⁊ quilibet ipſorum tali ꝯfacienti ꝓ
cõi auferre teneaꝛ d̃ facto omni ſolemnitate obmiſ
ſa ⁊ ꝓceſſu ⁊ iuris ordine non ſeruato.

¶ Et p poteſtatẽ vel capitaneũ vel eoꝝ iudices ⁊
notarios nec per aliquẽ officialẽ cõis peruſie tales
fidiuſſores recipi nõ valeant nec poſſint. Et ſi ꝯfece
rint in predictis puniaꝛ pena.cc.lib.deñ. per eorũ
ſindicatorẽ tp̃e eorum ſindicatus ⁊ alios teneantur
recipere fideiuſſores loco ipſoꝝ ſi tales recepti fuiſ
ſent ꝯ formã p̃ñtis legis ſub dicta pena.

¶ Preterea volumus ꝙ nullus miles comes mar
chio capitaneus nec etiã aliquis de ꝓle militari au
deat vel p̃ſummat adſociare aliquẽ malefactorem
vel culpatũ de aliquo maleficio tẽpore quo iuerit
ad p̃ſentandũ ſe corã ptãte vel capitaneo vel eorũ
iudicibus vel maiori ſindico vel alicuius eorũ iudi
cibus ad penã.c.lib.deñ.pro qualibet vice quã pe/
nam poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ etiam maior ſindicus
⁊ eorum quilibet ꝯtrafacienti de facto auferre te/
neanꝛ ſine aliq̃ ſolẽnitate iuris que deueniat in cõi.

¶ Saluo ꝙ aduocati ⁊ ꝓcuratores ipſius male/
factoris poſſint cũ ad ſociare ſine pena. Et de pre/
dictis ⁊ predictorũ quolibet poſſit eſſe quilibet ac/
cuſator ⁊ habeat quartã partem banni.

¶ De ducentibus homines vltra certum numerũ
cum vadunt ad accuſandum vel ſe excuſandum
ab accuſatione vel inquiſitione. Rubrica.35.

DIcimus Et ordinam⁹
ꝙ ſi quis accu
ſauerit aliquem vel accuſare vo
luerit d̃ aliquo maleficio vadat
⁊ ire poſſit ad accuſanduꝫ coraꝫ
poteſtate vel capitaneo vel alio
officiale vt ſupra cognitionẽ ha
bente vel eorum ſeu alterius eorum officialibus
cum quattuor ſuis conſanguineis vel amicis vel tri
bus aduocatis iuris peritis ad plus ⁊ cũ pluribus
non accedat ⁊ quos ducere voluerit in ſcriptis
aportet poteſtati vel capitaneo vel alij officiali vt
ſupra corã quo voluerit querimoniã ponere: ꝯfaci/
ens vero ſoluat ꝓ vice q̃libet pene noĩe.xxv.lib.d̃ñ.

¶ Et ille q ſe excuſauerit vel defenderit eũdeꝫ mo
dum ſub dicta pena debeat obſeruare. Et ſi aliqs
cũ excuſante vel defendẽte iuerit vltra dictã formaꝫ
ſol.c.deñ.pene noĩe ſoluere teneaꝛ: exceptis fideiuſ/
ſoribus qñ relaſſandi ſunt fideiuſſoribus q poſſint
ſupra dictũ numerũ ire ⁊ ſociare. Et qd̃ dictũ eſt ſu
pra in accuſatoribus vel ſe defendentibus ⁊ eos ad
ſociantibus vel cũ eis euntibus Idẽ per ſingula in
telligaꝛ ⁊ locũ habeat tam quo ad punitionẽ q̃ꝫ ad
omnia alia ſupradcã in porrigẽtibus vel dantibus
aliquã inquiſitionẽ vel ſe ab aliqua inquiſitione de
fendentibus ⁊ excuſantibus vel euntibus cum eis
vel altero eorũdem.

¶ Et poſtq̃ꝫ poteſtas vel capitaneus vel alius offi
cialis cõis peruſie quouis noĩe cenſeatur vel aliqs
eoꝝ officialis p̃ceperit vel p̃cipi fecerit ꝙ aliqs vel
aliqui generaliter vel ſpãliter debeat diſcedere de
eorum palatijs vel aliquo eoꝝ vel de ſcalis alicuius
ipſoꝝ palatiorũ vel de platea cõis peruſie. Et ille
vel illi cui vel qbus preceptũ fuerit nõ diſceſſerit fa
cta prius vna monitiõe vel vno p̃cepto: ſoluat q nõ
diſceſſerit de palatijs p̃dictis vel aliquo p̃dictoꝝ lo
corũ ꝓut p̃ceptuꝫ erit pene noĩe ꝓ vice qualibet. x.
lib.deñ. Et qui nõ diſceſſerit de ſcalis dictoꝝ pala/
tiorũ vł de platea ſicut iniunctum fuerit ſoluat ꝓ vi
ce qualibet pene noĩe.c.ſol.deñ.

¶ Et ſi aliquis iuerit pro aliqua cauſa cum pluri
bus quattuor ⁊ non diſceſſerit de dictis locis vel
aliquo eorumdem ſecundum ꝙ preceptum ei fue/
rit ſoluat pene nomine pro primo precepto centuꝫ
ſolidos denariorum.

¶ Et ſi aliqs poſt ſc̃m p̃ceptuꝫ erit cõtumax ⁊ nõ
diſceſſerit vt dcũꝫ eſt in.xxv.lib.deñ.puniaꝛ ⁊ ꝯdem
neꝛ quẽamodũ ſi maleficiũ cõmiſiſſet.

¶ Si v̾o aliqs habuerit inimicitias ⁊ velleꝫ maiorẽ
ſocietatẽ remãeat ⁊ ſit in ꝓuidẽtia ptãtis vel capita
nei vel alt̾ius officialis hñtis cognitionẽ vt ſupra

Et predictas penas poteſtas ⁊ capitaneus vel ali/us officialis quouis nomine cenſeatur ⁊ eorum iu/diceſ poſſint aufferre de facto pro cõi nullo iuriſ or/dine ſeruato.

¶ Et ſi quis offenderit accuſatum de aliquo male/ficio dum iret vel ſtaret coram poteſtate vel capita/neo vel alio officiale cõis peruſie quouis noie cẽſea/tur vel dum ab eis vel ab aliquo eorumdeꝫ domū ſuam redirent occaſione ſue deffenſionis faciende ſoluat ⁊ ſoluere teneatur ⁊ debeat offenſor dupli/cem penam quam ſoluere deberet ſi alium offende/ret,de illo maleficio ſm illud maleficiuꝫ qd faceret vel perpetraret.

¶ Preterea volumus ꝙ ſi fuerit alicui vel aliqui/bus preceptum per poteſtatem vel capitaneum vel alium officialem vt ſupra vel per aliquem ex ſuis ſo/ciĳs:vel per aliquem preconẽ cõiſ peruſie mandato ꝑdictoruꝫ ptãtis ⁊ capitanei vel alterius officialis cognitionem habentis vt ſupra vel alicuius eorum ꝙ debeat diſcedere de eoruꝫ palatĳs vel aliquo eo/rum vel de ſcalis alicuius ipſorum palatiorum vel de platea. Et ille vel illi cui vel quibus preceptum fuerit non diſceſſerit facta prius vna monitione vel vno precepto ſoluat ⁊ ſoluere debeat cõi Peruſie pene nomine ꝓ vice qualibet.x.lib.deñ. ⁊ poteſtas ⁊ capitaneus vel alius officialis vt ſupra ⁊ quili/bet eorum poſſint teneantur ⁊ debeant a contrafa/ciente dictam penam aufferre pro cõi de facto om/ni ſolemnitate iuris ⁊ ordine iudiciario obmiſſo.

¶ Si vero aliquis vel aliqui poſt preceptuꝫ factū iuerit ad aliquod dictorum palatiorum alia de cau/ſa ſoluat pene nomine pro vice qualibet cõi peruſie c.ſol.deñ.quam penam poteſtas capitaneuſ vel ali/us officialis vt ſupra cognitionem habens ⁊ quili/bet eorum de facto aufferre debeat pro cõi.

¶ Et ſi poteſtas capitaneus vel alius officialis q̃/uis nomine numcupetur fuerint negligentes in ꝑ/dictis vel in aliquo predictorum.c.lib.deñ.nomine pene cõi peruſie de ſuo ſalario ſoluere debeat tem/pore ſui ſindicatus.

¶ Additio.

Addentes ꝙ proceſſus ⁊ ſententia abſolutoria non valeat ipſo iure etiam ꝙ accederet vnus ex potentioribus.

¶ De premio capientis homicidã ⁊ certos alios malefactores. Rubrica. 36.

STatuimus Qd cum multa maleficia ⁊ percuſſiones cõmit/tantur in ciuitate burgis ⁊ ſub/urgis ciuitatis ⁊ comitatus pe/ruſie nec capiuntur homicide ⁊ percuſſores ⁊ alĳ malefactores ad hoc vt timore pene homines ab huiuſmodi ma/leficĳs valeant precauere ꝙ ſi aliquis fuerit robba/tor ſtratarum vel publicus ⁊ famoſuſ fur ſeu latro vel cõmiſſerit aliquod maleficium in ciuitate bur/gis ſeu ſuburgis peruſie vel in comitatu dicte ciui/tatis vel aliquem cum armis cum ſanguine percuſ/ſerit cuilibet liceat talem robbatoreꝫ ſtratarū pub/licum ⁊ famoſum furem ſeu latroneꝫ vel homicidã vel percuſſorem capere.Et ſi talis robbator ſtrata/rum ⁊ publicus ⁊ famoſus fur ſeu latro vel homi/cida vel percuſſor fuerit captus ⁊ in fortiã cõis pe/ruſie ductus ⁊ preſentatus poteſtati vel capitaneo vel alteri officiali quouis nomine nuncupetur ha/beat ⁊ habere debeat capiẽs ducens ⁊ pñtans ſeu capientes ducentes ⁊ ꝑſentantes dictis capitaneo poteſtati vel alteri officiali vt ſupra cognitionem habenti robbatorem ſtratarum vel publicum ⁊ fa/moſum furem ſeu latronem vel homicidam a maſ/ſarĳs cõis peruſie.c.lib.deñ.ſine aliquo ꝑcepto vel mandato vt infra continetur Et capiens ducens ⁊ preſentans ſeu capientes ducentes ⁊ preſentantes dictiſ poteſtati vel capitaneo vl' alteri officiali vt ſu/pra percuſſorem cum armis cum ſanguinis effuſio/ne habeant ⁊ habere debeãt a dictis maſſarĳs ſta/tim viſo inſtrumento preſentatiõis ſine alio ꝑcepto vel mãdato vt ĩfra. l.lib.deñ.q̃s pecũie q̃ztitateſ.ca/ptus ductus ⁊ preſentatus vltra penam quam ſol/uere debet pro maleficio debeat poſtea de ſuo pro/prio ſoluere ⁊ reddere dictiſ maſſarĳſ cõiſ peruſie: nec prius relaxetur donec ſoluerit illaꝫ pecunie q̃z/titatem dictis maſſarĳs quam dicti maſſarĳ pro eo ſoluerunt:que premia dicti maſſarĳ auctoritate ꝑ/ſentis ſtatuti teneantur ⁊ debeãt dare ⁊ ſoluere di/ctis premiandis viſo inſtrumento preſentationis ſcripto manu cuiuſlibet notarĳ de ciuitate vel comi/tatu peruſie ſine aliquo alio precepto vel mãdato: pena.xxv.lib.deñ.ipſis maſſarĳſ auffereñda ſi negli/gentes fuerint in ꝑdictis ſi pſonã pdere non debe/bit in totum vel in partem.Sed ſi perdere debebit in totum vel in partem tunc dictis maſſarĳſ ſeu cõi peruſĳ de dictis q̃ztitatibus nulla ſatiſfactio fiat.

¶ De Graffĳs tenendis. Rubrica. 37.

STatuta Supſcripta fa/cta de proſequē/do ⁊ capiendo malefactores ob/ſeruentur ⁊ executioni manden/tur cum hac additione ꝙ a quo/libet ⁊ a qualibet pſona poſſint capi ⁊ offendi impune ⁊ obſeruē/tur ⁊ executioni mandentur ipſa ſtatuta ⁊ ordina/menta per poteſtatem ⁊ capitaneum pena. ccccc. lib.deñ.pro quolibet eorum.

¶ Et ad hoc vt malefactores in ciuitate ⁊ burgis

Peruſie maleficia comittentes facilius capiantur
Statuimus ⁊ oꝛdinamuſ ꝙ qlibet artifex ciuitatiſ
peruſie exercens artem in ciuitate ⁊ burgis peru
ſie teneatur ⁊ debeat tenere graffia ſeu vncinoſ pa
ratos extra hoſtia eoꝛum ⁊ cuiuſlibet eoꝛum came
re acta ſiue actos ad capiendum malefactoꝛes qui
maleficia cōmitterent in ciuitate ⁊ burgis peruſie.
Qui graffiarij currere debeant ⁊ ſolertem curam
habere de capiendo malefactoꝛes qui cōmiſiſſent
homicidia vel percuſſiones cū ſanguinis effuſione
in ciuitate vel burgis peruſie ⁊ pꝛo ipſis malefa
ctoꝛibus capiendis vti poſſint dictis graffijs quan
docūqꝫ: ⁊ ad petitionem ⁊ requiſitionem ⁊ etiam
ad clamoꝛem ipoꝝ graffiatoꝝ teneanť vicini ⁊ alij
qui clamoꝛeʒ audiuerint ⁊ audire poterunt ipſos
graffiatoꝛes ad capiendum tales malefactoꝛes ⁊
ipſiſ graffiarijs pꝛeſtare opem ⁊ fauoꝛem iuſta poſ
ſe. Et ſi ipſi graffiarij in non capiendo ipſoſ malefa
ctoꝛes ac auxilium inuocando fuerint negligentes
puniantur per poteſtatem vel capitaneum vel ma
iorem ſindicum cōis peruſie de facto ſine proceſſu
aliquo ⁊ iuris oꝛdine obmiſſo pꝛo vice qualibet
v.lib.deñ.pꝛo quolibet contrafaciente.

¶ Illi vero qui requiſiti ab ipſis graffiarijs vel q̊
rum clamoꝛem audiuerint eos non iuuauerint vel
eis opem non pꝛeſtauerint ad pꝛedicta ſimiliter eo
dem modo puniantur videlicet contrafaciens qui
libet pꝛo qualibet vice in.v.lib.deñ.

¶ Que graffia teneri debeant per dictos artificeſ
in diebus in qbus ſtabunt camere aperte ſuper ho
ſtio camere. Et ſemper ſint parati ad dictos male
factoꝛes capiēdos ⁊ qui non tenuerint vt dictū eſt
puniantur vice qualibet in.xx.ſol.deñ.per poteſta
tem vel capitaneum vel maioꝛeʒ ſindicum cōis pe
ruſie vel alium officialem ſuperius nominatuʒ qui
ad rimandum pꝛo tenentibuſ vel non tenentibuſ te
neantur ⁊ debeant mittere familiam cuius relatio
ni ſtetur quam penam ſoluere faciant de facto om
ni iuriſ ſolemnitate obmiſſa.

¶ Et ſi contingeret ꝙ tempoꝛe talis capture cum
dictis graffijs offenderetur dictuſ capiendus dicta
offenſio penitus ſit impunis ⁊ ad aliquam penam
graffiarius offendens minime teneatur.

¶ De pꝛemio indicantis vel capientis exbannitū
vel condemnatum pꝛo maleficio. Rca.38.

STatuimus Et oꝛdi
namus
ꝙ quicūqꝫ tam ciuis ꝗꝫ comita
tenſis vel diſtrictualis pꝰſinus
vel foꝛenſis ceperit aliquem cō
demnatum cōis peruſie pꝛo ma
leficio ⁊ eum duxerit ⁊ pꝛeſen
tauerit coꝛam poteſtate capitaneo vel alio officia
le quouis nomine nuncupetur de qua pꝛeſentatio
ne ⁊ aſſignatione appareat publicum inſtrumentū
ſcriptum manu cuiuſcūqꝫ notarij de ciuitate vel co
mitatu peruſie Si idem condemnatus pꝛo malefi
cio vnde vel ex quo debeat perdere perſonaʒ in to
tum vel in partem pꝛincipaliter vel in deffectuʒ ſo
lutionis ⁊ etiaʒ ꝑdiderit in totum vel in parteʒ vel
non perdiderit vt quia per cōe pꝰſie ex gratia fue
rit liberatus a pena vel extractus de carceribus a
moꝛe dei vel aufugerit vel euaſerit vel naturaliter
deceſſerit ante executionem pene perſonalis vel ex
eo ꝙ penam pecuniariam ſoluerit in cuius ſolutio
nis pene pecuniarie defectum debeat perdere per
ſonam in totum vel in partem ꝙ habeat ⁊ habere
debeat de bonis ⁊ auere cōis peruſie dictus capi
ens ⁊ in foꝛtiam cōis peruſie ducēſ ⁊ repꝛeſentans
a maſſarijs cōis Peruſie ſine aliquo pꝛecepto vel
mandato.l.lib deñ.

¶ Quicūqꝫ autem ceperit aliquem homicidaʒ cō
demnatum qui in platea cōis Peruſie cōmiſerit
homicidium ⁊ eum poteſtati vel capitaneo vel alij
officiali pꝛeſentauerit ⁊ in foꝛtiam alicuius eoꝛum
miſſerit.c.lib.deñ . a maſſarijs cōis peruſie habere
debeat ſine aliquo pꝛecepto vel mandato.

¶ Si vero fuerit officialis cōis peruſie capiens ⁊
ducens habeat ⁊ habere debeat.l.lib. deñ. eo ipſo
ꝙ ceperit per ſe vel familiares ſuoſ ⁊ in foꝛtiā cōiſ
peruſie duxerit vt dictum eſt.

¶ Si vero non fuerit facta executio pene perſona
lis talis condemnati pena perſonali in deffectuʒ ſo
lutionis ſed ſoluta fuerit pena pecuniaria eo caſu
habeat ⁊ habere debeat officialis capiens ⁊ ducēſ
per ſe vel ſuam familiam pꝛo qualibet libꝛa ꝗ̄ꝫtita
tis que ſoluta fuerit duos ſoľ.deñ.

¶ Si vero officialis vel alius quicūqꝫ ceperit ali
quem alium legitime condemnatuʒ cōis peruſie ꝓ
maleficio in pecunia ſimpliciter ꝙ habeat capiens
ſupꝛadictus ⁊ in foꝛtiam cōis peruſie ducens ⁊ re
pꝛeſentans pꝛo qualibet libꝛa ſue condemnationis
que ſoluta fuerit in cōi duos ſoľ.deñ.pꝛo libꝛa.

¶ Et ſi euenerit ꝙ captus ⁊ ductus nō ſoluerit cō
demnationem pꝛo qua fuerit captus toto tempoꝛe
regiminis illius officialis cuius tempoꝛe fuerit ca
ptus vel ex cuius parte fuerit recomendatus in car
ceribus cōis peruſie habeat capiens de bonis cōis
peruſie ſi fuerit condemnatus in.c.lib.deñ. ⁊ a cen
tum lib.deñ.ſupꝛa.xij.deñ.pꝛo qualibet libꝛa Et a
c.lib.deñ.infra duos ſoľ.deñ.pꝛo qualibet libꝛa cō
demnationis quam venire fecerint in cōi.

¶ Et pꝛedicta non intelligantur in condemnatis
pꝛo debito vel inobedientia ex eo ꝙ non ſtetiſſent
in palatio vel occaſione introitus vel damni dati.

¶ Et talis captus nō pꝛius relapſetur ꝗꝫ diu con
demnationem de eo factam ⁊ totum id qđ cōe ſol
uerit ⁊ dederit pꝛo captura: reſtituerit cōi ⁊ reddi

ne nomine.ccccc.lib.denariorum.

¶ Et volumus ſtatuentes ꝙ quicūqꝫ falſificauerit a.x.annis citra vel falſificabit in futuꝝ aliqđ inſtrm̄ ſiue acta publica manu publici notarij ſcripta in ꝑiudiciuꝫ alicuius abolendo addendo vel ſubtraendo vel veritatem mutando ſcribendo in rogationibus ſeu protocollis alterius ſignū vl lr̄aꝫ ꝯfaciēdo vel ſuū nom̄ hoc loco alterius aut nomen alterius loco ſui nominis ſcribendo vel in dictis libris vel inſtrumentis vel rogationibus aut protocollis mutauerit vel falſe ſcripſerit vel abraſerit vel cancellauerit aliquid in preiudicium cōis Peruſie vel alicuius ſingularis perſone vel corporis vel collegij vel vniuerſitatis puniatur in.ccccc.lib.deñ.pro qualibet vice:quam penam ſi ſoluere non poterit eius manus dextra a brachio debeat totalr̄ amputari.

¶ Quicūqꝫ autem ſcienter ⁊ doloſe cancellauerit vel dilaniauerit vel furatus fuerit rogationes vel protocolla vel inſtrumenta alicuius notarij vel ſcripturas vel libros cōis peruſie ſcriptos manu publici notarij vel alterius perſone vel in ipſis rogitibus ꝓtocollis vel inſtr̄is alicui⁹ notarij vel ſcripturis ſeu libris cōis peruſie aliquid ſcripſerit vel mutauerit vel abraſerit vel interlineauerit vel aliquid fecerit ſcienter ⁊ doloſe in preiudicium cōis peruſie vel alicuius ſingularis perſone collegij vel vniuerſitatis penam.ccccc.lib deñ.cōi peruſie ſoluere teneatur. Et ſi dictaꝫ penā ſoluere non poterit poteſtas ⁊ capitaneus vel alter officialis ut ſupra ꝺnotatus tali delinquenti manū dextrā faciant amputari.

¶ Si vero per vim acceperit dictas ſcripturas vl alteram ex eis puniatur per poteſtatem ⁊ capitaneuꝫ vel alterum officialeꝫ vt ſupra cōi peruſie in.c.lib.deñ. ⁊ dictas ſcripturas cōpellatur reſtituere.

¶ Additio.

Addentes ꝙ niſi eas reſtituerit in quolibet caſuuꝫ predictorum teneatur ad intereſſe ⁊ damnuꝫ reſarcire parti declarandum dumtaxat iuramento ſolo intereſſe habentis inſpecta qualitate perſonaruꝫ ⁊ negocij huiuſmodi ſcripturarum:premiſſa taxatione per iudicem:ad qđ in eadem ſententia condemnetur ⁊ condemnatus eſſe cenſeatur:⁊ eadem pena puniant̄ celantes ꝓceſſus cauſaꝝ:vnū vel plures ⁊ falſificantes vel dilaniātes eos: cetera maneant.

¶ De faciente vel fieri faciente falſum inſtrumentum. Rubrica.40.

Notarius Qui falſuꝫ fecerit vel ſcripſerit ſcienter inſtrumentuꝫ .ccccc.lib.deñ.noīe pene ſoluere teneatur.Et poteſtas ⁊ Capitaneus ⁊ maior ſindicus vel alius officialis ipſuꝫ in dicta pena punire ⁊ cōdemnare teneatur.Sed ſi dictaꝫ penam dictus notarius infra.x.dies a die late ſententie cōputandos non ſoluerit manuꝫ dextraꝫ ⁊ linguam ſibi faciant amputari ⁊ tam officio tabellionatus ꝙ̄ alio quolibet officio ſit priuatus ipſo iure ſtatim lata ſententia de ipſa falſitate:⁊ eligētes ſeu inſacculantes ipſum ad aliqđ officium puniantur pro quolibet eorum pena.ccccc.lib.deñ. Et eadem pena puniatur ipſe electus ⁊ inſacculatus ſi acceptauerit vel officium exercuerit ⁊ electio vel inſacculatio ⁊ acceptatio non valeat ipſo iure:⁊ omnes ſcripture ⁊ contractus eius auferantur ei per poteſtatem vel capitaneum vel alium officialem qui talem notarium condemnauerit ⁊ deponantur ⁊ cōſignentur per inuentarium qđ facere debeant fieri Priores conſortij notariorū ciuitatis peruſie apđ quos remanere debeāt: Qui priores poſtea dictas ſcripturas ⁊ contractus deponant ⁊ aſſignēt ⁊ cōcedant ad exemplandum apud bonū ⁊ fide dignū notarium qui notarius depoſitarius poſſit protocolla exemplare ⁊ in publicam formam reducere ⁊ credatur ⁊ fides adhibeatur tali ſumpto per dictum notariuꝫ ac ſi dictus notarius exemplans manu propria ſcripſiſſet ⁊ rogatus fuiſſet etiam ſine iudicis interpoſitione decreti ⁊ ſine partis citatiōe de qua tamen depoſitione facienda apud dictuꝫ notarium appareat publicum inſtrumentuꝫ manu notarij dicti cōſortij ciuitatis peruſie.

¶ Et qđ dictuꝫ eſt de notario falſario ꝙ omni honore ⁊ officio ſit priuatus vt dictum eſt ⁊ idem intelligatur de quolibet ꝺ falſo condēnato non reſtituto vel condemnando qui omni officio publico ſit priuatus ipſo iure ſtatim lata ſententia de falſitate nec poſſit eligi nec inſacculari ad aliqđ officiuꝫ nec offīn acceptare vel exercere pena tā eligētibus ꝙ̄ iſacculantibus ꝙ̄ etiam ipſi acceptanti vel officium exercenti.ccccc.lib.deñ.pro quolibet eorum imminente Et electio ⁊ inſacculatio vel acceptatio non valeat ipſo iure.Et nihilominus talis cōdemnatus ⁊ non reſtitutus vel condemnādus de falſo ſit infamis ipſo iure infamia iuris ⁊ facti: non obſtante ꝙ per inquiſitionem vel condictionem ex lege fuerit condemnatus.

¶ Ille autem qui fecit fieri vel ſcribi falſuꝫ inſtrumentum vel cōpoſitionem falſi inſtrumenti ſcienter .ccccc.lib.deñ.ſoluere teneatur ſine diminutione ⁊ remedio aliquo:quam penam ſi non ſoluerit infra decem dies computandos a die late ſententie poteſtas ⁊ capitaneus vel aliuſ officialis vt ſupra cognitionem habens ⁊ eorum officiales manum dextraꝫ ⁊ linguam ſibi faciant amputari.

¶ Et ſi aliquis fieri fecerit per aliquem notariuꝫ aliquod inſtrumentuꝫ falſuꝫ ⁊ falſitas i inſtrumēto contenta reperiretur eſſe facta ſine cōſcientia ⁊ delicto ſeu dolo notarij ille qui dictum inſtrumentuꝫ

derit cum effectu. Et ad hoc vt ſciatur quid eſt ſo/
lutum captoribus per cōe. Notariuſ qui pro captu
ra fecerit apodiſſam ſcribi facere teneatur per no/
tarium qui eſt conſeruator librorum armarij cōis
Peruſie iuſta condemnationem talis capti quali/
ter eſt captus ⁊ quantum ſolutum eſt pro captura:
⁊ etiam ſcribi facere in libro recomendationuꝫ car
ceratorum qualiter eſt captus ⁊ quid ſolutum eſt
pro captura ad hoc vt reſtituat tempore relaxa/
tionis.

¶ Quicūqꝫ indicauerit poteſtati vł capitaneo vel
alteri officiali quouis nomine nuncupetur vel alte
rius eorum familie aliqueꝫ qui ſit condemnatus ꝓ
maleficio ⁊ occaſione talis indicationis contingat
huiuſmodi condemnatum capi ⁊ in fortiam cōis
peruſie duci ⁊ peruenire: ꝙ talis indicans quintaꝫ
decimam partem eius q̄ꝫtitatis que perueniret in
cōe peruſie occaſione condemnationis de huiuſmo
di condemnato facte habere debeat.

¶ Et poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ alius officialiſ vt ſu
pra ei dare facere teneantur de cōdemnatione pre/
dicta que peruenerit in cōe: quaſ pecunie q̄ꝫtitates
maſſarij cōis peruſie ſoluere teneanł ſine alia apo
diſſa vel mādato facta fide dictis maſſarijs vel alijſ
officialibꝰ cōis peruſie de condemnatione captione
⁊ preſentatione ⁊ indicatione capti predicti ſimpli
citer ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij ⁊ ſine
oblatione ⁊ productione petitionum ⁊ intentionū
facienda ⁊ relinquenda prioribus artium ⁊ eorum
notario.

¶ Poteſtas inſuper ⁊ capitaneus ⁊ alter officia/
liſ vt ſupra deinceps eligendi ⁊ eorum officiales ⁊
familia pro exbannitis per eos captis vel capien/
dis qui non ſoluerint tempore officij eorum: nihil ꝓ
ipſis cōdemnatiſ vel pro captura habeant a cōi pe
ruſie vel ab aliqua ſpeciali perſona. Sed de illis cō
demnatis tantum qui ſoluerint tempore eorum of
ficij habeant ſm formā ſtatuti: non obſtante aliquo
ſtatuto vel ordinamento in contrarium loquente.

¶ Dominus q̊qꝫ poteſtas ⁊ dn̄s capitaneus vel
alius officialis quouis nomine nuncupetur ⁊ eorū
officiales ⁊ familiares ⁊ aliquis baiulꝰ cōis peru/
ſie ⁊ aliquis officialis forenſis ⁊ aliquis eoruꝫ non
habeāt nec ꝑcipiant nec habere nec percipere poſ
ſint a cōi peruſie nec ab aliqua vniuerſitate ⁊ ſpe/
ciali perſona aliquam pecunie q̄ꝫtitatem vel aliqd
aliud pro eo ꝙ indicarent caperent vel in fortiam
cōis peruſie ducerent vel preſentarent condemna/
rent vel iuſticiarent aliqueꝫ vel aliquos malefacto
rem vel malefactores non condemnatos cōis peru
ſie vel pro eo ꝙ condemnationes factas ꝑ eos exe
querentur. Et ꝙ pro predictis nulla ſolutio vel ſa/
tiſfactio eis fieri debeat per cōe peruſie vel per ali
quem officialem dicti cōis vel alium: non obſtante
aliq̊ ſtatuto generali vel ſpāli in ꝯrium loquente.

¶ Volumus inſuper ꝙ in preſenti capitulo vbicū
qꝫ vel alibi eſt facta mentio de ducente aliquem in/
fortiam cōis peruſie. Intelligał quis ducere in for
tiā cōis Peruſie: niſi aliud ſit expreſſum: eo ipſo
ꝙ preſentat aſſignat ⁊ tradit aliquem poteſtati ca/
pitaneo vel alteri officiali vt ſupra cognitioneꝫ ha
benti vel alicui ex iudicibus vel militibus ſeu ſocijs
vel notarijs alicuius eorū vel dn̄is prioribus artiū:
Et ille intelligatur ductuſ ⁊ eſſe in fortiam cōis pe
ruſie qui eſt preſentatus aſſignatus ⁊ traditu poſte
ſtati vel capitāeo vel alteri officiali vt ſupra vel ali
cui ex iudicibus vel militibus ſeu ſocijs vel notarijſ
alicuius eorum vel dominis prioribus artium. Et
qđ dictum eſt de aſſignatione facienda de militibuſ
ſeu ſocijs ⁊ notarijs: intelligatur exiſtentibus in ci
uitate peruſij.

¶ Additio.

¶ Declarantes ꝙ loco maſſarioruꝫ habeatur pre
mium ab eo qui eſt loco cōis peruſij in introitibus.

¶ De pena comittentiuꝫ quaſdam falſitates. Rubrica. 39.

AD reprimēdaz
Malitiam falſitates cōmitten/
tium. Statuimus ⁊ ordinamus
ꝙ ſi aliquis fecerit vel fieri fece
rit inſtrumentuꝫ falſum vel ſcri
pturam falſam in formam publi
cam ex quo vel qua aliquis damnum ſubſtinuerit:
ꝙ ille talis faciens vel fieri faciens vltra penam in
ſtatutis contentam pecuniariam vel perſonalem te
neatur reficere omne damnum qđ paſſus fuiſſet ex
tali inſtrumento vel ſcriptura. Et donec ſatiſfecerit
patienti damnum per dominos poteſtatem vel ca/
pitaneum vel alterum officialē vt ſupra teneatur
perpetuo carceratus.

¶ Preterea volumus ꝙ ſi aliquis mileſ comes
marchio vel capitaneus vel natus đ prole militari
ex paterna linea fecerit vel fieri fecerit aliqđ inſtru
mentum falſum vel aliquam ſcripturam falſam pu
niatur duplici pena qua puniri deberet popularis
per formam ſtatutorum.

¶ Item duximus ſtatuendum ꝙ quicūqꝫ accuſa/
uerit vel denunciauerit aliquem notarium de falſo
aut inquiri fecerit contra eum de falſitate ⁊ talem
accuſationem denunciationem vel inquiſitionē nō
probauerit ꝙ poteſtas ⁊ capitaneus vel alius offi
cialis vt ſupra cognitionem habens teneatur eum
compellere vltra penam in ſtatuto contentam reſti
tuere de facto accuſato omnes expenſas quas paſ/
ſus fuerit: ⁊ ſteł ſacramento notarij cū probatiōe.

¶ Et quicūqꝫ ſcienter produxerit aliqđ inſtrumen
tum falſum contra aliquem ſoluat cōi Peruſie pe

fieri fecerit preter penam ⁊ vltra penam quam de beret ſoluere ⁊ pati occaſione ſue falſitatis ⁊ ꝓ ſua falſitate ſm formam preſentis ſtatuti teneatur ⁊ debeat pati ⁊ ſoluere illam penam quaꝫ pati debe/ ret ⁊ ſoluere notarius qui ſcienter ⁊ ſtudioſe falſuꝫ fecerit inſtrumentum ⁊ notarius in dicto caſu ad nullam penam teneatur.

¶ Si autem aliquis ſemel fuerit cõdemnatus de aliq̃ falſitate ⁊ occaſione falſitatiſ vel teſtificationiſ falſe vel inductioniſ ad falſitatem ⁊ cõmiſſerit vel cõmitti fecerit iterum falſitatem in quadruplũ cõ/ demnetur. Et ſi dictam penam infra.x.dies a die la te ſententie computandos non ſoluerit ſibi manus dextra ⁊ lingua debeant amputari.

¶ Preterea volumus ꝙ quicũqꝫ accuſauerit ali/ quem de falſo inſtrumento vel ꝙ fieri fecerit falſuꝫ inſtrumentum ⁊ non probauerit tale inſtrumentuꝫ eſſe falſum vel non probauerit illum quem accuſat feciſſe falſum inſtrumentum ſoluat pro vice quali/ bet nomine pene.cc.lib.deñ.in pecunia numerata. Et in omnibus ſupradictis caſibus pena impoſita pro aliqua falſitate debeat ſolui in pecunia nume/ rata ſine aliqua excomputatione apodiſſarum.

¶ Et idem in omnibus ⁊ per omnia vendicent ſi/ bi locum dicte pene ſuperius ſtatute in ſcripturis priuatarum perſonaruꝫ falſe ⁊ ſcienter fabricatis. Et probata falſitate in ſupradictis caſibus debeat ſequi ſententia cõdemnatoria nec admittatur ſolu/ tio ad euitandam condemnationem.

Additio.

Declarãtes.§.qui priores:⁊ addentes: Nõ tamen intelligantur dicta originalia approbata pro veriſ niſi quatenus ſint vera. Et ꝙ omnino ét ad reſar/ ciendum damna parti in cuius preiudicium falſitaſ eſſet cõmiſſa ſi qua incurſit iuramento proprio paſ/ ſi declaranda:taxatione iudicis premiſſa:condem/ netur:⁊ pro condemnato in eadeꝫ ſententia habea tur ipſo facto.

¶ De mutante ſibi nomen in aliqua ſcriptura. Rubrica. 41.

Quicũqꝫ Scribẽdo vel ſe ſcribi facien do mutauerit ſibi nomen dolo/ ſe in damnum ⁊ preiudicium cõis perusie vel alterius perſo ne collegij vel vniuerſitatis ali quam priuatam ſcripturaꝫ ſcri pſerit vel priuatam ſcripturam ſcienter mutauerit vel quocũqꝫ modo doloſe falſificauerit in damnum ⁊ preiudicium alterius vel priuatam ſcripturam ſcripſerit ſub nomine alicuius officialis cõis Pe/ ruſie vel fancelli dicti officialis ſcribendo ꝙ dictus officialis vel fancellus ſcripſerit quod ipſe ſcripſe/ rat ſoluat.cc.lib.deñ.nomine pene.

¶ Et quicũqꝫ fecerit ſe ſcribi in fraudeꝫ de aliqua porta vel de aliquo loco de quo vel de qua non eſſet vel in quo vel in qua nõ habitaſſet a.x. annis citra penam ſimilem patiatur.

¶ Et ſi quis mutauerit ſibi nomen vel pronomen in aliquo contractu vel vltima voluntate vel in faci endo fieri contractum vel vltimam voluntatem de quo contractu ⁊ de qua vltima volũtate non fuerit rogatus notariuſ facere inſtrumentũ vel inſerendo teſtimonium cõdẽnet ⁊ puniatur in.ccccc.lib.deñ. quam penam ſi non ſoluerit infra.x.dies a die con/ demnationis computandos:manus dextra ſibi de/ beat amputari.

¶ Sed ſi de dicto contractu vel vltima voluntate appareat ſcriptura manu publici notarij vel eſſet rogatus aliquis notarius tunc mutans ſibi nomen ⁊ pronomen cõdemnetur ⁊ puniatur ea pena qua deberet condemnari ⁊ puniri ſm formam ſtatuto/ rum faciens fieri a notario falſum inſtrumentum.

¶ Si vero quis tempore quo inuentus eſſet a fa/ milia poteſtatis vel capitanei vel alicuius officialiſ cõis peruſie mutauerit ſibi nomen vel ꝓnomen vel locum vnde eſſet dicendo ſe nominari alio nomine vel alio pronomine vel eſſe de alio loco q̃ ſit ſꝫ ve ritatem condemnetur ⁊ puniatur pro qualibet vi/ ce in.xxv.lib.deñ.

Additio.

Addentes ꝙ eandem penam incurrant malitioſe mutantes nomen vnum vel plures patris vel aui vel alterius cuiuſcũqꝫ nominis importãtis ſiue in citationibus ſiue in alijs quibuſcunqꝫ. Et ꝙ nota/ rius debeat cognoſcere contrahentes vel diſponen tes vnum vel plures.

¶ De faciente vel tondente vel diminuente vel ex pendente falſam monetam. Rubrica. 42

Si quis Sciẽter vel frau dulenter falſam monetaꝫ expendiderit in.c.lib. deñ.debeat condemnari: quam penaꝫ ſi ſoluere nõ poterit eius manus dextra debeat ampuari.

¶ Et ſi quis fecerit vel fieri fe/ cerit falſam monetam vel etiam veram eream vel argenteam deaurari doloſe vt tamq̃ moneta au/ rea expendatur igne cõburatur ita ꝙ moriatur ⁊ omnia ſua bona cõi peruſie publicentur ⁊ perpe/ tuo remaneant publicata. Et ſit licitũ vnicuiqꝫ fran gere monetam falſam.

Additio.

Declarantes ꝙ eandem incurrant penaꝫ preſtan/ tes auxilium conſilium ⁊ fauorem:⁊ tondẽtes vel

⁊ idem ſit ſi plura maleficia in eadem accuſatione ſeu libello continerentur.

¶ Si vero teſtes inducere voluerit ſuper aliquo maleficio ſeu ſuper aliqua accuſatione vltra .x. pro quolibet teſte quem induxerit anteq̄ iuret dicere veritatem duos ſolidos den̄. cōi peruſie ſoluere teneatur ꝙ ſi non ſoluerit iudex tales teſtes non recipiat ad iuramenta ⁊ ſi receperit nō valeant eoꝝ dicta. Et hoc locum habeat ſiue ad defenſionem ſiue alio quocūq; modo teſtes inducant̄ ſup aliquo maleficio. Et poteſtas ⁊ capitaneus vel alter officialis vt .ſ. hn̄s cognitionē ⁊ q̇libet eoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ iudices poſſint ⁊ debeant cogere accuſatorem dare teſtes ſup accuſatione: q dati vel recepti fuerint ſup denūciatiōe vel inq̇ſitiōe p̄mo porrecta ⁊ formata.

¶ Ad pſonas quoq; valitudine impeditas vel q̄s pp eoꝝ conditionem non eſſet honeſtum in iudicio cōparere poteſtas ⁊ capitaneus vel aliꝰ officialis vt .ſ. eoꝝ iudices ⁊ alij officiales cōis peruſie mittant eoꝝ notariū ad recipiendum ſacramentum vt dictum talis pſone in teſtem date ⁊ teſtimonium ⁊ iuramentū talis teſtis valeat ac ſi coraȝ iudice fuiſſet factū ⁊ preſtituȝ. Et hoc vtrum dicte pſone ſint talis conditionis ꝙ non ſit honeſtuȝ in iudicio cōparere ſtetur diſcretioni poteſtatis vel capitanei vel alterius officialis coram quo debet teſtimoniuȝ reddi ſeu perhiberi. Et ſi contigerit ꝙ talis pſona valitudine impedita vel conditionata vt .ſ. dc̄m eſt eſſet in comitatu notariuȝ mittere debeat expenſis poſtulantis. Qui notarius nullū enſeniū nec aliqd vltra ſuū ſalarium recipere debeat vllo modo. Et hoc habeat locū i ciuilibꝰ ⁊ criminalibꝰ q̄ōibus.

¶ Teſtes vero de comitatu ⁊ diſtrictu peruſie vel aliunde venire debeant ad curiam peruſinā reddituri ⁊ perhibituri teſtimoniū veritatis expenſis inducentis vel inducētiū inſpecta ſemp a iudice qualitate pſonaꝝ. Et hoc locum habeat in queſtionibus ciuilibus ⁊ criminalibus.

¶ De qbuſdā ꝓhibitis i teſtes induci: Et vbi examinent̄ mulieres in teſtes inducte. Rca. 46.

Nemo Poſſit iducere ſuos homines vaſallos vel fideles in ſuos teſtes in aliqua cauſa contra aliquem in curia peruſina nec alibi cum aliquo peruſino nec ſuos ſeruitores famulos vel famulas ⁊ qui ꝯ̄ferit ſoluat pene noīe .l. lib. den̄. ⁊ teſtimoniū illius vel illorum non valeat.

¶ Et nemo poſſit teſtificari ſup eo ex quo ſibi aliqua vtilitas poſſit reſultare.

¶ Preterea volumus ꝙ nulla vniūſitas alicuius caſtri vel ville comitatus vel diſtrictus peruſij poſſit nec debeat inducere in teſtes homines illius vniuerſitatis que haberet litem cauſam queſtionē vel controuerſiam cum cōe peruſij vel cum aliqua ſpeciali perſona: nec ipſi teſtes admittantur ꝓ ipſa vniuerſitate nec admitti valeant vllo modo. Et hoc ēt intelligat̄ ⁊ locum habeat ſi aliqua ſpecialiꝭ pſona cām hr̄et cum cōe peruſie vel cuȝ aliquo alio ⁊ illa cauſa ſpectaret ad vtilitatem vniuerſitatis de qua vult ꝓducere teſtes ꝙ de ipſa vniuerſitate ad quaȝ vtilitas cauſe poſſit ſpectare nullꝰ debeat nec poſſit ꝓduci in teſtem nec admitti valeat vllo modo p̄terq̄ in caſibus permiſſis per formam ſtatutoꝝ.

¶ Et qꝛ non videt̄ licitum nec honeſtum ꝙ mulieres pſonaliter accedāt ad palatia poteſtatis vel capitanei vel alterius officialis cauſa teſtimoniū ꝑhibendi. Duximus ordinandū ꝙ nulla mulier cuiuſcunq; conditionis exiſtat ꝓ aliqua teſtificatione facienda in cauſa criminali vel ciuili ad palatiuȝ ſiue domos cōis peruſie ſiue hoſtium poteſtatis vel capitanei vel alicuius eoꝝ vel alterius officialis venire vel ire nullactenus compellatur.

¶ Sed qn̄ aliqua mulier ꝓduceret̄ in teſtem ipſa mulier venire debeat ad eccleſiaȝ ſancti Laurentij vel ad eccleſiaȝ parrochie vnde dicta mulier fuerit ⁊ poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ alij officiales cōis peruſie ⁊ eoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ iudices teneant̄ ⁊ debeāt mittere notarium vel iudicem ſi aliqua partiuȝ petierit ad petitionem cuiuſlibet ad aliquā dictarum eccleſiarum vt req̇ſiti fuerint ad faciendum iurare ipſam mulierem ⁊ ſuū teſtimoniū recipiendū: ⁊ in aliqua ipſaꝝ eccleſiaꝝ iurare debeat ⁊ ſuū teſtimonium perhibere p̄ñte notario vel iudice poteſtatis vel capitanei vel alterius officialis vel alio notario cui cōmiſſa fuerit receptio teſtium queſtionis cauſe vel litis ſeu cōtrouerſie ſup qua in teſtem ipſa mulier ꝓduceret̄: dūmodo iuramentum qđ p̄ſtabit ⁊ faciet mulier ꝓducta in teſtem ſup aliqua q̄ōne inquiſitione denūciatione vel accuſatiōe ſeu alio modo quocūq; coram aliquo dictoꝝ notarioꝝ ſeu coram iudice valeat ⁊ teneat ⁊ habeat iuris ꝑpetuā firmitatem: ⁊ iuramentū p̄ſtitum coram notario in dicto caſu ac etiam dictū ipſius mulieris non poſſit aliqualiter viciari ex eo ꝙ nō fuerit p̄ſtitū p̄ñte iudice cauſe criminalis vel ciuilis queſtionis litis vel controuerſie: ſed perinde ſit ac ſi p̄ñte iudice fuerit mulier recepta ad iuramentum: ⁊ dictum mulieris ex eo ꝙ iurauerit in eccleſia ac ēt ſi ibi ſuū teſtimonium ꝑhuerit. Et intelligat̄ notarius de voluntate ⁊ mandato iudicis ⁊ ex eius cōmiſſione accedere ad dictas teſtificationes recipiendas eo ipſo ꝙ notarius inter acta cauſe aſſeruerit ſe dicta de cauſa acceſſiſſe de voluntate ⁊ mandato iudicis ⁊ queſtionis: q̄uis alia cōmiſſio non appareret.

¶ Si aūt teſtis fuerit infirmꝰ ita ꝙ non poſſit ad palatium vel ad eccleſiam venire vbi recipi poſſet ad iuramenta

quomodocūqꝫ diminuentes quācunqꝫ monetam in penam.ccccc.lib.deñ. pro qualibet vice incurrant quam ſi non ſoluerit infra.xxx.dies a die ſententie manus dextra ſibi amputetur.

¶ De falſo teſte ⁊ falſos teſtes inducente. Et de baiulo non portante cedulam. Rubrica. 43.

SI quis falſum reddiderit teſtimoniū aut precium aut aliquid pro teſtimonio faciēdo ſeu ferēdo receperit aut quocūqꝫ modo falſuꝫ reddiderit vel tulerit teſtimoniuꝫ in curia dñoꝝ poteſtatis vel capitanei maioris ſindici vel iudicis iuſticie damnoꝝ datoꝝ vel cuiuſcūqꝫ alterius officialis cōis peruſie vel corā arbitris vel arbitratoribus vel coram cōſulibus mercatoꝝ auditoribus cambij vel aliquo camerario alicuius artis vel in quocunqꝫ alio loco ⁊ ꝓbatum fuerit poteſtas capitaneus ⁊ maior ſindicus ⁊ iudex iuſticie ⁊ damnoꝝ datoꝝ vel alius officialis.cccc.lib.deñ. pene noīe pro cōi peruſie ei aufferre teneanť. Et ſi dictam penam non ſoluerit.j.menſem a die late ſnie numerandum manū ⁊ linguam ei faciant amputari. Ita ꝙ decetero non loquatur.

¶ Ille aūt qui teſtes falſos vel teſtem falſuꝫ induxerit ſcienter vel pciū ſeu aliqd aliud dederit ſeu ꝓmiſſerit dicta pena.cccc.lib.deñ.ꝑ poteſtatem vel capitaneum vel maiorem ſindicuꝫ iudicem iuſticie vel aliū officialeꝫ puniri ⁊ cōdemnari debeat quaꝫ penam ſi non ſoluerit.j.menſem cōputandum a die late ſnie manū dextram ei faciant amputari: ⁊ perdat nihilominus qōnem ipſo iure ſine aliqua ſnia vel ꝓceſſu eo ipſo ꝙ de ſupra ꝓxime dictis vel aliquo ipſoꝝ extiterit condemnatus.

¶ Volumus inſup ꝙ ſi aliqs de falſo vel occaſione cuiuſcunqꝫ falſitatis condemnatus fuerit in aliqua cauſa vel in aliquo caſu poſtea ad teſtificandū nullactenus admittať ⁊ eius teſtificatio non debeat valere nec etiam iudicium faciat.

¶ Quicūqꝫ baiulus fecerit aliquaꝫ falſam citationem vel relationē: ⁊ etiam qcunqꝫ fieri fecerit ſcienter falſam citationē vel falſam relationeꝫ puniatur quilibet predictoꝝ in.c.lib.deñ. Et nihilominus dicta citatio ⁊ relatio ſic facta nō valeat nec ex ea qs conſtituatur in contumacia.

¶ Et ꝙ nullus baiulus cedulaꝫ mittat per alium ſed ipſe pſonaliter portet ad domum habitationis citandi vel vbi habitare cōſueuit ⁊ ad alia loca in quibus debet fieri citatio ſm formam ſtatutoꝝ vel pſonaliter det ipſi citādo. Et qui ꝯfecerit puniatur in.l.lib.deñ.auferendis ſibi de facto ꝑ iudicem cauſe in pecunia numerata ꝓ qualibet vice. Et ſufficiat ad ꝓbationem quo ad dictam penam.l.lib.deñ.teſtimonium illius per quem portari fecerit dictā cedulam. Et eadem pena.l.lib.deñ.puniatur fieri faciens dictam citationem. Et nihilominus de falſo poſſit accuſari ⁊ contra eum inquiri ⁊ debeat metriari. Et dictā citatio nō valeat nec ex ea pars contumax habeatur.

¶ De pena corrūpentium officiales. Rca.44.

SI quis Attētauerit poteſtati vel capitaneo vel maiori ſindico iudici iuſticie vel alicui alij officiali cōis peruſie quouis noīe nūcupetur forenſi vel eoꝝ officialibꝰ ⁊ familiaribus vel alteri ex eis aliquid ꝓmittere ſiue dare vel ꝓmiſſerit vel dederit cauſa eoꝝ vel alterius eoꝝ officij: excepto ſalario eis conceſſo ⁊ excepto omni eo qđ ſibi debereť ex forma ſtatutoꝝ cōis peruſie vel ex forma ſue electiōis: condemneť ⁊ puniať pena.cc.lib.deñ. ⁊ in ipſa ſnia priueť omni beneficio publico ⁊ introitu palatioꝝ cōis peruſie. Et dicti poteſtas ⁊ capitaneus maior ſindicus ⁊ alij officiales ſupradicti ſi dictam ꝓmiſſionem vel dationem receperint condemnenť ⁊ punianť p eoꝝ ſindicatores in.cc.lib.deñ.ꝓ quolibet contrafaciente: ⁊ ſi occaſione dicte ꝓmiſſionis vel dationis aliqs ex dictis officialibus ⁊ familiaribus aliqd inlicitum fecerit condemneť ⁊ puniatur per eoꝝ ſindicatores in.ccccc.lib.deñ.tpe ſindicatus ⁊ eo caſu ille q dederit vel ꝓmiſſerit occaſione cuius ꝓmiſſiōis vel datiōis aliqd inlicitū fuerit ſecutū ſili pena vꝫ.ccccc.lib.deñ.condemneť ⁊ puniatur.

¶ Et ad plenam ꝓbationem pdictoꝝ ſufficiat ꝓbatio vnius teſtis fide digni de viſu ⁊ duoꝝ de publica fama. Sufficiat etiam ad plenam ꝓbationem dictum quattuor teſtium de fama publica fide dignorum: non obſtante aliquo ſpeciali vel generali in contrarium loquente.

Additio

¶ Addentes declarauerūt ꝙ ſententia non valeat ipſo iure: ⁊ locum habeat in notario forenſe ⁊ officiale vel iudice quocunqꝫ.

¶ De teſtibus inducendis in maleficijs ⁊ de eoꝝ numero. Et qui ⁊ quot teſtes in cauſa criminali poſſint produci: ⁊ qñ debeant ſcribi ⁊ a quibus examinari. Rubrica. 45.

SI quis Super aliquo maleficio teſtes ꝓducere voluerit poſſit tpe ꝓductionis accuſationis tm̄ ⁊ non poſtea inducere teſtes quos voluerint ⁊ crediderit hr̄e ſcientiā ⁊ notitiaꝫ maleficij ⁊ ſuper vna accuſatione maleficij nō poſſint plures decem ad iuramenta ⁊ dicta producere

ad iuramenta ⁊ dicta ſi ad ipſam eccleſiam non venerit ꝙ tunc notarius vadat ad dictuꝫ infirmum ⁊ valeat ſacramentum ⁊ dictuꝫ ac ſi receptus eſſet in palatio vel eccleſia ſupꝛadictis.

¶ De teſte nō veniente ad teſtificādū. Rca. 47.

SI teſtis Semel ⁊ ſecundo citatus fuerit vt veniat ad teſtimonium veritatis perhibendum ſup aliquo maleficio vel delicto aut ad defenſionem ſup maleficio ⁊ nō veniret pꝛima vel ſecūda vice qua fuerit citatus infra terminum ſibi aſſignādum ex parte iudicis q de dicta cauſa cognoſcit auferat ſibi ſine aliqua accuſatione vel inqſitione aut ꝓceſſu dictus iudex. C. ſol. deñ. de facto: quos venire faciat in cōi ⁊ nihilominus eum cogat ad teſtimonium perhibendum.

¶ Si vo in cauſa ciuili citatus fuerit vt. ſ. dcm̄ eſt ⁊ nō venerit auferat ſibi. C. ſol. deñ. modo p̄dicto. Et nihilominus eum cogat ad teſtimoniū faciēdū.

¶ Infra quantum tempus poſſint teſtes de falſo redargui. Rubꝛica. 48.

STatuimus Qꝺ ſi aliquis voluerit repꝛobare ⁊ accuſare teſtes ꝓductoſ in aliqua cauſa de falſa teſtificatione poſſit ⁊ debeat ipſos repꝛobare ⁊ accuſare infra octo dies a die publicationis teſtium numerandos ⁊ poſtea nullo modo poſſit. Et ꝙ cauſa pꝛincipalis ⁊ eius ꝓceſſus ⁊ diffinitio ꝓpter inqſitionem vel accuſationem que fieret contra teſtes non differatur quin infra terminū debitum terminetur.

¶ Poſſit tñ poteſtas ⁊ capitaneus vel alter officialis cognitionem habens vt ſupꝛa ⁊ qlibet eoꝝ inqſitionem facere de p̄dictis infra vnum menſem a die terminationis pꝛincipalis queſtionis.

¶ Additio.

¶ Declarantes ꝙ quo ad parteꝫ poſſint redargui infra vnum mēſem q̄ vero ad iudicem .ī. ſex menſes.

¶ De terrafinādis ⁊ ꝓceſſibus ꝯ eos. Rca. 49.

POteſtas Et capitaneuſ vel alius officialis quouis nomine nūcupetur habens cognitioneꝫ vt. ſ. ⁊ qlibet ipſoꝝ vltra penam imponendam pꝛo delicto ſeu maleficio ſm formam ſtatututoꝛum poſſint vbi viderint expedire de quo ipſoꝝ diſcreptioni ſtetur: relegare ſeu mittere ⁊ ponere ad terrafines ſeu ad cōfinia omnes illos qui cōmiſſerint aliquod maleficiuꝫ vel fecerint riſſam ſeu meſchiam ⁊ ibi eos ad eoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ volūtatem cōmoꝛari: ⁊ qcūqꝫ nō iuerit vel iuerit ⁊ nō ſteterit ad terrafines ſeu cōfinia ſicut ei fuerit p̄ceptū ꝓ quolibet die ⁊ qualibet vice in. C. lib. deñ. cōdemneꝫ: ⁊ ſit in ꝓuidentia poteſtatis vel capitanei vel alterius officialis cognitionem habētis vt. ſ. ponere hoīes ad terrafines ſeu ꝯfinia longe ⁊ pꝛope ⁊ tp̄s ꝯfinium terminare longe ⁊ pꝛope ſm delictum cōmiſſum: habito ſemp reſpectu ad pſonā cōmittentem maleficium ⁊ ad maleficiū cōmiſſum ⁊ ad qualitateſ maleficij: dūmodo dictoꝝ cōfinium tempus non excedat mēſem: nec ad alia loca hmōi cōfinādos mittere poſſit q̄ꝫ ad loca comitatus vel diſtrictus peruſie ⁊ ad terras dicto cōi ſubiectas. Et pꝛedicta in hoc capitulo contenta non vendicēt ſibi locuꝫ in caſibus in quibus pena ⁊ tempus confinium eſſet terminata ⁊ terminatum ⁊ limitata ⁊ limitatum per foꝛmam ſtatutoꝛum.

¶ Contra quos malefactoꝛes pꝛocedatur ad toꝛmenta. Rubꝛica. 50.

SI contra Aliqueꝫ vel aliquos pꝛocedereꝫ occaſione homicidij qꝺ diceretur feciſſe vel eo ꝙ diceretur alicui membꝛum debilitaſſe vel mutilaſſe alicui manum vel pedem vel digitum manus vel pedis vel aurem vel naſum vel aliud membꝛuꝫ vel obcecaſſe vel deſtruxiſſe alicui oculuꝫ vel furtū cōmiſiſſe a centū ſol. ſupꝛa vel ꝙ fuerit vł ꝙ ſit publicus ⁊ famoſus fur vel latro vel falſus teſtis vel alr̄ falſarius vel robbatoꝛ ſtrataꝝ vel ꝙ feciſſet inſultū ad loca religioſa vel ꝙ fregerit ipſa loca vel ꝙ coꝛruperit virginem ꝯ ſuam volūtatem vel ꝙ cognouerit aliquam religioſam ꝯ ipſius volūtatē vel monaſterij vel vxoꝛem alicuius ꝯ eius voluntatem vel contra voluntatē viri ſui vel ꝙ cognouerit aliquaꝫ aliam mulierem ꝯ ipſius voluntateꝫ: dūmodo hoc locum non habeat in meretricibꝰ ⁊ ruffianis ⁊ mulieribus retinētibus meretrices vel mulieres male conditionis ⁊ fame non obſtante ſi virum haberēt hmōi retinentes: ⁊ ſi reuocareꝫ in dubium ꝙ nō ſit meretrix vel ruffiana vel mulier retinēs meretrices vel feminas male cōdictionis: nō obſtāte ꝙ habeat virum: ſufficiat ꝓbatio de publica fama vel ꝙ pꝛoieciſſet lapides in domū alteriuſ vel que ab eo poſſideretur vel in qua aliqs habitaret vel aliam rem actam ad nocendū vel ꝙ feciſſet vel dediſſet alicui damnū de nocte a. x. lib. deñ. ſupꝛa vel ēt ſi aliquam aliam violentiam cōmiſiſſe diceretur. Et ſi ꝓcede

¶ Et ſi aliquis de iuriſdictione cõmunis Peruſie eſſet cum offenſore predicto ꝛ opem ꝛ auxilium ꝛ conſilium ei dederit ſoluat.c.lib.deñ.quas ſi ſoluere non potuerit poteſtas ꝛ capitaneus vel alius officialis vt ſupra cognitionem habẽs pedem dextrũ ſibi faciat amputari.Et ſi ille q̃ erit cum p̃dicto offenſore non habuerit libram in ciuitate vel comitatu peruſie ꝛ dederit offenſori auxiliũ ꝯſilium ſeu fauorem vt dcm̃ eſt poteſtas ꝛ capitaneuſ vel alius officialis vt ſupra cognitionem habens ei amputari faciat pedem dextrũ:ſaluo ꝛ reſeruato ꝙ ſi idẽ qui fuerit cum dicto offenſore vel pater eius fuerit natuſ in ciuitate vel comitatu peruſie non obſtante ꝙ non habeat libram vt dcm̃ eſt penam pedis euadat dũmodo ſoluat penam pecuniariã ſuperius in precedenti proxime.§.denotatam:quas.c.lib.deñ.ſi non ſoluerit nihilominus ſtet in carceribus cõmunis peruſie donec ſolueri[t].

¶ Propterea volumus ꝙ ſi aliquiſ nõ ſubiectus principalr in ciuilibuſ ꝛ criminalibuſ iuriſdictioni ꝛ curie poteſtatis ꝛ capitanei cõis peruſie vel alterius officialis quouis nomine nuncupetur vꝫ forenſis acceperit p ſe vel alium vel nomine ſuo vel alterius per vim vel ſine iuris cognitiõe alicui ciui comitatenſi vel diſtrictuali peruſie aliquam rem ſeu poſſeſſionem alicuius rei ꝛ poſſeſſionẽ ipſius non reſtituerit ſicut dñs poteſtaſ ꝛ capitaneuſ vel aliuſ officialis vt ſupra preceperit.

¶ Dominus poteſtas ꝛ capitaneus vel alius officialis vt.s.teneantur inuenire laboratores ꝛ coptumatores illius non ſubiecti qui talia fecerit vel feciſſet ſeu rerũ de quibus dictus non ſubiectus pciperet vel haberet fructus ꝛ ipſis laboratoribus ꝛ coptumatoribus teneantur precipere vt de bonis ꝛ rebus predictis illius non ſubiecti de quibus fructus poſſet pcipere vel habere nõ debeãt amplius laborare.Et ſi quis poſt preceptum ſibi factum de dictis bonis ꝛ rebuſ laborabit ſoluat nomine pene cõi peruſie pro vice qualibet.c.lib.deñ.

¶ De arbitrio non petendo ad maleficia punienda. Rubrica.53.

POteſtas Et capitaneus vel alius officialis cõis Peruſie quouis noĩe nuncupetur habens cognitionem de maleficijs vel alter eoꝝ vel aliquis de familia eoꝝ vel alteriuſ eoꝝ ſeu aliquis pro eis vel aliquo eoꝝ vel alterius eoꝝ familia non petat nec peti faciat nec recipiat aliqͦd arbitrium ſiue bailiam ſiue licentiam ſiue materiam ſeu aliquam viam ſeu aliquem modum puniendi aliquam pſonam vel aliquod maleficium vel aliqua maleficia ad ſuam voluntatem vel arbitriũ vel vltra vel p̃eter vel contra formã ſtatutoꝝ ꝛ ordin mentorum ciuitatis puſie.Sed ipſi poteſtas ꝛ capitaneus vel alius officialis vt ſupra ꝛ eoꝝ ꝛ cuiuſlibet eoꝝ officiales ꝛ familiares maleficia puniãt ꝛ ius cuilibet faciant ꝛ ad ipſa punienda procedant ſm formam ſtatutoꝝ ꝛ ordinamentoꝝ ciuitatis peruſie ꝛ nullã aliam penam ẽt legalem imponere poſſint.

¶ Saluo ꝙ hoc non preiudicet in illis caſibus in quibus arbitrium puniendi per aliquod ſtatutum vel ordinamẽtum ꝓceditur.Et ſi poteſtas vel capitaneus vel alius officialis vt ſupra cognitionem habens vel aliquiſ de alterius eoꝝ familia vel aliquis pro eis vel alter eoꝝ attentauerit petere aliqͦd arbitrium maleficia puniendi ad ſuam volũtatem exceptis terminatis p ſtatuta puniatur ꝓ vice qualibet ꝛ ſoluere teneaꝰ qͥlibet ꝯfaciens cõi peruſie pene noĩe.ccccc.lib.deñ.in quam penam ſindici cõis peruſie qui habebunt ſindicare poteſtatem vel capitaneum vel aliũ officialem cõis peruſie quouis noĩe nuncupetur condemnare cõi peruſie teneanꝰ.Et ſi aliqͦd daretur arbitriũ vltra vel p̃ter vel ꝯ dictam formã nõ valeat ꝛ cõdemnatio vel cõdemnationes que ex arbitrio fierent non valeant vllo modo.

¶ Q condemnatio non valeat certis de cauſis viciari. Rubrica.54.

NUlla Condemnatio que fiet decetero in cauſa criminali valeat viciari nec dici nulla ex eo ꝙ cõdemnatus non fuerit citatus ad audiendũ ſententiam nec ex eo ꝙ cõdemnatus vel accuſatus ſit filiusfamilias vel minor ꝛ pater non ꝯſenſerit nec ex eo ꝙ nõ fuerit locus vel teſtes i actis nec ex eo ꝙ accuſator vel teſtes dicerenꝰ eſſe excõicati vel eſſent.

¶ Et ſi aliqs accuſatus vel inqſitus p ſe vel alium opponeret aliquã exceptionẽ excõicationis ꝯ accuſatorẽ vel teſtes taliſ oppoſitio vlꝰ exceptio nullatenus admittatur ſed ea ſpreta nihilominuſ poteſtas vel capitaneus vel alius officialis quouis nomine nuncupetur ꝛ quilibet eoꝝ ꝛ cuiuſlibet eoꝝ iudiceſ in cauſa ꝓcedant ꝛ valeat ꝓceſſus ꝛ ſententia que daretur ac ſi dicta exceptio ꝛ oppoſitio non fuiſſet oppoſita ꝛ opponens ſoluat.ccccc.lib.deñ.que de facto ſibi per iudicem corã quo dicta exceptio opponeretur auferatur.

¶ Nec vicietur ex eo ꝙ officiales cõis peruſie dicerentur ſiue eſſent excõicati:ſed hijs non obſtantibus ſententia debeat executioni mandari.

¶ Et ſi poteſtas ꝛ capitaneuſ ꝛ maior ſindicuſ iudex iuſtitie vel alius officialis vt ſupra eſſent negligentes in predictis vel aliquo p̃dictoꝝ vel contra-

retur contra aliquem famulum vel ſcutiferum vel ſeruientem vel hoīem alicuius: eo ꝙ diceretur percuſſiſſe vel offendiſſe vel iniuriaꝫ feciſſe alicui de ciuitate comitatu vel diſtrictu ꝑuſie de mandato dn̄i ſui ſeu voluntate eius vel ꝯ illum vel illam qui vel que ꝑcuſſiſſet aliqueꝫ vel aliquā in aliqua re offenſi vel ab eo offenſo poſſeſſa vel in domo ꝓpria offenſi vel ab eo poſſeſſa vel cōducta in qua habitaret vel in camera in qua ſtaret ad ſuam artem exercendaꝫ vel ꝙ percuſſiſſet aliquem cum effuſione ſanguinis vel ſine ſanguinis effuſione in platea cōis Peruſie vel in aliquo locoꝝ in quo ꝓ homicidio eſt pena capitis vel in aliqua eccleſia vel ꝙ ꝑcuſſiſſet aliquem in quocūqꝫ loco de die vel de nocte cum ſanguinis effuſiōe vl' ꝙ terminos abmouiſſet ſeu euulſiſſet vel ꝓditionem aliquaꝫ feciſſet vel vitiū ſogdomiticum cōmiſiſſet vel blaſfemiā ꝯ deum vel eius matrem ỽginem Mariam vel aliquem ex ſuis ſanctis ꝑtuliſſet vel ꝙ dicta maleficia cōmiſiſſet ⁊ feciſſet vel aliqđ p̄dictoꝝ fieri feciſſet vel opem auxilium vel ꝯſilium ſeu fauorem p̄ſtitiſſet vel ordinaſſet ſeu tractaſſet vel fieri feciſſet aliqđ p̄dictoꝝ.

¶ Poteſtas ⁊ capitaneus vl' alius officialis vt. ſ. ⁊ qlibet eoꝝ poſſint ⁊ debeant ꝯ tales ꝯ quos ꝓcederet̄ p̄dictis de cauſis vel aliqua eaꝝ ſi ꝯſtiterit ꝑ vnū teſtem de viſu vel ꝑ publicam famā vel ꝑ inditia ꝓcedere ad tormēta ita ꝙ veritas eruat̄ ⁊ inueniat̄. Et in omnibus alijs caſibus in qbus cōcederetur ex forma alicuius ſtatuti ꝓcedi ad tormenta ſi non eſſet facta ⁊ ꝓbata defenſio legitime vel ſi nō eſſent teſtes reprobati in caſibus in qbus reprobatio non prohiberetur.

¶ In alijs aūt ⁊ ꝓ alijs caſib⁹ ꝓcedere nō poſſint ad tormenta poteſtas vel capitaneus vel alius officialis cognitionē hn̄s vt ſupra vel eoꝝ vel cuiuſlibꝫ eoꝝ iudices ⁊ officiales vl' alij officiales cōis ꝑuſij. Et ſi ꝯfecerint tormentādo in caſib⁹ nō ꝑmiſſis vel obmiſerint tormētare i caſibus ꝑmiſſis puniat̄ ꝯfaciēs ꝑ ſuos ſindicatores in. ccccc. lib. deñ. ꝓ vice q̄libet. Et ad p̄dicta ꝓbāda ꝯ officialē ſufficiat ꝓbatio publice fame. x. teſtiū ⁊ habeat̄ ꝓ plena ꝓbatione. Et cum aliqs tormētabit̄ iniuriam paſſus ſeu offenſus ſi hr̄i poterit p̄n̄s ſit vel heredes defuncti iniuriam paſſi ſi adeſſe noluerint.

¶ Statuimus inſuper ⁊ ordinamuſ ꝙ poteſtas ⁊ capitaneus vel aliqs aliuſ officialis cōis ꝑuſie quouis noīe nuncupet̄ nō poſſit nec debeat ponere vel poni facere aliqueꝫ malefactorem ad tormenta vel queſtiones extra palatia cōis ⁊ populi peruſini vel ad feneſtras ipſoꝝ palatioꝝ ⁊ q ꝯfecerit puniat̄ ꝓ vice qualibet in Mille lib. deñ. niſi hoc facerēt de volūtate dn̄oꝝ prioꝝ ⁊ ꝯſilij camerarioꝝ.

¶ Qui debeant detineri: Et qui poſſint relapſari datis fideiuſſoribus. Rubrica. §. 51.

Poteſtas Uel capitaneus vel ali⁹ officialis quouiſ noīe nuncupet̄ vel aliqs de eoꝝ vel alteri⁹ eoꝝ familia non poſſit aliqueꝫ cogere nec detinere vel detineri facere in palatio vel in carcere cōis peruſij vel populi peruſini niſi pro maleficio cuius occaſione deberet tormentari aliqs vel eſſet pena corporalis principal'r vel in ſubſidium ſed fideiuſſorem recipere debeat de repreſentando ꝑſonam ⁊ de iudicato ſoluendo: eo tn̄ caſu quo in ſubſidium imponit̄ pena corporaliſ facto depoſito pene pecuniarie penes maſſarios cōis peruſie accuſatus vel inqſitus nō debeat ꝑſonal'r detineri. Et ſi fideiuſſores nō p̄n̄tauerint illum ꝓ quo fideiubebūt. j. terminum octo dieꝝ eis dandū ꝑ poteſtatem vel capitaneum vel alium officialem de maleficijs cognoſcentem ⁊ eoꝝ iudiceſ maleficioꝝ de cauſa cognoſcētes ille ꝓ quo fideiubebūt habeat̄ ꝓ ꝯfeſſo ⁊ poſſit ꝑ poteſtatem ⁊ capitaneū vel aliū officialeꝫ vt ſupra cōdemnari ac ſi ore ꝓprio ꝯfeſſus fuiſſet: ⁊ ſi poteſtas vel capitaneus vl' alius officialis vt. ſ. vel aliqs de eoꝝ familia fecerit ꝯ p̄dicta qlibet ꝯfaciens debeat ſoluere. C. lib. deñ. ⁊ intelligat̄ detemptio poſſe fieri in caſu vbi non eſt ꝑſone vel membri ꝑditio ſeu nō imponeret̄ pena corporalis cum ꝓbatū fuerit de maleficio de quo pōt ꝓcedi ad tormenta vel ad queſtionem ꝑ famā publicam vel ꝑ vnuꝫ teſtem vel inditia ⁊ defenſio non fuerit ꝓbata.

¶ De auxilio ⁊ fauore dando violentiaꝫ paſſis ab aliquibus non ſubiectis. Rubrica. §. 52.

Ad hoc Ut vnus qſqꝫ habeat materiaꝫ hōeſte viuēdi ⁊ alios nō ledēdi q̄ ſūt p̄cepta legis. Statuim⁹ ⁊ ordinam⁹ ꝙ ſi aliqs q nō eēt de iuriſdictiōe cōis ꝑuſie vel forēſis offēderet aliquē q eſſet de ciuitate vel burgis vl' comitatu vel diſtrictu ꝑuſij vl' aliquē de ſua familia in ꝑſonā vl' reb⁹ iniuriādo vl' ꝑcutiēdo vl' res ſuas aufferēdo ꝑ vim vl' ſine iuris cognitiōe ptās ⁊ capitañ. vl' ali⁹ officialis vt. ſ. cognitionē hn̄s ⁊ qlꝫ eoꝝ ⁊ cuiuſlibꝫ eoꝝ iudices ſi q̄rimoniā inde recepint teneant̄ tali offenſo dare auxiliū ꝯſiliū ⁊ fauorem ſup p̄miſſis ⁊ ipm ⁊ res ſuas defendere in poſſeſſione rerū ablatarū ꝑ vim vel ſine cognitiōe iuris ipm reponere ⁊ repoſitū defendere atqꝫ tueri ⁊ iniuriā ſibi illatā ⁊ dānū eidē illatū in ſuis reb⁹ facere pleni⁹ emēdari.

¶ Et ſi ptās vel capitane⁹ ad h̄ faciēdū fuerint negligētes ſoluāt. ccccc. lib. deñ. Et hec locū habeāt ⁊ hr̄e debeāt ⁊ obſuent̄ ⁊ executiōi mādent̄ nll'o alio ſtatuto vel ordinamēto p̄cedēte vel ſeq̄nte h̄ cap'lm obſtāte ꝑ ptātem ⁊ capitaneū vel aliū officialē vt. ſ. cognitionē hn̄teꝫ p̄n̄tes ⁊ futuros ſub pena p̄dicta.

fecerint puniatur cótrafaciens vel negligens ſimili
pena tempoꝛe ſui ſindicatus.

¶ De ſentétijs ꝛ ꝓceſſibus maleficioꝝ nó annul-
landis nec circundandis. Rubꝛica. 55.

Quum interdum Eueniat ꝙ po
teſtas vel capi
taneus cóis peruſie vel alius officialis quouis noie
nuncupeť in fine eoꝝ officij gřam faciát aliqbus ci-
uibus puſini ſnias ꝛ ꝓceſſuꝫ annulládo: cui⁹ occaſio
ne cóe puſie fraudať ꝛ delinquétes penas euadút.
¶ Statuimus ꝛ oꝛdinamus ꝙ poteſtas ꝛ capita-
neus vel alius officialis cóis Peruſie quouis noie
nűcupeť ꝛ maioꝛ ſindicus ꝛ iudex iuſtitie vel alter
eoꝝ nó poſſint nec debeát intelligere vel audire ali
qué q diceret in futurű quocűqꝫ modo noie ſuo vel
alterius aliqué ꝓceſſum códénationis exbannimé-
tum vel ſniam fcm̃ vel factá ſeu qđ q vel q̃ fieret vel
ferrereť i futuꝝ ꝯ aliqué p quoſcűqꝫ officiales cóis
peruſie de aliquo maleficio ſeu occaſione alicuius
maleficij qđ dicereť eſſe cómiſſuꝫ iniquá vel nullaꝫ
vel iniquű vel nullum nec ſup hijs cognoſcere poſ-
ſint p ſe nec p ſuos aſſeſſoꝛes nec p iudicem aliqueꝫ
delegatuꝫ. Et ſi cognoſceret cognitio ſit nulla ipſo
iure ꝛ puniať dñs poteſtas vel dñs capitaneuſ ma
ioꝛ ſindicus vel iudex iuſtitie vel alter officialis qui
cognouerit i mille lib. deñ. de qbus expſſe ſindiceť.
¶ Et pdicta locum habeát poſtq̃ ſnia lata fuerit
nec ét ꝓnűciare poſſint ipſi vel alter eoꝝ ſeu aliqs
eoꝝ officialis aliquaꝫ ſniam q̃ lata eſſet de aliqbus
maleficijs nullam eſſe vel annullandaꝫ vel non eſſe
exequendam ſub pena pꝛedicta.
¶ Dicimus ét ꝙ ſi ꝯtigerit aliqué códénari p po
teſtaté vel capitaneű vel aliqué aliű officialem cóis
peruſie quouis noie nűcupeť ꝓ aliq̃ maleficio. j. ter-
minű ſue defenſióis ꝛ ad ſuá defenſioné ſtatutű po-
teſtas vel capitaneus vel alij officiales cóis peruſie
qui talem ſniam ferrét códéneňť tpe ſui ſindicatus
p ſuos ſindicatoꝛes cói peruſie ea pena q̃ fuerit con
demnatus ille ꝯ qué fuit lata talis ſnia. j. terminum
defenſionis. Et ét ipſe poteſtas vel capitaneus vel
alius officialiſ q talem ſniam tuliſſet códemneť tali
condemnato ad omne ſuum intereſſe.

¶ Additio.

¶ Addentes infine dictaꝫ ſniam latam infra termi
num ad faciendum ſuas defenſiones eſſe nullam ꝛ
nó valere. Item ꝙ poteſtas ꝛ capitaneuſ nec aliqs
iudex ipſoꝝ poſſit aliquem ꝓceſſuꝫ coꝛam ſe initia-
tum modo aliquo circundare ſed p ſniam condem
natoꝛiam vel abſolutoꝛiaꝫ terminare ꝛ ſi ſecus fece
rint nó valeat nec teneat ꝛ nihilominus iudex cir-
cundans incidat in penam qngentaꝝ lib. deñ.

¶ Q exbannito nó deť licétia veniendi peruſium
niſi certa foꝛma. Rca. 56.

Dicimus Etiá ſtatuentes ꝙ alicui ex-
bannito vel exbannitis con
dénato vel códénatis cóis peruſie vel relegatis ſeu
ꝯfinatis ꝓ homicidio vel alio maleficio p ſniam nó
poſſit nec debeat p poteſtaté vel capitaneű vel aliű
officialé cóis peruſie dari vel ꝯcedi aliq̃ licétia vel
ſecuritas redeűdi vel ſtádi in ciuitate vel comitatu
puſie cá vľ occaſióe alicui⁹ accuſatióis denűciatióis
vel inqſitióiſ: q̃ ꝯ talé exbánitű vel códénatű ſeu re-
legatű vel ꝯfinatű cóis puſie fieret vel facta eſſet ꝓ
aliq̃ maleficio: niſi h̃ mó ꝛ foꝛma vꝫ ꝙ ſi exbánitus
vel relegat⁹ ſeu ꝯfinatuſ vel códénat⁹ accuſareť vel
inqrereť aut denűciareť ꝓ aliq̃ vľ đ aliq̃ maleficio
de quo vel ꝓ q̃ ꝓbato vel ſi ꝓbareť infringéda vel
ſubſequenda ſeu imponéda eſſet pſonalis pena ꝙ
in eo caſu poſſit dari licétia exbánito vel códénato
redeűdi ꝛ veniédi puſiá ad ſe excuſandű ꝛ defendé
dű ſi voluerit: ſi ꝛ ꝓut dari poterat añ editióeꝫ pñtiſ
ſtatuti: duṁtñ ipſo exbánito vľ códénato vľ relega
to ſeu ꝯfinato redeűte puſiá ſtatiꝫ ipſa die ſe debeat
coꝛá officiale cognoſcéte đ maleficio pdicto pñtare
Et ꝙ ſtatiꝫ p dcm̃ officialé đbeat poni ꝛ immitti ſe
facere in carceré cóiſ puſie đ q̃ carcere exhi vel exi
mi nó poſſit nec debeat p cuſtodeſ carceꝝ vel alios
ſeu aliű donec de ipſo maleficio abſolut⁹ fuerit vel
códemnatus vel códénationé ſoluerit vel executio
códénationiſ facta fuerit: niſi eű mittédo de carcere
ad palatiű ſb fida cuſtodia ad officialé cognoſcéteꝫ
de maleficio ad petitioneꝫ talis officialis ꝛ eum re-
ducendo ad carceres ꝛ tenendo vt dictum eſt.
¶ Si aűt denűciarenť accuſarenť vľ inqrerenť de
maleficio ꝛ ꝓ maleficio de quo ꝓbato imponenda
vel ſequéda eét pena pecuniaria tm̃ i eo caſu nullo
modo poſſint exbániti códénati vel relegati ſeu ꝯfi-
nati redire puſiű nec eis lnia p aliqué officialé cóis
puſie ꝯcedi poſſit de redeűdo vel veniédo peruſiű.
¶ Sed in eo caſu poſſint exbanniti condénati vel
relegati ſeu ꝯfinati accuſati vel inqſiti vel denűciati
ſe excuſare ꝛ đfendere p ꝓcuratoꝛé tm̃: q ꝓcuratoꝛ
in eo caſu admittať ad rñſioné excuſationé ꝛ defen-
ſioné ꝛ ad oía alia q̃ facë poſſꝫ ipe accuſat⁹ denűcia
tus vel inqſit⁹ ſi pſonaľr intereſſet: ſatiſdáte idonee
ipſo ꝓcuratoꝛe de iudicio ſixti ꝛ iudicatű ſoluédo.
¶ Si tñ talis accuſatus denunciatus vel inqſitus
vel alius ꝓ eo diceret ꝙ nó poſſit ſatiſdare ꝛ vellet
perſonaľr cóparere tunc detur per poteſtatem vel
capitaneum vel alium officialem pdictum licentia
cóparendi ſeruata foꝛma ſtatuti ꝛ ipſo cóparente
ſtatim mittať ad carcereſ cóis peruſie de qbus non
poſſit relaxari p cuſtodes carceruꝫ vel alios donec
fuerit abſolutuſ vel códénatuſ vel códénationé ſol-
uerit niſi eum mittédo de carcere ad palatiű ſub fi-
da cuſtodia ad officialeꝫ cognoſcétem de maleficio
ad petitionem talis officialis ꝛ eum reducendo ad
carceres ꝛ tenendo vt dictum eſt.

dieruȝ ſibi ad defendendū detur terminus ad comparendum in quo banno ſi preterierit poſſit ad cōdemnationem ꝓcedi vt fuerit ꝓcedendum.

¶ Si aūt terra regrenda dicta occaſione diſtaret a comitatu peruſie vltra quadraginta miliaria tūc citetur talis forenſis ꝯ quem ꝓcederet voce preconis in ſcalis palatij poteſtatis ⁊ capitanei ⁊ in medio ⁊ in pede platee ⁊ exꝑmat in tali citatione nomen talis forenſis ⁊ terra vnde eſt ⁊ maleficium ⁊ delictum cuius cauſa ꝓcedit contra eum ꝑ inqſitionem vel accuſationem ⁊ in ea citatione detur ⁊ aſſignetur tali forenſi terminus.xv.dierum infra queȝ ſi nō comparuerit iterato dicto modo ⁊ forma ad tantūdem terminū citetur ꝓ ſcda ⁊ tertia dilatione ⁊ peremptorie ⁊ eo expectato ꝑ dictos terminos terminis elapſis ꝑ alterum ex preconibus cōis peruſie exbanniat in locis ꝓdictis in penis ꝯtentis in ſtatutis populi peruſini in quo banno tali forenſi aſſignet terminus alioꝝ.xv.dierū infra queȝ veniat ſe defenſurum in quo termino ſi non cōparuerit ex tunc ꝓ vero ꝯfeſſo ⁊ cōtumace habeatur ⁊ poſſit ⁊ debeat ꝓ vero ꝯfeſſo ⁊ contumace cōdemnari. Si vero dictus forenſis hẽt pr̃em vel auum paternuȝ habitantem in ciuitate peruſie tunc ⁊ eo caſu in citatione predicta ⁊ in ꝓceſſu faciendo cōtra talem forenſeȝ obſeruet forma tradita ſupra in dicto caſu ſub rubrica de proceſſu contra contumacem.

¶ Q̄ non puniant q̄dam maleficia cōmiſſa inter cōiunctos cōmiſſa ⁊ de patrocidis Rca.58.

I pater vel mater aut aliquis ex aſcendentibus percuſſerit cum ferro vel ſine ferro etiā cum ſanguinis effuſione vel verberauerit filiuȝ vel nepotem vel aliqueȝ deſcendentem ex eo: ⁊ ſi magiſter verberauerit vel ꝑcuſſerit ſine ferro ēt cum ſanguinis effuſione diſcipulum correctionis cauſa dūmodo ex ꝑcuſſione vel verberibus non ſequat mors vel membri debilitatio vel mutilatio nō interuenerit: poteſtas ⁊ capitane⁹ vel alter officialis vt.ſ.cognitionem hñs non puniat ꝑcuſſores vel verberatores nec ꝓcedāt nec ꝓcedere poſſint contra eos ⁊ idem per omnia intelligatur ⁊ ſit ac ſi ꝑcuſſio facta fuerit cum ferro ſine ſanguinis effuſione.

¶ Sed ſi mors vel membri debilitatio vel mutilatio ſequat facta ꝑcuſſione ſine ferro malitioſe acto ad nocēdum tunc ⁊ eo caſu ſit ⁊ eſſe debeat in arbitrio poteſtatis ⁊ capitanei vel alteriuſ officialis vt ſupra cognitionē habentis ⁊ cuiuſlibet eoꝝ an pena ſit imponenda vel nō ⁊ q̄ ⁊ quanta pena imponatur ꝯſideratis qualitatibus ⁊ circūſtantijs maleficij ⁊ condictionibus perſonarum.

¶ Si vero ꝑcuſſerit cum ferro malitioſe acto ad nocendum ex qua ꝑcuſſione mors ſecuta fuerit vel membri debilitatio ſeu mutilatio tunc puniatur ⁊ puniri debeat ea pena qua puniret ⁊ puniri ⁊ condemnari deberet ſi alium ꝓdicto modo percuſſiſſet vel occidiſſet ſm formam ſtatutorum.

¶ Si vero filius vel nepos vel alius ex deſcendentibus ꝑ lineam maſculinam vel femininam ꝑcuſſerit vel vulnerauerit ſine ferro patrem vel auum paternum vel maternū matrem vel auiam maternam vel paternam vel alium ſeu aliam aſcēdentem ⁊ ex percuſſione vel verberatione ſanguis exiuerit vel non exiuerit vel ꝑcuſſerit cum ferro ſine ſanguinis effuſione puniatur ⁊ cōdemnetur ea pena qua punitur.ſ.de maledictis filijs caplo Cum leges: ⁊ habeāt locū oia ⁊ ſingula q̄ ibi in dicto caplo ꝯtinent.

¶ Sed ſi ex ꝑcuſſione vel offenſa facta cum ferro vel ſine ferro ⁊ cum ſanguine vel ſine ſanguine ⁊ mors ſecuta fuerit capite puniatur.

¶ Si vero mēbri debilitatio vel mutilatio ſequat manus dextra ſibi debeat amputari.

¶ Si vero nō fuerit ſecuta mors vel membri debilitatio vel mutilatio nō interuenerit ſȝ ſanguis exiuerit puniat ⁊ cōdemnetur duplici pena qua deberet puniri ⁊ cōdemnari ſi aliuȝ ꝓdicto modo offendiſſet ⁊ facta ꝯcordia tollatur tota pena ⁊ in carceribus ponat nec relapſari poſſit vſq3 ad duos ānos cōpletos: ⁊ ſi incarceribus ꝓdictis nō pateretur ſe intrudi ꝙ non patrocinetur ſibi dicta ꝯcordia.

¶ Et in oībus ⁊ ſingulis caſib⁹ ſupradictis filius vel alius deſcendens offendens aſcēdentem ꝑuetur hereditate aſcendentis offenſi ſm formam dicti capituli cum leges.

¶ Si aūt maleficia cōmiſſa fuerint ſine ferro ēt cū effuſione ſanguinis nō interueniēte morte vel membri debilitatione vel mutilatione inter fratres carnales cōſobrinos vel cognatos vel agnatos vel inter patruos ⁊ nepotes vel inter maritū ⁊ vxorē vel inter cōiunctaſ ꝑſonas ēt ꝑ affinitatem dum tñ q̄ ꝑ affinitatem vel cognationem non excederet quartū gradū accipiēdo quartū gradū ſm ius canonicum vel q̄ ſimul ſtarent in eadē domo ⁊ familia vel iter aliquā ex dictis ꝑſonis vel cuȝ ferro ſine ſanguinis effuſiōe ptās ⁊ capitaneus vel alter officialis cōis peruſie punire nō debeant aliqueȝ eorūdem ꝑ inqſitionem niſi ad reqſitioneȝ offenſi de qua reqſitione cōſtet manu publici notarij q̄ caſu teneat ⁊ debeat officialis ꝓdictus inqrere. Sit tñ licitum tali offenſo accuſare ⁊ ſup ipſa accuſatione ꝓcedi debeat ad punitionem ac ſi alium extraneū offendiſſet. Et habita ꝯcordia ab offenſo tollat pena in totum. Sed ſi mors ſequeret vel membri debilitatio vel mutilatio punitio ⁊ pene impoſitio remaneat ⁊ ſit in arbitrio poteſtatis vel capitanei vel alterius officialis cognoſcentis de maleficio conſiderata in hoc cōdi-

¶ Si autē dñs poteſtas vel capitaneus vel aliqs alius officialis alicui exbannito cōdemnato vel relegato ſeu cōfinato aliter vel alio modo licentiam ꝯceſſerit vel ꝯcederet vel ꝯfecerit in pdictis vel aliquo predictoꝝ vel ſi dicti cuſtodes carceruꝫ talem exbannitū condemnatū vel relegatū ſeu cōfinatum de carcere ꝯ dictaꝫ formaꝫ relaxauerint vel extraxerint vel p ciuitatē ire pmiſerint in.ccccc.lib.deñ. pro quolibet ꝛ qualibet vice per eoꝝ ſindicos ꝛ ſindicatores debeant ſindicari ex officio ſindicatoruꝫ vel ad petitionem cuiuſcunqꝫ.

¶ Saluo ꝙ ſi talis exbannitus ꝛ cōdemnatus vel relegatus ſeu confinatus fuerit abſolutus vel condemnatus ꝛ cōdemnationeꝫ ſoluerit vel cōdemnatio eius fuerit executioni mādata q̄ fuerit lata occaſione ꝓceſſuſ ſup quo eſſet licentia data cōparendi tunc debeat de dictis carceribus relapſari non obſtante pma cōdemnatione vel ꝓceſſu ꝛ non obſtante ſtatuto vel ordinamento ſupradicto vel aliq̄ alio ſpāli vel generali in ꝯtrium loquente q infra ſcdam diem a die relaxatiōis de ciuitate ꝛ comitatu puſie debeat recedere ſb pena.ccccc.lib.deñ.ſi vltra dcm̄ tp̄s reptus fuerit in ciuitate vel comitatu peruſie.

¶ Et ſi aliqs predictoꝝ exbannitoꝝ q non poſſunt impune offendi ꝛ relegatoꝝ ſeu confinatoꝝ vellent aliquem accuſare ꝓſequendo ſuam iniuriam poſſit per ꝓcuratorem hñtem mādatum ad accuſandum accuſare etiaꝫ ſi ex maleficio imponeretur pena ſupra relegatione.

¶ Et qꝛ Bictonieſes animo peruerſo indurati ſemp fuerunt ꝛ ſunt emuli cōis Peruſie ꝛ pacis tpe emolumenta plurima attrahunt de ciuitate peruſie ꝓpter ꝯuerſationem quā faciunt in ea. Volumus ꝛ ſtatuimus ꝙ nullus bictonieſis poſſit conuerſari in ciuitate peruſie nec eius diſtrictu nec vendere vel vendi facere aliquas mercantias vel res ipſoꝝ in ciuitate peruſij nec eiuſ diſtrictu ſb pena.ccccc.lib.deñ.ꝓ quolibet ꝛ q̄libet vice qua ꝯfactum fuerit:ꝛ qlibet poſſit eos pſonař detinere ꝛ ducere inforciā cōis peruſie ꝛ talis detinens ꝛ preſentans lucreř tertiā partem pene:ꝛ officialis cōis peruſie cui pſentatus fuerit teneař ꝛ debeat talem preſentatum cōdemnare ꝛ punire pena pdicta de facto abſqꝫ alio ꝓceſſu ſub pena.c.lib.deñ. Hoc tñ excepto ꝙ pdicta nō intelliganř in bictonienſibus qui familiariter ſteterūt ꝛ ſtant in ciuitate vel comitatu peruſie per tp̄s ſex menſiū cōputandum a die publicatiōis pſentium ſtatutoꝝ. Et ēt ſaluo ꝙ priores ꝛ camerarij poſſint eis licentiam concedere de predictis ꝛ quolibet pdictoꝝ qñ eis videretur fore vtile vel neceſſarium.

¶ Qualiter procedatur contra forenſes non habitantes in ciuitate vel diſtrictu Peruſie: Et q̄liter citentur. Rubrica.57.

Qvia forenſes non habitatores i ciuitatecomitatu vel diſtrictu puſie ſi cōmitterēt aliqđ maleficiū vel damnuꝫ darēt in ciuitate comitatu vł diſtrictu peruſie nō poſſent cōmode pſonaliter ſiue domi citari ꝛ requiri pro eoꝝ defenſionibus faciēdis ꝛ vt forenſeſ conqueri non valeant vllo modo nec alter ꝓ eis per pñs capituluꝫ ordinamus ꝛ volumus obſeruari ꝙ ſi ꝯtigerit ꝙ aliqs forenſis nō habitanſ ꝛ non morans in ciuitate comitatu vel diſtrictu Peruſie cōmiſſerit vel fecerit aliquod maleficiuꝫ in ciuitate comitatu vel diſtrictu peruſie de quo fuerit accuſatus vel contra eum p inqſitionem ꝓceſſum priuſqꝫ contra eum ꝓcedař inqſitio fieri debeat ꝛ fiat p curias peruſinas vel alteram eaꝝ ad quam cognitio peruenerit de predictis de publica voce ꝛ fama ꝙ maleficiū ſit cōmiſſum:ꝛ habita publica voce ꝛ fame regrař incōtinenti cōe illius terre de qua fuerit talis forenſis accuſatus vel ꝯ quem p inqſitionē ꝓcederet p lr̄as cōis peruſie vel poteſtatis vel capitanei vel alterius officialis cōis Peruſie quouis noie nuncupeř cōtinentes inter alia ꝙ dictus forēſis eoꝝ terrigena coraꝫ peruſina curia de tali crimine accuſař vel ꝯ eum per inqſitionem ꝓcediř ꝙ faciat ei notū ꝙ a die pñtationis lr̄aꝝ ad octo dies ſe veniat ad defendēdum ꝛ ei in ipſis lr̄is pñtatiōe facta expenſis accuſatoris ſi procedere voluerit octo dierū terminus aſſigneř. Et ipſe lr̄e ꝓ pma citatione habeanř ꝛ ſiſes lr̄e mittantur ad rectorem illius ciuitatis terre vel loci q̄ lr̄e mittanř expenſis illius qui accuſationeꝫ fecerit ſi voluerit ꝓcedere.

¶ Si aūt per inqſitionem vel p accuſationem ꝓcederetur negligente accuſatore ꝓcedere ex officio curie mittař expenſis cōis peruſie:q̄ ſolui debeant per maſſarios dicti cōis ſoluꝫ viſa apodiſſa notarij rectoris ſeu officialis inquirentis ꝛ ſigillata ſigillo ipſius rectoris vel officialis: dūmodo terra requirenda occaſione pdicta diſtet a confinio comitatuſ peruſie per.xl.miliaria vel a.xl.miliaribus infra ꝛ nō vltra:ꝛ baiuluſ q portabit dictaſ lr̄as referat rñſionem ſi hr̄e poterit vel deferat pñtationem lr̄aꝝ auctenticā vt de pdictis veritas pſciař. Et ſi nō poſſet hr̄e aliquē notariū q eaꝫ ſcriberet ipſam repñtationem referat cum ſacro curie ex cuius parte ipſas lr̄as pſentauit ꝛ ſufficiat dicta relatio in pdictis.

¶ Et ſi dictus talis forenſis venerit ad dictuꝫ terminum ad ſe defendendum bene qdem:alřs citetur per alterum ex preconibus cōis peruſie ꝓ ſecunda ꝛ tertia dilatione ꝛ pemptorie in ſcaliſ palatij cōis peruſie vel populi alta voce ꝛ in medio ꝛ in pede platee ꝛ detur ei terminus alioꝝ octo dierū ad cōparendū ꝛ ſi in dicto termino nō cōparuerit poſſit ꝛ debeat exbanniri ꝛ in dicto banno aliorum octo

ctione ⁊ qualitate pſonarum ⁊ qualitate maleficij.

¶ Si vero percuſſio fuerit facta cum ferro ⁊ ſanguis vel membri debilitatio vel mutilatio interceſſerit vel mors ſecuta fuerit tunc puniatur ⁊ cõdemnetur ea pena per oĩa qua puniri deberet ſi ꝯ aliuꝫ predicta vel aliquod predictorum cõmiſſa fuiſſent in loco non priuilegiato.

¶ Additio.

¶ Declarantes per predicta ꝙ non intelligaᵗ derogatum legi vt.ſ.edite contra homicidas.

¶ Q̄ confitentibus maleficia remittatur quarta pars pene. Rubrica. 59.

Volumus Q̄ ſi aliqs fuerit accuſatus vel inquiſitus de aliquo maleficio ⁊ tpe quo reſpõdebit accuſationi ſeu inqſitioni ꝯ euꝫ facte vel formate ſponte ꝯfitebitur videlꝫ tpe rñſionis primo coram poteſtate vel capitaneo vel alio officiale cognitioneꝫ de maleficio habente vel alterius eoꝝ iudice vel alio officiale cõis peruſie ſe maleficium cõmiſiſſe ꝙ ꝓ tali cõfeſſione ſponte factã cõdemneᵗ in quarta parte minus eius quod ſoluere deberet ſi dictũ maleficium non ꝯfiteretur ⁊ poſtea ꝓbareᵗ:ſed ſi ſemel negauerit iteruꝫ ad confitendum minime admittatur.

¶ Dummodo ꝑdicta intelligaᵗ ⁊ vendicent ſibi locum in illis ⁊ de illis maleficijs de qbus ꝯcordia fieri poteſt ex forma ⁊ ſm formam ſtatutoꝝ ⁊ ordinamentorum ciuitatis peruſie ⁊ non in alijs maleficijs vllo modo.

¶ De concordijs. Rubrica. 60.

De omnibus Maleficijs de qbus fcã fuerit qñcũqꝫ ꝯcordia ſiue ante initium ꝓceſſuſ ſiue poſt initiatum ꝓceſſum ſeu eo pendẽte poteſtas ⁊ alij officiales cõis peruſie non debeant facere punitioneꝫ: Exceptis homicidio falſitate pace fracta percuſſione facta in facie ex qua ſignum euidens vel cicatrix in facie perpetuo remaneat de membro debilitato ſeu totaľr truncato:robbaria ſtrate fcã a publico ⁊ famoſo robbatore:furto ⁊ õ pcuſſiõe ſtochetti ſiue guadreletti ⁊ ꝓditione:⁊ excepto crimine blaſſemie vel maledictionis dei vel beate virginis Marie vel alicuius ex ſanctis ſuis vel percutientis vel expuentis in imaginem vel figurã dei vel beate virginis Marie mřis eius vel alicuiꝰ ex ſanctis ſuis: ⁊ crimine ſogdomie:⁊ crimine attentãtis dictũ ſcelus cõmittere ꝑ aliquem actum extrinſecum verbo vel facto:⁊ crimine adulterij ⁊ inceſtus ⁊ ſtrupi in quantum dictum ſtrupum per violentiam cõmittetur.Et exceptis damnis datis:⁊ exceptis qbuſlibet criminibus ⁊ caſibus in qbus per aliqđ caplm ſtatutoꝝ eſſet ꝓhibita ꝯcordia ⁊ de auxilio ⁊ conſilio ⁊ fauore ⁊ mãdato ⁊ tractatu ⁊ ordinatione facta datis ⁊ pſtitis ad dicta maleficia vel aliqđ eoꝝ de qbus ꝯcordia fieri non valeat vllo modo.

¶ Dummodo dicta ꝯcordia ꝓduci debeat cuꝫ ſolutione gabelle inferiꝰ determinate. Hoc modo vꝫ pro parte accuſati vel inqſiti qñcũqꝫ poſt initiatum ꝓceſſum ante lapſum termini banni in contumace ſiue per ꝓcuratorem ſiue ꝑ aliam pſonam eius nomine. ¶ Et ꝑ cõparentem nõ ꝯtumacẽ ꝓduci poſſit ⁊ debeat cũ ſolutione gabelle infra declarata infra terminum datum eidem cõparenti ad ſuas defenſiones faciẽdas. Et ſi ꝯcordia fieret durante termino defenſionis nihilominus dicta cõcordia ꝓduci poſſit cum eadem gabella infra terminum ſex dieꝝ a die facte huiuſmodi concordie: dumtamen ante publicationem proceſſus.

¶ Statuentes inſuꝑ ꝙ in ꝑcuſſionibus ſanguinolentis non obſtante dicta ꝯcordia ꝙ nihilominus accuſatus vel inqſituſ nõ libereᵗ a pena ſed cõdemnetur ⁊ puniaᵗ in quarta parte eius quantitatis in qua cõdemnari debuiſſet ſi ꝯcordia facta nõ fuiſſꝫ. Et idem intelligaᵗ de mãdante ⁊ fieri faciente ⁊ de oĩbus pſonis que occaſione dicti maleficij deberent cõdemnari ẽt ſi de auxilio ꝯſilio vel fauore accuſarenᵗ vel inqrereñ. ¶ Saluo ſemꝑ ſtatuto poſito ſub R̃ca de faciente aliquem cadere in terram. Que ꝯcordia in caſibꝰ in qbus fieri põt ſm formã pñtis capituli poſſit fieri vnicuiqꝫ recipienti ꝓ abſente ⁊ valeat ⁊ teneat ac ſi facta eſſet principali ⁊ intelligaᵗ acceptata ꝯcordia ⁊ rata habita ꝑ pñcipalem eo ipſo ꝙ ꝓducitur in iudicio per quãcunqꝫ perſonam eius nomine.

¶ Et ꝙ qlibet notarius qui fuerit rogatus de tali cõcordia teneaᵗ ⁊ debeat ad penam.c.lib.deñ.reddere ⁊ reſtituere in publicam formam q̃.tres dies a die qua rogatuſ fuerit:recepta cõpetenti mercede: a dicto recipiente ꝯcordiam vel ab eo ꝓ quo ꝯcordia facta ſeu recepta fuerit. Et ꝙ ſi non fecerit vel non reſtituerit ad oĩa damna ⁊ intereſſe parti leſe teneaᵗ ⁊ ſufficiat de mercede cõpetenti depoſitũ facere apud alium notariuꝫ ſi ipſe recipere noluerit.

¶ Si vero ꝯcordia facta fuerit in caſibus vbi non ꝓhibereᵗ ꝯcordia fieri ⁊ ex ipſo maleficio deberet imponi pena corporalis ꝙ virtute dicte concordie tollatur pena corpalis ⁊ publicatio bonoꝝ:ꝓ qua concordia ſoluaᵗ ⁊ ſolui debeat maſſarijs cõis peruſie.xxv.lib.deñ. Et nõ obſtãte dicta ꝯcordia poſſit ꝯ talem delinquentem ꝓcedi inqri ⁊ condemnatio fieri in pena pecuniaria.ſ.i medietate eius i quo cõdẽnareᵗ ſi cauſa non ſbeſſet ꝑ quã imponereᵗ pena perſonalis ſeu corporalis. Nec ſuꝑ dicta medietate proſit beneficium alicuius ꝯcordie. Et ſi ꝑ concordiam remittereᵗ pena corporalis.ſ.receptionis percuſſionis in facie ſoluat.x.lib.deñ. Poſſit ẽt re-

mitti per ꝯcordiam pena fuſtigationis ⁊ bulle pro qua concordia ſoluāt ⁊ ſoluere teneanꝛ delinquen tes.xxv.lib.deñ.

¶ Pro gabella aūt ꝯcordiaruꝫ ſoluaꝛ ⁊ ſolui de/ beat qñcunqꝫ ante ꝓductioneꝫ ipſius ꝯcordie vꝫ ꝑ delictis vbi in totū tolliꝛ per ꝯcordiā ad rōnem.xij. deñ.ꝑ qualibet libra quātitatis pene in qua venie/ bat condemnandus ſi ꝯcordia facta non fuiſſet.

¶ Pro delictiſ aūt vbi remanet quarta nō obſtā/ te ꝯcordia ſoluatur ⁊ ſolui debeat dictis maſſarijs ante ꝓductionem ipſiuſ ꝯcordie ad rōnem ſex deñ. pro qualibet libra quātitatis pene in qua veniebat condemnandus ſi ꝯcordia facta non fuiſſet.Et ſi in ſolutione gabelle fuerit erratuꝫ vſqꝫ ad.v.ſoꝉ.deñ. incluſiue nō ꝓpterea ꝯcordia viciet ſed valeat ⁊ te neat ſed quantitas que fuerit obmiſſa in ſolutione predicta debeat integre ſolui.

¶ Volumuſ tñ ꝙ non admittaꝛ nec admitti poſſit aliqua ꝯcordia que fieret per cōe peruſie vel alium magiſtratum dicti cōis vel per ſindicum dicti cōis de quouiſ maleficio crimine vel delicto niſi eſſet ꝓ/ niſum ꝑ formā ſtatutoꝝ cōis peruſie.Et niſi in caſu quo aliqs forenſis offenſus ab aliquo receſſiſſet de ciuitate ⁊ comitatu Peruſie:quo caſu volumus ⁊ ſtatuimuſ ꝙ facta diligenti inqſitione ꝑ tria banni/ menta ex parte dñoꝝ prioꝝ in ciuitate peruſie,di/ uerſis diebus fiēda in platea ⁊ in ſtratis regalibus ciuitatis peruſie an dictuſ talis forenſis offenſus ve lit ꝯdicere ⁊ ſe opponere ꝙ cōcordia nō poſſit nec debeat ꝑ ſindicū cōiſ peruſie fieri:q̄ termino elapſo ⁊ ipſo nō cōparente:tunc ſindicuſ cōis peruſie poſ/ ſit dictam ꝯcordiam facere de offenſis que ꝯcordia proſit ipſi offendenti in oībus ⁊ quo adomnia ac ſi facta eſſet per ipſum principalem.

¶ Additio.

¶ Declarauerunt decetero ꝙ non ſoluaꝛ dicta ga/ bella ⁊ cetera firma maneant.

¶ De ferijs. Rubrica.61.

Ut ſciatur Qui dies ſint feriati ſeu in qbus diebus ſint ferie in maleficijs.Volumus ꝙ dies feriati ⁊ ferie i ma leficijs ſint.

¶ In omnibus diebus dominicis.
¶ In feſto natiuitatis dñi noſtri Ieſu chriſti ⁊ in duobus diebus ꝓxime p̄cedētibus ipſum feſtuꝫ.
¶ In feſto ſancti Stephani qđ celebraꝛ poſt dcm̄ feſtum natiuitatis dñi ⁊ in eius octaua.
¶ In feſto ſancti Ioannis euangeliſte.
¶ In feſto ſanctorum innocentum
¶ In circumciſione domini.
¶ In epiphania domini.
¶ In conuerſione ſancti Pauli apoſtoli.
¶ In purificatione ſancte Marie.
¶ In annunciatione ſancte Marie.
¶ In natiuitate ſancte Marie.
¶ In feſto conceptionis ſancte Marie.
¶ In feſto aſſumptionis beate Marie virginis.
¶ In cathedra ſancti Petri.
¶ In oībus feſtiuitatibus oīum apłoꝝ ⁊ omniuꝫ Euangeliſterum.
¶ In feſto ſancti Herculani de menſe Martij ⁊ de menſe Nouembris.
¶ In feſto ſancti Laurentij.
¶ In feſto ſancti Franciſci de menſe Octobris.
¶ In feſto ſancti Dominici.
¶ In feſto ſancti Benedicti.
¶ In feſto ſancti Auguſtini.
¶ In tota hebdomoda ſancta.
¶ In paſchate reſurrectionis dñi noſtri Ieſu xpi ⁊ tota ſeptimana vſqꝫ ad octauaꝫ paſchatis re- ſurrectionis domini incluſiue.
¶ In aſcenſione domini.
¶ In paſchate penthecoſten ⁊ in duobus diebus ſequentibus.
¶ In feſtiuitate corporis dñi,noſtri Ieſu Xpi.
¶ In feſto beati Ludouici.
¶ In feſto ſancti Ioannis baptiſte.
¶ In feſto ſancte marie Magdalene.
¶ In feſto ſancti Petri ad vincula.
¶ In decollatione ſancti Ioannis Baptiſte.
¶ In feſto omnium ſanctorum.
¶ In dedicatione baſilice ſaluatoris que eſt nona die Nouembris.
¶ In feſto ſancti Martini epi ⁊ ꝯfeſſoris.
¶ In feſto ſancti Martinelli.
¶ In feſtiuitatibus ſancte crucis.
¶ In feſto ſancti Michaelis.
¶ In feſto ſancti Beuegnatis.
¶ In feſto ſancte Lucie.
¶ In feſto ſancti Conſtantij epi Peruſini.
¶ In feſto beati Nicolai epiſcopi.
¶ In prima die quadrageſime.
¶ In duobus diebus indulgētie q̄ eſt apud eccle- ſiam ſancti dñici ⁊ beati Stephani prothomar/ tyris de menſe auguſti.
¶ In feſto ſancte Catherine.
¶ In feſto ſancti Silueſtri.
¶ In feſto ſancti Antonij.
¶ In feſto ſancti Thome de aqno die.7.Martij: ⁊ in quolibet die veneris ꝓpter reuerentiam dominice paſſionis.
¶ In feſto ſancte Margarite.
¶ In feſto ſancti Blaſij.
¶ Et volumus ꝙ in maleficijs non ſint ferie in ali quibus alijs diebus nec feſtiuitatibuſ:aliquo iu/ re vel capitulo non obſtante.
¶ In cauſis vͦo ciuilibꝰ volumꝰ ꝙ ſint ferie in oībꝰ diebus predictiſ in qbus ſunt ferie in maleficijs.

¶ Sint etiaꝫ ferie in cauſis ciuilibus quolibet die quadrageſimali ante nonam tm̃ poſt nonã vero ſedere debeant vſq; ad pulſationẽ campane que pulſatur de ſero ꝓ recedendo ⁊ ſurgendo a banchis a iure reddendo.

¶ Et in oĩbus diebus in q̄bus eẽnt ferie indicte p̄ priores ⁊ camerarios artium ciuitatis Peruſie.

¶ In feſtiuitatibus quattuor doctoꝝ eccleſie.

¶ In quattuor diebus ante feſtum ſancti Herculani de menſe martij ⁊ in tribus ſequentibus.

¶ In diebus rogationum de mane vſq; ad nonã.

¶ Et ꝙ ſemp̄ ꝓpter neceſſitates hoĩum.ſ. tp̄e meſſium ſint ferie a medietate menſis Iunij vſq; ad octauam feſti ſancte Marie de menſe Auguſti.

¶ Et vendemiaꝝ cauſa a.xxij.mẽſis Septembris excluſiue vſq; ad.xxij.mẽſis Octobris incluſiue.

¶ Et ꝙ dilationes ⁊ termini cauſaꝝ pendentium ſint ⁊ eſſe intelligant̃ in dictis cauſiꝫ ciuilibus in eo ſtatu in quo erant ante initiũ feriaꝝ. Et ſi occurrerit ꝙ fiat cõmiſſio die nõ feriata ⁊ citatio fiat die feriata tam in ciuilibus q̃ꝫ in criminalib⁹ cauſis ipſa citatio valeat ac ſi facta eẽt die nõ feriata. Et ſi dies termini citationũ bannoꝝ ⁊ dilationũ tam in cauſiꝫ ciuilibus q̃ꝫ criminalib⁹ caderet in diem feriatã in ſequentem diem non feriatam terminus extendat̃.

¶ Poſſit tñ in diebus feriatis fieri exactio ꝯ contumaces debitores taꝫ realis q̃ꝫ pſonalis ⁊ ſnĩa executioni mandari realiter ⁊ pſonaliter ad petitioeꝫ creditoris vel eius ꝓ q̃ lata fuerit ſnĩa vel eius ꝓcuratoris non tñ in diebus feriatis in honorem dei.

¶ Volumus ẽt ꝙ in oĩbus ⁊ ſingulis diebus ⁊ feſtiuitatibus in q̄bus ſũt ferie in maleficijs p̄ter dies veneris q̃n non eſſet feriata ex alio feſto: nullus artifex audeat vel p̄ſumat laborare vl' artẽ facere vel exercere vel fieri facere ⁊ qui ꝯfecerit puniat̃ in.C. ſol'.deñ. ⁊ inde q̄libet valeat eẽ accuſator ⁊ habeat medietatem banni: ⁊ nihilominus poteſtas ⁊ capitaneus vel alius officialis ciuitatis peruſie inq̄rere teneantur aliquo capitulo non obſtante.

¶ Hoc aũt locum non habeat in macellatoribus ſpetiarijs fornarijs ⁊ tabernarijs ⁊ fabriꝫ ad ferrãduꝫ animalia ⁊ alijs vendẽtibus victualia ad eſum hoĩs dum tñ non debeant dicta victualia tenere extra cameram ſicut faciunt alijs diebus.

¶ Et volumus ꝙ in alijs diebus ⁊ tp̄ibus in cauſis ciuilibus non ſint ferie ſed ius reddatur in ciuitate peruſie non obſtante ꝙ ſecus fuiſſet de conſuetudine hactenus obſeruatum.

¶ Exactio vero ⁊ executio datarũ ⁊ collectarum olim impoſitaꝝ ⁊ imponendaꝝ ⁊ penaꝝ ipſaruꝫ ⁊ etiam p̄ioꝝ fructuum comunantiaꝝ venditaꝝ ac ẽt grani ⁊ bladi ⁊ cuiuſlibet alterius rei debite ⁊ debende cõi peruſie vel habẽti ius a cõi puſie a quocũq; quacũq; de cauſa vel ratione ⁊ ẽt bannimẽta ⁊ ſtabilimenta ⁊ venditiones bonoꝝ exbannitoruꝫ vel condemnatoꝝ cõis peruſie: ⁊ exactio p̄tij dictoꝝ bonoꝝ ⁊ ẽt citationes ⁊ p̄cepta ⁊ oẽs ꝓceſſus ⁊ omnia acta ⁊ ſcripture ⁊ ſnĩe ⁊ ꝓnunciationes ⁊ omnia alia ⁊ ſingula neceſſaria ⁊ vtilia in p̄dictis ſeu ꝓ p̄dictis ⁊ p̄dictoꝝ occaſiõe fiãt ⁊ fieri poſſint omni tp̄e diebuꝫ feriatis ẽt ad honorẽ dei. Et idem in cauſa alimentoꝝ ⁊ vbi petuntur recipi teſtes ad eternam rei memoriam ⁊ in dandiꝫ tutoribus ⁊ curatoribus ⁊ in oĩbus caſibus in q̄bus appareret p̄miſſum p̄ formã alicuius ſtatuti ⁊ valeant ⁊ teneãt ac ſi fierẽt vel facta fuiſſent tp̄e iuridico vel nõ feriato. Et ꝙ ꝯ p̄dicta eo ꝙ fierent vel facta fuiſſent tp̄e feriato nihil poſſit: excipi obici vel opponi.

¶ Volumus inſup̄ ſtatuentes ꝓ abundãtia habenda ꝓ populo peruſino ꝙ ſemp̄ in diebus mercurij veneris ⁊ ſabbati nullus comitatenſis in comitatu allibratuſ ſeu habitãs poſſit nec valeat capi nec aliquod grauamen eiꝫ inferri p̄ aliquem officialẽ cõis peruſie quocunq; noĩe cenſeat̃ in eundo ſtando ⁊ redeundo ad ciuitatem peruſie in dictis diebus vel aliquo eoꝝ ꝓ aliq̄bus gabellis factionibus ⁊ oneribus cõis peruſie per ipſos debitis cõi peruſie vel habenti ius ab ipſo cõi directe vel indirecte aliquo queſito colore. Sed oĩbus officialibus p̄dictis ſit ⁊ eſſe intelligat̃ in p̄dictiꝫ oĩbuꝫ iuriſdictio adempta: pena cuilibet officiali in p̄dictis ꝯfacienti.cccc.lib. deñ. ſibi de facto aufferendaꝝ tp̄e ſui ſindicatus.

¶ Statuimus ẽt ⁊ ordinamus ꝙ ad reqem ciuiuꝫ ⁊ ornatuꝫ ciuitatis ꝙ in diebus paſchalibus: in die natiuitatis dñi nr̃i Ieſu xp̄i ⁊ in diebus duobus ſequẽtibus ipſuꝫ feſtũ. In dieb⁹ aſſumptionis glĩoſe virginis Marie. In die corporis xp̄i. In die aſcenſiõis dñi nr̃i Ieſu xp̄i. In die indulgẽtie q̃ eſt apud eccleſiaꝫ ſancti dñici. In quolibet die dñicali. In feſto ſancti Herculani ⁊ die ſequẽti. In die ſcti Conſtantij: ⁊ in die ſancti Laurentij: ⁊ die quo gonfalones dant̃ gonfalonerijs: ⁊ in tota hebdemoda ſctã. Nullus ciuis peruſinus poſſit nec debeat pſonaliter capi nec aliter grauari vel moleſtari ꝓ aliquo debito cõis peruſie vel habentis ius ab ipſo cõi p̄ aliqueꝫ officialẽ cõis quocũq; noĩe nuncupet̃ pena dictis officialib⁹ ⁊ cuilibꝫ eoꝝ ſec⁹ faciẽtib⁹.cccc.lib. deñ. eis de facto afferẽdaꝝ tp̄e eoꝝ ſindicatus: ſꝫ in dictis dieb⁹ ⁊ quolꝫ eoꝝ poſſint ⁊ debeãt libere cõuerſari p̄ ciuitatẽ puſie ⁊ eius burgos ⁊ ſuburgos: nõ obſtãtib⁹ q̄buſcũq; debitis p̄dictis ⁊ nõ obſtãte aliq̃ ſtatuto vel ordinamento vel aliq̃ lege ciuili vel municipali nec aliq̃ alio ſp̄ali vl' gñali i ꝯrũ loq̄nte Et nõ obſtãte aliq̃ lege municipali fcã q̃ certũ tp̄us daret infra qđ dictaꝝ gabellaꝝ fieret exactio.

Additio.

Declarantes ꝙ venientes ad ciuitateꝫ die Sabbati ẽt ſi nihil attulerint ad ciuitatẽ ꝓ damniꝫ datis cedulis penalibus ⁊ alijs debitis ciuilibus nõ poſſint moleſtari perſonaliter nec realiter.

xxixv

¶ Correctio Statuti de ferijs. Rubrica. 62.

ITem ad Cómoditatem artificum vtiliter intendentes reducimus declaramus addimus ⁊ modificamus ſtatutum poſitũ in pñti tertio volumine ſtatutoꝝ capitulo. 61. ſub R̃ca de ferijs quo ad dictos artifices tali modo ⁊ forma vz quo ad ipſos artifices ⁊ exercentes laboreria ruſticalia ſit ꝓhibituz ⁊ non poſſint nec debeant laborare in oib⁹ ⁊ ſingulis diebus infraſcriptis ſub pena .xl. ſol. deñ. Saluo ꝙ hͦ locuz non habeat in macellatoribus ⁊ alijs artificibus in dicto ſtatuto declaratis: nec in fornacciarijs ⁊ vaſarijs qñ quoquerent vel exfornarent vel adaquarẽt In alijs vero feſtiuitatibus poſſint ⁊ eis liceat laborare impune.

¶ In omnibus diebus dominicalibus.
¶ In natiuitate dñi noſtri Jeſu Chriſti.
¶ In feſto ſancti Joannis euangeliſte.
¶ In feſto ſancti Stephani ꝓthomartyris.
¶ In feſto ſanctoꝝ Innocentium.
¶ In feſto ſancti Silueſtri pape.
¶ In feſto circumciſionis Domini.
¶ In epiphania domini.
¶ In purificatione beate Marie.
¶ In feſto ſancti Conſtantij.
¶ In feſto ſancti Matthei apoſtoli.
¶ In feſto ſancti Herculani.
¶ In annunciatione beate Marie virginis.
¶ In paſchate reſurrectiõis cum duobus diebus ſequentibus.
¶ In feſto ſancti Marci euangeliſte.
¶ In feſto ſanctoꝝ apłoꝝ Philippi ⁊ Jacobi.
¶ In feſto ſancti Joannis ante portam latinam.
¶ In feſto inuentionis corporis ſancti Stephani.
¶ In feſto ſancte crucis de menſe Maij.
¶ In feſto aſcenſionis domini.
¶ In feſto penthecoſten cum duobus diebus ſequentibus.
¶ In feſto ſancti Bernardini qđ eſt die .xx. maij.
¶ In feſto ſancti Beuegnatis.
¶ In feſto ſancti Barnabe apoſtoli.
¶ In natiuitate beati Joannis baptiſte.
¶ In feſto ſanctoꝝ apłoꝝ Petri ⁊ Pauli.
¶ In feſto ſancti Jacobi apoſtoli.
¶ In feſto ſancti Laurentij martyris.
¶ In aſſumptione beate Marie virginis.
¶ In feſto ſancti Bartholomei apoſtoli.
¶ In feſto natiuitatis beate Marie.
¶ In feſto ſancti Mathie apoſtoli.
¶ In feſto dedicationis beati Michaelis arcangeli de menſe Septembris.
¶ In feſto ſancti Luce euangeliſte.
¶ In feſto ſanctoꝝ apłoꝝ Symonis ⁊ Jude.
¶ In feſto omnium ſanctorum.
¶ In feſto decollationis ſancti Herculani.
¶ In feſto corporis Chriſti.
¶ In feſto ſancti Andree apoſtoli.
¶ In feſto ſancte Katerine.
¶ In feſto ſancte Lucie.
¶ In feſto ſancti Antonij.
¶ In feſto ſancti Thome apoſtoli.
¶ In diebus Jouis ⁊ Veneris ſancti.
¶ In feſto ſancti Auguſtini.
¶ In feſto ſancti Dominici.
¶ In feſto ſancti Franciſci.
¶ In feſto ſancti Blaſij.
¶ In feſto ſancte Marie Magdalene.
¶ In feſto ſancti Nicolai.
¶ In feſto ſancti Juliani.
¶ In feſto ſancti Joſeph.
¶ In feſto ſanctoꝝ Sebaſtiani ⁊ Fabiani: vigore legis cõdite ſub. 1448. manu ſer Nutij.

¶ In quibus diebus artifices poſſint laborare intra cameram. Rubrica. 63.

Item addimus Et modificamus ſupradictum ſtatutum de ferijs in hũc modum vz. Qꝫ mercatores campſores ⁊ alij artifices nõ poſſint nec debeant in infraſcriptis feſtiuitatibus ⁊ tpoꝛibus laborare exercitiũ facere nec mercãtias tenere extra cameras ſub pena .xl. ſol. deñ. ꝓ quolibet ꝯfaciente ⁊ qualibet vice. ¶ Intus aũt ſit eis licituz laborare ⁊ alia exercitia facere que feſtiuitates ſunt he vz.

¶ In omnibus diebus veneris Martij.
¶ In octauis paſchalibus vz: natiuitatis reſurrectionis ⁊ penthecoſten.
¶ In vigilia .s. Herculani ⁊ i die poſt eius feſtũ.
¶ In die ſancti Gregorij.
¶ In die ſancti Ambroſij.
¶ In die ſancti Hieronymi.
¶ In die ſancti Georgij.
¶ In die ſancti Benedicti.
¶ In die ſancti Auguſtini.
¶ In die ſancti Lodouici.
¶ In die decollationis ſancti Joannis baptiſte.
¶ In die ſancte crucis de menſe ſeptembris.
¶ In die ſancti Petri martyris.
¶ In die ſancte Margarite.
¶ In die conuerſionis ſancti Pauli.
¶ In cathedra ſancti Petri.
¶ In die ſancti Martinelli.
¶ In die ſancti Beuegnatis.
¶ In die ſancti Thome de aquino.
¶ In die ſancti Blaſij.
¶ In die ſancti Joannis ante portam latinam.
¶ In omnibus diebus quadrageſimalibus ante tertias ratione predicationis ⁊ diuini officij.

¶ De veneratione dierũ veneris menſis Martij Et diei Jouis ſancti. Rubrica.64.

OMnes dies Veneris menſis Martij ad Dei omnipotentis ꝛ Jeſu Xpi crucifixi reuerentiam:ꝛ ẽt venerabilis dies Jouis ſancta cuſtodiat̃ ꝑ artifices ꝛ nulle artes vel laboreria exerceantur etiam ruſtica vel vrbana.

¶ Saluo ꝙ ꝑdicta nõ vẽdicẽt ſibi locũ in rebꝰ ꝛ de rebꝰ comeſtibilibꝰ ꝛ potabilibꝰ ꝛ neceſſarijs ad vitam hoium pena.C.ſol.deñ.ꝓ quolibet ↄ̃faciente ꝛ qualibet vice ꝛ qlibet poſſit eẽ accuſator:ꝛ ꝙ de predictis inqrat̃ ꝛ inqri debeat ꝑ poteſtatem ꝛ capitaneum ꝛ quemlibet alium officialem forenſem cõis peruſie:vt dñs noſter Jeſus xp̃s dignetur ſaluare ꝛ cuſtodire ꝛ augumentare ciuitatem ꝛ comitatum peruſie.Et abundantia frumenti vini olei ꝛ aliorꝫ victualiũ miſericorditer elargiri aliquo non obſtante.Et ad hoc vt dies Jouis ſancta cuſtodiat̃ ꝛ venerebilius celebret̃ ꝙ quolibet die mercurij precedente ipſam diem Jouis publice banniat̃ ꝙ ipſa dies ſolenniter debeat cuſtodiri.

¶ Additio.

¶ Declarãtes ꝙ venerent̃ de mane vſqꝫ quo diuina officia ꝛ ꝑdicatiõis:excepto ꝙ aliqs ex iſtis diebus non cadat in diem veneris ſancti q̃ totus debeat venerari ꝛ coli.

¶ Q dies ꝛ octaua ſancti Staphani de natali cuſtodiantur : Et ſint in eis ferie. Rubrica.65.

Ad euitandum Omnem peſtẽ ꝛ aquam nociuam que grando cõiter appellat̃.Dicimus ꝛ ordinamus ꝙ feſtiuitas ꝛ octaua beatiſſimi ꝓthomartyris ſancti ſtephani que celebrat̃ poſt natiuitatem dñi noſtri Jeſu xp̃i ab oibus hominibus ꝛ pſonis tam maribus q̃ꝫ mulieribus de ciuitate vel comitatu peruſie vel ibi habitantibus cum omni reuerentia cuſtodiat̃ ita ꝙ ab oibus operibus ꝛ laborerijs abſtineant vniuerſi.Et poteſtas ꝛ capitaneus ꝛ qlibet alius officialis forẽſis cõis peruſie.xv.diebus ante predictum feſtuꝫ quolibet die Sabbati publice banniri faciant ne aliquis incidat in edictuꝫ imponendo penam ꝛ bannum centum ſol.deñ. cuilibet delinquenti ꝛ contrafacienti quam penam poteſtas ꝛ capitaneus ꝛ alius officialis cõmunis peruſie vel alter eorꝫ pro cõmuni peruſie exigere teneantur a cõtrafacientibus ꝛ quilibet poſſit accuſare ꝛ habeat medietatem banni.

¶ De ſomegiante vel traginante in qbuſdam feſtiuitatibus. Rubrica.66.

Nulli perſone Liceat in natiuitate dñi noſtri Jeſu Xp̃i nec duobus diebus ſequentibus nec in epiphania domini:nec in purificatiõe:nec in aſſumptione anunciatione vel natiuitate ſancte Marie vl̃ in die Jouis ſancti vel in die veneris ſancti vel in paſcha te reſurrectionis dñi vel duobꝰ diebus ſequentibus vel in aſcenſione dñi vel in paſchate pẽthecoſten vl̃ in feſto oium ſanctorꝫ vel in diebus dñicalibus vel aplorꝫ ꝑ ciuitatem ꝛ burgos peruſie ſomegiare vel traginuꝫ conducere ſiue deferre ſeu deferri facere. Saluo ꝙ nõ intelligat̃ de paleis herba ꝛ pane.Et qui ↄ̃fecerit ꝛ ſalmas conduxerit ꝓ qualibet beſtia ꝛ ſalma puniat̃ in.xx.ſol.deñ.ꝛ ꝓ quolibet tragino in.xl.ſol.deñ.poſſint tñ deferri ligna in die aplorꝫ non cauſa vendẽdi:ꝛ inde qlibet ſit accuſator ꝛ habeat medietateꝫ banni ꝛ ꝑdat ſalmaꝫ ꝛ traginum. Et ipſum vel ipſas poteſtas ꝛ capitaneus vel alter officialis cõis peruſie vel eorꝫ vel alterius eorꝫ officiales aſſignare teneant̃ Maſſarijs cõis peruſie ꝓ dicto cõi:Et inde poteſtas ꝛ capitaneus ꝛ eorꝫ officiales ꝛ maior ſindicus ex officio teneant̃ publice ꝛ ſecrete inqrere caplo inqſitionũ vel aliquo alio nõ obſtante.Dũmodo dcũ caplm non habeat locũ in hijs qui deferri facerent tpe eſtatis bladuꝫ vel herbam vel paleas pro beſtijs ꝛ tempore vindemie vinum ſiue muſtum.

¶ Additio.

¶ Item reducimus ꝛ corrigimus ſupraſcriptũ ſtatutum de ſomegiante in hac forma vꝫ.Q nulli pſone liceat in natiuitate dñi in duobus diebus ſequentibus.Jn epiphania dñi.Jn paſchate reſurrectiõis ꝛ penthecoſten ꝛ duobus diebus ſequentibus. Jn aſſumptione ꝛ anunciatione virginis Marie:ſancti Herculani:ꝛ ſancti Laurentij per ciuitateꝫ burgos ꝛ comitatũ peruſij ſomegiare vel traginare cõducere ſiue deferre ſiue deferri facere aliquod traginum vel ſalmaꝫ.Saluo ꝙ nõ intelligat̃ de herba paleis ꝛ pane:ꝛ qui cõtrafecerit ꝓ qualibet beſtia ꝛ ſalma puniat̃ in.xx.ſol.deñ.ꝛ pro quolibet tragino.xl.ſol.deñ. Et ꝑdicta nõ habeãt locum in vecturalibus apoꝛtantibus mercantias nec in apoꝛtantibus piſces nec in apoꝛtãtibus granuꝫ ꝛ alia victualia de extra comitatum peruſie.

¶ De vendẽte vinum in die vel nocte veneris ſancti.Et de facientibus quaſdam laſciuias ꝛ iniurias Judeis. Rubrica.67.

IN die veneris Sancti vel nocte ipſius diei antecedente nulli pſone liceat vendere vinum

officialium vel alterius eoꝝ:ꝙ dicti dñi priores de‑beant intereſſe dictis ſententijs ferendis habeaꝛ ꝑ plena reqſitiōe:dūmodo fiat bis dicta ꝓteſtatio di‑uerſis horis ſicut dcm̄ eſt de reqſitione:Et poteſtas ⁊ maior ſindicus ⁊ iudex iuſtitie ⁊ qlibet eoꝝ dari faciant a ſuo notario copiam oīum dictaꝝ ſniaꝝ no‑tario dñoꝝ prioꝝ artium.Et de p̄dictis ſentētijs fie‑ri faciant duas copias vna quaꝝ remaneat penes eos reſtituenda in fine eoꝝ officij officialibus arma‑rij cōis peruſie:⁊ alia deꝛ dicto notario dñoꝝ p̄oꝝ que remaneat penes ipſum notarium tpe quo ſnie ferenꝛ in palatio poteſtatiſ vel in palatio olim capi‑tanei ciuitatis peruſie. Et dictus notarius dñoꝝ prioꝝ debeat dictaſ copias cum notario legente di‑ctas ſnias i dicto ꝯſilio auſcultare. Q̄ ſi poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindicus ⁊ iudex iuſtitie nō fe‑cerint.l.lib.deñ.cōi peruſie ꝓ vice qualibet ꝯfaciēs ſoluere teneaꝛ.Et qđ dictū eſt de poteſtate ꝙ termi‑net cauſas maleficioꝝ ꝑ ſe ⁊ examinet ⁊ nullus de‑beat ꝯſulere ſup ipſis.Idez intelligaꝛ in capitaneo ⁊ maiori ſindico ⁊ iudice iuſtitie.

Additio.

Quo ordine ꝓcedaꝛ ad ſnias maleficioꝝ.Decla‑ramus ꝙ notarij qui adhibentur ꝑ auſcultatione ſniaꝝ teneanꝛ ſub p̄dicta pena ſnias auſcultatas nō reſtituere alicui: ſed teneaꝛ eas dare notario.M. D.P.artium ſtatim:q non debeat alicui ipſas ſen‑tentias dare nec oſtēdere aut cōmodare niſi officia‑libus ⁊ notarijs armarij in fine officij.

Q̄ libros poteſtas ⁊ capitaneus fieri faciant de cōdēnatiōibus: Et ꝙ ſentētias poſſint ferre per vicarios. Rubrica.70.

De ſentētijs Male‑ficiorū poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ ma‑ior ſindicus ⁊ iudex iuſtie cōis peruſie duos libros vel copias fieri facere teneantur in cartis membranis quoꝝ vnuz habeat ſcilz poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ qlibet alius ex dictis officialibus de ſuis ſentētijs alteruz habeāt priores artium vel eoꝝ notari⁹ quem librum ſiue copiā da‑re ⁊ aſſignare teneanꝛ officialibus armarij cōis pe‑ruſie in fine eoꝝ officij.Et cū fiet ſolutio ipſaꝝ cōdē‑nationū ſcribaꝛ ipſa ſolutio in ipſis libris ⁊ cōdem‑natio cancelletur per notariuz officialium armarij cōmunis Peruſie.

Jubemus inſup ſtatuentes ꝙ poteſtas ⁊ capi‑taneus maior ſindicus ⁊ iudex iuſtitie poſtq̄ liqui‑dum erit eis ſeu alteri eoꝝ de maleficijs de qbus ꝓ‑ceditur coram eis ſeu altero eoꝝ ante ꝓlationem condemnationū teneanꝛ cōpellere cōdemnandum vel ſuos fideiuſſores deponere pecuniaz vel pigno‑ra penes maſſarios cōis peruſie valentia pecunie ſummam ſeu q̄titatem in qua qs debet condēnari.

Et eo caſu quo cōdemnandum hr̄et in carceri‑bus cōis peruſie ad aliud depoſituz cōpellere non teneaꝛ nec ēt cōpelli poſſint fideiuſſores ad facien‑dum depoſitum ipſo cōdemnando exiſtente in car‑ceribus vel ipſis fideiuſſorib⁹ detēptis in dictis car‑ceribus de quo depoſito ſemp tpe quo ſnie legētur debeāt facere fidem per apodiſſas notarioꝝ maſſa‑riorum notario dominoꝝ priorum ita ꝙ nulla fra‑us cōmitti poſſit.

Et cum interdum cōtingat ⁊ contingere poſſit ꝙ poteſtas vel capitaneus ciuitatis peruſie vel ma‑ior ſindicus ⁊ iudex iuſtitie infirmantur egritudine corporali adeo ꝙ non poſſunt cōmode deſcendere ad ſedenduz ad banchum ⁊ pſonaliter intereſſe ad ſnias proferendas ƀm qđ tenentur ex forma ſtatuti vel eſt abſens ex neceſſaria cauſa vel ꝓbabili ⁊ ne‑ceſſaria ⁊ ob hoc eis poſſint labi termini ſtatutoꝝ ⁊ in penas incidere ſine culpa eorum.

Statuimus ⁊ ordinamus ꝙ qñ predicti dñi po‑teſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindicus ⁊ iudex iuſti‑tie pñtes ⁊ futuri vel alter eoꝝ eſſent infirmi ⁊ tali infirmitate grauati ꝙ cōmode ad predictas ſenten‑tias ꝓferendas ꝑ ſe pſonaliter intereſſe non poſſint ad banchum ſolituz vbi ſnie maleficioꝝ vt ſupra ꝓ‑feruntur vel abſentes ex neceſſaria cauſa vel ꝓbabi‑li ⁊ neceſſaria eo caſu liceat dicto dño capitaneo ⁊ poteſtati maiori ſindico ⁊ iudici iuſtitie ſic infirmo vel abſenti dare ⁊ ꝓferre ſentētias criminales per ſuum vicariuz.Et tales ſnie perinde valeant ⁊ ſint ac ſi per ipm̄ rectorem late forent.Et intelligaꝛ vi‑carius eo ipſo ꝙ in ipſis ſententijs diceretur ſniam per vicariuz talis rectoris latam eſſe. Dūmodo no‑tarius atteſtetur in ſcriptura prolationis ſnie vel in ſua ſubſcriptione talem rectorē eſſe infirmū vel ab‑ſentem vt dictū eſt:Ita ꝙ ad banchum cōmode ve‑nire non potuit ad ipſas ſnias ferendas:nō obſtāte aliq in ꝯtrium loquente:q̄ oia ſupradicta obſeruenꝛ ꝑ poteſtatē capitaneū ⁊ maiorē ſindicū pena.C.lib. deñ.eis aufferēda ꝓ qlibz vice ⁊ quolibet ꝯfaciēte.

Additio.

Declarantes ꝙ ſufficiat ſupra ꝓxima ꝓuiſio quo ad reſtitutionem copiaꝝ ſniaꝝ auſcultataꝝ. Et ꝙ quicquid diciꝛ de poteſtate ⁊ capitaneo habeat lo‑cum in eoꝝ iudicibus.

Q̄ poteſtas ⁊ capitaneus non ſint iudices iniu‑riarum ſibi vel ſue familie factaꝝ. R̄ca.71.

Cum non ſit Conueniens nec iu‑ſtum ꝙ qs ſit iudex iniurie ſibi facte.Statuimuſ ꝙ ſi aliqua offenſa vel iniuria fieret ꝑ aliquem contra poteſtatem vel ali‑quem de iudicib⁹ militibuſ ⁊ notarijs vel alijs ſuis

officialibus vel familiaribus:idem poteſtas vel aliquis de ſuis iudicib⁹ vel officialibus illū dicta occaſione nō valeat nec debeat punire nec grauare.Sꝫ capitaneus debeat illum punire de maleficio qđ cōmiſerat ſm formam ſtatutorum ⁊ ordinamentoꝝ cōmunis ⁊ populi peruſini.

¶ Et ſi fuerit cōtra capitaneū vel aliquem ex ſuis iudicibus vel officialibus vel familiaribus capitaneus nō debeat illum occaſione ꝑdicta punire nec grauare:ſed poteſtas debeat illum ſic delinquentē cōtra capitaneū vel aliquem ſuoꝝ officialium vel familiarium punire de maleficio ⁊ iniuria qđ vel quam cōmiſerit ſm formam ſtatutoꝝ:⁊ ſi ꝯfieret ꝓceſſus non valeat vllo modo ⁊ nihilominus poteſtas ⁊ capitaneus ꝓ vice qualibꝫ ⁊ quolibet ꝯfaciente in.C.lib.deñ.cōi peruſie debeat cōdēnari.

¶ Et ſi poteſtas vel aliquis de ſuis officialib⁹ vel familiaribus occideret vel percuteret aliquem peruſinum vltra ꝑter vel contra formam eis ꝯceſſam per ſtatutum capitaneus teneat᷑ incōtinenti ad petitionem offenſi vel ꝯſanguineoꝝ procedere contra offenſorem ⁊ eum punire ſm formam ſtatutoꝝ.Et ſi capitaneus vel aliquis de iudicibuſ ⁊ officialibus vel familiaribus occideret vel percuteret aliquem peruſinum vltra ꝑter vel cōtra formaꝫ eis ꝯceſſam ſuperius per ſtatutum poteſtas teneatur ad petitionem offenſi vel ſuoꝝ cōſanguineoꝝ incōtinenti ꝓcedere contra offenſorem ⁊ eum punire ſm formam ſtatutorum.

¶ Et nihilominus ſi cōdemnauerit offenſorem ꝑdictū ſindicatores eoꝝ poſſint de tali maleficio cognoſcere ⁊ contra culpabilem ꝓcedere ⁊ eum punire ſm formam ſtatutoꝝ:nō obſtāte lapſu termini ad accuſandum ꝑ legem municipalem datum.

¶ Volumus ēt ꝙ de iniuria vel offenſa facta maiori ſindico ⁊ iudici iuſtitie cōis peruſie vel eius iudicibus vel alicui ex ſuis notarijs vel ſuis officialibus vel ſuis familiaribuſ ⁊ de iniuria vel offenſa facta cuilibet alij officiali cōis peruſie teneatur ⁊ debeat tm̄ cognoſcere ⁊ ad punitionem ꝓcedere poteſtas ⁊ capitaneus dicti cōis peruſie:qui poteſtas ⁊ capitaneus teneantur ⁊ debeant ēt cognoſcere ⁊ de iniuria vel offenſa facta per maiorem ſindicum vel eius iudicem vel per aliqueꝫ ex ſuis officialibus vel familiaribus vel per alium officialem dicti cōis contra formam ſtatutorum.

¶ Et ſi contigerit dictū poteſtatem ⁊ capitaneum de tali iniuria vel offenſa nō cognoſcere:poſſint ſindicatores dicti maioriſ ſindici ⁊ ſuoꝝ officialiū ⁊ familie tꝑe ſindicatus cognoſcere ⁊ ad cōdemnationem ꝓcedere cōtra reptum culpabilem de ꝑdictis ſm formaꝫ ſtatutoꝝ vbi tm̄ nō eſſet alius officialis. Et dñis Prioribus videretur ⁊ placeret idem officialis met offenſus ꝓ ſui iniuria vel offenſa vel alterius de ſua familia cognoſcere poſſit ⁊ punire.

¶ Et quia non eſt decens neqꝫ iuſtuꝫ ꝙ aliqs tante audacie vel temeritatis ſit ꝙ poteſtati ⁊ capitaneo vel maiori ſindico ⁊ iudici iuſtitie cōis peruſie vel alicui officiali dicti cōis in palatio vel ante portam palatij ſue habitatiōis iniurietur verbis minatoriis vel iniurioſis vel obrobrioſis.

¶ Statuimus ⁊ ordinamus ꝙ quicūqꝫ deinceps dixerit verba minatoria vel iniurioſa vel obrobioſa poteſtati vel capitaneo vł maiori ſindico vel alij officiali cōis peruſie poſſit ⁊ debeat talis poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindicus ⁊ iudex iuſtitie vel alius officialis dicti cōmunis cui predicta iniuria fuerit dicta vel illata in loco ſupradicto aufferre ſine alio precepto vel ſententia ⁊ omni iuris ordine obmiſſo vſqꝫ in quantitatem.C.lib.deñ pene nomine pro cōmuni peruſie.Et nihilominus poſſit eum mittere ad confinia pro tempore quo voluerit:non excedendo tempus vnius menſis:dūmodo nō mittat eum alio ꝙ̄ ad loca comitatus Peruſie ſeu ad aliquam de terris cōis peruſie ſubiectis.

¶ Additio.

¶ Addentes ꝙ non ſint iudices in cauſis ꝓprijs:⁊ ꝙ in cauſis poteſtatis cognoſcat capitane⁹ vł eius loco ſbrogatuſ vꝫ barigelluſ.Et poteſtas ecōuerſo in cauſis ⁊ delictis perpetratis a familia capitanei ſiue barigelli.Et ſi cauſe ſint amborum cognoſcant M.D.P.Artiuꝫ:vł ꝑ aliū ſeu alioſ per.M.D.P.delegandos vel deputandos.

¶ Qualiter fiat executio ſententie cōdemnationis late contra filios familias delinquentes:Et de legitima a parentibus filijs aſſignanda. Rubrica.72.

SI filius familias vel filiafamiliaſ vel alicuiuſ deſcēdens in poteſtate cōſtitutus cōmiſerit maleficium aliquod ex quo dictus filius vel filia vel alius deſcendens in poteſtate conſtitutus fuerit pecunialiter condemnatus vel cōdemnata ⁊ filius vel filia vel alius deſcendens in poteſtate conſtitutus haberet bona caſtrenſia quaſi caſtrenſia vel aduēticia eo caſu poſſit ⁊ debeat fieri executio condemnationis in talibus bonis filij vel filie vel alterius deſcendentis in poteſtate conſtituti per officiales cōmunis Peruſie exactores eorum que deberentur cōmuni. Et eo caſu pater vel auus paternus vel alius aſcendens in cuius poteſtate eſſet filius vel filia vel alius deſcendēs delinquens:cogatur per poteſtatem ⁊ capitaneum vel alium officialem qui condemnauit renunciare iuri vſufructus ſi quod habet in talibus bonis.

vel aliquam aperire tabernam cauſa dictuȝ vinum
vendẽdi ſub pena.x.lib.deñ.que pena ſibi de facto
aufferatᷣ.Et qꝛ in tali nocte aliqui iuuenes aliq̃n ꝑ
laſciuiam faciũt aliqua que nõ ſunt boneſta.
¶ Statuimus ꝙ ſi qs in tali nocte banchas artiſi
cum ciuitatis peruſie exiſtẽtes ad fundicos ⁊ came
ras ipſoꝝ in platea cõis peruſie vel alibi in ciuitate
vel burgis vel hoſtia ipſaꝝ cameraꝝ vel tẽdas vel
traſandas ipſoꝝ fundicoꝝ ⁊ ipſaꝝ cameraꝝ deſtru
xerit vel remouerit totaliter vel particulariter vel
ſcalas aliquas lapideas vel lapides vel res alias
deſtruxerit vel remouerit vel trabes ⁊ ligna exiſtẽ
tes in vijs vel locis aliq̄bus remouerit de locis ſuis
vel ſi qd aliud ſimile fecerit cõdemnetᷣ de facto ſine
aliquo ꝓceſſu ꝑ dñm poteſtateȝ vel dñm capitaneũ
vel ꝑ alium officialeȝ cõis peruſie in.x.lib.deñ.que
pena ſtatim ab eo exigatᷣ.Et ẽt p̄dicta locum ha
beant ſi talia cõmiſſa fuerint in nocte ſolennitatis
natiuitatis dñi noſtri Jeſu xp̄i ⁊ alio quocũq; tpe.
Et dñi poteſtas ⁊ capitaneus vel alter officialis fo
renſis cõis peruſie dictis tp̄ibus debeãt mittere fa
milias eoꝝ ad inueniendum cõtrafaciẽtes ſi qui re
perirentᷣ.Et qlibet de p̄dictis eſſe valeat accuſatoꝛ
⁊ habere debeat a Maſſarijs cõis peruſie medie
tatem dicte pene ſine p̄cepto dñoꝝ prioꝛum.

Additio.

Addẽtes ꝙ in die Jouis ſancti vſq; ad veſperas
ſabbati ſancti ⁊ interim donec ſũt reſerrati hebrei
non poſſint offendi vel aliter iniuriari neq; lapides
contra eos ⁊ ligna ꝓici vel aliam iniuriam eis in
ferri ab aliquo ſub dicta pena re vel verbo ad do
mos vel pſonaſ.Ad quaȝ perſoluendam pater p̄o
filio teneatur vel alius aſcendens.

¶ Q̄ vbi de maleficijs pena non eſt determinata
ꝓcedatᷣ de ſimilibus ad ſimilia. Rubꝛica.68.

Deinceps Pena ⁊ pene male ficioꝝ ⁊ malefactoꝝ
que decetero cõmitterentᷣ de qbus pena ⁊ pene nõ
reperirentᷣ determinate ꝑ formam ſtatutoꝝ ciuita
tis peruſie ꝑ dñm poteſtatem ⁊ dñm capitaneũ vel
alium officialem cõis peruſie ⁊ eoꝝ iudices impo
nãtur ⁊ infringantᷣ ſeu inferantᷣ ⁊ ꝓcedi poſſit ⁊ de
beat de ſimilibus ad ſimilia.Et vbi ꝓꝑie ſimile nõ
haberetᷣ ꝓcedatur ⁊ pena aufferatᷣ ſm̃ illud qđ re
periretᷣ magis ſimile ⁊ magis ſimilari ⁊ coherere
vel appꝛopinquare:de qua ſimilitudine ⁊ de p̄di
ctis in quolibet caſu ſtari debeat diſcretioni ⁊ pro
uidentie poteſtatis ⁊ capitanei vel alterius officia
lis vt.s̄.cognitionem hñtis ⁊ eoꝝ cuiuſlibet iudicis
de tali maleficio cognoſcentis.Et vbi certa ⁊ deter
minata pena repereretᷣ ꝑ formaȝ ſtatutoꝝ ciuitatis
peruſie ꝙ ipſam penam teneantᷣ imponere ⁊ in ea
condemnare ⁊ non penaȝ legalem quoquo modo.
Et qđ dictum eſt de penis non determinatis locum
habeat in caſibus non determinatis ꝑ formam di
ctoꝝ ſtatutoꝝ ⁊ ꝑ oĩa idẽ ſit ẽt in eiſdẽ caſib⁹ nõ de
terminatis vt.s̄.ꝙ i penis p̄dictis nõ determinatis.

Additio.

Addentes ⁊ declarantes vltima verba dicti ſta
tuti ꝙ ſicut de ſimilibus ꝓceditur vbi pena non eſt
determinata.Jta ꝓcedatᷣ de ſimilibus ad ſimilia in
caſibus non determinatis vel non exp̄ſſis: alias ꝙ
procedatur de ſimilibus ad ſimilia.

¶ Q̄ Capitaneus vel aliquis ex ſuis iudicibus in
terſit cuȝ fiet cõdemnatio per poteſtatem ⁊ ecõ
uerſo. Rubꝛica.69.

Cum fient Et examinabuntᷣ ꝓceſ ſus maleficioꝝ ꝑ pote
ſtatem vel eius iudices iudex dñi capitanei cum eis
interſit ſi de poteſtatis ꝓceſſerit volũtate ad exami
nandum ꝓceſſus ipſoꝝ maleficioꝝ:⁊ cum examina
buntur ꝓceſſus criminales facti ꝑ dñm capitaneuȝ
iudex dñi poteſtatis debeat intereſſe ſi de dñi capi
tanei proceſſerit voluntate.
¶ Et nullus de ciuitate peruſie vel aliunde cuȝ eis
debeat intereſſe nec pſulere ſup ipſis.Sed ipſe po
teſtas ⁊ ſuus iudex cõdemnationeſ ⁊ abſolutiones
maleficioꝝ ⁊ damnoꝝ datoꝝ cõpleri facere tenean
tur intra terminum in ſtatuto contentũ:que cõdem
nationes ⁊ abſolutiones fieri ſeu ferri debeant in
maioꝛi conſilio ciuitatis peruſie.
¶ Et tꝑe quo poteſtas ferret ſniam adeſſe debeat
vnus ex iudicibus dñi capitanei p̄ſens:⁊ ecõuer
ſo qñ dñs capitaneus ferret ſententias maleficioꝝ
abſolutoꝛias vel cõdẽnatoꝛias adeſſe debeat vnus
ex iudicibus dñi poteſtatis ⁊ ſaltim duo ex dñis p̄o
ribus artium.Et ẽt tꝑe quo ferrerentᷣ ſententie per
maioꝛem ſindicum ⁊ iudicem iuſtitie adeſſe debeat
vnus ex iudicibus dñi capitanei ⁊ duo ſaltim ex do
minis prioꝛibus.
¶ Et ꝙ in caſibus ſupradictis dñi prioꝛes tenean
tur ⁊ debeant intereſſe dictis ſentẽtijs ſub pena.cc.
lib.deñ in quam penã incidant dñi prioꝛes ꝓ quo
libet eoꝝ ſi non acceſſerint vel ſaltẽ duos ex eis mi
ſerint ita ꝙ dictis ſententijs interſint.
¶ Et ſi dicti dñi prioꝛes diuerſis hoꝛis req̄ſiti a di
ctiſ officialib⁹ vel altero eoꝝ vel ex ipſoꝝ vel alteri⁹
eoꝝ parte ad dictas ſnias audiendas noluerint in
tereſſe nihilominus dicte ſnie ferri poſſint:eoꝝ ab
ſentia non obſtante:de qua tñ requiſitione appare
re debeant publica inſtrumenta.
¶ Et dicti dñi prioꝛes in dictam penam incidant
pro quolibet eoꝝ.Et ſi dicta req̄ſitio non poſſet fie
ri pſonaliter dictis dñis prioꝛibus eo qꝛ non poſſet
haberi anditus ad eos tunc proteſtatio facta ad ia
nuam palatij dictoꝝ dñoꝝ prioꝝ ex parte dictoꝛuȝ
officialium

¶ Et hoc habeant locuꝫ etiam in filiafamilias vel alia deſcendente in poteſtate cōſtituta quo ad dicta bona que non eſſent data in dotem.

¶ Si vero filius vel alius deſcendens in poteſtate cōſtitutus vel filia vel alia deſcendens in poteſtate cōſtituta nō nupta delinquens cōdemnatus vel cōdemnata non hr̄et talia bona: eo caſu debeatur tali filio vel filie vel alij deſcendenti cōſtituto vel ꝯſtitute in poteſtate de bonis patris vel aui paterni vel alterius aſcendētis in cuius eſt poteſtate tm̄ qđ ſufficiat ad medietatem legitime portiōis q̄ tali delinquenti ſupuiuenti poſt morteꝫ aſcendentis in cuius eſt poteſtate deberetur iure nature ſi talis aſcendēs in cuius eſt poteſtate deceſſiſſet tunc tp̄is quo talis in poteſtate cōſtitutus deliquit. Et ꝓ executione talis ſn̄ie cōdemnationis teneant̄ ⁊ debeant dicti officiales cōis peruſie q ſunt exactores facere diuiſionē cum tali patre vel auo vel alio aſcēdente delinquentis ⁊ accipere de bonis talis patris vel aui vel alterius aſcendentis ad dictam dimidiaꝫ legitime portionis p̄dicte ⁊ ipſa bona que acceperint vēdere teneant̄ ꝓ cōi peruſie. Et idem qđ .ſ. dcm̄ eſt de deſcēdentibus in poteſtate cōſtitutis intelligat̄ ⁊ locum habeat in deſcendentibus emancipatis eathenus quatenus dicto deſcendenti emancipato per aſcendentem legitima non foret aſſignata in premium emancipationis vel aliter.

¶ Si vero paterfamilias cōmiſſerit homicidium vel aliud maleficium ꝓpter qđ bona ſua deberent publicari vel deberet aliqua pecuniaria pena ſolui ne filij ꝓpter delictum patris mendicare cogant̄ ⁊ ex toto bonis paternis priuent̄: ꝙ non obſtante ſn̄ia vel ſtatuto aliquo p̄cedente vel ſequente ꝙ ſequeretur de publicatione oīum bonoꝝ vel de venditione bonoꝝ cōdemnatoꝝ ꝓ maleficio fienda: ſi talis paterfamilias filios vel filias non nuptas ⁊ non dotatas aut deſcendentes ab eis habuerit dimidia bonoꝝ talis delinquentis ſit ⁊ eſſe debeat filioꝝ ⁊ deſcendētium: que dimidia ſit ⁊ eſſe intelligant̄ filioꝝ ⁊ deſcendentium quo ad plenuꝫ dominiū ⁊ poſſeſſionem ipſo iure auctoritate p̄n̄tis legiſ: ita ꝙ de dicta diuidia non poſſit defraudari ⁊ ante deſtructionem ⁊ deuaſtationem dicta dimidia per dictos officiales aſſignet̄ filijs deſcendentib' delinquentis vni vel pluribus: ⁊ eam habeant perpetuo. Et alia dimidia recipiat̄ deſtruenda ⁊ vendēda ꝓ cōi ſm̄ formam ſtatuti per dictos officiales. Et p̄dicta locum habeant tam in filijs ⁊ deſcendentibus in poteſtate cōſtitutis q̄ꝫ ēt in emancipatis dumtn̄ dictis emancipatis cōputari debeat in dicta dimidia illud qđ predictus aſcēdens eis in premiū emancipationis dediſſet vel aliter cōſingnaſſet. Et ſi dict' pater delinquens nō haberet filios legitimos ⁊ naturales vel alios deſcendentes ex eis ſed naturales tm̄ vel ſpurios eo caſu de bonis talis delinquentis habeāt dicti filij naturales vel ſpurij auctoritate huius legis ſextam partem ⁊ eis aſſignetur modo predicto dicta ſexta pars aliqua lege cōmuni vel municipali non obſtante pro eorum alimentis.

¶ Additio.

¶ Declarantes. §. ſi vero filius vel alius deſcēdēs: ꝙ dicta legitima debeat̄ ꝓ homicidio vel de homicidio ⁊ nō ꝓ alijs maleficijs vel delictis. Et. §. ſi vero paterfamilias. Addenteſ filij vel filioꝝ: Et in eo ibi: ne filij ꝓpter delictum patris ⁊c̄. Habeant locū non obſtante quocūqꝫ ſtatuto vel lege vel reformatione in contrarium faciente.

¶ De forenſe offendente forenſem. R̄ca. 73.

Ut ſciatur Que pena ſit imponēda qn̄ forenſis offenderet forenſem in ciuitate comitatu vel diſtrictu peruſie. Statuimus ꝙ ſi aliqs forenſis offenderet aliquē forenſem in ciuitate comitatu vel diſtrictu peruſie puniat̄ ⁊ cōdemnet̄ ea pena qua cōdemneret̄ ⁊ puniretur peruſinus offendens alium peruſinum ſm̄ formam ſtatutoꝝ aliquo capitulo non obſtante.

¶ De faciente cadere caputeuꝫ alicui: vel inferente infraſcriptas iniurias. Rubrica. 74.

Quicūqꝫ Alicui iniurioſe fecerit cadere de capite vel iniurioſe acceperit alicui de capite caputeum vel guglielmettū vel birretum vel galerū ſeu capellam vel infulam puniatur ꝓ vice qualibet in. x. lib. den̄.

¶ Et qcūqꝫ fecerit alicui cadere denteꝫ de ore puniatur ꝓ qnolibet dente in. C. lib. den̄.

¶ Et quicūqꝫ clauſerit oculos alicuius cum manu vel alia re ⁊ quocūqꝫ modo iniurioſe puniatur pro qualibet vice in. l. lib. den̄.

¶ Jlle aūt q iniurioſe expuerit in faciem alicuius puniatur ꝓ qualibet vice in. C. lib. den̄.

¶ Et quicunqꝫ iniurioſe ceperit alium per naſum vel barbam vel pilos barbe ⁊ ſanguis exiuerit ex captione ſoluat pro vice qualibet. C. lib. den̄. Et ſi ſanguis non exiuerit ex captione. l. lib. den̄. pro vice qualibet ſoluere teneatur ⁊ cōpellatur.

¶ De faciente cadere alicui mulieri vettā vel aliud de capite. Rubica. 75.

Quoniam Eſt inboneſtum verecundiam facere mulieribus. Statuimus ꝙ quicūqꝫ maſculus fecerit alicui mulieri bone conditionis ⁊ fame iniurioſe cadere de capite vel acceperit vettam vel drapellum vel velectum vel pannum queꝫ in capite deportaret puniatur ꝓ vice qualibet in. xxv. lib. den̄. ⁊ ſi mulier in. C.

ſol.deñ.dũmodo p̄dica non intelligant in familiarib⁹ ſimul habitãtibus dum inter ſe p̄dicta fierent.

Additio.

Corrigentes ibi: quicunqꝫ maſculus fecerit ⁊c̄. dicat quecunqꝫ perſona:cetera firma ſint.

¶ De dilaniante alicui pannos. Rubrica. 76.

SI quis Dilaniauerit vel dilacerauerit alicui pannos caputeum inſulam vel vettam in platea cõis peruſie vel in aliquo aliorum locorum in quibus eſt ꝓ homicidio pena capitis puniatur in.l.lib.deñ.

¶ Si vero fuerit in aliqua quinqꝫ ſtratarum regalium vel in aliquo aliorum locoruꝫ in.§.capituli qͦ incipit vt maleficia non remaneant impunita ⁊c̄. qui.§.incipit:ſi autem percuſſerit in aliqua eccleſia: puniatur in.xxv.lib.deñ.Si vero fuerit in alijs locis per ciuitatem vel burgos vel comitatum peruſie in.x.lib.deñ.

¶ De capiente aliquem per capillos ⁊ proiciente in terram. Rubrica. 77.

SI quis Acceperit aliquem per capillos iniurioſe pro qualibet captione puniatur ⁊ condemnetur in.xxv.lib.deñ.

¶ Si autem fuerit in platea cõis peruſie vel in aliqua via exeunte ad dictã plateam prope ipſam plateam per.xx.paſſus vel in aliquo aliorum locorum in quibus imponitur pro homicidio pena capitis ſm formam ſtatutoruꝫ puniatur pro vice qualibet ⁊ qualibet captione in.C.lib.deñ.

¶ Et ſi aliquis aliquem in terram cadere fecerit vel proſtrauerit vel per terraꝫ traxerit vel traginauerit in aliquo predictoruꝫ locoꝛ.ſ.in platea vel in aliq̃ via exeunte ad dictã plateam prope ipſam plateam p.xx.paſſuſ vel in aliquo alioꝛ locoꝛ in qbus imponit̃ pena capitis ꝓ homicidio vt dictuꝫ eſt ſm formã ſtatutoꝛ puniat̃ ꝓ q̃libet ꝓſtratiõe ad terraꝫ vel ꝓtractione ⁊ traginatione in.C.lib.deñ.

¶ Si aũt fuerit in aliqua de qnqꝫ ſtratis regalib⁹ vel in aliq̃ alioꝛ locoꝛ ꝯtẽtoꝛ in.§.capl'i qͦ incipit vt maleficia nõ remaneant impunita q.§.incipit ſi aũt ꝑcuſſerit in aliqua eccleſia ⁊c̄.ſi ceperit aliqueꝫ ꝑ capillos puniat̃ ꝓ qualibꝫ captione in.l.lib.deñ.

¶ Si autem aliquem ꝓſtrauerit in terraꝫ vel per terram traginauerit in aliquo predictorũ locorum puniatur in.l.lib.deñ.

¶ In alijs vero locis qbuſcũqꝫ puniat̃ ꝓ qualibet ꝓſtratione ⁊ ꝓ qualꝫ traginatione in.xxv.lib.deñ.

¶ Si vero aliqs aliquem cepit ꝑ pannos vel capizale pannoꝛ puniat̃ ꝓ q̃libet vice in.xxv.lib.deñ.

¶ Si vero ſpinxerit vel ſpatactauerit aliqueꝫ in.x. lib deñ. puniatur.

¶ Et in dictis caſib⁹.§.ꝓxime in verſi.ſi vero ſpinxerit vel ſpatactauerit:pene ſupra ſpecificate nõ valeant augumẽtari rõne loci vel tp̄is. Saluo niſi eẽt in platea quo caſu duplicetur pena.

¶ De faciente cadere aliquẽ in terrã. R̷ca. 78.

STatuimus Et ordinamus ꝙ q̃cũqꝫ fecerit iniurioſe cadere aliquem in terrã vel in aliquem aliũ locum vel dederit ſpatactã vel ſpintaꝫ alicui ⁊ ex caſu vel ſpincta vel ſpatacta caput vel facies vel frons eius ꝑcuſſa fuerit vel a lapide vel a muro vel ab aliqua alia re ita ꝙ ſanguiſ exiuerit de capite vel facie vel fronte ipſius puniat̃ ꝓ vice qualꝫ ſi ſanguiſ exiuerit in.C.lib.deñ. ⁊ ſi ſanguis non exiuerit in.l.lib.deñ. Et ſi ex dicta ꝑcuſſione ſignũ vel cicatrix euidẽs eẽt ꝑpetuo remãſura in facie ipſius vel in gula puniat̃ ꝓ vice qualꝫ in.cc.lib.deñ. Si aũt ex caſu vel ſpatacta vel ſpincta fuerit ꝑcuſſa alia pars corporis vel ꝑſone ⁊ ſanguis exiuerit in.l.lib.deñ. Si aũt ſanguis nõ exiuerit in.xxv.lib.deñ. Et eo caſu quo fieret cõcordia de p̄dictiſ nulla pena imponat̃ Sed ſi p̄dicta vł aliqͦd p̄dcõꝛ fierẽt in platea pene ſupradicte duplicent̃ ⁊ ꝑ cõcordiam nihil remittatur.

¶ De faciente turpitudinem in perſonam alicuius. Rubrica. 79.

NOs alios Iniuriantes ⁊ offendentes iniurijs nolentes trãſire impunes. Ordinamus ꝙ qcũqꝫ iniurioſe miſerit ſeu poſuerit ſtercuſ vel aliaꝫ turpitudineꝫ ſeu aliqd fetidũ in ore ſeu os alicuius aut ꝓiecerit vel poſuerit ſtercus vel aliaꝫ turpitudinẽ vel aliqd fetidũ in faciẽ alicuius ita ꝙ ſibi facieꝫ polluerit ⁊ deturpauerit ſoluat pene noĩe cõi ꝑuſie ꝓ vice qualibet.cc.lib.deñ. Et ſi ꝓiecerit vł poſuerit in aliqua parte corporiſ vel ꝑſone vel in panniſ ⁊ indumẽtis ſeu in pannos ⁊ indumẽta q̃ ⁊ quos portauerit in dorſo ita ꝙ faciãt ei deturpationẽ vł pollutionẽ in aliqua parte ꝑſone ſiue corporis vel in pãnis ⁊ indumentis ſoluat pene noĩe ꝓ vice q̃libet.C.lib.deñ. Et ſi ꝓiecerit ⁊ nõ fecerit deturpationẽ ⁊ pollutionem in aliq̃ parte corporis ꝑſone vel veſtimẽtiſ ſeu pãnis puniat̃ ꝓ vice q̃lꝫ pene noĩe in.xxv.lib.deñ.

¶ Et qcũqꝫ ꝓiecerit aliqd aliud liqdũ iniurioſe in faciẽ alicui⁹ puniat̃ pena.c.lib.deñ. ⁊ ſi in alia parte corporis vł in pãnis in.l.lib.deñ. Saluo ꝙ ſi fuerit aqua vel vinũ puniat̃ in.xxv.lib.deñ. ⁊ maior pena imponi nõ poſſit rõne alicuiuſ q̃litatiſ loci vł tp̄is.

¶ De faciente ſibimet iniuriam vt ſibi vel alteri noceat. Rubrica. 80.

SI quis In tantam peruenerit malignitatis ⁊ furoris audaciã ꝙ ſemetipſum percuſſerit vł morſicauerit vł momorderit in aliqua parte corporis vel fecerit ſibi ſanguinẽ exire de aliquo ex membris vel in aliqua parte corporis vel dilaniauerit ſibi faciẽ ⁊ vultum vel pannos ⁊ indumenta ipſius vel aliquam aliam iniuriam ſibimet fecerit ex prepoſito vel fecerit in fraudem ad hoc vt alium innocentem infamet condemnetur per poteſtatem vel capitaneum vel per alium officialẽ cõis peruſie cognitionẽ habentem illa pena qua condemnari deberet ſi in perſonã alterius illud maleficium cõmiſiſſet.

¶ De adulterijs: ⁊ primo de vxore alicuius cum aliquo. Rubrica. 81.

SI vxor Alicuius cũ aliquo cõmiſſerit adulterium vel fornicationẽ voluntarie ⁊ maritus eam accuſauerit coram dño poteſtate vel capitaneo vel alterius eorum iudice maleficiorum ⁊ ꝓbauerit plene adulterium vel fornicationem tota eius dos ſit perpetuo viri ipſius ſeu mariti: ⁊ ad reſtitutionem ipſius dotis vir ſeu maritus illius ⁊ eius heredes nullo tpe compellanť. Et vir ſeu maritus illius mulieris ad preſtandum ſeu dandum ei alimenta aliquatenus non cogatur.

¶ Si vero non plene ꝓbauerit ꝑ teſtes: ſed ꝓbauerit per indicia manifeſta ⁊ preſumptiones a iure permiſſas vel per contumaciam de qua loqtur ſtatutum qualiter ꝓcedať contra contumaces in maleficijs nihilominus in dicta pena debeat cõdemnari.

¶ Si vero vxor talis adulteriũ ſeu fornicationẽ cõmittens dotem non habuerit ⁊ habuerit aliqua alia bona. Illa bona in ſuum virum ſeu maritũ debeant deuenire ⁊ ipſius viri ſeu mariti eſſe debeãt pleno iure ſicut ſunt alia ſua bona.

¶ Additio.

¶ Addentes in vltimis verbis Illa bona: vſq; ad quantitatem congrue dotis. Declaramus intelligi debere.

¶ De corrupente virginem: Et cognoſcente carnaliter religioſam vel vxorem alterius Rubrica. 82.

QUicunq; Corruperit virginem in quocũq; loco vel feminam religioſam alicuius monaſterij extra monaſteriũ ⁊ carnaliter cognouerit cũ violentia puniatur pena mille lib. deñ. Si vero ſine violentia in quocũq; loco puniať in. cc. lib. deñ. Et de predictis cõcordia fieri non poſſit.

¶ Saluo ꝙ ſi ille qui corrupit virginem non religioſã nõ habuerit vxorẽ: ⁊ corrupta viruz nõ habuerit ⁊ ſequať matrimonium inter eos puniať in tertia parte pene predicte ſingula ſingulis referendo: que tertia pars per ꝯcordiã remitti non poſſit nec per ꝯfeſſionem. Si aũt fuerit fancellaſtra q̃ virgo non eſſet vel alia mulier vilis cõditionis ⁊ non virgo illa que cognita per vim fuerit puniatur cognoſcens in centum lib. deñ.

¶ Ille vero q loca religioſa intrauerit cã cognoſcendi aliq̃ʒ monialẽ vel profeſſã ⁊ eã carnaliter cognouerit in locis religioſis puniať in. cccc. lib. deñ. Et ſi fieret concordia per monaſteriũ de quo eſſet dicta monialis vel per habentem ſpeciale mandatũ a dicto monaſterio: tũc medietatẽ dicte pene ſoluat ⁊ medietas alterius medietatis remittatur ⁊ remiſſa ſit ꝓpter dictam ꝯcordiam ⁊ altera medietas dicte medietatis ꝓpter ꝯfeſſionem.

¶ Quicũq; vero cognouerit vxorẽ alterius ſoluat cõi Peruſij pene noĩe. cc. lib. deñ. et ſi de pluribus vicibꝰ accuſeť in eadẽ accuſatione: nec accuſari nec cõdemnari poſſit niſi pro vna cõmiſſione adulterij menſe quolibet. ¶ Et ſi aliqs vxorem alterius de domo viri ſiue mariti extraxerit vł receptauerit ⁊ eam retinuerit per horam ꝯ voluntatem mariti condẽnari debeat ⁊ puniri in. ccc. lib. deñ. ꝓ q̃libet cõtrafaciente ⁊ vice qualibet. Et hoc locũ habeat quando ſine violentia. Si vero per violentiam adhibitam ꝯ voluntatẽ mulieris ⁊ ipſã cognouerit pena. M. lib. deñ. puniať ⁊ nõ valeat ſibi ꝯcordia. Et ſi non ſoluerit infra vnũ menſem a die late ſentẽtie ſibi caput amputeť. ¶ Liceat tñ pr̃i vel matri ⁊ ꝯſanguineis illius mulieris vxoris alteriꝰ vſq; ad tertiũ gradũ eã in domo retinere ⁊ recipe ſine pena. Et ꝙ fuerit vxor vere vel pſũptiue ſufficiat ꝓbare corã iudice maleficiorum: ⁊ talis ꝓbatio valeat: ita ꝙ nõ poſſit opponi ꝙ ſit fcã corã iudice incõpetẽti.

¶ Si aũt aliqs carnalr̃ cognouerit liquã aliam mulierem bone conditionis ⁊ fame ꝯ ipſius mulieris voluntatem ſoluat noĩe pene. ccccc. lib. deñ. ꝓ vice qualibet: ⁊ ad ꝓbationem ꝙ ſit fancellaſtra vel mulier vilis cõditionis vel mulier bone cõditionis ⁊ fame ſufficiat ꝓbatio per quatuor teſtes de fama qui ſint de vicinia illius mulieris.

¶ Additio.

¶ Addentes ꝙ ſi qs per vim traduxerit aliquam

xxxIIIv

virginem cauſa cõtrahendi ſponſalia vel matrimonium cum ipſa puniatur pena.ccccc.lib.deñ.Et violentia pſumat̃ eo ipſo q̄ dicta mulier traducta fuerit ſine ꝯſenſu prīs vel alteri⁹ aſcēdētis in cui⁹ eſſet poteſtate:ꝛ ſi in alicui⁹ poteſtate nõ eēt ſine ꝯſenſu duoꝝ ꝓximioꝝ ꝯſanguineoꝝ ipſi⁹ magis idoneoꝝ.

¶ De marito retinente amaſiam: Et de muliere retinente virum alterius. Rubrica.83.

SJ maritus alicui⁹ mulieris amaſiam ſeu concubinam in domo ſua publice retinuerit ꝛ cum ea adulterium ſeu fornicationem cõmiſſerit puniatur in.cc.lib.deñ.

¶ Et ſi fama fuerit de p̄dictis poſſit accuſari per quemlibet ꝛ ſufficiat ꝓbatio quatuor teſtiuꝫ de publica fama:ꝛ poteſtas ꝛ capitaneus vel alius officialis cõis peruſie vt.ſ.cognitionē hñs ꝛ cuiuſlibet ipſoꝝ iudices de illis q̄ amaſiam retinuerint publice vel ſecrete poſſint ꝛ debeant quolibet menſe inqſitionem facere ꝯ̄ illoꝝ q̄ talia cõmittere attētarent: ꝛ quos inuenerint ꝯ̄facere debeant cõdemnare in pena predicta ſub pena.cc.lib.deñ.

¶ Preterea volumus q̄ poteſtas ꝛ capitaneus vel alius officialis cõis pꝰſie de p̄dictis cognitionē hñs ꝛ eoꝝ ꝛ cuiuſlibet eoꝝ iudices ꝛ officiales teneant̃ ꝛ debeant ex eoꝝ officio ꝛ ad petitionem petentis ſub pena.C.lib.deñ.facere inqſitionem p portas ꝛ parrochias ciuitatis ꝛ burgoꝝ ꝛ ſuburgoꝝ pꝰſie quolibet menſe ꝯ̄ oēs ꝛ ſingulas mulieres q̄ maritū alicuius retinuerint ſiue quaꝫ vel quas maritus alicuius retinuerit in domo ſua publice vel ſecrete vel extra domum.Et ſi aliquaꝫ inuenerit ꝯ̄ dictam formam retinere aliquem maritum alicuius vel aliquem maritum retinere aliquā in amaſiam ꝛ cõcubinam vt dictū eſt ipſaꝫ debeat facere ſtatim fuſtigari p ciuitatē ꝛ burgos peruſie ꝛ ipſaꝫ mittere ad cõfinia p tres annos extra ciuitateꝫ ꝛ comitatum peruſie a die late ſñie cõputandoꝝ ꝛ ꝯ̄ p̄dictas mulieres ſufficiat publica vox ꝛ fama.Et ſi non ſteterit ad cõfinia p tres annos vt dictum eſt poteſtas ꝛ capitaneus vel alius officialis cõis pꝰſie vt.ſ.cognitioneꝫ hñs ꝛ qlibet eoꝝ ad petitioneꝫ cuiuſcūqꝫ petentis ipſaꝫ immitti faciāt in carcereꝫ cõis pꝰſie in quo vno anno debeat cõmorari:nec infra dictuꝫ tp̄s viniꝰ anni poſſit decarcerari nec de carcere exire amore dei ſꝫm formam ſtatutorum.

¶ De negante matrimonium ꝛ tranſeunte ad ſecundas nuptias inlicite. Rubrica.84.

Quicunqꝫ retinuerit aliquaꝫ in ſuā vxorem per aliquod tempus in domo ꝛ poſtea negauerit illā eſſe ſuā vxoreꝫ ꝛ probatum fuerit matrimoniuꝫ vere vel pſūptiue: que probatio fieri poſſit ꝛ facta valeat coraꝫ iudice ſeculari cognitore talis queſtionis per teſtes vel inſtrm̄: poteſtas vel capitaneus vel alius officialis cõis Peruſie aufferat ei nomine pene.c.lib.deñ.

¶ Item q̄ ſcdaꝫ vxorem acceperit viuente prima niſi a prima fuerit abſolut⁹ p ſentētiaꝫ.cc.lib.deñ. cõi Peruſie ſoluere teneatur.

¶ Itē ſi aliqua mulier retinuerit aliquē in maritū per aliqð tēpuꝫ ꝛ poſtea negauerit illum eſſe ſuum maritū in curia Peruſina ꝛ ꝓbatum fuerit matrimoniuꝫ vere vel preſūptiue qð probari poſſit coraꝫ iudice ſeculari p teſtes vel inſtrumēta poteſtas vel capitaneus vel alter officialis cõis pꝰſie pene noie .c.lib.deñ.ſibi auferat pro cõi.

¶ Item mulier que ſecunduꝫ maritum acceperit viuēte p̄mo niſi a primo p ſententiā fuerit abſoluta. cc.lib.deñ.cõi Peruſie ſoluere teneat̃.Et qð dictū eſt de ꝓbatione fienda coraꝫ iudice ſeculari in caſu predicto matrimonij vere vel preſumptiue idem intelligatur vbicūqꝫ incidenter oporteret probare de filiatiōe vł m̄rimonio vel ꝯſanguinitate qð fieri poſſit corā iudice ſeculari.Et ꝯ̄ talē ꝓbationeꝫ non poſſit opponi q̄ dicta ꝓbatio non teneat tāq̄ facta coram iudice ſeculari ſeu corā iudice nõ cõpetente.

Additio.

Addentes in caſibus qñ vir ſcdam vxorem acceperit viuente prima.Et vxor ſecundum virum acceperit viuente p̄mo:q̄ niſi ſoluerit dictas.cc.lib.infra menſem cõputādum a die late ſñie in rem iudicatam tranſite pena iuris cõis puniatur.

¶ Q̄ ſponſalia non ꝯtrahant̃ cum minoribus ſine cõſenſu certaꝝ pſonaꝝ.Et de qbuſdam ꝯ̄tibus non fiendis. Rubrica.85.

NUllus audeat vel preſumat alicuius filiam nepoteꝫ vel ꝓnepotem minorē.xij.annis deſcendentē per lineā maſculinaꝫ accipere in vxoreꝫ vel ſponſaꝫ ſine expreſſo ꝯſenſu patris vel aui paterni vbi patrē auuꝫ vel proauuꝫ habuerit:ꝛ nõ ſubſiſtentibuꝫ patre auo vel proauo paterno ſine licētia aui pr̄ni vel materni vel m̄ris q̄ ad ſecūdas nuptias nõ trāſiſſet ſub pena.cccc.lib. deñ.Et qui predictam puellam minorem.xij.annis deſpõſauerit vt ſupra dictū eſt teneat̃ illā reſtituere patri auo vel ꝓauo paterno vel materno ꝛ matri que ad ſecūda vota nõ tranſiſſet vel proximioribus conſanguineis dicte puelle

¶ Item ſi aliqs pupillā diſponſauerit ſine licētia tutoris pupille eadem pena puniatur ꝛ pupillam tutori reddere teneatur.

¶ Ubi vero dicta filia eſſet maior.xij.annis ꝛ aliquis eam in vxoreꝫ acceperit ſine voluntate patris

vel aui paterni nõ exiſtente patre vel auo tũc pater vel auus nõ teneat̃ illã dotare niſi exceſſiſſet etatem xxv. annoꝝ quo caſu poſſit ſe tradere nuptui abſq; voluntate alicuius. Et pater vel alij aſcendẽtes ad quos expectat teneant̃ eam dotare.

¶ Item non liceat tutori diſponſare illaz pupillaz ſine conſenſu duoꝝ proximiorum conſangineorum dicte pupille vl' matris dicte pupille que mater ad ſcða vota non tranſiuerit nec ẽt alij nuptui tradere. Et ſi tutor ꝯfecerit taz tutor q̃ʒ diſponſans ꝑdicta pena puniat̃ ꝛ debeat pupilla reſtitui ꝓximiorib⁹ cõſanguineis dicte pupille. Itẽ ſi tutor vel curator pupillam vel adultam ſine licentia matris vel alterius aſcendentis matre non exiſtente illius pupille vel adulte alicui dederit in vxorez vel aliquã ꝓmiſſionez receperit ſeu eam recipiſſe apparebit a viro cui maritaſſet eam vel ab alio pro ea de dando ſibi aliquam pecunie quantitatẽ vel aliud vel ſi aliquid accipiet ſeu accepiſſet occaſione dicti matrimonij poteſtas ꝛ capitane⁹ vel alter officialis forẽſis cõis Peruſie dictam pecuniam vel promiſſaz vel aliaz rem danti vel promittenti reſtitui facere teneatur. Et inſuper tantũdem nomine a receptore pecunie ſeu alterius rei ſeu promiſſe ipſius date vel ꝓmiſſe auſferre penitus teneantur.

¶ Itez nullus tutor vel curator titulo donationis vel alio titulo aliquid preſumat habere vl' recipere vel retinere de bonis pupille vel adulte nubentis in fraudem vel preſumat aliqd accipere pro ꝯſenſu quem faceret cauſa maritandi ꝛ ſi ꝯfecerit puniat̃ in.c.lib. deñ. ꝛ qð acceperit reddere compellat̃. Et hoc capl'm in oibus ꝛ ꝑ oia locũ habeat i maſculis ꝛ feminis quo ad omnia ꝛ ſingula ſupradicta.

¶ Item ſi aliqs ſine tutoris vel curatoris auctoritate vel conſenſu pupillũ vel pupillaz adultũ vel adultã ſeduxerit vel de domo matris ipſi⁹ vel tutoris vel curatoris ipſi⁹ pupilli vl' pupille adulti vel adulte in eius preiudiciũ vel grauamen extraxerit pro tali ſeductione vl' fraude ſoluat.c.lib.deñ.noie pene: ꝛ quicquid inde ſecutum fuerit pro infecto ꝛ inutili habeatur.

¶ Item ſi ille qui fuit tutor vel curator alicuius pupille vel adulte vel alius geſtor vel etiam aliqua alia pſona nomine eoꝝ receperit añ ꝯtum matrimonium ſeu contracta ſponſalia ꝑ verba de pſenti cum dicta olim pupilla vel adulta ꝛ añq̃ʒ ſit ducta ad domum mariti aliq̃ʒ refutationẽ vel inſtrumentum finis ꝛ refutationis vel conſeruationis indẽnitatis vel aliqð pactum adminiſtrationis geſtionis tutele vel cure vel alterius geſtionis cuiuſcunq; ipſius pupille vel adulte quam ipſe geſſerit vel geri fecerit: talis ꝯtus ipſo iure ſit nullus ꝛ quicquid ſecutum fuerit exinde vel ob id pro caſſo ꝛ irritato habeat̃ tali renunciatione vel pene appoſitione vel promiſſione facta a dictis olim pupilla vel adulta non obſtantibus. Et non obſtãte aliqua cõfeſſione ſeu promiſſione cõfeſſionis q̃ contineretur in ꝯctib⁹ ſupradictis. Et non obſtante quocunq; iuramento pſtito ꝑ dictam olim pupillã vel adultaz niſi interueniat ꝯſenſus duoꝝ magis idoneoꝝ ꝯſanguineoꝝ ipſi⁹ olim pupille vel adulte vel vnius ſi plures nõ habuerit ꝛ cõſulũ mercatoꝝ cum decreto iudicis.

¶ Et nihilominus talis q fuerit tutor vel curator vel quicũq; alter hoc fecerit ratiõe ſue adminiſtrationis reddere cõpellat̃ aliquo ꝯctu vel capitulo ꝛ conſenſu nõ obſtantibus.

Additio.

Declarãtes ibi: Ubi vero filia eſſet maior ꝛc. ꝙ ille q talem accipiet teneat̃ eam dotare congrue de bonis ipſius viri cui ſi quoquo modo vxor renũciaret ex tunc dicta quantitas applicet̃ cõi peruſij. Et in.§. Item ſi aliquis ſine tutoris vel curatoris ꝯſenſu: ſeduxerit pupillaz vel adultam ꝙ niſi infra menſem ſoluerit dictas centum libras duplicetur dicta pena: cetera maneant.

¶ De ſeducente ſeu extrahente religioſas de monaſterio. Rubrica. 86.

Quicũq; ſeduxerit aliquã religioſaz manentez in aliquo monaſterio ꝛ de monaſterio extraxerit aut opam pbuerit ꝙ extrahat̃. ccccc. lib. deñ. penaz ſoluere teneat̃.

¶ Et ſi qs ꝑ vim aliquã de mõaſterio rapuerit puniat̃ pena. M. lib deñ. niſi eẽt ꝯſanguine⁹ vel actinẽs pſona rapte: q2 tũc puniat̃ pena ſibi imponẽda arbitrio poteſtatis vl' alteri⁹ officialis cognoſcẽtis.

¶ Si vero actẽtauerit ponẽdo ſcalas ad feneſtras vel murum monaſterij vel hoſtium frangendo vel aperiendo puniatur in. ccccc. lib. deñ. ꝛ de predictis nulla poſſit fieri concordia.

¶ Item ſi aliquis noctis tempore poſuerit ſcalam funis vel legnãminis ad feneſtraz alicuius domus vel ad muruz aliquẽ ꝛ intrauerit vel intrare conat̃ fuerit cauſa delinquendi in. ccccc. lib. deñ. puniatur Et non obſtãte ꝯcordia remaneat q̃rta dicte pene. Si vero de die puniat̃ pena. c. lib. deñ.

¶ De iniuriante mulieri eunti ad indulgentias. Rubrica. 87.

Cum dicatur q tẽpore indulgentie olim conceſſe per ſancte memorie dñm Benedictũ ſacroſancte Romane Eccleſie ſummũ Pontificez loco fratrum pdicatoꝝ de peruſia in trãſlatione beati Stephani ꝓthomartiris ſiue ipſi eccleſie ob reuerentiã omnipotentis dei ꝛ ipſi beatiſſimi ꝓthomartyris oibus ad dictũ locũ ſiue eccleſiã accedentibus multe iniurie ꝛ cõtumelie detractiones violentie ꝛ of-

ſenſe mulieribus tam ciuibus comitatenſibus ⁊ diſtrictualibus q̃ȝ ét foꝛenſibus ad dictam indulgentiam accedentibus ⁊ accedere volẽtibus tam in dicta eccleſia q̃ȝ extra dictam eccleſiã ⁊ in eundo ſtando ⁊ redeundo multipliciter inferant̃ tangẽdo vel inhoneſte oſculando ſtringẽdo amplexando pizzicando: pannos de capite eleuando ipſas mulieres cadere faciendo ad ipſam eccleſiã accedentes ⁊ de ipſa recedẽtes vel ad dictã eccl'iaȝ accedẽtibus obuiando ⁊ nõ ꝑmittendo ipſas ad dictam indulgentiam accedere ⁊ de ipſa libere recedere.

¶ Statuimus ꝙ q̃cunqȝ p̃dicta vel aliqḋ p̃dictoꝝ cõmiſſerit vel fecerit puniat̃ ꝑ poteſtatem vel capitaneum vel alium officialem cõis peruſie in.cc.lib. deñ. dandis ⁊ ſoluendis maſſarÿs cõmunis peruſie pꝛo ipſo cõmuni recipientibus.

¶ Et p̃dicta intelligant̃ ⁊ locũ habeant infra tp̃s quatuoꝛ dieruȝ ꝓxime p̃cedentiũ kalẽdas auguſti ⁊ ipſa die kalendaꝝ ⁊ quatuoꝛ dieb⁹ ꝓxime ſequẽtibus ipſas kalendas auguſti vel infra dictum tp̃s vel aliquo tempoꝛe dictoꝝ dierum.

¶ Si vero v̇ba inhoneſta vel cõtumelioſa eiſdem mulieribus dixerit puniat̃ in.c.lib.deñ. Et ꝙ q̃cũqȝ accepit vel de aliqua domo extraxerit ꝑ violentiaȝ vel ꝯ̃ ſuam voluntatem aliquã mulierem ciuem vel comitatenſem vel diſtrictualem cõis peruſie vel foꝛenſem infra tp̃s quatuoꝛ dierum ꝓxime p̃cedẽtiuȝ kalẽdas auguſti ⁊ in ipſa die kalẽdaꝝ vel quatuoꝛ diebus poſt ipſas kalendas auguſti ꝓxime ſequẽtibus ⁊ ꝙ infra dc̃m tp̃s vel aliquo tp̃e dictoꝝ dierũ puniat̃ ꝑ poteſtatem ⁊ capitaneũ vel aliũ officialeȝ cõis peruſie vt.ſ̃.cognitionem hñtem in mille lib. deñ. Et p̃dicta oĩa ⁊ ſingula locũ habeant in oĩbus indulgentÿs ꝯceſſis ⁊ ꝯcedendis in futurum ⁊ que cõceſſe dicerent̃ in locis eccleſÿs ⁊ hoſpitalibus ciuitatis ⁊ comitatus ⁊ diſtrictus peruſie: vȝ. In diebus feſtiuitatum aliaꝝ indulgẽtiaꝝ aliaꝝ eccleſiaꝝ ⁊ locoꝝ in die p̃cedente ip̃m feſtum vel aliqḋ eoꝝ. Et poteſtas ⁊ capitaneus vel alius officialis cõis peruſie vt ſupꝛa q ꝓ tp̃e fuerit poſſit teneat̃ vinculo iuramenti ⁊ ad penam mille lib. deñ. de ipſoꝝ ſalario in q̃bus ſi negligentes fuerint p̃miſſa facere ꝑ ipſoꝝ ſindicatoꝛes tp̃e ſindicatus eoꝝ debeant ſindicari ⁊ condemnari. Et de p̃dictis omnibus ⁊ ſingulis in p̃nti capl'o cõtentis inquirere ⁊ inq̃ſitioneȝ facere ex eoꝝ officio ꝓp̃o ſine aliquo ꝓmotoꝛe debeãt ⁊ ꝛeptos culpabiles de p̃dictis vel aliquo p̃dictoꝝ punire ⁊ cõdemnare in penis ſuperius declaratis: ⁊ ſufficiat ad plenam pꝛobationem omnium pꝛedictoꝝ vel alterius eoꝝ pꝛobatio publice fame quatuoꝛ dignoꝝ teſtiuȝ: que fama haberi debeat ꝓ plena ⁊ ſufficienti ꝓbatione: nõ obſtante aliquo ſtatuto loquente de inquiſitione ⁊ foꝛma inq̃ſitionis fienda per poteſtatem ⁊ capitaneũ ciuitatis ⁊ alÿs quibuſcũqȝ que in contrarium loquerentur.

¶ De Ruffiana. Rubꝛica.88.

Ruffiana Quę induceret ſuo facto vel opere ꝙ aliqua vxoꝛ alicui⁹ vel mulier alia bone cõditionis ⁊ fame cõmitteret adulterium vel foꝛnicationem capite tonſo per ciuitateȝ ⁊ burgos peruſie debeat fuſtigari: ⁊ ſi per famam fuerit ꝓbatum poſſit ꝓcedi ad toꝛmenta.

¶ Additio.

¶ Addiderunt idem in maſculo qḋ hic dicitur in femina pꝛo pꝛima vice: ꝓ ſecunda vero bulletur vel auricula vna ſibi amputetur.

¶ De facientibus facturas. Rubꝛica.89.

Poteſtas Et capitaneus vel alius officialis foꝛẽſis cõis peruſie vt.ſ̃.cognitionem hñs vel cuiuſlibet eoꝝ officiales quolibet menſe ad minus inq̃rant ꝯ̃ oẽs ⁊ ſingulas ꝑſonas q̃ faciũt ⁊ fieri faciũt facturas ſiue veneficia ſiue incantationes immũdoꝝ ſpirituũ ad nocenduȝ ⁊ illam ꝑſonam quã inuenerint inretitam tali crimine ꝑ publicam famam ⁊ vnuȝ teſtem de veritate puniãt ⁊ punire teneant̃ in.cccc.lib.deñ. ꝓ qualibet vice: quas ſi ſoluere nõ poterit vel nõ ſoluerit infra decem dies poſt cõdemnationẽ factaȝ debeat igne cremari ita ꝙ moꝛiatur: ⁊ q̃libet ſit accuſatoꝛ ⁊ habeat medietatem pene que aduenerit in cõi.

¶ De foꝛnicantibus in domibus alicuius in q̃bus aſidue cõmoꝛantur. Rubꝛica.90.

Quicunqȝ Spetiarius Barberius medicus ſartoꝛ vel cerdo ⁊ q̃cũqȝ alius qui habuerit conuerſationẽ in domo alicuius vel aliquoꝝ ⁊ fecerit aliqḋ ſcelus vel adulterium vel foꝛnicationẽ cum aliqua muliere exiſtente in domo ſupꝛadicta puniatur ⁊ cõdemnetur cõmuni Peruſie in.ccc.lib.deñ.

¶ Additio.

¶ Qm̃ nulla maioꝛ peſtis q̃ȝ familiaris inimicus: addiderũt ꝙ ſi fuerit talis depꝛehenſus in actu foꝛnicationis a dño domus vel ab eo deſcendentibus vel vno eoꝝ poſſit impune offendi.

¶ De muliere ſe imiſcente lepꝛoſo. Et de chꝛiſtiana ſe immiſcente Judeo. Rubꝛica.91.

Mulierem Cõmiſcentem ſe carnaliter alicui lepꝛoſo p̃terq̃ȝ ſuo marito poteſtas ⁊ capitaneus vel alius officialis cõis peruſie poſtq̃ȝ ſciuerint ꝑ totam ciuitatem ⁊ burgos faciant fuſtigari ⁊ naſum de facie detruncari ſeu amputari: ⁊ inſuꝑ eam expellant de ciuitate ⁊ comitatu Peruſie ⁊ non permittant eam toto

tempore eorũ regiminis reintrare: ⁊ eadem pena puniatur leproſus cognoſcẽs carnaliter aliam mulierem q̃ ſuam vxorem.

¶ Et nullus iudeus audeat vel p̃ſumat cõcubere cum aliqua chriſtiana ſeu aliquã chriſtianã cognognoſcere. Et nulla chriſtiana audeat vel p̃ſumat cõcũbere cum aliquo iudeo ſeu corpus ſuũ p̃ſtare ad carnalem copulam alicui iudeo. Et q̃ ſcienter p̃fecerit puniat̃ in mille lib. deñ. Et ſi non ſoluerit ĩ .xx. dies a die ſententie igne cremet̃ ita q̃ penitus moriatur. Et eadem pena puniatur chriſtianus q̃ cognoſceret carnaliter aliquam iudeam.

¶ Ubi ſuſpendantur latrones ⁊ robbatores. Rubrica. 92.

Ut omnibus ſint notorie punitiones q̃ fient de furibus ⁊ furtis cõmiſſis ⁊ robbatoribus ſtratarum ⁊ que cõmitterentur in futurum.

¶ Statuimus ⁊ ordinamus q̃ pro tp̃e futuro qñ occurrerit q̃ aliq̃s latro vel fur vel robbator ſtratarum debeat ſuſpẽdi p̃ gulaʒ ⁊ in furcis paſcere coruos. Idem malefactor debeat ſuſpendi in calbentino in loco ordinato p̃ cõmune peruſij vel vbicunq̃ placuerit rectori.

¶ De furtis ⁊ pena furti. Rubrica. 93.

Quicunq̃ furtum cõmiſſerit a .x. lib. deñ. icluſiue: vel a .x. lib. ſ. deñ. vſq̃ in quãtitatem .xxv. lib. deñ. vel rem vel res valentes vſq̃ ad dictã quãtitatem ⁊ venerit in fortiam cõis peruſie p̃ primo furto puniat̃ ⁊ condemnetur ⁊ puniri debeat in quadruplũ valoris ⁊ extimationis eius qđ furatus fuerit cõi peruſie ⁊ in reſtitutione eius qđ furatus fuerit parti vel pſone cui furatus fuerit. Et nihilominus fuſtigetur p̃ plateas ⁊ ſtratas burgorum ciuitatis peruſie: poſſit tñ redimere fuſtigationem p̃ .c. lib. deñ. in pecunia numerata.

¶ Si vero ſcđm furtum cõmiſſerit vſq̃ in dictas quantitates cõdemnetur ⁊ puniat̃ in quadruplum cõi peruſie ⁊ in reſtitutione eius qđ furatus fuerit ei cui furatus fuerit. Et nihilominus fuſtiget̃ vt .ſ. dcm̃ eſt ⁊ bullet̃ in facie bulla grifonis ardenti.

¶ Si vero tertium cõmiſſerit furtum p̃ publico ⁊ famoſo latrone habeat̃ ⁊ reputet̃ ⁊ in furcis ſuſpẽdat̃. Que tñ furta vt furcis ſuſpendat̃ appareant facta diuerſis locis ⁊ tp̃ibus ⁊ diuerſis rebus.

¶ Si vero furatus fuerit a .xxv. lib. ſupra condemnetur ⁊ puniat̃ in quadruplũ p̃ prima vice eius qđ furat⁹ fuerit cõi puſie ⁊ in reſtõne eius qđ furatus. Et nihilominus fuſtiget̃ ⁊ bulletur modo p̃dicto.

¶ Pro ſcđa vero vice ſeu p̃ ſcđo furto qđ fuerit a ſupradicta quantitate .xxv. lib. deñ. ſupra cõdẽnet̃ ⁊ puniatur ⁊ puniri debeat in quadruplum cõi peruſie ⁊ parti in eadem ſnia in reſtitutione eius qđ furatus fuerit vt .ſ. dcm̃ eſt ⁊ alijs penis ſupradictis ac vltra dictas penas debeat poni ⁊ ſtare in carceribus cõis peruſie per ſex menſes.

¶ Pro tertia võ vice ſeu tertio furto a dicta quãtitate ſupra debeat furcis ſuſpẽdi ita q̃ penitus moriatur. Et intelligat̃ primum ſcđm ⁊ tertium furtum vt dictum eſt proximo §. Si vero tertium.

¶ Si vero fuerit publicus ⁊ famoſus fur furcis ſuſpẽdat̃. Dũmodo de furtis factis p̃ri nr̃i vel alicui alij ex linea aſcẽdenti vel alicui ex deſcẽdẽti fratri carnali vel zio carnali patruo vel auũculo ⁊ nepoti carnali ex fratre del ſorore carnali fratri cõſobrino ſiue ſit ex paterna linea ſiue materna nullus poſſit accuſare: niſi tm̃ ille cui fuerit fcm̃ furtum: nec de ipſis furtis ſic factis cõſanguineis ſupradictis vel alteri eorum poſſit inq̃ri nec p̃cedi p̃ poteſtatem vel capitaneum vel alium officialem cõis peruſie quouis nomine nuncupetur: niſi ad petitionem illius cui factum fuerit furtum.

¶ De furtis vero factis a viro vxori vel ab vxore viro non poſſit p̃cedi nec per viam accuſationis nec per viam inquiſitionis vllo modo.

¶ Si vero fuerit furatus .xx. ſol. deñ. vel ab inde infra vel rem vel res valoris .xx. ſol. deñ. vel minoris valoris puniat̃ ita q̃ bene ſit punitus arbitrio poteſtatis ⁊ capitanei inſpecta cõditione pſone ⁊ q̃litate vſq̃ in .x. lib. deñ. ⁊ in reſtitutione rei ſubtracte vel eius extimatiõis: Et hoc fieri debeat in eadem ſententia ſiue petitum fuerit vtrũq̃ in eadem accuſatione ſiue non. Et idem intelligat̃ ⁊ ſit in omnibus dictis caſibus in quibus debet fieri reſtitutio rei furate vel ſubtracte vel eius extimationis. Et idem ſit ſi proceditur per viam inq̃ſitionis in dictis caſibus vel altero ipſorum.

¶ Si vero aliquis latro vel fur qui furaretur in domum intrauerit alicuius poſt furtum factum ⁊ ille cui eſſet factum furtum denũciauerit illi cuius eſſet dicta domus quam intraſſet vel qui in dicta domo intraret q̃ ipſum furem vel latronem caperet Dicimus q̃ ipſum capiat vel capi facere teneat̃ ⁊ captum teneat quouſq̃ familia domini poteſtatis vel capitanei iret pro eo ⁊ ipſum ducat in fortiam poteſtatis vel capitanei: qđ ſi non faceret ſoluat pene nomine cõmuni Peruſie .xxv. lib deñ.

¶ Uolumus ſtatuẽtes inſuper q̃ quicũq̃ receptauerit fures vel furta robbatores vel robbarias eadẽ pena puniat̃ queadmodũ puniret̃ ⁊ puniri debent fures ⁊ robbatores per formam ſtatutorum cõis ⁊ populi Peruſini ſi ſciẽter fures vel furta robbatores vel robbarias receptauerit.

¶ Additio.

Addentes q̃ condennet̃ in reſtitutione ablatorum cum damnis ⁊ intereſſe. In §. ſi vero ſecũdum furtum

¶ De frangentibus carceres. Rubꝛica.97.

CArceres Communis peruſie exiſtentes in campo battalie cõis Peruſie in quibuſ captiui dicti cõis detinenẽ nullus audeat vel preſummat rũpere vel frãgere nec de hijs exire ꝯ volũtatez cuſtodum ⁊ ſine licentia dominoꝝ poteſtatis ⁊ capitanei vel alterius officialis cõis Peruſie ex cuius parte fuerint recomendati.Et ſi qs ꝯfecerit capite puniatur:dũmodo predicta locum non habeant in illis qui extraherenẽ de dictis carceribus ẽm formam ſtatutoꝝ cõis peruſie nec in illis q ſoluerint condemnationem eoꝝ nec in illis qui reuerterẽtur ſeu ducerenẽ ad poteſtatẽ vel capitaneuz vel alios officiales dicti cõis peruſie ad eoꝝ vel alterius eoꝝ requiſitionez:aliquo ſpeciali vel generali in ꝯrium loquente non obſtante.

¶ Et ſi aliqs eſſet detẽptus in palatio poteſtatis vel capitanei vel alteriuſ officialis cõis peruſie pꝛo aliquo maleficio ⁊ talis detẽptus aufugerit de palatio vel diſceſſerit habeatur pꝛo confeſſo de illo maleficio occaſione cuius eſſet detemptus.Et intelligatur detẽptuſ ſiue ſit mandatũ ꝑ poteſtatẽ vel capitaneuz vel iudicẽ vel aliũ officialẽ in cuius curia eſſet detẽptus ꝙ nõ diſcedat ſine ſit cuſtoditus ⁊ detẽptuſ ꝑ familiares ꝑdictoꝝ officialiũ ſiue baiulos.

¶ Preterea volumus ꝙ per aliquã curiam poteſtatis vel capitanei vel alteriuſ officialis cõis puſie pꝛocedi non poſſit ꝯ aliquẽ qui eſſet detemptus in carcere dicti cõis ad aliquod exbannimentum vel condemnationez:niſi haberet licentiã ⁊ facultatez comparendi ⁊ ſe defendẽdi coꝛaz curia q̃ ꝓcederet cõtra ipſum:⁊ cuſtodes carceꝝ illum ꝯ quẽ ꝓcederetur ducant ſub tuta fiducia ſeu cuſtodia coꝛam curia pꝛocedente contra eum.

¶ Additio.

¶ Declarantes ꝙ capite puniatur citra moꝛtem.

¶ De frangente domum vel cameram. Rca.98.

SI quis Inuentus fuerit ad frãgẽduz domũ habitationis vel cameram alicuiuſ in qua qs artem ſuam exerceret cauſa furãdi vel derobbãdi ſeu rapiẽdi. poteſtas ⁊ capitaneus vel alter officialis cõis peruſie vel quilibet eoꝝ ſuſpendi in furcis facere teneantur ita ꝙ penitus moꝛiatur.

¶ Si vero aliam domuz fregerit cauſa furãdi vel derobbandi ſiue inuẽtuſ fuerit ad frangendum ſiue nõ:puniatur de fractiõe in.cc.lib.deñ. Et ſi furatus fuerit aliquid de dicta domo puniatur pena furti ⁊ in penis ꝯtentis in capl'o loquẽte de furtis ⁊ pena furis.Et ſi pꝛobatum fuerit aliquẽ ire ad frãgẽduz domum vel cameram alicuiuſ cauſa furandi vel de robbãdi poſſint poteſtas ⁊ capitaneuſ vl' alter officialis cõis puſie eũ eoꝝ arbitrio punire ⁊ ꝯdẽnare.

¶ De apꝛehendẽte vel intrãte poſſeſſionez rei alteri⁹.Et de giuris ⁊ ꝯfederatiõib⁹ nõ faciẽdis: Et de aufferente rem ſeq̃ſtratam. Rca.99.

COmnis Jurgioꝝ materia radicitus amputetur ⁊ ſcãdala ſeditionum negſſima euitentur per q̃ vꝛbes ciuitates ⁊ oppida ſepiſſime ꝯquaſſanẽ ⁊ vt auara voracitas aliena vſurpantium refrenetur.Dicimus ⁊ oꝛdinam⁹ ꝙ nullus audeat vel pꝛeſumat apꝛehẽdere occupare vl' intrare poſſeſſionẽ vel tenutã terraꝝ ⁊ vineaꝝ ⁊ gñal'r quarũlibet aliaꝝ reꝝ immobilium alicuius ⁊ a dño poſſeſſaꝝ vel ab aliquo poſſeſſaꝝ tñ vel detẽptaꝝ tñ cauſa pꝛiuandi ⁊ pꝛiuare volendi poſſeſſoꝛem vel detẽptoꝛẽ ſua poſſeſſione vel tenuta ſine iuriſ cognitione facta corã poteſtate vel capitaneo vel aliquo ex officialibuſ cõis Peruſie ⁊ ſine eoꝝ vel alterius eoꝝ expſſa licẽtia a ꝑdictis dñis ⁊ officialibus vel altero eoꝝ de iure cognita ⁊ obtẽpta. Et ſi quis ꝯfecerit vel duxerit faciẽdũ ꝓ qualꝫ vice.C.lib.deñ. cõi Peruſie ſoluere teneatur.

¶ Et nihilominus dictaꝫ poſſeſſionez ſeu tenutam reddere ⁊ reſtituere teneatur ei cui accepta fuerit modo ꝑdicto ⁊ ẽt dicta poſſeſſione priueẽ. Et eadẽ pena..C.lib.deñ.puniatur ⁊ puniri debeat turbãs aliquẽ in poſſeſſione vel tenuta alicui⁹rei immobiliſ quã poſſideret vel detineret.Et poteſtaſ ⁊ capitane⁹ ⁊ ꝑdicti officialeſ cõis Peruſie faciãt ꝑdicta firmiter obſeruari ⁊ leſos vel moleſtatos ſeu turbatos in poſſeſſionibus ſeu tenutis eoꝝ defendere teneanẽ. Jta ꝙ nulla violẽtia vel moleſtia vel turbatio eis fiat tempoꝛe pꝛeſenti aliquo vel futuro. Quod ſi facere neglexerint.cccc.lib.deñ cõi puſie ſoluere teneãtur. Et fructus dictaꝝ reꝝ iniuriarũ paſſo poteſtas ⁊ capitaneuſ vel alter officialiſ cõis Peruſie omnia damna ⁊ intereſſe integraliter reſarciri faciãt ſine moꝛa que ei occaſione ꝑdicta contigerit euenire Et de predictis damniſ fructibus ⁊ intereſſe ſtetur ſacramento iniuriam paſſi.

¶ Si vero poſſeſſionem vel tenutam rei mobilis apꝛehẽderet ſeu cepit puniatur in.xxv.lib.deñ.pꝛo qualibet re mobili ⁊ in reſtõne poſſeſſionis vel tenute rei accepte in eadem ſentẽtia ſiue vtrũq̃ fuerit petituz in accuſatiõe ſiue nõ.Et hoc locũ habeat de reſtõne poſſeſſiõis ⁊ tenute rei accepte ſiue vtrũqꝫ fuerit petitũ in accuſatione ſiue nõ.Et in omnibus dictis caſibus ⁊ tam de re mobili q̃ꝫ immobili vel

cōmiſſerit in fine. Declarauerunt ⁊ addiderunt ꝙ tñ̄ poſſit dictā penam fuſtiſtationis ⁊ bulle redimere ꝓ lib.cc.deñ. In.§.ſi vero tertium furtum cōmiſerit. Declarauerunt dictū tertiū furtum quantitatis vel valoris cōputatis ēt alijs ꝑcedētibus furtis centumquinquaginta lib.deñ.vel ſupra:cetera maneāt vſqꝫ in.§.ſeu verſi.ꝓ tertia vero vice. Declarauerūt ꝙ ꝓ tertia vice ſeu ꝓ tertio furto a dicta quantitate ſupra. Non tñ̄ aſcendente cōputatis alijs ꝑcedentibus furtis ad dictam quantitatem lib.centumquinquaginta deñ. inter oīa furta: manus dextra ſibi amputet̃. ¶ Et ſi dictū tertium poſt dicta duo.xxv. lib.ꝓ quolibet vt ſupra facta:nō eſſet ſupra dictam quātitatem.xxv.lib.deñ.ſed infra. Talis fur tūc debeat fuſtigari bullari ⁊ in carceribus detineri per annum. Pro quarto vero furto vel vlteriori: non tranſcendēte oībus furtis cōputatis reliqs anterioribus furtis quantitatem.lxxv.lib.ſimiliter manus dextra ſibi amputetur. Si vero dcm̄ quartum furtum dictam quantitatem.lxxv.lib.deñ.cōputatis reliquis furtis antecedētibus exceſſerit furcis ſuſpendatur ita ꝙ moriat̃. ¶ Et ꝑdicta oīa ⁊ ſingula non vendicent ſibi locum in minoribus viginti annis q̇bus talia perpetrantibus imponat̃ pena citra mortem arbitrio iudicis.

¶ De Fure nocturno: ⁊ domum frangente: ⁊ inuento in domum ad aliquā carnaliter cognoſcendam. Rubrica. 94.

Quicunqꝫ fecerit furtū de nocte vel furari voluerit ī domo alicuius ⁊ intrauerit dictam domum de nocte. Si ille cuius domus fuerit vel eius famulus vel alius qui ſtaret in ipſa domo illuꝫ furem interfecerit in dicta domo ad penam aliquam minime teneatur.

¶ Si vero quis inuenerit aliqueꝫ ad frangendum domum quaꝫ habitaret ſiue ſit ſua ꝓpria ſiue non vel inuenerit in ipſa domo ꝺ die vel de nocte ad furanduꝫ vel cauſa furādi vel cognoſcenduꝫ vel cauſa cognoſcendi vxoreꝫ ſuam vel filiam vel nepoteꝫ vel cognatam vel aliquam aliaꝫ ſuam conſanguineam vel familiarem cum eo in domo manentem ⁊ tunc eum offenderit vel interfecerit ad penam aliquam minime teneatur.

¶ De furtiue mutilante vel euacuante alicui burſam vel ghironem. Rubrica. 95.

Quicunqꝫ furtiue inciderit mutilauerit ſeu euacuauerit alicui burſaꝫ vel ghironē vel ſquarſcellā vel carneriuꝫ vel aliā rem in q̄ pecuniā qs portaret puniat̃ in.cc. lib.deñ: quā penaꝫ ſi ſoluere nō poterit ſibi manus dextra debeat amputari ⁊ nihilominus fuſtiget̃ ⁊ condemnetur in eadem ſnīa parti leſe in quadruplum eius quod acceperit.

¶ Et quicunqꝫ defenderit aliqueꝫ qui aliquod de dictis maleficijs cōmiſiſſet quominus duceretur in fortiam cōmunis Peruſie puniatur nomine pene in.xxv.lib.deñ.

¶ De ſpoliatorib⁹ ſeu robbatorib⁹. Rca. 96.

SI aliquis male fame aliqueꝫ per violentiaꝫ ſpoliauerit de re mobili aliqua vel rem aliquam rapuerit ſiue derobbauerit ⁊ reſ valuerit.x.lib.deñ.vſqꝫ in.xxv.lib. deñ.puniatur in.ccccc.lib.deñ.

¶ Si vero res voluerit vltra furciſ ſuſpēdat̃ ita ꝙ moriat̃. Si vero fuerit minoriſ valoris a.x.lib. īfra vſqꝫ ad.xl.ſol.deñ.cōdēnet̃ ⁊ puniat̃ in.cc.lib.deñ. Si vero fuerit valoris minoris q̄ꝫtitatis remaneat in arbitrio poteſtatis vel alterius officialis de minori pena. Et quolibet dictoꝝ caſuum condemnet̃ in reſtitutione rei vel extimationis ipſius in eadem ſententia ſiue deductuꝫ fuerit vtrūqꝫ in accuſatione vel inquiſitione ſiue non. Et ſi non fuerit male fame ⁊ res fuerit minoris valoris a.x.lib.deñ.infra vſqꝫ ad.xl.ſol.deñ.cōdēnet̃ ⁊ puniat̃ dcūs ſpoliator ſiue derobbator ſiue raptor in.l.lib.deñ ⁊ in reſtitutione rei quam rapuerit vel derobbauerit vel de qua fuerit quis ſpoliatus ipſi ſpoliato ſeu derobbato vel ei cui res eſt rapta condemnet̃ in eadem ſententia ſiue deductum fuerit vtrūqꝫ in accuſatione ſeu inquiſitione ſiue non.

¶ Et ſi fuerit maioris valoris.x.lib.vſqꝫ ad.xxv. lib.deñ.puniatur in.cc.lib.deñ.

¶ Si vero res fuerit extimationis a.xxv.lib.deñ. ſupra vſqꝫ in.C.lib.deñ.puniatur ⁊ condemnetur in.cccc.lib.deñ.

¶ Si vero a.C.lib.deñ.ſupra puniatur maiori pena arbitrio poteſtatis vel alterius officialis predicti etiam vſqꝫ ad mortem incluſiue attenta qualitate facti ⁊ perſonarum condictione. Et in quolibet predictorum caſuum condemnetur in reſtitutione rei de qua facta fuerit ſpoliatio vel derobbatio ſeu rapina vel in extimatione ipſius rei in eadem ſententia ſiue deductum fuerit vtrūqꝫ in accuſatione vel inquiſitione ſiue non.

¶ Dūmodo ꝑdicta nō intelligant̃ de rebus q̄ valerent minus.xl.ſol.deñ.ſed dicto caſu pena imponat̃ arbitrio iudiciſ de dicto delicto cognoſcētiſ. Et nihilominus ſpoliator raptor ſeu derobbator cōdēnet̃ in reſtōne rei rapte ſeu derobbate vel ꝺ qua facta eſt ſpoliatio in eadem ſententia ſiue petitum fuerit vtrūqꝫ in accuſatione ſiue inquiſitiōe ſiue non inſpecta ꝯdictione perſonaꝝ ⁊ etiam qualitate. Et ꝙ qs ſit bone fame vel male ſufficiat ꝓbatio publice vocis ⁊ fame.

extimatione rei mobilis.

¶ Preterea volumꝰ pn̄ti decreto firmiter ſtatuē/do ꝙ nullus de ciuitate comitatu vł diſtrictu vel ali unde vel aliqua vniuerſitas alicuius caſtri vel ville faciat vel facere audeat vel pſumat aliquā caualca/tam vel cōgregationem gentiū in aliqua parte co/mitatus vel diſtrictus peruſie vł alibi cauſa inferē/di iniuriam vel moleſtiam alicui perſone vel alicui vniuerſitati alicuiꝰ caſtri vel ville ſeu alicui eccleſie vel monaſterio ſeu pio loco vel cauſa apꝛehēdendi tenutā vel poſſeſſionē alicuius rei ꝑ violentiā ſine iuris cognitiōe. Et q ꝯfecerit puniat in. C. lib. den̄. Et de pꝛedictis ꝑ poteſtatē ⁊ capitaneū vel alium officialē cōis puſie debeat inqri pena. ccccc. lib. den̄. pꝛo quolibet eoꝝ ſi in pdictis fuerit neglīgētes vel remiſſi que eis debeat aufferri tempoꝛe ſindicatus eoꝛum per eoꝛum ſindicatoꝛes.

¶ Preſenti inſuper decreto diſſoluimus omnes giuras ꝯfederatiōes ⁊ ligas factas ꝑ totā ciuitatē ⁊ totum comitatū ⁊ diſtrictum Peruſie iubentes ipſas nō amplius fieri ſine licētia ⁊ volūtate pꝛioꝝ artiū ciuitatis puſie. Et qcunqꝫ recepit vel recipiet aliquos ꝯctus vel inſtrumēta de pdictis ligis giuris confederationibꝰ vel cauſa eaꝝ qcunqꝫ qſito coloꝛe ipſos ꝯctus debeat diſſoluere: ⁊ ipſi ꝯctus ⁊ inſtrā non debeāt valere nec debeāt executioni mādari ⁊ poſſit ꝯ ea excipi: ⁊ exceptiōes hmōi admitti debeāt per officiales cōis peruſie nō obſtāte ſtatuto loquē/te de executione ꝯfeſſionum. Et nihilominus qui in aliqua giura ſocietate vel ꝯfederatione fuerit tenea tur ⁊ debeat ſub pena. ccccc. lib. den̄. infra octo dies a die publicationis pn̄tium ſtatutoꝝ notificare dn̄is pꝛioꝛibus dictas ligas giuras ⁊ ꝯfederatiōes ⁊ eo rum mādatis obedire. Et ſi aliqs fecerit talem cōiu rationem ligam vel ꝯfederationem ⁊ eas ⁊ oēm li/gam factā pdicta de cauſa nō diſſoluerit. ſ. xv. dies a die publicationis pn̄tium ſtatutoꝝ vel in futurū ta les ligas ꝯfederatiōes vel giuras ⁊ inſtrā ſeu obli/gationem recipiet puniat ꝑ poteſtatē capitaneum vel alium officialem cōis peruſie in. ccccc. lib. den̄. ⁊ quilibet poſſit eſſe accuſatoꝛ ⁊ habeat medietatem banni ſiue pene. ¶ Item ſi aliqs notarius rogatus fuerit de aliqua giura vel ꝯfederatiōe ſeu ſocietate ſub dicta pena teneat ⁊ debeat ipſam notificare in/fra terminum pdictum octo dierū pfatis dn̄is pꝛio/ribus. Et nihilominus pꝛioꝛes cōſoꝛtij notarioꝝ ſub pena pdicta teneātur ⁊ debeāt caſſare quēlibet no/tarium ꝯfaciētē de matricula dicte artis notarioꝝ: ⁊ ex nūc de dicta matricula intelligat ⁊ ſit caſſus ⁊ ꝑ caſſo ⁊ cācellato habeat. Et ſimilr quecūqꝫ pſona hīet aliquā ſcriptam apud ſe vel ſciuerit aliquem q aliquā ſcriptā hīet de dictis giuris ꝯfederatiōibus ſeu ſocietatibus teneat ⁊ debeat ſub dicta pena. ſ. di ctū terminū octo dieꝝ ipſam notificare dictis dn̄is pꝛioꝛibus ⁊ ſimilr de alijs ꝯfacientibus. Et nihilo minus ſi aliqs ex pdictis contrafecerit in aliquo pdi ctoꝝ ꝙ nō debeat nec poſſit audiri in ciuilibꝰ agen do donec ſuā cōdemnationem ſoluiſſet ꝑ aliquē offi cialem cōis peruſie ſub dicta pena officiali ꝯfaciēti. Et qcūqꝫ poſt lapſum dictū terminū octo dierum notificauerit eiſdē dn̄is aliquā ex dictis giuris vel ſocietatibus vel aliquē ex dictis inobediētibus ha beat a camera maſſarioꝝ cōis puſie ⁊ ab ipſis maſ ſarijs. C. lib. den̄. ⁊ teneat in ſilentio. Et ſi talis noti ficans fuerit in aliqua giura de pdictis ꝙ ſit a pena qualibet pp dictā notificationē totalr abſolutus: ⁊ habeat a cōi modo pdicto dictā qūtitatē. C. lib. den̄. ⁊ teneat in ſilentio. Et de pdictis ⁊ quolibet pdcōꝝ poſſit ⁊ debeat inqri ⁊ ꝑ inqſitionem ꝓcedi ꝑ dn̄m poteſtatem ⁊ capitaneū vel aliū officialem ſupꝛadi ctum ſub pena pdicta. Et ſi ꝓbabit ꝑ publicā famā de tali delicto poſſit ad toꝛmēta ꝓcedi ⁊ quo ad di ſolutionem ꝯctus vel ad impediendū executionē di ctoꝝ inſtroꝝ ſufficiat publica fama cū vno teſte de viſu: que ꝓ plena ꝓbatione habeatur.

¶ Preterea volumus ꝙ ſi fuerit factū bānimētū ex parte poteſtatis vel capitanei vel alteriꝰ eoꝝ vel dn̄oꝝ pꝛioꝝ artium ꝙ qs nō debeat accedere cū ali qua adunātia gentiū ad aliquē locū cauſa inferēdi violentiā alicui vel cauſa capiēdi poſſeſſionē ꝑ vim alicuius eccleſie vel rem quam aliquis poſſideret ⁊ poſtmodū acceſſerit vel iuerit puniat in. ccccc. lib. den̄. de facto ⁊ inde inqrat publice vel ſecrete: capi tulo aliquo non obſtante.

¶ Et ſi qs extraheret vel puaret poſſeſſione alicu ius rei vel eccl̄ie vel bonoꝝ ipſius a ſe poſſeſſoꝝ vel poſſeſſaꝝ tm̄ fcā ꝓbatiōe de poſſeſſione quā hīet q̄ fieri poſſit diebꝰ feriatis ⁊ nō feriatis ptās ⁊ capi taneus vel alter officialis cōis puſie ⁊ qlibet eoꝝ te neat ipm̄ vim paſſū reponere in poſſeſſiōe dictoꝝ bonoꝝ ⁊ eccl̄ie de fcō. ſ. octo dies aliq nō obſtāte a die qrele ꝓpoſite ad penā. ccccc. lib. den̄. ꝓ qlꝫ eoꝛū/dem ptātis ⁊ capitanei vel alteriꝰ officialis vt. s.

¶ Item ſi bladū vel fructus alicuiꝰ poſſeſſiōis fue/rint penes aliquē auctoꝛitate curie ſeqſtrati ille vel illi cui vel qbus fcā fuerit ſeqſtratio: id qđ ſeqſtratū erit debeat retinere ⁊ nulli dare ſine licētia curie: ⁊ ſi alr ſponte daret tātūdē de ſuo illi ad cuiꝰ petitio/nem fcā erit ſequeſtratio dare teneatur.

¶ Et ſi bladū vel fructus penes aliquē intagiti ſeu ſeqſtrati erūt ⁊ ꝑ vim ab eo fuerint ꝑ aliquē accepti infra tertiā diē poteſtati vel capitaneo vel alij offi ciali cōis peruſie debeat denunciare illū vel illos q ꝑ vim tales res accepiſſet vel accepiſſent qđ ſi nō fe cerit dcm̄ bladū vel fructus illi pſone ad petitionē cuius dicta intagimēta ſeu ſeqſtrationes fcā fuerint de ſuo ſoluere teneat. Et talis ꝑ vim capiēs puniat in. C. lib. den̄. ⁊ ad reſtitutionē rei ⁊ fructuū cogat per poteſtatem ⁊ capitaneū vel aliū officialē cōis peruſie de facto ſine aliquo proceſſu.

¶ De impreſſionibus

¶ De impreſſionibus ⁊ violentijs non fiendis per laicos clericis in bonis eccleſiarum. Rubrica. 100.

Quoniam Inter alia q̄ a iure prohibentur eſt impreſſio laicoꝝ que aliq̄n vacantibus eccleſijs ⁊ rectoribus fieri cõſueuit ⁊ electiones per violentiam ⁊ impetum laicorum facte a iure reprobantur: prouidemus ⁊ reformamus: ꝙ ſi aliquãdo aliquam contigerit vacationem alicuius eccleſie per mortem vel renunciationem vel aliquo modo alicuius prelati vel rectoris eſſe in ciuitate comitatu diſtrictu vel dioceſi peruſie: ꝙ nullus laicus ad locum in quo celebrari deberetur electio vel in quo eſſent congregati pro electione futuri prelati accedat vel prope ipſum locum. In comitatu vero nullus laicus accedat ad ipſuʒ locum ad tria miliaria: propter quem acceſſum prope ipſum locuʒ in dioceſi vel diſtrictu per tria miliaria vt dictum eſt veriſimiliter electores timere poſſent ne ſe intromittat in electione p̄dicta ⁊ qui contrafecerit puniat̄ in .ccccc.lib.deñ. ⁊ ſi fuerit forenſis capite puniat̄ ita ꝙ moriatur. Et ita intelligatur in electionibus canonicorum ⁊ monachorum cuiuſcũqꝫ eccleſie ciuitatis ⁊ comitatus peruſie.

¶ Item ꝙ vacante aliqua eccleſia ⁊ durante ipſa vacatione vel poſt electionem factaʒ de aliquo prelato ante confirmationem ipſius vel quando duo ⁊ plures prelati dicerent ſe electos ſeu inſtitutos vel poſitos ſeu quando eſſet contentio inter prelatum ⁊ capitulum vel partem capituli cum aliqua parte capituli vel inter inſtituentes ⁊ qui dicerent ſe inſtitutos nullus laicus ciuis vel comitatenſis vel forenſis aliquas poſſeſſiones dictarum eccleſiaꝝ conducat nec emat vel alio titulo accipiat ab aliquo de fructibus redditibus ⁊ ꝓuẽtibus qui non eſſent percepti tempore quo emeret vel conduceret vel alio titulo acciperet de bonis rebus terris ⁊ poſſeſſionibus ipſarum ecclaſiaꝝ nec ad ipſos fructus recipiẽdos cum titulo vel ſine titulo cuʒ armis vel ſine armis vel cum gentiuʒ congregatione vel ſine: talium eccleſiaꝝ accedat: Et qui contrafecerit in .ccccc.lib.deñ. ſi fuerit forenſis capite puniatur ita ꝙ moriatur ⁊ in reſtitutione rerum ablatarum in eadem ſententia cõdemnetur.

¶ Item ſi fuerit aliqua contentio alicuius eccleſie inter duos rectores vel inter inſtitutos vel inter duos qui dicerent ſe prelatos nullus laicus in fauorem alterius ad ipſas eccleſias ⁊ poſſeſſiones ipſius accedere debeat ſub penis ſuperius denotatis.

¶ Item ꝙ nullus laicus accedat ad priuandum aliquem clericum poſſeſſorem vel detentorem alicuius eccleſie vel ipſum clericum priuet ſine licentia dominorum poteſtatis ⁊ capitanei ⁊ priorum ⁊ camerariorum artium ciuitatis peruſie de q̄bus litteris apparere debeant publice ſcripture nec ad ſociet aliquos clericos ad ſpoliãdum ſeu poſſeſſionem aufferendum: ⁊ qui ſpoliaret alium clericum vel aufferet aliquam eccleſiam vel poſſeſſionem alicuius eccleſie vel fructus redditus ⁊ prouentus ſeu alias res nec ad ipſam eccleſiam ablatam vel fructus ⁊ res ablatas manutenendas defendendas conſeruandos manutenendos accedat: nec cum eis ſtet in dicta eccleſia ſeu bonis eccleſie vel prope ipſas eccleſias. Et qui cõtrafecerit puniat̄ in .ccccc. lib.deñ. ſi fuerit forenſis capite puniatur ita ꝙ moriatur: ⁊ in reſtitutione rerum ablatarum in eadem ſententia condemnetur. Et nihilominus poteſtas ⁊ capitaneus vel alius officialis cõmunis peruſie teneatur reueſtire ⁊ reſtituere ſeu reueſtiri ⁊ reſtitui facere ſpoliatam eccleſiam ⁊ alias res ⁊ bona q̄bus priuatus vel ſpoliatus fuerit ſ̄m formam ſtatutoꝝ populi peruſini.

¶ Item ꝙ ſi bannitum fuerit publice in platea cõmunis Peruſie per bannitorem cõmunis Peruſie ſono tube premiſſo ꝙ nulla perſona ire valeat ad aliquem locum vel fuerit preceptum alicui per dominum poteſtatem capitaneum vel aliuʒ officialem cõmunis Peruſij vel aliquem eorum ⁊ aliquis poſtea contrafecerit puniatur contrafaciens pro vice qualibet in .cc.lib.deñ. que pena poſſit ⁊ debeat ei de facto aufferri. Saluis ꝯ eum penis .ſ. in hoc cap̄lo declaratis.

¶ Item ꝙ de omnibus ſupradictis ⁊ quolibet predictorum in hoc capitulo contentorum preciſe domini poteſtas ⁊ capitaneus vel alter officialis cõmunis Peruſij ⁊ quilibet eorum ex ſuo officio vel ſine aliquo promotore ad petitionem cuiuſcũqꝫ teneantur inquirere ⁊ contra repertum culpabilem etiam per vnum teſtem de viſu vel per famam publicam poſſint teneantur ⁊ debeant procedere ad tormenta ⁊ repertum culpabilem punire ⁊ condemnare in penis ſupradictis. Et poteſtas ⁊ capitaneus vel alter officialis cõmunis peruſie ⁊ q̄libet eorum teneantur ⁊ debeant omnia ⁊ ſingula in hoc capitulo cõtenta obſeruare ⁊ executioni mandare ſimpliciter prout iacent ferijs ⁊ diebus feriatis in dictis ⁊ in dicendis etiam ad honorem dei non obſtantibus: ſub pena .M.lib.deñ. de quibus omnibus debeant per eorum ſindicatores ſindicari expreſſe ⁊ etiam condemnari in penis ſupradictis ſi culpabiles fuerint reperti etiam ex mero eorum officio.

¶ Item ſtatuimus ⁊ ordinamus ꝙ decetero nul-

lus poſſit impetrare prelaturam vel dignitateꝫ ſeu aliquod beneficium quouis nomine nuncupetur in ciuitate vel comitatu peruſie abſqꝫ expreſſa licentia petita ⁊ obtenta a dominis prioribus artium ciuitatis peruſie ⁊ gonfalonerijs: nec etiam vti dictis dignitatibus vel beneficio: poſito ꝙ proprio motu pape fuiſſet cóceſſum abſqꝫ dicta licentia. Et ſi quis obtinuerit etiam licentia predicta petita ⁊ obtenta non poſſit ingredi poſſeſſionem dicti beneficij abſqꝫ predicta licentia ſub pena. cccc. lib. deñ. ⁊ ſecus factum non teneat ipſo iure ad quam penam teneantur ſeculares impetrantes ⁊ pater pro filio qui ſecum in vna familia habitaret. Et ſi eſſet clericus non poſſit vti aliquo beneficio alicuius ſtatuti cómunis peruſie. Teneantur tamen Priores ad petitionem cuiuſcunqꝫ impetrare volentis ſeu ingredi poſſeſſionem predictaꝫ ſub pena. cccc. lib. deñ. pro quolibet: conuocare dictos gonfalonerios ⁊ partitum mittere ad buſſolam ⁊ fabas albas ⁊ nigras: ⁊ quod fuerit obtentum per duas partes illud obſeruari debeat. Et ſimili pena teneantur gonfalonerij ꝑdicti ſi ſe non congregarent vel predicta facere recuſarent.

¶ De accipiente tenutaꝫ ſua ꝓpria auctoritate de re ſibi relicta. Rubrica. 101.

NEmo ſua Propria auctoritate accipiat tenutam vel poſſeſſionem alicuius rei quam moriens ſeu faciens vltimá voluntatem ei dimiſiſſet ſeu reliquiſſet contra vero faciens perdat. xxv. lib. deñ. Et in ſuper tenutam quam acceperit reſtituere teneatur. Et hoc locú habeat in rebus mobilibus ⁊ immobilibus ſeſeqꝫ mouentibus. Et hoc non intelligatur in herede vniuerſali inſtituto herede in aliquo teſtamento vel inſuccedente abinteſtato vniuerſaliter ⁊ inſtitutis directo.

¶ Additio.

¶ Addentes ꝙ ſi dicto legato fuerint verba ⁊ in hijs eum heredem inſtituit ꝙ poſſit propria auctoritate dicta bona capere. Item ſi legatarius reperiretur poſſidere vel eandem rem retinere in vita ⁊ tempore mortis teſtatoris non incidat in aliquaꝫ penam eam aprehendendo vel continuando. Et ſimiliter ſi teſtator ſibi dederit licentiaꝫ eádem rem accipiendi. ¶ Delentes ⁊ remouentes penam predictam amiſſionis legati quando cepit contra formam ſtatuti. Sed teneatur ſoluere extimationem rei legate cómuni Peruſij ⁊ huiuſmodi rem reſtituere heredi: cum facultate repetendi ab herede eandem rem.

¶ De exterminante. Rubrica. 102.

SI quis Exterminauerit ſeu terminum remouerit exiſtenté miſſum ꝓ diffinitione ⁊ terminatióe rerú vicinoꝝ. l. lib. deñ. in pecunia numerata ſoluere teneať ꝓ quolibet termino: ⁊ in ſuo loco terminus reponať p eádem ſniam ⁊ inſtantiá. Et nullus audeat vel pſumat exterminare ſeu terminos extrahere q eént inter rem ſeu comunantiá cóis peruſie ⁊ res ſpáliuꝫ pſonaꝝ. Et q ɔ̄fecerit. C. lib. deñ. cói puſie pene noie ſoluere teneať. Et ſufficiat h caſu ꝓbatio ɔ̄ delinquēté duorú teſtiú de fama cum ſacraméto accuſatoris. Et qlibet de predictis poſſit eſſe accuſator.

¶ Et quia termini ſunt conſeruatores pacis. Statuimus ⁊ ordinamus ꝙ nullus habens vel poſſidens aliquam rem immobilem iuxta grippam alterius ex parte inferiori ne termini cadát vel grippus minetur ruinam poſſit ſe appropinquare termino ſeu grippo cum aliqua forma vel formaꝫ aliquá facere ad duos pedes ad pedeꝫ cóis peruſie.

¶ Et ſi oportebit fieri forma fiat ad duos pedes a longe vt dictum eſt ⁊ tunc fiat ⁊ fieri poſſit caua ſeu cupa duobus pedibus tantum ⁊ non vltra. Et qui contrafecerit ⁊ fieri fecerit puniatur pro vice qualibet in. l. lib. deñ. ſoluendis modo predicto. Et ad probationem predictorum ſufficiat formá eſſe miſſam contra dictá formam ⁊ modum: ⁊ habeatur pro plena probatione contra eum in cuius re forma miſſa fuerit. Poſſit etiam teneatur ⁊ debeat quilibet officialis cómunis Peruſie mittere vnum notarium ex notarijs ſuis ad videndum dictam formam ad petitionem cuiuſcunqꝫ petentis. Et ſi inuenerit factam contra formam preſentis legis debeat ſic faciens vel fieri faciens condemnari in predicta pena ⁊ ſtetur relationi ipſius notarij ⁊ habeatur pro plena probatione. Dummodo quádo iuerit faciat citari alteraꝫ partem vt ad eſſe debeat ad predictam formam videndum.

¶ Et teneatur predicta facere ⁊ fieri facere ſub dicta pena. l. lib. deñ. que ei de facto aufferri dbeat per ſuos ſindicatores tempore ſui ſindicatus.

¶ Volumus etiaꝫ ꝙ quis non poſſit laborare nec laborari facere iuxta grippam alterius vel quam haberet cómunem cum aliquibus iuxta viam vicinalem vel quá habet cóem cú aliquo ꝓpe ad duos pedes ad pedem cóis peruſie ſub pena ꝑdicta.

¶ Additio.

¶ Addentes ꝙ ſi ex appropinquatione facta grippo vel vie fuerit fcá deuaſtatio grippi vel vie ipſo iure intelligatur condénatus ad refectioné grippi vel vie in eadem ſnia ſiue fuerit petituꝫ ſiue non.

¶ Caſtrum Rigonis
Villa treceni ⁊
Villa cologniole. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum mantignane ſuperioris
Villa coceti
Villa burgi agiglionis
Villa ſancti petri in pariete ⁊
Villa montis petroſi. ſub vno vicariatu.
¶ Caſtrum mantignane inferioris ⁊
Villa megiane mótis malbe. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum capocaualli
Villa ſcé marie riui cenerentis
Villa ſancti marci de via plana
Villa catrani
Villa de gattis ⁊ ſcé firmine. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum canneti
Villa compreſſi
Villa plebis pretorij
Villa ſancti gricignani
Caſtrum preitini ⁊
Villa collis ſci Xpoforí. ſub vno vicariatu.
¶ Caſtrum megiane montis tetij
Villa porzonchij
Fortilitum montis Juliani
Villa peglioli
Villa ſomontis ⁊
Fortilitium antignalle. ſub vno vicariatu.
¶ Caſtrum plebis ſancti quirici
Caſtrum caſtilionis vgolini
Caſtrum plani ronzani
Villa vallenſine ⁊
Villa aſcagnani. ſub vno vicariatu.
¶ Caſtrum montis nigri prignonum
Villa montis bagnoli
Villa ſancti felitiani
Villa ſancti marini
Villa ſci orfiti de móte paciano
Villa ſci Laurétij de rabatta. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum pontis pactoli
Villa curdigliani
Villa pitignani
Villa plebis ſancti ſebaſtiani
Villa caſamanze ⁊ puluic-
cionis. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum ciuitelle benezonum
Caſtrum morleſchij
Caſtrum ſolfagniani
Villa collis taulene.
Villa vallis caprarie ⁊ mon-
tis acutelli. ſub vno vicariatu.
¶ Caſtrum petrameline
Caſtrum podij begni
Villa vicoli ⁊
Villa pennarum. ſub vno vicariatu.

Porte Solis.

¶ Caſtrum Foſſati. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum Sigilli cum
Villis ſuis. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum podij ſancti herculani
Caſtrum plebis ⁊
Caſtrum collis mencij. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum caſe caſtalde. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum fracte condeceſche
Villa francoꝝ de cocorano ⁊
Villa molearum. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum montis abbatis
Caſtrum caſtilionis filioꝝ acti Joánis
Villa podij ſci ſiluestri ⁊ collis arboris
Villa ramazani ⁊ podij gualdi. ſb vno vicario.
¶ Caſtrum arnis
Caſtrum collis tecchij
Villa collis ſaxi
Villa ſci Juſtini ⁊ pilonaci. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum columelle
Villa plebis pagliaccij
Caſtrum collis romani
Caſtrum ſancte Marie de pitignano
Villa collis ⁊ montis gual-
teriarum. ſub vno vicariatu.
¶ Caſtrum Ripe
Villa plebis ſci miliani de ripa
Villa compengni
Villa ciuitelle arnis
Villa luppacionis. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum collis ſtrate
Villa noua de colle
Villa ſci Egidij de colle
Caſtrum ſpedalicchij
Villa ſancte crucis ſancti Joannis ⁊
Villa campi. ſub vno vicariatu.
¶ Villa vitiani
Villa pretule
Villa ſancte crucis de villigemine
Villa ſancte marie de villigemine
Villa pontis vallis cipporum
Villa ſancti Damiani
Villa caſaparie
Villa plaggiarum campi
Villa ſci Egidij de planaiolis. ſub vno vicario.

Porte ſancti petri.

¶ Caſtrum Diruti
Villa francoꝝ de caſalina
Villa pontis noui ⁊
Villa plani montis Nigri. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum Papiani ⁊
Villa fractaꝝ azzonis. ſub vno vicario.

¶ Quot pedum paſſus eſſe debeat. Rca.103.

STatuimus Et ordinamuſ ꝙ vbicũqꝫ in aliquo ſtatuto cõis ⁊ populi peruſini vel alibi ſit mẽtio de paſſu vel de mẽſura vel muro aliquoꝝ paſſuum paſſus ſemp intelligatᷣ ꝙ ſit qnqꝫ pedum ad pedem cõis Peruſie deſignatum in campanili ſancti Laurentij.

¶ De officio ⁊ vacatione vicariorum comitatus: Et de iuriſdictione vicariatuum plenarie obſeruanda. Rubrica.104.

AD hoc Ut totus comitatus ciuitatis peruſij ſb ſalubri cuſtodia ⁊ gubernatione regatᷣ. Duximus ſtatuẽdum ꝙ oia ⁊ ſingula caſtra loca ⁊ ville dicti comitatuſ Peruſie: ꝓut inferius aſſignate ⁊ deſcripte apparent: cõtribuere ⁊ ſtare debeant ſub vno vicariatu ⁊ eius iuriſdictioni ſubiecta: ⁊ nõ ad aliam iuriſditionem q̃ teneantur ⁊ debeant ſoluere ⁊ obedire eoꝝ vicario tam de cuſtodia q̃ꝫ ẽt de alijs ⁊ qbuſcũqꝫ debitis ⁊ permiſſis p formam ſtatutoꝝ cõis peruſie ſub pena ⁊ ad penã.C.lib.deñ.q vicarius ſit ⁊ eſſe debeat notarius ⁊ in officio tabellionatus p̃nominat⁹.Et eligi poſſint ⁊ debeãt p̃fati vicarij de ſex menſibus in ſex menſes p vniuerſitates infraſcriptas. Qui vicarius nõ poſſit nec debeat ſub dicta pena intrare ſeu exercere officij dicti vicariatus niſi p̃mo fuerit ↄfirmatus in dicto vicariatu p dños priores artium ciuitatis peruſie: ⁊ lr̃am dicte ↄfirmationis ſecum reportare manu cancellarij ſeu notarij dictoꝝ dñoꝝ prioꝝ ꝓ qua lr̃a ⁊ ↄfirmatione nihil ſoluere teneatᷣ eiſdẽ: pena eidẽ cancellario ⁊ notario.L.lib.deñ.

¶ Item ꝙ nullus vicarius poſſit eligi vel aſſũmi ad aliquẽ vicariatũ alicuius caſtri vel cõmunitatis qđ vel que eſſent de iuriſdictione vel loco vbi talis vicarius eſſet natus ſeu allibratus ſeu familiariter habitaret. Et ꝙ dcã caſtra ⁊ ville ſeu cõmunitateſ non poſſint modo aliquo in eoꝝ vicariũ eligere ſeu vocare aliquem notarium vel aliũ forenſem ⁊ ſi ſecũs fieret nõ valeat ipſo iure. Et nihilominus tam eligens q̃ꝫ electus incidat in penã.C.lib.deñ.

¶ Item ꝙ nullus vicarius veniens ad ciuitatem peruſie ꝓ factis cõmunitatũ in qb⁹ eſt vicariuſ poſſit capi detineri ſeu cogi realr̃ vl̃ pſonalr̃ ꝓ exactionibus publicis pertinẽtibus ad iuriſdictionẽ vicariatuſ ⁊ loci vnde eſt allibratus.

¶ Item ꝙ quicũqꝫ ſteterit ⁊ exercuerit officiuꝫ vicariatus in aliquo loco infraſcriptoꝝ p ſex menſes non poſſit ibidem per alios ſex menſes immediate ſequentes ſtare: ſed vacare debeat vnuſquiſqꝫ vicarius a quolibet officio vicariatus eiuſdem loci per tp̃s ſex menſium. Et ꝙ nullus vicariuſ poſſit exercere ſimul ⁊ ſemel niſi ttantũmodo vnũ officium vicariatus. Qui vicarij teneantᷣ ⁊ debeãt p ſe ipſos ipſa officia exercere nec loco ſui aliquem ſubſtituere vel dimittere ⁊ in dictis officijs reſidentiam facere continuã: pena q̊libet dictoꝝ caſuũ ↄ̃facięti.C.lib.deñ.

¶ Statuimus ẽt ⁊ ordinamus ꝙ dñs poteſtas ⁊ maior ſindicus ciuitatis peruſie teneantᷣ ⁊ debeant ſub dicta pena cogere realiter ⁊ pſonalr̃ infraſcriptas vniuerſitates ⁊ cõmunitates ad eligẽdũ ⁊ vocandum p̃fatũ vicariũ de ſex mẽſibus in ſex menſes ⁊ eiſdem vicarijs dare ⁊ prebere auxilium ⁊ fauorem totiens quotiens a dictis vicarijs vel aliquo ipſorum extiterint requiſiti circa concurrentiaꝫ ad officium dicti vicariatus. Ad hoc vt prefati vicarij dicta officia cum omni debito effectu valeant exercere ꝙ eiſdem pareatur per vniuerſitates p̃dictas. Teneantᷣ quoqꝫ dicti vicarij in fine cuiuſlibet officij ſtare ad ſindicatum in locis p̃dictis ⁊ de geſtis per eos reddere rationem prout hactenus fuit ↄſuetũ. Quorum qdem caſtrorum locoꝝ ⁊ villaruꝫ electio dictoꝝ vicarioꝝ non habeat locũ in caſtriſ in qbus per cõe peruſie dirigitᷣ poteſtas ſeu alius officialis per formã ſtatutoꝝ ⁊ ordinamẽtoꝝ cõis peruſie.

¶ Nomina vero dictorum caſtrorum ⁊ villarum ſunt hec prout ligata ⁊ coniuncta ſunt ſingulariter ⁊ particulariter inferius diſtincta per ordinẽ: vꝫ.

Porte ſancti Angeli.

¶ Caſtrum Montonis. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum Fracte filioꝝ vberti
Caſtrum montis alti ⁊
Caſtrum romeggij. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum preggij cum villis ſuis ↄſuetis ⁊
Uilla liſciani. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum megiane marchionum
Uilla ſcẽ marie ranchiſcarionis ⁊
Uilla pulgeti. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum caſtilionis abbatis
Uilla ſancti Juliani
Uilla plebis cicaleti
Uilla collis ſancti ſauini
Uilla ſportacciani ⁊
Caſtrum ſcẽ Juliane. ſb vno vicariatu
¶ Caſtrum moneſteuoli
Uilla coſte ſancti Joannis
Uilla fracticiole montis acuti
Uilla gallere ⁊
Uilla pantani. ſb vno vicariatu.

¶ Caſtrum Leonis. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum Marſciani. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum de formis ⁊
Uilla cādionis cū habitan/
tibus in dicto caſtro. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum Murcelle. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum Cerqueti cū habitantibus in
Uilla francoꝝ azzonis. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum Griffonis ſeu bruſe. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum ſci Nicolai ⁊ ſci xpofori de celle
Uilla ſancti Angeli de celle.
Caſtrum ſci Martini in cāpo ⁊
Caſtrum ſctē Marie rubee. ſub vno vicario.
¶ Fortilitium podij ſancti Ualentini.
Uilla coliantis
Uilla ſancti Montani.
Uilla vlmeti. ſb vno vicariatu.
¶ Caſtrum ſancte helere ⁊
Fortilitium Angeli andree. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum ſancti fortunati
Uilla ſancte Marie de fonte
Uilla ſancti Angeli de agliano
Uilla ſcti andree de agliano. ſb vno vicariatu.
¶ Caſtrum ſancti Martini de ficu
Uilla montis de cornu
Uilla ſancti Juliani
Uilla ſcti Xpofori de piſcille. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum ſctē Enee ſiue agnetis
Uilla ſci angeli de capelle. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum Boneggij.
Uilla ſancti cipriani ⁊ ſci Joānis
Uilla viſtriciani
Uilla ſancti victorini
Uilla valliani ſancti Florētij. ſb vno vicariatu
¶ Caſtrū ſci Martini in colle. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum ville noue
Caſtrū abadiole vallis vberti. ſub vno vicario.

Porte eburnee.

¶ Caſtrum compignani ⁊
Uilla ſci petri in ſigillo. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum Panicalis. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum Cibottole. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum montis vbiani ⁊
Uilla montis lagelli. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum ſpine. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum ſancti apolinaris. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum moggij pile
Caſtrum plani pile
Caſtrum cerretarum ⁊
Uilla ſibillis ⁊ biſciane. ſb vno vicariatu.

Porte ſctē ſubſanne.

¶ Caſtrum montis petrioli. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum paſſignani. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum montis Ruffiani. ſub vno vicario
¶ Caſtrum vernazani.
Uilla Tuori ⁊ biazzani
Uilla abbatie de pierle
Uilla fractarū de corgnis. ſb vno vicariatu
¶ Caſtrum Antrie ⁊
Uilla caliſciane. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum montis fontigiani. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum montis colognole ⁊
Uilla plani carpinis. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum Corciani ⁊
Uilla collazonis. ſub vno vicario.
¶ Caſtrū caſtilionis filioꝝ fuſcij. ſb vno vicario.
¶ Caſtrum mongiouini ⁊
Uilla de maceretis. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum montalis ⁊
Uilla ſancti arcangeli de lacu. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum plagarij ⁊
Uilla pratalenze. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum gaicorum ⁊
Caſtrum greppoloſcbieti. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum ſancti mariani. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum Salomei ⁊
Caſtrum mandoleti. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum vetus
Caſtrum montis melini
Caſtrum montis ſperelli. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum Pacciani. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum Agelli. ſub vno vicario.
¶ Caſtrū hoſpitalis fōtignani. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum ſci Sauini de lacu
Caſtrum Zocchi
Uilla ſci Filitiani de lacu
Uilla inſule puluenſis. ſub vno vicariatu.
¶ Caſtrum caſtilionis cluſini cum
Uillis oibus cluſij. ſub vno vicariatu.
¶ Caſtrum fontane
Caſtrum glogiane
Uilla ſancti manni ⁊
Uilla ſctē Lucie de collibus. ſb vno vicariatu.
¶ Caſtrum plebis caine. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum fractarū ſci andree
Uilla ſancti ſixti
Uilla calcinarie
Uilla lacugnani ⁊
Uilla pilli. ſub vno vicariatu
¶ Caſtrum petrafícte. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum ſci martini de collibus
Caſtrum podij curiarum. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum bagnarie. ſub vno vicario.
¶ Caſtrū caſtilionis de valle. ſub vno vicario.
¶ Uilla Inſule maioris de lacu ⁊
Uilla burgij noui. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum ſci Blaſij de valle. ſub vno vicario.
¶ Caſtrum mugnani. ſub vno vicario.

❡ De eleuante rumorem in Peruſia dicendo viuat vel moriatur. Rubrica. 105.

QUicunq; In futuꝝ in ciuitate vel burgiſ puſie fieri fecerit ſeu cauſam prebuerit faciendi aliquez rumorez ſeu tumultum in aliquo ꝯſilio vel adunantia vel cõgregatione gentium in platea cõiſ peruſie ex quo turbaretur ſtatus pacificus cõis puſie: vel auſus fuerit dicere moriatur vel viuat taliſ nominãdo aliquem peruſinum vel aliũ quecunq; tẽpore dicti rumoris: vel in ipſo rumore dixerit def gonfalone cõis puſie alicui ciui peruſino vel ꝙ aliquis eligat in gonfalonerium ciuitatis peruſie vel ẽt auſus fuerit dare alicui aliqd gonfalone vel banderiaz in publico cã dandi alicui ⁊ ipſum aliqs acceptauerit vel portauerit in ſignum alicuius dominij preeminentie vel officij ſine expreſſa licentia ⁊ conſenſu dñoꝝ prioꝝ artiũ ciuitatis puſie ⁊ niſi primo eſſet reformatuz per cõe peruſie in ꝯſilio dñoꝝ prioꝝ ⁊ camerarioꝝ artium cum decẽ artificibus ꝓ quolibet camerario de qualibet arte groſſa ⁊ cum quinq; artificib⁹ de ꝗlibet arte parua ponẽdo ⁊ immittẽdo partitũ ad buſſolam ⁊ fabas vel niſi per ipſos priores artium daretur poteſtati vel capitaneo populi peruſie vt qz plurimum ex predictis oritur materia habendi rumorez capite puniatur ita ꝙ moriat ⁊ ꝙ omnia ſua bona publicentur cõi Peruſie.

❡ Si vero in alijs lociſ dixerit vel fecerit predicta puniat in.cc.lib.deñ.⁊ mittat ad ꝯfinia ⁊ ſtare debeat per quinq; annos.⁊ nihilominus ſit priuatus omni honore ⁊ bñficio ⁊ officio cõis Peruſie ad quem ſeu quos nunꝗ̃ eligi vel vocari poſſit. Et in predictis ſufficiat publica fama: dũmodo ꝑ pdicta non intelligatur derogatuz in aliquo gõfalonerijs de qbus loquitur ſupra proxime Rubrica de gonfalonerijs inſacculandis.

❡ De capiente vel portãte arma populi peruſie ſine licentia. Rubrica. 106.

NE aliquis Motu ꝓprio inſtigatione diabolica capiat vel ſummat arma cõis ⁊ populi Peruſie ſeu arma imperij. Statuimus ⁊ ordinamus ꝙ qcunq; in tantaz furoris audaciaz deuenerit ⁊ ſuperbie ꝙ arma cõiſ ⁊ ppli puſie capiat vel trahat vel portet ſeu portari faciat ſine licentia deliberatione ꝯſenſu ⁊ voluntate dñoꝝ prioꝝ artium ⁊ ſine deliberatiõe ꝯſilij dicti ſupra in ꝓximo pcedẽti capl'o: capite puniat ita ꝙ moriat ⁊ oĩa ſua bona ſint ipſo iure cõis peruſie ⁊ habeat ꝑ ꝓditore cõis ⁊ populi peruſie. Et idẽ intelligi dicimus de portãte ⁊ trahẽte arma imperij vel imꝑatoriſ vl pape ⁊ alicui portãdi dcã arma impij vel pape nullo mõ licẽtia ꝯcedi poſſit.

❡ Quicunq; autez ſecutuſ fuerit aliquez qui dicta arma vel aliquaz eaꝝ portauerit ſeu portari fecerit in.cccc.lib.deñ.condemnetur.

❡ Item quicunq; in plateam cõiſ Peruſie vel in aliquem alium locum publicuz in ciuitate vel burgis Peruſie iret cum aliqua inſigna pennone vel banderia ſine licentia dñoꝝ prioꝝ artiuz ⁊ deliberatione ſupradicti ꝯſilij capite puniat ita ꝙ moriat Et oĩa ſua bona ſint ipſo iure cõis puſie. Et predicta non intelligãtur in ſtipẽdiarijs cõis peruſie nec in euntibus ad aliquod regimen trãſeuntibus per ciuitatẽ burgos vel ſuburgos Peruſie nec in euntibus in exercitum cõis Peruſie.

❡ Si vero palmam portauerit ꝯ bonum ſtatum ciuitatis Peruſie ſimili pena puniat. dũmodo ꝑdicta q̃ dicta ſũt de vexilliferis intelligant de prioribus artium qui tempore prioratus ipſoꝝ poſſint habere vexillum cõis ⁊ populi peruſie ſine pena.

❡ De faciente aliquod cõtra pacez honorem vel ſtatum ciuitatis Peruſie. Rubrica. 107.

UT honor Et ſtatus ciuitatis peruſie ſecurus liber ⁊ pacificus more ſolito ꝯſeruet nec decreſcere valeat ſz amplieꝛ potius ⁊ acreſcat ad honorez ⁊ reuerentiam omnipotentis dei ⁊ ſincerã deuotionez ſancte matris eccleſie pñti capl'o duximus ſtatuendum ꝙ nulluſ audeat vl ꝑſumat ordinare facere cõmittere nec ẽt attẽptare dicto vel facto publice vel ſecrete tacite vel expreſſe directe vel ꝑ obliquũ nec principaliter nec ꝑ ꝯſequentiaz aliqd qd ſit vel appareat eſſe ꝯ pacem ⁊ tranqllitatẽ cõis ⁊ ciuitatis peruſie vel ꝯ honorez ⁊ ſtatum pdictum ciuitatis eiuſdem ſeu in derogationẽ vel diminutionẽ paciſ ⁊ tranqllitatis ⁊ honoris ⁊ ſtatus ⁊ dignitatis ipſius.

❡ Si qs aũt ꝯ pdicta vl aliqd pdictoꝝ fecerit vel cõmiſſerit ſeu facere vel cõmittere attẽptauerit ſeu facienti cõmittẽti vel attẽptanti opem conſiliuz vel auxilium ſeu fauorẽ pbuerit dicto vel facto publice vel ſecrete tacite vel expreſſe ſeu ꝯfaciẽti vel cõmittẽti vel attẽptanti nõ reſtiterit ꝓ poſſe ſuo poteſtas ⁊ capitaneus ciuitatis peruſie ⁊ quilibet eoꝝ poſſit pro tali maleficio procedere ꝯ eum cuz accuſatore vel ſine accuſatore per inquiſitionẽ ex eoꝝ officio ⁊ ipſuz ſi eis videbitur culpabilez fore de pdictis vel aliquo pdictoꝝ inuenerit poſſint punire ⁊ ꝯdẽnare cõi peruſie in ea pecunie quãtitate q̃ eis videbitur pro tali maleficio imponenda. vſq; in quantitatem ccccc.lib.deñ.incluſiue ꝯſiderata pſona dlinquẽtis ⁊ ꝗlitate delicti ⁊ ipſaz ꝯdẽnationẽ teneat .j. tertiã diem vel ꝗ̃ citius poterũt exigere ⁊ ponere in cõi.

❡ Et vtrum maleficiuz qd reperiretur eſſe cõmiſſum ſit ⁊ intelligat ⁊ intelligi debeat eſſe ꝯ pacem ⁊ tranquillitatem ciuitatis peruſij vel ꝯ honorez ⁊

ſtatuꝫ ciuitatis eiuſdeꝫ vel in derogatióeꝫ vel diminutionem ipſorum vel alicuius eoꝝ vel ꝯ aliquod de ſupradictis ſtetꝛ interpretratióí ⁊ itellectui dñoꝝ poteſtatis ⁊ capitanei vel cuiuſlibet eoꝝ ⁊ eoꝛuꝫ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ interpretratio ⁊ intellectꝰ ꝓ veritate ⁊ veritatis declaratione habeaꝛ. ⁊ ex vigore pñtis ſtatuti debeat obſeruari ita tñ ꝙ minor pena imponi non poſſit ꝗ̃ ſit impoſita per formaꝫ ſtatutorum de delictis in accuſatióe inquiſitione vel denunciatione contentis.

¶ Si auteꝫ poteſtas ⁊ capitaneuſ vel alter eoꝝ in predictis vel circa pdicta fuerint negligétes amittat ille qui fuerit negligens ipſo facto.cc.lib.deñ.⁊ in dicta quantitate ꝯdemnetꝛ per ſindicoſ cóis puſie tempore ſindicatus ſui officij ⁊ rationis reddende.

¶ Et poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ quilibet eoꝝ ipſaꝫ penam exigere teneantꝛ:nec ét poſſit ab huiuſmodi condemnationibuſ ⁊ proceſſibꝰ appellari ſeu etiaꝫ ſupplicari.ſꝫ confeſtim in rem tranſeat iudicatá ita ꝙ non poſſit appellatióe vel ſupplicatióe ſuſpédi.

¶ De faciente conſpiratioué adunantiaꝫ congregationeꝫ vel tractatuꝫ cá ſubripiendi bonuꝫ ⁊ pacificum ſtatum ciuitatis Peruſie. Rubrica.108.

Statuimus Et ordinamus pro bono ſtatu ciuitatis comitatus ⁊ diſtrictus puſie.Qꝛ quicunqꝫ fuerit inuentus facere conſpiratioué vel tractatum vel congregationeꝫ cauſa ſubuertendi pacificuꝫ ⁊ bonum ſtatū ciuitatus puſie capite puniaꝛ ⁊ puniri debeat ita ꝙ moriatur ⁊ bona ſua publicétꝛ cói peruſij.Et illi qui fieri fecerint ſimili pena puniantur.

¶ Et de hijs poſſit ⁊ debeat ingri ex officio poteſtatis ⁊ capitanei publice.⁊ ſecrete vt de pdictoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ proceſſerit voluntate.

¶ Et ſi qs notariꝰ reptus fuerit ſcribere iuramétū vt predicta fiant per aliquos ſimili pena puniatur Et ſimili modo poſſit ⁊ debeat ingri ex officio poteſtatis ⁊ capitanei.

¶ Et quecunqꝫ pſona reuelauerit predicta dñis prioribus artium ciuitatis peruſie per ſe vel alium etiam ſi reuelans de dicto delicto culpabilis eſſet venia auctoritate huius legiſ ſit ⁊ eſſe intelligaꝛ indulta.Et nihilominus veritate repta habeat ⁊ hr̃e debeat pro premio ⁊ nomine premij dicte reuelationis.ccc.floꝝ auri de quacūqꝫ pecunia cóis puſie peruenta vel peruenienda ad manus quorūcunqꝫ officialiū dicti cóis:non obſtante ꝙ ad alium vſum fuerit deputata. Et incótinenti dicti domini pores artium quiꝓ tempore fuerint facta eis reuelatione pdicta veritate cóperta teneanꝛ ⁊ debeát dari facere reuelanti dictam quantitatem.ccc.floꝝ auri ſub pena.ccccc.floꝝ auri eis aufferenda per maiorem ſindicum cóis peruſie tempore ſindicatuſ dictorum dñoꝝ prioꝝ ſi fuerint negligentes:⁊ quilibet officialis cóis peruſie ad mandatuꝫ dñoꝝ prioꝝ teneatur ⁊ debeat ſoluere quantitatem floꝝ auri dicto reuelanti viſo dicto ꝓcepto vel mandato.

¶ Item ꝙ nó ſit licitū alicui camerario cuiuſcūqꝫ artis nec ét alicui pſone facere aliquaꝫ cógregationem conſpiratioué vel cóuenticulá gétiuꝫ nec in ea aliquid proponere vꝉ reformare ꝯ officiū poꝛatus vel ꝯ aliquem prioreꝫ ad penam.ccccc.lib.deñ.pro quolibet ꝯfaciente.Et ꝙ aliqs notariꝰ talem reformationem ſiue ordinamentum ſcribere nó debeat ad penam.C.lib.deñ. Et nihilominus tale ordinamentū non valeat vllo modo ſꝫ ipſo iure ſit caſſum.

¶ De ferête litteras infideliuꝫ. Rubrica.109.

Inuentus deferre litteras ifidelium ⁊ inimicoꝝ ⁊ rebelliuꝫ ſancte romane eccleſie ſeu mitteretꝛ infidelibus ⁊ inimicis ⁊ rebellibꝰ ſancte romane ecclꝭie .ccccc. lib.deñ.cói puſie ſoluere teneaꝛ.Et q miſerit dictaſ litteras debeat puniri in perſona ita ꝙ moriatur.

¶ Et ſi aliqs duxerit ⁊ ſcortá fecerit alicui aduerſario eccleſie romane ⁊ cóis puſie ꝯ regé hieruſalé vel ſicilie dictam penam ſoluere teneatur.

¶ De proditore. Rubrica.110.

Quicunqꝫ ꝓdiderit vel ꝓdere voluerit cóe vel ciuitatem peruſie vel mutari fecerit vel mutare voluerit pacificum ſtatum populareꝫ qué nūc habet ciuitas peruſie vel tractauerit vel ordinauerit ꝙ perdatur libertas vel pacificus ſtatus qué vel quá nūc habet ciuitas peruſie vel aliqua ciuitas caſtrum vel terra recomédata vel feudataria vel q̃ ſubſit vel ſuberit cói puſie vel tractauerit vel ordinauerit ꝙ pderetꝛ vel ſtatū pacificū mutauerit vel mutari fecerit capite puniaꝛ ita ꝙ moriaꝛ: ⁊ oía ſua bona cói peruſie publicenꝛ ⁊ ſint perpetuo cói peruſie publicata.Et poteſtas ⁊ capitaneus poſſint teneantur ⁊ debeát ingrere publice ⁊ ſecrete ex eoꝝ officio ⁊ habita publica voce ⁊ fama vel ſaltem ꝓbatione p vnū teſteꝫ vel p alia indicia poſſint ⁊ debeát ꝓcedere ad queſtionem ſeu tormenta.

¶ Si vero ſpálem pſonam ꝓdiderit ita ꝙ ab alio offendaꝛ vel euꝫ ꝓditorio modo offenderit duplici pena puniaꝛ qua puniri deberet ſi tale maleficium non ꝓditorie cómiſiſſet vel cómitti feciſſet.Et ſi ex tali ꝓditione homicidiū ſequeretꝛ capite puniaꝛ ita ꝙ moriaꝛ.Et ꝯ talem ꝓditoré vel ꝓditioné fieri facientem ſufficiat ꝓbatio publice fame vt ad q̃ſtioné ſeu ad tormenta ꝓcedi poſſit.Et nó intelligaꝛ ꝓditorie factum qcqd per vnum inique fieret duranti-

bus inimicitijs publicis ⁊ manifeſtis. Et non intelligaꝛ ꝓditorie ſcḋm qcqd ꝑ inimicū fieret alteri ou ratib⁹ inimicitijs publicis ⁊ manifeſtiſ niſi eſſet inter eos fcā treugua vel ſufferētia vl' ſaluuſcōduct⁹.

Ꞓ Qꝫ offendentes terraſ recomēdatas cōi peruſij habeantur pro exbannitis. Rubrica. III.

STatuimus Et ordinam⁹ ꝙ ſi aliqua perſona locuſ vel vniuerſitas ciuis vel foreſis offenderet aliquā terrā vel terras vniuerſitates vel loca recomēdatas vel recomēdata vel infutuꝝ recomendandas ſeu recomendāda cōi ⁊ populo peruſino:q̄ faciūt honorem ⁊ reuerentiā vel cēſuꝫ dicto cōi vl' alia ſeruitia ſm pacta ⁊ conuentiones facta ⁊ factas vel fienda ſeu fiēdas inter cōe puſie ⁊ dictas vniuerſitates ⁊ loca ⁊ ſindicos ipſoꝝ. Qꝫ tales offendentes dicta loca ⁊ vniuerſitates habeanꝛ pro exbānitis ⁊ ꝯdemnatis cōis peruſie in. M. lib. deñ. auctoritate p̄ñtiſ legis ac ſi lata eſſet ſententia condemnatoria: ⁊ ita fieri debeat executio ꝯ̄ ipſum ⁊ bona ſua ꝑ poteſtateꝫ ⁊ capitaneum ⁊ ēt maiorē ſindicuꝫ ſicut fieri debet ꝯ̄ alios exbānitos ⁊ ꝯdemnatos cōis peruſie. qui ſi fuerint negligentes tempore eorum ſindicatus in M. lib. deñ. debeant ꝑ eoꝝ ſindicatores ꝯdemnari quam executionem facere debeāt ex eoꝝ officio ad petitionem cuiuſcunqꝫ petētis. Et poteſtas/⁊ capitaneus/⁊ eoꝝ officialeſ/⁊ priores artium/⁊ dictum cōe teneantur ⁊ debeant defendere manutenere ⁊ ꝯſeruare in ſuis iuribus dictas vniuerſitates ⁊ loca recomēdata vel recomēdanda vt ſupius dictum eſt Et predictis locis ⁊ vniuerſitatibuſ dare auxilium conſilium ⁊ fauorem. Et ſi in predictis omnibus ⁊ ſingulis vel aliquo p̄dictoꝝ p̄dicti poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ eoꝝ officiales ⁊ p̄ores artiū fuerit negligentes ⁊ ea non obſeruauerint condemnenꝛ poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ eoꝝ officialeſ in. ccccc. lib. deñ. ⁊ quilibet dictoꝝ prioꝝ in. C. lib deñ.

Ꞓ De frangente pacem. Rubrica. II2.

FInem pacem Atqꝫ ꝯcordiaꝫ oſculo oris factaꝫ vel faciēdam de qua appareat publicuꝫ inſtrumētū inter aliquos de ciuitate vel diſtrictu peruſie poteſtas ⁊ capitaneus faciant ꝑpetuo obſuare. Et ſi quem vel ſi quos frangentē vel frangētes pacem inuenerit frangens vel frangētes pacē pena. cccc. lib. deñ. ſi ſanguis exiuerit ex d̄licto cōmiſſo ex quo fractura paciſ inſurgit:ſi ſine ſāguine pena. ccc. lib. deñ. Et nihilominus de delicto cōmiſſo puniaꝛ ſm formam ſtatutorum.

Ꞓ Dūmodo in pena couētionali exigēda minime p̄iudiceꝛ:ſꝫ ſalua ſemꝑ maneat q̄ peti ⁊ hr̄i poſſit ꝑ euꝫ cui fracta pax fuerit in bonis p̄dicti frāgentis.

Ꞓ Si vero alienationē aliquam fraudulentam ex bonis eius feciſſet ille q̄ poſtea pacem fregerit vel frangi fecerit in totum vel in partem vel cōtractuꝫ fraudulentū feciſſet ante tp̄s pacis fracte talis alienatio ⁊ ꝯ̄ctus penit⁹ ſit inannis ⁊ nullius valoris.

Ꞓ Et ſi ille vel illi cui vel qb⁹ facta fuerit pax mō p̄dicto offenderet vel offenderēt rūpēteſ pacē in ꝑſonā vel rebus a cōi puſie pena nullatenus puniaꝛ.

Ꞓ Et ſi qua ꝯcordia cū illo fieret q̄ pacem fregerit de ipſa pace fracta ⁊ rupta nō valeat nec teneat.

Additio.

Declarantes dūmodo dicta pax nō fuerit rupta ex noua cauſa:quo caſu nō imponatur pena predicta:ſecus aūt in treugua.

Ꞓ Qꝫ paces rate habeantur per poteſtatem ⁊ capitaneum. Rubrica. II3.

POteſtas Et capitaneus teneanꝛ oēs paces ⁊ concordias factas hactenus ⁊ fiēdas inter hoīes ciuitatiſ ⁊ diſtrictus peruſie de maleficijs ⁊ occaſione maleficioꝝ ⁊ alia qualibet de cauſa ratas ⁊ firmas hr̄e ⁊ eas facere inuiolabiliter obſeruari. Et ēt ſi inſtrm̄ pacis vel cōfeſſionis non appareret. Et qcunqꝫ ruperit dictam pacem nō factam cuꝫ ſolennitate de qua fit mentio in capitulo ſupra ꝓximo pena. cc. lib. deñ. puniatur de ruptura pacis ⁊ alijs penis debitis ex ꝯfeſſione ſm formaꝫ p̄ñtium ſtatutoꝝ. Similr̄ poteſtas ⁊ capitaneus teneantur ingrere ꝯ̄ oēs hoīes ciuitatis ⁊ diſtrictus peruſie q̄ habent adinuicem diſcordias ⁊ dare auxilium ꝯſilium ⁊ fauoreꝫ ⁊ augumentū ſtudium ⁊ opam efficaceꝫ qualr̄ ad ꝯcordiā reducanꝛ. Nō tn̄ poſſint diſcordātes cogere ad ꝯcordiā ⁊ pacem niſi de eoꝝ ꝓceſſerit voluntate. Saluiſ ſemper hijs q̄ dicta ſunt ſupra in rubrica de gonfalonerijs.

Additio.

Declarantes v̄ſ. non tn̄ poſſint diſcordātes cogere ad ꝯcordiā niſi d̄ eoꝝ ꝓceſſerit volūtate. Qꝫ imo poſſint cogere ⁊ teneanꝛ cōpellere diſcordanteſ ad treuguā cuꝫ fideiuſſorib⁹ in forma:pena. cc. lib. deñ. officiali aufferenda tp̄e ſui ſindicatus ſi reꝗſitus:fuerit negligens in faciēdo dictas treuguas. Et ꝙ de hijs que fiunt ꝯ̄ ſic cohactos ad treuguam non valeat ſindicari ⁊ poſſit recuſantes treuguaꝫ arbitrio ſuo eam facere cogere ⁊ punire.

Ꞓ De armis non portandis. Rubrica. II4.

SI quis Detulerit ſtocchettū ſiue guadrelettum vel detulerit arma admodum ſpiraglioꝝ ſiue ſpiraculoꝝ puniaꝛ ⁊ cōdemneꝛ cōi peruſie ꝑ vice qualibet ⁊ pro quolibet dictoꝝ armoꝝ in. C. lib. deñ. Et vt vlterius queſtio

exoꝛiri non poſſit quid ſit ſtocchettus ⁊ qd guadrelectus. Q3 fiat ⁊ fieri debeat ꝑ maſſarios cóis peruſie q̄dam foꝛma ferrea ⁊ poni apud camerā maſſarioꝝ cóis peruſie cócaua intus in qua foꝛma ſemꝑ qñ erit dubiū de ſtocchetto vel guadreletto debeat puncta immitti in dictā foꝛmā ferream ⁊ talis debeat eē foꝛma ꝙ puncta enſis vel ſpate extra dictā foꝛmaꝫ' exire nó poſſit. Et ſi tranſierit extra dictam foꝛmam ex parte inferioꝛi vel penetrauerit ꝑ groſſitudineꝫ vnius digiti habeat̄ ꝓ ſtocchetto vel guadrelecto ⁊ de hoc ſtetur dicto maſſarioꝝ cóis peruſie vna cum dicto militis ſeu ſocij dñi poteſtatis vel capitanei vel maioꝛis ſindici vel alterius officialis cóis ꝑuſie ſi ꝑ eius famulos dicta arma vel aliqđ ipſoꝝ fuerint inuenta vel duobus ex eis. Et tūc incótinenti debeat frangi ꝑ mediū ita ꝙ aliqs eo vti in perpetuū amplius nó poſſit. Et p̄dicta de ſpiraculis vel ſpiraglis dicta nó vendicent ſibi locum in tabernarijs ⁊ emptoꝛibus gabelle vini vel eoꝝ fancellis: ita tñ ꝙ teneant̄ deferre cum guaina ligata: nec vendicet ſibi locuꝫ in alijs ꝑſonis quas ꝯſtiterit eadem die emiſſe dicta ſpiracula ſeu ſpiraglia ad miniſteriū domus ꝓpꝛie vel aliene poꝛtando tñ illud ſiue illa publice ⁊ palam in manu.

¶ Et qcunqꝫ detulerit cultelluꝫ acutū vel malitioſum: vel falcionem vel ſpieduꝫ chiauellinā vel roncham puniat̄ ⁊ puniri debeat pena. xv. lib. deñ.

¶ Si qs aūt fuerit inuentus deferre mānariā vel roncham ſeu falcaſtrum vel rauariuꝫ puniatur pena. xxv. lib. deñ. pꝛo quolibet.

¶ Si qs aūt poꝛtauerit ſpatā ſpontonē bꝛacciaiolam ferreā vel aliqđ aliud genus armoꝝ ad offendendum oꝛdinatū in p̄ñti capitulo nó declaratum puniat̄ pena. x. lib. deñ. ꝓ quolibet: ⁊ idem ſi poꝛtauerit tabolatiuꝫ in quo eſſet cóſictuꝫ aliqđ ferreum acutum vel taglienteꝫ eadem pena puniat̄. Et ſi qs fuerit inuentus poꝛtare baſtonē de ferro plūbaiolam vel mazzam ferrataꝫ vel cum lapide applicato puniat̄ ꝓ quolibet in. x. lib. deñ. Si v̄o inuentus fuerit poꝛtare mazzam ſpezzatā de ligno puniat̄ in. v. lib. deñ. Et arma p̄dicta ſupius in hoc caplo cótenta a quolibet ea poꝛtante aufferrant̄ ⁊ deueniat in cói ꝑuſie ⁊ ꝓ ipſo cói vēdant̄: alia vero arma īfraſcripta defendibilia nó ꝑdant̄ nec deueniāt in cói.

¶ Si qs aūt poꝛtauerit cirotechaſ de ferro vel tabolatiū nó ferratū vel panzeriaꝫ vel bꝛaccialectos puniat̄ pena. xx. ſol. deñ. ꝓ quolibet eoꝛūdem.

¶ Et ſi qs poꝛtauerit baſtonem de ligno groſſum malitioſum teneat̄ ſoluere pene noie cói peruſie. xl. ſol. deñ. Et vtrū baſtone fuerit malitioſuꝫ vel nó remaneat in ꝓuidētia poteſtatiſ vel capitanei vel maioꝛis ſindici: dūmodo non intelligat̄ in hominibus qui vadunt poſt beſtias.

¶ Ille vero q malitioſe ⁊ malitioſum lapidē poꝛtauerit puniat̄ ⁊ puniri debeat in. xl. ſol. deñ.

¶ Scurcellus v̄o vel falcella vel falcinus vel manaria magiſtroꝝ lignaminis vel aſcia eoꝛūdeꝫ quo ad delationeꝫ inter arma nullatenus cōputent̄ nec cultelli calzolarioꝝ acti ad laboꝛandū ſcarnandum vel apparandū ſi inuenti fuerint poꝛtari ꝑ artifices dictaꝝ artiū qñ irent ad laboꝛanduꝫ ⁊ diebus non ꝓhibitis laboꝛari ꝓ qbus armis in nullam penam valeant condemnari.

¶ Si qs vero poꝛtauerit ⁊ inuentus fuerit cū lancia ſeu lanciotto vel dardo ferrato ſoluat nomine pene. xl. ſol. deñ. pꝛo quolibet.

¶ Et ſi fuerit inuentus cū gambarolis ſeu caligis de maglia ſeu aluctis de ferro ſoluat noie pene pꝛo qualibet. x. ſol. deñ. Et ꝓ omni alio genere armoꝝ acto ad defendendum in p̄ñti ſtatuto non expꝛeſſo ſoluat nomine pene. xx. ſol. deñ.

¶ Goꝛgeria aūt ſeu goꝛgelinus ⁊ cultellus actus ad incidēdum paneꝫ menſure vnius ſpanne poſſint impune poꝛtari ⁊ deferri.

¶ Baliſta ⁊ arcus cum verrettis ⁊ ſagittiſ poſſint etiā impune poꝛtari ⁊ deferri: liceat ēt mercatoꝛibus campſoꝛibus ⁊ alijs artificibus ⁊ eoꝝ fancelliſ deferre claues fundicoꝝ ⁊ camerarum eoꝝ licite ⁊ impune. Et p̄dicta oia ⁊ ſingula intelligat̄ ⁊ locuꝫ habeāt in ciuitate peruſie ⁊ in eius burgis ⁊ ſuburgis. ſ. a poꝛtis q̄ claudunt̄ ⁊ aperiunt̄ de mane ⁊ de ſero intus. Extra aūt dictas poꝛtas rimari ⁊ cercari non poſſit.

¶ Si qs aūt fuerit inuentus poꝛtare aliqua ex dictis armis ſuperius nominatis ad offendēdum deputatis in platea cóis peruſie vel ꝓpe ipſaꝫ plateā ꝑ qnqꝫ paſſus vel in palatio dñoꝝ pꝛioꝝ vel in aliquo ex palatijs in qbus audientiā vel reſidentiā faciūt officiales foꝛenſes ciuitatis peruſie vel in ep̄atu peruſino vel in eius audientia ſoluat ⁊ ſoluere teneat̄ ⁊ debeat quadruplicē penā ꝓ quolibet ex dictis armis inuentis quā ſoluere deberet ſi inuentus fuerit vel foꝛet alibi q̄ꝫ in platea.

¶ Volumus inſuꝑ ſtatuētes ꝙ illi ciues peruſini q de ciuitate in comitatū vel de comitatu venirēt in ciuitateꝫ poſſint poꝛtare per ſe ⁊ eoꝝ famulos ſine aliqua pena oia arma offendibilia exceptis guadrelecto ⁊ ſtocchetto ⁊ ſpiraculo: poꝛtādo dicta arma ligata in eundo ⁊ redeundo intus poꝛtas peruſie: poſſint ēt poꝛtare intus dictā ciuitatem. ſ. a poꝛtis q̄ claudunt̄ intꝰ in eūdo ⁊ redeūdo in comitatū ⁊ de comitatu lanceā lāciottū dardū chiauellinā ronchā ⁊ ſpiedū: dūmodo ī puncta ipſoꝝ ſit infixū coꝛiū vel lignū pannus vel aliud ꝓut fuit hactenus ꝯſuetuꝫ.

¶ Si tñ aliqs inuentus fuerit cum dictis armis vel aliquo eoꝝ vel al̄r q̄ꝫ cum ſignis p̄dictiſ vt. s̄. infixis in aliqua taberna vel domo vbi vinū venderet̄: q diceret ſe ire in comitatuꝫ vel redire de comitatu que taberna vel locus vel domus vbi ſtaret vel inuētus fuerit eſſet in ciuitate vel burgis a dictis poꝛtis in-

ſtat debeat portare arma offendibilia p dicta loca ꝛ eoꝝ territoria ꝓhibita portari ꝯ formã ſtatutoꝝ cõis peruſie. Et ſi quis facta dicta monitione ꝛ pce pto portauerit dcã arma. Sindicus talis loci teneatur ꝛ debeat officialib⁹ cõis peruſie de hmõi cognitionem hñtibus notificare talem vel tales dicta arma portãtes: qua notificatione facta dicti officiales ꝯ dictos delinquẽtes ꝓcedere debeãt ꝛ eos punire ꝛ cõdemnare ſm formã ſtatutoꝝ pena cuilibet ſindico in talibus negligenti .x. lib. deñ. ꝓ qualibet vice. Arbitrio tñ officialibus forẽſibus ꝯceſſo rimãdi pro armis ſemper ſaluo ita ꝙ poſſint rimari ꝓ armis vetitis in comitatu.

¶ Et ad hoc vt comitatẽſes ipſi honeſte ꝛ ſm eoꝝ cõdecentiã ſe gerãt: ꝛ vt ex pompis veſtimẽtoꝝ audaces nõ exiſtant. Volumus ꝙ nullus comitatẽſis allibratus ſeu habitãs in comitatu poſſit portare in capite ſeu gambis vel pedibus diuiſam alicuius pſonis cuiuſcunqȝ ꝑheminentie vel ſtatus exiſtat ſub pena .x. lib. deñ. ꝓ quolibet eorum.

¶ Volumus tñ ꝙ comitatẽſes vel illi q ſtarent in comitatu poſſint libere ꝛ ſine pena in eundo poſt robbatores vel malefactores cauſa capiendi eos ꝛ in ducendi eos in fortiã cõis ꝛ in redeundo ad domos eoꝝ portare quecunqȝ arma voluerint nec ob id poſſint accuſari nec puniri.

¶ Et ꝙ poteſtas ꝛ capitaneus ꝛ alij officiales habentes poteſtatem rimãdi ꝛ qlibet eoꝝ cuius familia inuenerit arma pdcã vetita portari ſi arma fuerint inuenta in ciuitate pusie vel burgis vel ſuburgis vel comitatu habeant duos ſol. deñ. ꝓ qualibet libra eius qͣntitatis quã venire fecerint in cõi a maſſarijs dicti cõis. Et ſi arma fuerint inuenta in palatio poteſtatis vel capitanei vel alterius officialis cõis peruſie vel in platea vel cameris iuxta plateã vel inter banchas cameraꝝ iuxta plateam habeãt quatuor ſol. deñ. ꝓ qualibet libra eius qͣntitatis quã venire fecerint in cõi. Quã quãtitatẽ maſſarij cõis peruſie teneãt ſibi dare ſine aliquo pcepto apodiſſa vel mãdato. ⸿ Dũmodo pdicta q̃ dicta ſunt ꝯ deferentes arma ꝛ eoꝝ punitione non intelligant nec vendicent ſibi locum in dñis prioribus artiũ ciuitatis peruſij ꝛ eoꝝ notario nec familiarib⁹ ipſoꝝ nec in gõfalonerijs ꝛ eoꝝ notario ꝛ famulis nec in officialib⁹ cuſtodie ꝛ eoꝝ notario durãtibus officijs ipſorũ nec vendicẽt ſibi locũ pena qñ p priores ꝛ camerarios ꝓcederet ob aliquã neceſſitatẽ occurrẽtem in ciuitate peruſie licentia ferendi ea quam ꝯcedere poſſint in dcõ caſu. Nec ẽt locũ habeat in illis q haberent licentiã a dñis prioribus portãdi arma defendibilia q ſoluãt ꝛ ſoluere debeãt pus .xl. ſol. deñ. ꝓ quolibet anno maſſarijs cõis peruſie. Nec in certis ciuibus peruſinis qbus ꝯceſſa fuit licentia arma portãdi ſub Mill. ccc. lxxxiij. die .xxviij. mẽſis ſeptembris manu ſer maſſarelli pelloli de peruſia notarij: nec habeat locum in ambaſiatoribus veniẽtibus ad ciuitatem peruſie nec in eoꝝ famulis: dũmodo ſcda die poſt euentũ ipſoꝝ ꝛ expoſitionem eoꝝ ambaſiate noĩa eoꝝ familiarium debeãt mittere in ſcriptis dñis poteſtati capitaneo ꝛ alijs officialib⁹ cõis peruſie. Et ad hoc vt ignorantia allegari non poſſit ꝙ qlibꝫ hoſpes in cuius hoſpitio hoſpitabũt dicti ambaſiatores ad penã .x. lib. deñ. ꝓ quolibet ꝛ qualibet vice ei auferẽda de facto p poteſtatem vel alium officialem dicere debeat dictis ambaſiatoribus ꝙ noĩa familiariũ volentiũ arma portare mittãt dictis officialib⁹. Et ſi nõ fuerit eis dcñ p dictos hoſpites ꝛ inuẽti fuerint dicti familiares cũ armis remaneat in arbitrio dominoꝝ priorum de pena imponenda vel non.

¶ Inſup volumus ꝙ ſi aliq viatores vel peregrini inuenti fuerint portare dicta arma ꝓhibita dum equeſtres accedunt eundo ad hoſpitiũ p. ciuitatem vel comitatũ peruſie nulla pena eis imponatur. Et idem ſi pedeſtres duntamen arma ſint ligata ꝓut in ciuibus eſt expſſum. Que oĩa locũ habeãt ꝛ obſeruentur nõ obſtante aliquo ſpeciali vel generali in contrarium loquente.

¶ Qꝫ infra .xv. dies condemnentur inuenti cum armis. Rubrica. 115.

Poteſtas Et capitaneus ꝛ oẽs alij officiales hñtes poteſtatem rimãdi ꝛ cercãdi ꝓ armis ꝛ qlibet eoꝝ debeãt ꝛ teneant cõdemnare in maiori ꝯſilio .ĩ. xv. dies poſtqͣ arma fuerint inuẽta oẽs illos quos inuenerint arma portare vlta formã in ꝓrimis capitulis ſuperioribus denotatam p ſe vel aliquẽ de famulis eoꝝ vel alicuius eoꝝ euntibus ad rimãdũ ꝓ armis: dũmodo ad inuentionẽ ipſoꝝ armoꝝ iuerint ad cercãdũ ꝛ ſit miles vel notarius poteſtatis vel capitanei vel iudex iuſtitie. Et ſup pdictis ꝓcedere poſſit ẽt quolibꝫ die feriato ẽt ad honorẽ dei in dicto. Et ſi tpe inuẽtiõis armoꝝ nõ eſſet miles vel notarius vel iudex ille q eſſet inuẽtus ad nullam penã teneatur.

¶ Statuimus ẽt ꝙ qñ familia poteſtatis vel capitanei vadit ad cercãdũ vel rimãdũ ꝓ armis debeãt ire equeſter miles ꝛ notarius ꝛ aliq ex domicellis de die. Et illi de familia q non rimant portare debeãt paueſia ꝛ lanceas: rimantes vͦ ſemp portare debeãt veſtes alioꝝ familiariũ ita ꝙ cognoſcãt. Et ſi poteſtas ꝛ capitaneus vel alius hñs auctoritatem vel poteſtatem rimandi ꝛ cercandi ꝓ armis ꝛ ad predicta faciendũ fuerint negligentes .xxv. lib. deñ. pro quolibet ſoluere teneantur.

⸿ Additio.

⸿ Corrigentes in fine ꝑncipij verſi. Et ſi tempore

tus:hic nõ intelligatur ire nec redire in comitatuꝫ
nec de comitatu:ſed cõdemneṫ ⁊ puniaṫ ꝓ pdictis
armis ƀm formã huius capl'i.Equeſtres ṽo poſſint
portare ſup equos mulũ ſeu equã dicta arma p ciui
tatem burgos ⁊ ſuburgos peruſie ẽt nõ ligata ſine
aliqua pena.

¶ Et volumus vt tollaṫ oĩbus materia ⁊ intentio
arma portandi formidine pene.Qꝫ poteſtas ⁊ capi
taneuſ ⁊ aliȷ̃ officialeſ cõis peruſie teneanṫ ⁊ debeãt
qualibet die ⁊ qualibet nocte mittere eoꝝ ⁊ cuiuſli
bet eoꝝ familiam ad minus.x.p ciuitatẽ ⁊ burgos
peruſie ad cercandũ ⁊ rimandũ ⁊ inueniẽdũ arma
portãtes pter ⁊ ꝯ formã ſupradictã.Et ſi ꝯfecerint
puniaṫ qlibet eoꝝ ꝯfaciens in.C.lib.deñ.ꝓ vice qli/
bet.Et ſi inuenerint aliqueꝫ cum armis vel aliquo
genere armoꝝ:⁊ ipſa arma vel aliqđ ex eis occulta
uerit ⁊ alia arma loco ipſoꝝ armoꝝ inuẽtoꝝ ſubro
gauerint vel ſubmiſſerint puniaṫ ⁊ cõdemneṫ dñs
familie ꝯfacientis pro quolibet genere armoꝝ vice
qualibet in.l.lib.deñ.Et familiaris vl' officialis ꝯfa
ciẽs ꝓ quolibet eoꝝ ⁊ vice qualibet ⁊ quolibet ge
nere armoꝝ in.xxv.lib.deñ.Et de pdictis credaṫ ⁊
ſtetur ſacramẽto illius cuius fuerint arma ſupradi/
cta cum duobus teſtibus.

¶ Volumus inſup ꝙ pene delatiõis dcõꝝ armoꝝ
nõ poſſint augumẽtari ratione noctis:niſi in armis
actis ad offendendum.

¶ Item ſtatuimus ꝙ ſi qs portans arma aufuge
rit ante familiã poteſtatis vel alterius officialis qui
poſſit ſcrutari ꝓ armiſ dum ipſa vadit ſcrutando ⁊
cercando ꝓ armis:ita ꝙ de armis ⁊ ꝓ armis p di/
ctam familiam cercari ⁊ ſcrutari nõ poſſit vel non
pmiſſerit ſe rimari ꝓ armis puniaṫ ⁊ cõdemneṫ ac
ſi hr̃et vel portaret cultellũ malitioſuꝫ vel panceriã
⁊ cerbelleriam.Et ſi cultellum vel alia arma offen
dibilia in terrã vel alibi aliqs ꝓiecerit puniaṫ ꝓ di/
ctis armis ꝓiectis ac ſi dicta arma ad latuſ vel ſecũ
portare fuiſſet inuẽtus.¶ Dũmodo ſi plures eſſent
q fugerent ⁊ vnuꝫ genus armoꝝ de pdictis generi
bus inuenireṫ vnus tñ de pdictis fugientibus con
dẽnari debeat ⁊ nõ plures. Que oĩa ⁊ ſingula vo/
lumus obſeruari ex nũc:⁊ de ꝓiectione dictorũ ar/
moꝝ ⁊ fuga credaṫ ⁊ ſteṫ dicto vel relationi duoꝝ
vel vnius de familia poteſtatis vel alterius officia/
lis q poteſt cercare ⁊ ſcrutari ꝓ armis:euntiũ cercã
do ꝓ armis tũc:⁊ ſimiliter ꝙ nõ permiſſerit ſe cer
cari ſeu ſcrutari ꝓ armis.

¶ Item poteſtas ⁊ qlibet alius officialis teneanṫ
⁊ debeant ſcrutari facere ꝓ armis ſollicite ⁊ actẽte
⁊ omni modo ⁊ ſtudio qbus melius poterit. Et ſi
repireṫ eoꝝ aliqs negligens vel remiſſuſ in pdictis
⁊ in penis ⁊ bãnis aufferendis de armis inuenien/
dis puniaṫ ⁊ cõdemneṫ in.l.lib.deñ.⁊ in dicta pe/
na p ſuos ſindicatores debentes vel q debebũt eos
vel eum ſindicare puniatur ⁊ condemnetur.

¶ Et de omnibus in pñti capitulo contentis cre/
datur relationi duoꝝ de familia poteſtatis vel alte
rius officialis cum fuerit cum eis iudex vel miles
vel notarius ⁊ iuerint ad cercandum.

¶ Non aũt poſſint vel debeant aliquẽ equeſtrem
euntem ex̃ ciuitatẽ peruſie vel redeunteꝫ cercare ꝓ
armis nec punire.

¶ Volumus inſup ꝙ miles vel notarius q iuerit
ad cercandũ ꝓ armis teneaṫ ⁊ debeat arma offen/
dibilia q̃ inuẽta fuerint alicui ꝯ formã ſtatutoꝝ aſſi
gnare maſſariȷ̃s cõis peruſie ea die ſi repta fuerint
de die vel ſequẽti die ſi repta fuerint de nocte vel ſi
de die fuerint repta ⁊ nõ potuerit dicta die inuẽtio
nis hr̃e copiam maſſarioꝝ:pena.C.lib.deñ. ſi ꝯfe/
cerit vel negligẽs fuerit in pdictis. Et ꝙ ſtatim eo
ipſo ꝙ arma fuerint repñtata in camera maſſario/
ruꝫ:maſſariȷ̃ teneanṫ ipſa deſcribi facere ⁊ ea nũq̃
reſtituere ſub pena.C.lib.deñ.ꝓ quolibet maſſario
ꝯfaciente.Et ꝙ dñs poteſtas ⁊ ceteri aliȷ̃ officiales
qualibet hebdomoda ſaltim bis ingrant ⁊ inqſitio
nem faciant ꝯ portãtes dicta arma in dictis locis ⁊
repertos culpabiles puniant ⁊ cõdemnent ƀm for
mam ſtatutorum ⁊ ordinamentorum.

¶ Volumus inſup ꝙ decetero nullus ſocius vel
miles vel notarius deputatus p poteſtateꝫ vel aliũ
officialeꝫ ad rimãdum ꝓ armis poſſit rimari vel ꝑ/
quirere ꝓ dictis armis ꝯ aliquẽ ſtantem vel morã/
teꝫ in camera vel fundico vel apotecha vel alia do
mo:niſi eo caſu quo ad pdicta loca aufugerit ante
dictã familiã quo caſu liceat ſibi in pdictis locis ꝑ/
ſcrutari ꝓ armis : nec ẽt poſſit aliquem ſtantem ad
apotecam fundicuꝫ vel camerã ſiue ſtet rectus ſiue
ſedens rimari vel rimari facere ꝓ armis defendibi
libus : nec ẽt rimari poſſit ꝓ armis defendibilibus
in aliquo ex palatiȷ̃s reſidẽtie ſeu audiẽtie alicuius
officialis cõis peruſie:nec in ſcalis ipſoꝝ palatioꝝ.

¶ Preterea hoies euntes in comitatũ eũdo ⁊ re/
deundo poſſint portare ſine pena ſcurcellũ falcinũ
falcellam ⁊ acceptam vel aliqđ eorum.

¶ Volumus inſup ꝙ comitatenſibus habitãtibus
in comitatu nõ liceat nec debeat vel poſſint porta/
re aliqđ genus ex dictiſ armis offendibilibꝰ p comi
tatum peruſie ſub penis ⁊ ad penas ſupiuſ declara
taſ:poſſint tñ impune portare p dictũ comitatũ oĩa
ferramenta acta ad laboritium dum irent ad labo/
randũ ⁊ inveniendo ad ciuitateꝫ peruſie ⁊ ẽt eũdo
⁊ diſcurrendo ⁊ ſtando per dictum comitatũ ſpa/
tam ⁊ lanciottum:dũmodo intus portã ciuitatis di
cta arma portent ligata ⁊ in puncta lanciotti aliqđ
corium vel pannum infixuꝫ. Et ꝙ ſindici cuiuſlibet
caſtri vel ville comitatus peruſie teneanṫ ⁊ debeãt
in pncipio eoꝝ officiȷ̃ infra qntã diem a die dicti pn/
cipiȷ̃ in ipſoꝝ adunantia ſiue in eoꝝ eccleſia parro/
chiali notificare ⁊ mãdare in publico ꝯſilio ꝙ nul/
lus de dictis locis cuiuſcũqꝫ ſtatus ⁊ cõditionis exi

inuentioniſ nõ eſſet miles.delemus:non.Addentes ꝙ ſi quis non permiſſerit ſe rimari aũt cercari ꝓ armis ⁊ reſiſtentiam fecerit eadem pena puniatur ſecus ſi aufugerit.

¶ De dante arma captiuis. Rubrica.II6.

Quicunqꝫ Dederit arma captiuis cõis peruſie vel alicui eorum in cõis carcere permanentibuſ vel extra:tñ in carceribus recomẽdatis cauſa euadẽdi vel alia ꝗli bet cauſa puniatur in.C.lib.deñ.quam penaꝫ poteſtas ⁊ capitaneus aufferant ꝓ cõmuni.

¶ Qñ foreñſis portans arma puniatur vt ciuis. Rubrica.I I 7.

Nullus forenſis Portet arma aliqua: Et ſi ꝯfecerit puniat̃ ꝓ qualibet vice ⁊ quolibet genere armoꝝ tanq̃ puniunt̃ peruſini ciues.Et albergatores ⁊ eoꝝ hoſpites vel familie eoꝝ denũcient ⁊ dicãt forenſibus venientibus ⁊ hoſpitari volentibus in eoꝝ domibuſ ꝙ deponãt arma:⁊ ſi nõ deponerent puniat̃ ꝗlibet qui ꝯfecerit pena qua puniri deberet peruſinus qui portaret arma. Dũmodo predicta non intelligantur in ambaſiatoribus venientibuſ Peruſiã qui poſſint arma per ciuitatem ⁊ comitatum peruſie impune portare ⁊ cum eoruꝫ familijs modo ſupradicto ſub Rubrica generali de armis non portandis.

¶ De ſibilante tempore quo cercatur ꝓ armis. Rubrica.I I 8.

Quicunqꝫ Dum familia poteſtatis vel capitanei vel alteriuſ officialis hñtis auctoritatem rimandi ꝓ armis iret cercãdo ſeu rimãdo ꝓ armis ꝑ plateã cõis peruſię ſibilauerit vel ciufulauerit puniat̃ de facto ꝑ poteſtatem vel capitaneũ vel officialem ꝑ̃dictum in.xx. ſol̃.deñ.Et de hoc credat̃ relationi vnius familiaris poteſtatis vel capitanei vl̃ dicti officialis.Et de hoc ẽt inqratur publice ⁊ ſecrete ⁊ ſufficiat ꝓbatio duoꝝ teſtiũ de fama vel vnius de veritate.

¶ Et ſi fuerit ſibilatum in aliqua camera vel loco ille qui fuerit magiſter dicte camere vel loci teneatur ipſum accuſare ⁊ ſi non accuſauerit teneat̃ ſoluere penam ꝓ eo.

¶ Additio.

¶ Addentes ꝙ vociferanteꝫ vel alias iniuriaꝫ vel contumeliaꝫ facienteꝫ ꝯ̃ dictos officiales ꝓbiciẽdo lapides etiã ſi fuerit puer a.x.annis cum dimidio ſupra cõdemnet̃ in dicta pena:⁊ ꝓ dictis pueris ⁊ alijs a dicto tpe ſupra pater teneatur.

¶ De rimatione armoꝝ fienda ꝑ comitatũ. Et de exbannitis capiendis. Rubrica. I I 9.

Cum ĩ comitatu Et diſtrictu peruſie tam circa delationẽ ⁊ portationem armoꝝ q̃ꝫ circa retentionẽ ⁊ receptationem exbannitoꝝ cõis peruſie plurimũ offendat̃:ad tollendũ occaſionẽ oĩbuſ delinquendi. Et vt ꝗlibet ꝑ comitatũ ⁊ diſtrictũ peruſij valeat ſecure cõmeare.Ordinamus ſtatuẽtes ꝙ ſi aliqs exbannitus ⁊ cõdemnatus condẽnatione pecuniaria tm̃ ꝑuenerit in fortiã cõis ⁊ cõdemnationẽ de eo factam non ſoluerit ſtet ⁊ detineat̃ in carcerem cõis peruſie donec integre ſoluerit cõdemnationẽ de eo factã nec ob cõdemnationẽ pecuniariã tm̃ poſſit in perſona vel membro puniri per aliquos officiales cõis peruſie aliquo non obſtante.

¶ Inſup volumus ꝙ poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ ꝗlibet alius officialis pñtes ⁊ futuri ⁊ quilibet eoꝝ teneant̃ ſingulis mẽſibus mittere aliquos de familiaribus ſuis equites ⁊ pedites incomitatũ ⁊ diſtrictũ peruſie ad inqrendũ ⁊ ꝓcurandũ ꝓ armis inueniẽdis:⁊ exbãnitis capiẽdis infortiã cõis peruſie inducendis.Et de inuẽtis ꝑ eos arma portare credatur relationi eoꝝ ⁊ duoꝝ ex eis . dũmodo in inuẽtione interſint miles vel notarius ſm formã ſtatuti.

¶ Item volumus ꝙ ſi aliqs exbãnitus ⁊ cõdẽnatus cõis peruſij ꝓ maleficio habitauerit publice in aliquo caſtro vel villa ſindici caſtroꝝ ⁊ villaꝝ comitatus ⁊ diſtrictus peruſie ac ẽt vniuerſitaſ caſtri vel ville ĩ quo vel qua habitauerit teneãt̃ capere hmõi exbãnitũ ⁊ cõdẽnatũ ⁊ infortiã cõis peruſie ducere Et ſi ꝑ̃dicta nõ fecerint puniat̃ vniuerſitaſ caſtri vel ville ſm formã ſtatuti loquẽtis de receptatione exbãnitoꝝ:nec excuſet̃ vniuerſitas caſtri vel ville a ꝑ̃dicta pena eo ꝙ diceret̃ vniuerſitateꝫ non deliqſſe vel ignoraſſe talem fuiſſe exbãnitũ ⁊ condẽnatũ eo tpe quo cõmiſſerit maleficiũ ꝓ quo fuerit exbãnitꝰ ⁊ condẽnatus habitabat in ipſo caſtro vel villa vel eius territorio ſeu diſtrictu non obſtãte aliq̊ ſtatuto vel ordinamẽto cõis peruſie qꝺ in ꝯ̃trium loqueret̃.

¶ Volumus inſup ꝙ nullus beruuarius vel familiaris vel aliqua alia ꝑſona ꝓ eis vel eoꝝ noĩe ꝑtãtis ⁊ capitanei vel alterius officialis euntis per comitatũ ꝑuſie cauſa armoꝝ vel cã exbãnitoꝝ vel condemnatoꝝ vel alia ratione poſſit nec debeat aliqd accipere vel extorquere ab aliquo ſindico vel aliqua alia ꝑſona rõne vel cauſa inditionis vel captìonis vel inuẽtionis armoꝝ aliqꝺ ꝑcipere vel hr̃e.Et ſi ꝯfecerit puniat̃ ꝯfaciẽs in quadruplũ rei accepte ⁊ in reſtitutione eius qꝺ acceperit vel qꝺ extorſerit tpe eoꝝ ſindicatus ad petitionẽ cuiuſcũqꝫ petentis etiam ex officio ſindicoꝝ dicti officialis.

¶ Item volumus

¶ Item volumus ꝙ ſupradicta capitula vel aliqđ eoꝝ non vendicent ſibi locuȝ in parrochianis cluſij vel lacus: nec in familiaribus eoꝝ qbus ſit licitum impune portare ⁊ hr̄e arma q̄ voluerint ꝑ cluſium ⁊ lacum vel circa lacuȝ in eundo ſtãdo ⁊ redeũdo de cluſio ad ciuitatem ⁊ de ciuitate ad cluſium vel de lacu ad ciuitatem vel de ciuitate ad lacum ⁊ de lacu ad cluſium ⁊ ecõuerſo: dũmodo nulli perſone cuiuſcũqȝ ꝯdictionis exiſtat liceat portare ſtocchettum vel guadrelettũ ad penã in ſtatuto denotataȝ.

¶ Uolumus inſuper ꝙ ſindici caſtroꝝ ⁊ villaꝝ ⁊ quelibet alia pſona teneanꝰ ⁊ debeãt familiaribus poteſtatis ⁊ capitanei vel alteriꝰ officialis cõis peruſie ⁊ cuilibet alij officiali hñti auctoritaté rimandi pro armis ⁊ eius familiaribus ⁊ familie dare ⁊ preſtare auxiliũ ſubſidium ⁊ fauorem ad gerenduȝ officium eoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ ad accipienduȝ arma portantibus ⁊ exbannitos ⁊ cõdemnatos capiẽdũ ⁊ captos reducendũ in fortiam cõis peruſie: ⁊ non impedire officiũ eoꝝ vel alterius eoꝝ ſed inhibere impedientibus ꝓ poſſe ⁊ captos datos in cuſtodiã vel dãdos ꝑ dictos familiares vel altero ipſoꝝ aſſignare poteſtati vel capitaneo ſeu alteri officiali vt ſupra dictũ eſt vel cui preceptũ fuerit ad penã quaȝ talis captus pecuniariã ſoluere deberet cõi: ⁊ ſi penaȝ pſonalẽ ſubſtinere deberet ad penã. cc. lib. deñ.

¶ Statuimus inſup ꝙ oẽs illi q fuerint deinceps relegati ꝑ ſniam diffinitiuaȝ ꝓpter aliqđ maleficiũ qđ cõmitterẽt excepto homicidio exquo ꝑ formam ſtatutoꝝ deberẽt ſtare extra ciuitatem comitatuȝ ⁊ diſtrictuȝ peruſie vel ad ſtandũ extra ciuitaté comitatuȝ ⁊ diſtrictũ peruſie deberẽt cõdemnari vel cõdemnarenꝰ ⁊ non venerint ad ſtandũ vel iuerint ⁊ rediuerint ad ciuitaté vel comitatũ peruſie ſoluant ⁊ ſoluere debeant ꝓ quolibet die quo repti fuerint in ciuitate vel comitatu peruſie. l. lib. deñ. cõi peruſie. Et nihilominus debeãt reincipere cõfinia: ⁊ ad confinia ſtare per totum ⁊ integrum tempus ꝑ qđ ſtare debebãt quando confinia ei fuerunt ordinata ⁊ aſſignata.

¶ De forenſe offendente peruſinuȝ comitatenſem vel diſtrictualeȝ peruſinum. Rubrica. 120.

Quicunqȝ forẽſis occiderit aliquẽ ciuem vel comitatenſem vel diſtrictualem peruſinuȝ vel membrum aliqđ in totũ mutilauerit capite puniaꝰ ſine aliqua redẽptione ita ꝙ moriatur.

¶ Si aũt percuſſerit euȝ ferro mazza de ligno vel alia re acta ad nocendum in facie vel in gula ⁊ ex ꝑcuſſione ſanguis exiuerit ⁊ cicatrix ſeu ſignum euidens perpetuo remanſerit aut membrum debilitauerit etiam ſine ſanguinis effuſione alicui ciui comitatenſi vel diſtrictuali peruſino ⁊ in fortiaȝ cõis peruſie venerit manus dextra ſibi debeat amputari.

¶ Si vero in fortiã cõis peruſie nõ fuerit ſiue non venerit vel ſteterit in dicta pena debeat cõdẽnari.

¶ Et ſi aliter offenderit aliquẽ ciueȝ comitatẽſem vel diſtrictualem peruſinũ puniatur ẜm maleficiuȝ qđ fecerit quadruplici pena qua puniretꝰ peruſinus qui talia maleficia cõmitteret cõtra aliuȝ peruſinũ. Et ſi cõcordia fieret inter dictos forẽſes ⁊ pꝰſinos de illis iniurijs de qbus poteſt fieri ꝯcordia ẜm formam ſtatutoꝝ. Uolumus ꝙ forenſis qui receperit ꝯcordiam a peruſino cõdemnetꝰ in dimidia pene q̄ ei imponenda eſſet ſi cõcordia facta non eſſet.

¶ Ut aũt forenſis valeat melius ab inferẽdis iniurijs ꝑcauere. Ordinamus ꝙ ſi aliqs forenſis adſociauerit aliquem vel pſtiterit auxilium ꝯſilium vel fauorem alicui de ciuitate comitatu vel diſtrictu peruſie ad aliqđ homicidiũ facienduȝ ⁊ capi poterit capite puniaꝰ ita ꝙ moriaꝰ. Et ſi ad ꝑcuſſiones faciei faciendũ vnde ſignũ euidens remanſerit vel ad membrum perpetuo debilitandũ vel mutilandum naſum aurem barbam vel cecandũ oculũ vel mutilandũ aliqđ alioꝝ mẽbroꝝ de qbuſ ſit mentio in ſtatutis ⁊ capi poterit ſibi manus dextra debeat amputari: ſi vero capi non poterit vel non cõparuerit in dicta pena debeat condemnari.

¶ Et ſi adſociauerit vel pſtiterit auxilium ꝯſilium ⁊ fauorem ad cõmittenduȝ aliqđ aliud maleficium reale vel pſonale ſoluat quadruplicem penã quam ſoluere deberet peruſinus q maleficium cõmiſſerit ẜm formam ſtatutoꝝ populi peruſini.

¶ Forenſes aũt intelliganꝰ ſiue offendãt ſiue offendanꝰ quo ad maleficia ⁊ delicta oẽs q non ſteterint ſeu habitauerint ipſi ſeu eoꝝ anteceſſoreſ ſeu nõ ſtabunt vel non habitabunt in ciuitate vel burgis vel ſuburgiſ peruſie vel eiuſ comitatu familiariter per tempus. x. annoꝝ continue.

¶ Illi vero forenſeſ q ſteterũt ⁊ habitauerunt ſeu ſtabũt ⁊ habitabunt in futurũ familiariter ꝑ dictũ tp̄s. x. annoꝝ cõtinue habeanꝰ ⁊ tractentur ⁊ hr̄i ⁊ tractari debeant quo ad maleficia ⁊ delicta ꝓ ciuibus peruſinis: hoc modo ⁊ forma: vȝ. Si aliqs popularis peruſinus offenderet taleȝ forẽſem puniaꝰ ac ſi talẽ offenſam feciſſet vel cõmiſiſſet ſeu cõmitteret contra popularem peruſinum.

¶ Si aũt talis forenſis offenderit aliqueȝ popularem peruſinũ puniaꝰ duplici pena qua puniri deberet popularis pꝰſinus ſi ipſam offenſam cõmiſiſſet vel cõmitteret ꝯ̄ popularem peruſinum.

¶ Et p̄dicta non intelliganꝰ in doctoribus ⁊ eoꝝ famulis ⁊ ſcolaribus forenſibus ꝯtinue horis ordinatis intrantibus ſcolas ad audiendũ ⁊ hic morantibus cauſa ſtudij q tractenꝰ ⁊ habeanꝰ ⁊ ſint quo ad p̄dicta ꝓ veris ⁊ originarijs ciuibus peruſinis:

HHH

⁊ idem ſit ⁊ eſſe intelligatur in eoꝝ famulis.

¶ Et ét intelligant̄ predicta in oíbus alijs q̄ ꝑ formam pñtium ſtatutoꝝ hr̄i debeant ꝓ ciuibus peruſinis: ita tñ ꝙ dicti doctores ⁊ ſcolares vł eoꝝ familiares vel alter eoꝝ non poſſint recipere nec facere aliquã ꝓcurationẽ vel aduocationẽ in aliqua curia cóis peruſie nec aliqua iura recipere ꝯ̈ aliquez peruſinum pena.C.lib.deñ.ꝓ quolibet ꝯ̈faciente ⁊ q̈libet vice: ⁊ iuris ceſſio non valeat ipſo iure.

¶ Item dicimus ſtatuẽtes ꝙ nullus q̄ fuerit ciuis peruſinus habeat̄ ⁊ hr̄i poſſit ꝓ forenſe non ſubdito quãtum ad maleficia ⁊ occaſione punitionis maleficioꝝ ex eo ꝙ nó ſoluiſſet hactenus datas ⁊ collectas impoſitas ⁊ imponẽdas impoſterũ ꝑ cóe peruſie / nec ꝯ̈ aliquem poſſit opponi ꝙ ꝓ forenſe non ſubiecto habeat̄ ex predicta cauſa. Et ſi oppoſuerit oppoſitio ſit nulla ipſo iure: ⁊ perinde procedatur ac ſi non opponeretur.

¶ Et ne ſuꝑ dicto capitulo q̃ſtio ſeu lis oriat̄: dicimus declarantes ꝙ q̄cunq; forẽſis habitauerit vel habitabit in futurũ ꝑ tp̄s.xx.annoꝝ cõtinue in ciuitate peruſie ⁊ habuerit librã ſuam in ciuitate ⁊ habuerit domũ terram vel vineã in ciuitate vel diſtrictu peruſie quas nó emiſſet in fraudem vel alia fecerit ⁊ obſeruauerit ⁊ adimpleuerit q̃ facere obſeruare ⁊ adimplere teneret̄ ex forma alicuius ſtatuti populi peruſini talis forenſis ꝓ ciue ꝑuſino habeat̄ ⁊ tractet̄ vt ciuis ⁊ gaudeat ꝑuilegio ciuium peruſinoꝝ in omnibus ⁊ ad oĩa non tñ quo ad officia ⁊ non aliter vllo modo.

¶ Preterea eo qđ dictuz eſt ſuꝑius nó obſtante. Ordinamus ꝙ filij ꝑuſinoꝝ ciuium ⁊ comitatẽſiuz ſiue legitimi ſiue nó legitimi vel non legitime nati non intelligant̄ forenſes ſi cõſtabit ꝑ famam publicam ipſos fuiſſe filios alicuius peruſini ciuis vel comitatenſis legitimos vel nó legitimos ⁊ appareat libra patrũ talium filioꝝ ſcripta in libris cóis ꝑuſie ⁊ appareat ꝙ ſeruiuerint vel ſeruiãt cói vel alij peruſino nec obſtat talibus filijs locus in quo fuerint nati ſiue in ciuitate ⁊ diſtrictu ꝑuſie vł alibi in quocũq; loco: dũmodo tales filij in ciuitate vel burgis vel comitatu habitent ⁊ morentur.

¶ Et ꝙ non videt̄ ꝯueniẽs ꝙ hoies de iuriſdictione cóis peruſie ⁊ terraꝝ ſubmiſſarũ ⁊ recomẽdatarum ⁊ ſubrecõmittẽdaꝝ ⁊ recomẽdandaꝝ ꝓ forenſibus habeant̄. Statuimus ꝙ hoies dictaꝝ terrarũ nó intelligãtur forenſes nec ꝓ forẽſibus habeantur ſed habeãtur ⁊ tractentur ⁊ puniantur pro maleficijs cõmittendis per eos ⁊ in eos ⁊ in cauſis ciuilibus ⁊ criminalibus vt alij ciues peruſini durante tempore ſubmiſſionis ⁊ recomendationis. Dũmodo peruſini diſtrictuales ⁊ comitatenſes cõmunis peruſie habeantur ab eis pro ciuibus ⁊ caſtellanis ⁊ terrigenis ipſarum terrarum caſtroꝝ ⁊ locoꝝ in ciuilibus ⁊ criminalibus.

¶ De offendente exbannitum cõis peruſie. Et de exbannito offendente. Rubrica. 121.

SI aliquis Exbãnitus ⁊ cõdemnatus cõis ꝑuſij ꝓ maleficio ⁊ cauſa maleficij ꝓ quo maleficio ⁊ cauſa cuius maleficij ⁊ cauſa cuius exbannimenti ⁊ condẽnatiõis poſſit dictus exbannitus ⁊ cõdẽnatus impune offendi ſm̄ diſpſitionẽ ⁊ formam ſtatuti cóis peruſie vel ſi quis exbãnitus ⁊ condemnatus cauſa alicuius maleficij cõmiſſi vel cuius maleficij ⁊ cuius exbãnimẽti ⁊ cõdemnationis cauſa. Is q̄ dictũ exbannitum ⁊ condemnatum occideret deberet condẽnari in dimidia pena qua deberet cõdẽnari occidens nó exbãnitum vel cõdemnatum ſm̄ formam ſtatutoꝝ fecerit homicidiuz in ꝑſonã ciuis vel comitatẽſis extra ciuitatem ⁊ comitatuz peruſie ꝑ poteſtatem ⁊ capitaneum ſeu alterũ eoꝝ ſeu alios officiales cóis peruſie ꝑ̃ciſe in amputatione capitis cõdemnetur: ⁊ eidẽ ſi capi poterit caput faciat ſeu faciant amputari ita ꝙ moriatur.

¶ Si aũt aliquem ciuem vel comitatenſem ꝑcuſſerit extra ciuitatem ⁊ comitatum peruſie ⁊ ex ꝑcuſſione vel ꝓpter ꝑcuſſionẽ ſanguis exiuerit poteſtas vel capitaneus manuz dextram ei faciãt amputari. Et ſi alr̄ offenderit aliquez ciuem vel comitatẽſem extra ciuitatem vel comitatũ ꝑuſie quadruplici pena cõdemnet̄ qua cõdãnari deberet ſi offenſa facta eſſet ab eo q̄ nó eſſet exbãnitus ⁊ cõdemnatus.

¶ Et q̄r exbãniti ⁊ cõdẽnati vt plurimuz morant̄ ⁊ habitãt in terris ſubiectis ⁊ ſubmiſſis dicto cói ⁊ etiã in alijs terris nó ſubmiſſis nec ſuppoſitis circũſtantibus ⁊ veniũt aliq̄ñ in comitatũ ꝑuſie ⁊ hoies tam ciues q̃z comitatenſes occidunt vulnerãt ⁊ derobbãt ⁊ faciunt ipſos comitatẽſes ſe redimere qđ eſt abhominabile audire: ad obuiãduz ꝑ̃dictis ⁊ vt circa ꝑ̃dicta de oportuno remedio ꝓuideatur.

¶ Statuimus ꝙ ſi aliq̄s exbannitus ⁊ cõdẽnatus cóis peruſie poſtq̃z fuerit cõdemnatus ante ſolutionem pene ipſius cõdẽnationis vel liberationez ſeu abſolutionem a cõdemnatiõe occiderit vulnerauerit vł derobbauerit ſeu ſpoliauerit in comitatu vel in ciuitate vel burgis vel ſuburgis peruſie aliquez ciuem vel comitatẽſem peruſinũ vel aliquem forenſem vel poſuerit eum in ꝑuato carcere vel incẽdiuz aliqđ fecerit ſeu cõmiſſerit vel vineas inciderit vel fructus agri deſtruxerit vel depopulauerit vel fecerit eum redimere q̃nocũq; vel aliam grauem offenſam fecerit ꝯ̈ aliquem ciuem comitatẽſez vel diſtrictualem ꝑuſinũ vel aliquem forẽſem in ciuitate vel burgis vel ſuburgis peruſie vel comitatu ex tunc ſit

⁊ eſſe intelligatur exbannitus ⁊ condemnatus pena capitiſ ⁊ oīa ſua bona intelligant̄ eſſe publicata cōi peruſie ipſo iure ⁊ habeat̄ ꝓ exbānito ⁊ cōdemnato de oībus terris ſubmiſſis vel recomēdatis dicto cōi. Et idem ſit intelligat̄ ⁊ obſeruet̄ ſi aliqs ex dictis exbānitis ⁊ cōdemnatis aliquā ex dictis iniurijs realibus intulerit in aliqbus rebus vel bonis alicuius ciuis vel comitatēſis peruſini exiſtentis ēt extra comitatum peruſie.

¶ Et ꝙ poteſtas ⁊ capitaneꝰ ⁊ alij officiales cōis peruſie ⁊ qlibet eoꝝ ad petitionē cuiuſcūqȝ ex officio vigore pn̄tiſ ſtatuti teneātur ⁊ debeāt cōtra pdictos ingrere ⁊ eoſdē in dictis penis cōdēnare ⁊ ꝓceſſus expedire.ī.vnum mēſez a die initiati ꝓceſſus ſub pena mille lib.deñ.ꝓ vice qualibet qua fuerint negligentes:in quā p ſuos ſindicatores debeāt condemnari de quibus ſpāliter ⁊ expſſe dicti ſindicatores ex officio ipſoꝝ ꝯ dictos poteſtatē ⁊ capitaneū ⁊ alios officiales ingrere teneant̄ ⁊ eos culpabiles cōdēnare pena dictis ſindicatoribus.ccccc.lib.deñ. ſi fuerint negligētes in pdictis in quā p maiorē ſindicum debeāt cōdēnari. Et vt dictis exbānitis ⁊ cōdemnatis ſic ingſitis iuris defenſio non auferet̄ ꝙ poſſint ipſi exbāniti ⁊ cōdēnati ⁊ eis liceat pſonaliter vel p ꝓcuratorē cōparere reſpōdere ⁊ ſe defendere ſ꜄m formam ſtatuti.

¶ Et poteſtas ⁊ capitaneus qui talem ſniam tulerit ꝯ tales iam exbannitos ⁊ condēnatos occaſione alicuius maleficij de pdictis ⁊ ēt alij officiales dicti cōis intra tres dies a die late ſnie ipſam ſniam vel ipſas ſnias p eos vel alterum eoꝝ latas debeāt notificare ⁊ in publicā formā mittere expēſis cōis peruſie rectoribus ꝓ dicto cōi exiſtētibus in qbuſcūqȝ terris ⁊ locis ſubiectis ⁊ recomendatis cōi peruſie teneantur ſub dicta pena mille lib.deñ.de facto eis aufferēda vt dictū eſt. Et ꝙ dicti rectores infra tertiam diem a die notificationis pdictoꝝ numerādaȝ teneant̄ ⁊ debeāt tales exbānitos condēnatos ꝓ pdictis maleficijs vel aliquo eoꝝ ſicut pdicit̄ ⁊ in tali cōdēnatione noīatos in ſiſi pena amputatiōis capitis ⁊ publicationis bonoꝝ de dicta ciuitate terra vel loco cōi peruſie ſubiectis ⁊ recomēdatis abſqȝ alio ꝓceſſu ſententialr̄ cōdēnare. Et eoſdeȝ ſi in eoꝝ fortia vel diſtrictu repirent̄ capere ⁊ capi facere ⁊ in eos pſonalr̄ ⁊ realiter executionē facere ⁊ talem ſniam executioni mādare cum effectu. Et habeat ⁊ lucret̄ talis officialis ⁊ rector ꝓ quolibȝ malefactore quē cepit in quē pſonalr̄ ⁊ realiter executionem fecerit de pdictis ſ꜄m formā dicte late ſnie. Et eideȝ officiali ſoluatur ⁊ ꝓ quolibet in quem facta fuerit talis executio.l.floreñ.auri abſqȝ alia apodiſſa vel mādato. Et ſi dicti rectores vel officiales in pdictis extiterint negligētes contēptores vel remiſſi:in dictam penam mille lib.deñ.p maiorē ſindicum cōis peruſie debeant condemnari de quibus expſſe debeant ſindicari. Et qȝ cōueniens eſt vt ꝙ qſqȝ iuris in alium ſtatuerit ipſe eodem iure vtat̄. Et ne vniuerſitates pdicte in qbus pdicti officiales pſunt de hmōi ordinamēto mirent̄ ſed potius ꝓ eodē ſtatu cōſentiant pn̄ſqȝ ſtatutū in eoꝝ volumine cū debito vigore cōſcribāt ⁊ robur eternū hre pmittant.

¶ Statuimus ⁊ ordinamus ꝙ qcūqȝ exbānitus ⁊ cōdēnatus alicuius ciuitatis terre vel loci ſubiecti cōi peruſie acceſſerit ad aliquē dictoꝝ locoꝝ ſubiectoꝝ vel in eoꝝ vel alicuius eoꝝ comitatu ⁊ realr̄ vel pſonalr̄ offenderit aliquē de dicto loco ⁊ ibidē morantē vel p ipſa loca trāſeuntem ſi tali occaſione de dictis terris ⁊ locis vel aliquo eoꝝ extiterit condemnatus ꝙ ſtatim infra tertiā diem a die notificationis facte de pdictis ⁊ facta fide de tali ſnia lata poteſtas vl̄ capitaneus ⁊ alij officiales cōis peruſie talem ſic delinquētem in ſimili pena debeāt cōdemnare abſqȝ alio ꝓceſſu. Et in eo executionē realem ⁊ pſonalē facere ſi talem delinquēteȝ in ciuitate vel comitatu peruſie repirēt cum effectu omni negligētia ceſſante ⁊ habeat ⁊ lucret̄.v.ſol.deñ.ꝓ qualibet libra eoꝝ q̄ venire fecerint in cōi occaſione pdicta pena ſimili:mille lib.deñ.ſi negligentes fuerint eis per eoꝝ ſindicatores aufferenda de quibus expreſſe debeant ſindicari.

¶ Et que dicta ſunt ſupius de exbannitis ⁊ cōdēnatis pdictis in dictis caſibus ⁊ quolibet eoꝝ locuȝ habeant ⁊ plenū ſortiant̄ effectum in oibuſ ⁊ p oia in adſotiantibus tales exbānitos ad hmōi cōmittēda ⁊ in oibus ⁊ ſingulis q eiſdeȝ exbānitis ad talia perpetranda pſtarent auxilium ꝯſilium vel fauoreȝ ita ꝙ ſimili ⁊ eadem pena per omnia puniātur aliquo non obſtante.

¶ Si vero nō grauem offenſam fecerit taliſ exbānitus ⁊ cōdēnatus ꝯ aliquem ciuem vel comitatenſem vel forenſem in comitatu peruſie vel in ciuitate vel burgis vel ſuburgis condēnetur ⁊ puniat̄ quadruplici pena reſpectu pene qua deberet cōdēnari ⁊ puniri ciuis offendens ciueȝ in loco in quo facta fuiſſet offenſio a tali exbannito ⁊ cōdemnato.

¶ Statuimus ēt ꝙ ſi qs qui iam in pteritū fuerit exbānitus ⁊ cōdēnatuſ cauſa maleficij ꝓ quo poſſit impune offendi vel ꝓ maleficio pro quo offendens eum deberet puniri ⁊ cōdemnari ſ꜄m formā poſitā infra in ℞ca.ꝙ exbāniti ⁊ cōdemnati ꝓ certis delictis ⁊c̄.in.§.in alijs aūt exbānitis:⁊ ſit poſtea rebānitus ⁊ reſtitutus ex gr̄a cōceſſa ⁊ facta p cōe puſie cōmiſſerit homicidiū i ciuitate vl̄ burgis vel ſuburgis vel in comitatu ipſius ciuitatis vel extra in pſona ⁊ corpore alicuis ciuis vel comitatenſis peruſie cōdēnet̄ ⁊ puniat̄ ⁊ cōdēnari ⁊ puniri debeat pciſe pena amputationiſ capitis aſpatulis ita ꝙ moriat̄.

¶ Si vero mutilauerit vl̄ debilitauerit alicui ciui vel comitatenſi aliqđ membrū vel pcuſſerit ciuē vel comitatēſeȝ in facie vl̄ in gula cū effuſiōe ſanguinis

⁊ ex pcuſſione ſignuz ppetuo ſit remãſurũ cõdẽnet
in amputatione ⁊ ſeparatione manus a bracchio.
¶ Sz ſi alr̃ offenderit ciuẽ vel comitatẽſez puſinũ
condẽnet ⁊ puniat pena duplici reſpectu pene qua
deberet cõdẽnari ⁊ puniri nõ exbãnitus ⁊ cõdẽna
tus offendẽs aliquẽ ciuem vel comitatẽſem puſinũ.
¶ Et ſimili modo ſi qs futuro tpe fuerit tantũ ex-
bannitus ⁊ cõdemnatuſ vel fuerit tñ cõdemnatus
ꝓ maleficio cõmiſſo ⁊ cauſa maleficij cõmiſſi ꝓ quo
maleficio exbannitus ⁊ cõdemnatuſ poſſit impune
offendi ſm formã dicti ſtatuti de offendente exbãni
tos: ⁊ ꝓ executiõe pene fuerit poſtea vel erit in car
cere cõis peruſie incluſus intruſus ⁊ immiſſus. Et
poſtq̃ȝ fuerit in carcere icluſus intruſus vel imiſſus
ex gr̃a generali vel ſpãli facta ⁊ cõceſſa p cõe peru
ſie in honorẽ diuine maieſtatis vel ex alia cauſa fue
rit vel erit ſibi remiſſa pena ⁊ exẽptus ⁊ liberatus
fuerit vel erit de ipſo carcere. Et poſt gr̃az receptã
⁊ poſtq̃ȝ fuit vel fuerit liberatus ⁊ exẽptus de car-
cere cõmiſſerit in futurũ homicidiũ quocũqȝ tpe ⁊
in quocũqȝ loco vel in ciuitate vel comitatu peruſie
vel extra comitatũ peruſie in pſonaȝ ciuis vel comi
tatẽſis peruſini pena amputationis capitis aſpatu
lis condemnetur ⁊ puniatur.
¶ Si vero amputauerit ſeu mutilauerit vel debili
tauerit alicui ciui vel comitatẽſi peruſie aliqđ mẽ-
brum vel pcuſſerit aliquẽ ciueȝ vel comitatẽſem pe
ruſie in facie vel in gula ex q̃ pcuſſione ſignũ ⁊ cica
trix ſit in facie remãſurũ ⁊ remãſura cõdẽnet ⁊ pu-
niat pciſe pena amputationis manus a bracchio.
¶ Si vero aliter offenderit ciueȝ vel comitatẽſem
peruſinũ qualitercũqȝ pſonalr̃ vel realiter condem
netur ⁊ puniatur pena duplici reſpectu pene qua
deberet condemnari ⁊ puniri ciuis non talis cõdi-
ctionis offendens alium ciuem.
¶ Si qs vero offenderet aliqueȝ ciuem vel comi-
tatẽſem peruſinũ pſonalr̃ in quacũqȝ parte mũdi ⁊
poſtea talis offendens ad ciuitatem ⁊ comitatuȝ ſe
cõferret poſſit ei ⁊ in eum ius dici ac ſi talis offen-
dens dictã pſonalem offenſam feciſſet in ciuitate ⁊
comitatu puſie: dũmodo nõ poſſit initiare ꝓceſſum
cõtra pdictum offendentẽ niſi ipſo exiſtente in ciui-
tate nec poſſit ꝓcedi ad capturaȝ talis offendentis
niſi facta fide ⁊ aliquali ꝓbatione de maleficio pdi
cto ẽt abſente parte ſed poſt capturaȝ dictũ malefi-
cium debeat plene ꝓbari.

Additio.

Declarantes ꝙ talis bannitus ⁊ condemnatus
incurrat penã amputationis capitis ⁊ bonoꝝ cõfi-
ſcationis. Dũmodo ſcõm ſeu vltimũ delictum fue-
rit tale ꝓ quo veniret cõdẽnandus ſm formam ſta
tutoꝝ aliqua pena pſonali: vel pecuniaria aſcendẽ-
te ad quantitatẽ .ccc. lib. deñ. ſm ſtatuta huius volu
minis. In .§. ſi. declarãte nomina forenſem ⁊ foren-
ſis ⁊ ſine ipſis reſcribatur.

¶ De offendẽte exbannitũ vel cõdẽnatũ exiſtẽtem
vel q duceret in fortiaȝ cõis. Rubrica. 122.

Preſenti decreto Duximus ſtatuendum
ꝙ nemo audeat vel pſumat offendere exbannitum
vel condẽnatum vel malefactorẽ dum duceret per
familiã poteſtatis vel capitanei vel alterius officia
lis vel p hoies caſtri vel ville vel alterius loci vel
bailatores cõis peruſie in fortiam cõis peruſie vel
cõduceretur ad carcerẽ cõis peruſie vel in ipſo car
cere. Et ſi quis offenderet puniat duplici pena qua
puniri deberet ſi alium offenderet q nõ eſſet exban
nitus vel cõdẽnatus de illo maleficio vel qua debe
ret puniri ille q offenderet illũ q nõ eẽt malefactor
⁊ offenderet eum nõ in dicto caſu qñ duceret. Sed
alr̃ vel ſm illud maleficium qđ faceret vel ꝑpetra-
uerit nõ obſtante aliquo exbannimẽto de eo facto.
¶ Et ſi aliqs offẽderet aliquẽ forẽſeȝ q adſotiaret
aliquẽ cõdẽnatũ ⁊ exbãnituȝ cõis puſie vel malefa-
ctorẽ q forẽſis vellet defendere taleȝ exbãnitũ ⁊ cõ
dẽnatũ vel malefactorẽ vel q daret ei auxiliũ ꝯſiliũ
vel fauorem ad penam aliquam minime teneat.

¶ De manumundolo ⁊ vagabundo offendente
aliquem. Rubrica. 123.

Vicunqȝ Manumũ-
dolus vel va
gabundus interfecerit aliquem
ciueȝ vel comitatẽſem vel diſtri
ctualẽ puſinũ in ciuitate comita
tu vl̃ diſtrictu puſie ⁊ capi pote
rit capite puniat ita ꝙ moriat.
¶ Et ſi aliqs de pdictis pcuſſerit ita ꝙ de pcuſſiõe
ſanguis exeat: illi pcutiẽti poteſtas vel capitaneus
vel alij officiales cõis peruſie ſi capi poterit manuȝ
dextram faciant amputari: ſi capi non poterit in pe
na predicta debeat condemnari.
¶ Si aũt homicidiũ cõmiſſerint iterſe dicti manu
mũdoli vel vagabũdi vel vnus alium pcuſſerit vel
aliud delictũ vnus ꝯ aliuȝ cõmiſſerit in ciuitate vel
diſtrictu peruſie puniat ea pena qua puniret aliqs
peruſinuſ interficiens vel offendens aliũ peruſinuȝ
in pecunia vel pſona ſm formam ſtatutorum.
¶ Ille aũt q fieri fecerit a dictis manumundolis
ſeu vagabũdis homicidiũ ſeu pcuſſionem ſeu aliqđ
aliud delictum ꝯ aliquẽ puniat pena duplici quam
deberet ſoluere aliqs puſinus q feciſſet dcm̃ homi-
cidium vel dictã pcuſſionẽ alicui intuliſſet ſeu aliud
delictum cõmiſiſſet. Et volumus ⁊ ordinamus ꝙ
idem ſit ⁊ cenſeat manumundolus ⁊ vagabũdus.

Additio.

Addentes ꝙ ſi in quacũqȝ parte mundi offende
rit peruſinum ⁊ veniet in fortiaȝ cõis peruſij ſimili
pena puniatur ipſe ⁊ fieri faciens.

XLVv

poſſit ⁊ debeat inquiri ſi fieret prelium in alio tpe q̄ȝ ſupra pmiſſum eſt ⁊ puniri debeat ꝯfaciens ƀm formā ſtatutoꝝ. Saluo ꝙ dictū pliũ poſſit fieri in alijs tpibus in caſu quo p nouez ꝑores deliberaret̃ cōcorditer miſſo ⁊ obtento ꝑus partito ad buſſolā ⁊ fabas. Et qlibet officialis teneat̃ inqrere ſub pena. C. lib. deñ. Et ꝙ dñi priores teneant̃ facere hoc ordinamētū bāniri quolibet anno in die paſchatis reſurrectionis ſub pena ꝑdicta. Et cancellarius eis reducere debeat ad memoriam ſub dicta pena.

¶ Additio.

¶ Addentes ꝙ omnino nō fient bactalie in aliquo loco vel tempore: niſi cum niue vel berbis vel pomis non offendibilibus.

❡ De capiente ⁊ offendente ſuum hominem. Et de capiente liberum hominem. Rca. I25.

Nulli dño Sit licitum capere ſeu capi facere aliquem ſuū hoiem vel vaſallum in ciuitate vel diſtrictu peruſie nec offendere in pſonā nec in vitaȝ accipere ſiue membrum aliqđ debilitare nec aliquā cognitionē ſanguinis hēre: ſed cognitio ⁊ punitio ſanguinis ſpectet ad poteſtateȝ vel capitaneū vel maiorem ſindicuȝ cōis peruſie ⁊ ad quemlibet eoꝝ. Saluo ꝙ dñi poſſint eoꝝ hoies ſeu vaſallos capere ſi reperirent̃ fuiſſe abſentes ⁊ ſe abſentaſſe ⁊ hoc cuȝ licētia poteſtatis vel capitanei vel maioris ſindici. Et qui contrafecerit. cc. lib. deñ. nomine pene ſoluere teneatur.

❡ Et ſi aliqs dñs aliquem ſuū hoiem vel vaſalluȝ caperet cum licentia poteſtatis vel capitanei vel maioris ſindici/eū mittere debeat in manus dictorum officialiū ⁊ tunc de iure cognoſcatur inter eos per curiam peruſinam.

❡ Poſſint tñ dicti dñi capere eoꝝ hoies ſi ipſi homines aliqueȝ exceſſum faciūt ꝯ eos vel eoꝝ bona de quo deberent portare penā ⁊ poteſtati vel capitaneo vel maiori ſindico vl' alteri eoꝝ pñtare: dummodo dñi in captione nullū malū vel detrimentuȝ eis inferant in pſonaȝ: reſeruet̃ tñ dñis ſupradictis ꝙ de bonis ⁊ reb⁹ hoium eoꝝ ſeu vaſalloꝝ poſſint vti ſicut ſunt ſoliti. Et de illis abſentibus intelligamus dños vti poſſe de rebus eoꝝ ⁊ eos poſſe capere ſi ꝯ eos exceſſum facerent vt dcm̄ eſt de qbꝰ dñi fuerint in poſſeſſione ſeruitioꝝ p honoritia vel ſeruitia debita. Et ſi tales dñi ſuum hoiem quem caperent ſeu capi facerent non pñtarēt poteſtati vel capitaneo vel maiori ſindico vt dictū eſt ea die q̄ ceperint vel capi fecerint vel ſequēti ſoluat talis dñs ꝓ qualibet vice ⁊ die quo ꝯfecerit. cc. lib. deñ.

❡ Preterea quicunq ceperit vel capi fecerit in aliquo loco aliquem liberuȝ hoiem ⁊ eum tenuerit inuituȝ p duas horas ſine intruſione in aliquē locuȝ. cc. lib. deñ. noie pene ſoluere teneat̃. Et ſi eum intruſerit vel immiſerit in aliquē locū ⁊ tenuerit cum inuitum p vnaȝ horā. ccc. lib. deñ. ſoluere teneatur. Si vero maiori ſpatio tenuerit intruſum vel nō intruſum maiori pena puniat̃ arbitrio poteſtatis vel alterius officialis ſup hoc cognitionē hñtis. Saluo ꝙ ꝑdicta nō intelligant̃ in illis q caperent vel imitterent vel introducerent in aliqueȝ locū ſuos filios vel filias vel alios deſcendentes p lineā maſculinaȝ vel aliū ſeu aliam de ſua familia vel aliquē q iuiſſet ad aliquem locū ad adulterāduȝ vel ſtrupandū vel aliquem q iuiſſet cauſa furādi. Et ſaluo ꝙ predicta locum nō habeāt in officialibus forenſibus cōis peruſie ipſis in hoſpitio exiſtentibus. Saluo ēt ſemp ⁊ reſeruato eo qđ dr̄ in caplo qđ loqtur ꝙ poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ eoꝝ familie ſeu aliqs de ipſoꝝ familijs nō poſſit aliquem detinere in palatio ⁊ in carcere niſi ꝓ maleficio occaſione cuius deberet aut poſſet tormentari vel pſonam ꝑdere ⁊c̄.

❡ Si aūt interritorio alicuius caſtri vl' ville aliqs caperet liberū hoiem ⁊ cum tenuerit vel intruſerit vel imiſerit ⁊ tenuerit ꝯ formā pñtis capituli: ſindicus illius caſtri vel ville in cuius territorio talis captus ⁊ detemptus intruſus vel immiſſus eſſet: teneat̃ infra tertiā diem poſt captioneȝ ⁊ detēptioneȝ vel intruſionem vel imiſſionem factā dño poteſtati vel capitaneo vel maiori ſindico denūciare qđ ſi nō fecerit pena. ccc. lib. deñ. debeat ſbſtinere. Et nihilominus de ꝑdictis qlibet poſſit eſſe accuſator. Saluo ⁊ reſeruato ꝙ ꝑdicta nō intelligant̃ nec locum habeant in meretricibus ⁊ alijs mulieribus male conditionis ⁊ fame ⁊ in furibus ſeu latronibus quos aliqs caperet ⁊ in fortiā cōis peruſie duceret quos malefactores qs caperet ⁊ duceret ƀm formam ſtatutis preſentis voluminis.

❡ Et ſi denunciatū vel ſimplr̄ expoſitum ſeu dcm̄ fuerit poteſtati vel capitaneo vel alij officiali ciuitatis peruſie vel iudici maleficioꝝ alicuius eoꝝ ⁊ dicti cōis ꝙ aliqs detineat ſeu faciat detineri aliquaȝ liberam pſonam ꝯ ſuā voluntatē pris vel matris ſi patrem vel matrem habuerit ⁊ reptus fuerit culpabilis de ꝑdictis ſaltem p publicā famam ſui vicini vel vicine illius pſone q̄ diceret̃ eſſe detēpta poteſtas vel capitaneus vel maior ſindicus vel iudex cui vt ꝑdicit̃ denunciatuȝ vel expoſitum ſeu dictum fuerit talem ſic reptum culpabilem de ꝑdictis puniri debeat vt homicidam ⁊ tanq̄ȝ homicidiū cōmiſſum niſi infra qntā diem a publicatione teſtiū numerandā dictis poteſtati vel capitaneo vel maiori ſindico vel iudici coram q̄ de ꝑdictis qſtio ſeu lis fuerit ventillata talis malefactor pſonam q̄ diceretur eſſe detēptaȝ repñtauerit qua repñtata pfatus dñs poteſtas vel capitaneus vel maior ſindic⁹ vel iudex

¶ De battaglia non fienda per plateam.
Rubrica. 124.

Quoniam Ex bactalia q̃ fit ꝑ plateam cõis peruſie vĩ quodãmodo ciuitas deformari. Statuimus ꝙ in futurũ nulli liceat bactaliaꝫ incipere in dicta platea cuꝫ armis vel ſine armis vel lapides ꝓicere vel ꝓici facere ⁊ q ꝯfecerit ꝓ vice q̃libet puniat̃ in.ccccc.lib.deñ. Et de p̃dictis poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ qlibet alius officialis cõis peruſie ſuꝑius noiatus ⁊ qlibet eoꝝ poſſit ⁊ teneat̃ ex officio inqrere pena.xxv.lib.deñ.

¶ In campo bactalie impune fieri poſſit temporibus infra determinatis non obſtãte caplo aliquo ſtatutoꝝ in cõtrarium loquente.

¶ Si qs vero die dominico in feſto oium ſanctoꝝ quo vel qua cõſueuit fieri p̃lium in campo bactalie tpe quo fieret p̃liuꝫ portaret vel deferret in campo prelij vel ſupramurum ab angulo domus excluſiue olim Ciutij nicolutij ⁊ nunc angeli dñi legerij vſqꝫ ad eccleſiã ſancti donati ferrum actuꝫ ad offendendum: vꝫ cultellũ vel alia arma ferrea ſeu aliqd genus armoꝝ ferri offendibilium puniat̃ ac ſi ea portaſſet in platea cõis peruſie. Et ſi qs euaginauerit in dictis locis campi vel ſupramurũ arma offẽdibilia tpe quo fieret p̃lium cõdemnet̃ in.cc.lib.deñ. Et ſi tunc cũ dictis armis in dictis locis vel altero eoꝝ aliqueꝫ offenderet cum ſanguinis effuſione puniat̃ in amputatione manus. Et ſi ſine ſanguinis effuſione ꝑcuſſerit puniat̃ in.ccccc.lib.deñ. Et idem intelligat̃ in oibus rembucchis adherentib⁹ ⁊ exeũtibus ad dicta loca ꝓpe ipſa loca p.x.paſſus. Ita ꝙ paſſus intelligat̃ eſſe qnqꝫ pedũ ad pedeꝫ cõis peruſie deſignatũ in campanile ſancti Laurentij.

¶ Item ad euitanda maleficia enormia. Statuimus ꝙ nullus deinceps audeat vel p̃ſumat aliqueꝫ offendere vel aliquam offenſionem facere vel fieri facere in cãpo bactalie nec ẽt ſupramurũ dicti campi.ſ.ſupramuruꝫ ab angulo domus excluſiue olim Ciutij nicolutij ⁊ nũc angeli dñi legerij ad eccleſiã ſancti donati in die ꝯſueti p̃lij tpe quo fit p̃lium cuꝫ aliquo genere armoꝝ offendibiliũ de ferro vel aliquo alio genere vel ſpecie metalli pena offenſori ſi homicidiũ cõmiſſerit vel cõmitti fecerit amputationis capitis ipſius offenſoris ⁊ offendi facientis ita ꝙ moriat̃ ſine aliquo remedio vel cõdẽnatione pucunie. Et ſi al̃r offenderet vel offendi faceret dicto tpe cum dicto genere armoꝝ cum effuſione ſanguinis eius manus dextra debeat amputari. Et ſi dicto tpe offenderet vel offendi faceret ſine ſanguine ab angulo domus p̃dicte quõdã dicti Ciutij ⁊ nũc angeli dñi legerij excluſiue vſqꝫ ad dictã eccleſiaꝫ ſancti donati puniat̃ quadruplici pena qua puniri deberet ſi in dicto loco alio die q̃ꝫ die p̃lij tale maleficium cõmiſiſſet. Et idem ꝑ oia intelligat̃ in oibus rembucchis adherẽtibus ⁊ exeũtibus ad dicta loca ꝓpe ipſa loca ad.x.paſſus. Ita ꝙ paſſus intelligat̃ vt.ſ.in p̃cedenti.§.declaratur.

¶ Item nullus faciat nec facere debeat in diebus dñicis nec alijs diebus aliqd p̃lium in platea cõis peruſie ſub pena.xxv.lib.deñ.ꝓ quolibet ꝯfaciente ⁊ qualibet vice qua ꝯfactũ fuerit in predictis.

¶ Et nullus audeat vel p̃ſumat portare tpe p̃lij de campo bactalie in ipſo campo ſeu ſupramuruꝫ vel alibi vbi dcm̃ p̃lium cõtigeret fieri aliquã plumbaiolam vel mazzam ferrataꝫ vel ferream vel metalli ſub pena.C.lib.deñ.ꝓ quolibet ꝯfaciente: poſſint tñ portare mazzam ligneam/targiaꝫ/tabolatiũ/paueſem/gambarolos ⁊ bracciaiolã baſtonẽ vel Zacconem/gamberias/barbutã cuꝫ maglis elmum clauſum ⁊ oia arma ꝯſueta portari ad dcm̃ p̃lium.

¶ Et ſi aliqs tpe p̃lij ꝓiecerit de aliq̃ turri vel de aliqua domo lapidem vel lapides vel aliqd aliud actuꝫ ad nocendũ in dcm̃ locũ p̃lij in eadẽ pena.C.lib.deñ.ꝓ vice qualibet cõdemnetur. Et de p̃dictis oibus ⁊ ſingulis in hoc caplo cõtentis poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ qlibet eoꝝ omni die lune ꝓxime ſequente inqrere debeãt ex eoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ officio ad petitionẽ ⁊ ꝓmotionẽ cuiuſcũqꝫ pena.ccccc.lib.deñ.poteſtati ⁊ capitaneo ⁊ cuilibet eoꝝ ſi negligentes fuerint in p̃dictis. Et de eo qd p̃dicti poteſtas ⁊ capitaneus venire fecerint in cõi habeant quatuor ſol.deñ.ꝓ qualibet libra que q̃ꝫtitas eis ⁊ cuilibet eoꝝ ſine alio p̃cepto vel mandato ſolui debeat ꝑ maſſarios cõis peruſie. Et nihilominus qlibet poſſit eſſe accuſator ⁊ habeat tertiã partẽ bãni. Et vt melius p̃dicta executioni mãdent̃. Cancellarius dñoꝝ p̃oꝝ artiũ ciuitatis peruſie teneat̃ eligere cuſtodes ſecretos ſeu eligi facere de tpe in tẽpus vt ei videbit̃ cõuenire q teneant̃ ⁊ debeãt accuſare vel denunciare poteſtati vel capitaneo cõmittẽtes p̃dicta vel aliqd p̃dictoꝝ eoꝝ noia in p̃ncipio eoꝝ officij ⁊ ꝓnoia dare in ſcriptis ⁊ cogant̃ ꝑ poteſtatem ⁊ capitaneũ dcm̃ officiuꝫ acceptare ⁊ iurari facere ꝙ dcm̃ officiuꝫ bene ⁊ legaliter faciẽt: ⁊ ſemꝑ qñ aliquem denunciabunt dare debeãt duos teſtes qui viderint p̃dicta vel aliqd p̃dictoꝝ cõmitti per predictos q denũciati fuerint ⁊ eoꝝ dictis ſtetur ⁊ ſufficiat ad cõdemnationẽ faciendã quoꝝ noia tam denunciantiũ q̃ꝫ teſtiũ teneant̃ in ſecretũ nec ſit neceſſe publicari aliter ⁊ ẽt poſſint incippari cũ duobus teſtibus de veritate.

¶ Item volumus ꝙ bactalie predicte fieri poſſint dumtaxat in diebus dominicis ꝑ totũ menſe Maij vſqꝫ ad medietatem menſis Iunij: quolibet anno ⁊ non vltra nec p̃us ſub pena.xxv.lib.deñ.ꝓ quolibet contrafaciẽte. Et ꝙ omnibus vulneribus ⁊ morte

corā quo fuerit queſtio ſeu lis reſtituat eam priſtine libertati ⁊ patri vel matri ſi pr̄em vel matrem habuerit ꝯdictione aliqua non obſtante. Et de p̄dictis poſſit ⁊ debeat inq̄ri ꝑ dictos dños poteſtatē ⁊ capitaneū ⁊ maiorem ſindicū ⁊ quemlibet eoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ iudicem maleficioꝝ publice ⁊ ſecrete ad petitionem cuiuſlbet petentis.

¶ Et ꝗ talia maleficia cōmittētes ⁊ cōmitti facientes tam in ꝓcedēdo ⁊ cognoſcendo q̄ ēt in puniendo locum habeāt ⁊ penitus obſeruent̄ oia ſtatuta ⁊ ordinamenta loquētia de homicidijs ⁊ cōmittentibus homicidiū ⁊ de teſtibus receptis ⁊ recipiendis ſup homicidio nō obſtantibus aliq̄bus ſtatutis ⁊ ordinamētis ſpecialibus vel generalibus que in cōtrarium loquerentur ⁊ maxime ſtatuto quod loquitur de inquiſitionibus.

¶ Nec vicietur vel impediat̄ ꝓceſſus fiēdus occaſione p̄dicta eo ꝙ in inq̄ſitione fienda locus vbi diceretur detēpta pſona non eſſet appoſitus cū talia fiant vt plurimum in occulto.

¶ Et ſi talis malefactor eſſet ꝑ aliquo alio maleficio exbannitus capite puniat̄ ita ꝙ moriatur.

¶ De famulo dñm ſuū offendentē. R̄ca. 126.

SI quis famulus vel ſeruiens vel ſcutifer alicuiuſ occiderit vel interfecerit dñm ſuum cum quo moraretur capite puniatur.

¶ Si vero ipſū percuſſerit ⁊ ex ꝑcuſſione ſanguis exiuerit ſibi manus dextra debeat amputari. Sed ſi ex ꝑcuſſiōe ſanguis nō exiuerit vel al̄r ipm̄ offenderit puniat̄ pena duplici eius quo puniretur ſi alium ꝑcuſſiſſet vel offendiſſet.

Additio.

Addentes idem obſeruādum in feminis ſeruientibus vel alijs perſonis magnam habentibus conuerſationem in domo offenſi.

¶ De offendente poteſtatem ſeu dominum alicuius terre ſubpoſite cōi peruſie datum ꝑ cōe peruſie vel eius officiales. Rubrica. 127.

SI aliquis de aliqua ciuitate vel caſtro vel habitator alicuiuſ ciuitatis vel caſtri q̄ vel qd̄ eſſet ſuppoſita vel ſuppoſitū cōi peruſie offenderet dñm poteſtatē ſeu dñm/vicarium/ſociū ſeu militem vel caſtellanum vel capitaneū illius ciuitatis vel caſtri vel alicuius vniuerſitatis q dabit̄ ei ꝑ cōe peruſij vel eius iudicem vel notarium ipſius ipſis exiſtētibus in officio dicte terre vel in ſindicatu vel eundem poteſtatem iudicem vel notariū vel aliquem de p̄dictis ſupius noiatis interfecerit capite puniat̄ ita ꝙ moriatur.

¶ Si aūt aliquem eoꝝ percuſſerit iniurioſe ⁊ de percuſſione ſanguis exiuerit manus dextra ꝑcutiēti debeat amputari: ⁊ ſi hr̄i non poterit in dicta pena debeat exbanniri ⁊ cōdemnari ⁊ omnia ſua bona deueniant in cōe peruſie.

¶ Si vero percuſſerit ſine ſanguinis effuſione cū aliquo genere armoꝝ in.cc.lib.deñ. Et ſi ſine armiſ in.c.lib.deñ.puniatur.

¶ Si vero interfecerit vel aliter offenderit aliquē domicellum beruuariū vel familiarē dicti poteſtatis capitanei ſeu caſtellani vel dñi vel alioꝝ ſupius nominatoꝝ puniatur ſicut puniret̄ ꝓ maleficio qd̄ cōmitteret aliq̄s peruſinus offendens aliquem peruſinum ſm̄ formam ſtatutoꝝ.

¶ Que pene vendicent ſibi locum in vicarijs ⁊ ſindicis ⁊ poteſtatibuſ caſtroꝝ ⁊ villarum comitatus peruſie ſi offenderent̄ ab aliquo comitatenſe illius ville vel caſtri cuius loci vicarius vel ſindicus vel poteſtas fuerit durāte tp̄e ſui officij ⁊ ſindicatus.

¶ De maledictis filijs ꝓprios parentes iniuriantibus. Rubrica. 128.

CUm leges et iura nō ſolū offenſores parentum eſſe filios erubeſcāt: ſꝫ eis ꝑ filios oēm obediētiā ac reuerentiā adhiberi p̄cipiant. Statuimus ꝙ ſi aliquiſ filius vel alius deſcēdens tam nequā exiſtat ꝙ pr̄em vel matrem vel alium aſcendētem ꝑ lineam maſculinā vel femininam modo aliq̄ verberaret vel ꝑcuteret vel ei cōtumeliam inferret ſine ferro cū ſanguinis effuſione vel ſine ſanguinis effuſione nō interueniente morte vel membri debilitatione vl̄ mutilatione de quo ſimplici ⁊ nudo verbo pr̄is vel matris vel alterius aſcendentis offenſi credat̄: tribus annis extra ciuitatem vel diſtrictū peruſie ꝑ poteſtatem vel capitaneū vel maiorē ſindicū debeat relegari ſeu ad cōfinia ex̄ ciuitatem ⁊ comitatū peruſie mitti aut ꝑ q̄nquenniū in carcere cōis peruſie cum cōpedibus detineat̄. Et de altera iſtaꝝ penaꝝ imponenda tali filio vel alij deſcendēti ſic delinquēti ſit in ꝓuidētia poteſtatis vel capitanei vel maioris ſindici. Et poteſtas vel capitaneus qualitatē pſonaꝝ ⁊ offenſam ꝯſideret in p̄dictis ⁊ ex tunc tam crudelis filius vel alius deſcendens a bonis ⁊ hereditate paterna vel alterius aſcendētis offenſi priuet̄ adeo ꝙ dicto filio vel deſcendenti nullus detur regreſſus vel recurſus ad bona ⁊ hereditatē aſcendētis offenſi ſiue ſit aſcēdens ꝑ lineam maſculinā ſiue femininam ſi talis aſcendens offenſus voluerit.

¶ Bona vͦ ⁊ iura filioꝝ vel deſcēdentiū ſic delinquentiū caſtrenſia ⁊ auentitia vel de q̄bus ꝓꝑetas ad dictos filios vel alios deſcendentes pertineret

XLVIv

merito tales filij vel deſcendētes per lineaʒ maſcu-
linam ꝑdant ⁊ pleno iure ad parētem ꝑ lineam ma
ſculinā offenſam deueniāt ita ꝙ de eis poſſit libere
teſtari ⁊ alienationes fieri ſicut de alijs ſuis bonis.

¶ Si aūt cōtigerit aliquo tp̄e pr̄em vel matrē vel
alium aſcendētem ꝑ quācūq; lineam tam indignū
filiū vel alium deſcendentē heredem inſtituere vel
ei aliq̄d quocūq; titulo legare ſeruet volūtas teſtā-
tis ad que oīa ⁊ ſingula ſeruāda ⁊ executioni man
danda p̄ciſe ſpāli vinculo iuramenti poteſtas ⁊ ca-
pitaneus ⁊ maior ſindicus teneantur.

¶ Et teneant duriorem ſniam ꝓmulgare ſi pr̄ vel
mater vel alius aſcendēs ꝑ quācūq; lineam volue-
rit. Et de p̄dictis teneant facere inq̄ſitionē ſingulis
mēſibus. Et ſi poteſtas ⁊ capitaneuſ ⁊ maior ſindi
cus dicta non facerent ⁊ non obſeruarēt. C. lib. deñ.
ꝓ quolibet eoꝝ ſoluere teneantur.

¶ Et ſi filius vel alius deſcendēs ꝑ quācūq; lineā
infra ꝑlibatū tp̄s vel ēt ante q̄ncūq; penituerit cō-
miſſoꝝ in pr̄em vel alium aſcendentem ꝑ quācunq;
lineam. Et pater vel mater vel alius aſcēdēs offen-
ſus ex quacūq; linea ſit cū maxima inſtantia: a filio
vel alio deſcēdente q fecit offenſaʒ petituʒ indulge-
ri paterna vel materna pietate cōmoti poteſtas ⁊
capitaneus ⁊ maior ſindicus poſſint ⁊ debeāt in oī
caſu p̄ntis capituli talem filium vel aliū deſcenden
tem reſtituere ⁊ ei poſſint ⁊ debeāt veniam impar-
tiri. Et qđ iuſſerint vel ꝓnunciauerint poſſint tolle-
re p̄rio iudicio iuxta volūtatē parentū ⁊ tūc ceſſent
omnes ⁊ ſingule pene p̄dicte.

¶ Quod totū in hoc capl'o cōtentum in ꝓuidētia
poteſtatiſ ⁊ capitanei ⁊ maioriſ ſindici ⁊ cuiuſlibet
eorum debeat remanere.

¶ Et p̄dicta vendicēt ſibi locū tam in legitimis q̄ʒ
nō legitime natis emancipatis ⁊ non ⁊ in alijs de-
ſcendentibus vt ſuperius dictum eſt.

¶ Inſup ſtatuimus ꝙ poteſtas ⁊ capitaneuſ ⁊ q-
libet alius officialis teneant ⁊ debeāt ſub pene. cc.
lib. deñ. ad petitionem parentū vel alterius eoꝝ q
eſſent bone vite condictionis ⁊ fame capere filios
ipſoꝝ ⁊ in carcere ponere ⁊ detinere de voluntate
ipſoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ nec ſine voluntate ipſoꝝ vel
alteriuſ eoꝝ debeāt relaxari ꝓ emēdatione ⁊ corre
ctiōe ipſoꝝ filioꝝ nō bonā vitā gerētiū dumtx̄ ſemꝑ
p̄ualeat volūtas parētis maſculi aſcendentis.

¶ Additio.

¶ Declarantes hr̄e locum quo ad penas: Quo vo
ad perditionē bonoꝝ ⁊ hereditatis remoueat ⁊ re
maneat in diſpoſitione iuris cōis.

¶ Qꝫ percutientes parentes non alantur ab eis ⁊ emancipentur inuiti. Rubrica. 129.

Filium vel nepoteʒ vel aliuʒ
deſcendentem qui patrem vel matreʒ vel auum pa
ternuʒ vel alios parenteſ vtriuſq; ſexus percuſſerit
vel in futurum ꝑcutiet vel ei iniuriaʒ faciet a bonis
⁊ alimētis ⁊ oī cōmodo paternis maternis vel aui
tis vel alterius parentis offenſi volumus priuari ſi
offenſus voluerit. Qui pr̄ mater vel auus nō cogā-
tur vel cogi poſſint ꝑ poteſtatem vel capitaneū vel
maiorem ſindicū vel aliquem alium officialem cōis
peruſie ſub pena. C. lib. deñ. ad p̄ſtandū vel danduʒ
dicto filio vel nepoti vel alij deſcēdēti aliqua alimē
ta niſi ꝓut de ipſiuſ p̄ris matris vel aui vel alterius
parentis offenſi ꝓceſſerit voluntate.

¶ Et ꝙ tales filij vel nepotes vel alij deſcēdētes
q eſſent in poteſtate ꝑcuſſi vel offenſi ſeu iniuriam
paſſi poſſint cogi ꝑ pr̄em vel auum vel alium parē-
tem ꝑcuſſum vel alr̄ iniuriam paſſum vel offenſum
emancipari ad voluntatem p̄ris vel aui paterni ſeu
alterius aſcendētis hn̄tis in poteſtate non obſtāte
ſi dictus filius vel nepos vel alius deſcendēs percu
tiens vel alr̄ offendens nō voluerit vel nō ꝯſenſerit
emācipari ⁊ paterna vel auita vel alterius parētis
poteſtate relaxari. Et poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ ma
ior ſindicus ⁊ quilibet eoruʒ tales emancipatos ad
mittant ad petitionē patris vel aui vel alterius pa-
rentis ꝑcuſſi vel alr̄ offenſi aliquo non obſtante ſub
pena. C. lib. deñ. ꝓ quolibet eoꝝ ⁊ realr̄ ⁊ ꝑſonalr̄
cogant tales filios ⁊ nepotes ⁊ alios deſcendētes
talē emācipationē recipere. Et ſi talis filiuſ vel ne-
pos vel alius deſcēdens fuerit citatus ex parte po-
teſtatis vel capitanei vel maioris ſindici ſemel vel
bis ⁊ pemptorie vt veniat ad recipiendū emācipa-
tionem ⁊ nō venerit ꝓ emancipato talis filius vel
nepos vel alius deſcendens protinus habeatur ⁊
ſit ipſo iure.

¶ De vocante aliquem ad aliam curiam q̄ʒ peruſinam ſecularem. Rubrica. 130.

Nemo de ciuitate vel comi-
tatu peruſie audeat
vocare aliqueʒ ciuem vel comita-
tentem peruſie ad aliā curiam q̄ʒ
ad curiam ſecularem peruſinaʒ ꝑ
aliqua cā mota vel mouenda nec
audeat ꝓcedere vel dare ius alicui ad hoc vt vocet.
Cōtrafaciēti poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindi-
cus auferant pene noie. ccccc. lib. deñ. ⁊ ꝙ non au-
diat in ciuilibus nec in criminalibus coram aliquo
officiali cōmunis peruſie.

¶ Et inſup vltra dictam penam faciāt banniri: ⁊
inſup cogant eum amplius nō ꝓcedere ad aliaʒ cu
riam ⁊ renunciare liti mote corā alio iudice de qua
renūciatiōe cōſtare debeat publicū inſtrm̄ in qbus
oibus ſi poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ alij officiales ne-
glexerint de ſuo eandē penā ſoluere teneantur.

¶ Item ſi aliqs impotens ad ſoluendum vocaret

aliquem ciuem vel comitatēſem peruſinū ad aliam
curiam ⁊ aliqs ciuis vel comitatēſis puſinus daret
ei auxilium ꝯſiliū ⁊ fauorē ſupradictā penā.ccccc.
lib.deñ.debeat ſubſtinere.

¶ Item ꝙ notarius q ſciēter ſcripſerit citationē
qñ aliqs citaret ad aliā curiā ſoluere debeat ſupra-
dictā penā.Et nihilominus caſſetur de matricula
notarioꝝ p priores cōſortij ſub dicta pena.Excipi-
mus clericos vł laicos i cauſis mr̄imonialib⁹ ⁊ vſu
raꝝ.In executiōe legatoꝝ teſtamētoꝝ ad pias cau
ſas ⁊ in ſpūalib⁹ cauſis vel q̄ſi ⁊ in bñficialibus.

¶ Si aliqua vo pſona de ciuitate vel diſtrictu pe-
ruſij vel aliunde hñs poſſeſſiones ⁊ res in ciuitate
comitatu vł diſtrictu puſie traxerit p ſe vel aliū cui
iura ceſſiſſet ꝯ formā indulgētiaꝝ ꝯceſſaꝝ ſeu puile
gioꝝ cōceſſoꝝ cōi peruſie a ſūmis pontificibus in
aliquā curiā ex̄ diſtrictū peruſie aliquā pſonā:pote-
ſtas vł capitaneus vel alij officiales cōis puſie teneā
tur ei auferre pene noie.ccccc.lib.deñ.Et iſup ipſo
iure debeat pdere rem de q̄ alicui mouerit q̄ōnem.

¶ Et ſi qs alicui iuſ ceſſerit de aliqua re occaſione
cuius traheret aliquē extra diſtrictū peruſie ad ali-
quam curiā puniat in.ccccc.lib.deñ.⁊ ois res poſ-
ſeſſiones ⁊ bona q̄ ⁊ quas hēt in ciuitate comita-
tu ⁊ diſtrictu peruſie/ille q traxerit aliquē extra di-
ſtrictū peruſie vel iura cederet alicuius rei occaſio-
ne cuius ad aliquā curiā aliqs traheret:poteſtas ⁊
capitaneus ⁊ alij officiales cōis peruſie dari facere
teneant illi qui extractus fuerit extra diſtrictum pe
ruſie ad aliquā curiam ⁊ eum in poſſeſſione ipſoꝝ
bonorum ⁊ rerum defendere teneantur.

¶ Quicūq vero traxerit poteſtatē vel capitaneū
vel cōe peruſie ad aliquā curiā ex̄ diſtrictū peruſie
pdat oia ſua bona ⁊ deueniāt in cōi puſie:⁊ nihilo
minus poſſit impune offendi.Et h̄ capłm ſit pciſū
ita ꝙ corrigi non valeat nec mutari. Et ſi poteſtas
vel capitaneus vel alius officialis cōis peruſie vel
aliqs ex pōribus artiū ciuitatis peruſie ꝓpoſuerit
in ꝯſilio ꝙ dictum capłm tollatur vel ſuſpendatur
qlibet eoꝝ.ccccc.lib.deñ.ſoluere teneat ⁊ tantūdē
qui arengauerit ⁊ dixerit conſulendo.

¶ Statuimus inſup ꝙ ſi aliqs extraheretur extra
iuriſdictionē cōis peruſie ad aliquam curiam qua-
cunq occaſione per ſindicum expenſis cōis peruſie
expenſis ipſius cōis plenarie defendatur.

¶ Item ſi aliqs vel aliq laicus vel laici ſubiectus
vel nō ſubiectus pncipałr in ciuilibus ⁊ criminali-
bus iuriſdictioni ⁊ curie poteſtatis capitanei ⁊ al-
terius officialis pdicti cōis peruſie traxerit aliquē
aliqua occaſione ad aliā curiam q̄ ad curiā peruſi-
nā.ſ.poteſtatiſ ⁊ capitanei vel alioꝝ officialiū cōis
peruſie/poteſtas ⁊ capitaneus debeāt ⁊ teneantur
mittere ad terra fines quos voluerint ſiue ponere
in cōpedibus ⁊ tenere q̄tum voluerint ⁊ ꝯſangui-
neos quos voluerint illius vel illoꝝ nō ſubiecti vel
non ſubiectoꝝ laici vel laicoꝝ extrahētis vel extra-
hentium aliquē vel aliquos ad aliā curiā ⁊ ſimiłr
cogāt laboratores illius vel illoꝝ non ſubiectoꝝ ꝙ
eoꝝ bona ſeu in ipſius bonis vlterius nō debeāt la
borare.Et ſi aliqs vel aliqui pdictoꝝ nō ſubiectoꝝ
q extraxerit vel traxerint ad aliquā curiā aliquem
vt dictū eſt deberēt hēre aliquā ꝓuiſionē vel ꝓ ꝓui
ſione a cōi peruſie p formā ſtatuti populi peruſini
loquētis de illa materia illam ꝓuiſionē pdere de-
beant ⁊ ipſam a cōi amplius nō hēre.Et ſi poteſtas
⁊ capitaneus ⁊ alij officiales cōis peruſie pdicta q̄
in dicto capitulo ꝯtinētur non fecerint ⁊ ad hoc fa-
ciendū fuerint negligētes quilibet eoꝝ cōi peruſie
ſoluere debeat noie pene.ccccc.lib.deñ.

¶ Preciſe quoq decreuimus ſtatuēdum ꝙ ſi qs
laicus nō ſubiectus iuriſdictioni cōis peruſie aliqli
ter ⁊ ex quacunq cauſa ciuili vel criminali pdictis
anexa citauerit reqſiuerit vel traxerit maxime ꝯ for
mam puilegioꝝ indultoꝝ cōi peruſie p ſanctā ro-
manā eccleſiam p vnicā ſolam citationē aliquē ſub-
iectum iuriſdictioni cōis peruſie ad aliam curiā q̄
ad curiā dñoꝝ poteſtatis ⁊ capitanei ⁊ ſuoꝝ officia
lium ⁊ alioꝝ officialium cōis peruſie vel citauerit
ex aliq̄ cauſa vel poteſtatē vel capitaneū vel aliquē
officialē cuiuſlibet pdictoꝝ coram aliquo iudice niſi
tm̄ coram officialibus cōis peruſie vel ꝓceſſum cō-
tra pdictoſ vel aliquē pdictoꝝ fecerit:niſi taliſ citās
vel vocans publice ꝓceſſum faciēs ꝯ aliquē ſuppo
ſitum iuriſdictioni cōis peruſie ſiue poteſtatē vel ca
pitaneū vel aliquē ex officialibus ſuis vel alicuius
eoꝝ in publico ⁊ gñali ꝯſilio venerit in triduū vel
ſaltē in ꝯſilio populi ⁊ cum effectu remiſſerit ⁊ caſ-
ſauerit dictū ꝓceſſum ſiue renūciauerit dictis cita-
tionibus ⁊ reqſitionibus factis de pdictis ⁊ q̄libet
pdictoꝝ ꝙ oēs laboratores ⁊ inquilini ⁊ coloni ⁊
alij q̄cūq noie cenſeant ſtantes vel habitantes ſiue
habitatores de poſſeſſionibus domib⁹ ⁊ rebus eoꝝ
poſitiſ ⁊ ſitis in ciuitate ⁊ diſtrictu peruſie pciſe cō-
pellant ad reſtitutionē cuiuſlibet damni ⁊ extima-
tionis iniurie quā dictus vocatus voluerit dicere ⁊
extimare ꝓprio iuramēto ⁊ p quēlibet officialē cu-
rie peruſine compellant tanq̄ ſi eſſent obligati ex
inſtrō ꝯfeſſionato.Et nihilominus p poteſtatē ⁊ ca
pitaneū q ꝓ tpe fuerint/qlibet laboratoꝝ pdictoꝝ
⁊ inqlinoꝝ ⁊ alioꝝ ſtantiū vel habitātiū in poſſeſ-
ſionibus vel rebus pdictoꝝ vel alicuius eoꝝ cōdē-
nari debeat ꝓ quolibet capło ⁊ qualibet vice in.x.
lib.deñ.Et poſtq̄ fuerint cōdemnati dictis cōdem
natis ois cōuerſio denegeł ſicut exbānitis ꝓ maleſi
cio ⁊ enormi delicto:ita ꝙ poſſint a quocūq impu-
ne offendi ⁊ dictū capłm ſit pciſū in qualibet parte
ſui ita ꝙ nō poſſit corrigi vel mutari p aliqđ aliud
ſtatutū vel p aliquā reformationē ꝯſilioꝝ ſiue recto-
rum ſed ſicut lrā iacet omni extraneo intellectu re-
moto in perpetuum debeat inuiolabiliter obſerua-

ri.Et ſi poteſtas vel capitaneus vel maioꝛ ſindicus cõis peruſie dictum capl'm non obſeruauerint integraliter cum effectu in qualibet parte ſui qlibet nõ obſeruans puniať ꝓ qualibet vice in.ccccc.lib.deñ. cõi peruſie ⁊ ab ipſo nõ obſeruante ꝑ ſindicuꝫ cõis peruſie de ſuo ſalario tꝑe ſui ſindicatus exigatur ⁊ ſindicus teneať non obſeruanté in ꝑ̃dicta quãtitate cõdemnare ⁊ ſi nõ cõdẽnauerit eum puniať qlibet ſindicoꝝ in.C.lib.deñ.⁊ tanq̃ꝫ exbanniti donec ſoluerint dictã q̃ꝫtitaté pecunie poſſint impune a quocunqꝫ in pſonã offendi.Et de ꝑ̃dictis ⁊ quolibet ꝑ̃dictoꝝ nõ poſſit abſolui ꝑ aliqđ ſtatutũ vel aliquaꝫ reformationé ꝯſilioꝝ cõis peruſie ſiue congregationem rectoꝝ vel ét parlamenti.Et ſi facta fuerit abſolutio ipſo iure ſit nullius valoꝛis.Et valeat in pꝛeſentibus pendentibus ⁊ futuris ⁊ ex nunc.

¶ Et teneatur capitaneus ⁊ maioꝛ ſindicus quolibet die ſabbati vt ſciatur legi facere ꝑ vnum ex notarijs ſuis ⁊ publice banniri in ſcalis palatij ꝑ vnũ ex bannitoꝛibus cõmunis peruſie.

¶ Et ſi aliqs laicus extra ciuitaté peruſinaꝫ querimoniam aliquã poſuerit de aliquo peruſino ciuitatis vel comitatus vel diſtrictus pꝰſie in aliqua cauſa ciuili vel criminali ⁊ redire voluerit legitime coꝛam curia pꝰſina infra tertiã diem poſt citationẽ impune poſſit redire ⁊ cauſa ſua termineť coꝛaꝫ curia peruſina ſm formã iuris ciuiliſ ⁊ canonici ⁊ ſtatutoꝝ populi peruſini pꝛeſcriptione tempoꝛis vel aliquo alio non obſtante.

¶ Inſup cum multe querele fiant ꝑ ciues ⁊ comitatenſes peruſinos ꝙ ſunt qdam clerici ⁊ q̇dã monaſteria ⁊ loca ſituata in ciuitate ⁊ comitatu vel dioceſi peruſie q ⁊ que gaudẽt ꝑ̃uilegijs exẽptiõis vt nõ poſſint trahi in ciuilibus vel criminalibus in curiã epi peruſie ⁊ ipſi agẽdo hñt viam paratã in curia peruſina ꝯ̃ ciues ⁊ comitatẽſes.Ne videatur equum ⁊ iuſtum vt volẽtes de eis querelam exponere habeant neceſſe vagari extra ciuitateꝫ ⁊ diſtrictum peruſie ⁊ ire ad curiam romanam.

¶ Iccirco ſtatuimus ⁊ oꝛdinamus ꝙ oẽs clerici vel ꝑ̃lati ſeu monaſteria ⁊ loca exẽpti ⁊ exẽpta vel nõ ꝑ̃mo renũcient legitime eoꝝ ꝑ̃uilegio exẽptiõis ſi aliqđ haberẽt ⁊ ꝯſentiãt vt a ciuibus peruſinis ⁊ comitatẽſibus ſecularibus q agere vellent ciuiliter vel criminal'r ꝯ̃ eos conueniri poſſint in curia dñi epi peruſini non obſtante eoꝝ ꝑ̃uilegio.Et niſi hoc faciant ꝙ in curia ſeculari ꝑ officialeꝫ cõis peruſie eis audientia ſimil'r denegetur tam in ciuilibus q̃ꝫ in criminalibus cõtra ſeculares ꝑ̃dictos ⁊ ex nunc cognitionem ⁊ iuriſdictioné dictis officialibuſ quo ad hoc tollimus ⁊ denegamus.

¶ Item qꝛ multotiẽs accidit ꝙ iniurias faciũt ꝑ̃dicti exẽpti ⁊ de facto ſpoliãt laicos de poſſeſſionibus ⁊ bonis ipſoꝝ laicoꝝ vel aliqđ opus faciũt vel deſtruũt de facto ſine aliq̃ iuris cognitione ⁊ abſqꝫ licentia vel mãdato curie epiſcopalis vel ſecularis peruſine nec ibi poſſint ꝯueniri ꝓpť dicta ꝑ̃uilegia ipſoꝝ.Statuimus ⁊ oꝛdinamus ꝙ quatenus aliqđ real'r fecerint de facto/ſi ꝑ laicũ de facto auferatur ſeu remoueať ꝙ ꝑ aliqué officialeꝫ cõis peruſie nullo modo poſſit cognoſci ꝯ̃ talem laicum:ſed oĩs iuriſdictio quo ad hoc cenſeať ei ſublata non tñ intelligendo pꝛedicta de iniuria perſonali.

¶ De cõdemnato ꝓ maleficio conquerẽte ad aliã curiam q̃ꝫ peruſinam. Rubꝛica. 131.

Condemnatus Uel in futuruꝫ cõdemnandus pꝛo maleficio aliquo qđ fecerit ſi depoſuerit querimoniam ad aliaꝫ curiam q̃ꝫ ad curiã ſecularé peruſinam vel alius ꝓ eo.ccccc.lib.deñ.pene noĩe cõi peruſie ſoluere teneať ⁊ ſi ſoluere nõ poterit dictã penaꝫ oĩa ſua bona q̃ habuerit cõi peruſie publiceñť. Et inſup ponať in perpetuo banno de quo exire nõ valeat niſi ſoluerit dictã penam.Et ſi aliqs dederit auxilium ꝯſilium vel fauoꝛé ꝙ ille vadat ad aliam curiã q̃ꝫ ad curiã peruſinã ſecularé eandé penã debeat ſuſtinere.Et ſi poteſtas vel capitaneus vel maioꝛ ſindicuſ eum vel eos nõ cõdẽnauerit dictã penã de eoꝝ ſalario cõi peruſie ſoluere teneantur.

¶ Contra receptantem exbannitos. Et de hoſpitante vel receptante aliqué malefactoꝛeꝫ ſciẽter. Rubꝛica. 132.

Si ſcienter Caſtrũ vel villa aut aliq̃ ſpãlis pſona receptauerit vel retinuerit aliqué cõdemnatuꝫ ꝓ maleficio vel aſcaranũ vel aliuꝫ qui publicum crimen cõmiſiſſet occidendo vel ꝑcutiendo cũ ſanguinis effuſione vel eis vel alicui eoꝝ daret ꝯſiliuꝫ poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maioꝛ ſindicus teneantur eis auferre: ſi fuerit caſtrũ.cc.lib.deñ.ſi fuerit villa vel alius qcunqꝫ.c.lib.deñ.ſoluere teneať. Et intelligať poſt condẽnationé factã de ꝑ̃dictis vel aliquo ꝑ̃dictoꝝ.Et dictas penas ⁊ banna auferre teneanť poteſtas ⁊ capitaneꝰ ⁊ maioꝛ ſindicus quoꝝ medietas ſit cõis ⁊ aliam medietaté habeat accuſatoꝛ vel denũciatoꝛ.Et ꝙ ſindici caſtroꝝ ⁊ villarum comitatus peruſie teneanť ⁊ debeãt tales receptantes denũciare ſm ꝙ teneneť ⁊ debẽt denunciare homicidia ⁊ ꝑcuſſiones ſanguinolẽtas cum ferro ſub pena ⁊ ad penã.cc.lib.deñ.ꝓ q̇libet ſindico cuiuſlibet ville.Et ſi talis cõdẽnatus receptatus offenderit aliqué in ciuitate vel comitatu occidẽdo aliqueꝫ ciuem vel comitatẽſem peruſinũ talis receptãs puniatur pena.ccccc.lib.deñ. Si vero aliquem offen-

derit cum effuſione ſanguinis vel membri debilita/
tione vel truncatione vel ſigno vel cicatrice puniat̃
pena.ccc.lib. deñ. Si vero alr̃ offenderit cum effu/
ſione ſanguinis pena.cc.lib.deñ.puniat̃. Et ſi aliter
offenderit quocũqꝫ modo ſine ſanguinis effuſione
puniat̃ pena.c.lib.deñ. Et intelligat̃ eſſe receptatuſ
qui ipm̃ retinuerit ꝑ duas horas de nocte ⁊ de die
ꝑ quatuor horas in domo habitationiſ ſue vl̃ alibi.
Et p̄dicta intelligant̃ ꝙ receptãs puniat̃ penis ſu/
pradictis pro maleficio cõmiſſo a receptato ſi rece/
ptãs dicta maleficia vel aliqḋ ipſoꝝ cõmitteret in/
fra diem receptationis facte de ipſo modo p̄dicto.
Et in dictis caſibus puniatur in ſupradictis penis
vltra penam receptationis.

¶ Et poteſtas ⁊ capitaneuſ ⁊ maior ſindicus hoc
banniri faciãt ⁊ teneant̃ ſaltẽ ſemel quolibet mẽſe
in die ſabbati de receptãtib⁹ exbãnitos ⁊ alios p̄di
ctos vel aliquẽ eoꝝ. Et ſi quẽ ꝯ p̄dicta vel aliqḋ p̄/
dictoꝝ feciſſe vel facere inuenirent ipſum vel ipſos
in quantitatibus ſupradictis debeant condemnare
⁊ condemnationem pro cõmuni exigere.

¶ Et ſi qs ſciuerit retinentem vel receptantem ali
quem predictorum poteſtati ⁊ capitaneo ⁊ maiori
ſindico debeat aſſignare.

¶ Dũmodo p̄dicta nõ intelligant̃ in receptãtibus
exbãnitos ꝓ introitu rei alterius ſine licẽtia dñi rei
vel ꝓ damno dato: nec in receptãtibus exbãnitos q
nõ iuerint ſiue irent ad recipiendũ p̄ceptũ de ſtãdo
in palatio ad petitionẽ ſui creditoris: nec ẽt in exbã
nitis occaſione captionis colũbaꝝ nec ẽt in aliis q/
buſcunqꝫ exbannitis cõis peruſie in.l.lib.deñ.vel
a.l.lib.deñ.infra.

¶ Ordinamus inſup ⁊ volumus penitus obſerua
ri ꝙ cõdẽnati cõis peruſie ꝓ maleficio ſanguinolẽ/
to: vꝫ homicidio ⁊ p̄cuſſione cuꝫ ſanguine furto vel
robbaria nõ ſtent morent̃ vl̃ recepent̃ i caſtro ple/
bis vel ei⁹ diſtrictu ſb̃ pena caſtro p̄dcõ.cc.lib.deñ.

¶ Item volumus ꝙ ſi qs exbannitus vel cõdẽna/
tus cõis peruſie ꝓ maleficio habitauerit publice in
aliquo caſtro vel villa comitatus peruſie ſindici ca/
ſtroꝝ ⁊ villaꝝ comitatus ⁊ diſtrictuſ peruſie teneã/
tur ⁊ vniuerſitates caſtri vl̃ ville in quo vel qua ha
bitauerit capere hmõi exbannitũ ⁊ cõdemnatuꝫ ⁊
in fortiã cõis peruſie ducere. Et ſi p̄dcã nõ facerẽt
puniat̃ vniũſitas caſtri vel ville ſm̃ formã ſtatutoꝝ
loquẽtiũ de receptione exbannitoꝝ: nec excuſet̃ vni
uerſitas caſtri vel ville a p̄dicta pena eo ꝙ diceret̃
vniuerſitatẽ nõ deliqſſe vel ignoraſſe talẽ fuiſſe ex/
bannitũ ſi eo tp̄e quo cõmiſſerit maleficium ꝓ quo
fuerit cõdemnatus ⁊ exbãnitus habitabat in ipſo
caſtro vel villa vel eius territorio ſeu diſtrictu non
obſtante aliquo ſtatuto vel ordinamẽto cõis vel po
puli peruſini quod in contrarium loqueretur.

¶ Et ſi in aliq̃ caſtro vel villa comitatus ⁊ diſtri/
ctus peruſij aliquis exbannitus ⁊ condẽnatus cõis
peruſij pro maleficio receptaretur ⁊ denunciatum
fuerit hominibus caſtri vl̃ ville vel ſindico alicuius
caſtri vel ville: ꝙ talem exbannituꝫ ⁊ cõdemnatum
debeat preſentare in fortiam poteſtatis vel capita
nei vel maioris ſindici cõis peruſie: infra tertiam
diem poſt factam denunciationẽ preſentare teneat̃
qḋ ſi non fecerit: ſi fuerit caſtrum puniatur in.c.lib.
deñ. ſi fuerit villa puniat̃ in.l.lib.deñ. Et ꝙ p̄dicta
denũciatio fuerit facta: poſſit ꝓbari per inſtrumen/
ta publica vel ſaltem per duos teſtes.

¶ Et nullus cuiuſcũqꝫ ſtatus condictionis ſiue di/
gnitatis exiſtat audeat vel preſumat receptare ali/
quem condemnatũ cõis peruſij in aliquo fortilitio
comitatus vel diſtrictus peruſie ſub pena.cccc.lib.
deñ.contrafacienti. Et ꝙ ſindici caſtrorum ⁊ villa/
rum in quorum diſtrictu dicta fortilitia ſita ſint te/
neantur ⁊ debeant denunciare ⁊ notificare domi/
no poteſtati ⁊ alijs officialibus cõis Peruſie tales
contrafacientes. Et ꝙ officialis cui facta fuerit di/
cta denunciatio teneatur ⁊ debeat ꝓcedere ⁊ man/
dare vt decetero tales condemnatos non debeant
in dictis fortilitijs retinere ſed potius infra termi/
num trium dierum debeant ipſos in fortiam cõis
peruſie deducere vel expellere: ꝙ ſi in p̄dictis forẽt
negligẽtes tũc poteſtas ⁊ capitaneus vel maior ſin
dicus ſub dicta pena teneant̃ ⁊ debeant mandare
⁊ effectualr̃ facere ꝙ terrenuꝫ ⁊ poſſeſſiones dñoꝝ
dictoꝝ fortilitioꝝ debeãt inculta relinquere nec de
cetero ipſas cultiuare ſub pena.cccc.lib.deñ.de fa/
cto per dictos officiales aut aliqueꝫ eoꝝ cuilibet la
boratori cõtrafacienti aufferẽda. Et ad hoc vt nul/
lus de p̄dictis poſſit pretendere ignorantiã. Statui
mus ⁊ ordinamus ꝙ dñs poteſtas ⁊ alij officiales
cõis peruſie teneant̃ ⁊ debeãt ſemel quolibet mẽſe
dcm̃ ordinamẽtũ preconizari ⁊ banniri facẽ tribuſ
vicibus ꝑ plateam cõis peruſie pene dicto officiali
negligenti.c.lib.deñ. Et dñi poſſeſſores vel detem
ptores fortilitioꝝ teneant̃ ⁊ debeant officiales cõis
peruſie dimittere intrare ⁊ in dicta fortilitia intro/
ducere vt poſſint perquirere ꝓ dictis condemnatis
ſine aliqua cõtradictione vel licẽtia viſa littera do/
minorum priorum dumtaxat. Et ſi in predictis re/
ſiſtentiam fecerint tunc dictũ fortilitium debeat pe/
nitus diſcaricari ad mãdatũ dñi poteſtatis vel alte
rius officialis cõmunis peruſie.

¶ Et predicta de receptantibus condemnatos ſta
tuta non vendicent ſibi locum in aſcendentibus re/
ceptantibus deſcendentes ⁊ econtra vſqꝫ ad tertiũ
gradum nec in vxore receptante marituꝫ per tp̄s.x.
dierum quibus omnibus predictis liceat per dictũ
tempus receptare ſine aliqua pena. Et predicta.§.
in proximo.§.precedenti qui incipit. Et predicta de
receptantibus cõdemnatos ⁊c.non ꝓcedant in re/
ceptãtibus rebelles vel condemnatos cõis peruſie
ex cauſa ſtatus ipſius cõmunis.

nitos vel aliquem eoꝝ negleſſerit cõdemnare infra dictum tp̃s puniat̃ in.cc.lib.deñ. Et a p̃dictis a conſilio cõmunis ⁊ populi abſolutionez ⁊ pꝛoꝛogationem termini non valeat impetrare. Et ſi p̃dicta fierent non valeat vllo modo.

¶ In cõparentibus ⁊ nõ cõtumacibus p̃cipimus ſtatuẽdũ ꝙ poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maioꝛ ſindicus teneant̃ ⁊ debeãt vinculo iuramẽti cõdemnationes ⁊ abſolutiones maleficioꝝ facere infra duos mẽſes a die initiati ꝓceſſus. Et ſi aliqs p̃dictoꝝ negleſſerit cõdemnare vel abſoluere infra p̃dictuz tp̃s puniatur cõmuni peruſie per ſindicos qui habebunt euz ſindicare pꝛo vice qualibet in.C.lib.deñ.

¶ Et volumus ꝙ poteſtas ⁊ capitane⁹ vel maioꝛ ſindicus ⁊ p̃oꝛes artiũ nõ debeãt ꝓponere nec ꝓponi facere de ꝓꝛogatione vl̃ ſuſpẽſione dicti cap̃l̃i in aliq̃ ꝯſilio cõis vel populi vel rectoꝝ artiũ ⁊ q ꝯ̃fecerit ſoluat cõi peruſie ꝓ vice qualibet.C.lib.deñ. ⁊ arengans vel cõſultoꝛ ꝯ̃ pꝛedicta pena ſil̃r puniat̃.

¶ Item oꝛdinamus ⁊ p̃ñti oꝛdinamẽto ſtatuimus ꝙ notarius poteſtatis ⁊ capitanei ⁊ maioꝛis ſindici q nũc ſunt vel ꝓ tp̃e fuerint ad maleficia deputati iuxta citationes cuiuſlibet exbãniti ſcribere ⁊ cauſam exbannimẽti ꝑ diſtenſum ⁊ longũ ſicut in libꝛis exbannimentoꝝ debet iacere a p̃ncipio vſqz ad finẽ ⁊ relationes ipſoꝝ exbannimentoꝝ ⁊ quaſlibet repꝛeſentationes q̃ fiũt ꝑ quoſcũqz accuſatos vel inquiſitos coꝛaz officialibus ciuitatis peruſie. Et de ipſis repꝛeſentationibus quilibet notarius teneat̃ facere vnum libꝛum ⁊ de p̃dictis citationibus ⁊ cõmiſſionibus oĩbus ⁊ relationibus facere vnũ libꝛuz. Et ſi aliqs p̃dictoꝝ notarioꝝ negleſſerit p̃dicta vel aliqd ex p̃dictis ꝓ q̊libet cap̃l̃o puniat̃ in.C.lib.deñ. Et de p̃dictis debeat ſindicari ⁊ abſolui nõ valeant de p̃dictis vel aliquo p̃dictoꝝ ꝑ ꝯſiliuz populi vel cõis.

¶ Hec aũt q̃ dicta ſunt ſupius intelligant̃ de exbãnitis ⁊ cõdemnatis vel cõdemnatis tm̃:ꝓ criminibus ⁊ maleficijs non aũt exbãnitis ⁊ cõdẽnatis ꝓ debitis vel cauſa debitoꝝ:nec locum habeãt in illis q eſſent exbãniti ⁊ cõdemnati vel cõdemnati tm̃ ꝓ introitu vel armis nec in exbannitis ⁊ cõdemnatis vel cõdẽnatis a.C.lib.deñ.infra ꝓ damno dato:nec in illis q ꝑ cõtumaciã non teſtificandi eſſent cõdemnati ⁊ exbanniti vel ꝯdemnati tm̃:nec in illis q ducerent̃ in foꝛtiaz cõis peruſie vel ad carcerem dicti cõis/vel infoꝛtiã ipſius cõis detinerent̃:nec intelligat̃ in exbãnitis ⁊ cõdemnatis vel cõdemnatis tm̃ occaſione ludi vel gabellaꝝ:nec in exbannitis ⁊ cõdemnatis vel cõdẽnatis tm̃ per officialem ſupꝛ vijs de hijs que expectarent ad officium viarum:nec in aliqbus exbannitis ⁊ cõdemnatis vel cõdemnatis tm̃:a.C.ſol̃.deñ.infra. Et qd dictuz eſt in p̃ñti cap̃l̃o de exbannitis ⁊ cõdẽnatis vel cõdẽnatis tm̃:intelligatur in exbannitis qui infra terminum banni non comparuerunt ſed contumaces extiterunt.

¶ Additio.

¶ Declarantes ⁊ coꝛrigentes huiuſmodi ſtatutum ⁊ in.§.ſi.ibi hoc aũt qd dictũ eſt vſqz in finẽ. Declarauerũt ꝙ bannitus ⁊ cõdẽnatus a ducentis libꝛis ſupꝛa poſſit impune offendi vſqz ad moꝛtem excluſiue:ita vt ex dicta offenſione non ſequat̃ moꝛs. Et ſimiliter bannitus ꝓ mutilatione alicuius membꝛi:ſi tñ ſequeret̃ moꝛs ex tali offenſiõe puniri debeat in mille lib.deñ.quas ſi nõ ſoluerit infra.xv.dies a die cõdẽnationis caput a ſpatulis ſibi amputet̃. Si aũt eſſet cõdemnatus ad moꝛtez ꝓ homicidio vel eſſet cõdemnandus ꝓ homicidio poſſit impune offendi ⁊ occidi. Et p̃dicta nõ habeãt locum in eo q offenderet exbannitum vel cõdemnatum q duceret̃ ꝑ familiaz alicuius officialis de quo in cap̃l̃o.s̃.de offendente exbannitum qui duceretur. R̃ca.122.ſed vt ibi puniatur.cetera firma maneant.

¶ Q: cuilibet pecunial̃r exbãnito ſit licituz capere ⁊ interficere exbannitũ ⁊ cõdẽnatuz ꝓ certis de cauſis ſine redẽptione offendẽte puſinũ. Et ꝙ de banno extrahatur. Rubꝛica. 135.

STatuimus Et oꝛdinamus ꝙ ſi aliqs ſit vl̃ fuerit exbãnit⁹ ⁊ ꝯdẽnatus cõis peruſie pena coꝛpoꝛali ſine redẽptione ꝓ homicidio/furto vel robbaria in ꝑpetuo banno ſm̃ foꝛmã ſtatutoꝝ ⁊ oꝛdinamẽtoꝝ cõis ꝑuſie: ⁊ talis exbãnit⁹ ⁊ cõdẽnatus offenderit aliquẽ de ciuitate vl̃ comitatu ꝑuſie. Q: cuilibet q eſſet exbãnitus vel cõdẽnatus q̃cunqz occaſiõe in pecunia ſit licitũ ⁊ poſſit ipſe ſupꝛadictũ exbãnitũ ⁊ ꝯdẽnatũ pena coꝛpoꝛali offendẽtẽ offendere in ꝑſona ⁊ rebus tp̃e offenſionis ⁊ poſtea qñcũqz. Et ſi talẽ exbãnitũ ⁊ cõdẽnatũ occiderit vl̃ eũ duxerit in foꝛtiã cõis ꝑuſie:ꝙ talis exbãnitus ⁊ cõdẽnatus quacũqz occaſione ex̃hat̃ ⁊ extrahi debeat de banno in q̃ eſſet ꝑ cõe ꝑuſie ⁊ eius bãnũ ⁊ cõdẽnatio ex tũc ſit ipſo iure ſeu ipſo fcõ caſſuz ⁊ caſſa ⁊ nullius vigoꝛis vel valoꝛis ⁊ ipſo iure ex tunc ſit ⁊ eſſe intelligat̃ rebannitus auctoꝛitate p̃ñtis ſtatuti.

¶ Q: aliquis non exbanniat̃ nec cõdemnet̃ vltra quantitatem pene maleficij. Rubꝛica. 136.

Non faciant Poteſtas ⁊ capitaneus vel aliqs officialis cõis ꝑuſie ciuẽ vel foꝛẽſem aliquẽ exbãniri vl̃ cõdẽnari vltra quantitatẽ pene q̃ imponi deberet ſm̃ foꝛmã ſtatutoꝝ ꝓ maleficio cuius occaſione exbanniretur vel condemnaretur.

¶ Et quando aliquis ex banno trahit̃ cauſa quare fuerit in banno poſitus expꝛimatur.

¶ De hoſpitante vel receptante aliquem malefactorem. Rubrica. 133.

Nemo ſit auſus hoſpitari in ſuo hoſpitio vel in quo hoſpites receperit vel recipere ſit ꝯſuetus: vel receptare aliquē latronem: furem vel ruffianos: homicidas vel aliquem q ſit male fame nec etiā leproſos ſcienter: contrafacienti vero poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ alij officiales cōi peruſie ⁊ quilibet eoꝝ ei auferāt ꝓ qualibet vice pene nomine. c. lib. deñ. ⁊ quilibet poſſit accuſare ⁊ medietatem banni habeat accuſator.

¶ Qꝛ exbanniti ⁊ condemnati pro certis delictis poſſint impune offendi: Et de tēpore ⁊ modo condemnationis fiende. Rubrica. 134.

D hoc Ut exbannitoꝝ ꝓ maleficijs ⁊ ſcelerib⁹ ſuis: temeritas ⁊ violētie compeſcant ꝓ bono ſtatu ⁊ pacifico ciuitatis comitatus ⁊ diſtrictus peruſie. Statuimus ⁊ ordinamus atq; decernimus ꝙ ſi quis fuit vel fuerit exbannitus cōis peruſie ⁊ cōdemnatuſ vel condemnatus tm̄ per poteſtatem vel capitaneū vel maiorez ſindicū cōis peruſie vel eoꝝ iudicem q non ſit legitime rebānitus vel abſolutus vel cōdemnationem ſoluerit vel executio facta fuerit occaſione alicuius homicidij vel pacis rupte ꝓditiōis: robbarie ſtrate: falſitatis vel qꝛ per vim cognouerit aliquam virginem maritatam vel aliam mulierem bone cōdictionis vel ſi cōdemnatus fuerit ꝓ peccato ꝯ natuaram vel qꝛ membꝛum alicui debilitauerit ſeu membꝛū mutilauerit vel qꝛ pcuſſerit aliquem in facie vnde ſignū euidens vel cicatrix perpetuo remanſuꝝ ſit vel qꝛ aliquez percuſſerit in aliqua parte coꝛpoꝛis ita ꝙ ſibi vulnus fecerit ⁊ ſanguis exiuerit. Et intelligat vulnuſ feciſſe ſi pcuſſerit cum armis cuz ſanguinis effuſione ⁊ pena ſue cōdemnationis aſcenderit vſq; ad. cc. lib. deñ. incluſiue vel ſupra vel alicui domū de nocte fregerit ſeu locum aliquem religioſum cauſa intrandi dictā domum vel locum religioſum cauſa ibi aliqd furandi vel aliquam carnalr̄ cognoſcēdi vel aliquem offendēdi in pſona vel qꝛ aliqd furatuſ fuerit ⁊ famoſus ⁊ publicus fur fuerit vel qꝛ fuerit exbānitus vel cōdemnatus tm̄ ex tali crimine vnde pena ingerit coꝛpoꝛalis pꝛincipalr̄ vel in ſubſidiū qñ incoꝛpoꝛalez incidit ſm̄ formam ſtatutoꝝ populi peruſini vel qꝛ pꝛedicta delicta vel aliqđ pdictoꝝ fieri fecerit ſeu tractauerit vel oꝛdinauerit facienda vel qꝛ tpe dictoꝝ delictoꝝ vel alicuius eoꝝ perpetratoꝝ vel perpetrandoꝝ dederit auxilium cōſilium vel fauoꝛem talis ſic exbannitus ⁊ condemnatus vel condemnatus tm̄ poſſit vbicūq; ⁊ a quocūq; impune occidi ⁊ offendi pſonaliter ⁊ realiter ⁊ offendēs pꝛedictos vel aliquem ex pꝛedictis in rebus vel in pſonis ad penam aliquam nullatenus teneat. Et poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maioꝛ ſindicus vel aliqs ipſoꝝ qui ꝓ tpe fuerit nullis ſic offendētibus tales exbannitos ⁊ cōdemnatos vel cōdemnatos tm̄ occaſione dicte offenſionis eis poſſit inferre grauamen: ⁊ oīs condemnatio ⁊ ꝓceſſus facta ⁊ factus per poteſtatem ⁊ capitaneuz vel alterum eoꝝ vel alium officialem cōis peruſie vel aliquez ex coꝝ iudicibus vel officiales contra pdictos offendētes tales exbannitos vel condemnatos tm̄ vel aliquem eoꝝ occaſione pꝛedictaꝝ offenſionum vel alicuius eoꝝ ipſo iure nullius ſit valoꝛis ⁊ ꝓ caſſis ⁊ irritis habeantur ⁊ ex nunc ſint ipſo iure inutiles ⁊ inanes.

¶ Inſuper volumus ꝙ ſi condēnatus fuerit aliqs ꝓ blaſſemia dei vel beate virginis Marie vel xpi vel trinitatis vel qꝛ aliquem percuſſerit in aliqua parte coꝛpoꝛis cum armis cum ſanguinis effuſione ita ꝙ vulnus fecerit ⁊ condemnatuſ fuerit a. cc. lib. deñ. infra poſſit impune offendi qualib; offenſione vſq; ad moꝛtem excluſiue ita tm̄ ꝙ moꝛs vel mēbꝛi aſciſſio vel debilitatio fieri nō poſſit ſine pena.

¶ Sed tunc ſi moꝛs ſecuta fuerit vel mēbꝛi aſciſſio vel debilitatio vbi veniret imponenda pena pecuniaria tanto minus cōdemnetur de homicidio vel membꝛi debilitatiōe vel aſciſſione inqꝫto erat talis occiſus vel debilitatus vel aſciſſus cōdemnatus.

¶ In alijs aūt exbannitis ⁊ cōdēnatis vel cōdemnatis tm̄ cōis ⁊ populi peruſini pꝛo maleficio: iſta pena debeat terminari videl; ꝙ offendens aliquez ex pdictis ſi offenſa fuerit talis ex qua duplex pena vel minoꝛ veniret imponenda nulla pena imponatur. Si vero excederet eatenus condemnetur ⁊ puniatur quatenus excedit.

¶ Et intelligat qlibet legitime exbannitus ⁊ condemnatus vel cōdēnatus tm̄ in exbannitis tpibus retroactis ⁊ in exbānitis vſq; nunc ⁊ exbanniēdis in futurū qui inuentus fuerit exbannitus ⁊ cōdemnatus vel cōdemnatus tm̄ licet citationes nō appareant vel ſaltē de cuius pſona exbānimentū cuz citationib⁹ repertuz fuerit vel cōdēnatio inde appareat.

¶ Item oꝛdinamus ⁊ ſtatuimus pꝛeſenti ſtatuto in perpetuū valituro ꝙ poteſtas ⁊ capitaneus vel alius officialis q ꝓ tpe fuerit ⁊ qlibet ipſoꝝ teneantur vinculo iuramenti exbannitum quemlibet condemnare poſt terminū banni elapſuz in penis delictoꝝ terminatis in ſtatutis populi peruſini. i. vnum menſem ſiue fuerit ꝓceſſum p viam accuſatiōis ſiue inqſitionis quo caſu qñ per viam inqſitiōis ꝓcedet non poſſit admitti poſt lapſuz terminū banni aliqs accuſatoꝛ ⁊ ſi fuerit admiſſus non valeat accuſatio ipſo iure. Et ſi aliquis pꝛedictoꝝ pꝛedictos exbannitos vel aliquem

¶ Et ſi foret aliqs exbānit⁹ vel cōdēnat⁹ vltra for-
mā ſtatuti ꝯdēnatio ⁊ exbānimētū in eo qđ pluſ eēt
exbānit⁹ ⁊ cōdēnat⁹ q̄ꝫ deberet nō valeat ipſo iure.

Additio.

Addentes nihilominus ꝓ dicto pluri iudex qui
ꝯdēnauerit in illo pluri teneaṫ in ſindicatu in dāniſ
⁊ intereſſe parti. Et illud plus appliceṫ cōi peruſij.

¶ De faciēte douanā victualium. Rꝫ ca. 137.

Statuimus Et ordinamuſ ꝙ nullus
faciat vel fieri faciat vel
ꝓſumat decimā ſeu gub̄nātiā bladi vł olei emēdo ī
aliq̄ pte ciuitaṫ comitat⁹ vł diſtrict⁹ puſie in fraudē
cā ꝯſuādi vł retinēdi vł vēdēdi vł mercādi vel mer
cātiā faciēdi vltra q̄ꝫtitatē nec̃ariā ſibi ⁊ familie ſue
ꝓ victualib⁹. Et h̄ nō ītelligaṫ in hoſpitib⁹ ⁊ alb̄ga
torib⁹ q poſſint emē ſine fraude ordeū ⁊ ſpeltā ne-
ceſſariā ꝓ ſe ⁊ aīalib⁹ illoꝝ q hoſpitarenṫ ī domib⁹
vel hoſpitijs eoꝝ: nec ī illis q vēdūt ordeū ⁊ ſpeltaꝫ
adminutū q poſſint ꝓ q̄lꝫ vice emē ⁊ tenē ſine frau
de vſqꝫ ad q̄ꝫtitatē. xx. corbiū ordei ⁊ totideꝫ ſpelte
cā reuēdēdi adminutū: nec ēt ītelligaṫ ī illis q eme-
rint ab emptorib⁹ fructuū cluſij ad bānimēta ſegalā
minutā ⁊ legumina recollecta đ fructib⁹ cluſij puſie
nec ī illiſ q vēderēt oleū ad minutū q poſſint emere
q̄lꝫ vice cā reuēdēdi ad minutū vſqꝫ ad. xv. mezzoli-
nos olei / ⁊ vltra hr̄e ⁊ tenere nō poſſint. Et vtrū p-
dicta fecerint ī fraudē vel nō vel cā alr̄ reuēdēdi re
maneat ī ꝓuiſiōe ptātis ⁊ capitanei vł maioriſ ſindi
ci vł alicui⁹ eoꝝ. Et q ꝯfecerit ſi fuerit ſinglarī pſona
in. xxv. lib. deñ. puniaṫ. Et ſi fuerit vniūſitas alicui⁹
caſtri vel ville puniaṫ ī. ccccc. lib. deñ. Et de p̄dictis
oīb⁹ ⁊ ſinglis ſupi⁹ denotatiſ qlꝫ poſſit eē accuſator
⁊ teneaṫ in ſecreto ſi voluerit ⁊ hāt medietatē bāni
ſeu pene. Et ſi quē vł ſi q̄s repirenṫ ꝯfaciētē vel ꝯfa
ciētes illū vel illos debeāt ꝯdēnare ſm formā ſupi⁹
denotatā. Et ſi ptās vł capitane⁹ vł maior ſindic⁹ ad
p̄dcā faciēda fuerint negligētes cōi puſie. c. lib. deñ.
pene noīe negligēs đ ſuo ſalario ſoluē teneaṫ. ⁊ qlꝫ
poſſit eē accuſator ⁊ hāt tertiā partē bāni ſeu pene.

Additio.

Declarauerūt eſſe debere in arbitrio ⁊ ꝙ rema-
nentibus neceſſarijs cetera vendanṫ emere volenti.

¶ De cuſtodibuſ graſcie fiēdis in comitatu puſie.
Rubrica. 138.

In quolibet Caſtro ⁊ q̄lꝫ villa co-
mitat⁹ ⁊ diſtrict⁹ puſie
ſindic⁹ cū maſſarijs teneāṫ facere cuſtodes de melio
rib⁹ ipſoꝝ q cuſtodes teneanṫ ⁊ debeāt die noctuqꝫ
cuſtodire p eoꝝ iuriſdictionē ⁊ guardiā facē ne bla
duꝫ ſeu victualia aut comeſtibilia vel alia vetita ex
forma alicuius ſtatuti deferanṫ ex comitatū vel di-
ſtrictū puſie ſb̄ pena ⁊ bāno ꝓ q̄lꝫ caſtro. c. lib. deñ.
⁊ ꝓ qualibet villa. l. lib. deñ. quā penā ptās vel ca-
pitaneus vł maior ſindicus aufferāt ꝯfaciēti ꝓ cōi.

¶ De non obedientibus officialibus. Rꝫ ca. 139.

Ille qui Nō obediuerit ptāti vł capita
neo vł maiori ſindico. c. ſol. deñ.
ſoluere teneaṫ. Et ſi qſ ñ obediuerit eoꝝ ſiue alicui⁹
eoꝝ militi iudici vel notario in p̄ceptiſ q̄ fierēt occa
ſione ſui officij q̊cūqꝫ mō ⁊ cā: penā. xx. ſol. deñ. ꝓ vi
ce q̄lꝫ debeat ſb̄ſtinere: quā penā ptās ⁊ capitaneuſ
⁊ maior ſindic⁹ ⁊ qlꝫ eoꝝ aufferat ꝓ cōi đ fcō ⁊ ſine
aliq̊ ꝓceſſu ⁊ ſnīa: ⁊ nihilomin⁹ ipſa p̄cepta valeāt
⁊ đbeāt effectui đmādari. ¶ Si aūt p̄ceptū fcm̄ fue
rit illis q facerēt vel facere vellēt rixaꝫ ſeu tumultū
q̄ vel q fieret ī ciuitate vł burgis puſie ille q nō obe
diuerit ī. l. lib. deñ ꝓ vice q̄lꝫ poſſit ꝯdēnari. ¶ Si
v̊o rixa vel tumultus erit corā ptāte vel capitaneo:
ptās vł capitane⁹ vł maior ſindic⁹ poſſint penā ipo-
nere ⁊ accipe. c. lib. đñ. īobediēti cuicūqꝫ ꝓ cōi ⁊ qñ
aliqđ p̄ciperēt ſcribi faciāt p eoꝝ notariū. ⁊ nullū đ
p̄dcis p̄ceptī valeat ſi ſcp̄tū ñ fuerit ⁊ donec ſcriptū
ñ fuerit p notariū ptātī vł capitañ. vł maiorī ſindici.

¶ De dicente alicui iniuriam coram officiale.
Rubrica. 140.

Si quis Dixerit alicui iniuriā corā ptāte
vel capitaneo vł maiori ſindico
vel aliq̊ eoꝝ vł alti⁹ eoꝝ iudice vł iudicib⁹ cōiſ puſie
ꝙ eēt mētit⁹ vł minareṫ eū offēdere. c. ſol. deñ. pene
noīe ſoluē teneaṫ: quā penā ptās ⁊ capitañ. ⁊ maior
ſindic⁹ ei aufferre đbeāt ⁊ teneanṫ ꝓ cōi. Et ptās vł
capitañ. ⁊ maior ſindic⁹ ⁊ iudices corā q̊ vel qb⁹ ta
lia dicerenṫ ea ſcribi faciat ⁊ faciāt. Et illi ſcripture
facte de p̄dcis ſtari debeat ita ꝙ alie ꝓbatiōes nul-
latenus admittāṫ ⁊ ſemp ſit in ꝓuidētia ptātis ⁊ ca
pitanei ⁊ maioris ſindici inſpecta q̄litate pſonaruꝫ
⁊ ēt dignitate. Et p̄dictam penā. c. ſol. deñ. aufferre
poſſint cuilibꝫ ꝯfaciēti de fcō ſine aliqua accuſatiōe
denūciatione vel inq̄ſitione ⁊ ſine aliquo ꝓceſſu.

¶ De negāte inſtr̄m debiti pecuniarij. Rꝫ ca. 141.

Quicūqꝫ Negauerit vł inficiat⁹ fuerit
corā ptāte vł capita⁹ vł maio
ri ſindico aut aliq̊ ex iudicib⁹ eoꝝ vł alti⁹ eoꝝ ꝯctū
ſeu pub^m inſtr̄m rōnabilr̄ fcm̄ p ſe đ aliq̊ đbito pecu
niario ſoluat ⁊ ſoluē teneaṫ ⁊ đbeat penā q̄ ī ipo ꝯ-
ctu ꝯtineṫ illi vł illis cui vel qb⁹ fecit ſeu fecerit aut
ſuis heredib⁹ vel hñti ius ab eo. Et ꝯctū ⁊ inſtr̄m
qđ fecit ⁊ ꝯtēta in eis nihilominuſ obſuare teneaṫ.
¶ Sꝫ ſi nō negauerit ꝯctū vł inſtr̄m de aliq̊ đbito
pecuniario. ſ. ꝙ ꝯſiſtat ī pōdere numero vł mēſura
ab eo pena peti vł exigi nūq̄ꝫ poſſit. Et ptās vł capi
tañ. vł maior ſindic⁹ vł iudex corā q̊ vł qb⁹ fuerit q̄ri
mōia đpoſita đbitū ſolui faciat ſi ñ fuerint vſurarij.

¶ Qꝫ nullus recipiat pecuniam vt aliquis euadat a maleficio. Et de paciſcente de quota litis.
Rubrica. 146.

STatuimus Et ordinam⁹ ꝙ nullus audeat vł pſumat accipere ꝑ ſe vel aliū aliquā pecuniaꝫ vel rem aliā cauſa ſeu occaſione alicui⁹ accuſationis vel denūciationis ad hꝯ vt a criminibus aliquis euadat nec depoſitū recipiat nec recipi faciat ꝓmiſſionem ſeu obligationē vel inſtrm̄ expreſſa aliqua dictaꝝ cauſarū vel alia ⁊ veritate cōperta dñi poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindicus ⁊ eoꝝ officialeſ ⁊ qlibet eoꝝ per ſe faciant reſtituere ⁊ reddere illi ꝗ repiretur vel expendiſſet pecuniā dataꝫ vel expenſam vel aliam rem vel quaꝫ dare ꝓmitteret. ſ. tres partes ⁊ aliā quartā partem dari faciāt maſſarijs cōis peruſie ꝓ ipſo cōi: ⁊ depoſitū ꝓmiſſionem ⁊ obligationē ⁊ inſtrm̄ caſſari faciant ⁊ irritum reuocari expſſis in eis vel non cauſis ſupradictis vel aliqua alia aliq̄ ſtatuto nō obſtāte. Et nihilominus puniaꝛ ⁊ cōdēneꝛ reptus culpabilis de pdictis vel aliq̄ pdictoꝝ i. ccccc. lib. deñ. dcō cōi pꝰſie ſoluēdis.

¶ Volumus ēt ꝙ aduocatus ꝓcurator vel qcūqꝫ alius quomodolibet cum aliquo paciſcēs de quota litis vel emens ſeu quouis alio titulo recipiens vel acquirens āut emi recipi vel acquiri faciens ius aliqđ vel actionem de quo ſeu qua lis vel cōtrauerſia aliqua fuiſſet vel eēt ⁊ occaſione talis pacti emptionis receptionis vel acqſitioniſ litem fecerit ſeu fieri fecerit quoquomodo ⁊ ꝓbareꝛ cōdemnari poſſit ⁊ debeat cōi peruſie per dñm poteſtatem ⁊ dñm capitaneū ⁊ dñm ſindicū vel aliū officialeꝫ vel alteruꝫ eoꝝ ex officio vel ad inſtantiaꝫ cuiuſcunqꝫ in duplo extimationis iuris vel actionis vel rei empte vel titulo donationis vel alio ſuſcepte ſeu pacte.

¶ De ꝓperante ſeu reinfacciāte alicui certas iniurias: Et de v̾bis iniurioſis. Rubrica. 147.

Quicunqꝫ Improperauerit ſeu reinfacciauerit alicui homicidium vel pcuſſionem factam in facie vnde ſignum euidens remāſerit vel debilitationē alicuius membri vel iniuriam aliquā pſonaleꝫ illatum vel illatā in pſonam eius cui improperatio ſeu reinfacciatio facta fuerit vel in pſonaꝫ vxoris vel viri alicuius cōſanguinei vel ↄiuncti vſqꝫ in tertiuꝫ gradū ſi homicidiuꝫ improperauerit ſeu reinfacciauerit vel pcuſſione faciei vnde ſignū euidens remāſerit vel membri debilitatio ꝓ qualibet reinfacciatione ⁊ improperatione in. C. lib. deñ. condemnetur ⁊ puniaꝛ. Si aliam iniuriam pſonalem reinfacciauerit ⁊ improperauerit pro qualibet reinfacciatione q̄ facta fuerit puniaꝛ in. l. lib. deñ. Ita ꝙ nō poſſit ꝓ improperatione ſeu reinfacciatione pluribus vicibus facta eoꝝ tpe ſucceſſiue condemnari vltra quantitateꝫ. cc. lib. deñ. Et pdicta habeant locū in quolibet caſuuꝫ pmiſſoꝝ. Et ſi aliqs improperauerit ſeu reinfacciauerit alicui aliquā iniuriā vñ pax eſſet facta ſoluat pene noīe. cl. lib. deñ. ſi ex pace cōſtet ↄfeſſio coram iudice vel inſtrm̄ vel ſcriptura facta in libro cōis ꝗ fact⁹ eſt de pace ⁊ cōpoſitiōe pacis vel aliud inſtrm̄ alꝛs factū. De alijs v̾o iniurijs poteſtas ⁊ capitane⁹ reinfaccianti. x. lib. deñ. pene noīe tollere teneanꝛ.

¶ Pro quolibet aūt v̾bo iniurioſo vel minatorio ſoluat pene noīe. xl. ſoł. deñ. dūmodo condēnatio de v̾bis iniurioſis vł minatorijs eodē tpe dictis nō excedat. xxv. lib. deñ. nec fieri poſſit vltra. xxv. lib. deñ. Nec poſſit augumentari cōdemnatio rōne loci vel tpis de aliqbus delictis in pñti capło contentis.

Additio.

Addentes ꝙ in dictis caſibus ⁊ quolibet ipſorū teneaꝛ parti offenſe ex talibus arbitrio boni viri ad extimationē iniurie taxāde ꝓpo iuramēto iniuriāti inſpecta q̄litate pſonaꝝ in qua extimatione in eadē ſententia condemneꝛ ⁊ ꝓ cōdemnato habeatur.

¶ Qꝫ nullus notariuſ ſcribat aliquā reformationē niſi cancellarius vel notarius. M. B. P. artiū.
Rubrica. 148.

Dicimus Et ordinamus ꝙ nullus notarius ciuitatis vel burgoꝝ comitatus vel diſtrictus peruſie vel aliunde audeat vel pſumat ſcribere aliquā reformationē ꝓpoſitam vel partitū alicuius arenge cōgregationis ↄſilij vel adunātie cōis pꝰſie: ſꝫ ſolūmodo ſcribi poſſit ⁊ debeat ꝑ cācellariū cōis pꝰſie vł ꝑ notariū dñoꝝ poꝝ in caſu q̄ cancellari⁹ eēt impedit⁹ pp infirmitatē vel abſentiā extra ciuitatē peruſie: dūmodo fieri nō poſſit nec debeat ſine expreſſa licentia cōſenſu voluntate ⁊ deliberatione. M. B. poꝝ artiū numero ſeptē ad minus. Et qui ↄfecerit puniatur in. cc. lib. deñ.

¶ De caſtro vel villa pſumētib⁹ aliquē tormētare vel cetera alia vetita facere. Rubrica. 149.

Dicimus ⁊ ordinamus

Si caſtrum vel villa de comitatu vel diſtrictu peruſie faceret vel ordinaret cuꝫ ſcriptura vel ſine tacite vel expſſe vel pſumeret aliquē tormētare vel exbannire ꝓ aliquo debito vel ↄdicere alicui ꝙ non veniret cum graſcia vel blado vel mercato ad ciuitatem peruſie vel cōpellere aliquem ꝙ non veniret ad curiam peruſinam ad ponendū omneꝫ querimoniam de quocunqꝫ grauamine vel ſi grauamen aliqđ imponeretur alicui caſtro vel ville vel ordinauerit ꝙ caſtrum vel villa vel rectores ipſoruꝫ cognoſcerent

¶ De opponente contra inſtrumentum factum a tabellione ꝙ non ſit notarius. Et qualiter probetur quem eſſe notarium. Rubrica. I 4 2.

Nullus Poſſit opponere ꝯ inſtrumẽtuʒ factũ a tabellione ꝙ nõ ſit notarius ⁊ in poſſeſſione tabellionatus ⁊ ſi oppoſuerit ⁊ cõſtiterit eum tabellionẽ vel ꝑuilegiũ vel ꝙ ſit in poſſeſſione tabellionat⁹ ꝑ triẽniũ oppoſitio nõ valeat ⁊ puniat̃ opponẽs i.C.lib.deñ.nec poſſit opponere ꝙ ꝓceſſor talis ꝑuilegij ñ habuẽit aučtitatẽ ꝓcedẽdi.Et ſi opponẽt dictã penã incurrat ⁊ nõ audiat̃ opponẽs.Et ad ꝓbationẽ ꝙ notarius fuerit ⁊ ſit in poſſeſſione tabellionat⁹ vł notariat⁹ ſufficiat ꝓbari ꝑ duo inſtr̃a fcã ꝑ eum ꝑ ſex mẽſes ante vel ꝑ lr̃as teſtimoniales ſui cõis aſſerẽtes ipm̃ eſſe notarium ⁊ hr̃i ꝓ notario ſi forenſis eſſet vel per duos teſtes de fama.

¶ De petente debitũ ſibi ſolutum. Rca. I 43.

Si quis Peteret ab aliquo debitũ ſibi ſolutũ vel de quo ipſe refutauerit de qua ſolutione vel refutatiõe appareat inſtr̃m publicum refutationis tantũdeʒ de ſuo cõi peruſie pene nomine ſoluere teneatur.

¶ De credentia tenenda. Rubrica. I 44.

Statuimus Et ordinam⁹ ꝙ credẽtia impoſita ſeu ſecretũ impoſitũ de facto aliquo a poteſtate vel capitaneo vł maiore ſindico vel a ꝑoribus camerarijs vel rectoribus vel ab aliq̃ officiale cõis ꝑuſie de factis ⁊ negocijs dicti cõis debeat ab illo cui imponeret̃ in ſecretuʒ retineri ꝓut imponẽti vel imponẽtibus placuerit: ⁊ q̃ ꝯfecerit pena.xxv.lib.deñ.puniat̃ ⁊ priuet̃ omni officio ⁊ honore cõis peruſie.

¶ Et ſi priores vel camerarij vel rectores credentiam ſeu ſecretum non tenuerint de hijs que ſub ſecreto ⁊ credentia inter eos deberent retineri duplicem penaʒ ſoluere teneantur ⁊ priuentur officio ⁊ honore vt dictum eſt.

¶ Item ſtatuimus ⁊ ordinamus ꝙ qcũqʒ ꝑor camerarius vel ſapiens ad aliqđ ꝯſiliuʒ vocatus q in aliquo ꝯſilio interfuerit in q̃ tractaret̃ de aliq̃ facto cõis peruſie ⁊ impoſitũ eſſet ſecretum id qđ in ipſo ꝯſilio diceret̃ ⁊ tractaret̃: ⁊ per ipſos ꝯſiliarios vel priores vel camerarios fuerit iurata credẽtia ⁊ eaʒ aliquis ex ꝑdictis propalauerit vel reuelauerit vel hmõi ſecreta nõ tenuerit puniatur ⁊ puniri debeat per poteſtatem vel capitaneũ vel maioreʒ ſindicuʒ in.C.lib.deñ.de facto ex officio ſuo vel ad petitionẽ cuiuſcunqʒ petentis ⁊ quilibet valeat eſſe accuſator ⁊ habeat quartam partem dicte pene.Et nihilominus ꝑuetur ⁊ priuatus ſit ipſo iure ab omni officio ⁊ honore in ciuitate peruſie.Et ad ꝓbationem ꝑdictoꝝ ſufficiat vnus teſtis de veritate qui eum reuelantem vel propalantem predicta vel talia ſecreta audiuerit recitari cum ꝓbatione duoꝝ teſtium de fama aliquo non obſtãte. Et eadem pena puniatur ⁊ puniri debeat quicunqʒ ex officialibus aſſumptis ⁊ deputatis ſuper ſacculis officialium cõis peruſie faciẽdis ⁊ cõponẽdis reuelauerit ⁊ ꝓpalauerit credentiã vel ſecretũ de aliquo facto ꝑ ipſos officiales circa compoſitionem ⁊ ordinationeʒ dictoꝝ ſacculoꝝ habita ꝓbatione predicta.

¶ De ciue iura recipiente a forenſe contra ciuem. Rubrica.I 4 5.

Nullus ciuis Vel comitatenſis aut diſtrictualis peruſie audeat vel ꝓſumat recipere ceſſionem alicuius iuris vel facere ſibi cedi ⁊ in ſe transferri quocũqʒ titulo aliquã actioneʒ ab aliquo forenſe vel extraneo qui non ſit de iuriſdictione cõmunis peruſie contra aliquem ciuem vel comitatenſem vel diſtrictualeʒ vel aliter de iuriſdictione cõmunis peruſie. Et ſi contrafecerit talis iuriſceſſio non valeat nec teneat vllo modo . Et ille qui contra predictam formam ius ceſſum acceperit condemnetur in.cc.lib. deñ.Et vt quilibet forenſis poſſit cum ſecuritate venire ad ciuitatem peruſie ad litigãdum ⁊ ad ſuum vel ſibi debitum conſequendum ⁊ ſine aliquo impedimento minarum vel offenſionis ius ſuum valeat proſequi.

¶ Statuimus ꝙ ex nunc auctoritate preſentis legis vnuſquiſqʒ forenſis ad ciuitatem peruſie poſſit venire ſecure ad litigandum ad ſuũ ⁊ ſibi debitum conſequendum.Et quicunqʒ ciuis vel comitatenſis vel diſtrictualis ciuitatis peruſie vel quicũqʒ alius qui haberet litem vel queſtionẽ vel contrauerſiam aliquam:lite conteſtata vel non de aliquibuſ bonis vel rebus mobilibus vel immobilibus iuribus vel actionibus cum aliquo forenſe ſi ipſum forenſem durante dicta lite vel controuerſia vel poſt finitam dictam litem vel controuerſiam infra ſex menſes proxime ſubſequentes offenderit vel offendi fecerit in perſona vel rebus puniatur talis offendens ea pena qua puniretur ſi offendiſſet vel offendi feciſſet veros ⁊ originarios ciues peruſinos aliquo alio ſtatuto ꝯdicente ad ꝑdicta non obſtante.

intelligerent de aliqua queſtione vltra ⁊ preter foꝛmam ſtatutoꝝ ciuitatis peruſij vel ſi facerẽt aliquã interdictionẽ ignis vel aque vel cõuerſationis vicinoꝝ vel laboritij terraꝝ poteſtas vl' capitaneus vel maioꝛ ſindicus tali caſtro vel ville teneaẽ aufferre pene noĩe ⁊ banni.cccc.lib.deñ.ſi querimonia fuerit coꝛam ipſis vel altero eoꝝ poſita.Si aũt de p̃dictis veritaſ inueniri nõ poſſit p teſtes:poteſtaſ ⁊ capitane⁹⁊ maioꝛ ſindicus ⁊ qlibet eoꝝ teneaẽ ⁊ debeat quatuoꝛ vel ſex hoĩes ipſius loci ꝓ v̾itate inueniẽda p̾cedẽtibuſ inditijs toꝛmẽtare.Et ſi ꝯſtiterit ⁊ liqdum fuerit aliqd de p̃dictis p eoꝝ ꝯfeſſionem dictã penaꝫ teneaẽ aufferre: exceptis hoĩbus caſtri plebis q ad hoc capl'm non cogant̃ niſi ad illud tm̃ de graſcia blado ⁊ mercato veniẽdo ad ciuitatem peruſie.Et nulla vniuerſitas caſtri vl' ville poſſit facere aliquã cõſpirationẽ vel ꝯctum aliquem in ſcriptis vel ſine ſcriptis de bannis ⁊ expẽſis cõiter faciendis ⁊ ſuppoꝛtãdis ſeu ſubſtinendis ꝓ cauſa vel queſtione quam aliqua vniuerſitas h̾ret cuꝫ aliquo ciue peruſino ſub pena.cccc.lib.deñ.

¶ Et ſi ſingulare cõpꝛomiſſuꝫ factũ fuerit p hoĩes alicuius terre in aliquẽ vel aliquos de oĩbus q̃ſtionibus intelligaẽ eſſe factũ in fraudeꝫ cõis peruſie ⁊ nõ valeat vllo modo.Et hoc nõ intelligaẽ ſi vniuerſitas moueret q̃ſtionem vel moueret̃ eidem.

Additio.

Declarantes idem obſeruandum in particulari hoĩe vno vel pluribus ſic delinquente:⁊ ꝙ in eadẽ ſententia condemnetur in damnis reficiendis.

¶ Q̃ vniuerſitates comitatus peruſie nõ eligant vel recipiant aliquem in dñm vel rectoꝛem niſi pꝛimo eligatur a cõi peruſie. Rubꝛica.150.

Nulla Uniuerſitas comitatus vel diſtrictus peruſie audeat vel p̃ſumat poſſit vel debeat eligere vocare noĩare vel h̾re in dñm ꝓtectoꝛeꝫ vel defenſoꝛem rectoꝛem vel p̃ſideꝫ vel coadiutoꝛeꝫ vel aliquo alio officio quocũqꝫ noĩe cenſeaẽ cum ſalario vel ſine ſalario directe vel p obliquũ tacite vel expſſe aliqueꝫ comitem vel marchiõnẽ militeꝫ vel aliũ natũ de ꝓle militari ex paterna linea nec aliquẽ iudicem vel popularem nec aliquẽ aliũ cuiuſcũqꝫ ꝯdictiõis vel ſtatus exiſtat vel aliquẽ de ciuitate vel comitatu peruſie vel aliunde niſi eis dareẽ p cõe peruſie nec eis aliqð tributũ reddere nec enſeniũ facere nec eundẽ ꝓ cõi p̃ſtare vel eideꝫ dare vel cõcedere aliqd nec eis ſequelã facere.Et q in p̃dictis vel aliq̃ p̃dictoꝝ ꝯfecerit ſi fuerit vniũſitats caſtri.cccc.lib.deñ.Si ville.cc.lib.deñ.cõi puſie ſoluere teneaẽ q̃ pena de facto a ꝯfacientibus exigaẽ.Et de p̃dictis ingratur publice ⁊ ſecrete ⁊ ſufficiat publica vox ⁊ fama cũ ꝓbatione vnius teſtis de viſu:dũmodo p̃dicta non intelligant̃ in eligẽdis p cõe puſie q̃cũqꝫ mõ.Et habita publica fama poſſit ad toꝛmẽtũ ꝓcedi:poſſint tñ enſenia ⁊ ſalaria dare ⁊ p̃ſtare iudicib⁹ ⁊ aduocatis ⁊ notarijs ⁊ ꝓcuratoꝛib⁹ ꝓ patrocinio p̃ſtãdo vel p̃ſtito:vniũſitates in cauſis ipſaꝝ vniuerſitatuꝫ.

¶ Q̃ nullus poſſit emere aliqð officiũ. Rꝛca.151.

Nullus notarius Uel alius de ciuitate vel comitatu peruſie poſſit nec debeat emere aliqð officiũ qð alicui ꝯcederet̃ p cõe peruſie ſeu p officiales dicti cõis in ciuitate vel comitatu peruſie vel vicariatuꝫ alicuius caſtri vel ville comitatus peruſie vel eius diſtrictus vel aliqd dare vel ꝓmittere pro ipſo officio vel vicariatu vñdo ad penaꝫ.c.lib.deñ. Et de hoc poſſit debeat inq̃ri p poteſtatẽ ⁊ capitaneũ ⁊ maioꝛẽ ſindicũ ⁊ quẽlibet eoꝝ ex eoꝝ officio ⁊ ad petitionẽ cuiuſcũqꝫ petẽtis.Et ad h̾ ꝓbanduꝫ ſufficiat ꝓbatio vni⁹ teſtis de v̾itate cũ fama.Et idẽ intelligat̃ in dante ⁊ recipiẽte.Et notarius ꝯfaciẽs eleueẽ de matricula notarioꝝ pena poteſtati ⁊ capitaneo ⁊ maioꝛi ſindico.c.lib.deñ.ꝓ quolibet eoꝝ ſi negligentes fuerint ad predicta.

¶ De offendente aliquem arengãtem vtilitatem cõmunis Peruſij. Rubꝛica.152.

Statuimus Et oꝛdinam⁹ ꝙ nullus audeat vl' p̃ſumat offendere vel offendi facere dicto vel facto aliqueꝫ ꝓ eo ꝙ talis offenſus ꝯſuluerit vel arengãdo dixerit in aliq̃ ꝯſilio vel adunãtia cõis puſie vtilitatẽ ⁊ bonũ ſtatũ cõis ⁊ populi peruſini:⁊ q ꝯfecerit puniat̃ talis offendẽs quadꝛuplici pena qua puniri deberet p foꝛmam ſtatutoꝝ ſi aliũ peruſinũ offendiſſet vel eidem iniuriam intuliſſet.Et ad ꝓbationẽ offenſionis facte vel illate dicto vel facto in quocunqꝫ loco alicui de p̃dictis ꝙ ex aliqua dictaruꝫ cauſaꝝ facta fuerit offenſa:ſufficiat publica vox ⁊ fama ⁊ ꝓ plena ⁊ legitima ꝓbatione habeatur.

Additio.

Addentes ꝙ teneaẽ ad intereſſe damnoꝝ ⁊ expenſaꝝ in q̃bus cõdemnetur in eadem ſententia.

¶ Q̃ pene malefícioꝝ de nocte cõmiſſoꝛum duplicentur. Rubꝛica.153.

Ut omnibus Tollatur occaſio ⁊ animus delinquẽdi foꝛmidine pene imminẽte. Oꝛdinamus ꝙ facienti vel fieri faciẽti aliqð maleficiũ de nocte penã dupli cem quam ſi faceret de die/poteſtas ⁊ capitaneus

⁊ maior ſindicus tollere teneantur. Saluo ⁊ reſeruato ꝙ penã duplicez nõ auferat nec auferri poſſint portãtibus arma deffendibilia de nocte nec ꝑ portatione vł delatione ipſoꝝ armoꝝ defendibiliũ de nocte pena ipſoꝝ armoꝝ valeat duplicari nec ẽt in armis offendibilibus niſi poſt tertium ſonum campane duplicetur.

¶ Volumus inſup ꝙ vbicunqꝫ ex forma alicuius ſtatuti tractat̃ de duplicatione vel triplicatione vel quadruplicatione vel alia multiplicatione pene ꝑ moduz quote intelligat̃ duplicari vel triplicari vel quadruplicari vł multiplicari ſolum ſimplex pena primordialis q̃ imponit̃ nõ habito reſpectu ad aliquã quãtitatẽ cuius vigore pena aliqualr̃ augmẽtaretur ſeu augumentari poſſet quoquo modo.

¶ De diſtinctione noctis a die: Et pulſatione campane. Rubrica. 154.

In omnibus Et ſingulis maleficijs ⁊ caſib⁹ vbi ſpecialiter fit mentio de nocte in capłis ſtatutoꝝ cõis ⁊ populi. Nox intelligat̃ in ciuitate poſt ſonũ campane. ſ. a fine ſoni campane q̃ pulſat̃ de ſero ꝑ pena duplicanda ſtatim ⁊ imediate poſt tramontare ⁊ occaſum ſolis vſqꝫ ad alium ſonuz campane de mane ⁊ aurora diei ſequentis.

¶ Et volumus ꝙ campanarij cõis peruſie teneãtur ⁊ debeãt ſub pena. x. lib. deñ. ꝑ q̃libet eoꝝ ſemp ꝑ quolibet ſero ſtatiꝫ imediate poſt tramontare ⁊ occaſum ſolis ſonare campanã groſſam populi peruſini ꝑ magnã horam ꝑ penis duplicãdis vltra ⁊ ꝑter alias pulſationes quas de ſero facere debẽt ꝑ formã ſtatutoꝝ. Et ipſam campanam ſonare ſemp de mane in aurora. Et intelligatur nox ſemp inter vtrũqꝫ tp̃s ⁊ nullo alio tp̃e intelligat̃ eẽ nox poſito ꝙ eſſet nox ſ̃m varietatẽ ⁊ in dicto tp̃e ſint pene cõmittentibus maleficia duplicate. ſ. poſt dictũ ſonum campane de ſero ⁊ poſt occaſum ſolis ſemp vſqꝫ ad aliũ ſonũ ſequentẽ ⁊ ſequẽtis diei in aurora ⁊ vſqꝫ ad aurorã ſequẽtis diei. Et ſi dicti cãpanarij dictas pulſationes campane non facerent dictis tp̃ibus vt dictũ eſt poteſtas ⁊ capitane⁹ ipſos ⁊ eoꝝ quẽlibet puniãt de facto in dictiſ. x. lib. deñ. Et ꝯ̃ eos ⁊ quẽlibet eoꝝ inquiratur aliquo alio non obſtante.

¶ Incomitatu vero nox intelligat̃ a tramontare ⁊ occaſu ſolis vſqꝫ ad ortum ſolis ſequentis diei.

Additio.

Declarantes ꝙ maleficia debeant duplicari ſi cõtracta ſeu cõmiſſa fuerint in ciuitate peruſie poſt ſonũ Aue marie cõis que pulſatur de ſero vſqꝫ ad ſonum campane cõis que pulſatur de mane.

¶ De offendẽte aliquẽ de nocte currente ad ignez vel alias ad bonũ zelum. Rubrica. 155.

Dicimus ſtatuentes Qui ſi aliquiſ de nocte curreret ſeu iret ad ignem q̃ñ domus aliqua vel alique cõbureret̃ ſeu cõburerent̃: ⁊ tunc offenſus fuerit in pſonã offenſor debeat condẽnari in quadruplũ q̃titatis q̃ puniri ⁊ cõdemnari deberet ſ̃m formam ſtatutoꝝ pro illo crimine vel maleficio ſi alio tempore illud cõmiſiſſet.

¶ Et ſi qs dederit tunc damnum in loco ignis vel incendij vel in aliquo loco ꝓpe dictũ locũ ignis vel incendij ꝑ centũ paſſus vel abinde infra puniat̃ in quadruplũ eius q̃titatis qua puniri deberet q dare illud damnum ſi alio tp̃e dediſſet niſi reſtituerit damnũ infra tertiã diem quo caſu nihilominus puniatur per inde ac ſi alibi dictuz damnum dediſſet.

Additio.

Declarantes ꝙ omnino teneat̃ ad reſtitutionem damni: Et ꝙ idem intelligat̃ in offendente aliquez qui bono zelo iret ad aliquam domum de nocte vt in morte: infirmis: parturiente ⁊ ſimilibus.

¶ De inuento poſt tertium ſonum campane. Rubrica. 156.

Si quis Inuẽtus fuerit poſt tertiũ ſonuz campane cõis de nocte ꝑ poteſtatẽ vel capitaneũ vel maiorẽ ſindicũ vel eoꝝ vel alterius eoꝝ familiares ſiue per cuſtodes noct̃ ſiue ꝑ officiales cõis peruſie ſup cuſtodia deputatos vł ei⁹ officiales vel familiares anteq̃ ipſa campana pulſet̃ de mane in aurora diei ſequẽtis pro diſcernendo diem a nocte puniatur. xx. ſol. deñ. ⁊ non tamen credatur vni cuſtodi qui aliquem accuſaret.

¶ Ille aũt q inuentus fuerit poſt tertiũ ſonũ campane ſi fideiuſſorẽ dederit de pena ſoluenda ⁊ de ſe repreſentando poteſtati vel capitaneo vel maiori ſindico vel officiali ſup cuſtodia: ad palatiũ ꝑ̃tis vel capitanei vel officialis ſup cuſtodia nõ ducat̃.

¶ Sed tñ q̃ñ aliqs iret pro clerico vel infirmo vel alio caſu fortuito vł alia euidẽti neceſſitate q̃ appareret hoĩb⁹ vel q̃ñ aliqs eſſet bone fame ⁊ bone cõditiõis de q̃ fama ⁊ ꝯditiõe credat̃ dicto p̃oꝝ artiũ de bãno ſoluẽdo vel nõ: in ꝓuidẽtia ꝑ̃tis vel capitaneo vel maioris ſindici vel officialis ſuper cuſtodia debeat remanere: inſpecta pſona ⁊ negocij q̃litate.

¶ Furnarij vero ⁊ furnarie q̃ñ irent ad ꝑcipiẽduz panẽ fieri ⁊ pſone q̃ panẽ portarẽt ad furnũ vel de furno panẽ reportarent ad domũ ſuã ꝑ ſe ⁊ ſua familia vel ꝑ alijs pſonis qui panis in furno coctus eſſet. Et ſtamegnatores q̃ñ vadunt ad ſtamegnandum ire poſſint qualibet hora: ⁊ ſi forent inuẽti penam minime ſoluere teneantur.

¶ Poſſint ẽt ire de nocte macellatores ⁊ ſpetiarij

cum lumine ꝓ exercitio eoꝝ artis ſine aliqua pena.
¶ Jlle vero q fuerit inuẽtus poſt tertiũ ſonũ campane in ciuitate vel burgis ꝓpe domũ ſuam vel ſue habitationis ad tres domos: ⁊ ille q palam ignem vel lumen portauerit ſi fuerit bone ꝯdictionis ⁊ fame ad penã ſoluẽdam nõ cogat̃. Et officialis faciẽs executionẽ habeat quatuor ſol. deñ. ꝓ q̃libet libra.

¶ De introitu rei alteri: Et cane ligando. Rubrica. I57.

NUlla pſona Intret vel intrare debeat ortum vineã campum vel cluſuram vel agrum alterius vel aliaꝫ quamcunqꝫ rem alterius vel ab eo poſſeſſam vel quã aliqs cõduxiſſet vel hẽt ad coptimũ vel laboritiuꝫ ſine licentia dñi rei vel poſſeſſoris vel cõductoris ſeu coptumatoris vel laboratorꝭ ⁊ q ꝯfecerit ſi erit de die.xl.ſol.deñ. ⁊ ſi erit ď nocte.c.ſol.deñ.noie pene ſoluere teneat̃.
¶ Preterea venatores ⁊ auccupatores ſeu cacciatores ⁊ vcellatores nõ poſſint vllo tpe nec debeant intrare bona alterius ad duo miliaria ꝓpe ciuitatẽ ad penã.xl.ſol.deñ.ꝓ qualibet vice: ⁊ ſtet̃ de ꝑdictꝭ ſacramẽto dñi rei vel poſſeſſoris vel cõductoris ſeu coptumatoris vel laboratoris. Et ſi dñs rei vel laborator vel poſſeſſor rei vel cõductor ſeu coptumator aliquaꝫ pſonã in ſupradictis bonis inuenerit: ⁊ nõ denũciauerit maiori ſindico ⁊ iudici iuſtitie cõiꝭ peruſie illũ quẽ inuenerit ⁊ fuerit manifeſtum dño ſindico.xl.ſol.deñ.ſoluere teneat̃ q̃ pena ſibi p maiorem ſindicuꝫ de facto ſine aliqua ſententia vel ꝓceſſu debeat aufferri.
¶ Preterea canes in comitatu teneantur ligati a medietate menſis auguſti in antea vſqꝫ ad medietatem menſis octobris.
¶ Et ſi ille cuius fuerit canis canem ligatum non retinuerit vt dcm̃ eſt ꝓ vice q̃libet puniat̃ in.xx.ſol. deñ. ⁊ credatur ſacramento accuſatoris que pena de facto per maiorem ſindicum ſibi aufferri debeat ſine aliquo proceſſu vel ſententia.
¶ Et nulla pſona de ciuitate comitatu vł diſtrictu puſie audeat vł pſumat ire nec intrare in rem vel p reꝫ alteri⁹ vł ab eo poſſeſſa cã eũdi ad aliquẽ fontẽ vł aliũ locũ q ꝯfecerit puniat̃ p dcm̃ maiorẽ ſindicũ in.v.lib.deñ. ꝓ qualibet vice ⁊ credatur ſacramento dñi vel poſſeſſoris rei cum vno teſte.
¶ Et nullus de comitatu puſie poſſit iurare ꝯ aliquem peruſinũ de introitu ſꝫ poſſit ꝓbare p teſtes.
¶ Volumus ẽt ꝙ nullus poſſit de introitu aliquẽ accuſare niſi dñs vel poſſeſſor rei vel conductor ſeu coptumator vel laborator tantum.
¶ Et ꝙ nullus poſſit aliqueꝫ accuſare de introitu niſi vna vice in mẽſe ⁊ de vno mẽſe tm̃ ⁊ nõ de pluribus mẽſib⁹ ⁊ vnũ de vna familia tm̃ ⁊ nõ plures.
¶ Et qcũqꝫ emerit vel acceperit ad coptimũ de rebus cõis puſie poſſit accuſare ⁊ iurare de introitu ſicut dñs rei ſue ⁊ admittat̃ ei⁹ accuſatio nõ obſtãte pſcriptiõe tpis q̃ in ꝯtrariũ obiceret̃ vł poſſet opponi.

¶ De exeunte de via publica ⁊ intrante per rem alterius: faciente cauas ꝓpe grippum: De non habente vias: De conſuetudine eundi per viam habenti faciem anditus. Rubrica. I58.

Nemini liceat Exire p viam ſeu campuꝫ vel vineã vel ortum vel arboretũ vel aliã rem alterius vel ab aliquo poſſeſſum vel poſſeſſam ꝯfaciẽti poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindicus vł iudex alicuius eoꝝ ⁊ q̃libet eoꝝ teneant̃ aufferre noie pene ꝓ vice qualibet.xl.ſol.deñ.inſpecta tñ p poteſtatẽ ⁊ capitaneũ ⁊ maiorem ſindicum vel alterum eoꝝ condictione temporis vel loci ⁊ qualitate perſonarum.
¶ Et ſi aliqs dicẽt ſe hẽre aliqđ ius eũdi p illã viaꝫ ſeu rem ꝓ qua aliqs alius de eo cõquereret̃ ire vel iuiſſe illđ dcm̃ nõ valeat nec admittat̃ niſi oſtẽderit p publicũ inſtrm̃ manu publici notarij fcm̃ ſe hẽre illud ius ĩ ipſa via vł re p quã eũdi ſe aſſerit ius hr̃e.
¶ Si qs aũt cauauerit vel cauari fecerit aliquem grippum vel aliquã cauam retinuerit iuxta ipſum grippuꝫ ita ꝙ pſtet impedimẽtũ vie ſeu grippe poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindic⁹ ⁊ eoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ officiales ſũmarie ſine libelli oblatiõe ⁊ ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij teneant̃ eũ cogere ad petitionẽ cuiuſcũqꝫ petẽtis ⁊ ipꝫ ſuis expẽſis reficiat ⁊ cauam repleat ⁊ ipm̃ puniat pena.xxv.lib.deñ.
¶ Et cũ multe terre ⁊ vinee ſint q̃ non hñt vias ⁊ ad quas nõ poteſt iri niſi p res circũſtantes. Duximus ſtatuẽdum aliquo caplo pcedente vel ſequẽte nõ obſtãte ꝙ qcũqꝫ habet vel poſſidet terrã vel vineam ad quã nõ poteſt iri niſi p res alienas ſeu ab alio poſſeſſas ꝙ ipſe ⁊ q̃libet de ſua familia laborator ⁊ coptumator ſeu ꝯductor dicte rei ⁊ q̃libet de ſua familia ⁊ q̃libet q iret cuꝫ illo cuius eſſet dicta res vel q poſſideret dictã rem vel ei⁹ familiares vel cũ laboratore vel cõductore ſeu coptumatore dicte rei vel eius familia poſſit ad dictã rem ire redire p terras nõ vineatas circũſtãtes ſuoꝝ vicinoꝝ vel ab eis poſſeſſas p locuꝫ vnde minus damnũ daret̃ ſine fraude impune cũ beſtia ⁊ ſine beſtia ⁊ ẽt cum ſalmis. Et hoc locum habeat in vineis iam plantatis. Si vero plantarent̃ in poſterũ teneat̃ plantãs iter relinquere ſine aliqua fraude qđ ſi nõ fecerit liceat ire ẽt ſi vinea eſſet: ⁊ pp hmõi iter ⁊ anditũ pati nõ debeat aliquã penã aliq̃ caplo non obſtãte. Dũmodo p hmõi iter ⁊ anditũ illi q irent p res alicuius vel ab alio poſſeſſas nõ poſſint dicere vel ꝑtendere ſe habere ius eundi per dictam rem alicuius ſui vi-

cini vel ab eo poſſeſſas ita q̄ dictus anditus ⁊ iter qui ⁊ qđ fieret p aliquā partem alterius p̄iudiciū dn̄o nō faciat vel poſſeſſori rei p quā iret ſm formā p̄ntis capl'i nec quo ad ꝓprietatē nec quo ad poſſeſſionez ipſius rei. Nec p hoc intelligat̄ ſibi eſſe queſitum ius cauſa ſeruitutis eundi p dictam rem.

¶ Si tn̄ ille q h̄ret ſeu poſſideret rem p̄dictā q̄ nō h̄ret aliquā viā vel ſui anteceſſores vel ipſe ⁊ anteceſſores ſui ſeu auctores ire ꝯſueuerūt p aliquē locū ad rem p̄dictā q locus faciē anditus habuerit p tp̄s.x.annoꝝ q̄ libere p ip̄m locū ire poſſit ad rem p̄dictā taꝫ ipſe q̄ʒ alij ſup̄dicti ſine ꝯdictiōe cuiuſq̄ʒ.

¶ Et q̄ nullus poſſit talem locū ſiue anditū impedire vel laborare vel impediri vel laborari facere ſub pena.xxv.lib.den̄.q̄ pena ſibi de facto auferat̄ p poteſtatē vel p capitaneū vel maiorez ſindicū vel alterū eoꝝ. Et nihilominuſ ille q ire ꝯſueuit p dictā rem tale impedimētum remouere ⁊ remoueri facere poſſit impune tam ipſe q̄ʒ ille vel illi q ſuo mādato ⁊ v̄bo facerēt ſeu faceret. Et de p̄dictis poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindicuſ ingrere teneant̄ ſub pena.l.lib.den̄.ad petitionē cuiuſcūq̄ʒ petentis.

¶ De accuſato negante poſſeſſionem rei alterius. Rubrica.159.

Statuimus Q̄ ſi fuerit aliqs accuſatus de aprehēſione, tenute vel poſſeſſionis rei alicuius vel ab aliquo poſſeſſe ſiue de introitu vel damno dato in aliqua re alicuius vel ab aliq̄ poſſeſſa ⁊ negabit poſſeſſionē rei vel rem eſſe accuſatoris puniatur ꝓ vice qualibet in.xxv.lib.den̄. Et nihilominuſ negatio ipſo iure ſit nulla: dūmodo conſtet ⁊ ꝓbetur poſſeſſio rei per accuſatorem vel rem eſſe accuſatoris p inſtr̄m vel alias ꝓbationes ⁊ q̄ ei de fructibus dicte rei ſit reſponſum ⁊ reſpondeatur vel ſaltem p teſtes rem eſſe ſuam vel a ſe poſſeſſam ⁊ q̄ ei de fructibus ſit reſponſuꝫ ⁊ reſpondeatur ipſius rei vnde erit accuſatio ſubſecuta. Et intelligatur reſponſum eſſe de fructibus eo ipſo q̄ ſine cōtradictione alicuiuſ vno anno fuit accuſatori de ipſis reſponſum.

¶ Teneatur inſuper iudex cauſe ſpecifice ⁊ ſingulariter de predictis interrogare accuſatum.ſ.ſi res fuit accuſatoris vel per accuſatorem poſſeſſa tempore in accuſatione cōtento ⁊ accuſatum facere reſpondere tempore reſponſionis ſuper accuſatione ⁊ etiam poſtea quādocunq̄ʒ ⁊ ſi tunc fuit obmiſſuꝫ. Et iudex teneatur tēpore reſponſionis ante reſponſionem notificare accuſato penam quaꝫ incurreret per negationem quam faceret de proprietate vel poſſeſſione rei talis accuſatoris.

¶ De laboratore negāte vel interuertēte poſſeſſionem domino rei. Rubrica.160.

Si quis laborator Alicuius rei ſiue cōductor ſeu coptumator infitiatuſ fuerit ſeu interuerterit poſſeſſionem dn̄o vel ei a quo conduxit vel ad laboritiū habuerit: poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindicus: ⁊ quilibet eoꝝ teneantur ei auferre pene nomine.c.lib.den̄. ⁊ ipſum ad reſtitutionē poſſeſſionis ⁊ ꝓprietatis compeſcere teneantur.

¶ Et ſi aliqs laborator alicuius rei negauerit dn̄o ꝓprietatem vel poſſeſſionem rei quaꝫ habuerit ad laboritium puniatur in.c.lib.den̄.

¶ Et ſi cōductor ſeu coptumator vel laborator alicuius rei ꝯfitebit̄ illam rem poſſidere ſeu laborare ꝓ alio q̄ʒ ꝓ eo a quo habuerit ad laboritium vel a quo habuerit in cōductionē ſeu ad coptimū ſine licentia dn̄i rei vel p̄mi poſſeſſoris vel eius a q̄ habuerit ad laboritiū vl' ſine p̄cepto poteſtatis vel capitanei ⁊ maioris ſindici penam.cl.lib.den̄.debeat ſubſtinere ⁊ dn̄o rei vel p̄mo poſſeſſori vel ei q dedit rem ad laboritiū vel ad ꝯductionē ſeu ad coptumum poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindicus ⁊ quilibet eoꝝ poſſeſſionē reſtitui facere teneant̄ ⁊ faciāt ſatiſfieri dn̄o rei vel locatori q rem vel res locauit vel ei q ad laboritiū ꝯceſſit vel ad coptumū damna ⁊ expēſas q̄ ⁊ quas habuiſſe vel feciſſe ſuo iuramēto mōſtrabit. Et illa talis poſſeſſio nō p̄iudicet dn̄o vel poſſeſſori rei quo ad ꝓprietatez vel poſſeſſionē ⁊ eum ad reſtitutionē poſſeſſionis oīno cōpellant.

¶ Preterea ſi laborator vl' ꝯductor ſeu coptumator ꝓbaret ſe poſſediſſe rez quā habuiſſet ad laboritiū vel ad ꝯductionē ſeu ad coptumū p aliqđ tp̄s ꝓbatio nō valeat ⁊ dn̄o ſiue locatori non p̄iudicet vllo modo ⁊ p̄ſumatur pro locatore poſſidere.

¶ Additio.

¶ Declarantes q: cōpertuꝫ eſt: de facto fieri ſequeſtrationes fructuū ab aliquo p̄tendēte ius h̄re in re Et q̄ laboratores ſe cōponunt cum aliquo ſeu eo. Ad obuiandū hm̄ói malitijs ⁊ fraudibus. Ordinamus ſtatuētes q̄ niſi p̄ceſſerit licētia ſequeſtrādi ꝯceſſa ꝯ eum q dedit dictum terrenuꝫ ad laboritiū q̄ omnino dictus laborator teneat̄ ⁊ cogat̄: ei a q̄ eum habuit de fructibus reſpondere non obſtantibus conſeruationibus ei factis a tertio.

¶ De ꝓiciēte aliqđ in rem alterius: Et de grippo ſeu lama cadēte in rem alteri⁹. R̄ca.161.

Quicunq̄ʒ De ſua terra vl' vinea aliqđ in terrā vel vineam alterius q̄ eſſet ſubtus dictā terrā vel vineaꝫ ꝓiecerit vel ꝓici fecerit imiſſerit vel immitti fecerit ſeu caderet fecerit teneat̄ illud tollere ⁊ remouere īfra octo

dies poſt pceptū ſibi factū a iudice ꝛ ſi non eleuaue rit ſoluat.c.ſol.deñ.ꝛ nihilominus debeat eleuare.

¶ Item nulli liceat ponere vel tenere vel poni facere in ſuo grippo ſupra rem alterius vel ab aliquo poſſeſſam marrones ſiue lapides ꝑpe finem grippi ad tres pedes ſb pena.x.lib.deñ.ꝛ inde debeat eleuare.Et inſup pſumatur dñm vel poſſeſſorez feciſſe poni. Et de hoc qlibet valeat eſſe accuſator ꝛ habeat medietatem pene predicte.

¶ Dicimus ēt ꝙ ſi ex aliq̄ caſu grippus terre ſuperioris cadere ꝯtingat in rem alterius inferiorez ꝙ tūc infra mēſem ꝓxime ſequentē ille cuius fuerit grippus ſupior vel q ipm grippuz poſſideret poſſit ꝛ ſibi liceat aufferre ꝛ accipere arbores ꝛ plantas qui ꝛ que ceciderint cuz grippo in rem alterius ꝛ reparare grippum ſuū ꝛ terrā ſuam q̄ cecidit pariter ſupius.Et ſi infra mēſem h nō fecerit ꝛ ex tunc terra talis grippi cadētis ꝛ arbores ꝛ ligna q̄ ceciderit cū tali grippo intelligatur eſſe fcā ipſo iure dñi rei inferioris in quā talia ceciderūt:ꝛ nullū ius remaneat dño rei vel poſſeſſori cuius grippus talis cecidit ad agēdū ꝛ accuſandū de pdictis. Et ſi termini q fuiſſent in tali grippo cecidiſſent occaſione pdicta debeāt reponi p partes in locis ꝯdecētibus ad petitionē cuiuſcūqz petētis ſb pena.xxv.lib.deñ. ꝓ quolibet die quo negligens fuerit requiſitus.

¶ De proiciente immunditiam in rem alterius. Rubrica. 162.

Quicunqz fecerit vł ꝓiecerit aliquā immunditiā vel turpitudinem in curia terreno vel caſaleno alicuius eccleſie vel in caſtalenum vel in clauſtrū vel terrenum alterius vel per alium poſſeſſum vel in aliqua via ante domum alicuius puniatur in.c.ſol.deñ.ꝛ credatur ſacramento accuſatoris.

¶ De proiciente immunditiam in aliquem puteū vel fontem ſiue ciſternam ꝛ deuaſtante pectorales ipſorum. Rubrica. 163.

Quicunqz fecerit vel ꝓiecerit aliquaz immunditiā vel turpitudinē aliquā in aliquā ciſternam vel puteū vel fontē vel deſtruxerit aliquā boccam vel pectoralē alicuius putei vł ciſterne vel fontis in totū vel in partem puniatur in.c lib.deñ. Et de hoc p poteſtatem ꝛ capitaneū ꝛ maiorem ſindicuz inqratur ꝛ ſufficiat ꝓbatio publice fame.Et ſi ptās vel capitaneus vel maior ſindicus fuerint negligētes puniatur in.cccc.lib.deñ.ꝛ qlibet poſſit eſſe accuſator ꝛ habeat medietatē banni ſeu pene pdicte.

Additio.

Declarantes ꝙ condemnetur in damnis illatis ex tali ꝓiectione ꝛ deuaſtatione iuramēto dānum paſſi declarādis ſm q̄litatem damni qđ inſpici pōt.

¶ De ꝓiciente terrā vel aliqd turpe faciente ꝓpe aliquem fontem. Rubrica. 164.

Nulla perſona audeat proicere terram vel lapides vel aliam turpitudinem vel aliquā beſtiā vel ſcurpitiū alicuiuſ beſtie nec aliquā beſtiā decoriare vel ſanguinare vł aliam turpitudinē facere in aliq̄ fonte vel ꝓpe aliquē fontem ad.x.paſſus ad paſſuz cōis puſie.Et q ꝯfecerit puniatur ꝓ vice q̄libet in.x. lib.deñ.ꝛ qlibet valeat eſſe accuſator ꝛ habeat medietatē bāni ſiue pene.Et ꝯfaciēti đ fcō pena poſſit aufferri ꝛ ēt credatur de pdictis relationi familie poteſtatis vel capitanei vel maioris ſindici cōis puſie.

¶ Contra deſtruētes fontes: Et extrahētes aquā de loco antiquo. Rubrica. 165.

Cum fontes deſtruere magnuz periculum ſit nec ſit couenies ꝙ deſtructor fontium tranſeat impunis. Preſenti caplo duximus ſtatuēdū ꝙ ſi aliqs tpibus pteritis aliquē fontē q fuiſſet in aliqua via vel loco publico deſtruxiſſet vł deſtruxerit in futurū ꝛ aquā dicti fontis extraxiſſet vel exherit de loco antiquo ꝛ fonte ꝛ miſiſſet vel miſerit ipſam aquā in aliquā ſuaz rem vel ad ſe poſſeſſam vel aliqd fecerit ꝓpter qđ vel cuius occaſiōe aqua dicti fontis deſtruatur vel corrūpatur:poteſtas ꝛ capitaneus ꝛ iudex iuſtitie ꝛ maior ſindicus ꝛ eoꝝ officiales ꝛ officialis damnoꝝ datoꝝ teneantur illuz cogere reficere ꝛ reactare ſuis expēſis dictū fontē ꝛ omne opus qđ feciſſet tollere ꝛ remouere ꝛ mittere p locū vnde decurrere ꝯſueuit in dictū fontē in termino eidē p dictos officiales vel aliquē eoꝝ vel alicuius eoꝝ officialē aſſignando ꝛ ſi nō fecerit ſoluat pene noie cōi peruſie.xxv.lib. deñ.Et nihilominus teneatur facere ſupdicta.Et volumus ꝙ ad hoc caplm executioni mādandū poteſtas ꝛ capitaneus ꝛ maior ſindicuſ ꝛ eoꝝ officiales teneantur vinculo iuramēti ad penā.c.lib.deñ.ꝓ q̄lz.

¶ Et ſi aliqs fons erit in ꝑtinentijs alicuius caſtri vel ville ꝛ dictus fons deſtrueretur p aliquē:ſindicus caſtri vel ville teneatur ꝛ debeat denunciare deſtruētes infra octo dies a die deſtructionis numerādos alicui dictorum officialium. Et ſi non denunciauerit cogatur caſtrum vel villa huiuſmodi fontem reficere ſuis expenſis.

¶ Si vō dicti fontes extra muros ciuitatis ꝛ burgoꝝ puſie nō fuerint in diſtrictu alicuius caſtri vel ville tūc vicini ꝓpinqus hñtes vel habitātes dicto fonti teneantur denunciare deſtruētes dictos fontes pena.xl.ſol.deñ.ꝓ vice qualibet ꝛ quolibet eoꝝ.

¶ De proiciente aliquid extra murum in rem alterius. Rubrica. 166.

Cum multi habentes domos or/tos claustra ⁊ caſale/na extra muros iniuriā patiant̄ maximā in eo vȝ ꝗ tráſeūtes ⁊ habētes facere ſupra dictos muros ꝓi/ciūt lapideſ terrā ⁊ turpitudinē ď dcis muris in do mibus clauſtris ortis ⁊ caſalenis dictoꝝ hoīum ha bentium facere extra dictos muros. Statuimus ꝗ nulla pſona audeat vel pſumat ꝓicere aliquā turpi tudinem terrā vel lapides de dictis muris ſeu alio loco in dictis domibus ortis clauſtris ⁊ caſalenis: Et q ꝯfecerit ſoluat cōi puſie pene noīe ꝑ vice qua libet.xl.ſol.deñ.⁊ ſtet̄ de pdictis ſacro accuſatoris ⁊ qlibet poſſit accuſare ꝯfaciētes ⁊ habeat medie/tatē banni. Et vt maiores de domo habeāt materiā ſuos filios ⁊ familiareſ corrigēdi. Volumus ꝗ ma iores de domo teneant̄ ſoluere dictā penā ꝑ mino/ribus delinquētibus in pdictis vel aliquo pdictoꝝ. Et nihilominus poteſtas ⁊ capitaneꝰ ⁊ maior ſin/dicus ⁊ qlibȝ eoꝝ teneant̄ ⁊ debeāt de oibꝰ ⁊ ſingu lis ſupradictiſ inqrere ⁊ vitatē inuenire ſicut meliꝰ poterit ⁊ ꝯfaciētes cōdēnare i pena ſupius noiata.

¶ Additio.

¶ Addentes in fine ꝗ cōdemnet̄ in damnis illatis ex tali ꝓiectione iuramento damnuȝ paſſi declaran dis ſm̄ qualitatem damni quod inſpici poteſt.

¶ Contra ſagittantes vel palloctanteſ p ciuitateȝ vel burgos peruſie. Rubrica. 167.

Nullus audeat vel debeat ſa/gittare/palocta re vel baliſtare in ciuitate vel burgis ⁊ ꝯfaciēti po/teſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindicus ꝑ vice q̄libet noīe pene.xl.ſol.deñ.aufferant de facto ſine aliquo ꝓceſſu vel ſnīa cuiꝰ banni tertia parſ ſit cōis ⁊ aliā habeat accuſator vel denūciator ⁊ alia tertia pars ſit officialis qui de predictis executionem faceret.

¶ Item poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindicus teneant̄ mittere de eoꝝ familiaribus ad ſcrutādū ⁊ rimandū ſi aliqs in ciuitate vel burgiſ ſagittat pal/loctat vel baliſtat vł portet p ciuitatē vel burgos.ſ. pallocteriū vel baliſtā vel arcū:⁊ reptū culpabileȝ poteſtas ⁊ capitaneus vel maior ſindicus ſeu aliqs eoꝝ cōdemnet pro vice qualibet in pena ſuperius nominata ⁊ dictū pallocteriū ⁊ baliſtam ⁊ arcum ei aufferāt ꝑ cōi peruſie non tñ̄ teneatur ad dictam penam ille q pdicta vel aliqđ pdictoꝝ inueniretur extra ciuitem ⁊ burgos peruſie facere.

¶ Et pdicta non intelligant̄ in baliſterijs baliſtan tibus ad ſignum ſeu ad verſagliam qbus impune li ceat per burgos ⁊ ſuburgos peruſie ad dictaȝ ver/ſagliam ſeu ſignum baliſtare.

¶ Additio.

¶ Declarantes idem obſeruandum contra cuȝ qui pila lignea vel caſeo vtentur ludendo.

¶ Q̄ non laboretur prope muros ciuitatis p de/cem paſſus. Rubrica. 168.

Nemo deinceps debeat la/borare vł la borari facere vel edificare vel edifitiuȝ aliqđ facere vel fieri facere nec aliqđ aliud noui facere vel fieri facere ꝓpe muros ciuitatis ⁊ burgoꝝ puſie ad de/cem pedes ad pedeȝ cōis peruſie. Et q ꝯfecerit ſol/uat ⁊ ſoluere teneat̄ pene noīe ꝑ vice qualibȝ.xxv. lib.deñ. Et ſiłi modo ex parte interiori vel edificari vel fieri vł laborari nō poſſit ꝓpe muros nouos ad deceȝ pedes ſub pena pdicta. Et qcqd ibi edificaue rit ⁊ fecerit ſub eadē pena ꝑ vice qualibet in pfixo ſibi termino debeat remouere ⁊ amplius nō facere vel fieri facere nec hr̄e ſub eadē pena ꝑ vice q̄libet. Et poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindicus preciſe teneant̄ ⁊ debeant ad penā.C.lib.deñ.ꝑ q̄libet eoꝝ pdicta facere obſeruari ⁊ ēt remoueri ſi fcm̄ fuerit ad petitionē petētis. Et de pdictis bis in anno inq/ſitionē facere ex eoꝝ officio publicā vel ſecretā ꝓut eis vel alteri eoꝝ libuerit ⁊ punire ſub dicta pena debeat delinquētes nō obſtāte aliquo capło pcedē/te vel ſequēte qđ loqueret̄ in ꝯ̄rium p quecūqȝ vba Et nihilominus poſſit eſſe ⁊ ſit accuſator ⁊ habeat medietatem banni ſeu pene.

¶ Preterea iubemuſ ꝗ nemo laboret ꝓpe murū campi bactalie ad.x.pedes ad penā ſupius denota/taȝ. Et de pdictis oibus qlibet valeat eſſe accuſator ⁊ habeat medietatem banni ſiue pene.

¶ Contra deſtruentes vineas. Rubrica. 169.

Si quis dederit damnum ali/cui iniurioſe ď die vel de nocte incidēdo ſiue deuaſtādo vineas ſeu paſtinos alicuius vel morros vel ȝeccas vitiū eleuā do ſeu proſtrando puniatur qui deinceps cōmiſſe/rit pdicta vel cōmitteret in.cc.lib.deñ.ꝑ quolibet ⁊ qualibet vice:⁊ etiam damnum paſſo condemne tur in vna ⁊ eadem ſententia in quadruplum damni recepti vel illati extimandi per duos bonos homi/nes eligendos per iudicem coram quo fuerit que/ſtio de predictis. Et ſi dictam penam nō ſoluerit in/fra.x.dies ſibi manus dextra debeat amputari. In alijs autem caſibus circa ipſa maleficia ⁊ cōtra ma lefactores predictos firmiſ ⁊ ratis permanentibus ſtatutis ⁊ ordinamentis loquētibus de materia ſu/pradicta non obſtante aliquo generali vel ſpeciali in contrarium loquente.

¶ Qui interficiens vel vulnerans aliquas beſtias ſibi damnum dantes non teneatur ad penam. Rubrica. 170.

SI quis Uel eius famulus vel aliqs de familia iterfecerit vel vulnerauerit porcuꝫ vel ſcrofam capraꝫ vel hircuꝫ dānuꝫ dantem vel facienté in vinea orto vel ſegete vel in aliqua re ſua vel a ſe poſſeſſa vel quā haberet ad laboritiū vel ad coptumū ſeu in ꝓductioné vel quā hƀet in tenutā ex p̄mo decreto ad penā nullatenus teneat᷑: dumtñ iuret in ſua re vel a ſe poſſeſſa vł quā hƀet ad laboritiū vel ad coptumuꝫ vel ad ꝓductionem vel tenutā ex p̄mo decreto dānū euꝫ vel eos dediſſe ⁊ inueniſſe dare dānum p ſe vel ei⁹ familiā.

¶ Et qcunqꝫ querelaꝫ poſuerit ꝯ caſtrum vel villam vł cómunitaté de damno ſibi dato: ⁊ illud dānuꝫ ſibi fecerit emédari a p̄dictis vł aliquo p̄dictoruꝫ ⁊ appareret aliquo tpe eum feciſſe vel fieri feciſſe vel paſſuꝫ eſſe fieri vel factores vel mādatores ſciuiſſe debeat cogi ⁊ cópelli p dictuꝫ maioré ſindicum vniūſitati ꝯ quā q̄relam depoſuerit duplū ipi⁹ rei ſeu pecunie quā pcepiſſet ſeu habuiſſet reſtituere. Et qd̄ ꝓnunciatum fuerit ſit ipo iure caſſum. Et nihilominus dictus maior ſindicus teneatur ei auferre pene noie. C. lib. deñ. pro cói peruſie.

¶ Additio.

¶ Addétes q̄ in alijs beſtijs vulneratis ⁊ mortuis dānū dātib⁹ ſit in ꝓuidétia iudicis cauſe ſeu dānoꝝ datoꝝ inſpecta quātitate damni an debeát puniri.

¶ De damno non dando in canniculis Lacus. Rubrica. 171.

CUm eſtiuo Tempore tinche lacus cóis peruſie ſe frigent ad cāniculas ita q̄ oua ipſaꝝ remanent ad ipſas canniculas applicata. Statuimus q̄ ſi beſtia alicuius itrauerit vel damnū dederit in aliquo ſiue inter aliquaſ cannas circa lacū in aliqua parte exiſtentes puniat᷑ ille cuius eſſet beſtia ꝓ q̄libet beſtia maiori in. xl. ſol. deñ. ⁊ ꝓ q̄libet porco in. c. ſol. deñ. Et qlibet ſit accuſator ⁊ habeat medietateꝫ banni.

¶ Item ſi quis vel ſi qua inciderit aliquā parteꝫ de ipſis cannis vel igneꝫ miſerit in eis puniat᷑ pro vice qualibet in. c. ſol. deñ. Et de p̄dictis oibus ⁊ ſingulis credat᷑ cuilibet accuſatori cū vno teſte.

¶ Si vero interritorio alicuiſ vniuerſitatis iuentum fuerit damnum in dictis cannis ⁊ hoies dicte vniuerſitatis nó denūciauerint damnū dantes cum effectu puniat᷑ quelibet vniuerſitas in. c. ſol. deñ.

¶ Additio.

¶ Addentes q̄ vltra dictas penas teneatur emptoribus fructuſ aque lacus ad damna p̄ſtito iuramento ſicut in damnis datis.

¶ Contra capientes columbas alterius. Rubrica. 172.

Nullus audeat Uel preſummat capere vel capi facere vel offendere vel offendi facere in ciuitate burgis vel ſuburgis vel comitatu puſie columbas domeſticas vel alias alicuius. Et ſi qs ꝯfecerit ſoluat cói peruſie pro qualibet colūba. xx. ſol. deñ. Et de hoc. ſ. tam de captióe ⁊ offenſione columbaꝝ q̄ꝫ etiaꝫ q̄ colūbe fuerint ſue credatur tm̄ ſacramento cuius fuiſſent vel fuerint colūbe ſeu accuſatoris vel filij vel nepotis vel pronepotis carnalis accuſantis cū licentia patris vel aui vel ꝓaui paterni dñi dictarū columbaꝝ ſeu accuſatoris. Jta q̄ non oporteat ꝓbare aliter per teſtes q̄ dicte colūbe fuiſſent ſue vel patris vel aui vel proaui niſi tm̄ ſuo ſacraméto. Saluo q̄ pro vno ſacraméto ſeu vigore dicti vnius ſacraméti non poſſit aliqs cóndemnari vltra q̄titatem. x. lib. deñ. Sit tñ licitum cuilibet capere columbas fraſcarias ⁊ cuparellas ſine pena.

¶ Preterea volumus q̄ nó ſit licitū alicui pſone aucupari ad palūbas ſeu colūbas cuꝫ pagellis nec cū aliquo rete lacciolo vł quocūqꝫ ingenio vel artificio lendice nec ad abeueratorium. Et qui ꝯfecerit puniat᷑ vice qualibet in. c. ſol. deñ. ⁊ qlibet poſſit eé accuſator ⁊ credatur ſuo ſacramento ⁊ medietas pene ſeu banni ſit communis peruſie ⁊ alia medietas ſit accuſatoris.

¶ Preterea volumus q̄ nemo emat vel vendat nec emere nec védere p̄ſummat aliquā colūbam de p̄dictis que ꝓhibetur capi vel offendi vt ſupra dicitur. Cótrafaciés taꝫ pizzicarellus vel pollaiolus ſeu lardaiolus q̄ꝫ alius qcunqꝫ puniat᷑ pro q̄libet columba. in. x. ſol. deñ. Et qlibet eſſe valeat accuſator ⁊ ſtetur ⁊ credatur ſacramento accuſatoris ⁊ habeat medietatem banni ſeu pene.

¶ Item q̄ ſindici caſtroꝝ ⁊ villaruꝫ ⁊ maſſarij ⁊ cuſtodes eligendi ꝓ cuſtodia damnoꝝ datorum ⁊ dandoꝝ p cómunitatenſes dictoꝝ caſtroꝝ ⁊ villaꝝ ⁊ qlibet eorum teneant᷑ ⁊ debeant denūciare ⁊ aſſignare poteſtati vel capitaneo vel maiori ſindico vel alicui eoꝝ vel eorum iudicibus oés ⁊ ſingulos qui caperét vel offenderent quocūqꝫ modo columbas alterius in quacūqꝫ q̄titate ⁊ numero: ⁊ ſi nó denūciarent capiétes vel offendentes q̄ teneantur emédare damnum dño ſeu poſſeſſori vel detéptori columbarū dūmodo iuret damnū ſibi datū fore ⁊ ſm̄ extimationé quā faceret vſqꝫ in. x. lib. deñ. p eiuſ ſacramétum ꝯdemnetur ad emendationé dicti dāni. Et ſi dictū damnū excederet extimationé. x. lib. deñ. abinde ſupra vſqꝫ ad. l. lib. deñ. incluſiue credatur ſacramento damnū paſſi cū vno teſte ⁊ ab inde ſupra debeat fieri ꝓbatio extimationis dicti dāni p teſtes. Et ad dicti damni extimationeꝫ ꝯdemnatio

fiat: aliquo ſtatuto ſpeciali vel generali precedente vel ſequente non obſtante.

¶ Et ſi aliquē vel aliquos de damno ꝑdicto denūciarent vel aſſignarent puniatur denūciatus ⁊ aſſignatus ⁊ denunciandus ⁊ aſſignandus ſecundum formam preſentis capituli.

¶ Et ꝙ dn̄s poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ eoꝝ officiales tempore quo cautiones recipient a ſindicis caſtroꝝ ⁊ villaꝝ recipiāt cautiōeʒ ꝙ alique columbe alterius nō capiant nec offendātur ⁊ ſi offenderentur vel caperētur ꝙ denūciabunt captorē vel offenſorē. Et ꝯtra denūciatuʒ vel denūciandū ꝑ ptātem ⁊ capitaneū ⁊ maiorē ſindicū ⁊ eoꝝ officiales poſſit ⁊ debeat ex officio inquiri cum promotore ⁊ ſine aliquo in ꝯ̃rium loquente non obſtante.

¶ Et ꝑdicta .ſ. ꝙ credatur ſacramēto accuſatoris vt dictū eſt nō vendicet ſibi locū in illis qui nō haberēt in comitatu palatiū vel domuʒ vel columbariuʒ cum columbis vel columbas nō haberēt.

¶ Item ꝙ nullus faciat vl̄ facere vel hr̄e poſſit in aliq̄ loco aiolam aliquā eſcadurā nec pagellā tendere actam ad capiendū colūbas de menſe aprilis ⁊ maij ad capiendū aues pena .xxv. lib. den̄. que pena ꝯ̃facienti de facto auferatur ꝑ ptātem ⁊ capitaneuʒ ⁊ maiorem ſindicum ⁊ quēlibet officialē cōis peruſie ad petitionem cuiuſcunqʒ.

¶ Item ſtatuimus ⁊ ordinamus ꝙ nullo tpe aliquis faciat vel facere poſſit ꝓpe aliquā aream per .lx. paſſus aliquā eſcadurā ſiue aiolaʒ nec in aliquo loco cū venaccio vel aliquā pagellam tendere cum indice vel cum venaccio vel cum abeueratorio nec aliqđ aliud artifitiū facere ad capiendū columbas. Et qui ꝯ̃fecerit puniatur pro vice q̄libet in .xxv. lib. den̄. ꝑ ptātem ⁊ capitaneū ⁊ maiorē ſindicū ⁊ iudiceʒ iuſticie ⁊ officialē damnoꝝ datoꝝ. Et q̄libet poſſit eē accuſator ⁊ habeat medietatē bāni ſiue pene. Et nihilominus ſindici caſtroꝝ ⁊ villaꝝ comitatꝰ teneant denunciare ſic delinquētes ad petitioneʒ ⁊ denūciationē cuiuſcūqʒ ⁊ ēt ſine aliqua denūciatiōe ad penā .xxv. lib. den̄. ꝓ quolibet ſindico negligēte.

¶ Et ꝙ nullus poſſit hr̄e vel tenere pigliatorium in ciuitate burgiſ ⁊ ſuburgis ꝑuſie in domo ſua vel a ſe poſſeſſa vel ꝯducta vel in domo ſue habitatōis cuʒ rete vel ſine rete nec tegulā foratā cuʒ indice vl̄ aliqđ ingenium vel artificium. Et q cōtrafecerit ꝓ qualibet vice qua reptus fuerit hr̄e vl̄ tenere in .v. lib. den̄. debeat ꝯdemnari ⁊ q̄libet poſſit eſſe accuſator ⁊ habeat medietatē bamni ⁊ credatur ſacramēto accuſatoris cum vno teſte de viſu qui viderit pigliatoriū vel tenere indicē cū tegula vel aliud artificium in domo vt ſupra dictum eſt.

¶ Et q2 multi diabolici ſpiritus ꝑꝑ inuidiā ⁊ malaʒ voluntatē ſepius vadūt ad colūbaria ⁊ palatia aliena noctis tpe ⁊ ꝓhiciūt igneʒ ſeu lapides intus colūbaria ſiue palatia alioꝝ ⁊ interdū ꝓhiciunt ad hoſtia ꝑꝑ qđ colūbe de columbarijs ⁊ palatijs aufugiūt ⁊ nō reuertunt qđ eſt magnū damnū ⁊ magnū ſcelus ad cōmittendū. Qđ qcunqʒ deinceps tale delictū ꝯmiſerit puniatur ꝓ qualibet vice in .cc. lib. den̄. Et ſufficiat ꝯ̃ inculpatum de ꝑdictis ſupra ꝓxie vel aliquo ꝑdictoꝝ ꝓbatio vnius teſtis de viſu vel quatuor teſtiū de publica voce ⁊ fama. Et ꝙ ꝑdicti officiales ſeu aliqs eoruʒ debeat ſeu debeant inqrere ex ſuo officio ⁊ repta v̄itate etiam ꝑ inſpectionē pigliatorij poſſint ꝯdemnare ⁊ punire ꝯtrafacientē in .x. lib. den̄. ⁊ habeāt ſiue habeat tertiam partē dicte pene ſi eam fecerit deuenire in cōmuni ⁊ ſimiliter de alijs ſupradictis penis.

¶ Tranſumpto o vero copia in vulgare del decreto o vero legge facta ꝯ̃ chi piglia palōbe de palombare ⁊ chi tene capre ⁊ porci da certi tenimenti indentro ⁊ vltra certo numero: come originaliter appare nella Cancellaria del cōmuno de Peroſia. Adi .v. de Giugnio 1484.

Joanni Alunento De negri da Milano

ꝓthonotario apoſtolico de la citta de peroſia locotenente generale. Perche nō deue eſſere giudicata reprehenſibile coſa variare le legge humane ſecundo la varieta de li tempi. Pero lo ſtatuto 172. del cōmune de Peroſia contra chi piglia le palombe: hauuta ſupra de cio matura cōſultatione con li .M. S. priori de larte e con li ſignori camorlenghi ⁊ con alcuni excellenti doctori ⁊ altri graui ⁊ prudenti cittadini peruſini: ce parſo corregere ⁊ reformare: ⁊ cuſi corregemo ⁊ reformamo come de ſotto appare.

¶ Statuendo che per lauenire niſuno ardiſca o vero preſuma pigliare o vero offendere nella citta borghi o vero ſuborghi o vero nel contado de peroſia colombe domeſtiche o altre columbe daltri: pur che non ſiano columbe fraſcharie o vero cuparelle: o vero cōſeglio aiuto ⁊ fauore cooperatiuo preſtare a chi faceſſe o perpetraſſe le predicte coſe o alcuna deſſe ſotto pena de .xxv. libre de denare a toglierſe da ciaſchuno cōtrafaciente ciaſchuna volta. Et ad tollere omne dubio ꝑ tenore de le ꝑſente dechiaramo colombe domeſtiche eſſere de altri ch de chi le piglia: eo ipſo che nō ſe prouara eſſere de chi le ha pigliati infralter mino glie ſara dato a fare le ſue defenſione ſecundo la forma deli ſtatuti parlanti đ maleficij. Et queſto habbia loco: fino in la quātita de .iiij. palombe. Dali inſu fino ad .x. palombe ſia punito ciaſchuno delinquēte per alcuno modo ſopraditto in lib. .xxv. de denari. Et da .x. colombe inſu: ſia punito ciaſchuno delinquēte in lib. .cc. de denari. Le quale nō pagando infra .xx. di da po che ne ſara data la ſententia: ſia fruſtrato per li

lochi publici

lochi publici ⁊ conſueti de la iuſticia ⁊ de la citta ſenza alcuna ſperanza de remiſſióe de la dicta pena pecuniaria o de la fruſta. Et ad ꝓuare alcuno hauere cómeſſo o ꝑpetrato alcune de le ṗdicte coſe:o vero eſſere cótrauenuto al ṗſente ſtatuto volemo ⁊ per le preſente ſtatuimo ⁊ decernemo che ſe ſtia al giuramento de chi ha receuto el danno o vero del figliolo o vero nepote con licentia del padre o del auo o vero del fratello o vero pꝛonepote de chi ha receuto el dáno:o vero del ꝓcuratoꝛe de alcuno de li pꝛedicti hauendo ſpeciale mádato fino al numero de quatro palombe:táto del pigliare quáto del offendere ð le palóbe:o vero del ṗſtare del aiuto ⁊ fauoꝛe cooperatiuo ⁊ q̄ſto ancoꝛa chꝫ le palóbe foſſero de chi ſe dicano eſſere ſtate. El q̄le giurameto volemo quanto a q̄ſto habbia effecto de piena ꝓbatione/pure che q̄llo contra el quale ſe giura/ce interuenga ⁊ ſia citato ad vedere giurare. Dechiaramo pero che ꝑ ṗtexto del ſimplice giuraméto niſuno poſſa ne debbia eſſere códénato ſe nó vna volta in doi meſe. Ma agionto al dicto giuraméto vno teſtimonio de veduto:o vero doi teſtimonij de fama/ſia piena ⁊ legitima pꝛobatione ⁊ virtu deſſa ciaſcuno contrafaciéte al pꝛeſente ſtatuto etiá ſe negaſſe el maleficio poſſa ⁊ debbia eſſere condemnato in cinquanta libꝛe ſe tale pena ſe deuera imponere al ſuo delicto per vigoꝛe del ṗſente oꝛdinaméto. Volemo ancoꝛa ⁊ dechiaramo chꝫ ꝑ fino in la quátita de diece palóbe/el ſimplice giuraméto ſia ſufficiente inditio ad requirere ⁊ ꝓcedere fino a la ſententia códemnatoꝛia incluſiue quádo el delinquéte non cópariſſe: ma cóparendo iudicialméte negando el maleficio/⁊ dando la ricolta/la ſopꝛadicta ⁊ qualunche altra legitima ꝓbatione baſte ad códénare el delinquente. Et etiam el ſimplice giuraméto ſia ſufficiéte indicio ad ꝓcedere a la toꝛtura moderata:attenta pero la qualita del facto/la códitione de chi giura ⁊ etiá de q̄llo contra el q̄le ſe giura ad arbitrio ð poteſta o vero ð capitaneo/excepto chꝫ laccuſato nó purgaſſe lindicio. Et etiá ciaſcuno poſſa eſſere toꝛmétato ꝑ tutti ⁊ ꝑ ciaſcuno ð li delicti ṗdicti eſſendoci qualũq3 altri legitimi indicij o vero ꝓbatione/come ſe poi ꝓcedere ꝯ li altri malfactoꝛi liquali ſecódo li ſtatuti poſſono eſſere poſti a la toꝛtura. Et in tutti li caſi ſopꝛadicti volemo chꝫ ciaſcuno iudice che a la cognitióe de li maleficij ſia tenuto ⁊ debbia ex mero ſuo officio ꝓcedere ⁊ condemnare ciaſcuno deliquéte ne le ṗdicte coſe o in alcuna deſſe col ꝓmotoꝛe overo pꝛetexto de accuſa o vero denũcia del ſindico overo guardie:⁊ in ciaſcuna ſententia condemnatoꝛia condénare el delinquente a la emédatione del danno ⁊ intereſſe a chi ha receuto el dáno in.xx.ſoldi ꝑ ciaſcuna columba excepto quádo ſe pꝛouaſſe ꝑ el ſolo giuraméto per che in tal caſo volemo debbia condénare ſolaméte ne la pena che ſe applica al fiſco/purche alcuno de li ſopꝛadicti maleficij ſia ſtato cómeſſo infra lanno innanzi el ṗncipio del ſuo officio:ma eſſendo el maleficio cómeſſo innanzi el dicto tépo a ciaſcuno iudice ſe intéda eſſere tolta ogni poteſta de cognoſcerlo criminalmente.

¶ Ancoꝛa acioche ſe toglia a ciaſcuno la cagione del malignare ⁊ la occaſione del peccato ſtatuimo ⁊ oꝛdinamo che ſe acadeſſe cótra alcuno ꝓcederſe ꝑ cagione de le ṗdicte coſe ꝑ vigoꝛe del giuraméto ⁊ al iudice che ꝓcede o vero a ſuoi ſucceſſoꝛi legitimaméte cóſtara de la nó verita del giuraméto ṗdidicto/tal iudice ſia tenuto ⁊ ðbbia tale cuſi falſaméte ⁊ calumnioſaméte girante condénare nela pena del falſo ⁊ in refectióe de danni ſpeſe ⁊ intereſſe ad q̄llo tale cótra el quale ſera giurato:⁊ quáto ſia lo intereſſe ṗdicto ſene ſtia al giuraméto ⁊ dechiaratione ſua col dicto de vno teſtimonio de veritate o vero de quatro ð publica fama acioche la pena ſua ſia exempio a li altri tráſgreſſoꝛi ⁊ giuráti el falſo.

¶ Ancoꝛa ſtatuimo che ꝑ lauenire a niſuno ſia licito hauere alcuno aiolo o vero eſcatura pꝛeſſo ad alcune aie ad cento paſſa/o vero alcuno laccio o altro artificio apto ad pigliare palóbe pꝛeſſo alcuno palombaio ad.cc.paſſa ſotto pena de cinquanta liuere ð denari:de la quale pena la terza parte ſia de la camera apoſtolica/la terza de laccuſatoꝛe overo denunciatoꝛe pur che nó ſia el patrone overo alcuno de la ſua fameglia/la terza de colui el quale hauera el palombaio apꝛeſſo come/e dicto.

¶ Ancoꝛa che a niſuno ſia licito dal ṗncipio de la q̄dragesima ꝑ ſino alla fine del meſe ð maggio incluſiue tenere aiolo o vero rete o laccio o alcuno altro arteficio ad pigliare palombe vſare o có eſſo vcellare o venacciare in alcuno tempo ⁊ loco fuoꝛa de caſa o coꝛte hauere o tenere ⁊ in eſſa venacciaia o vero apꝛeſſo ad eſſa a cinquáta paſſa vcellare con alcuno artificio o vero ingegno ſotto pena de.cc.liuere de denari dapplicarſe a la camoꝛa apoſtolica. Et in tutti li ṗdicti caſi ꝓximaméte poſti/el giuramento ſia ſufficiente indicio ad fare la inquiſitione ⁊ pꝛocedere: non pero ad toꝛtura ſenza el dicto de vno teſtimonio de viſu ⁊ quatro de fama o vero altri legitimi indicij ⁊ pꝛobatione le quale haute ſe poſſa pꝛocedere al toꝛmento moderato attenta la qualita de la perſona ad arbitrio del poteſta o vero del capitaneo.

¶ Ancoꝛa ſtatuimo ⁊ oꝛdinamo che nó ſia licito ad alcuno in alcuno tempo o per alcuno modo tendere pagella ad alcuno abeueratoio con lo endice ſotto pena de cinquanta liuere per ciaſcuno ⁊ ciaſcuna volta che contrafara: la quale pena per le due parte ſia de la camera apoſtolica laltra terza

parte ſia de laccuſatore excepto che non ſia el patrone o de la ſua fameglia. Et el delinquente ſia cōſtretto a la emendatione del damno o intereſſe da dechiararſe come de ſopra e dicto.

¶ Ancora che a niſuno ſia licito hauere pigliatorio ne la citta borghi o ſuburghi de peroſia o vero con tegola forata o indice rete o vero alcuno altro artificio pigliare palombe ſotto pena de.v.lib. de denare da exigerſe ⁊ applicarſe alla camera apoſtolica. Et in tal caſo ſe ſtia ⁊ credaſe ſolamente al giuramento de laccuſatore ſenza altre ſolennita. Et per pretexto deſſo ciaſcuno poſſa eſſere condemnato per tale exceſſo come poi eſſere cōdemnato per vigore del giuramento.

¶ Ancora perche ſpeſſe volte la experientia ha inſegnato che molti p odio o inuidia o malignita ardiſcono la nocte andare alle palōbaie ⁊ in eſſe gittare fuoco pietre legna o ſaette o altre coſe per le quale le palombe ſpauentate fuggino ⁊ piu non ce tornano la qual coſa torna in gran detrimento de chi hanno li palombaie: o vero per qualche altro modo ſpauentano ⁊ deſcacciano le palombe p modo che nō ce tornano. Deſiderādo a tali exceſſi obuiare p tenore de le pſente ordinamo che ſe alcuno per lauenire alcuna de le predicte coſe cōmettera o vero al delinquente nelle pdicte coſe alcuno aiuto o fauore cooperatiuo pſtera per alcuno modo ſia punito ⁊ cōdemnato in libre cinquecēto de denari. Quali non pagando fra.xx.di depoi data la ſententia: ſia fruſtato come e dicto de ſopra. Et etiam nella emendatione del damno da dechiararſe ⁊ prouarſe come de ſupra e dicto cio e per giuramento col dicto de vno teſtimonio de verita o vero de quattro de fama. Et per le predicte coſe ſe poſſa procedere a la tortura moderata hauuti li indicij: come ſe poi procedere contra li altri malfactori contra li quali ſe po procedere a la tortura ſecondo li ſtatuti.

¶ Ancora che li ſindici ⁊ guardie de li caſtelli ⁊ ville del contado ⁊ deſtricto de peroſia nelli ſuburghi de peroſia ⁊ altri lochi doue non fuſſero ſindici o vero guardie che la piu propinqua cōmunita o villa ſiano tenute ⁊ debbiano denunciare tutte ⁊ ſinguli maleficij ſupradicti perpetranti o vero qlli contra li quali publica fama fuſſe che le pdicte coſe cōmetteſſero laqual fama publica ſe proue per denūcia dl ſindico o vero d le guardie col ditto d qtro teſtimonie de fama al poteſta o vero al capitanio ⁊ alloro iudici infra quello tempo ⁊ ſotto quella pena ⁊ in quel modo ⁊ forma che ſonno tenuti denunciare li maleficij con ſangue ſecondo la forma de li ſtatuti.

¶ Ancora chel poteſta ⁊ capitanio o vero el magiore ſindico ⁊ loro iudici denanzi aliquali ſe a preſentaranno tali ſindici o vero guardie ſiano tenuti ⁊ debbiano ipſi ſindici o vero guardie diligētemēte domādare ſe i li loro ville e caſtelli overo ſuburghi alcuna de le predicte coſe ſera ſtata perpetrata ⁊ trouandone facta alcuna: cōſtrengerli ad denunciare: ⁊ denunciati punire ſecondo el tenore de li preſenti ſtatuti ſotto le pene ad eſſo poteſta capitanio ⁊ loro iudice de cinquecēto libre de denari: ſe in le predicte coſe negligenti ſeranno.

¶ Ancora ſtatuimo ⁊ ordinamo ch in li ſuburghi ne in el cōtado de peroſia per alcuno o per alcuna famiglia ſe poſſano tenere infra li infraſcripti termini ſe non doi capi de porci ⁊ vna capra p ciaſcuno foco ſotto pena de ſoldi quaranta per ciaſcuna de le dicte beſtie. Et chi cōtrafara poſſa eſſere accuſato col giuramento vna volta la ſeptimana: de le qual pene la terza parte ſia de la camera apoſtolica: laltra terza parte de laccuſatore ⁊ laltra terza ſia de lofficiale che ne fara la executione. Et ciaſcuno poſſa eſſere accuſatore. Et ſe alcuno damno ſera ſtato dato chi lhauera dato poſſa ⁊ debbia eſſere conſtrecto a la emendatione. Et ciaſcuno ſindico deputato ad denunciare li danni dati debbia fare la denuncia de le predicte coſe vna volta la ſeptimana alcuna coſa nō obſtante. ¶ Li termini ſonno queſti. Per porte ſan pietro non ſe poſſono retenere apreſſo alla citta ad otto miglia. Per porte borgne ſimelmente otto miglia. Per porte ſanſanne a cinque miglia. Per porte ſancto angnolo a doi miglia.

¶ Caſſando irritando ⁊ annullando tutti ⁊ ciaſcuno altri ſtatuti ⁊ ordinamento de tale coſe parlanti in quanto obſtaſſero a li preſenti ordinamenti li quali volemo habbiano forza de legge perpetua. Comandando ſe debbiano regiſtrare nelli regiſtri publici ⁊ in li volumi de li ſtatuti. Data in Peroſia ſotto el noſtro ꝯſueto ſigillo. Adi cinque de giugno. nel mille quatrocento ottantaquatro.

¶ Ego Stephanus garnerius cōmunis ⁊ reipublice Peruſine Cancellarius publicus ⁊ imperiali auctoritate notarius ⁊ iudex ordinariꝰ ſupraſcriptum ſtatutum decretum ſeu ordinamentum ex originali ſuo latine ſcripto exiſtēte in Cancellaria dicti cōis peruſij de vbo ad verbum in vulgarem ſermonem vt ſupra continetur fideliter tranſumpſi ⁊ conuerti ꝓ clariore notitia omnium preſertim eorum qui latinam linguam non nouerunt in cuius rei fidem preſentem ſubſcriptionem in publicā formam manu propria feci ⁊ ſcripſi ſignumqꝫ meum notariatus apposui conſuetum in fidem ⁊ teſtimonium rei.

¶ De aucupāte vel capiente Qualeas ⁊ Turdos certo tempore. Rubrica. 173.

Nullus Poſſit nec dbeat aucupari vel capere qualeas a kalendis aplis vſqꝫ ad medietatē mēſis Julij: Et ſi qs ꝯfecerit puniat i.v.lib. deñ. ꝓ qlꝫ vice cuius banni ſiue pene medietas ſit cōis puſie/ ⁊ aliam medietatem habeat accuſator ⁊ credat ſacro accuſatoris. Et ꝙ liceat cuilibet impune accipere retia ⁊ canes aucupatori ⁊ aucupatoribus.

¶ Saluo ꝙ h nō itelligat in aucupāte cauſa experiēdi aliquē canē q ꝑ poſſit h impune facē. Et an ob dictā cām h fecerit remaneat in arbitrio ptātis vel alterius officialis. ¶ Et ſindici caſtroꝝ ⁊ villaꝝ teneant tales aucupatores denūciare ꝑut tenent maleficia ſanguinolēta ſine ferro: fcā ſibi ꝑteſtatiōe ⁊ datis duob⁹ teſtib⁹ ad minus in ſcriptis ꝑ quēcūqꝫ q teſtes ponant in denunciatione: q ſi ꝓbauerint de viſu corā officialib⁹ ꝯdēnet denūciat⁹ vt.ś.dcm̄ eſt.

¶ Item nemini ſit licitū a kalēdis ſeptembris vſqꝫ ad klēdas mēſis nouēbēris aucupari ad turdos cū luderijs nec ēt de nocte ire ad aliquas ſiluas cū luminibus ⁊ baculis ad aucupandū. Et q ꝯfecerit ſili modo puniat ⁊ condēnet. Et nulli pizzicarello vel pizzicarelle vel pollaiolo ſeu cuicūqꝫ alij pſone ſit licitū ipſas qualeas ab aliquo emere vel emi facere nec vendere vel vendi facere vel retinere cauſa vendēdi ſb dicta pena ⁊ qlibet valeat eſſe accuſator ⁊ habeat medietatē bāni ⁊ credat ſacro accuſatoris.

Additio.

Addentes ꝙ nō liceat in dicto tpe cū ſibilo capere dictos turdos. Et ꝙ ante menſem ſeptēbris non liceat capere ficedulas ſiue beccafichos ſub dicta pena niſi pro aliquo infirmo tm̄.

¶ De laboratore metente vel triturante vel vēdemiante in requiſito dño. Rubrica. 174.

SI colonus Uel laborator alicuius meteret vel triturraret vł abanchraret vel bladū ad aeram ꝯduceret vel vineam vendemiaret vel oliuas ad molendina portaret vel oleum ex oliuis faceret in reqſito dño rei vel ꝯcedēte ad laboritiū: poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindicus ⁊ qlibet eoꝝ teneant ei auferre pene noie ⁊ banni ꝓ vice qualꝫ .xxv.lib.deñ. Sufficiat tn̄ laboratori ꝓbatio ꝙ reqſiuerat ſi ꝓbat per vnū teſtē de veritate cuꝫ ſacramēto ſuo ſe reqſiuiſſe dñm vel concedentem ad laboritium.

Additio.

Addētes ꝙ ſi laborator ꝯfecerit vltra dictas penas teneat ad damnū dño eius iuramēto declarando cum vno teſte de eo qd veriſimiliter fuerit ſibi ablato inſpecta qualitate pſone ⁊ rei.

¶ De laboratore vendente rem quaꝫ haberet ad laboritium. Rubrica. 175.

Ne laboratores Rei vel rerū alicuius materiam habeant excogitandi vel operandi neqtiam. Ordinamus ꝙ ſi laborator rei alicuius vendiderit rem quā hr̄et ad laboritium vel aliquem in poſſeſſione mitteret dicte rei ſua auctoritate puniatur ⁊ condemnet ꝓ vice qualibet in.c.lib.deñ.cōi peruſie Et ſi reuocaret in dubium ꝙ laborator rem venditam non habeat ad laboritiuꝫ ſufficiat ſi cōſtiterit ꝑ inſtrm̄ laboritij confectum manu notarij vel ſi ꝓbatum fuerit laboratorem tenuiſſe rem venditam pro eo cuius fuerit res vēdita. Et talis venditio ſit nulla ipſo iure. Et talis emptor de facto miſſus in poſſeſſionem cogatur exire de poſſeſſione per poteſtatem vel capitaneum ⁊ maiorem ſindicum.

¶ De vendēte rem diuerſis pſonis. Rca. 176.

Juſticiam Cupientes brachiū ſuū extendere in fraudis auctores. Uolumus ac ēt ordinamus ꝙ ſi aliquis vendiderit aliquā rem alicui vel ius aliquod de ea alicui ceſſerit vna vice: ⁊ poſt ipaꝫ venditionem vel ceſſionem iuris ipſam rem alij vel alijs vendiderit vel ius de ea ceſſerit vni vel pluribus ſoluere teneatur ⁊ compellatur cōmuni Peruſie pene noie ꝓ qualibet vice pena dupli valoris rei vel iuris venditi vel ceſſi. Et ſecūda venditio vel ceſſio nō valeat ipſo iure in ꝑiudiciū ꝑmi emptoris vel ꝑmi ceſſionarij. Sed ꝑmus emptor ſecūdo pferat ⁊ in rei empte ꝑ eū poſſeſſionē mittat ⁊ manuteneatur cōſeruet ⁊ defendat ēt ſi ſcd's emptor ꝑus fuiſſet miſſus in poſſeſſionem vel alio modo nactus poſſeſſionē fuerit: ⁊ ēt ꝑmus ceſſionarius in oi caſu ſcd'o ceſſionario pferat. Et nihilominuſ ad defenſionem rei vendite vel iuris ceſſi dictus vēditor vel cedens dicto ꝑmo emptori vel ceſſionario teneat ſm formā iuris vel ſm cōuentionem inter eos factam.

¶ Secunduſ vero emptor vel ſcd's ceſſionanarius habeat regreſſum de ꝓcio rei vendite vel iuris venditi ſeu ceſſi ⁊ de intereſſe contra dictū venditorem vel cedentem ſm formā iuris vel ſm conuentioneꝫ factam inter ipm venditorem vel cedentem ⁊ dictū ſecundū emptorem vel ſcd'm ceſſionarium.

Additio.

Addentes ꝙ in eadeꝫ ſnia ad intereſſe ꝯdēnet ⁊ cōdemnatus eſſe cēſeat alias legitime liquidando.

¶ De famulo frangēte pactū dño. Rica. I 77.

Statuimus Q si ſeruiens vel famulus vel famula vel ſcutifer alicuius ruperit pactuȝ dño cuȝ quo ſteterit vel fecerit ꝯtra pactū habitum cum dño ſuo vel eū dimiſerit ſine ſua volūtate qn ei ſeruiat cōtinuo toto tpe quo ei ſeruire ꝓmiſerit. l. lib. deñ. cōi peruſie nomine pene ſoluere teneatur: ⁊ ſeruitiū dño debeat duplicare. Jta ꝙ tempus ꝓ quo ꝓmiſerit dño ſeruire debeat duplicari ⁊ ei per totū illud tpſ ſeruire teneatur ⁊ dñs nulluȝ ꝑcium ei dare debeat niſi ſolū preciū qd dare ꝓmiſerit. Jta ꝙ rōne agumēti temporis quo famulus ſeruire debebat precium ei nullathenus debeatur niſi ſteterit ꝑ dñm. Et poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindicus ⁊ qlibet eoruȝ ꝑdicta fieri facere teneātur ⁊ etiā obſeruari. Et intelligatur factū eſſe pactum duratuꝝ per annū tm̄ inter dñm ⁊ famulū ſiue famulā ſi ꝓbauerit dñs ipſum vel ipſam ſtetiſſe ꝑ menſem ad ſeruiendū ſibi. Et ſimili modo ſi ſteterit in ſequēti anno ꝑ mēſem ꝓ ipſo ſequenti anno tm̄ intelligat̃ eſſe factum pactum. Et hoc niſi dñs probauerit pactū fuiſſe factū de maiori ſeu de lōgiori tpe ſeruitio ꝑſtando.

¶ Si quis aūt ſcienter retinuerit vel receperit ſeruienteȝ ſcutiferū vel famulū vel famulā alicuiꝰ ſine volūtate primi dñi donec cōpleuerit pactū ⁊ ſeruitium ꝓmiſſum ipſi primo dño. xxv. lib. deñ. cōi peruſie pene noīe ſoluere teneatur: ⁊ eum vel eam nō debeat retinere premiſſa ſibi ꝓteſtatione nomine primi in preſentia duorum teſtium.

¶ Additio.

¶ Addentes licere huiuſmodi famulis ⁊ famulabuſ allegare ſeuitiā ⁊ ꝙ ſibi nō ſubueniebat ī neceſſitatibus: ⁊ ꝙ nō ſoluebat partem precij cōuenti ⁊ hoc ſi probauerit in totuȝ vel in partem ad dictam penam non teneatur.

¶ De famulo alicuius offendente aliquem. Et de pena domini. Rubrica. I 78.

Ad euitandum Scandala ⁊ vt vnuſqſqꝫ habeat materiā familiares pacificos retinēdi. Statuimus ꝙ quicūqꝫ homo famulus vel ſcutifer vel ſeruiens alicuius offenderit aliquē vel iniuriā aliquā fecerit in pſonā alicuius de ciuitate comitatu vel diſtrictu puſie d̄ mādato dñi ſui. Et pp dictā offenſaȝ vl' iniuriaȝ veniret īponēda pena pecuniaria ⁊ dictā penā ſeruiēs ſoluere nō poterit dñs ꝓ eo ſoluere teneat̃.

¶ Si vero ille qui erit leſus nō poterit ꝓbare aliter eſſe factum maleficiuȝ de mādato dñi: poteſtas vel capitaneus vel maior ſindicus cōis peruſie teneantur taleȝ delinquentē ſeu etiaȝ accuſatum ponere in tormētis ſemel ⁊ pluries. Jta ꝙ veritas rei inueniat̃ habitis ꝑus indicijs ſaltem ꝑ quattuor teſtes de fama cuȝ teſtimonio vnius teſtis de veritate ꝙ maleficium cōmiſſum fuerit mandato dñi.

¶ Et ſi malefactor poſitus ad tormēta ꝑcedentibꝰ dictis indicijs ꝑ quattuor teſtes de fama cū vno teſte de vitate dictū maleficiuȝ ⁊ iniuriā ꝯfitebitur de mādato dñi ꝑpetraſſe talis dñs qui mādauerit tale maleficium cōmitti puniatur eadem pena qua puniri debet dictus ſeruiens.

¶ Si vo talis malefactor aufugerit illa de cauſa ita ꝙ capi nō poſſit ⁊ offenſus voluerit ſeu dixerit dñm hr̄e ſuſpectū fieri feciſſe ſeu ꝙ fieri mādauerit eo ꝙ ipſe habuerit cū dño verba iniurioſa vel q̄ſtioneȝ aliquā vel inimicitiā vel mine interuenerint inter eos tūc pp ipam fugam ꝯ dñm ꝑſumat̃ ipm dñȝ tale maleficiū fieri feciſſe: dūmodo offenſus teneat̃ ꝓbare ꝑ quattuor teſtes de fama ⁊ vnuȝ teſtem de veritate tale maleficiū fuiſſe ꝯmiſſum mandato dñi ⁊ tūc oīno puniatur vt dictum eſt.

¶ Si vero negabit̃ ipm eſſe famulū ſeruientē vel ſcutiferū ſi duo teſtes dixerint ipm eſſe ſcutifeꝝ vel ſeruientem: talis ꝓbatio ſufficiat reddendo rationē de cauſa ſcientie. Et intelligat̃ eſſe famulus ſeruiēs vel ſcutifer qcunqꝫ portauerit robbaȝ dñi vel cum dño ad vnū panē ⁊ vnum vinum ſteterit ꝑ mēſem ꝓxime ꝑcedentē tempore maleficij cōmiſſi.

¶ Et dicimus ꝙ filij ciuiuȝ ſiue comitatenſiuȝ vel diſtrictualiū peruſie legitimi vel nō legitimi vel nō legitime nati qui cū aliquo cōſanguineo vſqꝫ in quintum graduȝ īcluſiue morarent̃ ad vnū panē ⁊ vnuȝ vinū nō intelligātur eſſe ſcutiferi ſeu famuli vel ſeruientes donec cū ipſis eoꝝ ꝯſanguineis vſqꝫ in quintum gradū vt dictū eſt morabunt̃. Et ꝑdicta intelligant̃ taȝ in ꝯſanguineis ex parte pr̄is q̄ȝ in ꝯſanguineis ex parte mr̄is actinentibus in dicto gradu.

¶ De macellatore vendente carnes mortacinas. Rubrica. I 79.

Nullus macellator Nec aliq̄ alia pſona vendat vel cauſa vēdendi emat in ciuitate vel burgis intus portas ciuitatis vel burgoꝝ peruſij aliquas carnes mortacinas. ſ. beſtiaꝝ que non ferro ſed morbo perirent vel caſu. Et nullus de ipſis carnibus portet ſeu ducat a muris burgoꝝ itra verſus ciuitatē peruſie. Et ſi qs fecerit cōtra ꝑdicta vel aliqd ꝑdictoꝝ debeat ſoluere noīe pene ꝓ vice qualibet. v. lib. deñ. cuiꝰ pene medietatem habeat accuſator: ⁊ qlibet valeat eſſe accuſator.

¶ Item nullus inflet vel inflari faciat nec pmittat nec flatū immittat ſeu ſebū vel aliud in aliquaȝ beſtiā quā aliqs occiderit ſeu occidi fecerit cauſa vēdendi. Et nullus aliquas carnes d̄ aliqua pelliccia ſeu alia re debeat cooperire niſi de ꝓprio ſebo ſeu

ꝓpria pelliccia illaꝝ beſtiaꝝ quas cauſa macellan/
di retinuerit. Sed qlibet carnes ſicut de ſua natura
ſunt ſine aliqua cooptura ferre ⁊ tenere debeat ad
vendendū. Et ſi qs fecerit ꝯtra ꝑdicta vel aliqđ ꝑ/
dictoꝝ. v. lib. deñ. pene noīe ꝓ vice qualibet cōi pe/
ruſie ꝑ ꝑtātem ⁊ capitaneū ⁊ maiorē ſindicum ⁊ iu/
dicem iuſticie ⁊ quēlibet eoꝝ ⁊ per quēlibet alium
officiū ad hoc deputatū ſoluere cōpellatur.

¶ Item nullus macellator nec aliqs alius a kalē/
dis menſis maij vſqꝫ ad feſtum oīum ſanctoꝝ emat
aliquā porcā vel ſcrofam viuā vel mortuā cauſa re/
uendēdi in dictis mēſibus exiſtentibus a kalendis
mēſis maij vſqꝫ ad feſtuꝫ oīum ſanctoꝝ. Et ſi qs ma
cellabit ſeu vēdet dictas carnes ſcrofinas ſeu de ip/
ſis minutatim vel alio modo in dictis mēſibus ſol/
uat cōi peruſie noīe pene ꝓ vice q̄libet. x. lib. deñ.
Et nihilominus ptās ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindi
cus cōis peruſie ⁊ qlibet alius officialis ſcrofaꝫ ſeu
carnes ipius a ꝯ̄faciente teneant̄ accipere ꝓ cōi.

¶ Suellam autem vel porchettā aſſatam ſine pe/
na quilibet vendere poſſit.

¶ Item poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſindicus
⁊ qlibet alius officialis ad hec deputādus in princi
pio ſui officij teneant̄ facere venire coraꝫ ſe oēs re/
ctores macellatoꝝ ⁊ oēs macellatores ⁊ macelluꝫ
faciētes corā qbus h̄ capl'm totuꝫ legi faciāt ⁊ eos
oēs iurare cōpellāt ꝙ oia ⁊ ſingula q̄ in hoc capl'o
cōtinent̄ plenarie obſeruent ⁊ facient obſeruari.

¶ Item ſtatuimus ⁊ ordinamus ꝙ macellatores
carnes ſcrofinas a porcinis teneāt ſeparatas nec ſi/
mul mixtas nec in eodē macello vēdere poſſint. Et
carnes ſcrofine depilētur: ita ꝙ a volētibus emere
bone carnes ab alijs cognoſcant̄ ⁊ aliqs decipi nō
valeat nec falli. Et ſi qs ꝯ̄fecerit ſoluat ꝓ vice qua/
libet cōi peruſie. x. lib. deñ. Et ipſe carnes ſcrofine
in cōmune peruſij debeant deuenire.

¶ Et ſi aliqs macellator nō quas habet eſſe illius
beſtie de qua ſunt ſeu vendiderit ſcrofinas carnes
ꝓ porcinis carnibus vel carnes montonis vl' pecu
dis ꝓ carnibus caſtrati ſeu quaſcunqꝫ alias carnes
quas dixerit eſſe alterius beſtie q̄ꝫ ſint. xxv. lib. deñ.
ꝓ vice qualibet ſoluere teneat̄ ⁊ ſtetur ſacro illius
qui carnes emerit ſeu habuerit ab illo macellatore
dante ſeu vendēte cuius banni ſiue pene medietas
ſit cōis: ⁊ alia medietas eſſe debeat accuſatoris.

¶ Statuimus ēt ꝙ ſi aliqs macellator emerit ali/
quē porcū vel ſcrofam q vel que appareat grano/
ſus vel granoſa carnes illius porci vel ſcrofe vendi
nō debeāt. ſed poteſtas ⁊ capitaneus ⁊ maior ſin/
dicus ⁊ qlibet eoꝝ: ⁊ qlibet alius officialis illū vel
illos cuiꝰ vel quoꝝ fuerit porcus vel ſcrofa ſeu qui
ipm porcū vel ſcrofam vendiderit ꝯpellant reſtitue
re pciuꝫ macellatori in cōtinenti ⁊ macellator por/
cum vel ſcrofam illi a quo emerit in continenti re/
ſtituere teneatur.

¶ Et qui macellauerit porcū granoſuꝫ vel ſcrofaꝫ
granoſaꝫ. xxv. lib. deñ. cōi peruſie ſoluere teneat̄.

¶ Ordinamus inſuper ſtatuētes ꝙ poteſtas ⁊ ca
pitaneus ⁊ maior ſindicus ⁊ qlibet eoꝝ ⁊ quilibet
alius officialis ad hec deputādus poſſit ⁊ teneatur
inquirere ⁊ inquiri ⁊ recircari facere quolibet die
quo macellū fiet ꝑ vnū ex ſuis militibus vel nota/
rijs de oībus hijs ⁊ etiam de oībus que in hoc ca/
pitulo ꝯtinent̄ quotiens eis videbitur expedire vt
nulla fraus in ꝑdictis cōmittat̄: ⁊ videri faciant in
qbuſlibꝫ macellis oculata fide a ſuis officialibꝰ vel
aliquo eorūdeꝫ. Et ſi aliqs dictoꝝ officialiuꝫ aliquē
macellatorē ꝯ̄ predicta vel aliqđ ꝑdictoꝝ inuenerit
delinquētēꝫ cōdemnare debeat ſm̄ modū ⁊ formā
delicti ꝓut in capl'o ſuperius eſt expreſſum.

¶ Volumus inſuper ꝙ nullus macellator nec ali
qua pſona vēdat vel vendere debeat carnes bufa/
loꝝ a kalendis maij vſqꝫ ad feſtū oīum ſctōruꝫ. a fe/
ſto oīum ſanctoꝝ in antea poſſit eas qlibet vēdere
ſine pena dūmodo ipſas carnes qlibet vendens te/
neatur ⁊ debeat ſignare ⁊ ita tenere ⁊ vēdere eas
ꝙ bene ab alijs carnibus cognoſcant̄. Et qui ꝯtra
fecerit in aliquo ꝑdictoꝝ penaꝫ ſuperius in capl'o
cōtentaꝫ debeat ſubſtinere.

¶ Et quia macellatores ſepe ſepius in pōdere de
cipiunt emētes: dicte carnes pōderari poſſint ⁊ de
beant ꝑ dictos officiales vel alteꝝ eoꝝ. Et ſi reperi
rētur minoris ponderis q̄ꝫ dixerit macellator ven/
dens puniat̄ vēditor ꝓ qualibet vncia q̄ repiretur
minoris ponderis q̄ꝫ dixerit macellator: in. v. ſol.
deñ. que pena ei auferat̄ de facto ꝑ dictos officiales
vel alteꝝ ex eis ſine aliquo ꝓceſſu vel ſentētia.

¶ Volumus inſuper ⁊ iubemus ꝙ nullus macel/
lator vel alius vendēs carnes recētes ſeu inſalatas
ad minutū poſſit nec debeat vēdere nec dare emen
tibꝰ ipſas carnes niſi tm̄ illas carnes quas emptor
emere voluerit ⁊ de illo loco ipaꝝ carniū de quo
emptor peteret ſibi vendi: ⁊ de illo pōdere ⁊ q̄ti/
tate carniū ꝓut ipi emptori placebit.

¶ Et nō poſſint dare nec vendere cum ipis carni/
bus de alijs carnibus alterius beſtie nec pōderare
cum ipis carnibꝰ quas venderet guācias ſeu collū
nec pedeſ a genu infra iclūſiue aliquāꝝ beſtiaꝝ niſi
tantummodo puras carneſ quas emptor vt ſupra
dicitur petierit ſibi vēdi ſine aliqua mixtura aliarū
carniū vel oſſis neruoꝝ vel alterius rei nec aliquos
ſcancanos beſtiaꝝ: ſed ꝑdicta vēdere debeant ſepa/
tim ⁊ de pſe a dictis carnibꝰ quas emētes peterent
ſibi vēdi ꝑ dictos macellatores ⁊ nō aliter niſi de/
uolētis emere talia ꝓceſſerit volūtate pena cuilibꝫ
ꝯ̄facienti. c. ſol'. deñ. ꝓ vice qualibet. Et de ꝑdictis
qlibet poſſit ꝯ̄facientē denūciare ⁊ aſſignare officia
li cōis pusie ſup dictis macellatoribꝰ: ⁊ carnes ven
dentibus deputato. Et talis denūcians ⁊ aſſignās
habeat medietateꝫ dicte pene. Et ſilr̄ dictus offi/

cialis teneaṫ ⁊ debeat ꝯ dictos delinquentes ꝓce/
dere ſummarie ⁊ dictā penā ab eis exigere ⁊ cōſe/
quatur medietatem eius qđ occaſiōe p̄dicta venire
fecerit in cōi a maſſarijs ipſius cōis penes quos di
cte pene debeāt deuenire. Et ſimiliter oia ſupra di/
cta intelligant ⁊ vēdicent ſibi locum in vēdentibus
carnes i campiōe carniū qđ vēderet ſeu ꝓmitteret
fieri p aliquos ciues vł forenſes in ciuitate puſie in
quocūq; loco. Et ſi cōtigerit dictū campionē vendi
ſeu cōcedi p cōe aliqbus ciuib⁹ vel forēſibus ꝙ in
cedula ⁊ ꝯctu dicte vēditiōis ſeu cōceſſionis exꝑſſe
poni ⁊ declarari debeant oia ſupradicta. Et aliter
dicta venditio ⁊ cōceſſio nō valeat nec teneat ipſo
iure. Et vendentes ſeu cōcedētes ꝯ dictaȝ formam
incidant in penā. ccccc. lib. deñ. ꝓ quolibet.

¶ De haſti ludentibus in vigilia ſeu feſto ſancti Herculani. Rubrica. I 80.

In vigilia feſtiuitatis ſancti Herculani que eſt de mēſe martij ⁊ in die ipi⁹ feſtiuitatis nulli liceat ludere eques p ciuitatē vel burgos puſie vel p plateā vel ſtratas nec equū currere ſub pena. x. lib. deñ. p poteſtatem vel capitaneum vel maiorē ſindicuȝ aufferenda de facto ſine aliquo ꝓceſſu vel ſententia.

¶ Nullus ēt audeat aliquē equū rōcinuȝ equam ſeu mulū currēdo mouere vel cū eo eqſter currere p dictā plateaȝ vllo tpe ſine ſonalijs ligatis ſiue a fixis i teſteria gropperia ſiue pectorali ita ꝙ poſſint bene audiri pena. x. lib. deñ. ꝓ qualibet vice: quam penaȝ capitaneus cuſtodie dñoꝝ ꝑoꝝ de facto ſine aliquo proceſſu a ꝯfaciēte aufferre teneaṫ ⁊ in cōi ſolui facere. ⁊ talē equū roncinuȝ equā ſeu mulū p ſuā familiā de facto i ipſo inſtāti capi faciat ⁊ teneri nec reſtitui donec dicta pena fuerit integre pſoluta. Et hāt dict⁹ capitaneus quartā ptem dicte pene: quā quartā ptem maſſarij cōis peruſie eidē capitaneo ſine alicuius p̄cepto ſoluere teneanṫ ⁊ de facto grauamia tā realia ꝙ pſonalia iferre poſſit ⁊ teneaṫ ita ꝙ ipa pena oino ſoluaṫ ꝺ qb⁹ grauaminib⁹ nullo modo ſindicari inqetari vel moleſtari poſſit.

¶ Si tñ dictus capitaneus vel ei⁹ familia in p̄dictis vel aliquo p̄dictoꝝ fuerint negligētes idē capitane⁹. xxv. lib. deñ. ꝓ qualib; vice dicto cōi ſoluere cōpellatur q̄ ſibi retineaṫ de ſua pagha ſui tpe ſindicat⁹ ⁊ de ipſa negligētia exꝑſſe debeat ſindicari Excepto die feſti beati Herculani ante nonaȝ ⁊ ēt exceptis hijs q habuerūt licentiam currendi vł mouendi a dñis ꝑoribus ⁊ camerarijs. Et exceptis ſtipendiarijs equeſtribus dicti cōis peruſij.

¶ Q̄ cōmune peruſij non faciat aliqueȝ militem. Rubrica. I 81.

Statuimus Et ordinamus ꝙ i perpetuū cōe puſij non debeat aliqueȝ de ciuitate comitatu vel diſtrictu puſij vł aliūde facere nec fieri facere militē. Et ꝙ ꝑores artiū nō audeāt ꝓponere in aliq̄ cōſilio nec aliqs audeat arēgare nec i aliquo cōſilio valeat reformari ꝙ fiat aliqs puſinus vel forēſis p cōe peruſij miles pena prioribus q pro tpe fuerint ꝓponentibus vel arēgantibus. mille lib. deñ. ꝓ quolib; eoꝝ de facto eis ⁊ cuilibet eoꝝ p dñm poteſtateȝ ⁊ capitaneū vł maiorē ſindicū ꝓ cōi peruſij aufferenda. Et eadē pena teneaṫ q ſcripſerit in predictis.

¶ Et ſi aliqs peruſinus vel forēſis faceret ſe militem vel militie honorē vel dignitatē aſſummeret ꝙ ꝑores artiū ſeu cōe peruſij directe vel indirecte per ſe vel aliū aliquo q̄ſito colore nō poſſint nec debeāt dare ꝯcedere nec donaṫ deanere ⁊ pecunia ⁊ bonis cōis puſij occaſione dicte militie eidē nec alteri nec aliq̄s vniuerſitates nec ſingulares pſonas regrere nec inuitare vel venire facere ad ciuitatem peruſie. occaſione dicte militie nec vt eidē vel alij ꝓ eo aliqd dent vel donēt in pecunia vel rebus ſb dicta pena mille lib. deñ. ꝓ quolib; priore ꝯfaciente. Et p̄dicta in dicto capl'o cōtenta locū habeant niſi aliter ꝓuideretur p dñoſ priores ⁊ camerarios: cū cōſilio octo artificuȝ ꝓ quolibet camerario de arte groſſa ⁊ quattuor ꝓ quolibet camerario de arte minuta ponendo partitū ad buſſolam ⁊ fabas.

¶ Contra ludentes ⁊ ludum tenentes ſeu receptantes. Rubria. I 82.

Cum dicatur per maiorē pteȝ ciuium peruſinoꝝ ꝙ ludus fit in multis domibus ſecrete ⁊ in abſcōdito ad ludū taxilloꝝ ex quo multi ⁊ maxie iuuenes depaupantur ⁊ ipſoꝝ bona cōſumūt ⁊ bona eoꝝ vendūt ⁊ alienāt vt ludere poſſint ⁊ ēt pignora dāt ⁊ inſtrumēta faciūt in ludo ⁊ in domib⁹ vbi ludūt qđ eſt valde damnoſum ⁊ piculoſuȝ ⁊ ēt ſuccedit ⁊ ſuccedere pōt ad malū ſtatum cōis peruſie: vt hoc nō fiat vlterius ⁊ timore pene a talibus deſiſtatur. Prouiderūt ⁊ ordinauerūt ꝙ nullus audeat vel preſumat retinere ludum taxilloꝝ in domo ſua vel ſue habitatiōis vel in domo quā haberet ad pēſionē vel ab aliquo cōducta vel ſibi p̄cario cōceſſa de die vel de nocte. Et ſiqs ꝯfecerit in retinēdo de nocte. ſ. poſt ſonum cāpane que pulſaṫ de ſero ꝓ diſcernēdo dieȝ a nocte ⁊ añ ſonū campane q̄ pulſatur de mane in aurora ſequētis diei pena. l. lib. deñ. puniatur. Si vero de die puniaṫ dimidia dicte pene. Et nihilominus ſi de tali receptatōe puniretur ſeu cōdemnaretur dictus retinēs duab⁹ vicibus talis domus tota de facto debeat excoperiri p poteſtatē vł capitaneū vel maiorē ſindicum cōis peruſie videl; p illuȝq ſcđam ſententiā cōdemnatōis tulerit ⁊ ſtare debeat diſcopta p annuȝ ⁊ ſine tecto aliquo. Et ſi

dñs domus cõducte ſeu locãs per retinẽteꝫ ludum
vel ipſius domus locatoꝛ ꝓbabiliter ignoꝛauerit in
dicta domo luduꝫ retineri oẽ damnũ cõtingens ex
dicta diſcoperitione ⁊ occaſione ipſius ei debeat ꝑ
dictũ retinentem ludum integre reſeruare.
¶ Et qlibet ludens puniaꝛ̃ qualibꝫ vice qua luſe-
rit pena.xxv.lib.deñ.ſi de nocte luſerit. Si vero de
die puniaꝛ̃ pena.x.lib.deñ.ſi extra plateã cõis peru
ſie luſerit. Si ṽo luſerit in platea vel ꝓpe plateam
ꝑ.xx.paſſuſ vel in aliqua domo ꝓpe plateã ꝑ quat
tuoꝛ domos ſi qdem de nocte.l.lib.deñ.puniaꝛ̃. Si
vero de die penã.xxv.lib.deñ.debeat ſubſtineꝛ̃. Et
ſim̃i pena puniãtur retinẽtes ludũ in domo: ⁊ domꝰ
debeat diſcoperiri in pꝛima cõdẽnatione que fiet ⁊
ponaꝛ̃ ſpecialiter in ſnĩa qua punirẽtur ludentes ⁊
debeat vt dictũ eſt ſtare diſcopta ꝑ annũ: ⁊ habeat
etiã locũ hic qđ dictũ eſt ſupra de domo cõducta ⁊
damni emẽdatiõe fiẽda dño domus ſi ignoꝛauerit
ꝑ̃dicta. ⁊ de ꝑ̃dictis qlibet valeat eſſe denũciatoꝛ ⁊
accuſatoꝛ ⁊ teneaꝛ̃ ſibi credẽtia ⁊ habeat dimidiã
ꝑteꝫ eius qđ venerit i cõi dũmodo dictã accuſatiõeꝫ
vel denũciatiõem pꝛobet per duos teſtes fide di
gnos. Et teneanꝛ̃ maſſarij cõis ꝑuſie vel alter eoꝝ
ſi ſoluerit talis cõdemnatus vel de vẽditione ſuoꝝ
bonoꝝ fuerit habita pena cõdẽnationis dare dictã
parteꝫ dictis accuſatoꝛibꝰ ſeu denũciatoribus ſine
aliqua apodixa ꝑ̃cepto vel mãdato eo ipſo ꝙ pecu
nia dicte cõdẽnationis veniat in cõi. Et poteſtas ⁊
capitaneꝰ ⁊ ẽt maioꝛ ſindicuſ dicte ciuitatis teneanꝛ̃
⁊ debeãt rimari facere ꝑ eoꝝ officialẽ ⁊ familiares
ꝑ ciuitatem burgos ⁊ ſuburgos ꝑuſie ꝓ ludẽtibus.
¶ Et ẽt poſſint licite ⁊ impune domos itrare vbi
ſcirent ludẽtes ſtare ad ludendũ ⁊ quos ĩuenerint
publice ducere teneãtur ⁊ debeãt ad eoꝝ palatia.
⁊ ab eis fideiuſſoꝛes nõ recipiãt niſi poſtq̃ꝫ eos ad
palatiũ duxerint ⁊ eos cõdemnare ⁊ punire pena
ſupꝛadicta quã penã ſoluere teneanꝛ̃ in pecunia nu
merata ſine aliqua excõputatione apodixaꝝ ⁊ ꝙ
ſtetur ⁊ credatur relationi officialiũ ſeu familie in
uenientis tales luſoꝛes ad ludendũ ⁊ eoꝝ ⁊ cuiuſ-
libet eoꝝ relatio ꝓ plena ꝓbatione hãtur. Et habe
re debeant dicti officiales de omni eo qđ venire fe-
cerint in cõi.ſ.de inuẽtionibus ꝑ eos factis a maſſa
rijs cõis ꝑuſie ſine aliquo ꝑ̃cepto vel mãdato quat
tuoꝛ.ſol̃.deñ.ꝓ qualibꝫ libꝛa. Et ꝯ̃ predictos inqre
re ⁊ ꝑ inqſitionẽ ꝓcedere ⁊ ꝑ̃dictoſ ⁊ quẽlibꝫ ꝑ̃di-
ctoꝝ punire ⁊ ꝯdẽnare ſꝫ foꝛmã pñtis oꝛdiamẽti.
¶ Et qcunqꝫ miſerit vl̃ accomodauerit taxilloſ in
ſpinctos implumbatos ſtuccoſ: ⁊ gñaliter quocũqꝫ
mõ nõ rectos taxillos vel falſos vel luſerit cũ taxil-
lis ſupꝛadictiſ vel cũ aliquo genere dictoꝝ taxilloꝝ
ſcienter ꝯdemneꝛ̃ ꝓ qualibꝫ vice in.cc.lib.deñ. Et
ſim̃i pena puniatur qcunqꝫ tales taxillos fabꝛicaue-
rit vel fabꝛicari fecerit. Et ꝓ pꝛedictis poſſit ⁊ de-
beat ꝓcedi ꝑ poteſtatẽ ⁊ capitaneũ ⁊ maioꝛẽ ſindi
cum cõis peruſie ⁊ quẽlibet eoꝝ per inqſitioneꝫ ex
officio curie: ⁊ quilibet valeat eſſe accuſatoꝛ ⁊ ha-
beat quartam partem pene.
¶ Ille vero q accomodauerit ludere volẽtibꝰ ad
taxillos aliqđ tabuleriũ vel bancuꝫ vt ſuper ipſo ta
bulerio vel banco ludus fiat publice vel occulte cõ
demneꝛ̃ ⁊ puniaꝛ̃ ꝯ̃faciẽs pena.xxv.lib deñ.ꝓ vice
qualibet. Et poſſit talis ꝯ̃faciens a q̊libꝫ accuſari ⁊
teneaꝛ̃ ſibi credẽtia ⁊ in ſecreto ⁊ habeat ⁊ hr̃e de-
beat dimidiã partẽ pene q̃ ſoluta fuerit: ⁊ poſſit qli
bet licite ⁊ impune accipere ⁊ frangere hmõi tabu
leriũ ⁊ bancuꝫ aliq̊ nõ obſtante. Et dicta tabuleria
⁊ banca faciant in platea cõis peruſie comburi.
¶ Statuimus inſuꝑ ⁊ oꝛdinamꝰ ꝙ qcunqꝫ cuiuſ-
cunqꝫ cõdictionis ⁊ ſtatus exiſtat mutuauerit vel
mutuari fecerit alicui ludẽti ad quẽcunqꝫ luduꝫ ta
xilloꝝ vel ſtanti ad videndũ ludũ taxilloꝝ tꝑe loco
quocqꝫ vbi luditur vel pꝛo dicto ludente vel ſtante
ad videndũ ludũ ⁊ in loco vbi ludus fit aliquã pꝛo
miſſionẽ vel obligationẽ fecerit vel aliquã fideiuſ-
ſionẽ vel pignus dederit vel ꝓmiſſerit ſeu dari vel
ꝓmitti fecerit tali mutuãti vel mutuari facienti nul
lum ius vel actio oꝛiaꝛ̃ ꝯ̃ illũ cui mutuat ſeu mutua
ri fecerit ſed dictũ mutuũ hãtur penitus ꝓ nõ facto
⁊ oĩs ꝓmiſſio ſeu obligatio ⁊ pignoꝛis datio ſeu ꝓ
miſſio ſupꝛadicta ſit nulla ipſo iure ⁊ nulluꝫ ius vel
actio oꝛiaꝛ̃ recipiẽti talẽ ꝓmiſſionẽ vel obligationẽ
vel pignoꝛis traditionẽ ꝯ̃ dictũ ꝓmittẽtẽ vel ſe obli
gantẽ vel pignuſ tradẽtẽ ſeu ꝓmittẽtẽ ſeu tradi vel
ꝓmitti faciẽtẽ. Et ſi ꝯtigerit dictũ obligantẽ vel ꝓ-
mittentẽ aliqd ſoluere vel tradere recipiẽti talẽ ꝓ-
miſſionẽ ſeu obligationẽ pignoris nullus deꝛ̃ ei re-
greſſus vel recurſus ꝯ̃ euꝫ ꝑ q̊ ꝓmiſit ſeu obligatio
nẽ fecerit vel pignoꝛis tradictionẽ ſeu obligationẽ
ſed ꝑinde ſit ac ſi dicta ꝓmiſſio ſeu obligatio ſeu pi
gnoꝛis traditio ⁊ alia ſupꝛadicta eſſent penitus nõ
facta. Et ꝙ ꝑ recipiẽtẽ pignus debeat fieri pigno-
ris reſtitutio ipſi pignus tradẽti ad eius reqſitionẽ
pena.xxv.lib.deñ.ꝓ qualibet vice q̃ negleſſerit reſti
tuere cũ requiſitus fuerit: ⁊ ꝑ eius pene ſolutioneꝫ
a pignoris reſtitutione non valeat liberari.
¶ Et ꝑ̃dicta oĩa ⁊ ſingula in pñti capl̃o contenta
nõ vendicẽt ſibi locũ in ludentibus vel ſtantibꝰ ad
videndũ ludũ die natiuitatis dñi nr̃i Jeſu xp̃i ⁊ die
ꝑ̃cedẽti ⁊ ſequẽti ⁊ noctibus iſpoꝝ dieꝝ: qbus tpi-
bus ẽt nulla ſit pena ludẽtibus vel ſtãtibus ad vidẽ
dũ luduꝫ dũmodo ludãt cuꝫ taxillis bonis ⁊ rectis
⁊ legalibus. Nec ẽt vendicẽt ſibi locũ in ludẽtibus
quocũqꝫ tꝑe ad aleas ſeu tabulaſ ⁊ ad calculoſ ſeu
ſchaccos. Nec ẽt q̃litercũqꝫ luderẽt ꝓ aliq̊ ſchotto
ſeu vino ad comedenduꝫ vel bibendum in ſimul.
¶ Volumus inſuꝑ ꝙ dñi poteſtas ⁊ capitaneuſ ⁊
maioꝛ ſindicus cõis peruſie teneanꝛ̃ ⁊ debeant oĩa
⁊ ſingula contenta ſub ſupꝛaſcripta rubꝛica facere
bãniri ⁊ pꝛeconizari in platea cõis peruſie in locis

conſuetis ꝛ per omnes ꝛ ſingulos burgos dicte ci nitatis quolibet menſe in pncipio ipſius menſis: de quo bannimento ꝛ pconizatione debeat apparere publicū inſtrm manu notarij curie ciuitatis peruſie pena.c.lib.deñ.cuilibet ipſoꝝ iminente ſi in pdictis extiterint negligentes p eoꝝ ꝛ cuiuſlibet eoꝝ ſindicatores eis ꝛ cuilibet eoꝝ aufferenda.

¶ Additio.

¶ Addentes ꝛ corrigentes ſupra: Et pdicta oia ꝛ ſingula. Qꝫ nō liceat ludere in dieb⁹ ꝛ noctibus na tiuitatis: ſꝫ ſi luderet remaneat in ꝓuidētia poteſta tis ꝛ alioꝝ officialium eos punire vel non inſpecta qualitate pſonaꝝ ludentiū: ꝛ tpis ludi ꝛ rei in ludo amiſſe. ¶ Et idem obſeruandū ꝯ ludentes ad ludū nayboꝝ ſeu cartarū qđ.ſ. Et obſeruet ſtatuta ſancti Bernardini in materia ludi que.ĩ.regiſtrabuntur.

De incendijs ꝛ incendiarijs. Rubrica. 183.

SI quis Studioſe incenderit aliquā domum exiſtentem in ciuitate vel comitatu peruſie vel cappannā in qua cappanna aliqs habitaret ꝛ familiarit eſſet ſolitus habitare. Et ex h ipſa domus vel cappanna in totū vel p maiori parte combuſta fuerit talis incendēs vel incendium mittens igne cremetur ita ꝙ moriatur.

¶ Et ſi dicta domus vel cappanna non cōburaret in totū nec ꝓ maiori parte: puniat talis incendens in.ccc.lib.deñ.quas ſi ſoluere nō poterit īfra.x.dies a die late ſententie computādos ſibi manus dextra debeat amputari.

¶ Qui vero ſtudioſe incenderit cappannā traſannam vel aliū locū ſimilem in q̄ nullus habitaret puniat in.ccc.lib.deñ.ſi in totuꝫ vel ꝓ maiori parte dicta traſanna cappanna vl alius locus combuſta vel combuſtus fuerit. Si vo nō in totum vel ꝓ maiori parte in.c.lib.deñ.quas penas ſi ſoluere non poterit intra.x.dies a die late ſententie vel ſaltem a die quo peruenerit infortiam cōmunis peruſie manus dextra ſibi debeat amputari.

¶ Qui aūt ſtudioſe incenderit paleariū metā bladi ſiluā vel aliud ſimile ſoluat pene noie.cc.lib.deñ. Et in oibus dictis caſibus in eadē ſnia cōdenet incendēs ad mendam damni oibus hijs q ex tali incēdio damnū paterent. Et huius legis auctoritate bona talis incēdiarij ꝓ dicto damno ꝛ ipſius emendatione ipſo iure ſint obligata talib⁹ damnū paſſis. Et ad ꝓbationē extimationis damni ſufficiat iuramentū damnū paſſi cū vno teſte de veritate vel duobus de fama. Ad ꝓbationem vo plenariā maleficij ſufficiat vnus teſtis de veritate cuꝫ duobus de fama vel ſex de fama tm̄ vicini dicto loco vbi incendium miſſum erit. Et intelligantur vicini in comitatu ꝓpinqui intra miliare. Ad torturaꝫ vo ſufficiat ꝯ cōmittentes pdicta vnus teſtis de veritate vel duo de fama Et eadē pena puniant oēs pdicta fieri facientes ꝛ in eis omnia predicta intelligantur.

De pena euntium ad monaſteria. Rca. 184. ſm ſcti Bernardini.

QUONIAM Inter cetera que ſpectant ad honeſtatem religioſaꝝ moniāliū eſt vt a viroꝝ cetibus ſint oino remote: ꝛ monaſteria frequentari p laicos tam lex canonica q̄ꝫ ciuilis ꝓhibet. Statuimus ꝙ decetero ad monaſteria monialiū ſita in ciuitate burgis vel ſuburgis puſij. Nulli cuiuſcūqꝫ ſexus ꝯditiōis gradus vel dignitatis exiſtat ēt ſi clericali caractere eſſet munitus liceat accedere ſine licentia dñi epi peruſini vel eius vicarij. Ita tñ ꝙ dictā licentiam debeat hr̄e ſecum ꝛ portare tpe q̄ accedit ad aliqđ ex dictis monaſterijs ꝛ aliter dicta licentia ſibi nō proſit. Et qui ꝯfecerit puniat pena.x.lib.deñ.cui⁹ pene medietas ſit cōis peruſij ꝛ altera ſit officialis q de pdictis penis fecerit executionē. Et ꝙ ſtet ꝛ credat relationi notarij talis officialis dicētis ſe talem repperiſſe in eccleſijs vel extra ad rotam forte vel parlatoriū vel ad portam clauſure alicuius dictoꝝ monaſteriorūꝫ ſine licentia. Exceptis cōuerſis ꝛ oblatis ꝛ familiaribus ꝛ colonis ꝛ laboratoribus dictoꝝ monaſterioꝝ ſeu bonoꝝ dictoꝝ monaſterij q ſine licētia pdictoꝝ ad dicta monaſteria impune accedere poſſīt: dūmodo noia ꝛ ꝓnomina oium predictoꝝ dari debeant vel mitti in ſcriptis p abbatiſſas dictoꝝ monaſterioꝝ dño epo/ꝛ aliter ꝛ alio modo accedere nō poſſint. ¶ Et exceptis vigilijs ꝛ ēt feſtiuitatibus ſiue indulgentijs dictaꝝ eccleſiaꝝ dictoꝝ monaſterioꝝ: ꝛ ēt die veneris ſancti cuilibet ſit licitū impune ad dicta moneſteria accedere: ſꝫ non loqui dictis monialibus vel ſtare ad parlatoria vel ad rotam. Et etiaꝫ ꝙ in vigilia ꝛ feſtiuitate beate Marie de menſe auguſti cum octo diebus ſequētibus dictū feſtum qbus accedere liceat impune ad monaſteriuꝫ ſancte Marie montiſlucidi ſed nō loqui cuꝫ dictis monialibus nec ſtare ad parlatoriū vel ad rotam. ¶ Et excepto qñ moriret aliqua monialis vl ſoror alicuius monaſterij/quo caſu liceat tpe ſepulture ꝛ officij ꝛ funeris oibus ibideꝫ ire ꝛ intereſſe. ¶ Et ēt exceptis certis miſerabilibus pſonis/de quoꝝ conditionibus ſtetur diſcretioni officialis de cauſa cognoſcentis. Et ꝙ cuilibet ſit licituꝫ accuſare ſeu denunciare ꝯfaciētes ꝛ venientes ꝯ formaꝫ huius ſtatuti. Et hmōi accuſatoris ſeu denunciatoris nomen ſub credentia teneat cui accuſatori ſeu denunciatori credat cum duob⁹ teſtibus de veritate deponentibus. ¶ Volumus tñ ꝛ ſtatuimus ꝙ ſi aliqs officialis deputatus p dñm poteſtateꝫ vel aliū officialem

qui ꝓ tempore eſſet ad rimandum pro illis qui ad dicta monaſteria accederēt ſi reptus ipſe fuerit loqꝫ cum aliqua ex monialibus alicuius monaſterij penam .l. lib. deñ. incurrat de facto ab eo aufferēda ꝑ ſindicatores ⁊ retinēda ꝑ dños ꝯſeruatores tꝑe ſindicatus de ſalario dñi poteſtatis vel illiuſ officialis qui eum deputaſſet ⁊ ſufficiat ꝓbatio duoꝝ teſtiuꝫ de viſu deponētiuꝫ vel vnius teſtis cum dicto alioꝝ duoꝝ teſtium de fama deponētium. Et qlibet poſſit eſſe accuſator vel denūciator tꝑe ſindicatus p̄dicti.

¶ Additio.

¶ Declarauerunt attenta mala ꝯdictione tꝑoꝝ noſtroꝝ: ꝙ dicta pena duplicet̄. Et ꝙ idem intelligat̄ in ſororibus tertij ordinis ſancti franciſci ⁊ penitētie ſancti dominici ⁊ alijs oībus. Et ꝙ non vadant ꝑ ciuitatē ſine licētia ⁊ iuſta cauſa: de qua poſſint diligēter interrogari cum honeſtate ⁊ culpabilis puniantur. Et ēt dicte pene ſortiant effectum in omnibus religioſis ſic repertis.

¶ Qꝫ caualcantes vel inuadentes territoria peruſina ꝓ rebellibus habeantur. Rubrica .185.

Cum ad Proſternendaſ temerarias prauitates machinatiōes ⁊ inſidias rebelliū ꝓditoꝝ ⁊ inimicoꝝ cōiſ ⁊ populi peruſini ⁊ alioꝝ oīum q̄ territoria ꝑuſina quottidie inuadere ſollicitis malignitatibus moliunt̄ cōmittēdo homicidia/furta/rapinas/robbarias ⁊ incēdia ꝑ eandē ⁊ dictis rebellibuſ ⁊ ꝓditoribꝰ inceſſanti feruore ab intimis inherere nitunt̄ ꝓ ſubuertēdo ⁊ turbādo ſtatuꝫ pacificū peruſinum liberum ⁊ tranquillum ſit nō ſoluꝫ vtile ſed ſumme neceſſariū ⁊ ineuitabili neceſſitate oporteat eoꝝ exfrenatis prauitatibꝰ remedia ponere ſalutaria ⁊ penaꝝ formidine ducti ſibi decetero auſu temerario ⁊ deteſtabili tēptare vel quōlꝫ cōmittere nō p̄ſumāt.

¶ Ea ꝑꝑ duximus ſtatuēduꝫ ꝙ oēs illi q̄ peruſina territoria inuaderēt vel quōlibet caualcarēt ſeu in eis aliquas offenſiones facerēt faciēt vł feciſſent tacite vł exp̄ſſe publice vł occulte ſiue eſſent ciues ſiue diſtrictuales vel comitatēſes vel forēſes cuiuſcunqꝫ gradus qualitatis vel cōdictiōis exiſterēt cōmittēdo in dictis territorijs vel comitatu ſeu diſtrictu peruſie vel in terris ſubiectis recomēdatis ⁊ recōmiſſis dicto cōi peruſie vel in eaꝝ ſeu alterius eaꝝ territorijs diſtrictu ⁊ comitatu ſeu ī altero dcōꝝ locoꝝ vbicūqꝫ aliq̄ homicidia aliqua furta aliquas robbarias aliqua incēdia p̄das vel rapinas ſeu alterū ex p̄miſſis maleficijs delictis culpis criminibꝰ ⁊ defectibus caualcādo offendēdo inuadēdo territoria predicta vel eoꝝ aliqđ de die vel de nocte ꝙ ſtatim ipſo iure ⁊ ipſo facto eſſe intelligant̄ ⁊ ſint rebelleſ ⁊ ꝓditores cōis ꝑuſie ⁊ ꝓ rebellibuſ ⁊ ꝓditoribus cōis peruſie reputati ⁊ habiti tāqꝫ ſi eſſent ꝑ formā ſtatutoꝝ ⁊ ordinamētoꝝ cōis ꝑuſie legitie ꝯdēnati.

¶ Et ꝙ qlibꝫ rector officialiſ ſeu executor cōis peruſie pn̄s vel futurus ēt quouis officio noīe cenſeat̄ viſo pn̄ti ordinamēto ⁊ ſtatuto dūtaxat ad petitionem cuiuſcūqꝫ petētiſ libere licite ⁊ impune poſſint teneant̄ ⁊ debeāt oēs ⁊ ſingłos ſupradictos ⁊ quēlibet eoꝝ habita fide de hmōi offenſa vel caualcata ſeu inuaſiōe ꝑ duos teſteſ de viſu vel ſaltē ꝑ ſex teſtes de fama ꝑ quaſcunqꝫ alias ſufficiētes vel legitimas ꝓbationes cōdēnare ⁊ punire ⁊ ꝑ eoꝝ vel alterius eoꝝ ſnīas ⁊ cōdēnationes ꝓ rebellibus ⁊ ꝓditoribus reddere cōdemnatos in ere ⁊ ꝑſonas ⁊ oīa ⁊ ſingula eoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ bona publicare ꝯfiſcare ⁊ incorporare dicto cōi peruſie ſm̄ formā iuris ſtatutoꝝ ordinamētoꝝ ⁊ reformationū cōis peruſie ſolennitatibus nō ſeruatis obmiſſis neglectis ⁊ p̄termiſſis. ¶ Quos oēs ſupradictos ⁊ eoꝝ quēlibet exnunc ꝓut extunc ⁊ extunc ꝓut exnunc volumus ſtatuētes hr̄i teneri ⁊ reputari ꝓ rebellibus ⁊ ꝓditoribus cōis p̄dicti: ⁊ ꝓ proditoribus ⁊ rebellibus in ere ⁊ ꝑſonis/eoꝝ ⁊ cuiuſqꝫ eoꝝ ꝑ dictos rectores ⁊ officiales vel eoꝝ alteꝝ iuſte ⁊ legitime cōdēnatos tāqꝫ ſi hic exp̄ſſe de eis ⁊ eoꝝ q̊libet ꝓ rebellibus ⁊ ꝓditoribꝰ cōis peruſij in ere ⁊ ꝑſonis iudicamus ⁊ ꝯdēnamus. Et oīa ⁊ ſingła eoꝝ ⁊ cuiuſqꝫ eoꝝ res ⁊ bona cōi p̄dicto publicamus incorporamus ⁊ cōfiſcamus. ¶ Et ꝙ vnuſqſqꝫ poſſit ⁊ eis liceat oīs ⁊ ſingulos offendētes ⁊ mādātes ⁊ caualcantes diſtrictuſ ⁊ territoria ſupradicta ⁊ eoꝝ quēlibet denūciare ⁊ accuſare rectoribꝰ ⁊ officialibus ſupradictis ⁊ cuilibet eoꝝ ⁊ eius nomē ⁊ ꝓnomen ſb̄ ſilētio ⁊ credētia ⁊ taciturnitate oīmoda teneat̄.

¶ Et ad hoc vt p̄dicta oīa ⁊ ſingula ⁊ eoꝝ q̄libet valeant ⁊ teneant ⁊ pleniſſimū habeat roboris firmamentum ⁊ eoꝝ debitum ſortiantur effectum.

¶ Volumus decernimuſ ⁊ mādamuſ ꝙ nullus rector officialis vel executor vel qcunqꝫ alij officiales magiſtratum hn̄tes in ciuitate vł comitatu peruſie vigore ſeu virtute alicuius iuriſdictiōis vel arbitrij vllo vnqꝫ tꝑe ſub ꝯdictione vinculo pene exigende ⁊ aufferende vt .s. non poſſint nec debeant temptēt audeant vel p̄ſumāt ꝯ̈ p̄dicta vel aliqđ p̄dictoꝝ aliqđ innouare vel mutare modo aliquo ſeu forma in perpetuum vel ad tp̄s. Et nihilominus ſecus facta nō valeāt nec teneāt ipſo iure: ſꝫ eſſe ītelligant̄ ⁊ ſint ipſo facto nullꝰ efficacie ⁊ valoris aliq̊ nō obſtāte.

¶ Item ſtatuimus ꝙ nō ſit aliqua ꝑſona alicuius ſtatus cōditionis ⁊ prehemināētie q̄ audeat nec p̄ſumat vti cōuerſari praticare cum aliq̊ ex rebellibus ciuitatis peruſie ſeu cōdēnatis cauſa ſtatus dicte ciuitatis ꝑuſie ꝑꝑ q̄ ſequeret̄ vel ſequi poſſet ſubuerſio boni ⁊ pacifici ſtatus ciuitatis peruſie vel ei ſcribere ꝯſiderata tn̄ qualitate ꝑſonaꝝ ſic participan-

¶ De premio dando cuilibet nõ exbãnito interficienti vel in fortiã cõis ducenti aliquẽ rebellem. Rubrica.188.

Item statuimus Qꝫ quicunqꝫ qui nõ eſſet cõdemnatus ſeu exbannitus cõis puſij interficeret ſeu in fortiã.cõis peruſij duceret aliquẽ rebellem cõis peruſij p̄ntez vel futurũ habeat ꝛ habere debeat a camera cõſeruatoꝝ monete cõis puſij de auere dicti cõis floreñ.qngentos ꝛ ꝙ poſſit ꝛ ſibi liceat rebannire ꝛ rebanniri facere duos exbãnitos vel cõdemnatos cõis peruſij ſeu exbãnitos ꝛ cõdemnatos ex alia cauſa q̄ꝫ rebellionis ꝛ ꝙ auctoritate p̄ntis ſtatuti dicti tales rebanniẽdi ipſo facto intelligantur eſſe ꝛ ſint reſtituti plenarie ipſi ciuitati comitatui ꝛ diſtrictui ipſius ꝛ liberi ꝛ abſoluti a quacũqꝫ criminali ſnia vel ꝓceſſu ꝯ eos lata vel facto vel alterũ eoꝝ quacũqꝫ ratione vel forma/ ꝛ dicti officiales armarij cõis peruſij vel eoꝝ notarij p̄ncipales poſſint teneanꝰ ꝛ debeãt habita fide legitima de predictis predictoꝝ ꝛ vtriſqꝫ ipſoꝝ caſſare ꝛ cancellare quaſcũqꝫ ſentẽtias oẽſqꝫ proceſſus ꝯ eos ſic rebanniendos vel ipſoꝝ alterũ latas vel factos modo aliquo ſeu forma.Et quacũqꝫ de cauſa.

¶ Qꝫ conſeruatores in dictis caſibus teneanꝰ ſoluere vt ſupra. Rubrica.189.

Item statuimus Ad hoc vt i cõmunis obſequꝫ ꝛ rebelliũ ꝛ cõdemnatoꝝ cõis p̄ſentium ꝛ futuroꝝ ꝛ cõfinatoꝝ cõfinia nõ ſeruãtium cõfuſionẽ opati fuerint in pcipiendis premijs per cõe expoſitis vt ſupra in ordinibus editis eſt expreſſum nullatenus deducanꝰ in longũ duximus ſtatuendũ ꝙ oibus ꝛ ſingulis caſibus ſupradictis ꝛ quolibet ipſoꝝ in qbus diſponiꝰ aliquẽ debere aliqd pcipere a camera cõſeruatoꝝ cõis peruſij tam p̄ntes tam qui pro tpe fuerint aduenientibus caſibus ſupradictis vel aliquo eorũdeꝫ habita fide legitima ab eis q interficerẽt aliquẽ ꝓditoreꝫ rebellẽ ſeu cõdẽnatuꝫ vel cõfinatũ ꝓut ſupius eſt exp̄ſſuꝫ in fortiã cõis puſij ducerent:teneanꝰ ꝛ debeant de q̄cũqꝫ pecunia ꝛ auere dicti cõis ad eoꝝ manus puenta vel puenienda dare ꝛ ſoluere illi vel illis q talia facerẽt vel aliqd ipſoꝝ ꝓut in capl'is ſupiꝰ eſt exp̄ſſum ſtatutoꝝ p̄dictoꝝ q̄titates floreñ.ſupius declaratas: ꝛ ꝓut quẽadmodũ ſupius eſt ſerioſius declaratum abſqꝫ aliq̄ precepto vel mandato aliquo non obſtante.

¶ De fideiuſſoribus preſtandis per confinatos. Rubrica.190.

Item ad hoc Ut cõfinati ſub ſeuera cõis puſij obediẽtia pſeuerẽt.Statuimus ꝛ ordinamus ꝙ oẽs ꝛ ſinguli cõfinati ꝛ ẽt q cõfinabunꝰ in poſteruꝫ cauſa ꝛ occaſione ſtatus teneanꝰ ꝛ debeãt.i.vnũ menſem a die aſſignatiõis cõfiniũ ipſius faciẽde p officiales cõis puſij ad p̄dicta cõfinia deputatoꝝ fideiubere ꝛ fideiuſſores idoneos p̄ſtare ꝛ dari facere corã dñis p̄orib' artiũ ciuitatis puſij de obſeruatione cõfiniũ eorũdẽ/ ꝛ ꝙ obſeruabũt ꝛ obediẽt cõfinia eis aſſignata p dictos officiales.Et ꝙ dicte fideiuſſiões recipianꝰ ꝛ recipi ꝛ admitti debeãt p dictoꝝ dños p̄ores ſm ꝛ ꝓut diſcretioni dictoꝝ dñoꝝ prioꝝ videbiꝰ ꝯuenire ꝯſiderata q̄litate ꝛ cõditione debentiũ p̄ſtare fideiuſſores ꝛ ꝯſiderata cõditione fideiubentium ꝓ eiſdem confinatis vel aliquo ipſorum.

¶ Qꝫ non ſeruantes confinia habeantur ꝓ rebellibus cõis Peruſij. Rubrica.191.

Item statuimus ꝙ ſi qs cõfinatus non ſeruauerit ꝯfinia eis aſſignata p eos ad q̄s ptinet aſſignare ꝙ habeanꝰ ꝓ rebellibus cõis puſij ħ tñ nõ intelligaꝰ qñ locus aſſignatus ꝓ cõfinib' mutareꝰ ꝛ alius locus aſſignareꝰ p p̄ores ꝛ camerarios. Uolumus tñ ꝙ ſi talis cõfinat' a die q̄ ruperit cõfinia redierit ad locũ ſibi ꝓ cõfinib' aſſignatũ.i.x.dies cõputãdos a die dicta q̄ ruperit cõfinia ꝙ tũc nõ habeaꝰ ꝓ rebelle cõis puſij ſꝫ remaneat ꝛ ſit vt tanq̄ cõfinatus.

Additio.

Declarantes idẽ ſuadũ in eo cui eſt fcm̄ p̄ceptuꝫ ne diſcedat ſi redierit incõtinẽti.ſ.infra duos dies.

¶ De p̄ntatione cõfinatoꝝ ꝛ de fide faciẽda cãcellario cõis puſij de duob' mẽſib' in duos mẽſes. Rubrica.192.

Item statuimus Qꝫ cõfinati teneantur ꝛ debeãt die qualibet vna vice durãte tpe eoruꝫ cõfinium ſe repſentare corã rectore illius ciuitatis terre vel loci in quo vel in qua eis vel alicui ipſaꝝ fuerint aſſignata cõfinia ꝓut eſt moris ꝛ de repreſentatiõe cõfici facere publicũ inſtrumentũ ꝛ de duobus menſibus in duos menſes teneanꝰ ꝛ debeant mittere cãcellario cõis peruſij inſtrumẽta repreſentationum eoꝝ ꝛ cuiuſqꝫ ipſoꝝ aliter itelliganꝰ rupiſſe cõfinia qui p̄dicta nõ fecerint vt ſuperius eſt expreſſum.

¶ Qꝫ poteſtas ꝛ capitaneus debeant ꝛ teneantur ingrere ꝛ punire cõfinatos nõ ſeruãtes cõfinia. Rubrica.193.

Item quia Inobedientes debẽt penitentiam reportare vt per eorũ exempla alij inobedientia pſeuerẽt duximus ſtatuendũ ꝙ dñi poteſtas ꝛ capitaneus populi ciuitatis peruſij ꝛ qlibet ipſoꝝ tpe eoꝝ officij ad minus ſemel teneanꝰ ꝛ debeãt ingrere ꝛ ſolennem inqui/

LIXV

tium. Et φ ois pſona poſſit accuſare tales ſic vtentes ꝛ pticipātes vel ſcribētes ꝓbatione facta de huiuſmodi participatiōe p duoſ teſtes fide dignos de viſu cū iuramēto accuſatoris ſeu p quattuor teſtes de fama. Et huiuſmodi accuſatori teneri dbeat credētia ꝛ habeat talis accuſator a cōi puſie. l. floreñ. auri pena ꝯfacienti eris ꝛ perſone.

¶ Itē ſtatuimus φ nō ſit aliqua vxor vel filia rebelliū cōis peruſij que vēdere pmutare ꝛ alienare preſumat bona ſua ꝓpria imobilia in quocūq; territorio poſita alicui pſone ſine licētia dñoꝝ priorū ciuitatis peruſie. Et que ꝯfecerit ſic vendendo vel alienando ac ēt qui emerit talia bona puniaꝛ pena. c. floreñ. auri applicādoꝝ cōi peruſie ꝛ emptor perdat pciuz ꝛ talia bona deuenire debeāt i cōi puſie.

¶ Itē ſtatuimus φ qcunq; pſona poneret ꝛ mitteret in fortiā cōis peruſie aliquē rebellē dicti cōis depictū ꝓ prodictore dicti cōis hr̄e debeat de camera cōſeruatoꝝ cōis peruſie ꝛ a dictis cōſeruatorib⁹ mille floreñ. auri ꝛ poſſit rebānire duos ex bānitos ex alia cauſa ex bānitiōis q̄ cauſa ꝛ occaſiōe rebelliōis ꝛ impune poſſit talis deferre arma. vbi vero talē rebellē occideret habeat a camera cōſeruatoꝝ. ccccc. floreñ. auri facta legitima ꝓbatiōe de tali morte corā ptāte vel capitaneo ciuitatis puſie. Et nihilominus talis occidēs poſſit rebānire duos exbānitos ꝛ deferr e arma vt dictū eſt.

¶ Itē ſtatuimus φ qcunq; pſona publicaret aliquē tractatū vel cōſpiratiōem que fieret in ciuitate comitatu vł diſtrictu puſie vel in terra recomēdata cōi pdicto ꝯ pacificū ſtatuz habeat ꝛ hr̄e debeat a camera cōſeruatoꝝ cōis peruſie ꝛ a dictis cōſeruatoribus ſcita prius veritate dicti tractatus ꝛ cōſpiratiōis mille. lib. deñ. ꝛ poſſit rebānire duos exbānitos cōis peruſie ꝛ cōdemnatos ex alia cauſa q̄ occaſiōe rebelliōis ꝛ poſſit impune deferre arma.

¶ Itē iſuper ſtatuim⁹ φ ſi aliqs ciuis vł comitatēſis ſeu ſubiect⁹ ꝛ recomēdatus cōi puſie iuerit ad ſtipēdia ſeu ꝓuiſiones inimicoꝝ cōis ꝛ populi puſini abſq; licētia ſaltem duaꝝ partiū dñoꝝ ꝑorūz φ icidat in penā. ccccc. lib. deñ. Et ſi poſt factū bannimētū p dños ꝑores. ſ. xv. dieſ a dictiſ ꝓuiſiōe ꝛ ſtipēdijs nō recedat φ ex tūc icidat i penā eris ꝛ pſone.

¶ Et φ pater vel auus vel alius aſcendēs ex pte patris teneaꝛ dare ꝛ cōſignare legitimā cōi peruſij pro tali delinquēte. Et intelligaꝛ legitima ſm formā iuris cōis ꝛ habeaꝛ reſpectus ad tēpus dicti delicti cōmiſſi. Et ad ꝓbandū qđ ſit ad ſtipēdia vel ꝓuiſiones inimicoꝝ cōis peruſie: Sufficiāt duo teſtes de veritate vel ſex teſtes de fama.

¶ De premio dādo cōſinato interficienti rebellē. Rubria. 186.

Item ad hoc Ut cōis puſie rebelles tam pn̄tes q̄ qui in poſterū occa ſione rebelliōis damnarentur pſecutionē habeāt ꝛ eoꝝ cōculcetur malignitas. Statuimus ꝛ ordinamus φ qcunq; cōſinatus ex cōſinatis cōis peruſij vel qui cōſinarenꝛ in poſteꝝ durāte tpe ſuoꝝ cōſinium interficeret aliquē ꝛ rebellibus pn̄tibus vel futuris cōis peruſij poſſit ꝛ ſibi liceat ipſo facto redire ad ciuitatē peruſij ꝛ ipſaz reintrare ꝛ ipſi ciuitati intelligaꝛ plenarie reſtitutus Et φ ſibi liceat ꝛ poſſit rebannire ꝛ rebanniri facere duos exbannitos ꝛ cōdemnatos ꝛ alia aliqua cauſa q̄ occaſione rebellionis ꝛ habeat ēt ꝛ habere debeat a camera cōſeruatoꝝ cōis peruſii de auere ꝛ pecunia dicti cōmunis floreñ. ccc. auri ꝛ φ dicti duo per ipſum rebāniendi intelliganꝛ ꝛ ſint ipſo facto vigore pn̄tis ordinamēti libere reſtituti ipſi ciuitati comitatui ꝛ deſtrictui peruſij ꝛ liberati ꝛ abſoluti a quacūq; criminali ſentētia vel ꝓceſſu lata vel facta cōtra eos vel alterū eorūdez modo ſeu forma ꝛ φ officiales armarij libroꝝ cōis peruſij q pro tpe fuerint habita fide legitima de predictis teneanꝛ ꝛ debeāt ꝛ eis liceat dictoꝝ taliū rebaniēdorū ꝛ vtriuſq; ipſoꝝ caſſare ꝛ annullare ꝛ cācellare oēs ꝛ quaſcūq; ſentētias ꝛ ꝓceſſus latas vel facto quomodolibz cōtra eos vel alteꝝ eorūdem quauis cauſa ſeu forma ꝛ ſi aliqs cōſinatus interficeret aliquē aliū ꝯfinatū ei⁹ ꝯfinia nō ſuantē φ ipſo factos poſſit ꝛ ſibi liceat redire libere ad ciuitatē puſij.

¶ De premio dando exbannito vel cōdemnato interficiēti aliquē rebellez. Rubrica. 187.

Itez ſtatuimus φ ſi aliquis exbannitus ſeu exbannitus vel condemnatus tantum dicti cōmunis interfecerit aliquem rebellem cōis Peruſij φ ipſo facto poſſit ꝛ ſibi liceat redire libere ad ciuitatem Peruſij ꝛ ſibi liceat rebannire facere duos exbannitos vel condemnatos ex alia cauſa q̄ occaſione rebellionis ꝛ φ tam ipſe q̄ ipſi duo rebanniēdi ꝛ p ipſum nominādi vigore pn̄tis ſtatuti ipſo facto intelliganꝛ eſſe ꝛ ſint libere ꝛ plenarie reſtituti ipſi ciuitati ꝛ comitatui ꝛ diſtrictui puſij ꝛ liberati ꝛ abſoluti a quacūq; criminali ſentētia vel ꝓceſſu lata vel facto ꝯ eos vel aliquē ipſoꝝ quacūq; ratione vel forma ꝛ φ officialeſ libroꝝ cōiſ puſij qui p tpe fuerint teneanꝛ ꝛ debeāt eoꝝ ꝛ cuiuſq; eoꝝ cōdemnationes caſſare ꝛ cancellare ac etiā ſententias ꝛ ꝓceſſus quoſlibet latas vel factos ꝯ eos vel aliquē eorūdez ſaluo φ predicta nō vendicēt ſibi locū ꝯ aliquē cōſinatuz qui ſe a cōſinibus abſentaret ꝛ ad aliquē locū pgeret de licentia dñoꝝ prioꝝ artium vel alioꝝ officialiū cōis puſij habentiū arbitriū in pmiſſis ꝛ circa pmiſſa.

¶ Qđ maſſarij cōis peruſij ſint officiales bonorum rebellium. Rubrica.198.

STatuimus Et ordinamus q̄ de cetero maſſarij cōis p̄uſij q̄ pro tp̄e erunt ſint ⁊ eſſe intelligant auctoritate p̄ntis legis ⁊ decreti officiales rebelliū.vz. bonoꝝ ⁊ alioꝝ exbānitoꝝ ⁊ ꝯdēnatoꝝ. Et habeant iuriſdictionē poteſtatē ⁊ cognitionem videndi cognoſcendi ⁊ p̄ ſniam terminādi ſūmarie ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij veritate inſpecta oīa iura q̄ulibet q̄ aliq̄s intēptaret vel ꝓponeret ſe debere conſeq vel recipere in ⁊ ſup bonis ipſoꝝ rebellium ⁊ ex cauſa p̄dicta: poſſint dationes bonoꝝ inſolutū ⁊ adiudicationes facere ꝓut viderint de iure cōuenire: q̄ ſnie ⁊ p̄cepta ⁊ adiudicationes ⁊ oīa in p̄dictis ⁊ quolibet p̄dictoꝝ per dictos maſſarios facta ꝓnūciata ⁊ declarata plenā: obtineant roboris firmitatem auctoritate preſentis ſtatuti aliquo non obſtante.

Additio.

Declarātes ⁊ addētes idē in cōſuatorib⁹ monete. Et in bonis bannitorū ꝓ homicidio nr̄i tp̄is.

¶ Additiones ⁊ correctiones. Rubrica.199.

In dei Nomine amen. Infraſcripte ſunt additiones correctiones ⁊ modificatiōes facte tertio libro ſtatutoꝝ cōis peruſie vigore arbitrij adunantie generalis celebrate ſub annis dñi. M.cccc.xv.inditione octaua ⁊ die vltima mēſis decembris dicti anni bannite ⁊ publicate vz.

¶ Qđ nullus poſſit emere aliquem librum publicū alicuius notarij. Rubrica.200.

Ad cōſeruationem Libroꝝ ⁊ ſcripturaꝝ notarioꝝ vtilit' intēdētes. Statuimus ⁊ ordinamus q̄ nulla p̄ſona cuiuſcūq̄ ſtat⁹ gradus ⁊ dignitatis exiſtat poſſit audeat vel p̄ſumat modo aliq̄ aut quis q̄ſito colore emere aut emi facere ab aliq̄ p̄ſona cuiuſcūq̄ cōdictionis exiſtat aliquā q̄titatē cartaꝝ publicaꝝ aut aliquē librū publicū ſeu non publicū q̄ vel que forēt alicui⁹ notarij viui vel mortui ⁊ ad artē notarie dicte carte: ſeu libri p̄tinerent ⁊ expectarēt ſine exp̄ſſa licētia ⁊ mādato prioꝝ cōſortij notarioꝝ ciuitatis p̄uſie ſb̄ pena.ccccc.lib.deñ. cuilibȝ ꝯfacienti auferēdaꝝ p̄ quēlibet officialē cōis peruſie ⁊ camere dicti cōis applicādaꝝ ⁊ q̄libet de p̄dictis poſſit eſſe accuſator ⁊ habeat accuſator ſiue accuſans quartā partem pene ⁊ quartam officialis executionem faciēs ⁊ medietas ſit cōis peruſie.

¶ De lucro debito officiali ⁊ baiulo cōis peruſij occaſione grauaminis pignoratiōis vl' capture. Rubrica.201.

Ad refrenandum Officialiū immoderatas grauationes duximus ſtatuendum q̄ officialis forēſis cōis p̄uſie teneat' viſa licētia creditoris dare familiā ꝓ capiēdo debitorē ⁊ ſi ipſum capiet in ciuitate extra palatium habeat ꝓ captura ſol'.decem deñ.⁊ nō vltra a debitore vel creditore.

¶ Et ſi nō eſſet captus legitime q̄ nihil p̄cipiat ꝓ dcā captura a capto. Et ſi ꝯtigerit capi detineri vel recomēdari in palatio habeat ꝓ dcā captura detētiōe vel recomēdatiōe ſol'.quinq̄ deñ.⁊ nō vltra.

¶ Itē ſi aliq̄s eēt captus ad petitionē officialiū cuſtodie officialiū ſup vijs ⁊ alioꝝ officialiū dicti cōis ſi captus fuerit in ciuitate ex̄ palatiū ⁊ legitime habeat ꝓ captura p̄dicta ſol'.v.deñ.⁊ nō vltra. Et ſi captus vl' recomēdat⁹ fuerit in palatio habeat ꝓ dcā captura ſeu detēptiōes duos ſol'.deñ.cum dimidio.

¶ Item q̄ ad petitionē officialiū p̄dictorū nulla vniuerſitas caſtroꝝ vel villaꝝ comitatus p̄uſie ſeu ſingulares p̄ſone dictarū vniuerſitatū dicti comitatus poſſint niſi bis tm̄ capi detineri vel grauari durante tp̄e dictorū officialiū ſup cuſtodia vel ſup vijs pena tam officialib⁹ qui eum capi vel detineri fecerit: q̄ȝ officialib⁹ qui euȝ ceperit vl' detinuerit.c.lib. deñ. que de facto ſine aliquo ꝓceſſu eis poſſit ⁊ debeat auferri. Et q̄ notari⁹ ſup cuſtodia nō poſſit accipere a comitatenſib⁹ peruſinis q̄ñ fideiuſſores dabunt niſi ſolū.x ſol'.deñ.⁊ nō vltra vllo modo ꝓ fideiuſſione ⁊ nō vltra ſub dicta pena.

¶ Item q̄ rōne pignorationis vel grauationis q̄ fieret in ciuitate ꝯ̄ quoſcūq̄ debitores baiul⁹ cōis ſeu nuncius alicuius artis poſſit tm̄ habere ⁊ percipere ſi iuerit ſolus ſol'.v.deñ.⁊ ſi iuerit cum familia habeat ſoluȝ ſol'.x.deñ. Et q̄ ad petitionē cuiuſcunq̄: petentis officialis cōis peruſie teneatur dare familiā ꝓ faciendo executiones p̄dictas: pena.c.lib. deñ. cuilibet officiali negligēti eo ipſo q̄ negligens fuerit in dādo ⁊ cōcedēdo familiaȝ predictā ea die qua dict⁹ officialis recuſauerit dare familiā p̄dictā.

¶ Item q̄ ꝓ q̄libȝ captura ⁊ grauamine que fieret ī comitatu ad petitiōeȝ priuate p̄ſone vel h̄ntis ius a cōi ſolū percipere poſſit officialis ꝓ ſe ⁊ familia ꝓ quolibȝ grauamine cuiuſlibȝ p̄ſone ſol'.x.deñ. Nec poſſit ſup dictis pignorib⁹ facere aliquas expenſas. Sed ipſa pignora infra quintam diem debeat aſſignare officialibus deputatis ſuper pignoribus aut creditoribus.

¶ Iteȝ q̄ rōne ſtallatici tam in ciuitate q̄ȝ in comitatu peruſie nō poſſit accipi ꝓ die ⁊ nocte niſi ſolū ꝓ ſcilȝ ꝓ beſtijs cauallinis pro q̄libet ſol'.v.deñ.⁊ ꝓ beſtijs bouinis ⁊ aſeninis ꝓ qualibet ſol'.duos cuȝ dimidio deñ. Et hoc non intelligat' in p̄ntibus em-

ſitionez facere cõtra oẽs ꝛ ſingulos cõfinatos cõfi/nia nõ ſeruãtes ꝛ repertũ vel repertos culpabiles nõ ſeruantẽ cõfinia vt ſuperius eſt expreſſum teneã tur ꝛ debeãt cõdemnare ꝓ rebellib⁹ dicti cõis ſeu rebelle ꝛ bona talis ſeu taliũ confiſcari ꝛ publica/ri cõi peruſij habita tamẽ fide ꝛ ꝓbatione a fide di gnis ꝛ veridicis pſonis ad minus p duos de publi ca voce ꝛ fama deponẽtes. Et ꝙ poteſtas ꝛ capi/taneus q ꝓ tpe fuerint ꝛ qlibet ipſoꝝ ſi in ꝓmiſſis fuerint negligẽtes vł remiſſi incidãt in pena.cccc. floreñ.de auro ꝓ quolibet ꝛ qualibet vice de eoꝛuz ꝛ cuiuſqȝ ipſoꝝ ſalario retinendoꝝ ꝛ ꝙ de ꝓdictis debeant ſpecialiter ſindicari per eoꝝ ſindicatoꝛeſ ꝛ reptos negligẽtes dicti ſindicatoꝛes teneanť ꝛ de/beant cõdemnare pena ſimili a dictis ſindicatoꝛib⁹ eoꝛundẽ ſi negligentes fuerint auferenda.

¶ De notificatione cõdemnandoꝝ in poſteruz ꝓ rebellibus cancellario per poteſtatem ꝛ capita neum facienda. Rubꝛica.194.

Item ꝙ inquãtum Dictus dñs po teſtas ꝛ capitaneus vel alter eoꝝ in poſteruz ꝓ re/belle aliquẽ cõdemnaret: ſtatuimus ꝙ ipſi ꝛ qlibet ipſoꝝ teneanť ꝛ debeant notificari facere cancella/rio cõis peruſij illũ vel illos quẽ vel quos ꝓ rebel/libus cõdemnauerint die late ſententie ſub pena.c. floreñ.auri cuilibet ꝯfacienti de quo vt ſuperius eſt expſſuz debeãt ſpecialiter ſindicari. Et ꝙ cancella/rius cõis peruſij teneať ꝛ debeat taleſ ſic cõdemna tos ponere ꝛ deſcribere in libꝛo alioꝝ rebelliũ di/cti cõis vt in cancellaria oĩbus pateſiat.

¶ Qꝛ eligantur continuo tres ciues circa perſe/cutiones rebellium. Rubꝛica.195.

Itezad hoc Ut ad perſecutionẽ re/belliũ tam pñtiuz ꝗ fu/turoꝝ dicti cõis pꝛo ſalute reipublice vt expedit cõ tinue attendať. Statuim⁹ ꝛ oꝛdinam⁹ ꝙ per dños pꝛioꝛes ꝛ came.q pꝛo tpe fuerint in ꝗtuz inſaccu lati nõ eſſent deputari ꝛ itelligi tres ciues puſinos ꝓ ꝛ circa pſecutionẽ rebelliũ dicti cõiſ tpe pñtiũ ꝗ futuroꝝ quoꝝ officium duret ꝛ durare debeat vno anno ꝛ ꝙ de anno in annũ tales officiales debeant deputari ꝛ eligi p dictos dños pꝛioꝛes ad dictum officium pſecutionis rebelliũ. Si vero eſſent in ſac/culati debeãt extrahi ꝛ publicari ꝛ finita inſaccula tione inſaccullatoꝝ debeãt alij inſacculari ita ꝙ ſem per ſint ꝛ eſſe debeant tres ciues ꝛ officiales circa pſecutionẽ rebelliũ dicti cõis ꝛ occaſione rebellio/nis damnatoꝝ vel in poſteꝝ damnandoꝝ ꝛ ꝙ dicti tres ciues ꝛ officiales ſic eligendi vel publicãdi de ſacculis vigoꝛe ꝛ auctoꝛitate pñtis ſtatuti habeant ꝛ habere intelliganť plenũ arbitriuz auctoꝛitatem ptãtem ꝛ bailiã dumtaxat p ꝛ circa pſecutiões re/belliũ dicti cõis pñtiuz ꝛ futuroꝝ ꝛ oĩum ꝛ ſingulo ruz cõdemnatoꝝ vel cõdemnandoꝝ in poſterũ occa ſione rebellionis qð ſeu quã dicti dñi pꝛoꝛes ꝛ came rarij ſingulariter vel mixtim vel diuiſim habent ſeu habere quomodolibȝ dignoſcunť ſeu ſupꝛa ꝛ ꝓſe/qutione rebelliũ ab adunãtia generali ſeu maioꝛi conſilio artium ꝛ artificum dicte ciuitatis.

¶ Qꝛ debeat fieri vnus liber in cancellaria de di/ctis ſtatutis. Rubꝛica.196.

Itẽ vt dicta Statuta ſint cũctis vi/dere volẽtib⁹ cõtinue manifeſta ſtatuim⁹ ꝙ de oĩbus ꝛ ſingulis ſtatutis ꝓdictis fiat ꝛ fieri debeat vnus liber in cartis pecu dinis ſub aſſidib⁹ ligatiſ qui voceť ꝛ vocari debeat liber cõdemnatoꝝ occaſiõe rebellionis ꝛ ꝙ in di/cto libꝛo deſcribanť ꝛ deſcribi debeãt oẽs ꝛ ſinguli rebelles dicti cõis ꝛ cõdemnati occaſiõe cuiuſcũqȝ rebellionis ꝛ ẽt ꝙ in poſteruz efficiantur rebelles ſeu cõdemnabunť occaſione ꝓdicta ꝛ etiã deſcribã/tur ꝛ deſcribi debeãt oẽs ꝛ ſinguli cõfinati dicti cõ munis ꝛ fideiuſſiones pſtande p confinatos pꝛedi/ctos qui liber ſtet ꝛ ſtare debeat in cãcellaria cõis peruſij vt omnibus pateſiat ꝛ ꝙ ſcribatur ꝛ ſcribi debeat per pñtem cãcellariũ vel coadiutoꝛem.

¶ Qꝛ bona rebellium debeant remanere inculta. Rubꝛica.197.

Itez ſtatuimus Et oꝛdinam⁹ ꝙ oĩa ꝛ ſingula bo na taȝ mobilia ꝗ imobilia rebelliũ cõis puſij ꝛ ex/bãnitoꝝ ꝛ cõdẽnatoꝝ cã ꝛ occaſione rebelliõis p ſniaȝ iuris vel hoĩs ꝛ ẽt bona ꝯfinatoꝝ nõ ſeruãtiũ cõfinia eiſdẽ aſſignata ſint ꝛ eẽ intelliganť ꝯfiſcata ꝛ publicata cõi puſij ꝛ talia bona debeãt remanere inculta ꝛ p neminẽ debeãt coli nec laboꝛari ꝛ ꝙ ta lia bona nõ poſſint nec debeat vẽdi nec alienari ꝗ/cũqȝ titulo in aliquã pſonã p aliquos officialeſ cõis peruſij nec coptumari nec eoꝝ fructus redditus ꝛ ꝓuentus vẽdi p dictos officiales alicui ſeu aliqbus pſonis ꝛ ſi ſecus factũ fuerit venditio nõ valeat nec alienatio vł cõceſſio ad coptumuȝ ꝛ vẽditio dictoꝝ fructuũ ipſo iure ſint nulli⁹ momẽti: pena dictiſ offi cialib⁹ ꝯfacientib⁹.ccccc.lib.deñ.eis auferendaꝝ p maioꝛẽ ſindicũ cõis peruſij ꝛ ꝙ ſili pena punianť emẽtes vel laboꝛãtes dcã bona ſeu recipiẽtes dicta bona ad coptumũ ſeu ementes fructus redditus ꝛ ꝓuẽtus dictoꝝ bonoꝝ. Et ꝓdicta nõ habeãt locũ in bonis dictoꝝ rebelliũ ꝛ exbãnitoꝝ occaſiõe ſtat⁹ ꝗ aſſignata eſſent vł aſſignarenť creditoꝛib⁹ ipoꝝ vel alijs iuſte ꝛ legitime poſſidẽtibus p ſniam vł adiu/dicationẽ factam vel fiendã ꝓ aliq̃ vero credito.

¶ Qꝛ maſſarij

ptoribus graſcie ciuitatis peruſie preſentis anni. ¶ Jtē q̄ dicti officiales teneant̄ ⁊ debeāt ⁊ aſtricti ſint dare familiā ⁊ officiales ſi opus fuerit cuicū q̄ʒ petēti legitime ad faciendū ⁊ fieri faciendum dictas executiones ⁊ grauamina totiens quotiēs requiſiti fuerint ⁊ nihil vltra accipere poſſint tacite vel expreſſe vel directe q̄ʒ dictuʒ ſit ſupra: pena cuilibet officiali ꝯfaciēti ſeu negligenti. c. lib. deñ. que ſibi de facto auferatur.

¶ Q̄ʒ qlibet officialis cōis peruſie poſſit executionem facere de licentijs. Rubrica. 202.

Item q̄ omnis officialis cōis pꝰſie poſſit executionem facere de quibuſcūq̄ʒ licentijs non obſtante q̄ per curiaʒ ipſius officialis non fuerint ꝯceſſe.

¶ Q̄ʒ quilibet officialis cōis peruſie mittendus p comitatum debeat ire ſuis ſumptibus. Rubrica. 203.

Item ſtatuimus et ordinamꝰ q̄ q̄tienſcūq̄ʒ miles ſotius vel alius officialis dñi poteſtatis capitanei vel alterius officialis cuiuſcunq̄ʒ cōis peruſie accederet ſeu mitteret vel iret ꝓ parte ſeu ꝓ factis ⁊ negotijs cōis peruſie teneat̄ ⁊ debeat ire ſtare ⁊ redire ſuis ſumptibus ⁊ expenſis ⁊ non ſumptibꝰ dicti cōis vel alicuius cōitatis aut ſingularis pſone ſub pena. c. lib. deñ. ꝓ quolibet officiale ⁊ qualibet vice ⁊ reſtitutiōis pecunie ⁊ mercedis accepte.

¶ Q̄ʒ notarius omittens aliqd de ſubſtantialibus de ſuis rogitibus teneatur reficere damna. Rubrica. 204.

Item ſtatuimus et ordinamꝰ q̄ qlibet notarius qui aliqd de ſubſtātialibꝰ vel de his que poni deberent in cōtractibus vel vltimis volūtatibus vel actis p dolum vel fraudeʒ omitteret vel omiſerit vel aliqd poſuerit vel poneret vltra q̄ʒ ponere deberet vel debuerit doloſe vł̄ fraudolenter ꝓpter qd̄ aliqua partium in debite damnificaret̄ teneat̄ ⁊ debeat reſtituere huiuſmodi dāna patiēti ⁊ omne id ⁊ totum in quo patiens damnificatus eſſet: non derogādo tñ penis ſtatutoꝝ cōis peruſie de hac materia loquētium. Et q̄ teſtes inducēdi ſuper correctione aliquoꝝ erroꝝ corā dñis priorib; notarioꝝ debeāt examinari p dictos pꝛores vna cū collecterali ꝑncipali dñi poteſtatis vel capitanei populi. Et q̄ ptās ⁊ capitaneus ⁊ alij officiales cōis pꝰſie pñtes ⁊ futuri teneant̄ ⁊ debeant dare auxilium ꝯſiliuʒ ⁊ fauorem ꝓobſeruatione oīum ꝑdictoꝝ.

¶ Decretum quo ꝓhibentur donationes ⁊ ceſſiones fieri de re litigioſa de qua lis mouēda eſſet. Rubrica. 205.

In primis q̄ cum Sepe ſepius prefatis magnificis dñis pꝛoribꝰ ⁊ camerarijs expoſitū ⁊ q̄relatū fuerit: q̄ tāta exorta ſit auaritia ⁊ malignitas hoīum q ſb̄ ſpecie certaꝝ donationū factaꝝ fraudolēter ac falſis teſtibꝰ cōprobataꝝ aliq̄ bona q̄ttidie querūt extorq̄re qd̄ vł̄ iniq̄ſſimū ac pnitioſiſſimū ⁊ ꝯ bonos mores ⁊ oēm honeſtatē ⁊ igrauiſſimū dānū taʒ ciuiū q̄ʒ comitatēſiū redūdare qbus volētes obuiare ac oportuno remedio ꝓuidē: pfati magnifici dñi pꝛores ⁊ camerarij collegialr̄ cōgregati fcō poſito ⁊ miſſo partito int̄ ipſos. M. D. P. die pcedēti ⁊ ſolēnit̄ obtento ſm̄ formā ſtatutoꝝ ⁊ ordinamētoꝝ cōis pꝰſie ⁊ hodie fcō poſito ⁊ miſſo partito ad buſſulā ⁊ fabas albas ⁊ nigras int̄ ipſos. D. camerarios ⁊ ſolēnit̄ obtento p oēs pfatos camerarios mittētes ⁊ reſtituētes eoꝝ fabas albas del ſic nulla nigra in ꝯriū repta ex oībꝰ ⁊ ſinglis arbitrijs pꝛoꝝ auctoritatibꝰ ⁊ balijs eiſdē. D. p. ⁊ camerarijs ꝯiūctim vel diuiſim ꝯceſſis ⁊ attributis p formā q̄rūcūq̄ʒ ſtatutoꝝ ⁊ ordinamētoꝝ cōis pꝰſie ⁊ oi meliori mō via iure ⁊ forma: qbꝰ magis melꝰ ⁊ efficacius potuerūt deliberauerūt ſtatuerūt ⁊ reformauerūt q̄ nulla donatio ſeu ceſſio titulo lucratiuo irreuocabilr̄ iter viuos ⁊ cā mortis fiat i poſteꝝ vł̄ fieri poſſit p aliquē alicui pſone cōi corpori vniūſitati vł̄ collegio in ciuitate pꝰſie ſine rogatione publici notarij ciuitatꝭ pꝰſie ⁊ matriculati i matricula collegij notarioꝝ ⁊ ſine pñtia ad minus q̄nq̄ʒ teſtiū nec ſilr̄ ⁊ fieri poſſit in comitatu pꝰſino abſq̄ʒ pñtia q̄nq̄ʒ teſtiū ⁊ rogitu notarij publici ⁊ matriculati in matricula notarioꝝ vel ſaltē loco notarij deficiētis abſq̄ʒ plebano ſeu pꝛſb̄ro loci magis ꝓpinq vbi fieret talis ceſſio vł̄ donatio irreuocabilr̄ int̄ viuos vel cā mortis. Et h̄ locū hāt ſolū ⁊ dūtaxat in comitatenſibꝰ ⁊ nō in ciuibꝰ pꝰſinis q̄ ad pñtiam plebani vel pꝛſb̄ri loco notarij deficiētis: ſʒ fieri deāt cū rogitu notarij ⁊ q̄nq̄ʒ teſtiū vt. ſ. de donationibꝰ ⁊ ceſſionibꝰ fiēdis i ciuitate q̄ ſi alr̄ vł̄ alio mō fiēt nō valeat nec teneat ipſo iure ⁊ nulliꝰ ſit roboris vel efficacie ⁊ pſumat̄ fraudolēter ⁊ ſimularit̄ fcā ⁊ ex ea aliq̄ mō nō audiat̄ pena iudicis audiētis. ccccc. lib. deñ. ꝯfacientis pñti reformationi ꝺ fcō auferēdaꝝ ⁊ camere aplice applicādaꝝ ⁊ habeat̄ ac ſi fcā nō eēt. Qd̄ qdeʒ ordinamētū ſeu refōmatio voluerūt i ppetuū iuiolabilr̄ obſuari: cui nō poſſit aliq̄ mō derogari niſi de v̄bo ad v̄bū mētio fcā eēt ſpālis: qbuſcūq̄ʒ in ꝯriū faciētibus nō obſtātibꝰ: qbus oībꝰ ex certa ſciētia derogauerūt expꝛſſe ac ſi de eis facta eſſet mētio ſpālis. Cōfirmatū a ſupiore ⁊ bānitū ac intimatū extitit. Et ꝓ clariori pdictoꝝ iformatiōe eſt vidē in libris cācellarie cōis pꝰſie: ſb̄ ānis. 1497. die. xxv. februarij. manu ſer Vincentij pauli.

Statuta ſci Bernardini

Cupiditatis
Atra vorago ſic mortaliuȝ
mentes obtuſit ꝙ domos
diabolo dedicarūt ⁊ in eiſ/
dem altaria erexerunt:pa/
rauerūt enim domos ⁊ ta/
buleria ad ludendum cum
taxillis:ſic ēt ad ludendum
cum naybis: ⁊ ibidem dn̄i
noſtri Jeſu xp̄i ⁊ glo̾ſe virginis Marie ⁊ oīum
ſanctoꝝ nomen aſſidue maledicitur. Unde ſicut in
eccleſijs ⁊ altaribus deo dedicatis bn̄dicit̄ aſſidue
nomen dn̄i noſtri Jeſu xp̄i: ſic in talibus domibus
⁊ altaribus diabolo dedicatis diaboli nomen fre/
quentiſſime inuocat̄. Et nomen glorioſum Jeſu xp̄i
ſaluatoris nr̄i glo̾ſeq̄ ỽginis Marie ⁊ oīum ſan/
ctoꝝ nomen maledicit̄ ex quo ira dei ⁊ merito ve/
nit in populo chriſtiano pp quā terremotus/peſti/
lentie/fames/guerre/ſciſmata/ſcādala infinita cre/
uerūt in populo chriſtiano quem altiſſimus non q̄/
dem auro vel argento ſed carne ⁊ ſanguine cuȝ du
riſſima paſſione filij ſui dn̄i noſtri Jeſu xp̄i redemit.
Qui pietate motus nouiſſime miſit ſeruuȝ ſuum fra
trem Bernardinum de ſenis ordinis fratrum mi/
noꝝ vt diuinis monitionibus p̄dicando populum q̄
ambulabat in tenebris/reduceret in lucem veram:
gratiaq̄ꝫ dei ſic diffuſa eſt in labijs hui⁹ a deo miſſi
ꝙ populum peruſinum ad vitia extirpanda diſpo/
ſuit ⁊ ipſuȝ ad viam ſalutis mira exhortatione per/
durit. Ideo ſpectabiles viri.

¶ Baldus matthei.
¶ Guidus pauli.
¶ Angelus andruccioli.
¶ Jacobus ciutij.
¶ Nicolaus albergutij.
¶ Uguitionus boccij.
¶ Azius celloli.
¶ Americus angeli.
¶ Chriſtoforus petri tauoli.
¶ Gilibertus bartholomei.

Priores artium ciuitatis peruſij mandato R̄mi in
xp̄o pr̄i ⁊ dn̄i. A. epi portueñ. tunc legati de latere
in ciuitate peruſij inherendo doctrinis eiuſdē vene
rabilis ſerui Jeſu xp̄i. Uolentes extirpare horren
da vitia q̄ creuerunt in populo peruſino:vȝ. vitium
maledicendi dn̄m noſtrum Jeſum xp̄m ac nomen
glo̾ſe ỽginis Marie ⁊ ſcōꝝ dei ⁊ dicēdi blaſphe/
ma verba ⁊ deteſtabilia ſacramēta:ac ludum taxil/
loꝝ ⁊ nayboꝝ:ſceleratiſſimaſq̄ꝫ luxurias nature cō
trarias penitus euitare:pp cui⁹ ſceleratiſſime luxu/
rie nepharios actus iam deus ira cōmotus ciuita/
tes cum habitantibus ſulphure ⁊ igne conſumpſit
vt ſanctaꝝ ſcripturaꝝ teſtimonio cōprobat̄. Sacri/
legoſq̄ꝫ coitus cum monialibus fugare:vſurariaq̄ꝫ
prauitatē nature ⁊ deo horrēdā de ciuitate ⁊ comi
tatu peruſij penitus abradicare:dyabolicaq̄ꝫ prelia
antiquiſſimo abuſu maligna inſtigatiōe inducta in
ciuitate peruſij penitus tollere. Et oēs alias abuſio
nes p̄ quas deus ꝓuocat̄ ad iram ⁊ hoīes ad pau/
pertatem deducunt̄. Ad dicta vitia tollenda leges
cōdiderunt. Que cum viderent̄ in aliq̄bus rigoroſe
⁊ graui auſteritate in obſeruatione fore impoſſibi/
les viderent̄ obſeruatiōe difficiles. Nos petrus dei
⁊ ap̄lice ſedis gr̄a archieps creteñ. in ciuitate puſij
ꝓ ſanctiſſimo dn̄o noſtro dn̄o Martino diuina ꝓ/
uidētia papa. v. ⁊. S. R. eccle. gubernator cum ple
na poteſtate legati de latere. Cupientes ex ipſis le/
gibus detrahere qcq̄d eaꝝ obſuationi poſſet viſil̄r
obuiare:vt ſic nullus deinceps ſiniſter interpres qd̄
antea ſalubrit̄ erat inſtitutū p̄ exq̄ſitas vias oblite/
rare conet̄ habita ſup h̄ cū nōnullis iuriſperitis ma
tura deliberatione rigorem illum curauimus miti
gare/⁊ q̄dam ex ipſis ſupflua reſecare. Emēdatas
itaq̄ꝫ leges tradimus quas inuiolabiliter p̄cipimus
obſeruari ⁊ ꝓ faciliori doctrina eas ſub congruis
rubricis collocare:vt infra patet his ſcriptis.

¶ Q̄ nullus retineat ludum vel patiat̄ ludi vel ꝙ
aliquis ludat in ſua domo vel alijs ſuis locis ad
tabulas nec ad aliquem alium ludum taxilloruȝ
nec ad naybos. Rubrica. 206.

¶ Nos Petrus dei ⁊ ap̄lice ſedis gr̄a archieps
creteñ. in ciuitate peruſij ꝓ ſanctiſſimo dn̄o nr̄o dn̄o
Martino diuina ꝓuidentia papa. v. ⁊ ſancta Ro
mana eccleſia gubernator ⁊c̄.

Ad extirpādum
Uitium dyabolicū qd̄ ludus ta/
xilloꝝ ⁊ ēt ludus nayboꝝ vulga
riter nūcupat̄ inherendo doctri
ne fratris Bernardini de ſenis
ordinis minorum humilis ſerui
Jeſu xp̄i: ⁊ cupiētes dicta vitia extirpare de popu/
lo peruſino hac deo amabili lege fauente dn̄o no/
ſtro Jeſu xp̄o perpetuo valitura.

¶ Statuimus ⁊ ordinamus:ꝙ decetero nullus au
deat retinere aut pati ꝙ ludat̄ ad ludū taxilloꝝ cū
tabulis vel ſine tabulis:nec ad ludū nayboꝝ in ciui
tate aut burgis vl̄ ſuburgis aut in comitatu peruſij
in domo vel cappanna clauſtro vel lodia ꝓpria vel
cōducta vel cōmodata ſeu precario vel alio titulo
cōceſſa:aut in qua quouis titulo aut ſine titulo ha/
bitaret:aut in qua retineret per ſe vel alium hoſpi/
tium vel tabernam nec ante ipſum hoſpitiuȝ vel ta/

gnitionem hn̄tem in ciuitate peruſie. Et officialis q dictam penaꝫ venire fecerit in cōi a tali ſic ludente ad ipſam pallam in aliquo ex locis ſupradictis me dietateꝫ dicte pene a maſſarijs cōis peruſie ſine ali quo ꝑcepto penituſ hr̄e debeat ꝛ cōſequaṫ. Adijciē tes huic ſtatuto penas ſtatutas ꝛ ordinatas ꝯ̄ mit tentes taxillos falſos vel miſpunctos vel plumba tos vel aliṫ falſificatos in ſuo robore ꝑmanere ꝓut in alijs ſtatutis cōis peruſie de hac materia loquē tibus plenius cōtineṫ. Declarantes tn̄ ꝑdicta de lu do tabulaꝝ ꝛ nayboꝝ locuꝫ non hr̄e ſi qs in domo ſue habitationis nō accerſitis extraneis:ſꝫ inter do meſticos domus vel ēt ꝯſanguineos gr̄a ſolatij tm̄ luderet ad tabulas vel ad naybos abſqꝫ pecunijs vel poſito ꝓ quolibet ludo vno bologneno tm̄.

¶ De pena facientium taxillos vel naybos tabu leria vel tabulas in ciuitate vel comitatu ꝑuſie. Rubrica. 208.

Uia ludus Taxillo rū ꝛ nay boꝝ fieri non poſſet niſi fierent taxilli vṫ naybi. Uolumus ꝛ ſta tuimus ꝙ in ciuitate vel comita tu peruſij nullus audeat facere taxillos vel naybos/tabuleria vel tabulas ſ͞b pena. xxv. lib. deñ. maſſarijs cōis pe ruſij ꝑſoluēda. Et q deincepeſ taxillos fecerit vltra dictā penā perpetuo ſit infamis ꝛ nō audiaṫ in ciui li vel criminali nec poſſit iudicis officium impetra re vel petere nec dn̄s ꝑtās vel alius officialis poſſit aliquo modo ſuū officiū exercere in fauoreꝫ vel de fenſionē talis faciētis taxillos: ſed q̄ꝝtum ad id oīs iuriſdictio intelligatur ſibi adempta.

¶ De pena cōmodantis vel quouis modo ꝯcedē tis taxillos vṫ naybos aut tabuleriū vel banchū vel bancham vel tabulam. Rubrica. 209.

Statuimus Q nullus accōmodet vt ludaṫ vel volentibus lu dere taxillos vel naybos vel aliqđ tabuleriū aptuꝫ ad ludendū ad tabulas vel aliqueꝫ ludum taxilloꝝ nec accōmodet banchum vel bancham vel tabule rium vt ſup ipſo tabulerio vel bancha ludaṫ ad ta xillos vel naybos publice vel occulte niſi quatenus declaratum eſt in fine capl'i ſub rubrica de pena lu dentium ꝛc. ꝛ q ꝯ̄fecerit puniaṫ pena. v. lib. deñ. ꝓ vice qualibet. Et poſſit talis ꝯ̄faciēs a quolibꝫ accu ſari ꝛ teneaṫ ſibi credentia ꝛ in ſecreto ꝛ habeat ꝛ hr̄e debeat dimidiam partem pene q̄ ſoluta fuerit. Et poſſit qlibet impune ꝛ licite accipere ꝛ frange re hmōi tabuleriū ꝛ banchum ſiue bancham ꝛ ta xillos ſiue naybos aliquo non obſtante. Et dicta ta buleria comburantur in platea cōis peruſij ꝑ offi cialem ad cuius curiam talis accuſatio vel denūcia tio ſeu alicuius ꝑdictoꝝ cognitio fuerit deducta.

¶ De penā tenentis taxillos vel naybos vel ta bulas. Rubrica. 210.

Statuimus Et ordinamus ꝙ nullus merciari⁹ ſiue mercator vel alia ꝑſona teneat in apotheca ſeu camera taxil los vel naybos ſub pena. xv. lib. deñ. Et ſi diceretur talem mercatorem vel merciariū vel aliū artificem vendidiſſe taxillos vel naybos vel tabulaſ poſſit il lud ꝓbari ꝑ duos teſtes bone fame ēt ſingulares ꝛ dicte pene tertia pars q̄ venerit in cōi ſit officialis qui illum puniuerit vel ad ſoluendum coegerit que tertia pars ſibi ſolui debeat ꝑ maſſarios cōis peru ſij abſqꝫ aliq̄ ꝑcepto ꝛ qlibꝫ poſſit accuſare dn̄o po teſtati vel alteri officiali poteſtatē hn̄ti ꝛ ei⁹ nomen teneaṫ in credentia ꝛ lucretur tertiaꝫ partem pene ſalua ſemper remanente moderatione facta in fine capituli de pena ludentium ꝛc.

¶ Q nullus portet vel immittat in ciuitatem vel comitatū peruſie taxillos vel naybos vel tabu las nec tabulerium ad taxillos vel ad naybos. Rubrica. 211.

Statuimus Inſuper ꝙ nullus por tet vel immittat ꝛ porta ri vel immitti faciat ab extra aliqđ tabulerium vel taxillos vṫ naybos vel tabulas ſ͞b pena. xv. lib. deñ. ſoluendaꝝ camere maſſarioꝝ. Et qlibet poſſit accu ſare ꝛ nomen ſuū teneatur in credentia ꝛ habeat a maſſarijs cōis peruſij tertiam partem pene q̄ vene rit in cōi: ꝛ aliam tertiā partē habeat dn̄s poteſtas vel officialiſ q de dicto maleficio cognouerit. Quas partes teneantur ſoluere maſſarij ſine aliquo alio precepto vel mandato.

¶ De pena mutuantis alicui ludenti vel volenti ludere vel ſtanti in domo in qua alij ludunt. Rubrica. 212.

Cum nonnulli Mutuent pecu nias iuuenibus ꝛ alijs luſoribus ex quo multa mala ꝓueniunt. Uo lumus ꝛ ſtatuimus ꝙ nulluſ mutuet aut aliq̄ modo cōtrahat cuꝫ aliquo volente ludere vel q ſtet in do mo vel aliquo loco in quo vel qua ludaṫ. Et ſi con tra hanc noſtram ꝓhibitionē mutuauerit vel aliter contraxerit vt puta emendo vel quouis alio modo cōtrahendo ꝯ̄ctum ex nunc decernimus irritum ꝛ inanem ꝛ habeaṫ ꝓ non facto. Et fideiuſſores licet forte vt principales rei ſe obligauerint minime te

bernam:aut in fundo ſeu campo vel orto vel vinea ſuo vel ſua:ſiue quem aut quã coleret vel laboraret aut ad laboritium teneret:nec in apotheca vel fundico in qua vel quo artem ſuã aliquã ſeu mercantiã exerceret:nec in banchis quas teneret ſeu qbus vtetur ad ſedendum vel ꝑ exercitio mercantie vel cambij vel alterius artis iuxta ipſam apothecã vel fundicum.Et qui ꝯfecerit ꝑ qualibet vice in.l.lib. deñ.camere maſſarioꝝ cõis peruſij ſoluẽdoꝝ cõdẽnetur per dñm poteſtatem ciuitatis peruſij vel aliũ officialem q ꝯ tales delinquentes iuriſdictionẽ aut cognitionẽ hñet. Et dictus dñs poteſtas vel alius officialis habeat a maſſarijs cõis peruſij abſq3 alio precepto vel mandato medietatẽ dicte pene quam venire fecerit in cõi.Si per inuentionẽ ſuã vel ſuoꝝ officialiũ talis ꝯfaciẽs fuerit reptus. Si vero alius accuſauerit habeat a dictis maſſarijs dñs poteſtas tertiam partem eius qđ venire fecerit in cõi:⁊ aliã tertiã partẽ habeat accuſator. Et inherẽdo veteri ſtatuto de materia loquenti.Statuimus ꝙ talis domus debeat diſcooperiri ⁊ diſcoperta ſtare debeat per annũ nec redimi poſſit aliquo precio.Et ſi poteſtas vel alius officialis q de maleficio cognouerit neglexerit ipſã diſcooperiri facere puniatᷣ tpe ſui ſindicatus in.l.lib.deñ.que pena retineri debeat ꝑ cõſeruatores monete ciuitatis peruſij de ipſius ſalario . Et inſup talis q ſic ludum tenuerit vel paſſus fuerit ꝙ ludatᷣ in aliquo locoꝝ ſuprascriptoꝝ ꝯ hãc noſtram ꝓhibitionẽ perpetuo ſit infamis infamia iuris ⁊ facti auctoritate pñtis legis.Et ſi qs ita deditus fuerit in ꝓfundum maloꝝ ꝙ bis fuerit cõdẽnatus vel punitus de tali retentione ludi vel ꝙ paſſus fuerit bis:vt.ſ.Aut ẽt forte nõ eſſet ꝯdemnatus ſed ob dictam cauſam ante cõdemnationẽ penam ꝑdictam ſoluerit maſſarijs cõis peruſij non ſolum perpetuo ſit infamis : ſed ẽt ſibi ius non reddatᷣ in ciuili vel criminali.Et ſtatim ꝑ camerariũ ⁊ notarium artis in qua eſſet matriculatus debeat caſſari ⁊ cancellari de matricula artis in qua eſſet deſcriptus.Et in illa vel aliqua alia alicuius artis nunq̃ poſſit deſcribi.Et ad nullum officiũ ciuitatis poſſit eligi vel admitti vel illud exercere in ciuitate vl' comitatu peruſij. Volumus inſup ꝙ qlibet poſſit eſſe accuſator vel denunciator ⁊ eius nomen teneatᷣ ſub ſilentio ⁊ habeat a maſſarijs cõis peruſie tertiã partem dicte cõdemnationis:dũmodo ꝓbetur denunciatio ſeu accuſatio ꝑ duos teſtes fide dignos de viſu.Et inſup volumus ꝙ poteſtas ⁊ quicunq3 alius officialis ciuitatis peruſij q nũc vel in futurũ cognitionẽ habebit de ꝑdictis debeat rimari facere per ſuos officiales ⁊ familiares ꝑ ciuitatem burgos ⁊ ſuburgos peruſij ꝓ ludentibus ⁊ ludum retinentibus ⁊ ẽt poſſit licite ⁊ impune domos intrare vbi crederent ludentes ſtare ad ludendũ.Et quos inuenerint publice ducere teneantur ⁊ debeant ad eoꝝ palatium. Et ab eis fideiuſſores non recipiant niſi poſtq̃ eos ad palatium duxerint ⁊ eos ꝯdemnent. Et poſtq̃ fuerint condemnati eos ad ſoluendũ cõpellãt.Volumus inſup ꝙ vt ꝯfacientes huic noſtre legi facilius denũcient dño poteſtati vel alteri officiali cognitionem hñti firmum remaneat ſtatutum vetus poſitum.ſ.in pñti tertio libro ſtatutoꝝ cõis peruſij.ſub Rubrica.182.

¶ De pena ludẽtium vel ſtantium ad videndum ludum vetitum per ſtatuta preſentis voluminis. Rubrica.207.

Statuimus Inſup ꝙ nullus audeat ludere vel ſtare ad vidẽdũ ludentes ad tabulas vel ad aliquem aliũ ludum taxilloꝝ vel ad naybos ſub pena.v.lib.deñ. ꝑ qualibꝫ vice.Et hoc ſi de die luſerit vel ad videndum ludum ſteterit.Si vero luſerit vel ſteterit ad videndũ de nocte pena duplicetur.Et hoc ſi extra plateam cõis peruſij luſerit vel ſteterit ad videndũ.Si vero luſerit vel ſteterit ad vidẽdum in platea vel ꝓpe plateam per.xx.paſſus vel in aliqua domo ꝓpe plateam ꝑ quatuor domos ſi qdem de nocte.xv.lib.deñ.pena puniatᷣ. Si vero de die.xij.lib.deñ.penã debeat ſubire ac ſuſtinere. Si võ in eccleſia vel cimiterio vl' traſanda ſeu clauſtro ipſius eccleſie de die luſerit ꝯ hanc pñtem ꝓhibitionem ad aliquem ludum in pñti ſtatuto ꝓhibitum.xxv.lib.deñ.penã irremiſſibiliter ipſo facto incurrat.Si vero de nocte tũc pena.l.lib.deñ.ſubeat ⁊ ſuſtineat ac ipſo facto incurrat.Et ptãs vel alius officialis forenſis qui de ꝑdictis cognouerit habeat ſine alio ꝑcepto a maſſarijs cõis peruſij medietatẽ dictaꝝ penaꝝ quas fecerit venire in cõi. Et ꝑdicte ꝓhibitiones ⁊ penaꝝ obiectiones locum habeant ſi cõtrauentum fuerit alijs tpibus q̃ in vigilia aut in feſto natiuitatis dñi noſtri Jeſu xpi vel in tribus diebus vel aliquo ipſoꝝ feſti natiuitatis predicte ⁊ octo diebus ſequẽtibus dictos tres dies vel in aliq̃ ipſoꝝ octo dierũ:vel in ſeptimana ſancta vel in tribus diebus paſchatis reſurrectionis dñi nr̃i Jeſu xpi vel aliqua die octo dierũ ſequentiũ dictos tres dies vel penthecoſtes in qbꝰ tpibus:vl' ſi in aliquo dictoꝝ tpoꝝ ꝯfactũ fuerit ꝯfaciens penam duplicẽ ſubire debeat ſingula ſingulis ſupradictis congrue referendo . Si quis aũt decetero luſerit ad pilam ſeu pallã in muris ſeu edificijs alicuius eccleſie aut in eccleſia aut in clauſtro vel cimiterijs alicuius eccleſie ſoluat noie pene ꝑ vice qualibet.v.lib.deñ.camere maſſarioꝝ cõis peruſie applicãdaſ.Et ab eodem de facto dicta pena exigatᷣ per dñm poteſtatẽ vel alium officialem forẽſem iuriſdictionem vel co-

neantur ⁊ nulluꝫ ius nullaqꝫ actio oꝛiaꝛ ⁊ ſi pigno-
ra data fuerint illa recipiens reſtituere teneaꝛ. Et
ꝑdicta ſtatuta ſub ꝑmiſſis rubꝛicis ſic oꝛdinata de-
cetero ſuũ habeant vigoꝛẽ tam in ciuitate q̃ꝫ in co-
mitatu ac diſtrictu ſeu territoꝛio peruſino ⁊ inuio-
labiliter obſeruentur. Non obſtante quocũqꝫ alio
ſtatuto cõis peruſie ꝯ̃riũ quõlibet diſponente cui
intelligaꝛ per pñtem ꝓuiſionem nominatim ⁊ ſpe-
cialiter derogatuꝫ ẽt ſi tale foꝛet de quo opoꝛtuiſſet
ſpecialem haberi mentionem.

¶ De blaſphemantibus vel maledicẽtibus deum
⁊ ſanctos. Rubꝛica. 213.

Quoniam Intollerabiliuꝫ ſcelerãtia
pctõꝝ ꝑ attinentia diuine
pietatis attẽdiat ⁊ obſtinata vitioꝝ malignitas iu-
ſtitia ꝓuocat ad vindictã ne ꝓpter blaſphemias ⁊
maledictiones ⁊ iuramẽta inhoneſte ⁊ irreuerẽter
facta q̄bus hoĩes creatoꝛẽ ſuũ ꝑ mẽbꝛa humanita-
tis dilacerãt ſtatuimus ⁊ oꝛdinamus ꝙ q̄cunqꝫ tã-
te iniq̄tatis ⁊ ſuperbie ⁊ tam nequã extiterit ꝙ do-
minũ deum noſtrũ ſub quocũqꝫ nomine triũ perſo-
naruꝫ vel eius matrem virginẽ mariaꝫ vel ſanctos
vel ſanctas dei quoſcunqꝫ maledixerit: ſi maledixe-
rit deuꝫ vel dicendo maledetto ſia dio vel mattoſia
dio vel dixerit ſconfitto ſia dio vꝛ̃ dixerit io ne fo le
fiche adio vꝛ̃ dixerit io nepiſſo a dio vel ſimilia aut
eq̄pollentia verba hoc ſtatuto verbis non expꝛeſſa
dixerit cõtra deum aut cõtra dñm noſtrũ ieſuꝫ xp̃m
ſeu cõtra nomẽ de quo ꝑ apoſtolũ ſcriptũ eſt ꝙ om
ne genu flectatur vel dixerit hoc vel ſimilia verba
aut eq̄pollentia cõtra virginem mariã vel iuraue-
rit per aliq̄d mẽbꝛum vituperoſuꝫ vel aliquẽ locuꝫ
inhoneſtuꝫ coꝛpoꝝ ꝑdictoꝝ vel alicuius eoꝝ punia
tur in. x. lib. deñ. Et ꝙ etiã talis qui fuerit cõdemna
tus in cauſis ſuis ciuilibus agendo vel officiũ iudi-
cis quomodolibet imploꝛãdo nõ audiaꝛ in aliqua
curia per tempus ſex mẽſiuꝫ a tp̃e dicte cõdemna-
tionis cõputandoꝝ niſi altera parte inſtante. Et ꝙ
ꝑdicta ⁊ eoꝝ executionẽ poteſtas ⁊ capitaneus ⁊
q̄libet alius officialis qui in ꝑdictis iuriſdictioneꝫ
haberet facere teneaꝛ infra. x. dies ſine aliquo alio
ꝓceſſu poſtq̃ꝫ de ꝑdictis noticiã habuerit modo ⁊
oꝛdine infraſcripto ſub pena. c. lib. deñ. de ſuo ſala-
rio retinendarũ tempoꝛe ſui ſindicatus. Et ꝑdicta
locũ habeant in hiis qui ſemel tãtum ꝑdicta vꝛ̃ ali-
q̄d ꝑdictoꝛũ cõmiſerint. Si vero q̄s ſecũda vice ali-
q̄d ꝑdictoꝛũ cõmiſerit duplici pena puniaꝛ ſi ꝯdem
natus fuerit de pꝛima vice vel ſoluerit dictã penam
⁊ etiã nõ audiatur in ciuilibus vel criminalibꝰ per
annũ etiam ſi iudicis officium impetrare vellet. Si
aũt tertia vice peccauerit ⁊ ſoluerit de duabus pꝛi-
mis vicibus vel fuerit cõdemnatus de ipſis triplici
pena puniaꝛ intelligendo ꝙ duplicetur vel triplice-
tur illud pꝛimũ ſimplũ ⁊ etiã tp̃e quo durãte nõ de-
bet audiri vt ſupꝛa dictũ eſt. Et ſic omni vice ſeruet̃.
Si q̄s aũt iurauerit ꝑ alia mẽbꝛa vel viſcera vꝛ̃ inte-
rioꝛa dei vel ſue matris virginis marie vel dixerit
a deſpetto vel adonta de dio vel dicte virginis ma-
rie ſeu dixerit delãno ſia dio puniaꝛ ꝓ qualibꝫ vice
in. v. lib. deñ. Si q̄s vero iurauerit ꝑ moꝛtẽ vel cla-
uos vel oſſa ꝑdictoꝛũ vel alicuius eoꝝ ſoluat pene
noĩe. iiij. lib. deñ. vice qualibet. Si aũt aliq̄s maledi-
xerit vel dixerit mattoſia aliqueꝫ ex ſanctis ſuis vel
iurauerit ꝑ aliqua mẽbꝛa vel loca inhoneſta coꝛpo
rum alicuius ex ſanctis ꝓxime dictis puniaꝛ in. v.
lib. deñ. Si aũt q̄s iurauerit per moꝛteꝫ vel oſſa vi-
ſcera vel aliq̄d ex interioꝛibus dictoꝝ ſctõꝝ vel ali-
cuius eoꝛum puniaꝛ pena. xxx. ſol. vice qualibet. Et
eodẽ modo in quolibet ꝑdictoꝝ duplicet̃ ⁊ triplice-
tur pena ꝓut ſupꝛa dictũ eſt de blaſphemãtibꝰ deũ
⁊ beatã virginem mariã. Si q̄s aũt iurauerit vel di-
xerit ꝑ deuꝫ vel virginẽ mariã vel aliquẽ ex ſanctis
ſuis vel ad ſancta dei euangelia nullatenus puniaꝛ.
Et ꝙ officiales ꝑdicti q̄ de ꝑdictis penis effectuali-
ter executionẽ fecerit de omni eo q̄d venire fecerit ĩ
cõi ex cauſis ſupꝛadictis habeãt tertiã pteꝫ a maſſa-
riis cõis peruſie ſine alio pꝛecepto vel mãdato. Si
aũt in ꝑdictis vel aliquo ꝑdictoꝛuꝫ ꝑdicti officiales
ad quos executionẽ ꝑdictoꝛũ dinoſcitur ptinere fue-
rint negligentes incidãt in penã. c. lib. deñ. pꝛo vice
qualibet de q̄bus expꝛeſſe debeãt ſindicari.

¶ De pena cõmittentiũ Sodomiam ⁊ rixantiuꝫ
ſeu delinquentiũ dicta de cauſa. Rica. 214.

Statuimus Et oꝛdinauimꝰ ꝙ ſi q̄s
cõmiſerit actualiter pec-
catuꝫ ſodomiticũ pꝛo pꝛima vice puniaꝛ in. cc. lib.
deñ. pꝛo ſecũda vero vice ſi iam fuit pꝛo pꝛima vice
cõdemnatus vel bannitus vel nõ expectãs cõdem-
nationẽ ſoluerit dictas. cc. lib. ex cauſa ꝑdicta igne
cremet̃ ita ⁊ taliter ꝙ penitus moꝛiatur vel banni-
tus vel ꝙ ſoluerit dictas. cc. lib. Qui vero aliquem
pueꝝ vel iuuenem rapuerit vel ꝑ violentiã quã ip-
ſe fecerit ceperit vel capi fecerit animo ⁊ intẽtione
pꝛedictuꝫ ſcelus cõmittendi puniaꝛ in. cc. lib. deñ. ſi
dictũ ſcelus nõ cõſumauit ſi vero dictũ ſcelus cõſu-
mauit igne cremet̃ ita ⁊ taliter ꝙ penitus moꝛiaꝛ.
Qui aũt alio modo tẽptauerit vꝛ̃ ꝑſumpſerit vel in-
duxerit aliquẽ puerũ vel iuuenẽ ꝓpter ſe vꝛ̃ ꝓpter
alium cauſa cõmittendi tale delictũ ꝓ qualibet vice
l. lib. deñ. ſoluere teneaꝛ ſi tale delictũ nõ fuerit con-
ſumatũ ſed ſi ꝓpt̃ hoc dixerit eideꝫ puero vel iuue-
ni vel eius patri vel alteri eius cõſanguineo ſeu pa-
trono vꝛ̃ magiſtro aut tutoꝛi vꝛ̃ curatoꝛi aliqua ver-
ba iniurioſa vel ſibi vel alteri ꝑdictoꝝ minatus fue-
rit tunc pꝛo quolibet verbo iniurioſo ſoluat noĩe
pene. xv. lib. deñ. Si vero aliq̄s aliquẽ puerũ vel iu-

uenem vel eius patrem vel cõſanguineũ vel repeti torē vel magiſtrum vel tutorē vel curatorē aut pa/tronum percuſſerit vel vulnerauerit ex eo q2 ille talis puer vel iuuenis nolebat eidem vel alteri in tali delicto cõſentire puniatur pena.l.lib.deñ.ꝑ quali/bet pcuſſione ſi percuſſio fuerit ſine ſanguine ꝛ ma/nu vacua in alia pte corporis ꝙ̄ in facie. Si vero alteꝝ pdictoꝝ pcuſſerit manu vacua cuꝫ ſanguinis effuſione vel in facie ſine ſanguine puniaꝉ in.c.lib. deñ.Si vero in facie ꝛ ſanguis exiuerit puniaꝉ pe/na.c l.lib.deñ. Sed ſi pcuſſerit alteꝝ pdictoꝝ cum aliquo genere armoꝝ vel alia re apta ad nocenduꝫ ꝛ ſanguis nõ exiuerit puniatur ꝑ qualibet pcuſſione i.c.lib.deñ. Si vo ſanguis exiuerit manꝰ dextra debeat ſibi amputari.Et hoc ſi extra plateã quo caſu ſi dictꝰ pcuſſus remaneret mẽbro aliq̃ debilitatꝰ ambe manus ſibi debeant amputari.Si vero pcuſ/ſio cũ ſanguine fuerit facta i platea vel ꝓpe plateaꝫ per.xx.paſſus ꝛ cũ aliquo genere armoꝝ vel re apta ad nocendũ cum debilitatione mẽbri vel ſine puniatur pena capitis ita ꝛ taliter ꝙ penitus moriaꝉ. Sed ſi aliqua rixa vel cõtentio fieret inter pſonas volentes cõmittere tale ſcelus puta vt cõtingere ſolet amore libidinoſo alicuius pueri ſiue iuuenis tũc ꝛ eo caſu volumus ꝙ ſiue fuerint vba iniurioſa ſi/ue pcuſſiones cũ ſanguine vl ſine ſanguine puniaꝉ tales rixãtes delinquentes vel contendentes pena qua punireꝉ ſm formaꝫ alioꝝ ſtatutoꝝ cõis peruſie ſi nõ dicta de cauſa rixati fuiſſent ſeu ꝯtẽdiſſent ſiue deliquiſſent:hoc adiecto vt.ſ.ꝯtinetur ꝙ nullus tali caſu admittaꝉ vel ꝓſit cõcordia. Si vero fieret dicta rixa inter volentẽ cõmittere dictum ſcelus ꝛ aliũ cõſanguineũ vel amicũ q vellet dictuꝫ puerum vel iuueneꝫ defendere nõ habeat locũ hoc ſtatutuꝫ quo ad illũ defendentẽ ſed quo ad aliũ volentẽ di/ctum ſcelus vel ex cauſa dicti ſceleris delinquenteꝫ locũ habeat hoc ſtatutũ ꝛ concordia nõ pſit vt ſupra ꝛ infra dictum eſt. Si vero aliqs puer maior xij.annoꝝ ꝛ minor .xv.annoꝝ ſe dicto crimini ſpõte ingeſſerit ponaꝉ in carceribus cõis peruſij ꝛ cõ/tinue detineatur p tpe triuꝫ mẽſiuꝫ ſine redemptio/ne.Si vero fuerit maior.xv.annoꝝ.l.lib.deñ.ſoluat noĩe pene ꝛ per tempus triũ mẽſiuꝫ cõtinue in carceribus cõis peruſij teneatur. Et ad pdicta ꝓban/da volumus ꝙ ſi ꝓceditur cõtra agentẽ vel agere vel cõmittere volentem tale ſcelus ſufficiat vnus teſtis cum dicto pueri ſeu iuuenis ad plenã ꝓbatio/nem.Et quia cogitationes hoĩum ſceleratoꝝ q contra naturã luxuriari conanꝉ varie ſunt ex qbus pueros ꝛ iuuenes ſubducũt ꝛ ſubtrahunt ad pfatũ peccatum ſodomie cõmittendũ.Ideo ſtatuimus ꝛ or/dinamus ꝙ nullus decetero audeat ſeu pſumat ire ad aliquas ſcolas in qbus gramatica vel abacũ docetur cauſa loquendi ex cauſa pdicta cũ aliquo puero ſeu iuuene.Et q ꝯfecerit penã.xv.lib.deñ.incur/rat. Et ꝙ ex cauſa predicta iuerit poſtq̃ ꝓbatum fuerit ꝙ iuerit credaꝉ dicto pueri ſeu magiſtri ſco/laruꝫ.Et q2 praui ꝛ iniqui hoĩum ſceleratoꝝ anhe/lantiũ ad pfatuꝫ vitiuꝫ ſodomie cogitationes a deo ſunt ſubtiles ꝛ aſtutijs ſubtiliſſimis diabolica ſug/geſtione q̃runt iuuenes ꝛ pueros ſubtrahere cauſa ꝛ occaſione pfatum vitiũ ſodomie cõmittendi ſub/trahendo ſeu inducẽdo eos ad ſe veniendũ ad pi/gliatoria columbaruꝫ q̃ ſunt in ciuitate burgis vel ſuburgis ciuitatis peruſie:ideo hac pñti lege ſimiliter ſtatuimus ꝙ nullus poſſit habere vel tenere aliqđ pigliatoriũ vel aliqđ aliud inſtrumentũ vel re/tia tendere in ciuitate burgis vel ſuburgis peruſie nec tegulaꝫ forataꝫ habere ſeu retinere cum indice vel ſine vel aliqđ ingenium ſeu artificiuꝫ facere ha/bere vel tenere in ciuitate burgis vel ſuburgis ad capiendũ colũbas nec ipſas capere poſſit in ciuita/te burgis vel ſuburgis pdictis ſub pena.x.lib.deñ. ꝑ qualibet vice qua ꝯfecerit. Et q neglexerit ſeu ꝯfecerit ꝑ qualibet vice qua negligẽs ſeu ꝯfaciẽs fuerit pena pdicta de facto ſine aliquo ꝓceſſu puniaꝉ per dictũ officialeꝫ poteſtatẽ vel alium officialẽ fo/renſeꝫ cognitionẽ habentẽ in ciuitate puſij. Ad de/ſtruendũ vero ad ꝛ eleuandũ dicta pigliatoria vel edificia que ſunt apta vel facta ad capiendũ dictas colũbas in ciuitate burgis vel ſuburgis peruſij qli/bet virtute pñtis legis ꝛ ordinamẽti infra triduũ a die pſentis publicationis preciſe teneaꝉ. Et qlibꝫ poſſit eſſe accuſator vel denũciator de pdictis ꝛ ha/beat tertiã ptem dicte pene dñs poteſtas vel alius officialis forenſis q cognitionẽ habeat de pdictis. Et dictam penam venire fecerit in cõi ꝛ aliam ter/tiaꝫ partẽ habeat accuſator ſeu denũciator ꝛ nemi/ni reueletur.Et ad ſolutionẽ teneanꝉ maſſarij abſqꝫ alio precepto vel mandato. Et poſſit in oĩbus caſi/bus ſupradictis ꝛ quolibet pdictorũ ꝓcedi per inqſitõem accuſationẽ vel denũciationẽ. Inſuper volumus ꝙ in predictis oĩbus caſibus ſupradictis ꝛ quolibet predictoꝝ ſingula ſingulis cõgrue referẽ/do nulla admittaꝉ concordia:nec talia cõmittens aliquo beneficio concordie debeat gaudere.

¶ De vſuris. Rubrica.215.

Ad extirpandaꝫ Uſurariã prauitatem q̃ animas ducit adgehennaꝫ fonteqꝫ charitatis deſiccat ꝛ nedũ humana pcepta verũ etiã diuina qbus iubetur ꝙ nullus vſuras exerceat ꝛ ſcriptũ eſt ꝙ nõ habitat in tabernaculo dei q pecunias mutuat ad vſuras:veꝝ ẽt humanas canonũ ꝛ leguꝫ ſanctiones curãtes vſuraꝝ crimen cõpeſcere fraudare conanꝉ. Ideo ſaluti aiaꝝ ꝓuidere cupiẽtes hac deo amabi/

giſtrare in eoꝝ libꝛis: ⁊ ſi inueniret̃ ꝙ fecerint aliq̇d mercatũ ⁊ infra quatuoꝛ dies a die ꝑfecti mercati illud vere ⁊ apparẽter nõ ſcripſiſſent in eoꝝ libꝛis ⁊ cartularijs incidãt ipſo facto in penã.xx.lib. deñ.vice qualibȝ qua negligẽtes ſeu negligẽs aliqſ ꝓſeneta repꝑtus fuiſſet.Et fraudibus qbuſcũqȝ obuiare cupientes quia plurimoꝝ relatibus ꝑcepim⁹ ꝙ nõnulli recipere debẽtes ab aliqua vel ſuper aliqua cõmunãcia cõis peruſij vł ab emptoꝛibus illi⁹ cõmunãtie vel etiaȝ a camera cõis peruſie vel alterius poſiti in locũ alterius creditoꝛis aliquã q̃ȝtitatem pecunie ad certũ tempus adhibent quoſdaȝ q vſuras facere cupiẽtes ſecũ ꝯueniũt vt ille minoꝛeȝ quantitatẽ pecunie ſoluat de p̃ñti tali debẽti recipe ⁊ ille recipere debens illũ ponat in locũ ſuum ſup iure q̃ſito ſibi ſuper illa cõmunãtia vel ꝯ emptoꝛes illius cõmunãtie vel poſitoꝝ in locũ alterius creditoꝛis.Et ſic fraus fit ꝓ vſuris quia ꝓpter illud mediuȝ tempus quo ille debebat recipe ſup illa cõmunãtia ſoluit̃ ſibi minoꝛ quantitas.Et ẽt ſi qs ab aliquo debenti recipere ab aliqua ſpeciali ꝑſona ad certũ tẽpus receperit iuris ceſſionẽ quouiſ titulo ꝓ minoꝛi q̃ȝtitate ſoluenda de p̃ſenti ⁊ hoc faceret in fraudẽ vſuraꝝ talis ſic faciẽs ſi cõuictus fuerit feciſſe in fraudẽ vſuraꝝ dictã q̃ȝtitatẽ quã ſoluiſſet ꝑdat ⁊ lucro illius cui tradita eſt vel in cuius vtilitatem ſoluta eſt cedere debeat.Et nihilomin⁹ ille q taleȝ ceſſionẽ receperit illaȝ remittere teneat̃ cedenti. Et auctoꝛitate p̃ñtis legis ille qui vt p̃mittit̃ p̃mo ceſſerit poſſit agere ⁊ integꝛũ ius habere ⁊ actiões mouere ac ſi nũq̃ȝ dicta ceſſio facta foꝛet. Nec ſup predictis ſi queſtio eſſet poſſit peti cõpꝛomiſſuȝ.Si tamẽ aliqs aliquẽ de vſuris accuſauerit ⁊ nõ ꝓbauerit incidat in penaȝ.l.lib.deñ.de facto auferendaꝝ. Cuius pene tertia ꝑs ſit officialis q haberet in his cognitionem tertia ꝑs ſit camere maſſarioꝝ ⁊ alia tertia ꝑs detur accuſato de tali crimine nõ ꝓbato. Pꝛohibemus inſuper virtute p̃ñtis legis ne aliqs ſenſarius ſeu ꝓſeneta decetero poſſit eſſe mediatoꝛ alicuius ꝯ̈ctus vel mercati vſurarij vel de vſuraria pꝛauitate ſuſpecti ſub pena ꝓ qualibet vice cuilibȝ ꝯ̈facienti.l.lib. deñ.applicãda camere maſſarioꝛuȝ ⁊ ab eo auferẽda ꝑ dñm poteſtatẽ vel aliũ officialẽ foꝛẽſem in ciuitate ꝑuſie cognitionẽ ⁊ iuriſdictiõeȝ hñtem.Et ꝑpetuo ſit infamis.Cuius pene quã dictus dñs poteſtas vel alius officialis venire fecerit in cõi medietatẽ maſſarij cõis ꝑuſij ipſi dño poteſtati vel alteri officiali abſqȝ aliquo p̃cepto effectualiter ſoluere teneãtur. Et cõtra tales ꝓſenetas ipſe dñs poteſtas vel alius officialis ad denũciationem ſeu accuſatoꝛi cuiuſcunqȝ ⁊ etiaȝ ex officio ꝓcedere poſſint ⁊ debeãt ſummarie ſimpliciter ⁊ de plano ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij ⁊ ꝓut eis vtilius ⁊ ſalubꝛi⁹ videbit̃. Inſuper ſtatuimus ad omnẽ dictoꝝ vſurarioꝝ malitiã ⁊ ꝑfidiã extirpandaȝ ꝙ decetero nullus hebꝛeus mutuo vel i depoſituȝ vel alio titulo ꝯ̈ctus pecuniã recipiat ab aliquo extrano ſub vſuris ⁊ qcunqȝ hebꝛeus ꝯ̈fecerit ipſo facto ſi capi poterit ꝑſonalr puniat̃ pena dextri pedis q ſibi de facto debeat amputari ꝑ dñm poteſtateȝ ciuitatis peruſij q pꝛo tp̃e erit: ⁊ ſi capi nõ poterit in banno dicti pedis ſibi amputandi ponat̃. Ita ꝙ qñcunqȝ venerit in foꝛtiã cõis peruſij ſibi debeat pes dexter amputari. Et nihilominus tota ſua familia a ciuitate territoꝛio ⁊ diſtrictu peruſino expellat̃. Xp̃ianus vero mutuãs ſeu in depoſitũ cõcedens vel aliter ꝯ̈hens cõtra hanc nr̃am ꝓhibitioneȝ ſubiaceat oĩbus penis ſupꝛa cõtra vſurariũ ſtatutis. Adijciẽtes huic nr̃o ſtatuto in penam vſurarioꝝ ꝙ ipſi nõ poſſint teſtari ⁊ eoꝝ filij ⁊ alij legitimi ſucceſſoꝛes tam ex teſtamẽto q̃ȝ ab inteſtato cadãt ab omni ſucceſſione ⁊ hereditate ⁊ tunc dicta hereditas ꝓ tertia ꝑte ad fiſcum peruſinuȝ deuoluat̃. Et pꝛo tertia ad eum qui illũ de vſuris accuſauerit ſeu denunciauerit ⁊ pꝛo alia tertia ad poteſtatẽ vel aliuȝ officialem q executionẽ fecerit de pꝛedictis. Et ad pꝛedictum effectũ quẽ eſſe vſurarium in tali caſu regrantur ⁊ ſufficiãt ſex teſtes etiã ſingulares de ſeipſis deponẽtes ad minus. Et hec locũ habeãt in vſuris vł ꝯ̈ctibus vſurarijs in futuꝝ fiẽdis nõ aũt i hijs q̃ facta ⁊ facti fuerũt in p̃terituȝ. Itẽ ſtatuimus ⁊ oꝛdinamus ꝙ ſi aliqs ciuis vel diſtrictualis peruſin⁹ vł qcunqȝ alius habitãs in ciuitate burgis vel ſuburgis ꝑuſij ante p̃ñs ſtatutũ aliquẽ ꝯ̈ctuȝ in fraudem vſurarie pꝛauitatis iniſſet i quo aliqs obligat⁹ appareret vel mutuo pecuniaȝ q̃ſiuiſſet ſub vſuris vel ẽt vigoꝛe alicui⁹ barocc holi initi foret obligat⁹ ꝙ tũc.j.ãnuȝ ad reſtitutionẽ eoꝝ q̃ ex dictis cauſis deberent̃ ꝯpelli nõ poſſit ⁊ tali q ſic dictos ꝯ̈ctus iniſſet vel mutuaſſet audiẽtia ꝑ quẽcunqȝ officialẽ ciuitatis ꝑuſij taȝ ciuẽ q̃ȝ foꝛẽſeȝ quo ad p̃dicta penitus .j.dictũ annũ deneget̃. Et vt vſuraria inſtrumẽta ⁊ ꝯ̈ctus citius reperiant̃ ⁊ occultari nõ poſſint. Et qꝛ ẽt ſepe in teſtamẽtis ⁊ vltimis volũtatibus fit mentio de vſuris ⁊ ẽt in donatiõib⁹ ⁊ alijs iſtrumẽtis ⁊ ſic ꝑ ipos ⁊ ipſa põt via aperiri ad detegendã vſurariã q̊rundã pꝛauitatẽ ⁊ vt expientia docuit qñqȝ aliq diabolica ſuggeſtiõe ducti imutãt v̈ba ſcripturaꝝ ꝓpter quã imutationem ſeu detractionẽ v̈itas occultat̃. Hac ꝑpetua lege ſtatuimus ꝙ decetero ꝯ̈ctus ⁊ diſtract⁹ hr̃ditatis aditio ſeu hereditati immiſtio ⁊ cuiuſcũqȝ tutele vel cure ſuſceptio cũ tutoris ac curatoꝛis iuentario ac dotis datio ſeu ꝓmiſſio ⁊ dotis refutatio ⁊ i emphiteoſiȝ ſiue liuellũ aut i feudũ ꝯceſſio ac diuiſio hr̃ditatis vel bonoꝝ ⁊ collatio ſeu renũciatio ſimplex vł ex cauſa ꝑmutatiõiſ alicui⁹ bñficij ⁊ poſeſſiõis adeptio ⁊ oꝛdinũ collegio trãſactio pignoꝛiſ datio ſolutio ⁊ ſolutiõis ꝯfeſſio mutuũ ac pax ꝓcuratoꝛiſ ꝯſtitutio extra iudiciũ legitimatio fideiuſſio ꝑmutatio cõpꝛomiſſuȝ laudũ

li lege ſancimus. Q3 nullus decetero vſuras exer-
ceat qbuſcūq3 legib⁹ vel ſtatutis nō obſtātib⁹ q̄s ⁊
q̄ cum ſint cōtra leges ⁊ ſacros canones quatenus
de facto ⁊ nō de iure ꝓceſſerunt catenus caſſamus
⁊ irritamus ⁊ pro caſſis ⁊ irritis haberi volumus
⁊ mādamus ⁊ q ꝯfecerit decetero in ciuilibus vel
criminalibus nō audiaꝛ etiā ſi iudicis officiū implo
rare vellet ⁊ ꝑpetuo ſit infamis ⁊ oīs iuriſdictio vł
poteſtas adempta ſit auctoritate p̄ntis legis cuilib3
officiali q̄ztu3 ad audientiā p̄ſtandam ꝯfacienti pre
dicto nec poſſit aliqs officialis in ciuitate p̄uſij vſu-
rariū defendere vllo modo. S3 p̄uata pſona quā-
tu3 ad id auctoritate p̄ntis legis intelligaꝛ eſſe ⁊ ſit
⁊ vltra dictus talis q vſuras exercuiſſe fuerit cōui-
ctus puniaꝛ ⁊ cōdēnneꝛ pena.c.lib.deñ.⁊ reſtituat
qcquid accepit noīe vſurarū illi a quo acceperit cui
liceat venire agēdo vel excipiēdo ꝯ inſtrumētu3 ꝙ
vellet dicere vſurariū ſeu fraudē vſurarū factū non
obſtāte iuramento p eum preſtito de nō ꝯueniēdo
vel de ſeruādo tale inſtrumētum ſeu cōtenta in eo:
qd iuramentū improbū irritū iudicamus ⁊ remitti
mus ita ꝙ nullo modo ſeruari debeat vel eius he-
redibus ſi ad id agere voluerit ⁊ dicte pene medie
tas ſit dn̄i poteſtatis vel alteri⁹ officialis cognoſcē-
tis ⁊ reliqua pars ſit camere maſſarioꝝ q teneanꝛ
abſq3 aliquo precepto dare medietate3 dicte pene
quā ipſe poteſtas vel alius officialis venire fecerit
in cōi dicto dn̄o poteſtati vł alio officiali p̄dicto. Et
poſſit ac teneatur ipſe dn̄s poteſtas ⁊ qcunq3 alius
officialis forenſis iuriſdictiōem habens in ciuitate
peruſij ad petitionē cuiuſcūq3 vel ex ſuo officio pro
cedere ꝯ quēlibet q diceret vſuras exercuiſſe ⁊ rep
tum culpabilē punire. Et vt plene liqueat quomo-
do ꝓbari poſſit que3 vſurariū eſſe vel vſuras exer-
cuiſſe vł aliqd aliud traficū vel mercantiā de vſura
ria prauitate ſuſpectū vel ſuſpectam feciſſe aliquo
ex modis in p̄nti ſtatuto declaratis ⁊ ſpecificatis.
Volumus ⁊ ſtatuimus ꝙ ꝓbari poſſit ⁊ pleniſſime
intelligaꝛ eſſe ꝓbatu3 quē vſuras exercuiſſe vł exer
cere vel vſurariū eſſe vltra diſpoſitionē iuris cōis p
duos teſtes etiam ſingulares etiā ſi vterq3 ipſoꝝ te
ſtiu3 deponeret illū talē qui diceret exercuiſſe vſu-
ras feciſſe ſecū vſuras p viam mutui vel aliter con-
trahendo vel traficādo in fraudē vſuraꝝ poſſit etiā
ꝓbari p cōfeſſionē extra iudiciū factā p talem q di-
ceret vſuras feciſſe que cōfeſſio p duos teſtes legi-
time ꝓbata pleniſſima ſit ꝓbatio ꝯ illū q diceretur
vſuras exercuiſſe vel exercere. Et quia vſuraria
prauitas a deo inoleuit in ciuitate ⁊ diſtrictu
peruſij varijs ⁊ exqſitis machinationibus ⁊ verſu-
tijs ipſoꝝ vſurariorū adinuentis cōtra quas antiq
rum legū ⁊ ſacroꝝ canonū ꝓuiſio ſufficere nō videꝛ
maxime du3 p baroccholos ⁊ alios illicitos modos
p̄dictam vſurariā prauitatē exercent. Ideo ad ob-
uiandū p̄dictis verſutijs ⁊ machinationib⁹ ſtatui-
mus ꝙ null⁹ mercator nec generaliter aliqua alia
pſona ciuitatis aut comitatus peruſij cuiuſcuq3 ſta
tus vel conditionis exiſtat ſeu forenſes q in ipſa ci-
uitate comitatu territorio ſeu diſtrictu moram trahe
ret vel exerceret aliquā artem ſeu traficū poſſit nec
debeat aliquo modo vel quouis q̄ſito colore vende
re nec vendi facere aliquā mercantiā ad terminum
alicui pſone q̄ nō exerceret artē cui principaliter ⁊
directe cōueniret res illa que ſibi vendita eſt pena
cc.lib.deñ.ꝓ vice qualib3 cuilib3 ꝯfacienti de facto
auferēda p dn̄m poteſtatē ciuitatis p̄uſij. Cuius pe
ne medietas ſit ipſius poteſtatis q dictā pena3 veni
re fecerit in cōi. Et quā medietatē maſſarij cōis pu-
ſij eidē dn̄o poteſtati abſq3 aliquo precepto ſoluere
effectualiter teneaꝛ. Et tali ꝯfacienti ius nō reddaꝛ
⁊ audiētia ſibi deneget p quēlibet officialē ciuitatis
peruſij ciue3 vel forenſem ſup illa quātitate ꝓ qua
dicta mercātia ſit vendita ad terminū cōtra hāc ꝓ-
hibitionē quomodolib3 appareret. hec tn̄ ꝓhibitio
p̄ntis. §. q incipit. Et quia vſuraria prauitas ⁊c̄. nō
vēdicet ſibi locum inter mercatorē ⁊ mercatorem.
Et etiā nō intelligaꝛ in hijs q emerent cauſa mittē-
di dicta3 mercantiā extra ciuitatē ⁊ diſtricu peruſij
dūmodo illā mittat.ī.terminū vnius mēſis poſt cele
bratā venditionē nec etiā p̄dicta ꝓbatio dicti. §. in
telligatur in retagliatorib⁹ pānoꝝ aut in lanaiolis
⁊ guarnellerijs q retagliarent guarnellos aut pā-
nos lini nec generaliter in qbuſcūq3 vendentib⁹ ad
retagliū aut ad minutū mercantiā ſeu re3 aliquam
venderēt in qbus caſibus ⁊ quolib3 p̄dictoꝝ ſupra
dicta ꝓhibitio nullatenus locū habeat. Inſuper ēt
ſtatuim⁹ ꝙ nullus mercator aut nō mercator ⁊ ge
neraliter nulla pſona ciuis vel comitatēſis vel forē
ſis nec diſtrictualiter cuiuſcunq3 cōditionis exiſtat
audeat vel p̄ſumat emere aliquā mercantiā ab ali-
qua pſona niſi ſolū ⁊ dūtaxat ab exercentib⁹ exer-
citiū illius mercātie quā emeret niſi habuerit licen-
tia3 a dn̄is cōſulibus mercātie ciuitatis peruſij qui
ꝓ tp̄e eſſent pena cuilibet ꝯfacienti ꝓ vice qualibet
l.lib.deñ. Cuius pene medietas ſit ipſius officialis
forenſis iuriſdictiōis hn̄tis in ciuitate peruſij. Et q
dictā penā venire fecerit in cōi ⁊ dicta pena ꝯ emē-
tem ⁊ vendentē locū habeat in caſu p̄dicto. Itē ſta
tuimus ꝙ nullus ꝓſeneta poſſit eſſe mediator ali-
cuius mercati ſeu vēditionis qd ſeu q̄ fieret ad tp̄e
ꝯ p̄ñs ordinamentū pena eidem ꝓſenete ꝯfacienti
vice qualibet.l.lib.deñ.ab eo d facto auferēda per
dn̄m poteſtatē vel aliū officialē forēſem iuriſdictio-
ne3 ſeu cognitione3 hn̄tem in ciuitate peruſij cuius
pene medietas ſit illius officialis q eam venire fece
rit in cōi. Et nihilominus dictus ꝓſeneta auctorita
te ſilr̄ p̄ntis ſtatuti ⁊ ordinamēti ꝑpetuo ſit infamis
infamia iuris ⁊ facti. Et dictu3 officiū ꝓſenete vllo
vnq̄3 tp̄e decetero in ciuitate p̄uſij non valeat exer-
cere. Ac etiā teneanꝛ ipſi proſonete oē mercatu3 re-

arbitrium ⁊ arbitramentum ⁊ generaliter omnis
alius contractus ⁊ diſpoſitio aſcendens ad ſūmaȝ
quinquaginta lib. debeant per tabellionem roga-
tum de aliquo predictoꝝ inſtr̄oꝝ ſeu contractuum
regiſtrari per ſe vel alium notariū eius mandato ꝑ
extenſum totū inſtr̄m infra .xv. dies poſtq̄ȝ notarius
fuerit req̄ſitus ab aliqua partiū ꝙ regiſtret ⁊ facta
fuerit ei debita ſolutio de qua .ĩ. dicet̄: ſi in ciuitate
Peruſij burgis vel ſuburgis fuerit rogatus nota-
rius ⁊ infra menſem ſi fuerit rogatus notarius in
comitatu cōputandos ſiue cōputandum a die qua
notarius rogatus req̄ſitus fuerit. Et hoc locum ha
beat in ꝯ̄ctibus ⁊ diſtractibus ⁊ oībus alijs actibꝰ
ſeu diſpoſitionibus ſupradictis q̄ fient poſt finitum
pn̄tem menſem decembris. In teſtamentis autē ⁊
codicillis ⁊ donationibus cauſa mortiſ ſeruetur qđ
.ĩ. dicet̄. Et qꝛ vbi labor auget̄ ibi eſt merces debet
maior retribui: volumus ꝙ cuilibȝ notario rogato
de aliquo inſtr̄oꝝ p̄dictoꝝ ſoluat̄ ꝓ regiſtratione ꝓ
ſua mercede medietas eiꝰ qđ ſolui debebat ſm̄ for
mam ſtatutoꝝ ante pn̄tem cōſtitutioneȝ ſiue legem
ꝓ reſtitutione inſtr̄i in publicam formā reſtituti fir-
mo ſemꝑ remanente debito ꝓ rogitu ſm̄ formā ſta
tutoꝝ p̄dictoꝝ. Et ſi ſic vt p̄mittit̄ poſtq̄ȝ notarius
fuerit requiſitus ⁊ ſibi facta ſolutio ꝓ regiſtratione
inſtr̄i alicuius contractus vel diſtractus aut aditio-
nis ſeu immiſtiōis aut tutele vł cure: vt .ſ̄. aut alioꝝ
quorūcunqȝ ꝯ̄ctuum vel actuum ſeu diſpoſitionum
de q̄bus .ſ̄. non fuerit regiſtratuȝ vt p̄mittit̄. Si no-
tarius ab aliqua partiū vel ab adeūte ſeu immiſcen
te tutore aut curatore non fuerit req̄ſitus vt inſtr̄m
regiſtret in libro ꝓpterea d̄putato in armario cōis
peruſij inſtr̄m non valeat nec cōtenta in eo. Et ſi no
tarius fuerit ab aliquo p̄dictoꝝ req̄ſitꝰ ꝙ regiſtret
⁊ nō regiſtrauerit .ĩ. xv. dies vel infra menſem vt di
ctum eſt facta tñ ſibi debita ſolutione vt .ſ̄. hoc eodē
.§. dictū eſt: notarius puniat̄ ꝑ dn̄m poteſtatem ciui
tatis peruſij vel aliū officialem iuriſdictionē hn̄tem
in .c. lib. deñ. ſoluendoꝝ camere maſſarioꝝ ciuitatis
peruſij: de q̄ poteſtas poſſit ⁊ d̄beat punire ꝓut ſibi
videbit̄ expedire. Et debeat hr̄e tertiam partem di
cte pene quā venire fecerit in cōi: ⁊ ſi negligens fue
rit in ꝓcedēdo cognoſcendo cōdēnando ⁊ punien-
do cōdemnet̄ tp̄e ſui ſindicatus in .c. lib. deñ. retinē-
doꝝ de ſuo ſalario per cōſeruatores monete ciuita-
tis peruſij. Et vt dicta regiſtratio ꝯgrue fieri poſſit
Statuimus ꝙ maſſarij cōis peruſij expēſis camere
ipſoꝝ maſſarioꝝ ponere debeant in armario cōis
peruſij decem libros cartarū bombicinarū bene li-
gatos ⁊ cum capitularibus: vȝ. pro qualibet porta
duos libros in folijs magnis ſiue realibuſ quoꝝ q̄li
bet ſit ad minus .cc. cartarū. Et hoc feciſſe debeant
dicti maſſarij .ĩ. menſem a die publicationiſ pn̄tium:
⁊ in coperta cuiuſlibet libri ſcribatur lr̄is groſſis ⁊
magnis porta ꝓ qua liber ille eſſet deputatus. Si

quis vero notarius fuerit rogatus de aliq̄ teſtamen
to codicillis vel donationis cauſa mortis vel qua-
cūqȝ vltima volūtate debeat regiſtrare poſt morteȝ
teſtatoris codicillātis ſeu donantis cauſa mortis .ĩ.
xv. dieſ morti ꝓximos ſi in ciuitate taliſ teſtator aut
codicillans aut donans cauſa mortiſ aut aliam vlti
mam voluntatē faciens mortuus fuerit. Si vero in
comitatu mortuus fuerit tunc .ĩ. xx. dies morti ꝓxi-
mos ſi notarius qui rogatus fuit viueret ⁊ mortuo
notario teneatur ille q̄ rogitus illius notarij habue
rit in aliquo ex p̄dictis libris regiſtrare ꝓut .ſ̄. dictū
eſt de ꝯ̄ctibus ⁊ diſtractionibus ⁊ alijs actibus ſeu
diſpoſitiōibus ſupradictis. Et ꝙ in p̄ncipio cuiuſli
bet libri debeant remanere ad minus decē carte va
cue ſcilȝ in q̄bus nō ſcribant̄ illa que ſunt regiſtran
da: ſed ſcribat̄ tabula eoꝝ q̄ regiſtrantur .ſ. ꝙ fiat in
hunc moduȝ. Primo fiat tabula de donationibus
inter viuos. Sc̄ḋo de emptiōibus locationibus cō-
ceſſionibus in emphiteoſim de dotibus ⁊ refutatio
nibus dotiuȝ ⁊ alijs ꝯ̄ctibus aſcendētibus ad ſūmā
.l. lib. ⁊ abinde ſupra. Tertio de alijſ vt .ſ̄. regiſtran
dis. Et qñ aliq̄s dictoꝝ libroꝝ eſſet ſcriptus vſqȝ in
finem volumus ꝙ p̄ores cōſortij q̄ tūc erunt debeāt
illud notificare dictis maſſarijs: ⁊ maſſarij predicti
qui ꝓ tp̄e erūt teneant̄ ponere aliū immediate liga
tuȝ vt .ſ̄. ⁊ .cc. cartaꝝ vt .ſ̄. Volumns inſuꝑ ꝙ viuēte
⁊ ꝑſonaliter habitante in ciuitate vel comitatu pe-
ruſij notario q̄ regiſtrauerit ĩ aliquo dictoꝝ libroꝝ
vt .ſ̄. nullus p̄ter ipſum vel aliū notariū de ſuo man
dato poſſit ſūmere ſcripturaȝ de dicto regiſtro nec
in publicam formam redigere. Et ſi ſumpta fuerit
cōtra hanc nr̄am ꝓhibitionē nullam fidem faciat:
poſt mortem vero vel in abſentia dicti notarij q̄ vt
p̄mittit̄ regiſtraſſet nullus notarius ſūmere poſſit
ſcripturam de dicto libro preter filiuȝ illus notarij
defuncti vł abſentis ſi ille filius fuerit notarius. Si
vero non fuerit notarius ille ſolū ſūmat ſcripturam
de dicto libro cui ꝯſignati fuerint rogitus illius no
tarij defuncti vł abſentis. Et tali ſcripture fides in-
dubia adhibeat̄ licet auctoritas iudicis interpoſita
nō ſit. Si vero nulli aſſignati eſſent dicti rogituſ no
tarij mortui vel abſentis vel is cui fuiſſent aſſignati
eſſet abſens a ciuitate ⁊ comitatu peruſie q̄libet no
tarius poſſit inde ſcripturam ſūmere ⁊ in publicaȝ
formam redigere. Et tali ſcripture in publicaȝ for-
mam redacte plena fides adhibeatur ēt ſi iudicis
auctoritas interpoſita nō fuerit. Et in recōpenſatio
neȝ expenſe dictoꝝ libroꝝ volumus ꝙ q̄libet ꝯ̄hēs
vel diſtrahens .ſ̄. ſūmam .l. librаꝝ aut hereditatem
adiens ſeu hereditati ſe imiſcens debeat ſoluere ꝓ
dcā camera maſſarioꝝ ciuitatis ꝑuſie añq̄ȝ notariꝰ
aliq̄d ſcribat ipſi notario q̄ fuerit rogatus de ꝯ̄ctu
vel diſtractu aditione vel immiſtione tutela vel cu-
ra ⁊ inuentario p̄dictiſ ⁊ alijs q̄buſcūqȝ actibus vel
aliquo ex p̄dictis vt .ſ̄. regiſtrandis ſex deñ. monete

peruſine. Et qlʒ notarius debeat ſoluiſſe maſſarijs pdictis dictos ſex deñ. i. mẽſem a die q̃ rogat⁹ fuerit de ipſo ɔ̃ctu vł diſtractu vł ſine ipſe notari⁹ recepit ſiue nó ſb pena vnius boł. p qlʒ ſextino. Et nullus notari⁹ poſſit ſcribẽ nec ſcribat aliqđ teſtm̃ vł codicillũ aliqué in q̃ nó ſit aliqđ relictũ dicte camere p expẽſis dictoꝝ libroꝝ in qb⁹ eſt fiẽda regiſtratio vt .ſ. ſilr ét nó ſcribat aliquã donationẽ cã mortis niſi in illa aliqđ donef cã mortis dicte camẽ p pfectione dictoꝝ libroꝝ. Et ſi ſecus fecerit ſoluẽ teneaf de ſuo dicte camere maſſarioꝝ lib. duas deñ. Et ſingulo mẽſe dicti maſſarij debeát vidiſſe ⁊ calculaſſe p inſpectionẽ regrationũ factaꝝ in dictis libris an in ſoluẽdo camere pdicte fraus cómiſſa fuerit ⁊ penã exigere ab eo q ɔ̃fecerit. Declaramus inſup ꝙ notarij nó teneanf regiſtrare inſtra pcurationũ ad lites ⁊ cauſas apud acta nec inſtra dationũ curatoꝝ ad lites q̃ fiũt in aliq̃ curia i ciuitate puſij: ſʒ ſolũmodo illa ſcribere debeant p extenſuʒ in libris actoꝝ.

¶ De prelio non fiendo. Rubrica. 216.

Ad tollendũ Abuſuʒ q diabolicis ſuggeſtionib⁹ inoleuit in ciuitate puſij. Statuimus ⁊ ordinam⁹ ꝙ nullus ciuis comitatẽſis vł forẽſis cuiuſcũqʒ ſtatus vel ɔdictóis exiſtat audeat vł pſumat pliũ lapidũ hactenus p abuſuʒ inductũ in ciuitate puſij ⁊ qđ fieri cõſueuit tpib⁹ retroactis qñqʒ in platea cóis puſie ⁊ qñqʒ i campo q dr ſopramuro cũ armis ſolitis: nec cũ aliq̃ alio gñe armoꝝ facẽ in aliq̃ pte ciuitatis puſij vł comitatu ſb pena .l. lib. deñ. p qlʒ ɔ̃faciente ⁊ dictũ pliũ faciẽtẽ q̃ pena exigaf p dñʒ ptãteʒ vł aliũ officialẽ forẽſeʒ iuriſdictionẽ hñteʒ i ciuitate puſij ð facto ſine aliq̃ pceſſu cui⁹ pene quã venire fecerit in cói maſſarij cóis puſij medietatẽ ſoluere teneanf dicto dño ptãti vł alteri officiali forẽſi q dictã penã ſolui fecerit maſſarijs cóis puſij ſine aliq̃ pcepto vł mãdato. Et ſi ptãs negligẽs fuerit i exigẽdo dcãʒ penã ɔ̃dẽnef p qlʒ vice q̃ negligẽs fuerit in .C. lib. deñ. de fcó retinẽdoꝝ p ɔ̃ſuatores cóis puſij de ſuo ſalario tpe ſui ſindicat⁹ de qb⁹ expſſe debeat ſindicari. Et nihilominus faciẽs dcm̃ pliũ teneaf de qlʒ vulnere ſiue pcuſſione ſicuti ſi illud vł illã intuliſſet ex dictuʒ pliũ ꝫm ꝙ puniref p formã alioꝝ ſtatutoꝝ de vulnerãtib⁹ vel pcutiẽtib⁹ loquẽtiũ. Statuimus ét ꝙ nullus decetero pmittat in domo vel apotheca ppa vł cõducta vel pcario vł aliq̃ quouis modo ſibi ɔceſſa vł in q̃ habitauerit vł artẽ aliquã exercuerit. Qꝛ aliqs ſe armet vel pparet ad dictũ pliũ faciẽdũ ſub pena .l. lib. deñ. de facto a tali ſic pmittẽte p dñm poteſtatẽ vel aliũ officialẽ forẽſeʒ cognitioneʒ vel iuriſdictionẽ hñteʒ auferẽda ⁊ camere maſſarioꝝ applicãda cui⁹ pene medietas ſit dicti dñi ptãtis vł alteri⁹ officialis forẽſis vt .ſ. Et ei medietatẽ dicte pene quã venire fecerit in cói maſſarij cóis puſij abſqʒ aliquo pcepto ſoluere teneaf. Et qꝛ eadẽ diabolica ſuggeſtio induxit hóies puſinos ⁊ alios ſolitos dictũ pliũ exercere ad iniciandũ dicta plia in ciuitate peruſij in feſto paſchatis reſurrectionis dñi nři Jeſu xpi ⁊ diebus domicalib⁹ ſequẽtibus illa cótinuare. Ideo volumus ⁊ ordinamus ꝙ dictus poteſtas ciuitatis peruſij ⁊ alij officiales forẽſes cognitionẽ ⁊ iuriſdictionem hñtes qui p tpe erunt teneanf ⁊ debeant vinculo pſtiti iuramenti ſono quattuor tubaꝝ premiſſo facere in ſabbato ſancto fieri ſolẽniter pconia tria in platea in locis cóſuetis ꝫ ſtatutũ pena eideʒ dño poteſtati ⁊ alijs officialib⁹ forẽſibus vt .ſ. ccccc. lib. deñ. de facto ab eis auferẽda de ſuo ſalario tpe ſui ſindicatus ⁊ retinẽda per cõſeruatores monete cóis peruſij inquantum negligentes fuerint in fieri faciendo preconium antedictum.

¶ De ſocietatibus tripudiantium tollendis. Rubrica. 217.

Quia Ut plurimũ ex coloratis exemplis ſenſualiter tendẽtibus ad ſolatiuʒ ⁊ recreationẽ multa mala ac ſcãdala pueniũt ⁊ oriunf vt hacten⁹ experiẽtia docuit manifeſta de ſocietatibus trepudiãtiũ q̃ fieri in ciuitate peruſij ɔſueuerũt in feſto ſancti Herculani ppf quas apte cognouimus hóies depauperari ppter graues ⁊ ineffrenatas ſeu immoderatas expenſas ſolitas occaſione pdicta fieri abſqʒ aliq̃ vtilitate ciuiuʒ peruſinũ. Et ppf quas manifeſte deuentũ fuit ad ſtupra/adulteria/ſodomias/rixas ⁊ alia q̃ȝ plurima ſcelera nephandiſſima. Ideo hac pñti lege ppetuo futuriſqʒ tpib⁹ valitura irrefragabilr ſancimus ſtatuimus ⁊ ordinamus ꝙ nullus decetero audeat vel pſumat inire facere vel ɔ̃here in ciuitate puſij aliquã ſocietatẽ vel cõpagniã ſub aliq̃ cognomine ſigno vel q̃uis titulo cã tripudiãdi in dictis feſtiuitatis ſancti Herculani ⁊ alijs feſtiuitatibus anni: nec in iam factis pſiſtere imo illas ex nũc diſſoluimus ⁊ p diſſolutis ⁊ improbatis hři volumus ⁊ mãdamus. Eorũqʒ ſtatuta caſſam⁹ ⁊ irritamus ⁊ tãq̃ȝ improba irrationabilia ⁊ malos mores ac peccata nutrienteʒ in ppetuum hři volumus ⁊ mandamus. Et ſi ɔ̃factũ fuerit. Quilibet q fuerit in aliq̃ ſocietate quã fieri ɔtigerit ɔ̃ hãc nřam legeʒ ſoluat noie pene maſſarijs cóis puſij lib. l. deñ. Et ille q creat⁹ vel electus fuerit officialis vel maſſarius ſocietatis iam facte vł quã fieri ɔtigerit in futurũ ɔ̃ hãc nřam legẽ in alijs .l. lib. deñ. puſinoꝝ ſilr puniaf ſi officiũ aliq̃ mó exerceret. Et notari⁹ ſcribẽs ɔ̃ctũ dicte ſocietatis vł noia ipſoꝝ ð ſocietate pena .l. lib. deñ. puniaf: ad quã penã ſoluẽdã dñs ptãs ⁊ qlʒ officialis forẽſis cognitionẽ hñs de fcó ſine aliq̃ pceſſu cogat tales ɔ̃faciẽtes: ⁊ maſſarij cóis puſij medieta-

tē dictaꝝ penaꝝ q̄s ptās vl̄ aliꝰ officialis venire fece
rit in cōi ſoluat ſine aliq̄ p̄cepto p̄dicto dn̄o ptāti vl̄
alteri officiali. Et ſi qs ī tātā audaciā pueuerit ꝙ ſo/
cial̄r ⁊ in ſocietate fcā vel q̄ fieret in futuꝝ tripudiā
do iuerit vl̄ tripudiauerit in ciuitate puſij burgiſ vl̄
ſuburgis ꝓ q̄lꝫ vice i alijs. l. lib. de fcō puniat̄ ⁊ ab
eodē de fcō exigant̄ ſine alio ꝓceſſu p dcm̄ dn̄m po
teſtatē vl̄ aliū officialē forēſeꝫ vt. ſ̄. Et medietatē di/
cte pene quā ipſe dn̄s ptās vl̄ aliuſ officialis forēſis
vt. ſ̄. dcā occaſiōe deuenire fecerit i cōi maſſarij cōiſ
puſij ſoluē teneāt̄ dcō dn̄o ptāti vl̄ alt̄i officiali q ſic
venire fecerit ſine aliq̄ alio p̄cepto. Et ſil̄r ſtatuimꝰ
⁊ ordinamꝰ ꝙ nulluſ patiat̄ in domo ſua aut ſue ha
bitatiōis ſiue fuerit ꝓp̄a ſiue ꝯducta ſiue p̄cario cō/
ceſſa ipſaꝫ ſocietatē ſeu hoīes ipſiꝰ ſocietatis in totū
vel in ptē cōgregari ſb̄ pena. l. lib. d̄ fcō ſil̄r exigēda
p dn̄ꝫ ptāteꝫ vl̄ aliū officialē forēſeꝫ iuriſdictionē vl̄
cognitionē in ciuitate puſij hn̄teꝫ. Et medietatē di/
cte pene quā dicta occaſione ipſe dn̄s ptās vel aliuſ
officialis vt. ſ̄. venire fecerit in cōi ſil̄r maſſarij ipſiꝰ
cōis puſij eidē dn̄o ptāti vl̄ dicto officiali abſqꝫ aliq̄
alio p̄cepto ſoluē teneant̄. Et qꝛ expiētia docuit re/
troactis tpibꝰ in ciuitate puſij inoleuit q̄dā peſſima
ꝯſuetudo imo v̄ius corruptela p quā eccl̄ie q̄ debēt
eſſe tēplū dei: ⁊ in qbꝰ diuinuſ cultuſ ⁊ alia pia opa
exercent̄ ꝙ qn̄qꝫ taꝫ mulieres q̄ꝫ maſculi in eis tri/
pudiāt. Ideo h̄ pn̄ti ſtatuto ꝓhibemuſ q̄tenꝰ decete
ro nulla pſona cuiuſcūqꝫ gradus ꝯditionis vl̄ q̄lita
tis exiſtat audeat ſeu p̄ſumat in aliq̄ eccl̄ia tripudia
re pena cuicūqꝫ ꝯ̄facienti vice q̄lꝫ. x. lib. den̄. puſ. de
facto auferēda p dn̄m ptāteꝫ vl̄ aliū officialē forēſeꝫ
cognitionē ſeu iuriſdictionē hn̄tem in ciuitate puſij
⁊ qlꝫ poſſit eſſe accuſator ⁊ ſufficiat fides p duos te
ſtes: ⁊ talis accuſatorꝭ nomē teneat̄ ſecretū: ⁊ tertiā
ptē pene hr̄e d̄beat a maſſarijs cōis puſij abſqꝫ aliq̄
alio p̄cepto accuſator p̄dictꝰ: ſꝫ ſi p ſuā vl̄ ſui officia/
lis iuētionē cuiꝰ officialis relationi ſtari d̄beat aliqs
cōtrafaciens repertus fuerit: tunc officialis q dictaꝫ
penam venire fecerit in cōi medietateꝫ dicte pene a
dictis maſſarijs effectualiter conſequatur.

De medicis req̄ſitis ad medicandū infirmos in
ciuitate vel comitatu peruſij. Rubrica. 218.

Cum iuxta Canonicam ſanctionem
nōnūq̄ꝫ ex pctō ꝓueniat
infirmitas corporalis ⁊ ſaluti aīaꝝ oīum infirmoꝝ
ſit ꝓuidēdū: cū aīa ſit cūctis iux̄ euāgelicā doctrinaꝫ
p̄ferēda ⁊ p̄us ad medicos aīaꝝ q̄ꝫ corpoꝝ ſit acce/
dēdū hac pn̄ti lege ppetuo valitura duximꝰ ſtatuē/
dū. Qꝫ cū aliquē medicū vocari ꝯtigerit ad aliquaꝫ
curā cuiuſcūqꝫ egroti q̄uis morbo nāli vltra p̄mam
vicē q̄ ad p̄dictū infirmū vlteriꝰ quoq̄mō accedē nō
audeat publice vl̄ ſecrete niſi talis īfirmꝰ poſt ceptā
illā īfirmitatē ꝓ q̄ vult medicū fuerit ſua pctā ſacer/
doti ꝯfeſſus. Et d̄ dicta ꝯfeſſiōe p ſacerdotē idoneū
cui talis īfirmus fuerit ꝯfeſſus fcā eidē medico fue/
rit fides. Et ſi qs medicoꝝ decetero ꝯ̄ hāc ꝓuiſionē
quoq̄mō venerit vltra penā a ſacris canonibꝰ inſti/
tutā ꝓ q̄lꝫ vice penā. xxv. lib. den̄. īcurrat ipſo fcō ab
eo auferēda d̄ fcō p dn̄m ptātē vl̄ aliū officialē forē
ſem cognitionē ſeu iuriſdictionē hn̄teꝫ ī ciuitate pu/
ſij. Et qlꝫ poſſit eē accuſator vl̄ denūciator ⁊ eiꝰ no/
men tenebit̄ ſecretū. Et q̄rtā ptē dicte pene hēat ac/
cuſator ⁊ aliā quartā ptē officialis q executionē fe/
cerit de p̄dictiſ. Quibꝰ. ſ. accuſatori ⁊ officiali maſſa
rij cōis puſij dictas portiōes dicte pene taꝫ officiali
q̄ꝫ accuſatori abſqꝫ aliq̄ p̄cepto ſoluere teneant̄.

De officio. v. ciuiū q vocent̄ officiales honeſta/
tis. Et de modo iuramēti p̄ſtādi dn̄o poteſtati ⁊
officialibus forēſibus. Rubrica. 219.

Quia parum Prodeſſe iura ⁊ le/
ges municipales cō/
dere niſi eſſent viri ꝓuidi ⁊ honeſti q curarēt ea in/
uiolabil̄r ppetuis futuriſqꝫ tpibꝰ exeq facē. Idō hac
deo amabili lege ppetuo valitura ſtatuimuſ ⁊ ordi
namus: ꝙ ptās ⁊ alij officiales forēſeſ iuriſdictiōeꝫ
⁊ cognitionē hn̄tes in ciuitate puſij cū iurabūt eoꝝ
offm̄ iurēt ſil̄r ꝙ oīa ⁊ ſingula ſtatuta pn̄tiſ volumi
nis iuiolabil̄r obſuabūt ⁊ q̄ꝫtū i eis erit obſuabūt
⁊ obſuari faciāt integral̄r ⁊ cū effectu ⁊ ꝙ modis
oībꝰ oportunis durāte eoꝝ ⁊ cuiuſlibet eoꝝ officio
intēdēt diligēter ad executionē oīum q̄ in pn̄ti volu
ne ꝑtinent̄. Et nihilominꝰ p̄fati dn̄i p̄ores ſb̄ vincu/
lo iuram̄ti: vꝫ. illi q ꝓ tpe erūt teneant̄ d̄ ſex mēſibꝰ
in ſex mēſes in ſcriptis tradē legato gub̄natori ſiue
locūtenēti ꝓ ſcā Ro. eccle. ⁊ dn̄o nr̄o papa: i ciuita/
te puſij q ꝓ tpe fuerit decē notabiles ciues puſinos
ꝯſciētiatos ⁊ deū timētes duos vꝫ: ꝓ qualꝫ porta vt
ex illis faciliꝰ vl̄ ex alijs legatꝰ gub̄nator ſeu locūte
nēs p̄fatꝰ eligē poſſit qnqꝫ q̄s bonos ⁊ deū timētes
fore iudicauerit q qnqꝫ vocent̄ officialeſ honeſtatiſ
⁊ dictos ciues deputet ad dcm̄ offm̄ honeſtatꝭ exer
cēdū. Quoꝝ offō p̄ncipal̄r incūbat adeūdi q̄lꝫ mēſe
ſaltim ſemel dn̄m ptāteꝫ ⁊ alios officiales forēſeſ q
ꝓ tpe erūt cognitionē ⁊ iuriſditionē hn̄teſ ⁊ eis no
tificare dcm̄ eoꝝ offm̄ ⁊ eos reqrere ac inducere ⁊
hortari ad obſuātiā ſupradictoꝝ ſtatutoꝝ ⁊ ad dili
gēteꝫ inq̄ſitionē eoꝝ q culpabiles eſſent i faciēdo ꝯ̄
p̄dicta ſtatuta ⁊ punitionē eoꝝ q culpabileſ reperti
eſſent in aliquo ex ꝓhibitis per formam preſentis
ſtatuti. Incumbat etiam officio predictorum.

M. cccc. xxv. inditione. iij. ⁊ die. iiij. mēſis nouēbris
fuerūt ſupraſcripta ordinamēta ſolēnit̄ approbata
⁊ ꝯfirmata p ꝯſiliū dn̄oꝝ camerarioꝝ vt patet in li
bro reformationū manu ſer Monaldi petri nota/
rij dn̄oꝝ prioꝝ ſub deſcripta.

Hieronymus de ronco cancellarius ſcrip.

Laus deo.

¶ Poſtq̃ eſt finitum hoc Tertium Uolumen ſtatutorum Cum additionibus declarationibus ⁊ correctionibus de quibus ſupra omnipotenti Deo ⁊ eius glorioſe matri Marie ⁊ ſanctis omnibus celeſtis curie gratias agamus. Et ſi verboſe nimis aut minus correcte minuſq; perfecte aut ornate ſeu in aliquo errauerim in eis. Ego Petrusphylippus creſimbeni cauſarum procurator antedictus veniam peto ab omnibus ⁊ excuſari: non enim omnia poſſumus omnes: ⁊ me incunctis ac dictas vt ſupra factas additionesſubijcio. Correctioni ſupplectioni ſeu diminutioni ⁊ confirmationi Reuerendi patris ⁊ dñi.d.Franciſci pitte.U.J.doc.de piſis ac prothonotarij apoſtolici Reuerendiſſimi in xp̄o patris ⁊ dñi.d.Syl.S.Ro.Eccle. preſby. Cardi. de Cortona Legati Peruſię ⁊c̄. Uice legati generalis benemeriti.

¶ Sedente ſanctiſſimo Jn xp̄o patre dño noſtro dño Adriano diuina ſuffragante gratia Pont.vj.eiuſq; pontificatus anno primo.

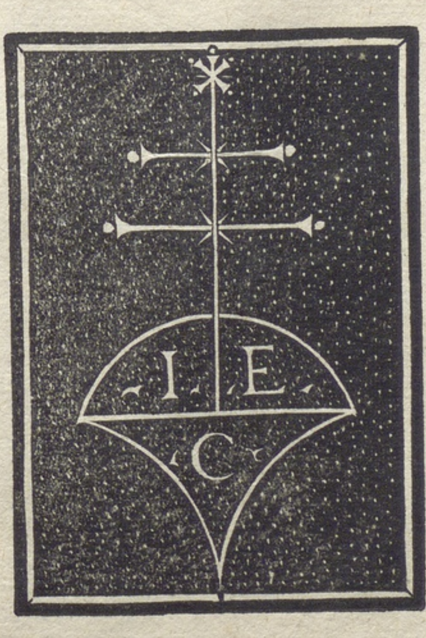
¶ Exiſtentibus Magnificis viris Seuero aſcanij de Alphenis ⁊ ſocijs decurionibus ⁊ decem viris noſtre Peruſine reipublice pro poſſe huic compendio fauentibus: Ad laudem omnipotentis Dei totiuſq; curia celeſtialis. Pretore dño Peregrino latioſo forliuienſi equite ⁊ comite ac.J.v.doc.

Regiſtrum

AAA BBB CCC DDD EEE FFF GGG HHH JJJ KKK LLL

Omnes ſunt terni preter LLL qui eſt quaternus.

¶ Ad omnipotentis Dei laudem: opus perfectū extitit Peruſię p̄ Hieronymū Franciſci baldaſarris de carthutarijs. M.ccccc.xxiij.die.23.Julij.

1v

ARCHIVIO